

Hæstaréttardómar 1992 - Registur

Útgáfa 2.1 af rafræna skjalinu

Þetta PDF skjal er hluti afraksturs skönnunar á prentuðum eintökum af dómasafni Hæstaréttar. Markmið þessarar útgáfu er að veita almenningi færi á að eignast sitt eigið eintak af dómum Hæstaréttar án endurgjalds. Hæstiréttur Íslands stendur ekki fyrir útgáfu þessa skjals né komið að henni með öðrum hætti en lýst er hér að neðan.

Sérstakar þakkir fær Bókasafn Hafnarfjarðar fyrir að gefa flest bindanna til skönnunar og Óli Gneisti Sóleyjarson fyrir sín framlög til verkefnisins. Fjárhagslegir styrktaraðilar fá einnig þakkir fyrir fjárframlög sín.

Skjalið er upprunalega birt á vefnum <https://urlausnir.is>. Þar má finna rafrænar útgáfur hinna bindanna og verða nýrri útgáfur af skjölunum í boði þar.

Takmörkun ábyrgðar

Höfundur skjals þessa afsalar sér allri ábyrgð, að því marki sem lög heimila, vegna beinnar og/eða óbeinnar notkunar skjalsins sjálfs eða afurða sem af því leiðir. Þó stefnt hafi verið að því markmiði að skjalið endurspegli sem best innihald upprunalegu bindanna er hvorki hægt að tryggja né ábyrgjast að það hafi tekist. Framangreint á einnig við um efnislegt innihald prentuðu eintakanna sem skönnuð voru.

Höfundaréttur

Samkvæmt 9. gr. núverandi höfundalaga, nr. 73/1972, njóta dómar ekki verndar höfundalaga. Skrifstofa Hæstaréttar hefur tjáð höfundi skjalsins að Hæstiréttur hyggst ekki gera neinar athugasemdir vegna birtingar þessara rafrænu eintakanna í heilu lagi, en hefur hins vegar ekki útilokað að annað efni en dómar gæti notið verndar höfundalaga. Ef ætlunin er að nýta aðra hluta skjalsins en dómana sjálfa er mælt með því að viðkomandi hafi samband við Hæstarétt eftir því sem við á.

Hvers kyns höfundarréttur sem höfundur skjalsins gæti hafa skapað sér til handa með skönnuninni sjálfri eða öðru framlagi sínu til sköpunar þess, skal vera meðhöndlaður í samræmi við Creative Commons Zero höfundaleyfið (CC0 1.0 Universal eða síðari útgáfa þess).

Ábendingar

Séu ábendingar um mögulegar úrbætur á skjalinu er hægt að koma þeim á framfæri við höfund þess.

Athugasemdir um þessa útgáfu

Í útg. 2.1 var textinn gerður beinni og OCR endurunnið.

Höfundur skjalsins: Svavar Kjarrval (svavar@kjarrval.is)

HÆSTARÉTTARDÓMAR

ÚTGEFANDI
HÆSTIRÉTTUR

LXIII. BINDI
1992

REYKJAVÍK
PRENTSMÍÐJAN ODDI H/F
MCMXCVII

Reglulegir dómara Hæstaréttar 1992

Guðrún Erlendsdóttir. Forseti dómsins.

Þór Vilhjálmsson. Varaforseti dómsins.

Hrafn Bragason.

Haraldur Henrysson.

Hjörtur Torfason.

Gunnar M. Guðmundsson.

Pétur Kr. Hafstein.

Garðar Gíslason.

Registur

I. MÁLASKRÁ

	Dómur	Bls.
1. Anna Þóra Pétursdóttir, Ásrún Einarsdóttir, Daníel Pétursson, Guðný Pétursdóttir, Guðrún Ragnarsdóttir, Jón Pétursson, Kristín Sigfúsdóttir, Landsbanki Íslands, Margrét Ragnarsdóttir, Ragnar Jón Pétursson, Sigrún Gunnarsdóttir, Sigurjón Ragnarsson og Sigurveig Ragnarsdóttir gegn Pétri Þór Sigurðssyni og Jóni Skaftasyni yfirborgarfégeta sem þinglýsingardómara í Reykjavík. Kærumál. Þinglýsing.	6/1	1
2. Jón G. Sandholt gegn Póst- og símamálastofnun. Ómaksbætur.	8/1	4
3. Eiríkur Jónmundsson gegn bæjarsjóði Blönduóss, Byggingarsjóði ríkisins, Búnaðarbanka Íslands, útibúinu Blönduósi, Ríkisútvarpinu, innheimtudeild, þrotabúi Sindrasmiðjunnar hf., Lífeyrissjóði Landssambands vörubísfreidastjóra og Lífeyrissjóði verkalyðsfélaga á Norðurlandi vestra. Ómaksbætur.	8/1	5
4. Dögun hf. gegn Hörpu hf. Útivistardómur.	8/1	6
5. Rúnar Sigurður Guðjónsson gegn Hjörleifi Hjörleifssyni. Ómaksbætur.	8/1	6
6. Sigurbjörg U. Óskarsdóttir gegn Gjaldheimtunni í Reykjavík, Íslandsbanka hf. Lífeyrissjóði verslunarmanna, Almennu málf lutningsstofunni sf. og Lífeyrissjóði Dagsbrúnar og Framsóknar. Útivistardómur.	8/1	7
7. Kaupfélag Dýrfirðinga gegn Jóhanni Sigurðssyni. Skuldamál. Landbúnaðarlöggjöf. Aðild.	8/1	8
8. Björn Öundurson gegn Rannveigu Þ. Sigurðardóttur. Kærumál. Frávísun frá Hæstarétti. Kærufrestur.	8/1	15
9. Helga Ingólfssdóttir f.h. ólögráða sonar síns, Páls Helga Arnarsonar, gegn Guðmundi J. Guðjónssyni, Guðrúnu V. Sverrisdóttur og félagsmálaráðherra. Kærumál. Meðalganga.	8/1	17

	Dómur	Bls.
10. Ákærvaldið gegn Trausta Jónssyni. Bifreiðar. Umferðarlög.	10/1	23
11. Ákærvaldið gegn Júlíusi Petersen Guðjónssyni. Bifreiðar. Umferðarlög.	10/1	26
12. María Guðmundsdóttir gegn Gullveigu Sæmundsdóttur. Kærumál. Málskostnaður. Lögbannskrafa.	10/1	29
13. Protabú Töggs hf. gegn Hönnu Elíasdóttur. Gjaldþrotaskipti. Riftun.	13/1	32
14. Protabú Töggs hf. gegn Ingvari Sveinssyni. Gjaldþrotaskipti. Riftun.	13/1	38
15. Kristján Guðmundsson gegn Sigurði Loftssyni og Birni Loftssyni. Ómerking. Frávísun frá Hæstarétti. Vítur.	16/1	45
16. Ákærvaldið gegn Steingrími Njálssyni. Gæsla. Öryggisráðstafanir.	17/1	48
17. Kristinn Guðbrandsson gegn Skaftárhreppi. Fjallskil. Útivist í héraði.	17/1	56
18. Skipatækni hf. gegn Sigurði Ingvasyni. Kærumál. Frávísun frá héraðsdómi. Stefna. Stefnubirting.	18/1	60
19. Ákærvaldið gegn Herði Valssyni. Líkamsárás. Réttarfar.	18/1	67
20. Ákærvaldið gegn Þorbirni Gunnarssyni. Kærumál. Farbann.	18/1	80
21. Ingi B. Ársælsson gegn Ríkisendurskoðun og fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs. Kærumál. Gagnaöflun.	18/1	84
22. Ákærvaldið gegn Gauta Ólafssyni. Nauðgun. Miskabætur.	20/1	87
23. Ákærvaldið gegn Jónasi Jónassyni. Nauðgun. Miskabætur.	21/1	97
24. Björn Emilsson gegn Sláturfélagi Arnfirðinga. Endurkrafa. Útivist í Hæstarétti. Fjárnám. Aðfinnslur.	24/1	111
25. Protabú Ingólfs Óskarssonar gegn Íslandsbanka hf. Gjaldþrot. Skuldajöfnuður. Handveð. Sératkvæði.	28/1	117
26. Protabú Sigurðar Guðmundssonar gegn Þórarni Kópsyni. Frávísun frá Hæstarétti. Gjaldþrotaskipti. Lögvarðir hagsmunir.	29/1	126
27. Ákærvaldið gegn Róbert Guðmundssyni. Skjalafals. ...	29/1	130
28. Ákærvaldið gegn Kristínu Maríu Indriðadóttur. Fjárdráttur. Opinberir starfsmenn. Aðfinnslur. Skilorð. Sératkvæði.	30/1	133

Málaskrá	Dómur	VII Bl.
29. Aðalsteinn M. Aðalsteinsson gegn Gústaf Einarssyni. Útivistardómur.	3/2	141
30. Þórarinn Jakobsson og Hallgrímur Einarsson gegn fjármálaráðherra vegna Fasteigna ríkissjóðs, Þóri Gunnarsyni, Tryggingstofnun ríkisins, Atvinnuleysistryggingasjóði, Ingunni Egilsdóttur, Sigurði Egilssyni, Matthíasi Guðmundssyni, Rauðará hf. og Félagsmiðstöðinni. Útivistardómur.	3/2	142
31. Helgi Friðgeirsson gegn Árna Marinóssyni, Vélbátatryggingu Reykjaness, Verslun O. Ellingsen hf., Kaupfélagi Suðurnesja, Friðgeiri Björgvinssyni, Þ. Skaftasyni hf., Landsbanka Íslands, Olúfélaginu Skeljungu, Bygðastofnun Reykjavíkur, Búnaðarbanka Íslands, Atlasi hf. og tollstjóranum í Reykjavík. Útivistardómur.	3/2	142
32. Kristmundur Skarphéðinsson, Jakob Arnar Sverrisson, Gunnlaugur Valtýsson persónulega og f.h. firma þeirra Fisk-verk-taks sf. gegn Randveri Sigurðssyni. Útivistardómur.	3/2	144
33. Flugfax hf. gegn Flugleiðum hf. Útivistardómur. Ómaksbætur.	3/2	145
34. B.K. Verktakar gegn Íslandsbanka og Halldóri Svavarsyni.	3/2	145
35. Halldóra Ármannsdóttir gegn Ásgeiri Björnssyni hdl. sem skiptastjóra f.h. þb. Gagns hf. Útivistardómur.	3/2	146
36. Sigurjón Ragnarsson gegn Péttri Þór Sigurðssyni. Útivistardómur.	3/2	146
37. Einar Ólafur Arnbjörnsson, Arnbjörn Hjörleifur Arnbjörnsson og Aðalheiður Erna Arnbjörnsdóttir gegn Þorsteini Gíslasyni. Útivistardómur.	3/2	147
38. Félag íslenskra atvinnuflugmanna gegn Vinnuveitendasambandi Íslands fyrir hönd Flugleiða hf. Kærumál. Félagsdómur. Frávísun frá Félagsdómi. Réttarfar.	3/2	148
39. Ákærvaldið gegn Daníel Þórarinssyni, Daníel Daníelsyni og Gunnari R. Magnússyni. Skattsvik. Söluskattur. Bókhaldsbrot. Fyrning. Réttindasvipting. Löggiltir endurskoðendur.	4/2	154
40. Protabú Árna Sigurðssonar gegn Guðrúnu Halldórsdóttur. Kærumál. Frávísunardómur felldur úr gildi. Málshöfðunarfrestur.	4/2	167
41. Tryggvi Björnsson gegn Almennu málflutningsstofunni		

	Dómur	Bls.
sf. og Ásgeiri Péturssyni, skiptaráðanda í Kópavogi, f.h. þrotabús áfryjanda. Gjaldþrotaskipti. Aðild.	5/2	172
42. Ákærvaldið gegn Þorbirni Gunnarssyni. Fjársvik. Umboðssvik. Málskostnaður. Mannréttindasáttmáli Evrópu.	6/2	174
43. Ákærvaldið gegn Hallgrími Viggó Marinóssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald. Stjórnarskrá.	6/2	195
44. Magnús Guðmundsson gegn Kristjönu Einarsdóttur og Helga J. Fortescue og gagnsök. Fasteignir. Galli. Tömlæti.	7/2	198
45. Friðrik Kjarrval gegn hreppsnefnd Skarðshrepps. Stefnumirting. Varnarþing. 45. gr. hæstaréttarlaga. Sératkvæði.	7/2	206
46. Protabú Dreifingar hf. gegn Árna Svavarssyni. Frávísun frá héraðsdómi. Stefnumirting. Hlutfélag.	7/2	210
47. Snorri Ólafsson gegn Gylfa Gunnarssyni. Kærumál. Frávísunardómur staðfestur. Aðfinnslur.	7/2	213
48. Vélsmiðja Tálknafjarðar hf. gegn Sigurði Pálmasyri. Kærumál. Frávísunardómur staðfestur.	7/2	217
49. Ákærvaldið gegn Ívari Árnasyni. Fjársvik. Tækkar. Skilord.	7/2	222
50. Ákærvaldið gegn Öldu Sólrúnu Guðmundsdóttur. Brenna. Vátryggingarsvik.	11/2	225
51. Ákærvaldið gegn Hallgrími Viggó Marinóssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald.	11/2	239
52. Ákærvaldið gegn Guðmundi Max Jónssyni. Kærumál. Dómsátt úr gildi felld. Bifreiðar.	12/2	241
53. Ákærvaldið gegn Helga Bjarna Óskarssyni. Kærumál. Dómsátt úr gildi felld. Bifreiðar.	12/2	244
54. Ákærvaldið gegn Steinari Þór Guðjónssyni. Kærumál. Dómarar. Hæfi dómara.	12/2	247
55. Ákærvaldið gegn Pétri Hauki Guðmundssyni. Bifreiðar. Umferðarlög. Ökuhraði.	12/2	251
56. Ákærvaldið gegn Vilhjálmi Thomas. Bifreiðar. Umferðarlög. Akstur án ökuréttinda.	12/2	258
57. Ákærvaldið gegn Jóhannesi Þór Hilmarssyni. Bifreiðar. Umferðarlög. Ökuhraði.	12/2	260
58. Jóhanna Tryggvadóttir persónulega og f.h. einkafirma hennar, Evrópuferða, gegn Þórkatli Skúlasyni f.h.		

Málaskrá		IX	
	Dómur	Bls.	
einkafirma hans, Endurskoðunarskrifstofu Porkels Skúlasonar og gagnsök. Frestur.	13/2	263	
59. Jóhanna Tryggvadóttir persónulega og f.h. sjálfseignarstofnunarinnar Heilsuræktarinnar Glæsibæ gegn Porkatli Skúlasyri f.h. einkafirma hans, Endurskoðunarskrifstofu Porkels Skúlasonar, og gagnsök. Frestur.	13/2	264	
60. Jóhanna Tryggvadóttir gegn Porkatli Skúlasyri f.h. einkafirma hans, Endurskoðunarskrifstofu Porkels Skúlasonar og gagnsök. Frestur.	13/2	265	
61. Grétar Haraldsson gegn Gjaldheimtunni í Reykjavík, Lífeyrissjóði mál- og skipasmiða og Íslandsbanka hf. Þingfesting. Frestur.	13/2	266	
62. Hraðfrystihús Þórkötlustaða hf. gegn Skipasmiðjunni Herði hf. Þingfesting. Frestur.	13/2	267	
63. Byggingarsjóður verkamanna gegn Íslandsbanka hf., Ingvari Helgasyni hf., Tryggingu hf., Guðrúnu Jónsdóttur, Z-brautum og gluggatjöldum hf., þrotabúi Raftækja-verksmiðjunnar hf. og Heimilistækjum hf. Verkamannabústaðir. Úthlutun uppboðsandvirðis. Veðréttur.	18/2	269	
64. Ákærvaldið gegn Erni Arnarsyni. Þjófnaður.	18/2	277	
65. Ákærvaldið gegn Árna Guðlaugi Stefánsyni. Líkamsárás. Sératkvæði.	18/2	280	
66. Bjarni Guðmundsson og Kristín Halldórsdóttir gegn Verðbréfamarkaði Fjárfestingarfélagsins hf. f.h. Verðbréfasjóðsins hf. og Sparisjóði Reykjavíkur og nágrennis. Nauðungaruppboð. Umboð. Ómerking. Heimvísun.	18/2	283	
67. Þórdís Hauksdóttir og Kolbrún Hauksdóttir gegn Elsu Sigurvinsdóttur, Írisi Ingibergsdóttur og Lífeyrissjóði Flugvirkjafélags Íslands. Nauðungaruppboð.	19/2	286	
68. Friðbert Páll Njálsson gegn Ólafi Auðunssyni og Valgeiri Þórðarsyni. Verksamningur. Fjölbýlishús.	19/2	291	
69. Lúðvík Gizurarson gegn Ragnari Halldóri Hall setuskiptaráðanda í Rangárvallasýslu, f.h. dánarbús Ólafs Bergsteinssonar, Bergsteini Gizurarsyni, Sigurði Gizurarsyni og Sigríði Gizurardóttur. Skiptaréttarmál. Dánarbú. Sönnun. Skriflega flutt mál.	19/2	296	
70. Guðmundur Stefán Gíslason gegn Ólafi Ísleifssyni. Sýkna. Málskostnaður. Útivist. Skriflega flutt mál.	20/2	300	
71. Ákærvaldið gegn Jóhanni Ragnari Sigurðssyni, Rúnari			

	Dómur	Bls.
Ingva Eiríkssyni, Sveinbirni Sverrissyni og Petru Sigríði Gunnarsdóttur. Kærumál. Bótakrafa í opinberu máli. Frávísun staðfest.	20/2	302
72. Menntamálaráðherra og fjármálaráðherra vegna ríkissjóðs og hreppsnefnd Ölfushrepps vegna sveitarsjóðs gegn Ragnari Waage Pálmasyri. Skaðabótamál. Örorkubætur.	20/2	312
73. Íslandsbanki hf. gegn Henrik Thorarensen. Vinnusamningur. Brottrestur.	25/2	328
74. Kristinn Jóhannes Guðjónsson gegn Lovísu Guðmundsdóttur persónulega og f.h. ölögráða sonar hennar, Guðjóns Kristinssonar, Hólmfríði Kristinsdóttur og Thelmu Björk Kristinsdóttur. Hjón. Skilnaðarsamningur. Fyrirframgreiddur arfur. Umboð. Gjafvörn. Sératkvæði.	26/2	342
75. Róbert Árni Hreiðarsson gegn Jóni S. Bjarnasyni, Hebu Hallsdóttur og Bjarna G. Ágústssyni. Kærumál. Frávísunardómur úr gildi felldur. Réttarverkanir dóma. Dráttarvextir. Sératkvæði.	27/2	352
76. Ákærvaldið gegn Hermanní Kjartanssyni. Líkamsárás. Sönnun. Silorð.	28/2	363
77. Jóhann Vilhjálmsson persónulega og f.h. einkafyrirtækis síns, Hellu- og steinsteyppunnar, gegn Steinunni Káradóttur og Eyjólfí Matthíassyni. Útivistardómur.	2/3	378
78. Baldvin Ari Guðlaugsson gegn Bergi Jónssyni. Kærumál. Hæfi meðdómsmanns.	3/3	379
79. Íslandsbanki hf. gegn Sigursteini Tómassyni. Kærumál. Áskorunarmál. Tékkan. Fyrning. Frávísunaráritun úr gildi felld.	3/3	383
80. Bjarni Dagur Jónsson gegn þrotabúi Nesco-framleiðslufélags hf. Gjaldþrotaskipti. Riftun. Endurgreiðsla.	3/3	386
81. Ákærvaldið gegn Aðalsteini Júlíussyni. Umferðarlög. Bifreiðar. Bifhjól. Manndráp af gáleysi.	3/3	394
82. Ákærvaldið gegn Halli Magnússyni. Ærumeiðingar. Miskabætur. Opinberir starfsmenn. Ómerking ummæla. Sératkvæði.	5/3	401
83. Ákærvaldið gegn Einari Birni Ingvasyni. Þjófnaður. Skilorð.	6/3	436
84. Ákærvaldið gegn Sigurþóri Ólafssyni og Guðna Magnússyni. Fjársvik. Vátrygging. Bifreiðar. Tékkan. Skilorð.	6/3	439

Málaskrá	Dómur	XI Bls.
85. Fjármálaráðherra vegna ríkissjóðs gegn Ingólfi Harðarssyni. Skaðabótamál. Lögreglumenn.	9/3	448
86. Veifarfaraverslun Sigurðar Fanndal hf. gegn Hallgrími Ólafssyni skiptastjóra f.h. þrotabús Tréverks hf. og Erlingi Óskarssyni bæjarfógeta, skiptaráðanda á Siglufirði. Lausafjárkaup. Galli. Sértökuréttur. Gjaldþrotaskipti. ..	9/3	458
87. Ólafur Jónsson gegn Stefáni Jónssyni. Kærumál. Víxilmál. Varnir. Aðilaskýrsla.	10/3	465
88. Þorleifur Guðmundsson gegn Guðmundi G. Einarssyni. Vinnusamningur. Sjómannalög. Starfslok. Sjóveð.	10/3	468
89. Kristinn Breiðfjörð Eiríksson og Þórir Jensen gegn Lögfræðiskrifstofu Þórólfs Kr. Beck hrl., Friðjóns Arnar Friðjónssonar hdl. og Tómasar H. Heiðar lögfr. Áskorunarmál. Aðför. Ómerking. Frávísun frá héraðsdómi. ...	11/3	476
90. Þórir Jensen gegn Flugleiðum hf. Aðför.	11/3	481
91. Flugleiðir hf. gegn Hjalta Auðunssyni persónulega og f.h. Bíla- og bátasölnunnar. Skuldamál. Firma.	12/3	483
92. Ákærvaldið gegn Guðmundi Bergmann Borgþórssyni. Brot gegn 4. mgr. 220. gr. alm. hgl. Sýknað af broti gegn 106. gr. alm. hgl.	12/3	487
93. Sigurjón Ragnarsson gegn Pétri Þór Sigurðssyni. Þingfesting. Frestur.	13/3	496
94. Werner I. Rasmussen gegn Sigurjóni M. Egilssyni og Blaði hf. Kærumál. Frestur.	13/3	498
95. Páll Björnsson gegn þrotabúi Láka hf. og þrotabúi Einarssonar. Úrskurður. Þingfesting.	13/3	501
96. Ákærvaldið gegn Jóhönnu Sigríði Halldórsdóttur. Skjalafals. Skilorðsrof.	13/3	503
97. Íslandsbanki hf. gegn Silfurlaxi hf. og þrotabúi Lindalax hf. Gjaldþrot. Kröfúlýsingarfrestur. Áfrýjun. Sératkvæði.	16/3	507
98. Árni Sigurðsson gegn Íslandsbanka hf. og skiptaráðandanum á Ísafirði f.h. þrotabús áfrýjanda. Stefnubirting. Gjaldþrotaúrskurður.	16/3	512
99. Jónína Bjartmarz héraðsdómslögmaður gegn Eysteini Guðmundssyni, skipuðum lögráðamanni X fyrir hans hönd. Kærumál. Sameining mála. Lögræðislög. Umboð. Aðild. Frávísun frá héraðsdómi.	16/3	515
100. Ákærvaldið gegn Róbert Marshall. Líkamsárás. Skaðabætur.	17/3	520

	Dómur	Bls.
101. Hrafn Gunnlaugsson og Félag innan leikinna mynda hf. gegn Hirti Valdimarssyni og Þóri Grétarssyni. Kaup rift-un.	17/3	525
102. Skipaviðgerðir hf. gegn Sigfúsi Sveinssyni. Ómerking. Heimvísun. Meðdómendur. Matsmenn.	19/3	532
103. Ákærvaldið gegn Pálma Lórenssyni. Fjádráttur. Lífeyrissjóður.	19/3	535
104. Gísli M. Sigmarsson og Sigmar Gíslason gegn Tryggingastofnun ríkisins. Kærumál. Frávísunardómur staðfestur.	19/3	542
105. Atli Már Jósafatsson, Jósafat Hinriksson og Smári Jósafatsson gegn Sundaborg hf. Kærumál. Skuldabréf. Aðilaskýrsla.	19/3	545
106. Uppsalar hf. gegn Geir Rögnvaldssyni, Ingvari Ásmundssyni og Ólafi Ásgeirssyni. Húsaleiga Samningar. Sérattkvæði.	20/3	549
107. Ásgeir Ólafsson, Birgir Viðarsson, Einar Sigurjónsson, Elmar Þór Þorkelsson, Guðjón S. Þóroddsson, Guðlaugur Aðalsteinsson, Guðmundur Ö. Bergþórsson, Hannes Haraldsson, Helgi Guðmundsson, Hilmar Ingimarsson, Hilmar Ögmundsson, Hreinn Vilhjálmsson, Hugi Ingibjartsson, Ingi Jóhann Valsson, Jóhannes Kjartansson, Jón Einar Guðlaugsson, Jón Páll Sigmarsson, Jón V. Einarsson, Kristinn Margeir Jóhannesson, Kristján Jónsson, Oliver Pálmason, Óskar Barkarson, Pétur B. Sch. Thorsteinsson, Snæbjörn Aðils, Sólberg Svanur Bjarnason, Steingrímur Sigurðson, Sveinn Helgi Geirsson, Sölvi Fannar Viðarsson, Tryggvi Rúnar Guðjónson, Úlfar Hauksson, Valbjörn Jónsson, Viðar Jónsson, Þorgeir Axelsson, Þórhallur Guðmundsson og Ævar Jónsson gegn Pétri Péturssyni. Kærumál. Frávísunardómur felldur úr gildi.	20/3	556
108. Ákærvaldið gegn Ingvari Sveinssyni, Hönnu Elíasdóttur, Birni Sveinssyni, Ágústi Aðalsteini Ragnarssyni og Ingvari Björnssyni. Gjaldþrot. Greiðslustöðvun. Fjádráttur. Fjársvik. Skilasvik. Söluskattur. Leyfissvipting. Skilorð.	24/3	560
109. Ákærvaldið gegn X og Y. Rán. Líkamsrás leiðir til dauða. Hlutdeild. Skilorð. Sérattkvæði.	26/3	605

	Dómur	Bls.
110. Ákærvaldið gegn Tryggva Erni Björnssyni. Bifreiðar. Umferðarlög. Ölvunarakstur.	26/3	624
111. Ákærvaldið gegn Aðalsteini Aðalsteinssyni. Þjófnaður. Sönnun.	26/3	632
112. Jón Oddsson gegn Ægi Stefáni Hilmarssyni. Ómerking. Heimvísun. Vítur. Sératkvæði.	27/3	638
113. Ákærvaldið gegn Daníel Birgi Ívarssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald.	30/3	641
114. Ákærvaldið gegn Ólafi Kristjánssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald.	30/3	644
115. Ákærvaldið gegn Eiríki Franzsyni. Kærumál. Hald.	30/3	646
116. Jóhanna Tryggvadóttir og Heilsuræktin gegn Steinunni Kristjánsdóttur. Kærumál. Frávísun frá Hæstarétti.	30/3	650
117. Iðnaðarráðherra f.h. Orkustofnunar og fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs gegn Snorra Páli Snorrassyni og gagnsök. Opinberir starfsmenn. Orlof. Biðlaun. Ráðningarsamningur. Sératkvæði.	31/3	651
118. Iðnaðarráðherra f.h. Orkustofnunar og fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs gegn Ómari Bjarka Smárasyni og gagnsök. Opinberir starfsmenn. Orlof. Biðlaun. Sératkvæði.	31/3	671
119. Iðnaðarráðherra f.h. Orkustofnunar og fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs gegn Gunnari Johnsen. Opinberir starfsmenn. Orlof. Biðlaun.	31/3	682
120. Guðmundur Bergsteinn Jóhannsson gegn Magnúsi Sigurðssyni. Gerðardómur. Siðareglur. Læknar. Sératkvæði.	31/3	691
121. Steinbjörg hf. gegn Byggðastofnun, Hólmi hf., Samábyrgð á fiskiskipum, Sparisjóði Mýrasýslu, Fjárheimtunni hf., Lífeyrissjóði Vestfjarða og Fiskveiðasjóði Íslands. Útivistardómur.	1/4	702
122. Gísli Jón Höskuldsson gegn Lauri O. Henttine og Auði G. Henttine f.h. Málara hf. Útivistardómur. Ómaksbætur.	1/4	702
123. Sala og markaður hf. gegn Íslandsbanka hf., Gjaldheimtunni í Reykjavík, Sigurði Sigurjónssyni, Valgeiri Pálssyni og Vilhjálmi H. Vilhjálmsyni. Útivistardómur.	1/4	703
124. Ákærvaldið gegn X. Nauðgun. Aðfinnsla.	1/4	704
125. Ákærvaldið gegn Þorra Jóhannssyni. Ávana- og fíkniefni. Aðfinnslur.	2/4	710
126. Óskar Þorleifsson gegn Jóhönnu Þorgrímsdóttur, Friðriki		

	Dómur	Bls.
Björgvinssyni, Eggerti Andréssyni og Sigurbergi Gröndal Ragnarssyni. Veðskuldabréf. Fölsun. Tómlæti.	3/4	717
127. Ákærvaldið gegn Halldóri Lárusi Péturssyni. Bifreiðar. Umferðarlög. Reynslulausn.	3/4	732
128. Félag bókgæðarmanna gegn Sigurði Eyjólfsyni. Lóðarréttindi. Félagsaðild. Hefð.	3/4	747
129. Ákærvaldið gegn Halldóri Albert Porvaldssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald. Geðrannsókn.	3/4	758
130. Sveinn Skúlason gegn Sigurði Pétri Haukssyni og Tækni-veröld hf. Kærumál. Frávísun frá Hæstarétti.	3/4	761
131. Sveinn Skúlason gegn Sigurði Pétri Haukssyni og Tækni-veröld hf. Kærumál. Frestur.	3/4	764
132. Garðar Ólason, Gylfi Gunnarsson og Seinn Jónsson gegn Rafboða hf. Áskorunarmál. Sjálfsábyrgð. Vanlýsing. Útivist í héraði.	6/4	767
133. Garðar Ólason, Gylfi Gunnarsson og Sveinn Jónsson gegn Rafboða hf. Áskorunarmál. Sjálfsábyrgð. Vanlýsing. Útivist í héraði.	6/4	771
134. Pétur Þór Sigurðsson vegna þrotabús Hótel Arkar hf. gegn Framkvæmdasjóði Íslands, Sigurði Hall og Svölu Ólafsdóttur og þrotabúi Helga Þórs Jónssonar. Útburðargerð. Frávísun frá Hæstarétti.	7/4	775
135. Bæring Ólafsson og Útgáfufélagið Bros gegn Ólafi Þorsteinssyni & Co. hf. Skuldamál. Vixill. Umboð.	7/4	780
136. Bæring Ólafsson og Útgáfufélagið Bros gegn Ólafi Þorsteinssyni & Co. hf. Skuldamál. Aðild.	7/4	784
137. Ákærvaldið gegn Eyvindi Ólafssyni. Kærumál. Farbann.	8/4	787
138. Ákærvaldið gegn Birni Kjartanssyni. Nytjastuldur. Bifreiðar. Umferðarlög.	8/4	790
139. Ákærvaldið gegn Katarínusi Grími Ingvasyni. Fjársvik. Skjalafals.	8/4	796
140. Ingólfur Hjartarson og Kristján Ólafsson gegn þrotabúi Miðfells hf. Greiðslustöðvun. Þóknun aðstoðarmanns. Forgangskrafa.	8/4	800
141. Ákærvaldið gegn Gunnlaugi Jóni Ólafi Magnússyni. Fjársvik. Skjalafals.	10/4	815
142. Kvikk sf. gegn Guðmundi Þórarinssyni. Frestur.	10/4	819

143. Ákærvaldið gegn Rögnvaldi Axel Rögnvaldssyni. Bifreiðar. Umferðarlög. Lögskýring. Sakarkostnaður.	10/4	821
144. Ákærvaldið gegn Skúla Rósantssyni. Líkamsárás. Brot gegn friðhelgi einkalífs. Krafa um opinbera ákæru.	10/4	825
145. Ákærvaldið gegn Sigurjóni Reyni Eiríkssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald.	10/4	830
146. Ós-húseiningar hf. gegn þrotabúi Byggingarfélagsins Óss hf. Kærumál. Lögald.	15/4	832
147. Landssamtökin Proskahjálp vegna Sigríðar Árnadóttur gegn Guðmundi J. Guðjónssyni, Guðrúnu V. Sverrisdóttur, félagsmálaráðherra og Helgu Ingólfsdóttur fyrir hönd Páls Helga Arnarsonar. Kærumál. Meðalganga. Frávísunardómur staðfestur.	15/4	837
148. Ákærvaldið gegn Áslaugu Cassata. Kærumál. Ákæra. Frávísunardómur sakadóms felldur úr gildi.	15/4	852
149. Júlíus Einarsson gegn Guðrúnu Maríu Berg Júlíusdóttur, Þorbjörgu Berg Guðnadóttur og Hagstofu Íslands til réttargæslu. Kærumál. Þjóðskrá. Faðerni. Hagstofa Íslands. Frávísunardómur staðfestur.	15/4	858
150. Hafsteinn Guðmundsson gegn Gunnari P. Jakobssyni. Ómerking. Heimvísun. Vítur. Sératkvæði.	28/4	862
151. Hagkaup hf. gegn þrotabúi Kjöt- og matvælavinnslu Jónasar Þórs hf. Skuldamál. Gjaldþrot.	29/4	865
152. Einar Kristjánsson gegn Plastos hf. Aðild. Skuldamál. 45. gr. hæstaréttarlaga.	29/4	872
153. Hagvirki hf. gegn Búnaðarbanka Íslands. Fjárnám úr gildi fellt.	30/4	875
154. Verslunarfélag Íslands og Spánar hf. gegn Eignarhaldsfélagi Verslunarbancans hf., Jóni Gunnari Sæmundssyni, Lifeyrissjóði verslunarmanna, Ó. Johnson & Kaaber hf., Stofnlánasjóði matvörukaupmanna og þrotabúi Víðis sf. Áfrýjun. Uppboð.	30/4	877
155. Gifspússning hf. gegn Róbert Hannessyni. Skuldamál. Varnarþing. Kröfugerð. Ómerking. Heimvísun.	30/4	882
156. Óskar Mikaelsson gegn Hugvirkja hf., Íslandsbanka hf., Vélsmiðju Hafnarfjarðar hf., Búnaðarbanka Íslands, Landsbanka Íslands, veðdeild, og Byggingarsjóði ríkisins. Útivistardómur.	4/5	885
157. Trausti Haraldsson, Kristján Árnason og Arnald Reykdal		

	Dómur	Bls.
gegn Gunnari Berg Gunnarssyni Samningur. Uppgjör. Sönnun.	4/5	886
158. Ákærvaldið gegn Valentínusi Guðmundi Baldvinssyni. Bifreiðar. Umferðarlög.	6/5	899
159. Ákærvaldið gegn Sigurði Jóni Baldurssyni. Sinubrenna.	6/5	913
160. Ákærvaldið gegn X. Skírlífisbrot. Sönnun. Sýkna.	7/5	916
161. Sigríður Ragnarsdóttir gegn Umboðs- og heildverslun Björns Arnórssonar. Kærumál. Pinglýsing. Fjárnám. Bif- reiðaskrá.	7/5	931
162. Ós-húseignir hf. gegn þrotabúi Byggingafélagsins Óss hf. Kærumál. Lögöld. Trygging.	7/5	937
163. Ákærvaldið gegn Árna Óla Friðrikssyni. Skjalafals.	18/5	939
164. Steinunn Káradóttir gegn þrotabúi Eyjólfss Matthíasson- ar og gagnsök. Gjaldþrot. Riftun. Skilnaðarsamningur. .	18/5	945
165. Ákærvaldið gegn X. Skírlífisbrot. Sératkvæði.	18/5	956
166. Þorkell Diego gegn Lífeyrissjóði rafiðnaðarmanna, Líf- eyrissjóði mál- og skipasmiða, Baldvin Ómari Magn- ússyni og Gjaldheimtunni í Reykjavík. Nauðungarupp- boð. Aðfinnslur.	18/5	961
167. Ákærvaldið gegn Jóhanni Jónasi Ingólfssyni og Magn- úsi Hreggviðssyni. Fjárdráttur. Skyldusparnaður. Sönn- un. Sýkna.	18/5	966
168. Hreinn Halldórsson, Karl Sigurgeirsson og Anne Mary Pálmadóttir gegn Sparisjóði Vestur-Húnavatnssýslu. Ómerking. Heimvísun. Aðfinnslur.	19/5	973
169. Daníel Þórarinsson gegn Hilmarí Ingimundarsyni hrl, Íslandsbanka hf., Búnaðarbanka Íslands, Gjaldheimt- unni í Reykjavík, Sjóklæðagerðinni hf. Magnúsi Gríms- syni, Rolf Johansen & Co og Ágústi Kristmanns. Nauðungaruppboð. Vanefndauppboð. Frávísun frá Hæsta- rétti.	19/5	980
170. Ákærvaldið gegn Eyvindi Ólafssyni. Kærumál. Far- banni aflétt.	20/5	985
171. Ákærvaldið gegn Sölva Arnari Arnórssyni. Tilraun til manndráps. Sératkvæði.	21/5	987
172. Gunnar Örn Pétursson gegn Kolbeini Sigurjónssyni. Skuldabréf. Sjálfskuldarábyrgð. Endurkrafa.	21/5	997
173. Fiskanes hf. gegn Erlingi Sæmundssyni. Sjómenn. Laun í veikindaforföllum. Lögskýring.	21/5	1002
174. Valgerður Einarsdóttir gegn Búnaðarbanka Íslands,		

Gjaldheimtunni í Reykjavík, Íslandsbanka hf., Landsbanka Íslands, Ólafi Axelssyni hæstaréttarlögmanni, sýslumanninum í Rangárvallasýslu og veðdeild Landsbanka Íslands. Kærumál. Nauðungaruppböð. Frávísun frá Hæstarétti.	21/5	1006
174. Bára Þórarinsdóttir gegn Guðjóni Snæbjörnssyni. Verksamningur. Dagsektir. Lögghald.	21/5	1009
175. Ákærvaldið gegn X. Kærumál. Gæsluvarðhald úr gildi fellt. 5. og 6. tl. 1. mgr. 67. gr. laga nr. 74/1974.	25/5	1019
176. Frank K. Herlufsen gegn Magnúsi Steingrímssyni. Fasteignakaup. Fasteignasala. Greiðslustaður. Umboð.	26/5	1022
177. Hjalti Örn Sigfússon gegn Frantz Hákonsson, Vélaverkstæðinu Þór, Sigmundi Bjarnasyni, Magnúsi Bjarnasyni, Pálma B. Larsen, Guðrúnu Ó. Þorbergsdóttur, Brynju Þ. Þorbergsdóttur og Íslandsbanka hf. Nauðungaruppböð. Málskostnaður. Aðfinnslur.	27/5	1029
178. Protabú Kaupfélags Vestur-Barðstrenginga gegn Kaupfélagi Eyfirðinga og gagnsök. Gjaldþrotaskipti. Riftun. Endurgreiðsla.	27/5	1033
179. Ottó E. Jónsson, Örn S. Jónsson og Einar Ólafsson gegn Húsfélaginu Hrafnakletti 8. Fasteignakaup. Skaðabætur.	29/5	1040
180. Þb. Hótel Arkar hf. gegn skiptaráðandanum í Árnes-sýslu f.h. þb. Helga Þ. Jónssonar. Útivistardómur.	1/6	1048
181. Byggðarás hf., Teitur Eyjólfsson, Guðmundur Franklín Jónsson og Hafsteinn Júlíusson hf. gegn Þór Sveinssyni. Útivistardómur.	1/6	1048
182. Borgarholt hf. gegn tollstjóranum í Reykjavík, Gjaldheimtunni í Reykjavík, Verðbréfamarkaði Fjárfestingarfélagins hf., Sparisjóði vélstjóra, Rafmagnsveitu Reykjavíkur, Sambandi íslenskra samvinnufélaga, Max hf., Ísól hf. og Örvari Ingólfssyni. Útivistardómur.	1/6	1049
183. Austri hf. gegn bæjarsjóði Hafnarfjarðar, Jóhanni Jónssyni, Valdimar Elíassyni, Búnaðarbanka Íslands, Ingimundi hf., Sparisjóði Hafnarfjarðar, Ásgeiri Herbertssyni og uppböðshaldaranum í Hafnarfirði. Útivistardómur.	1/6	1050
183a Guðmundur Hjálmarsson gegn Tryggingu hf. Útivistardómur.	1/6	1050
184. Guðmundur Óli Guðmundsson gegn Kaupþingi hf.,		

	Dómur	Bls.
Landsbanka Íslands, Verðbréfamarkaði Fjárfestingarfélagsins hf., Íslandsbanka hf. tollstjóranum í Reykjavík og Sanitas hf. Útivistardómur.	1/6	1051
185. Njáll Kjartansson gegn Sparisjóði vélstjóra. Ómerking. Frávísun frá héraðsdómi. Útivist. Sönnunargögn.	1/6	1052
186. Helga Ingólfsdóttir vegna ólögráða sonar síns, Páls Helga Arnarsonar, gegn Guðmundi J. Guðjónssyni, Guðrúnu V. Sverrisdóttur og félagsmálaráðherra vegna meðferðarheimilis að Sæbraut 2, Seltjarnarnesi. Kærumál. Dómarar.	1/6	1056
187. Ákærvaldið gegn Kjartani Páli Guðmundssyni. Líkamsárás. Skilorð. Aðfinnslur.	2/6	1060
188. Pétur Gunnlaugsson gegn Gluggasmiðjunni hf., Íslandsbanka hf., Landsbanka Íslands, Sigurði Kristjánssyni og þrotabúi Péturs Gunnlaugssonar. Gjaldþrotalög. Lögheimili.	3/6	1073
189. Ákærvaldið gegn Ágústi Sigurlaugi Haraldssyni. Fjársvik. Tilraun. Vátrygging. Skaðabætur. Skilorð.	4/6	1077
190. Ákærvaldið gegn Rósu Dröfn Sigurðardóttur. Bifreiðar. Umferðarlög. Reynslulausn.	4/6	1089
191. Hildur Guðrún Hákonardóttir og Hákon Matthíasson gegn Danjeans A/S og Jensen, Koch & Wittenkamp. Verslunarkaup. Stefnbirting. Hlutfélög. Aðfarargerð. Sératkvæði.	4/6	1092
192. Jóhanna Tryggvadóttir vegna sín og Evrópuferða gegn Halldóri Ástvaldssyni. Kærumál. Frestur. Frávísun frá Hæstarétti.	4/6	1100
193. Ákærvaldið gegn Ármanni Reynissyni, Hrafni Bachmann, Pétri Björnssyni og Reyni Ragnarssyni. Fjárdráttur. Skilasvik Ólögmatir viðskiptahættir. Verðbréfamíðlun. Endurskoðendur. Leyfissvipting. Skilorð.	11/6	1101
194. Skipaútgerð ríkisins gegn Vátryggingafélagi Íslands hf. Farmflutningar. Skaðabótamál. Takmörkun ábyrgðar. ...	11/6	1178
195. Ákærvaldið gegn Finnbirni Elíassyni, Haraldi Hákonarsyni og Kolbeini Valssyni. Kærumál. Frávísunarkröfu hafnað. Ákæra.	11/6	1193
196. Landsbanki Íslands gegn þrotabúi Vatneyrar hf. Gjaldþrot. Skuldajöfnuður. Handveð. Sératkvæði.	12/6	1197
197. Þórir hf. gegn Landsbanka Íslands, Byggðastofnun,		

	Dómur	Bls.
Sandfelli hf., Olíufélaginu hf., Samábyrgð Íslands á fiski- skipum, Skagstrendingi hf., Hátækni hf., Stálsmiðjunni hf., Lind hf. og Vestmannaeyjahöfn. Frestur. Frávísun frá Hæstarétti.	15/6	1204
198. Ákærvaldið gegn Gunnlaugi Þór Briem. Kærumál. Gæsluvarðhald. Geðheilbrigðisrannsókn.	16/6	1206
199. Félag bókagerðarmanna gen Páli Ásgeirssyni, Guðrúnu Ásgeirsdóttur og Ásgeiri Heiðari Ásgeirssyni. Lóðarrétt- indi. Félagsaðild. Hefð. Sýkna að svo stöddu.	16/6	1209
200. Ólafur Hörður Sigtryggsson gegn Íslandsbanka hf., Brunabótafélagi Íslands, Kaupfélagi Borgfirðinga, Kreditkortum hf. og Sindrastáli hf. Nauðungaruppböð. Ómerking. Heimvísun.	19/6	1219
201. Sigrún Daníelsdóttir og Ólafur Hörður Sigtryggsson gegn Sparisjóði Reykdæla, Álftaneshreppi, Mýrasýslu, Ásgeiri Thoroddsen hæstaréttarlögmanni, Búnaðarbanka Íslands, Húsnæðisstofnun ríkisins, Íslandsbanka hf., Jakobi Kristj- ánssyni, Kreditkortum hf., Landsbanka Íslands, Olíuversl- un Íslands hf., Othari Erni Petersen hæstaréttarlögmanni, ríkissjóði, Sigfúsi Guðmundssyni, Stofnlánadeild landbún- aðarins og Vátryggingafélagi Íslands hf. Nauðungaruppb- öð. Áfrýjun. Aðfinnslur. Málskostnaður.	19/6	1224
202. Gísli Gíslason og Lára Stefánsdóttir gegn Byggingar- samvinnufélagi ungs fólks, Reykjavík. Kærumál. Þinglýs- ing. Aðfinnslur.	19/6	1231
203. Loftur Jónsson gegn samgönguráðherra vegna Siglinga- málastofnunar ríkisins og fjármálaráðherra f.h. ríkis- sjóðs. Kærumál. Frávísunadómur staðfestur Aðfinnslur.	19/6	1235
204. Jón Sigurðsson gegn Helgu Gunnólfsdóttur, Helgu Árnadóttur, Helgu Bylgju Gísladóttur og Gunnlaugu Árnadóttur. Kaupsamningur. Fjárnám.	22/6	1240
205. Rafn Hagan Steindórsson gegn Hampiðjunni hf. og til réttargæslu Sjóvá-Almennum tryggingum hf. Læknaræð.	23/6	1250
206. Ákærvaldið gegn Ómari Egilssyni og Sævari Erlends- syni. Blekking. 261. gr. alm. hegningarlaga nr. 19/1940.	23/6	1252
207. Gunnar Hólm Guðbjartsson gegn Ágústu Ingibjörgu Hólm, Guðjóni Guðbjartssyni, Ólafi Guðbjartssyni, Önnu Margréti Guðbjartsdóttur, Hólmfríði Guðbjartsdóttur,		

	Dómur	Bls.
Steinunni Guðbjartsdóttur og Guðbjarti Guðbjartssyni. Kærumál. Skipti.	23/6	1259
208. Ákærvaldið gegn Jóhönnu Laufeyju Óskarsdóttur. Toll- lagabrot. Aðfinnslur. Verjandi. Sýkna.	24/6	1268
209. Ákærvaldið gegn Þórhalli Gauta Bárðarsyni. Kærumál. Dómsátt felld úr gildi.	24/6	1274
210. Vilhjálmur Þórhallsson hrl., skiptastjóri í þrotabúi Jó- hanns L. Arasonar og Sjófisks sf., gegn Ara A. Sigurðs- syni og Sigurborgu Garðarsdóttur. Kærumál. Gjald- þrotalög. Frávísun frá héraðsdómi. Aðfinnslur.	30/6	1276
211. Protabúi Sjófisks sf. gegn Reyni Ólafssyni. Kærumál. Gjaldþrotalög. Frávísun frá héraðsdómi. Aðfinnslur.	30/6	1281
212. Ákærvaldið geg Stefáni Karli Lúðvíkssyni og Sigurði John Lúðvíkssyni. Kærumál. Dómsátt felld úr gildi.	2/7	1286
213. Ákærvaldið gegn Hans Erni Viðarssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald.	2/7	1288
214. Ákærvaldið gegn Hilmarí Ögmundssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald.	31/7	1290
215. Niels Adolf Ársælsson og Sigurlaug Guðmundsdóttir gegn sjávarútvegsráðuneytinu. Kærumál. Fjárnám. Hjón.	12/8	1292
216. Starfsmannafélag Reykjavíkurborgar gegn Reykjavíkurborg. Kærumál. Frávísun frá Félagsdómi.	13/8	1295
217. Barð hf. gegn Lífeyrissjóði Vestfirðinga, Hólmi hf., Steinbjörgu hf. og uppboðshaldaranum í Barðastrandar- sýslu o.fl. Kærumál. Nauðungaruppboð.	27/8	1298
218. Ákærvaldið gegn Jóni Sigurðssyni. Kærumál. Gæslu- varðhald.	2/9	1301
219. Ákærvaldið gegn Gunnlaugi Þór Briem. Kærumál. Gæsluvarðhald.	4/9	1303
220. Gunnar Sæmundsson gegn Byggingarsamvinnufélagi ungs fólks, Reykjavík. Kærumál. Þinglýsing. Frávísun frá Hæstarétti.	7/9	1305
221. Samvinnulífeyrissjóðurinn gegn þrotabúi Kaupfélags Norður-Pingeyinga. Kærumál. Gjaldþrotaskipti. For- gangskrafa.	7/9	1308
222. Guðmundur Pétursson gegn Gjaldheimtunni í Reykja- vík. Kærumál. Lögtaf. Fyrning. Skattar.	8/9	1314
223. Þórður Thors, Richard Thors, dánarbú Thors R. Thors, dánarbú Unnar Thors, Jóna Íris Thors, Páll G. Jónsson		

	Dómur	Bls.
og Óttar Yngvason gegn Eyjahreppi. Kærumál. Lögtaf. Fyrning. Fasteignaskattar. Vítur.	8/9	1323
224. Þórður Thors, Richard Thors, dánarbú Thors R. Thors, dánarbú Unnar Thors, Jóna Íris Thors, Páll G. Jónsson og Óttar Yngvason gegn Kolbeinsstaðahreppi. Kærumál. Lötak. Fyrning. Fasteignaskattar. Vítur.	8/9	1326
225. H. H. Leasing & Finans A/S gegn Hf. Eimskipafélagi Ís- lands. Kærumál. Innsetningargerð. Frávísun frá Hæsta- rétti.	8/9	1329
226. Gylfi Sigfússon gegn þrotabúi Ólafs Þórs Ólafssonar. Kærumál. . Gjaldþrotaskipti. Forgangskrafa. Launa- krafa.	8/9	1331
227. Önundur Ásgeirsson, Eva Ragnarsdóttir, Gréta Önund- ardóttir, Ásgeir Önundarson og Páll Torfi Önundarson gegn Alpan hf. Kærumál. Frávísun frá héraðsdómi. Að- ild.	8/9	1336
228. Páll Árnason gegn Jóni Eysteinsyni bæjarfógeta. Kæru- mál. Dómarar.	9/9	1340
229. Magnús Bergs gegn Andrési Árnmarssyni og Einari Þ. Haukssyni. Kærumál. Innsetningargerð.	9/9	1343
230. Ásgeir Kristján Mikkaelsson gegn Óla Pétri Gunnars- syni. Kærumál. Innsetningargerð.	9/9	1348
231. Orkubú Vestfjarða gegn Bifreiðastöð Þórðar P. Þórðar- sonar, Gunnari og Ebeneser hf., Bæjarfógetanum á Akranesi, Vátryggingafélagi Íslands hf. og Búnaðar- banka Íslands. Kærumál. Nauðungaruppboð. Uppboðs- afsal.	9/9	1352
232. Bæjarsjóður Ísafjarðar gegn þrotabúi Kristínar Hálfdán- ardóttur og Gunnars Þórðarsonar og einkafyrirtækis þeirra, Ísvers, Ísafirði. Kærumál. Gjaldþrotaskipti. For- gangskrafa. Lögveð. Aðfinnslur.	10/9	1356
233. Jóhanna Tryggvadóttir f.h. Heilsuræktarinnar gegn Gjaldheimtunni í Reykjavík. Kærumál. Nauðungarupp- boð. Fasteignagjöld. Lögveð.	10/9	1360
234. Sigrún Edda Gunnarsdóttir gegn Ara Ísberg f.h. Elsu M. Tómasdóttur, Guðbjargar Tómasdóttur og Karenar Tóm- asdóttur. Kærumál. Nauðungaruppboð. Aðfinnslur.	11/9	1367
235. Ingvar Björgvinsson gegn Landsbanka Íslands. Kæru- mál. Fjárnám. Frávísun frá Hæstarétti.	11/9	1375

	Dómur	Bls.
236. Hólmgarður hf. gegn tollstjóranum í Reykjavík. Kærumál. Lögtak. Skattar. Frávísun frá héraðsdómi.	14/9	1377
237. Bæjarsjóður Kópavogs, Íslandsbanki hf. og Lífeyrissjóður starfsmanna Kópavogskaupstaðar gegn Sigurði H. Ólasyni. Kærumál. Uppboð. Aðfinnslur.	14/9	1383
238. Róbert Árni Hreiðarsson gegn Gjaldheimtunni á Sel-tjarnarnesi. Kærumál. Lögtak. Ómerking. Heimvísun. Aðfinnslur.	15/9	1386
239. Árni Matthías Sigurðsson gegn Norðurfiski hf. Kærumál. Lögbann. Innsetning. Einkaleyfi. Skaðabótakröfu vísað frá.	15/9	1389
240. Grétar Haraldsson gegn Gjaldheimtunni í Reykjavík, Lífeyrissjóði mál- og skipasmiða og Íslandsbanka hf. Kærumál. Nauðungaruppboð. Ómerking. Frávísun frá héraðsdómi.	16/9	1393
241. Ákærvaldið gegn Jens Gíslasyni. Kærumál. Ákæru vís- að frá héraðsdómi.	16/9	1396
242. Guðmundur Guðmundsson gegn Kreditkortum hf. Kærumál. Fjárnámserð felld úr gildi.	16/9	1400
243. Kristín Kjartansdóttir gegn Ásgeiri Thoroddsen, Bygg- ingarsjóði ríkisins, dánarbúi Magnúsar Fr. Árnasonar, dánarbúi Sigurðar Ármanns Magnússonar, Ferðapjón- ustunni hf., Gjaldheimtunni í Reykjavík, Íslandsbanka hf., Lífeyrissjóði Sóknar, Lífeyrissjóði verslunarmanna, Ólafi Grímssyni, Páli H. Pálssyni og Tryggingastofnun ríkisins. Kærumál. Nauðungaruppboð. . Aðfinnslur.	16/9	1402
244. Stjórn og skilanefnd Sölusamtaka íslenskra matjurta- framleiðenda gegn Lífeyrissjóði bænda. Kærumál. Gjald- protaskipti. Félög.	17/9	1405
245. Pétur Þór Sigurðsson gegn Kjartani Reyni Ólafssyni. Kærumál. Fjárnám. Framsal kröfu. Skuldajöfnuður. Sér- atkvæði.	17/9	1409
246. Einar Hjaltason og Kristín Hilmarsdóttir gegn Valgerði Valdemarsdóttur. Kærumál. Nauðungaruppboð.	17/9	1412
247. Kolbrún Ólafsdóttir og Magnús Sigurðsson gegn Ásgeiri Olsen, Gísla Jóni Höskuldssyni og Þinglýsingarstjóran- um í Reykjavík. Kærumál. Þinglýsing. Frávísun frá Hæstarétti. Aðfinnslur.	18/9	1420

248. Trésmiðjan Reynir sf. gegn Íslandsbanka hf., Brunabótafélagi Íslands, Byggðastofnun, Iðnlánasjóði, innheimtumanni ríkissjóðs á Akureyri, Lífeyrissjóði trésmiða á Akureyri og veðdeild Íslandsbanka hf. Kærumál. Nauðungarsala. Aðfinnslur.	18/9	1423
249. Friðrik Magnússon gegn Eggerti Hafsteini Margeirssyni og Sólveigu Adamsdóttur. Kærumál. Nauðungaruppboð. Uppboðsheimild.	18/9	1425
250. Ólafur Jónsson gegn Sigurbirni Eiríkssyni. Kærumál. Frávísun frá Hæstarétti.	18/9	1431
251. Sameinaði lífeyrissjóðurinn gegn Iðnlánasjóði. Kærumál. Nauðungaruppboð. Veð.	22/9	1434
252. Félagsbúið Ketilsstöðum gegn Stofnlánadeild landbúnaðarins, Búnaðarbanka Íslands, Sambandi íslenskra samvinnufélaga, veðdeild Landsbanka Íslands, Byggingarsjóði ríkisins, Lífeyrissjóði starfsmanna ríkisins og Birni Guttormssyni. Kærumál. Nauðungaruppboð.	23/9	1440
253. Félagsbúið Ketilsstöðum gegn Stofnlánadeild Landbúnaðarins, Búnaðarbanka Íslands, Trésmiðju Fljótsdalshéraðs og Brúnási hf. Kærumál. Nauðungaruppboð.	23/9	1445
254. Íslandsbanki hf. gegn Árna Sigurðssyni. Kærumál. Gjaldþrotalög. Varnarþing. Birting.	23/9	1450
255. Þórir Bjarnason gegn dánar- og félagsbúi Ingibjargar Stephensen og Stephans Stephensen. Kærumál. Útburður. Frávísun frá Hæstarétti.	23/9	1453
256. Stefán Már Stefánsson gegn innheimtumanni ríkissjóðs í Kjósarsýslu, Landsbanka Íslands og Stofnlánadeild landbúnaðarins. Kærumál. Nauðungaruppboð. Aðfinnslur. ..	24/9	1455
257. Ólafur Hörður Sigtryggsson gegn Íslandsbanka hf. Kærumál. Nauðungaruppboð. Aðfinnslur. Málskostnaður.	25/9	1457
258. Kaupfélag Árnesinga gegn Mýrdalshreppi. Kærumál. Nauðasamningar. Lögtak. Skattar. Sératkvæði.	28/9	1462
259. Haraldur Jóhannsson gegn Lánasjóði íslenskra námsmanna. Kærumál. Lögtak. Sératkvæði.	28/9	1469
260. Jörundur Pálsson gegn Jakobi Adólf Traustasyni. Kærumál. Nauðungaruppboð. Uppboðsbeiðni.	29/9	1473
261. Kaupfélagið Fram gegn Sigurgeiri Sigmundssyni, Fanneyju Vilbergsdóttur og Gísla Haraldssyni. Kærumál. Uppboð. Skuldaröð.	29/9	1479

	Dómur	Bls.
262. Falk Konrad Kinsky gegn Bryndísi Torfadóttur. Kærumál. Innsetning. Ómerking.	29/9	1488
263. Fiskanes hf. gegn Skipasmiðjunni Herði hf. Kærumál. Fjárnámssgerð felld úr gildi. Skuldajöfnuður.	29/9	1494
264. Bernharð Hjaltalín og Djúp hf. gegn Íslandsbanka hf., Arnarbergi hf., Auði Bergsteinsdóttur, bæjarsjóði Ísafjarðar, Guðmundi Sigurbjarnarsyni, Hans Georg Bæringssyni, Tryggingastofnun ríkisins, Vátryggingafélagi Íslands hf. og Verðbréfamarkaði Fjárfestingarfélagsins hf. Kærumál. Nauðungaruppböð. Ómerking. Frávísun.	30/9	1498
265. Hagbær sf. gegn Hauki Ingimarssyni, Kristínu Sigurðardóttur, Lífeyrissjóði sjómanna, Lífeyrissjóði Suðurnesja, Sparisjóðnum í Keflavík, Vátryggingafélagi Íslands hf., Landsbanka Íslands og Ríkisútvarpinu. Kærumál. Nauðungaruppböð. Áfrýjun. Frávísun frá Hæstarétti. Sér- atkvæði.	1/10	1501
266. Edna hf. gegn Jóhannesi Halldórssyni. Útivistardómur.	2/10	1504
267. Birgir Guðjónsson gegn Samherja hf. Útivistardómur. Ómaksbætur.	2/10	1504
268. Guðmundur Heiðar Guðjónsson gegn Samherja hf. Útivistardómur. Ómaksbætur.	2/10	1505
269. Nesport hf. gegn Steingrími Matthíassyni. Útivistardómur.	2/10	1505
270. Sanítas hf. gegn Guðmundi Jónssyni hrl. f.h. Anders og Bruun A/S. Útivistardómur.	2/10	1506
271. Hilti sf. gegn Guðjóni Ármanni Jónssyni. Útivistardómur.	2/10	1506
272. Arnar-Berg hf. gegn Ingimundi Magnússyni f.h. einkafyrirtækis hans, Byggðapjónustunnar. Útivistardómur. ..	2/10	1507
273. Kristján S. Guðmundsson gegn tollstjóranum í Reykjavík. Kærumál. Lögtak. Ómerking. Vanhæfi dómara.	2/10	1508
274. Hafnarfjarðarkaupstaður gegn Landsbanka Íslands, Búnaðarbanka Íslands, ríkissjóði, Gjaldheimtunni í Reykjavík, Íslandsbanka hf., Póst- og símamálastofnun og Óla A. Bieltvedt. Kærumál. Nauðungaruppböð. Jarðalög. Forkaupsréttur. Sér- atkvæði.	2/10	1511
275. Sigurður Georgsson hæstaréttarlögmaður gegn Má Péturssyni héraðsdómara. Kærumál. Úrskurður stjórnar		

	Dómur	Bls.
Lögmannafélags Íslands. Áminning. Úrskurður felldur úr gildi.	5/10	1526
276. Almenna verkfræðistofan hf. gegn Iðnlánasjóði og Ábyrgð hf. og Verslunarlánasjóði. Kærumál. Verðtrygging. Úthlutun uppboðsandvirðis. Sératkvæði.	6/10	1531
277. Ákærvaldið gegn Hilmarí Ögmundssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald. Aðfinnslur.	6/10	1542
278. Lýsing hf. gegn Iðnlánasjóði, Verslunarlánasjóði og Ábyrgð hf. Kærumál. Nauðungaruppboð. Úthlutun uppboðsandvirðis. Tryggingarbréf.	7/10	1545
279. Jón Guðmundsson, Leó Löve, Birgir P. Jónsson og Guðjón Sverrir Rafnsson gegn Teppabúðinni hf. Kærumál. . Innsetning. Eignarréttarfyrirvari.	7/10	1551
280. Jósúa Magnússon gegn Erlu Gunnarsdóttur. Kærumál. Búskipti við skilnað. Hjón.	7/10	1557
281. Bæjarsjóður Ísafjarðar gegn Hans W. Haraldssyni. Kærumál. Nauðungaruppboð. Gatnagerðargjald. Lögveð.	8/10	1563
282. Íslenska umboðssalan hf. gegn Granda hf. Kærumál. Kyrrsetning. Kæruheimild. Frávísun frá Hæstarétti.	8/10	1569
283. Ólafur Ragnarsson gegn Brunabótafélagi Íslands, Fjárfestingarfélagi Íslands hf., Heildversluninni Vöku hf., Hjálta Steinþórssyni, Hveragerðisbæ, Höfðadekki hf., Kaupþingi hf., Mávanesi hf. og Ævari Axelssyni. Kærumál. Uppboð.	9/10	1573
284. Protabú Jóns Friðrikssonar vegna Gellis sf. gegn Búnaðarbanka Íslands. Kærumál. Innsetningargerð.	9/10	1581
285. Matthías Einarsson, Ingibjörg Matthíasdóttir og Ragnhildur Matthíasdóttir gegn Bæjarsjóði Keflavíkur, Arnmundi Backman, A. G. Broone Camp. Inc., Brynjólfi Kjartanssyni, Flugleiðum hf., Gjaldheimtunni í Garðabæ, Gjaldheimtunni í Reykjavík, Helga Aðalsteinssyni, Helgu Rósantsson, Hf. Eimskipafélagi Íslands, Íslandsbanka hf., Jónasi Björnssyni, Landsbanka Íslands, Matthíasi Matthíassyni, Pétri Péturssyni, Póst- og símamálastofnun, Prentsmiðjunni Odda hf., Rafmagnsveitu Reykjavíkur, Sambandi íslenskra samvinnufélaga, Sjóvá-Almennum tryggingum hf., Skuldaskilum hf., Sparkassen SDS., tollstjóranum í Reykjavík, Útilífi hf., Fjárfestingarfélaginu Skandia hf., Þorbirni Einarssyni, þrotabúi		

	Dómur	Bls.
Kaupfélags Berufjarðar og þrotabúi Verslunarinnar Vðis sf. Kærumál. Nauðungaruppboð. Vítur.	9/10	1585
286. Hreinn Sigurðsson gegn fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs, Skúla J. Pálmasynt, Vátryggingafélagi Íslands hf., Iðnlánasjóði og Sparisjóði Vestur-Húnavatnssýslu. Kærumál. Nauðungaruppboð. Frávísun frá Hæstarétti. Aðfinnslur.	9/10	1589
287. Hreinn Sigurðsson gegn fjármálaráðherra f.h. . ríkissjóðs, Vátryggingafélagi Íslands hf., Sparisjóði Vestur-Húnavatnssýslu, Búnaðarbanka Íslands, Víði Finnbogasynt hf. og Jóni Brynjólfssynt hf. Kærumál. Nauðungaruppboð. Frávísun frá Hæstarétti. Aðfinnslur.	9/10	1593
288. Bóas Emilsson gegn Selfossskaupstað. Kærumál. Innsetning.	12/10	1597
289. Stafholtstungnahreppur gegn landbúnaðarráðherra, Ásdísi Jóhannesdóttur og Ólafi Þ. Þórðarsynt. Kærumál. Frávísunardómur. Forkaupsréttur. Jarðalög. Sératkvæði.	13/10	1602
290. Burstagerðin hf. gegn Sigurplasti hf. Kærumál. Innsetning.	14/10	1612
291. Ákæruvaldið gegn Guðlaugi Agnari Pálmasynt. Kærumál. Viðurlagaákvörðun úr gildi felld.	14/10	1615
292. Kristján Guðmundsson gegn Kjalarneshreppi. Kærumál. Nauðungaruppboð. Fasteignaskattur. Lögveð. Jafnræðisregla. Sjórnarskrá.	14/10	1618
293. Sparisjóðurinn í Keflavík gegn Vatnsleysustrandarhreppi. Kærumál. Nauðungaruppboð. Úthlutun uppboðsandvirðis. Lögveð. Gatnagerðargjald.	14/10	1622
294. Sigurjón Ragnarsson gegn Pétri Þór Sigurðssynt. Kærumál. Fjárnámssgerð felld úr gildi. Kröfuaðild.	15/10	1627
295. Rannsóknarlögregla ríkisins gegn Eiríki Rúnari Oddsynt. Kærumál. Gæsluvarðhald felld úr gildi.	16/10	1631
296. Leó Löve gegn tollstjóranum í Reykjavík. Kærumál. Lögtaksgerð felld úr gildi.	16/10	1634
297. Sigurður Kárasyn gegn Birni Ólafi Hallgrímssynt og Sigurði Magnússynt. Kærumál. Nauðungaruppboð. Frávísun frá Hæstarétti.	21/10	1637
298. Ákæruvaldið gegn Steini Ármanni Stefánssynt. Kærumál. Réttarfar í opinberum málum. Framlagning skjala.	22/10	1639

	Dómur	Bls.
299. Ákærvaldið gegn Petru Sigríði Gunnarsdóttur. Þjófnaður. Skaðabótakröfu vísað frá héraðsdómi.	22/10	1644
300. Eric Earnest Burgeson gegn Brauðbæ. Verksamningur. Sönnun.	22/10	1647
301. Ákærvaldið gegn Jónínu Sigríði Guðmundsdóttur. Manndráp. Sératkvæði.	22/10	1658
302. Garðskagi hf. gegn Arctic Fish Ltd., Brunabótafélagi Íslands, Byggðastofnun, Fiskveiðasjóði Íslands, fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs, Gerðahreppi, Gjaldheimtu Suðurnesja, H-Borg hf., Hf. Eimskipafélagi Íslands, Hita-veitu Suðurnesja, Íslandsbanka hf., Kæli- og frystivélum hf., Landsbanka Íslands, Lífeyrissjóði Suðurnesja, Oddgeiri og Ásum sf., Plastprenti hf., Sambandi íslenskra samvinnufélaga, Sæplasti hf., Umbúðamiðstöðinni hf., Verkalýðs- og sjómannafélagi Gerðahrepps, Verkfræðistofu Braga Þorsteinssonar og Eyvindar Valdimarssonar hf., Vélsmiðju Heiðars, Þrotabúi Rekstrartækni hf. og Þrotabúi Þ. Skaftasonar hf. Kærumál. Nauðungaruppboð.	21/10	1672
303. Ragnhildur Einarsdóttir gegn Gjaldheimtunni í Reykjavík. Kærumál. Nauðungaruppboð. Lögveð.	23/10	1677
304. Ákærvaldið gegn Jóni Grétari Ingvasyni. Kærumál. Kæruheimild. Frávísun frá Hæstarétti. Aðfinnslur.	27/10	1681
305. Sigurjón Birgir Ámundason gegn Ábyrgð hf., Byggingarsjóði ríkisins, Fjárheimtunni hf., Gjaldheimtunni í Reykjavík, Íslandsbanka hf., Kaupþingi hf. Lífeyrissjóði verslunarmanna, Lífeyrissjóði múrara, Múrarameistarafélagi Reykjavíkur, Óðinsvéum-Brauðbæ, Ólöfu G. Söebeck og tollstjóranum í Reykjavík. Kærumál. Nauðungaruppboð. Ómerking. Frávísun frá sýslumanni. Aðfinnslur.	27/10	1683
306. Íslandsbanki hf. gegn Braga Kristiansen. Kærumál. Útburðargerð.	28/10	1687
307. Skífan hf. gegn Sjóvá-Almennum tryggingum hf. Kærumál. Nauðungaruppboð. Uppboðsandlag.	29/10	1690
308. Lögfræðiskrifstofan Suðurlandsbraut 20 hf. og dr. Gunnlaugur Þórðarson gegn Lögbergi hf. Kærumál. Fjármám. Þinglýsing. Kröfu vísað frá Hæstarétti.	29/10	1692

	Dómur	Bls.
309. Lögfræðiskrifstofan Suðurlandsbraut 20 hf. og dr. Gunnlaugur Þórðarson gegn Lögbergi hf. Kærumál. Fjárnám. Þinglýsing. Kröfu vísað frá Hæstarétti.	29/10	1695
310. Eðvarð Björgvinsson gegn Smára Arnarsyni. Verksamningur. Gallar.	29/10	1698
311. Ákærvaldið gegn Hannesi Oddssyni. Kynferðisafbrot. Börn. Áfengislagabrot. Klám. Sératkvæði.	29/10	1705
312. Sverrir Hreiðarsson og Ragnar V. Gunnarsson vegna sín og Pastels sf. gegn Skífunni hf. Húsaleigusamningur. Útivist.	29/10	1716
313. Hreiðar Eiríksson og Eiríkur Hreiðarsson gegn bæjar-sjóði Akureyrar vegna Hitaveitu Akureyrar. Fasteignir. Jarðhiti.	29/10	1720
314. Kristján G. Ragnarsson gegn Arnari H. Gestssyni. Kærumál. Fjárnám. Ómerking.	29/10	1735
315. Pizzasmiðjan hf. gegn Sanitas hf. Útivistardómur.	2/11	1738
316. Axel Eiríksson, Jón Sigurjónsson, Ólafur Björnsson og Sigurjón Stefánsson gegn Fríðu Valdimarsdóttur, Björk Harðardóttur, Guðjóni Egilssyni og Óskari S. Björns-syni. Kærumál. Endurupptaka. Ómerking.	2/11	1739
317. Jónas Ragnarsson gegn Goða hf. Kærumál. Fjárnám. ...	3/11	1743
318. Jónas Ragnarsson gegn Goða hf. Kærumál. Fjárnám. ...	3/11	1745
319. Haraldur Gunnarsson gegn Óskari Kristjánssyni. Kæru-mál. Nauðungaruppboð. Uppboðsheimild. Tryggingar-bréf. Vízilréttur. Fyrning. Sératkvæði.	4/11	1748
320. Ákærvaldið gegn Hilmar Þór Arnarsyni. Kærumál. Gæsluvarðhald.	4/11	1754
321. Ákærvaldið gegn Sigurði Þór Sigurðssyni. Þjófnaður. Aðfinnslur.	5/11	1756
322. Ákærvaldið gegn Ólafi Sævarssyni. Þjófnaður. Hylm-ing.	5/11	1759
323. Björn Ingvarsson gegn Þóru Björk Kristinsdóttur, Dag-rúnu Kristjánsdóttur, Laufeyju Kristjánsdóttur, Theodóri Kristjánssyni, Baldri H. Kristjánssyni, Svövu Kristjánsdóttur, Bjartmari Kristjánssyni, Valgarði Kristj-ánssyni, Hrund Kristjánsdóttur, Friðriki Kristjánssyni, Silvíu Florens Simpson, Roy Herluf Holm, Robert L. K. Holm og Osvald Kristjáni Holm. Kærumál. Erfðaskrá. Búskipti. Sératkvæði.	5/11	1762

	Dómur	Bls.
324. Ákærvaldið gegn G. Kynferðisbrot. Börn. Sönnunargögn.	5/11	1774
325. Ákærvaldið gegn Þorsteini Gíslasyni. Kærumál. Dómsátt felld úr gildi.	6/11	1777
326. Loftur Jónsson gegn Olúfélaginu hf. Kærumál. Fjárnám.	10/11	1778
327. Bjarni Friðriksson og Bragi Sveinsson gegn Íslandsbanka hf. Varnir í víxilmáli. Víxilmál. Aðfinnslur.	12/11	1780
328. Ákærvaldið gegn Bárði Sigurðs Magnússyni. Ölvunarakstur. Aðfinnslur.	12/11	1785
329. Ákærvaldið gegn Bergi Þór Rögnvaldssyni. Bifreiðar. Umferðarlög. Sýkna. Verjandi. Málsvarnarlaun. Aðfinnslur.	12/11	1792
330. Eyþór Þórarinsson gegn Sparisjóði Reykjavíkur og nágreennis, Byggingarsjóði ríkisins, Lífeyrissjóði mál- og skipasmiða, Guðmundi Aðalsteinssyni, Búnaðarbanka Íslands, Húsasmiðjunni hf., Íslandsbanka hf., Brunabótafélagi Íslands, Vátryggingafélagi Íslands hf., innheimtumannni ríkissjóðs í Garðabæ, bæjarsjóði Garðabæjar og uppboðshaldaranum í Garðabæ. Kærumál. Nauðungaruppboð.	13/11	1800
331. Umsjónarfélag einhverfra vegna sjálfs sín og Árna Hjartarsonar, Hallgerðar Gísladóttur, Lúðvíks Baldurssonar og Þóreyjar Áspelund gegn Guðmundi J. Guðjónssyni, Guðrúnu V. Sverrisdóttur, félagsmálaráðherra og Helgu Ingólfsdóttur fyrir hönd Páls Helga Arnarsonar. Kærumál. Kæruheimild. Meðalganga. Sératkvæði. ...	16/11	1804
332. Menntamálaráðherra og fjármálaráðherra fyrir hönd ríkissjóðs gegn Skarphéðni Ólafssyni. Kærumál. Dómari. Vanhæfi.	16/11	1810
333. Hjörtur Bragi Sverrisson gegn Félagsstofnun stúdenta. Kærumál. Útburður. Sératkvæði.	16/11	1812
334. Landsbanki Íslands gegn Mótási sf. Kærumál. Uppboð. Úthlutun uppboðsandvirðis. Vextir.	17/11	1815
335. Sjúkrahús Keflavíkurlæknishéraðs gegn Magneu Óskarsdóttur vegna ófjárráða dóttur hennar, Ingibjargar Þórarinsdóttur, og gagnsök. Læknaráð.	17/11	1823
336. Ákærvaldið gegn Trausta Róbert Guðmundssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald.	19/11	1825

	Dómur	Bls.
337. Ákærvaldið gegn Gísla Árna Böðvarssyni. Sendi-bifreiðar. Félög. Sératkvæði.	19/11	1828
338. Ákærvaldið gegn Gísla Grétari Kjartanssyni. Sendi-bifreiðar. Félög. Sératkvæði.	19/11	1834
339. Borgarsjóður Reykjavíkur og Sjóvá-Almennar trygngar hf. gegn Auðbjörgu Pálsdóttur og gagnsök. Skaðabætur. Örorkubætur.	19/11	1845
340. Ákærvaldið gegn Guðmundi Lárussyni. Tolllagabrot. Fyrningu hafnað. Aðfinnslur.	19/11	1854
341. Kópavogskaupstaður gegn dánarbúi Þórðar Þorsteins-sonar, dánarbúi Helgu Sveinsdóttur, Sveini Þórðarsyni, Sigríði Lúthersdóttur og til réttargæslu Halldóru Þórðar-dóttur, Guðmundi Marinó Þórðarsyni og Þórði Erni Guðmundssyni og Guðmundur Marinó Þórðarson gegn dánarbúi Þórðar Þorsteinssonar, dánarbúi Helgu Sveins-dóttur, Sveini Þórðarsyni og Sigríði Lúthersdóttur. Fast-eignir. Samningur. Erfðafesta. Gerhæfi.	19/11	1858
342. Þorgrímur Eiríksson gegn Innheimtustofnun sveitarfé-laga. Kærumál. Lögtaksúrskurður. Áfrýjunarheimild. Frávísun frá Hæstarétti.	20/11	1883
343. Svavar Baldursson gegn Innheimtustofnun sveitarfélaga. Kærumál. Lögtaksgerð. Ómerking. Aðfinnslur.	20/11	1885
344. Skógar sf. gegn Jóni Blöndal og Þorsteini Júlíussyni. Kærumál. Dómkvaðning matsmana. Lax- og silungs-veiðilög.	20/11	1886
345. Á. Sigurðsson sf. gegn Hf. Eimskipafélagi Íslands. Kæru-mál. Vextir. Aðför.	24/11	1889
346. Skúli Jóhannsson gegn Gjaldheimtunni í Reykjavík. Kærumál. Lögtak. Frávísun frá Hæstarétti.	24/11	1894
347. Elín Gísladóttir gegn Eftirlaunasjóði starfsmanna Bún-aðarbanka Íslands, Fjárfestingarfélaginu Skandia hf., Gjaldheimtunni í Reykjavík, Húsnæðisstofnun ríkisins, Landssmiðjunni hf., Lífeyrissjóði byggingamanna, Líf-eyrissjóði Dagsbrúnar og Framsóknar, Lífeyrissjóði Sóknar, Lífeyrissjóði verslunarmanna, Miklagarði hf., Sjóvá- Almennum tryggingum hf., Sparisjóði Hafnar-fjarðar, Tryggingamiðstöðinni hf. og þrotabúi Óss hf. Kærumál. Nauðungaruppböð. Málskostnaður. Sér-atkvæði.	25/11	1896

	Dómur	Bls.
348. Reynir Guðmundsson og Einar Harðarson gegn Hróbjarti Jónatanssýni og Jónatan Sveinssýni. Víxilmál. Fyrning. Stefnumirting. Sératkvæði.	26/11	1900
349. Karl Runólfsson gegn Íslandsbanka hf. Víxilmál. Stefnumirting.	26/11	1904
350. Ákærvaldið gegn Rúnari Ingva Eiríkssýni. Þjófnaður. Fjársvik. Skjalafals. Bifreiðar. Akstur án ökuréttinda. ...	26/11	1906
351. Ákærvaldið gegn Sigurpáli Eiríki Garðarssýni. Bifreiðar. Lyf. Ökuleyfisvipting.	26/11	1911
352. Þorvaldur Ari Arason gegn dómsmálaráðherra, fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs og ríkissaksóknara. Húsleit. Miskabætur. Sératkvæði.	26/11	1914
353. Páll Björnsson gegn Þrotabúi Láka hf. og Þrotabúi Einars Jónssonar. Vinnusamningar. Sjómenn. Skriflega flutt mál.	26/11	1922
354. Gísli Magnússon, Sigurður Á. Magnússon, Eiríkur Gíslason, Konráð Gíslason, Sigurður Gíslason, Jósep Benediktsson og Þórður Benediktsson gegn Stellu Guðmundsdóttur og Ingibjörgu Ástu Hafstein. Kærumál. Erfðaskrá. Lögur. Sératkvæði.	26/11	1926
355. Sigurjón Ólafsson gegn Verðbréfamarkaði fjárfestingarfélagins, Verðbréfamarkaði Íslandsbanka hf. og Sparisjóði Vestmannaeyja. Kærumál. Nauðungaruppböð. Frávísun frá Hæstarétti.	27/11	1937
356. Sigurbjörg Unnur Óskarsdóttir gegn Íslandsbanka hf., Lífeyrissjóði Dagsbrúnar og Framsóknar, Lífeyrissjóði verslunarmanna, Almennu málflutningsstofunni sf., Gjaldheimtunni í Reykjavík og Stellu Friðgeirsdóttur. Kærumál. Nauðungaruppböð. Frávísun frá Hæstarétti. Málskostnaður.	2/12	1939
357. Guðmundur Magnússon gegn Íslandsbanka hf., Landsbanka Íslands, Shell Chemical International Co. Ltd., Lífeyrissjóði Tæknifræðingafélags Íslands, Sjóvá-Almennum tryggingum hf., Búnaðabanka Íslands og Hoechst Danmarks A/S. Kærumál. Nauðungaruppböð. Frávísun frá Hæstarétti.	3/12	1941
358. Kerfispróun hf. gegn Íslandsbanka hf., Verslunarlána-sjóði, Sjóvá-Almennum tryggingum hf., Gjaldheimtunni í Reykjavík, Lífeyrissjóði mál- og skipasmiða, Þ.		

	Dómur	Bls.
Jónssyni og Co. hf. og þrotabúi Sveins Egilssonar hf. Kærumál. Nauðungaruppböð. Frávísun frá Hæstarétti. .	3/12	1943
359. Hörður Bjarnason gegn þrotabúi Útgerðarfélagsins Ásrúnar hf. Skiptaréttur. Vinnulaun. Sjóveðsréttur. Skriflega flutt mál.	3/12	1945
360. Sigurður Ólafsson gegn Agli Guðlaugssyni og Kristínu Stefánsdóttur. Fasteignakaup. Kaupsamningur. Geymslugreiðsla. Sameign.	3/12	1950
361. Bjarnheiður Guðmundsdóttir gegn fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs og menntamálaráðherra fh. rannsóknardeildar fisksjúkdóma við Tilraunastöð háskólans í meinafræði. Stjórnarskrá. Bráðabirgðalög. Kjarasamningar. Sér- atkvæði.	3/12	1962
362. Víkingur Guðmundsson, Sigfús Sigfússon, Ingimar Baldursson, Andrés Aðalbergsson og Guðmundur Ármannsson sín vegna og fyrir hönd samvinnufélagsins Bifreiðastöðvarinnar Stefnis gegn Hagþjónustunni hf. Verkkaup. Samvinnufélag. Ómerking. Frávísun frá héraðsdómi.	3/12	1992
363. Jón Elliði Þorsteinsson gegn Erlu Sigurjónsdóttur og gagnsök. Bifreiðar. Skaðabótamál. Örorkumat. Sakarskipting. Læknaråd. Sératkvæði.	3/12	1995
364. Ákærvaldið gegn Garðari Garðarssyni og Herði Karlsyni. Þjófnaður. Bifreiðar. Akstur án ökuréttinda.	3/12	2007
365. Konráð Vilhjálmsson gegn Fjárfestingarfélaginu Skandia hf. Kærumál. Fjárnám. Frávísun frá Hæstarétti.	8/12	2021
366. Valgerður Sigurbergisdóttir og Konráð Vilhjálmsson gegn innheimtumanni ríkisins, Sauðárkróki. Kærumál. Nauðungaruppböð.	8/12	2023
367. Guðrún Pétursdóttir gegn Kaupþingi hf. Kærumál. Þinglýsing. Ómerking. Heimvísun.	9/12	2026
368. Ásgeir Hannes Eiríksson gegn Byggingavörðverslun Kópavogs hf. Kærumál. Frávísun frá Hæstarétti. Gjaldþrotaskipti. Útivist í héraði. Endurupptaka.	9/12	2028
369. Svanfríður Sigurlaug Kjartansdóttir gegn Lifeyrissjóði verslunarmanna, Sparisjóði Reykjavíkur og nágrennis, Brunabótafélagi Íslands, Gjaldheimtunni í Garðabæ og Íslandsbanka hf. Kærumál. Mál fellt niður.	10/12	2029
370. Ákærvaldið gegn Sæmundi Kjartanssyni. Skjalafals.	10/12	2031
371. Hallgrímur Á. Hallgrímsson gegn Magnúsi Þór Hall-		

	Dómur	Bls.
grímssyni og Sigrúnu Hjartardóttur. Faðerni. Kröfugerð. Ómerking. Frávísun frá héraðsdómi.	10/12	2057
372. Matthías Sveinsson gegn Mosfellsbæ. Ómerking. Heimvísun. Vítur.	10/12	2060
373. Ólafur Skúlason gegn Íslandsbanka hf. Ómerking. Frávísun frá héraðsdómi. Stef nubirting.	10/12	2062
374. Kaupgarður hf. og Ólafur Torfason gegn Benjamín Magnússyni og gagnsök. Póknun arkitekts. Hönnun. Gallar. Skaðabætur.	10/12	2064
375. Valdimar Geirsson gegn Ólafi Geir Þorvarðarsyni og gagnsök. Lausafjárkaup. Galli. Afsláttur. Skoðunarskylda. Aðfinnslur. Sératkvæði.	10/12	2095
376. Ákærvaldið gegn Daníel Helgasyni. Bifreiðar. Ölvun við akstur.	10/12	2109
377. Ákærvaldið gegn Sigurði Hreini Hilmarssyni. Bifreiðar. Of hraður akstur.	10/12	2117
378. Ingibjörg Auðunsdóttir og Guðmundur Svavarsson vegna sín og ólögráða sonar síns, Karls gegn Fjórðungs-sjúkahúsinu á Akureyri. Örorkubætur. Miskabætur. Sjúkrahús. Læknar. Börn. Aðfinnslur.	10/12	2122
379. Svalbarði hf. gegn Símoni Fr. Símonarsyni. Vinnusamningur.	10/12	2155
380. Lögreglustjórinn í Reykjavík gegn Hjördísi Ingólfssdóttur. Kærumál. Gæsluvarðhald.	14/12	2169
381. Tryggvi Einar Geirsson og protabú Ulrichs Falkner gegn Jan Gunnari Davidssyni og Karli L. Magnússyni. Kærumál. Frávísunarúrskurður felldur úr gildi. Réttaráhrif dóms.	14/12	2171
382. Dánarbú Daníels Þórarinssonar gegn Búnaðarbanka Íslands, Ágústi Kristmanns, Gjaldheimtunni í Reykjavík, Íslandsbanka hf., Hilmar Ingimundarsyni hrl., Sjóklæðagerðinni hf., Magnúsi Grímssyni og Rolf Johansen & Co. Kærumál. Nauðungaruppboð. Samþykki boðs. Ómerking. Frávísun.	14/12	2173
383. Svanhildur Karlsdóttir gegn uppboðshaldara og innheimtumanni ríkissjóðs á Akureyri, Byggingarsjóði ríkisins, Lífeyrisjóði Sameiningar, Framkvæmdasjóði Akureyrar, Landsbanka Íslands, Gunnari Dúa Júlíussyni, Veggfóðraranum hf., Mötu hf., Rolf Johansen og Co. sf.,		

	Dómur	Bls.
Kaupfélagi Eyfirðinga, Kristjáni Gunnarssyni, Haraldi Blöndal hrl, Hafsteini Hafsteinssyni hrl. og Kaupþingi hf. Kærumál. Mál fellt niður.	14/12	2175
384. Iðunn Ása Hilmarsdóttir gegn Byggingarsjóði ríkisins, Íslandsbanka hf., Húsasmiðjunni hf., Landsbanka Íslands, tollstjóranum í Reykjavík, Hreini Hjartarsyni, Erni Valdimarssyni, Gjaldheimtunni í Reykjavík, Verðbréfamarkaði Fjárfestingarfélagsins hf., Rafmagnsveitu Reykjavíkur, Sanitas hf., Póst- og símamálastofnun, Sambandi íslenskra samvinnufélaga, Hljóðvarpi hf., Freyju hf. Plastprenti hf., Hans Petersen hf., Júmbó matvælaiðju hf., Árvakri hf. Sjóvá-Almennum tryggingum hf., Tryggingu hf., Smjörflíki hf., Dagblaðinu Tímanum, Osta- og smjöröslunni sf. og Kökugerð Porkels Sigurðssonar. Kærumál. Mál fellt niður.	14/12	2177
385. Jökull Ólafsson gegn Borverki hf., Lífeyrissjóði Dagsbrúnar og Framsóknar, Húsnaðisstofnun ríkisins, Finni Gíslasyni, tollstjóranum í Reykjavík, Þorvaldi Lúðvíkssyni, hrl., Ferðamiðstöðinni Veröld hf., Landsbanka Íslands, þrotabúi Kaupfélags Reykjavíkur og nágrennis, Gjaldheimtunni í Reykjavík, Íslandsbanka hf. og Húsfélaginu Asparfelli 2-12. Kærumáll. Mál fellt niður.	14/12	2179
386. Smári Hreiðarsson gegn Sjóvá-Almennum tryggingum hf., Kópavogskaupstað, Gjaldheimtunni í Reykjavík, Ólafi Thoroddsen, Íslandsbanka hf., Skífunni hf., Hávöxtunarfélaginu hf., fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs vegna Áfengis- og tóbaksverslunar ríkisins, Fjárfestingarfélaginu Skandía hf. og Hátorgi hf. Kærumál..Mál fellt niður.	14/12	2181
387. Smári Hreiðarsson gegn Sjóvá-Almennum tryggingum hf., Íslandsbanka hf., Kópavogskaupstað, Gjaldheimtunni í Reykjavík, Ólafi Thoroddsen, Fjárfestingarfélaginu Skandia hf. og Hátorgi hf. Kærumál. Mál fellt niður.	14/12	2183
388. Rannsóknarlögregla ríkisins gegn Hans Erni Viðarssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald.	14/12	2185
389. Lífeyrissjóður Dagsbrúnar og Framsóknar gegn þinglýsingarstjóranum í Reykjavík. Kærumál. Þinglýsing. Frávísun frá Hæstarétti.	15/12	2187
390. Fjárfestingarfélagið Skandia hf. gegn Sigurjóni Ragnars-		

	Dómur	Bls.
syni og Búnaðarbanka Íslands. Kærumál. Vörslusvipting. Aðild. Handveð.	16/12	2189
391. Guðmundur Þórðarson gegn Jóni Friðgeiri Einarssyni, Ísafjarðarkaupstað, Sjóvá-Almennum tryggingum hf., Sindra-Stáli hf., Pólnum hf., fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs, Sparisjóði Bolungarvíkur, Jens Kristmannssyni og Iðnlánasjóði. Kærumál. Nauðungaruppboð.	16/12	2194
392. Autohaus Feldstrasse gegn Magnúsi Jóhanni Óskarssyni. Kærumál. Varnarþing. Erlendur dómur. Frávísunardómur úr gildi felldur.	17/12	2198
393. Protabúi Sigurðar H. Garðarssonar gegn Tómasi Tómassyni. Hafning. Málskostnaður.	17/12	2202
394. Þorvaldur Ólafsson gegn protabúi Hafskips hf. Gjaldþrot. Umboðssamningur.	17/12	2203
395. Ákærvaldið gegn Sigurjóni Andréssyni og Rúnari Þór Birgissyni. Líkamsárás. Sýkna. Bifreiðar. Of hraður akstur. Ökuleyfissvipting.	17/12	2214
396. Ákærvaldið gegn Gísla Ágústssyni. Líkamsárás. Skaðabætur. Skilorð.	17/12	2224
397. Bilex gegn Jóhanni Heinrich Scheiter og Páli Kristni Stefánssyni. Ómerking Heimvísun. Vítur.	17/12	2230
398. Tollstjórinn í Reykjavík vegna protabús Péturs Ingólfssonar gegn Björgúlfi Péturssyni. Gjaldþrot. Riftun. Fjármál hjóna.	17/12	2232
399. Tollstjórinn í Reykjavík vegna protabús Péturs Ingólfssonar gegn Hirti Ingólfssyni og gagnsök. Gjaldþrot. Riftun.	17/12	2241
400. Tollstjórinn í Reykjavík vegna protabús Péturs Ingólfssonar gegn dánarbúi Ingólfs Guðmundssonar og gagnsök. Gjaldþrot. Riftun.	17/12	2249
401. Tollstjórinn í Reykjavík vegna protabús Péturs Ingólfssonar gegn Bústað sf., dánarbúi Ingólfs Guðmundssonar, Aðalsteini Ingólfssyni, Hirti Ingólfssyni og Ívari Ingólfssyni og gagnsök. Gjaldþrot. Riftun. Sameignarfélög.	17/12	2259
402. Tollstjórinn í Reykjavík vegna protabús Péturs Ingólfssonar gegn Bústað sf., dánarbúi Ingólfs Guðmundssonar, Aðalsteini Ingólfssyni, Hirti Ingólfssyni og Ívari Ingólfssyni. Gjaldþrot. Riftun.	17/12	2276
403. Björgúlfur Pétursson og Hjörtur Ingólfsson gegn toll-		

	Dómur	Bls.
stjóranum í Reykjavík vegna þrotabús Péturs Ingólfs- sonar. Gjaldprot. Riftun.	17/12	2285
404. Þrotabú Péturs Ingólfssonar gegn Pétri Ingólfssyni. Gjaldprot. Kvaðaarfur. Riftun.	17/12	2293
405. Sjóvá-Almennar tryggingar hf. og Hulda Halldórsdóttir gegn Láru J. Magnúsdóttur og Lára J. Magnúsdóttir gegn Sjóvá-Almennum tryggingum hf., Brimborg hf. og Huldu Halldórsdóttur. Bifreiðar. Umferðarlög. Skaða- bætur. Örorka. Miskabætur. Gjafsókn.	17/12	2302
406. Olga Ingibjörg Guðmundsdóttir gegn þrotabúi Péturs Björnssonar. Séreign hjóna. Kaupmáli. Gjaldþrotaskipti. Sératkvæði.	17/12	2325
407. Sigurður Georgsson hæstaréttarlögmaður gegn Má Pét- urssyni og stjórn Lögmannafélags Íslands. Kærumál. Úr- skurður stjórnar Lögmannafélags Íslands. Áminning. ...	17/12	2335
408. Friðrik Jónsson, Arnfinnur Jónsson, Jón R. Jónsson og Ingólfur Jónsson gegn Íslandsbanka hf. Kærumál. Nauð- ungaruppboð. Óskipt bú.	18/12	2339
409. Klettur hf. gegn Landsbanka Íslands, Geir Garðarssyni, Teppabúðinni hf., Íslandsbanka hf., Gjaldheimtunni í Reykjavík, Sparisjóði vélstjóra, Sparisjóði Reykjavíkur og nágrennis, Eftirlaunasjóði Félags íslenskra atvinnu- flugmanna og Verslunarlánasjóði. Kærumál. Nauðungar- uppboð. Mál felld niður.	18/12	2342
410. Jóhanna Tryggvadóttir f.h. Heilsuræktarinnar gegn Leik- félagi Reykjavíkur, Minningarsjóði samkvæmt skipulags- skrá 506/1980, Minningasjóði samkvæmt skipulagsskrá 505/1980, fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs vegna Lista- safns Íslands, Landsbanka Íslands. tollstjóranum í Reykjavík, Glæsibæ sf., Húsfélaginu Glæsibæ, Verka- kvennafélaginu Framsókn. Rafmagnsveitu Reykjavíkur, Litaveri, Lífeyrisjóði verslunarmanna, Gjaldheimtunni í Reykjavík og sýslumanninum í Reykjavík. Kærumál. Nauðungaruppboð. Frávisun frá Hæstarétti.	18/12	2344

II. NAFNASKRÁ

	Bls.
<i>A. Einkamál</i>	
Aðalheiður Erna Arnbjörnsdóttir	147
Aðalsteinn M. Aðalsteinsson	141
Aðalsteinn Ingólfsson	2259, 2276
A. G. Broone Camp. Inc.	1585
Almenna málflutningsstofan sf.	7, 172, 1939
Almenna verkfræðistofan hf.	1531
Alpan hf.	1336
Anders og Bruun A/S	1506
Andrés Aðalbergsson	1992
Andrés Árnmarsson	1343
Anna Margrét Guðbjartsdóttir	1259
Anna Póra Pétursdóttir	1
Anne Mary Pálmadóttir	973
Arctic Fish Ltd.,	1672
Ari Ísberg	1367
Ari A. Sigurðsson	1276
Arnald Reykdal	886
Arnar-Berg hf.	1507
Arnar H. Gestsson	1735
Arnberg hf.	1498
Arnbjörn Hjörleifur Arnbjörnsson	147
Arnfinnur Jónsson	2339
Arnmundur Bachman	1585
Atlas hf.	143
Atli Már Jósafatsson	545
Atvinnuleysisstryggingasjóður	142
Auðbjörg Pálsdóttir	1845
Auður Bergsteinsdóttir	1498
Autohaus Feldstrasse	2198

	Bls.
Axel Eiríksson	1739
Austri hf.	1050
Á. Sigurðsson sf.	1889
Ábyrgð hf.	1531, 1545, 1683
Áfengis- og tóbaksverslun ríkisins	2181
Ágúst Kristmanns	980, 2173
Ágústa Ingibjörg Guðbjartsdóttir	1259
Álftaneshreppur, Mýrasýslu,	1224
Árni Hjartarson	1804
Árni Marinósson	143
Árni Sigurðsson	512, 1450
Árni Matthías Sigurðsson	1389
Árni Svavarsson	210
Árvakur hf.	2177
Ásdís Jóhannesdóttir	1602
Ásgeir Heiðar Ásgeirsson	1209
Ásgeir Björnsson hdl., skiptastjóri	146
Ásgeir Hannes Eiríksson	2028
Ásgeir Herbertsson	1050
Ásgeir Kristján Mikkaelsson	1348
Ásgeir Olsen	1420
Ásgeir Ólafsson	556
Ásgeir Pétursson skiptaráðandi í Kópavogi	172
Ásgeir Thoroddsen hæstaréttarlögmaður	1224
Ásgeir Öundurson	1336, 1402
Ásrún Einarsdóttir	1
B. K. Vektakar	145
Baldur H. Kristjánsson	1762
Baldvin Ari Guðlaugsson	379
Baldvin Ómar Magnússon	961
Barð hf.	1298
Bára Þórarinsdóttir	1009
Benjamín Magnússon	2064
Bergsteinn Gizurarson	296
Bergur Jónsson	379
Bernharð Hjaltalín	1498
Bifreiðastöðin Stefnir samvinnufélag	1992
Bifreiðastöð Þórðar P. Þórðarsonar	1352
Bilex	2230

	Bls.
Birgir Guðjónsson	1504
Birgir P. Jónsson	1551
Birgir Viðarsson	556
Bíla- og bátasalan	483
Bjarnheiður Guðmundsdóttir	1962
Bjarni G. Ágústsson	352
Bjarni Friðriksson	1780
Bjarni Guðmundsson	283
Bjarni Dagur Jónsson	386
Bjartmar Kristjánsson	1762
Björgúlfur Pétursson	2232, 2285
Björk Harðardóttir	1739
Björn Emilsson	111
Björn Guttormsson	1440
Björn Ólafur Hallgrímsson	1637
Björn Ingvarsson	1762
Björn Loftsson	45
Björn Önundarson	15
Blað hf.	498
Borgarholt hf.	1049
Borgarsjóður Reykjavíkur	1845
Borgarverk hf.	2179
Bóas Emilsson	1597
Bragi Kristiansen	1687
Bragi Sveinsson	1780
Brauðbær	1647
Brimborg hf.	2302
Brunabótafélag Íslands	1219, 1423, 1573, 1672, 1800, 2029
Brúnás hf.	1445
Bryndís Torfadóttir	1488
Brynja P. Þorbergsdóttir	1029
Brynjólfur Kjartansson	1585
Burstagerðin hf.	1612
Búnaðarbanki Íslands	5, 143, 875, 885, 980, 1006, 1050, 1224, 1352, 1440, 1445, 1511, 1581, 1593, 1800, 1941, 2173, 2189
Bústaður sf.	2259, 2276
Byggðastofnun	702, 1204, 1423, 1672
Byggðastofnun Reykjavíkur	143
Byggðapjónustan	1507

Byggingarsamvinnufélag ungs fólks, Reykjavík,	1231, 1305
Byggingarsjóður ríkisins	5, 885, 1402, 1440, 1683, 1800, 2175, 2177
Byggingarsjóður verkamanna	269
Byggingavöruverslun Kópavogs hf.	2028
Bæjarfógetinn á Akranesi	1352
Bæjarsjóður Akureyrar	1720
Bæjarsjóður Blönduóss	5
Bæjarsjóður Garðabæjar	1800
Bæjarsjóður Hafnarfjarðar	1050
Bæjarsjóður Ísafjarðar	1356, 1498, 1563
Bæjarsjóður Keflavíkur	1585
Bæjarsjóður Kópavogs	1383
Bæring Ólafsson	780, 784
Dagblaðið Tíminn	2177
Dagrún Kristjánsdóttir	1762
Daníel Pétursson	1
Daníel Þórarinnsson	980
Danjeans A/S	1092
Dánarbú Daníels Þórarinnssonar	2173
Dánarbú Helgu Sveinsdóttur	1858
Dánarbú Ingólfs Guðmundssonar	2249, 2259, 2276
Dánarbú Magnúsar Fr. Árnasonar	1402
Dánarbú Ólafs Bergsteinssonar	296
Dánarbú Sigurðar Ármanns Magnússonar	1402
Dánarbú Thors R. Thors	1323, 1326
Dánarbú Unnar Thors	1323, 1326
Dánarbú Þórðar Þorsteinssonar	1858
Dánar- og félagsbú Ingibjargar Stephensen og Stephans Stephensen	1453
Djúp hf.	1498
Dómsmálaráðherra	1904
Dögun hf.	6
Edna hf.	1504
Eðvarð Björgvinsson	1698
Eftirlaunasjóður Félags íslenskra atvinnuflugmanna	2342
Eftirlaunasjóður starfsmanna Búnaðarbanka Íslands	1896
Eggert Andrésson	717
Eggert Hafsteinn Margeirsson	1425
Egill Guðlaugsson	1950
Eignarhaldsfélag Verslunarbankans hf.	877

	Bls.
Einar Ólafur Arnbjörnsson	147
Einar Harðarson	1900
Einar P. Hauksson	1343
Einar Hjaltason	1412
Einar Kristjánsson	872
Einar Ólafsson	1040
Einar Sigurjónsson	556
Eiríkur Gíslason	1926
Eiríkur Hreiðarsson	1720
Eiríkur Jónmundsson	5
Elín Gísladóttir	1896
Elmar Þór Þorkelsson	556
Elsa M. Tómasdóttir	367
Elsa Sigurvinsdóttir	286
Endurskoðunarskrifstofa Þorkels Skúlasonar	263, 264, 265
Eric Earnest Burgeson	1647
Erla Gunnarsdóttir	1557
Erla Sigurjónsdóttir	1995
Erlingur Óskarsson bæjarfógeti	458
Erlingur Sæmundsson	1002
Eva Ragnarsdóttir	1336
Evrópuferðir	263, 1100
Eyjahreppur	1323
Eyjólfur Matthíasson	378
Eysteinn Guðmundsson	515
Eypór Þórarinsson	1800
Falk Konrad Kinsky	1488
Fanney Vilbergsdóttir	1479
Fasteignir ríkissjóðs	142
Ferðamiðstöðin Veröld hf.	2179
Ferðaþjónustan hf.	1402
Félag bókagerðarmanna	747, 1209
Félag innan leikinna mynda hf.	525
Félag íslenskra atvinnuflugmanna	148
Félagsbúið Ketilsstöðum	1440, 1445
Félagsmálaráðherra	17, 837, 844, 1056, 1804
Félagsmiðstöðin	142
Félagsstofnun stúdenta	1812
Finnur Gíslason	2179

	Bls.
Fiskanes hf.	1002, 1494
Fiskveiðasjóður Íslands	702, 1672
Fisk-verk-tak sf.	144
Fjárfestingarfélag Íslands hf.	1573
Fjárfestingarfélagið Skandia hf.	1585, 1896, 2021, 2181, 2183, 2189
Fjárheimtan hf.	702, 1683
Fjármálaráðherra	84, 142, 312, 448, 651, 671, 682, 1235, 1589, 1593, 1672, 1810, 1904, 1962, 2181, 2194, 2344
Fjórðungssjúkrahúsið á Akureyri	2122
Flugfax hf.	145
Flugleiðir hf.	145, 148, 481, 483, 1585
Frank K. Herlufsen	1022
Framkvæmdasjóður Akureyrar	2175
Framkvæmdasjóður Íslands	775
Frantz Hákonsson	1029
Freyja hf.	2177
Friðbert Páll Njálsson	291
Friðgeir Björgvinsson	143
Friðrik Björgvinsson	717
Friðrik Kjarrval	206
Friðrik Jónsson	2339
Friðrik Kristjánsson	1762
Friðrik Magnússon	1425
Fríða Valdimarsdóttir	1739
Garðar Ólason	767, 771
Garðskagi hf.	1672
Geir Garðarsson	2342
Geir Rögnvaldsson	549
Gellir sf.	581
Gerðahreppur	1672
Gifspússning hf.	882
Gísli Gíslason	1231
Gísli Haraldsson	1479
Gísli Jón Höskuldsson	1420
Gísli Magnússon	1926
Gísli M. Sigmarsson	542
Gjaldheimtan í Reykjavík	7, 266, 703, 961, 980, 1006, 1049, 1314, 1360, 1393, 1402, 1511, 1585, 1677, 1683, 1894, 1896, 1939, 1943, 2173, 2177, 2179, 2181, 2183, 2342, 2344

Gjaldheimtan í Garðabæ	1585, 2029
Gjaldheimtan á Seltjarnarnesi	1386
Gjaldheimta Suðurnesja	1672
Gluggasmiðjan hf.	1073
Glæsibær sf.	2344
Goði hf.	1742, 1745
Grandi hf.	1569
Gréta Önundardóttir	1336
Grétar Haraldsson	266, 1396
Guðbjartur Guðbjartsson	1259
Guðbjörg Tómasdóttir	1367
Guðjón Egilsson	1739
Guðjón Guðbjartsson	1259
Guðjón Ármann Jónsson	1506
Guðjón Kristinsson	342
Guðjón Sverrir Rafnsson	1551
Guðjón Snæbjörnsson	1009
Guðjón S. Þóroddsson	556
Guðmundur Aðalsteinsson	1800
Guðmundur Ármannsson	1992
Guðmundur G. Einarsson	468
Guðlaugur Aðalsteinsson	556
Guðmundur Ö. Bergþórsson	556
Guðmundur J. Guðjónsson	17, 837, 844, 1056, 1804
Guðmundur Stefán Gíslason	300
Guðmundur Heiðar Guðjónsson	1505
Guðmundur Guðmundsson	1400
Guðmundur Óli Guðmundsson	1051
Guðmundur Hjálmarsson	1050
Guðmundur Bergsteinn Jóhannsson	691
Guðmundur Jónsson hrl.	1506
Guðmundur Franklín Jónsson	1048
Guðmundur Magnússon	1941
Guðmundur Pétursson	1314
Guðmundur Sigurbjarnarson	1498
Guðmundur Svavarsson	2122
Guðmundur Þórarinnsson	819
Guðmundur Þórðarson	2194
Guðmundur Marínó Þórðarson	1858

	Bls.
Guðný Pétursdóttir	1
Guðrún Ásgeirsdóttir	1209
Guðrún Halldórsdóttir	167
Guðrún Jónsdóttir	269
Guðrún María Berg Júlíusdóttir	858
Guðrún Pétursdóttir	2026
Guðrún Ragnarsdóttir	1
Guðrún V. Sverrisdóttir	17, 837, 844, 1056, 1804
Guðrún Ó. Þorbergsdóttir	1029
Gullveig Sæmundsdóttir	29
Gunnar og Ebeneser hf.	1352
Gunnar Hólm Guðbjartsson	1259
Gunnar Berg Gunnarsson	886
Gunnar P. Jakobsson	862
Gunnar Johnsen	682
Gunnar Dúi Júlíusson	2175
Gunnar Örn Pétursson	997
Gunnar Sæmundsson	1305
Gunnlaug Árnadóttir	1240
Gunnlaugur Valtýsson	144
Gunnlaugur Þórðarson dr.	1692, 1695
Gylfi Gunnarsson	213, 767, 771
Gylfi Sigfússon	1331
Gústaf Einarsson	141
H-Borg hf.	1672
Hf. Eimskipafélag Íslands	1329, 1585, 1672, 1889
H. H. Leasing & Finans A/S	1329
Hafnarfjarðarkaupstaður	1511
Hafsteinn Guðmundsson	862
Hafsteinn Hafsteinsson hrl.	2175
Hafsteinn Júlíusson hf.	1048
Hagbær sf.	1501
Hagkaup hf.	865
Hagstofa Íslands	858
Hagvirki hf.	875
Hagþjónustan hf.	1992
Halldór Ástvaldsson	1100
Halldór Svavarsson	145
Halldóra Ármannsdóttir	146

	Bls.
Halldóra Pórðardóttir	1858
Hallgerður Gísladóttir	1804
Hallgrímur Einarsson	142
Hallgrímur Á. Hallgrímsson	2057
Hallgrímur Ólafsson skiptastjóri	458
Hampiðjan hf.	1250
Hanna Elíasdóttir	32
Hannes Haraldsson	556
Hans Georg Bæringsson	1498
Hans W. Haraldsson	1563
Hans Petersen hf.	2177
Haraldur Blöndal hrl.,	2175
Haraldur Gunnarsson	1748
Haraldur Jóhannsson	1469
Harpa hf.	6
Haukur Ingimarsson	1501
Hákon Matthíasson	1092
Hátorg hf.	2181, 2183
Hátækni hf.	1204
Hávöxtunarfélagið hf.	2181
Heba Hallsdóttir	352
Heildverslunin Vaka hf.	1573
Heilsuræktin	650, 1360, 2344
Heimilistæki hf.	269
Helga Árnadóttir	1240
Helga J. Fortescue	198
Helga Bylgja Gísladóttir	1240
Helga Gunnólfsdóttir	1240
Helga Ingólfssdóttir	17, 837, 844, 1056, 1804
Helga Rósantsson	1585
Helgi Aðalsteinsson	1585
Helgi Friðgeirsson	143
Helgi Guðmundsson	556
Hellu- og steinsteypan	378
Henrik Thorarensen	328
Hildur Guðrún Hákonardóttir	1092
Hilmar Ingimarsson	556
Hilmar Ingimundarson hrl.	980, 2173
Hilmar Ögmundsson	556

	Bls.
Hilti sf.	1506
Hitaveita Akureyrar	1720
Hitaveita Suðurnesja	1672
Hjalti Auðunsson	483
Hjalti Örn Sigfússon	1029
Hjalti Stefánsson	1573
Hjörleifur Hjörleifsson	6
Hjörtur Ingólfsson 2241, 2259, 2276,	2285
Hjörtur Bragi Sverrisson	1812
Hjörtur Valdimarsson	525
Hljóðvarp hf.	2177
Hoechst Danmarks A/S.	1941
Hólagarður hf.	1377
Hólmfríður Guðbjartsdóttir	1259
Hólmfríður Kristinsdóttir	342
Hólmur hf. 702,	1298
Hraðfrysihús Þórkötlustaða hf.	267
Hrafn Gunnlaugsson	525
Hreiðar Eiríksson	1720
Hreinn Halldórsson	973
Hreinn Hjartarson	2177
Hreinn Sigurðsson 1589,	1593
Hreinn Vilhjálmsson	556
Hreppsnefnd Skarðshrepps	206
Hreppsnefnd Ölfushrepps	312
Hróbjartur Jónatansson	1900
Hrund Kristjánsdóttir	1762
Hugi Ingibjartsson	556
Hugvirkja hf.	885
Hulda Halldórsdóttir	2302
Húsasmiðjan hf. 1800,	2177
Húsfélagið Asparfelli 2-12	2177
Húsfélagið Glæsibær	2344
Húsfélagið Hrafnakletti 8	1040
Húsnæðisstofnun ríkisins 1224, 1896,	2179
Hveragerðisbær	1573
Höfðadekk hf.	1573
Hörður Bjarnason	1945
Iðnaðarráðherra 651, 671,	682

Iðnlánasjóður	1423,1434, 1531, 1545, 1589, 2194
Iðunn Ása Hilmarasdóttir	2177
Ingi B. Ársælfsson	84
Ingi Jóhann Valsson	556
Ingibjörg Auðunsdóttir	2122
Ingibjörg Ásta Hafstein	1926
Ingibjörg Matthíasdóttir	1585
Ingibjörg Þórarinsdóttir	1823
Ingimar Baldursson	1992
Ingimundur Jóhannsson	1507
Ingimundur Magnússon	1507
Ingólfur Harðarson	448
Ingólfur Hjartarson	800
Ingólfur Jónsson	2339
Ingunn Egilsdóttir	142
Ingvar Ásmundsson	549
Ingvar Björgvinsson	1375
Ingvar Helgason hf.	269
Ingvar Sveinsson	38
Innheimtumaður ríkissjóðs á Akureyri	1423, 2175
Innheimtumaður ríkissjóðs í Garðabæ	1800
Innheimtumaður ríkissjóðs í Kjósarsýslu	1455
Innheimtumaður ríkissjóðs, Sauðárkróki	
Innheimtustofnun sveitarfélaga	1883,
	1885
Íris Ingibergsdóttir	286
Ísafjarðarkaupstaður	2194
Íslandsbanki hf.	7, 117, 145, 266, 269, 328, 383, 507, 512, 703, 885,
	980, 1006, 1029, 1051, 1073, 1219, 1224, 1383, 1393, 1402, 1423,
	1450, 1457, 1498, 1511, 1585, 1672, 1683, 1687, 1780, 1800, 1904,
	1939, 1941, 1943, 2029, 2062, 2173, 2177, 2179, 2181, 2183, 2339, 2342
Íslenska umboðssalan	1569
Ísól hf.	1049
Ívar Ingólfsson	2259, 2276
Jakob Kristjánsson	1224
Jakob Arnar Sverrisson	144
Jakob Adolf Traustason	1473
Jan Gunnar Davidsson	2171
Jens Kristmannsson	2194

	Bls.
Jensen, Koch & Wittenkamp	1092
Jóhann Jónsson	1050
Jóhann Heinrich Scheiter	2230
Jóhann Sigurðsson	8
Jóhann Vilhjálmsen	378
Jóhanna Tryggvadóttir	263, 264, 265, 650, 1100, 1360, 2344
Jóhanna Þorgrímsdóttir	717
Jóhannes Halldórsson	1504
Jóhannes Kjartansson	556
Jón S. Bjarnason	352
Jón Blöndal	1886
Jón Brynjólfsson hf.	1593
Jón Friðgeir Einarsson	2194
Jón V. Einarsson	556
Jón Eysteinnsson bæjarfógeti	1340
Jón Einar Guðlaugsson	556
Jón Guðmundsson	1551
Jón Oddsson	638
Jón Pétursson	1
Jón R. Jónsson	2339
Jón G. Sandholt	4
Jón Páll Sigmarsson	556
Jón Sigurðson	1240
Jón Sigurjónsson	1739
Jón Skaftason fyrirborgarfégeti	1
Jón Gunnar Sæmundsson	877
Jón Elliði Þorsteinsson	1995
Jóna Íris Thors	132, 1326
Jónas Björnsson	1585
Jónas Ragnarsson	1742, 1745
Jónatan Sveinsson	1900
Jónína Bjartmarz héraðsdómslögmaður	515
Jósafat Hinriksson	545
Jósep Benediktsson	1926
Jósúa Magnússon	1557
Jumbo matvælaíðja hf.	2177
Júlíus Einarsson	858
Jökull Ólafsson	2179
Jörundur Pálsson	1473

Karen Tómasdóttir	1367
Karl Guðmundsson	2122
Karl L. Magnússon	2171
Karl Runólfsson	1904
Karl Sigurgeirsson	973
Kaupfélag Árnesinga	1462
Kaupfélag Borgfirðinga	1219
Kaupfélag Dýrfirðinga	8
Kaupfélag Eyfirðinga	1033, 2175
Kaupfélag Suðurnesja	143
Kaupfélagið Fram	1479
Kaupgarður hf.	2064
Kaupþing hf.	1051, 1573, 1683, 2026, 2175
Kerfisþjónustan hf.	1943
Kjalarnesphreppur	1618
Kjartan Reynir Ólafsson	1409
Klettur hf.	2342
Kolbeinn Sigurjónsson	997
Kolbeinsstaðahreppur	1326
Kolbrún Hauksdóttir	286
Kolbrún Ólafsdóttir	1420
Konráð Gíslason	1926
Konráð Vilhjálmsson	2021, 2023
Kópavogskaupstaður	1858, 2181, 2183
Kreditkort hf.	1219, 1224, 1400
Kristinn Breiðfjörð Eiríksson	476
Kristinn Guðbrandsson	56
Kristinn Jóhannes Guðjónsson	342
Kristinn Margeir Jóhannesson	556
Kristín Halldórsdóttir	283
Kristín Hilmarsdóttir	1412
Kristín Kjartansdóttir	1402
Kristín Sigfúsdóttir	1
Kristín Sigurðardóttir	1501
Kristín Stefánsdóttir	1950
Kristjana Einarsdóttir	198
Kristján Árnason	886
Kristján Guðmundsson	45, 1618
Kristján S Guðmundsson	1508

L

Nafnaskrá

	Bls.
Kristján Gunnarsson	2175
Kristján Jónsson	556
Kristján Ólafsson	800
Kristján G. Ragnarsson	1735
Kristmundur Skarphéðinsson	144
Kvikk hf.	819
Kæli- og frystivélar hf.	1672
Kökugerð Þorkels Sigurðssonar	2177
Landbúnaðarráðherra	1602
Landsbanki Íslands	143, 885, 1006, 1051, 1073, 1197, 1204, 1224, 1375, 1440, 1455, 1501, 1511, 1585, 1672, 1815, 1941, 2175, 2177, 2179, 2342, 2344
Landssamtökin Proskahjálp	837
Landssmiðjan hf.	1896
Laufey Kristjánsdóttir	1762
Lánasjóður íslenskra námsmanna	1469
Lára J. Magnúsdóttir	2302
Lára Stefánsdóttir	1231
Leikfélag Reykjavíkur	2344
Leó Löve	1551
Leó E. Löve	1634
Lind hf.	1204
Listasafn Íslands	2344
Litaver	2344
Lífeyrissjóður byggingamanna	1896
Lífeyrissjóður bænda	1405
Lífeyrissjóður Dagsbrúnar og Framsóknar	7, 1896, 1939, 2179, 2187
Lífeyrissjóður Flugvirkjafélags Íslands	286
Lífeyrissjóður Landssambands vörubifreiðastjóra	5
Lífeyrissjóður málm- og skipasmiða,	266, 961, 1393, 1800, 1943
Lífeyrissjóður múrara	1683
Lífeyrissjóður rafiðnaðarmanna	961
Lífeyrissjóður Sameiningar	2175
Lífeyrissjóður sjómanna	1501
Lífeyrissjóður Sóknar	1402, 1896
Lífeyrissjóður starfsmanna Kópavogskaupstaðar	1383
Lífeyrissjóður starfsmanna rfkisins	1440
Lífeyrissjóður Suðurnesja	1501, 1672
Lífeyrissjóður trésmiða á Ákureyri	1423

Lífeyrissjóður Tæknifræðingafélags Íslands	1941
Lífeyrissjóður verkalyðsfélaga á Norðurlandi vestra	5
Lífeyrissjóður verslunarmanna 7, 877, 1402, 1683, 1896, 1939, 2029,	2344
Lífeyrissjóður Vestfirðinga	1298
Lífeyrissjóður Vestfjarða	702
Loftur Jónsson	1235, 1778
Lovísa Guðmundsdóttir	342
Lúðvík Baldurson	1804
Lúðvík Gizurarson	296
Lýsing hf.	1545
Lögfræðiskrifstofa Þórólfs Kr. Beck hrl., Friðjóns Arnar	
Friðjónssonar hdl. og Tómasar H. Heiðar lögfræðings	476
Lögberg hf.	1692, 1695
Lögfræðiskrifstofan Suðurlandsbraut 20 hf.	1692, 1695
Magnea Óskarsdóttir	1823
Magnús Bergs	1342
Magnús Bjarnason	1029
Magnús Grímsson	980, 2173
Magnús Guðmundsson	198
Magnús Þór Hallgrímsson	2057
Magnús Jóhann Óskarsson	2198
Magnús Sigurðsson	691, 1420
Magnús Steingrímsson	1022
Margrét Ragnarsdóttir	1
María Guðmundsdóttir	29
Mata hf.	2175
Matthías Einarsson	1585
Matthías Guðmundsson	142
Matthías Matthíasson	1585
Matthías Sveinsson	2060
Max hf.	1049
Már Pétursson héraðsdómari	1526, 2335
Mávanes hf.	1573
Meðferðarheimilið að Sæbraut 2, Seltjarnarnesi	1056
Menntamálaráðherra	312, 1810, 1962
Mikligarður hf.	1896
Minningarsjóður samkvæmt skipulagsskrá 505/1980	2344
Minningarsjóður samkvæmt skipulagsskrá 506/1980	2344
Mosfellsbær	2060

	Bls.
Mótás sf.	1815
Múrarameistarafélag Reykjavíkur	1683
Mýrdalshreppur	1462
Nesport hf.	1505
Niels Adolf Ársælsson	1292
Njáll Kjartansson	1052
Norðurfiskur hf.	1389
Oddgeir og Ásar sf.	1672
Olga Ingibjörg Guðmundsdóttir	2325
Oliver Pálmason	556
Olúfélagið hf. 1204,	1778
Orkubú Vestfjarða	1352
Orkustofnun	651, 671, 682
Olúfélagið Skeljungur hf.	143
Olíuverslun Íslands hf.	1224
Osta- og smjörsalan sf.	2177
Osvald Kristján Holm	1762
Othar Örn Petersen hæstaréttarlögmaður	1224
Ó. Johnson & Kaaber hf.	877
Óðinsvé – Brauðbær	1683
Ólafur Auðunsson	291
Ólafur Axelsson hæstaréttarlögmaður	1006
Ólafur Ásgeirsson	549
Ólafur Björnsson	1739
Ólafur Grímsson	1402
Ólafur Guðbjartsson	1259
Ólafur Pétur Gunnarsson	1348
Ólafur Ísleifsson	300
Ólafur Jónsson	465, 1431
Ólafur Ragnarsson	1573
Ólafur Hörður Sigtrygsson	1219, 1224, 1457
Ólafur Skúlason	2062
Ólafur Thoroddsen	2181, 2183
Ólafur Torfason	2064
Ólafur Þorsteinsson & Co hf.	780, 784
Ólafur Geir Þorvarðarson	2095
Ólafur P. Þórðarson	1602
Óli A. Bieltvedt	1511
Ólöf G. Söbech	1683

	Bls.
Ómar Bjarki Smáráson	671
Ós-húseiningar hf. 832,	937
Óskar Barkarson	556
Óskar S. Björnsson	1739
Óskar Kristjánsson	1748
Óskar Mikaelsson	885
Óskar Þorleifsson	717
Óttar E. Jónsson	1040
Óttar Yngvason	1323, 1326
Pastel sf.	1716
Páll Helgi Arnarson	7, 837, 844, 1056, 1804
Páll Árnason	1340
Páll Ásgeirsson	1209
Páll Björnsson	501, 1922
Páll G. Jónsson	1323, 1326
Páll H. Pálsson	1402
Páll Kristinn Stefánsson	2230
Páll Torfi Önundarson	1336
Pálmi Larsen	1029
Pétur Gunnlaugsson	1073
Pétur Ingólfsson	2293
Pétur Pétursson	556, 1585
Pétur Þór Sigurðsson	1, 496, 775, 1409, 1627
Pétur B. Sch. Thorsteinsson	556
Pizzasmiðjan hf.	1738
Plastos hf.	872
Plastprent hf.	1672, 2177
Póllinn hf.	2194
Póst- og símamálastofnun	4, 1511, 1585, 2177
Prentsmiðjan Oddi hf.	1585
Rafboði hf.	767, 771
Rafmagnsveita Reykjavíkur	1049, 1585, 2177, 2344
Rafn Hagan Steindórsson	1250
Ragnar V. Gunnarsson	1716
Ragnar Halldór Hall setuskiptaráðandi	296
Ragnar Jón Pétursson	1
Ragnar Waage Pálmason	312
Ragnhildur Einarasdóttir	1677
Ragnhildur Matthíasdóttir	1585

	Bls.
Randver Sigurðsson	144
Rannsóknardeild fiskisjúkdóma við Tilraunastöð háskólans í meinafræði	1962
Rannveig Þ. Sigurðardóttir	15
Rauðará hf.	142
Reykjavíkurborg	1295
Reynir Guðmundsson	1900
Reynir Ólafsson	1281
Richard Thors	1323, 1326
Ríkisendurskoðun	84
Ríkissaksóknari	1904
Ríkissjóður	84, 142, 312, 651, 671, 682, 1224, 1235, 1511, 1589, 1593, 1672, 1810, 1914, 1962, 2181, 2194, 2344
Ríkisútvarpið	1501
Ríkisútvarpið, innheimtudeild,	5
Robert L. K. Holm	1762
Rolf Johansen & Co sf.	980, 2173, 2175
Roy Herluf Holm	1762
Róbert Hannesson	882
Róbert Árni Hreiðarsson	352, 1386
Rúnar Sigurður Guðjónsson	6
Sala og markaður hf.	703
Samábyrgð Íslands á fiskiskipum	702, 1204
Samband íslenskra samvinnufélaga	1049, 1440, 1585, 1672, 2177
Sameinaði lífeyrissjóðurinn	1434
Samgönguráðherra	1235
Samherji hf.	1504, 1505
Samvinnufélagið Bifreiðastöðin Stefnir	1992
Samvinnulífeyrissjóðurinn	1308
Sandfell hf.	1204
Sanitas hf.	1051, 1506, 1738, 2177
Selfoskaupstaður	1597
Shell Chemical International Co. Ltd.,	1941
Sigfús Guðmundsson	1224
Sigfús Sigfússon	1992
Sigfús Sveinsson	532
Siglingamálastofnun ríkisins	1235
Sigmar Gíslason	542
Sigmundur Bjarnason	1029
Sigríður Árnadóttir	837

	Bls.
Sigríður Gizurardóttir	296
Sigríður Lúthersdóttir	1858
Sigríður Ragnarsdóttir	931
Sigrún Daníelsdóttir	1224
Sigrún Gunnarsdóttir	1
Sigrún Edda Gunnarsdóttir	1367
Sigrún Hjartardóttir	2057
Sigurberg Gröndal Ragnarsson	717
Sigurbjörg U. Óskarsdóttir	7, 1939
Sigurbjörn Eiríksson	1431
Sigurborg Garðarsdóttir	1276
Sigurður Egilsson	142
Sigurður Eyjólfsson	747
Sigurður Georgsson hæstaréttarlögmaður	1526, 2335
Sigurður Gíslason	1926
Sigurður Gizurarson	296
Sigurður Hall	775
Sigurður Pétur Hauksson	761, 764
Sigurður Ingvason	60
Sigurður Kárason	1637
Sigurður Kristjánsson	1073
Sigurður Magnússon	1637
Sigurður Á. Magnússon	1926
Sigurður Loftsson	45
Sigurður Ólafsson	1950
Sigurður H. Ólason	1383
Sigurður Pálmason	217
Sigurður Sigurjónsson	703
Sigurgeir Sigmundsson	1479
Sigurjón Birgir Ámundason	1683
Sigurjón M. Egilsson	498
Sigurjón Ólafsson	1937
Sigurjón Ragnarsson	1, 496, 1627, 2189
Sigurjón Stefánsson	1739
Sigurlaug Guðmundsdóttir	1292
Sigurplast hf.	1612
Sigursteinn Tómasson	383
Sigurveig Ragnarsdóttir	1
Silfurlax hf.	507

	Bls.
Silvia Florens Simpson	1762
Sindrastál hf. 1219,	2194
Símon Fr. Símonarson	2155
Sjálfseignarstofnunin Heilsuræktin Glæsibæ	264
Sjávarútvegsráðuneytið	1292
Sjóklæðagerðin hf. 80,	2173
Sjóvá-Almennar tryggingar hf. 1250, 1585, 1690, 1845, 1896,	
1941, 2177, 2181, 2183, 2194,	2302
Sjúkrahús Keflavíkurlæknishéraðs	1823
Skaftárhreppur	56
Skagstrendingur hf.	1204
Skarphéðinn Ólafsson	1810
Skipasmiðjan Hörður hf. 267,	1494
Skipatækni hf.	60
Skipaútgerð ríkisins	1178
Skipaviðgerðir hf.	532
Skiptaráðandinn í Árnassýslu	1048
Skiptaráðandinn á Ísafirði	512
Skífan hf. 1690, 1716,	2181
Skógar sf.	1886
Skuldaskil hf.	1585
Skúli Jóhannsson	1894
Skúli J. Pálmason	1589
Sláturfélag Arnfirðinga	111
Smári Arnarson	1698
Smári Hreiðarsson	2181, 2183
Smári Jósafatsson	545
Smjörlíki hf.	2177
Snorri Ólafsson	213
Snorr Páll Snorrason	651
Snæbjörn Aðils	556
Sólberg Svanur Bjarnason	556
Sólveig Adamsdóttir	1425
Sparisjóður Bolungarvíkur	2194
Sparisjóður Hafnarfjarðar	1050, 1896
Sparisjóður Mýrasýslu	702
Sparisjóður Reykdæla	1224
Sparisjóður Reykjavíkur og nágrennis	283, 1800, 2029, 2342
Sparisjóður Vestmannaeyja	1937

Sparisjóður Vestur-Húnavatnssýslu	973, 1589, 1593
Sparisjóður vélstjóra	1049, 1052, 2342
Sparisjóðurinn í Keflavík	1501, 1622
Sparkassen SDS.	1585
Stafholtstungnahreppur	1602
Starfsmannafélag Reykjavíkurborgar	1295
Stálsmiðjan hf.	1204
Stefán Jónsson	465
Stefán Már Stefánsson	1455
Steinbjörg h.f.	702, 1298
Steingrímur Matthíasson	1505
Steingrímur Sigurðsson	556
Steinunn Guðbjartsdóttir	1259
Steinunn Káradóttir	378, 945
Steinunn Kristjánsdóttir	650
Stella Friðgeirsdóttir	1939
Stella Guðmundsdóttir	1926
Stjórn Lögmannafélags Íslands	2335
Stjórn og skilanefnd Sölusamtaka íslenskra matjurtaframleiðenda	1405
Stofnlánadeild landbúnaðarins	1224, 1440, 1445, 1455
Stofnlánadeild matvörukupmanna	877
Sundaborg hf.	545
Svala Ólafsdóttir	775
Svalbarði hf.	2155
Svanfríður Sigurlaug Kjartansdóttir	2029
Svanhildur Karlsdóttir	2175
Svava Kristjánsdóttir	1762
Svavar Baldursson	1885
Sveinn Helgi Geirsson	556
Sveinn Jónsson	767, 771
Sveinn Þórðarson	1858
Sverrir Hreiðarsson	1716
Sýslumaðurinn í Rangárvallasýslu.	1006
Sýslumaðurinn í Reykjavík	2344
Sveinn Skúlason	761, 764
Sæplast hf.	1672
Sölvi Fannar Viðarsson	556
Teitur Eyjólfsson	1048

	Bls.
Teppabúðin hf.	1551, 2342
Thelma Björk Kristinsdóttir	342
Theodór Kristjánsson	1762
Tollstjórinn í Reykjavík	43, 1049, 1051, 1377, 1508, 1585, 1683, 2177, 2179, 2232, 2241, 2249, 2259, 2276, 2285, 2344
Tómas Tómasson	2202
Trausti Haraldsson	886
Trésmiðja Fljótsdalshéraðs	1445
Trésmiðjan Reynir sf.	1423
Trygging hf.	269, 1050, 2177
Tryggingamiðstöðin hf.	1896
Tryggingastofnun ríkisins	42, 542, 1402, 1498
Tryggvi Björnsson	172
Tryggvi Einar Geirsson	2171
Tryggvi Rúnar Guðjónsson	556
Tækniveröld hf.	761, 764
Umboðs- og heildverslun Björns Arnórssonar	931
Umbúðamiðstöðin hf.	1672
Umsjónarfélag einhverfra	1804
Uppboðshaldarinn á Akureyri	2175
Uppboðshaldarinn í Barðastrandasýslu	1298
Uppboðshaldarinn í Garðabæ	1800
Uppboðshaldarinn í Hafnarfirði	1050
Uppsalir hf.	549
Úlfar Hauksson	556
Útgáfufélagið Bros hf.	780, 784
Útilíf hf.	1585
Valbjörn Jónsson	556
Valdimar Elíasson	1050
Valdimar Geirsson	2095
Valgarður Kristjánsson	1762
Valgeir Pálsson	703
Valgeir Þórðarson	291
Valgerður Einarasdóttir	1006
Valgerður Valdemarsdóttir	1412
Vatnsleysustrandarhreppur	1622
Vátryggingafélag Íslands hf.	1178, 1224, 1352, 1498, 1501, 1589, 1593, 1800
Veðdeild Íslandsbanka hf.	1423

Veðdeild Landsbanka Íslands	885, 1006, 1440
Veggfóðrarinn hf.	2175
Veidarfæraverslun Sigurðar Fanndal hf.	458
Verðbréfamarkaður Fjárfestingarfélagsins hf.	283, 1051, 1498, 1937, 2177
Verðbréfamarkaður Íslandsbanka hf.	1937
Verðbréfasjóðurinn hf.	283
Verkavennafélagið Framsókn	2344
Verkalýðs- og sjómannafélag Gerðahrepps	1672
Verkfræðistofa Braga Þorsteinssonar og Eyvindar Valdimarssonar hf.	1672
Verslun O. Ellingsen hf.	143
Verslunarfélag Íslands og Spánar hf.	877
Verslunarlánasjóður	1531, 1545, 1943, 2342
Vestmannaeyjahöfn	1204
Vélaverkstæð ið Þór hf.	1029
Vélbátatrygging Reykjaness	143
Vélsmiðja Hafnarfjarðar hf.	885
Vélsmiðja Heiðars	1672
Vélsmiðja Tálknafjarðar hf.	217
Vilhjálmur H. Vilhjálmsson	703
Vilhjálmur Þórhaldson rl.	1276
Vinnuveitendasamband Íslands	148
Víðir Finnbogason hf.	1593
Víkingur Guðmundsson	1992
Werner I. Rasmussen	498
Z-brautir og gluggatjöld hf.	269
Þ. Jónsson og Co. hf.	1943
Þ. Skaftason hf.	143
Þinglýsingastjórinn í Reykjavík	1420, 2187
Þorbjörg Berg Guðnadóttir	858
Þorbjörn Einarsson	1585
Þorgeir Axelsson	556
Þorgímur Eiríksson	1883
Þorkell Diego	961
Þorkell Skúlason	263, 264, 265
Þorleifur Guðmundsson	468
Þorsteinn Gíslason	147
Þorsteinn Júlíusson	1886
Þorvaldur Ari Arason	1914

	Bls.
Þorvaldur Lúðvíksson hrl.	2179
Þorvaldur Ólafsson	2203
Þór Sveinsson	1048
Þóra Björk Kristinsdóttir	1762
Þórarinn Jakobsson	142
Þórarinn Kópsson	126
Þórdís Hauksdóttir	286
Þórður Benediktsson	1926
Þórður Örn Guðmundsson	1858
Þórður Thors	1323, 1326
Þórey Aspelund	1804
Þórhallur Guðmundsson	556
Þórir Bjarnason	1453
Þórir Grétarsson	525
Þórir Gunnarsson	142
Þórir hf.	1204
Þórir Jensen	476, 481
Protabú Árna Sigurðssonar	167, 512
Protabú Byggingarfélagsins Óss hf.	832, 937
Protabú Dreifingar hf.	210
Protabú Einars Jónssonar	501, 1922
Protabú Eyjólf Matthíassonar	945
Protabú Gagns hf.	146
Protabú Gunnars Þórðarsonar	1356
Protabú Hafskips hf.	2203
Protabú Helga Þórs Jónssonar	775, 1048
Protabú Hótel Arkarhf.	775, 1048
Protabú Ingólfs Óskarssonar	17
Protabú Ísvers hf., Ísafirði	1356
Protabú Jóhanns L. Arasonar	1276
Protabú Jóns Friðrikssonar	1581
Protabú Kaupfélags Berufjarðar	1585
Protabú Kaupfélags Norður-Píngeyinga	1308
Protabú Kaupfélags Reykjavíkur og nágrennis	2179
Protabú Kaupfélags Vestur-Barðstrenginga	1033
Protabú Kjöt- og matvælavinnslu Jónasar Þórs hf.	865
Protabú Kristínar Hálfðánardóttur	1356
Protabú Láka hf.	501, 1922

	Bls.
Protabú Lindalax hf.	507
Protabú Miðfells hf.	800
Protabú Nesco-framleiðslufélags hf.	386
Protabú Ólafs Þórs Ólafssonar	1331
Protabú Óss hf.	1896
Protabú Péturs Björnssonar	2325
Protabú Péturs Gunnlaugssonar	1073
Protabú Péturs Ingólfssonar 2232, 2241, 2249, 2259, 2276, 2285,	2293
Protabú Rafatækjaverksmiðjunnar hf.	269
Protabú Rekstrartækni hf.	1672
Protabú Sigurðar H. Garðarssonar	2202
Protabú Sigurðar Guðmundssonar	126
Protabú Sindrasmiðjunnar hf.	5
Protabú Sjófisks sf.	1276
Protabú Sveins Egilssonar hf.	1943
Protabú Tréverks hf.	458
Protabú Tryggva Björnssonar	172
Protabú Töggs hf. 32,	38
Protabú Ulrichs Falkner	2171
Protabú Útgerðarfélagins Ásrúnar hf.	1945
Protabú Vatneyrar hf.	1197
Protabú Verslunarinnar Víðis sf.	1585
Protabú Víðis sf.	877
Protabú Þ. Skaftasonar hf.	1672
Ægir Stefán Hilmarsson	638
Ævar Axelsson	1573
Ævar Jónsson	556
Ölfushreppur	312
Önundur Ásgeirsson	1336
Örn S. Jónsson	1040
Örn Valdimarsson	2177
Örvar Ingólfsson	1049
Öryrkjabandalag Íslands	844

B. Opinber mál

Aðalsteinn Aðalsteinsson	632
Aðalsteinn Júlíusson	394
Alda Sólrún Guðmundsdóttir	225
Ágúst Aðalsteinn Ragnarsson	560
Ágúst Sigurlaugur Haraldsson	1077
Ármann Reynisson	1101
Árni Guðlaugur Stefánsson	280
Árni Óli Friðriksson	939
Áslaug Cassata	852
Bárður Sigurðs Magnússon	1785
Bergur Þór Rögnvaldsson	1792
Björn Kjartansson	790
Björn Sveinsson	560
Daníel Birgir Ívarsson	641
Daníel Daníelsson	154
Daníel Helgason	2109
Daníel Þórarinsson	154
Einar Björn Ingvarson	436
Eiríkur Franzson	646
Eiríkur Rúnar Oddsson	1631
Eyvindur Ólafsson	787, 985
Finnbjörn Elíasson	1193
G	1774
Garðar Garðarsson	2007
Gauti Ólafsson	87
Gísli Ágústsson	2224
Gísli Árni Böðvarsson	1828
Gísli Grétar Kjartansson	1834
Guðlaugur Agnar Pálmason	1615
Guðmundur Bergmann Borgþórsson	487
Guðmundur Lárusson	1854
Guðmundur Max Jónsson	241
Guðni Magnússon	439
Gunnar R. Magnússon	154
Gunnlaugur Jón Ólafur Magnússon	815
Gunnlaugur Þór Briem	1204, 1303
Halldór Albert Þorvaldsson	758

	Bls.
Halldór Lárus Pétursson	732
Hallgrímur Viggó Marinósson	195, 239
Hallur Magnússon	401
Hanna Elíasdóttir	560
Hannes Oddsson	1705
Hans Örn Viðarsson	1288, 2185
Haraldur Hákonarson	1193
Helgi Bjarni Óskarsson	244
Hermann Kjartansson	363
Hilmar Þór Arnarson	1754
Hilmar Ögmundsson	1290, 1542
Hjördís Ingólfssdóttir	2169
Hrafn Bachmann	1101
Hörður Karlsson	2007
Hörður Valsson	67
Ingvar Björnsson	560
Ingvar Sveinsson	560
Ívar Árnason	222
Jens Gíslason	1396
Jóhann Jónas Ingólfsson	966
Jóhann Ragnar Sigurðsson	302
Jóhanna Laufey Óskarsdóttir	1268
Jóhanna Sigríður Halldórsdóttir	503
Jóhannes Þór Hilmarsson	260
Jón Grétar Ingvarson	1681
Jón Sigurðsson	1301
Jónas Jónasson	97
Jónína Sigríður Guðmundsdóttir	1658
Júlíus Petersen Guðjónsson	26
Katarínus Grímur Ingvarson	796
Kjartan Páll Guðmundsson	1060
Kolbeinn Valsson	1193
Kristín María Indriðadóttir	133
Magnús Hreggviðsson	966
Ólafur Kirstjánsson	644
Ólafur Sævarsson	1759
Ómar Egilsson	1252

	Bls.
Pálmi Lórensson	535
Petra Sigríður Gunnarsdóttir	302, 1644
Pétur Björnsson	1101
Pétur Haukur Guðmundsson	251
Reynir Ragnarsson	1101
Róbert Marshall	520
Róbert Guðmundsson	130
Rósa Dröfn Sigurðardóttir	1089
Rúnar Ingvi Eiríksson	302, 1906
Rúnar Þór Birgisson	2214
Rögnvaldur Axel Rögnvaldsson	821
Sigurður Hreinn Hilmarsson	2117
Sigurður John Lúðvíksson	1286
Sigurður Jón Baldursson	913
Sigurður John Lúðvíksson	1286
Sigurður Þór Sigurðsson	1756
Sigurjón Andrésson	2214
Sigurjón Reynir Eiríksson	830
Sigurpáll Eiríkur Garðarsson	1911
Sigurþór Ólafsson	439
Skúli Rósantsson	825
Stefán Karl Lúðvíksson	1286
Steinar Þór Guðjónsson	247
Steingrímur Njálsson	48
Steinn Ármann Stefánsson	1639
Sveinbjörn Sverrisson	302
Sæmundur Kjartansson	2029
Sævar Erlendsson	1252
Sölvi Arnar Arnórsson	987
Trausti Jónsson	23
Trausti Róbert Guðmundsson	1825
Tryggvi Örn Björnsson	624
Valentínus Guðmundur Baldvinsson	899
Vilhjálmur Thomas	258
X	605, 704, 916, 956, 1019
Y	605
Þorbjörn Gunnarsson	80, 174
Þorsteinn Gíslason	1777

Porri Jóhannsson	710
Pórhallur Gauti Bárðarson	1274
Örn Arnarson	277

III. SKRÁ
um lög og reglugerðir, samþykktir o.fl.,
sem vitnað er til í LXIII. bindi
hæstaréttardóma.

1687, 15. apríl. Norsku lög Kristjáns V.

VI. bók, 14. kapítuli. Um ofríki og hervirki.

6. gr. — 1350, 1612, 1812

1723, 18. júní. Tilskipun.

— 1515

*1793, 21. júní. Tilskipun um takmörkun milli lögsagna hinna einstöku
uppboðshaldara og skiptaráðenda.*

— 1452

1. gr. — 1450

1797, 22. desember. Konungsbréf um forkaupsrétt leiguliða.

— 1515

*1850, 25. september. Tilskipun um nokkrar breytingar á erfðalögum á
Íslandi.*

— 1932

1878, nr. 3, 12. apríl. Lög um skipti á dánarbúum og félagsbúum o. fl.

— 122, 1264

VIII. kafli — 1310

4. gr. — 1931

5. gr. — 1264

15. gr. — 1264, 1265

16. gr. — 1264, 1265

34. gr. — 1201

35. gr. — 813

50. gr. — 1264

59. gr. — 1265

- 62. gr. — 1265, 1267
- 74. gr. — 1260, 1264, 1265, 1266
- 82. gr. — 811
- 83. gr. — 811
- 84. gr. — 801, 802, 803, 809, 810, 811, 812, 813, 1331, 1332, 1333, 1334,
1335
- 95. gr. — 1450, 1452

1882, nr. 1. Víxillög.

- 80. gr. — 1752, 1753

1885, nr. 29, 16. desember. Lög um lögtak og fjárnám án undanfarins dóms eða sáttar.

- 1377, 1469, 1625
- 1. gr. — 1316
- 2. gr. — 1317, 1320, 1324, 1327, 1625, 1636
- 3. gr. — 1471, 1883
- 8. gr. — 1379
- 10. gr. — 1894
- 15. gr. — 1369

1887, nr. 18, 4. nóvember. Lög um veð.

- 1201, 1369, 1437
- 3. gr. — 1369, 1372, 1477, 1748, 1749
- 4. gr. — 1437
- 6. gr. — 1334, 1437, 1438, 1439

1887, nr. 19, 4. nóvember. Lög um aðför.

- 1628
- 3. gr. — 1037
- 12. gr. — 1350
- 18. gr. — 275
- 20. gr. — 1411, 1494
- 23. gr. — 1743, 1746
- 24. gr. — 1743
- 25. gr. — 1743, 1746
- 28. gr. — 270, 273
- 29. gr. — 2295, 2297, 2298
- 33. gr. — 1736

- 34. gr. — 1743
- 39. gr. — 1494
- 45. gr. — 1743, 1746
- 47. gr. — 2192
- 51. gr. — 2193
- 52. gr. — 1094, 1744, 1747
- 57. gr. — 1388

1895, nr. 19, 2. október. Lög um stefnur til æðra dóms í skiptamálum.

- 1. gr. — 172

1901, nr. 23, 13. september. Lög um forgangsrétt veðhafa fyrir vöxtum.

- 1539, 1540

1903, nr. 42, 13. nóvember. Lög um verslunarskrár, firmu og prókúruumboð.

- 485

III. kafli 486

- 7. gr. — 485
- 21. gr. — 483, 485

1905, nr. 14, 20. október. Lög um fyrningu skulda og annarra kröfuréttinda.

- 385, 1752
- 3. gr. — 2203, 2211, 2212
- 4. gr. — 1040, 1045
- 11. gr. — 1748, 1749, 1752, 2211
- 12. gr. — 1748, 1749, 1751, 1752

1905, nr. 30, 20. október. Lög um forkaupsrétt leigu liða o. fl.

- 1515

1905, nr. 46, 10. nóvember. Lög um hefð.

- 2. gr. — 752, 1210, 1217
- 7. gr. — 1218

1922, nr. 39, 19. júní. Lög um lausafjárkaup.

- 10, 220, 463, 1043, 1246, 1652, 2106
- 5. gr. — 1652, 1656
- 6. gr. — 1652, 2072
- 12. gr. — 11, 13

- 21. gr. — 294
- 25. gr. — 1246
- 28. gr. — 294
- 42. gr. — 531, 1246, 2105, 2107, 2108
- 43. gr. — 459, 2108
- 45. gr. — 1246
- 47. gr. — 2097, 2100, 2106
- 50. gr. — 294
- 52. gr. — 201, 2107
- 53. gr. — 1026
- 54. gr. — 203, 204
- 55. gr. — 463
- 56. gr. — 463
- 57. gr. — 1246

1923, nr. 12, 20. júní. Lög um einkaleyfi.

- 1391
- 3. gr. — 1390, 1391
- 6. gr. — 1391
- 13. gr. — 1391
- 14 gr. — 1391
- 21. gr. — 1390, 1391

1923, nr. 20, 20. júní. Lög um réttindi og skyldur hjóna.

- VII. kafli — 1559
- 18. gr. — 1558, 1559, 1561
- 20. gr. — 2233, 2235, 2239
- 23. gr. — 2327, 2330, 2331, 2332
- 24. gr. — 2333
- 25. gr. — 1293, 2333
- 38. gr. — 2331
- 48. gr. — 1559
- 49. gr. — 1559
- 60. gr. — 946
- 82. gr. — 2327, 2331
- 88. gr. — 1932

1924, nr. 19, 4. júní. Lög um nauðasamninga.

- 1310
- III. kafli — 1465

- 1. gr. — 1462, 1464
- 12. gr. — 1466, 1467, 1468
- 21. gr. — 1467
- 22. gr. — 1312
- 25. gr. — 1466
- 31. gr. — 1463
- 43. gr. — 1467
- 46. gr. — 1310, 1312
- 47. gr. — 1467

1929, nr. 25, 14. júní. Lög um gjaldprotaskipti.

- 13. gr. — 2299

1930, nr. 28, 19. maí. Lög um greiðslu verkkaups.

- 1651

1932, nr. 22, 23. júní. Lög um forkaupsrétt kaupstaða og kauptúna á hafnarmannvirkjum o. fl.

- 1514, 1515, 1516, 1522

1933, nr. 93, 19. júní. Váxillög.

- 465, 977, 978, 1782

I. kafli — 1781, 1783

- 1. gr. — 976, 977, 978

- 2. gr. — 976, 977

- 10. gr. — 977, 978

- 16. gr. — 1781

- 17. gr. — 979

- 19. gr. — 977

- 70. gr. — 1749, 1751, 1752, 1901, 1902

- 71. gr. — 1748, 1749, 1751, 1752, 1753, 1901, 1902, 1903

1933, nr. 94, 19. júní. Lög um tékka.

- 385

- 4. gr. — 384, 1055

- 29. gr. — 384

- 52. gr. — 384, 385

- 57. gr. — 384, 385

- 73. gr. — 443

1935, nr. 6, 9. janúar. Lög um tekjuskatt og eignarskatt.

— 1852

1936, nr. 7, 1. febrúar. Lög um samningsgerð, umboð og ógilda löggæringa.

— 212, 892, 978, 1017, 1026, 1651, 1874, 2106

III. kafli — 1246, 1345, 1346, 1870

10. gr. — 350

25. gr. — 344

30. gr. — 1874

31. gr. — 1346, 1874,

32. gr. — 1874

33. gr. — 1346, 1874

36. gr. — 663, 668, 681, 1246, 1346, 1863, 2108, 2203, 2204, 2211

1936, nr. 85, 23. júní. Lög um meðferð einkamála í héraði.

— 12, 84, 465, 467, 1200, 1235, 1237, 2006, 2078

VI. kafli — 85, 1031

XII. kafli — 294, 452

XVII. kafli — 387, 465, 466, 467, 546, 547, 768, 772, 781, 784, 976, 978,
979, 998, 999, 1000, 1001, 1578, 1579, 1751, 1782, 1783

XVIII. kafli — 2057

XIX. kafli — 722

XX. kafli — 212, 781, 784, 785, 976

30. gr. — 1611

33. gr. — 1510

36. gr. — 247, 380, 381, 382, 1058, 1325, 1328, 1510

37. gr. — 1058

37.A. gr. — 380, 381, 533

40. gr. — 175

43. gr. — 1443, 1448

44. gr. — 46

45. gr. — 485, 887, 1876

46. gr. — 170, 1960

47. gr. — 557

50. gr. — 20, 21, 22, 841, 845, 848, 849, 851

53. gr. — 1574

66. gr. — 85

67. gr. — 152, 153, 778, 849, 1416

- 68. gr. — 935
- 69. gr. — 353
- 71. gr. — 42
- 73. gr. — 1452
- 75. gr. — 882
- 81. gr. — 2199 (?)
- 83. gr. — 2072
- 84. gr. — 65, 206, 207
- 88. gr. — 56, 150, 152, 215, 219, 220, 353, 358, 457, 557, 559, 849, 1053,
1057, 1237, 1238, 1370
- 90. gr. — 764
- 92. gr. — 207
- 94. gr. — 15
- 95. gr. — 66, 171, 210, 513
- 96. gr. — 207, 1098, 2062
- 102. gr. — 513, 1450
- 103. gr. — 171, 1284
- 105. gr. — 56, 85, 152, 219, 220, 392, 457, 1237, 1238, 1381
- 108. gr. — 152, 220, 557, 1904, 2245, 2254, 2255, 2270, 2275, 2282, 2289
- 109. gr. — 1237, 1238, 1357
- 110. gr. — 85, 125, 128, 220, 952, 978, 1238, 1357, 1417, 1432, 1691
- 111. gr. — 466
- 113. gr. — 58, 1370, 2107
- 114. gr. — 84, 1293
- 115. gr. — 467, 547
- 116. gr. — 217
- 117. gr. — 499, 765, 1577
- 118. gr. — 57, 58, 114, 209, 212, 215, 298, 730, 884, 1053, 1055, 1334,
1395, 1432, 1699, 1719
- 120. gr. — 46, 84, 320, 542, 638, 974, 2107
- 129. gr. — 23
- 133. gr. — 1781
- 136. gr. — 381
- 137. gr. — 381
- 175. gr. — 205, 211, 354, 360, 871, 1053, 1201, 1339, 1344, 1351
- 177. gr. — 295, 390, 452, 463, 778, 813, 1032, 1059, 1201, 1230, 1261,
1266, 1267, 1350, 1417, 1570, 1750, 1753, 2072
- 178. gr. — 1212, 1218
- 182. gr. — 1059

- 184. gr. — 452, 1201, 2072
- 185. gr. — 1813
- 188. gr. — 340, 1578
- 190. gr. — 379, 380, 498, 518, 545, 764, 938, 1056, 1075, 1100, 1229
- 191. gr. — 46, 638, 863, 973, 2060, 2230
- 193. gr. — 353, 358, 1237, 1248, 1357, 2096
- 194. gr. — 1248
- 195. gr. — 356, 360, 362, 1094
- 196. gr. — 354, 356, 360, 362, 2172, 2239, 2269, 2282, 2289
- 207. gr. — 466, 547, 976
- 208. gr. — 466, 467, 547, 976, 977, 978, 979, 1477, 1780, 1782, 1783
- 209. gr. — 1477
- 230. gr. — 466, 781, 784, 868, 978
- 231. gr. — 1099
- 232. gr. — 384
- 233. gr. — 383, 385, 479
- 238. gr. — 1293, 1471, 1577

1937, nr. 46, 1. júní. Lög um samvinnufélög.
— 1407

1938, nr. 80, 11. júní. Lög um stéttarfélög og vinnudeilur.
II. kafli — 152
6. gr. — 1295
14.–17. gr. — 150, 151
44. gr. — 150, 152, 153
50. gr. — 152
65. gr. — 150
67. gr. — 148, 1295
69. gr. — 150, 152

1940, nr. 19, 12. febrúar. Almenn hegningarlög.
— 1119

XI. kafli — 413
XIV. kafli — 602
XVIII. kafli — 196, 1289
XXII. kafli — 52, 1714
XXV. kafli — 404, 413
XXVI. kafli — 642, 1289

- 2. gr. — 155, 163, 566, 572
- 15. gr. — 759
- 16. gr. — 759
- 20. gr. — 226, 307, 364, 365, 376, 441, 443, 758, 760, 987, 988, 995,
1078, 1080, 1087, 1091, 1207, 1290, 1291, 1304, 1542, 1632,
1906, 1908
- 22. gr. — 571, 588, 600, 606, 609, 1091
- 42. gr. — 636, 736, 745, 815, 817, 1089, 1761, 2017
- 43. gr. — 623
- 51. gr. — 572
- 57. gr. — 78, 79, 140, 165, 166, 176, 192, 193, 222, 281, 310, 311, 364,
441, 442, 447, 488, 495, 503, 504, 524, 540, 541, 572, 573, 574,
601, 603, 606, 607, 608, 622, 623, 632, 636, 637, 795, 797, 799,
914, 915, 957, 959, 960, 1063, 1079, 1117, 1257, 1258, 1645,
1646, 2056, 2221, 2223, 2225, 2228, 2229
- 60. gr. — 310, 436, 506, 535, 540, 636, 736, 1089, 1091, 1617, 1645, 1671
- 65. gr. — 48, 49, 50, 51, 53
- 66. gr. — 48, 49, 50, 51, 53, 54, 55
- 67. gr. — 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55
- 68. gr. — 158, 165, 573, 589, 601, 602, 1132, 1176
- 69. gr. — 488, 649
- 70. gr. — 87, 95, 261, 441, 708, 1616, 1617
- 71. gr. — 243, 246, 260, 262, 796, 799, 1275, 1616, 1617, 1777, 2018
- 72. gr. — 736, 1758
- 74. gr. — 95, 606, 995, 1671, 1832, 1841, 1906
- 75. gr. — 987, 995, 1671
- 76. gr. — 364, 377, 606, 622, 929, 1671, 2018
- 77. gr. — 95, 192, 279, 436, 441, 506, 572, 601, 606, 622, 636, 736, 745,
794, 796, 799, 817, 823, 829, 911, 956, 959, 1062, 1071, 1089,
1091, 1273, 1671, 1906, 2017, 2018, 2221
- 78. gr. — 131, 261, 262, 433, 540, 817, 1645, 1906, 1913, 2017, 2018
- 81. gr. — 162, 595, 600, 1108, 1111, 1152, 1161, 1274, 1854, 1856
- 82. gr. — 401, 595, 600, 1152
- 103. gr. — 1632
- 106. gr. — 487, 489, 495, 1755
- 108. gr. — 403, 404, 405, 406, 407, 408, 410, 411, 412, 413, 414, 416, 417,
428, 430, 431, 432
- 138. gr. — 134, 136, 157, 161, 571, 588, 599, 600, 1105, 1108, 1109, 1122,
1123

139. gr. — 571, 588, 600
140. gr. — 600
141. gr. — 600
147. gr. — 161
155. gr. — 131, 140, 304, 306, 436, 504, 505, 648, 649, 798, 799, 816, 940,
942, 943, 977, 1091, 1288, 1660, 1908, 2032, 2056, 2185, 2186
157. gr. — 110
158. gr. — 157, 161, 162, 1105, 1108. 1122, 1151
164. gr. — 226
168. gr. — 1640
171. gr. — 1020
173. gr. — 1301
173. gr. a. — 1640
174. gr. — 1020
193. gr. — 1826, 1827
194. gr. — 87, 88, 95, 99, 110, 706, 708. 1632, 1755
200. gr. — 918, 929, 956, 957, 958, 1705, 1706, 1714, 1775, 1776
201. gr. — 1775
202. gr. — 918, 929, 956, 957, 958, 959, 1714, 1775, 1826
209. gr. — 50, 1020, 1826
210. gr. — 1706, 1714
211. gr. — 364, 365, 376, 605, 609, 622, 758, 760, 988, 995, 1091, 1207,
1290, 1291, 1304, 1542, 1659, 1669
215. gr. — 396
217. gr. — 68, 87, 95, 826, 829, 1060, 1063, 1065, 1071, 2224
218. gr. — 68, 69, 78, 87, 88, 280, 281, 364, 365, 376, 377, 521, 523, 605,
606, 607, 609, 758, 988, 1062, 1063, 1071, 1304, 1640, 1659,
1668, 2217, 2220, 2225, 2228
219. gr. — 901, 911, 1640, 2315, 2317
220. gr. — 487, 489, 495, 1304, 1640
226. gr. — 1826
231. gr. — 826, 829
234. gr. — 559
235. gr. — 559
236. gr. — 559
241. gr. — 62, 65, 340, 410, 411, 416, 434
242. gr. — 65, 825
243. gr. — 135, 1252

244. gr. — 278, 304, 307, 308, 335, 436, 437, 634, 636, 1091, 1288, 1645, 1757, 1758, 1760, 1906, 1907, 1908, 2008, 2017, 2185, 2186
247. gr. — 134, 135, 136, 334, 338, 340, 535, 537, 570, 584, 587, 597, 598, 966, 968, 969, 1023, 1111, 1112, 1113, 1114, 1115, 1126, 1127, 1128, 1164, 1165, 1166, 1167, 1168, 1169, 1170, 1397
248. gr. — 82, 176, 177, 190, 224, 226, 306, 307, 308, 441, 443, 563, 571, 572, 577, 589, 592, 600, 601, 648, 649, 797, 798, 799, 816, 977, 1078, 1080, 1087, 1102, 1105, 1116, 1120, 1129, 1252, 1253, 1257, 1288, 1909
249. gr. — 82, 177, 191, 1111, 1126, 1127, 1164
250. gr. — 564, 567, 569, 571, 583, 584, 587, 588, 594, 595, 596, 597, 598, 600, 1115, 1116, 1128, 1132, 1176, 2246, 2254, 2268, 2290
252. gr. — 605, 607, 609, 621, 622, 642, 1091
253. gr. — 1345
254. gr. — 1760, 2009
255. gr. — 796, 1758, 2018
257. gr. — 1079, 1080, 1755
259. gr. — 791, 794
261. gr. — 563, 564, 577, 583, 601, 1252
262. gr. — 1105, 1108, 1122, 1137, 1151
264. gr. — 96, 203, 205, 411, 416, 434, 452, 708, 2147
- 1941, nr. 69 27. júní. Lög um sparisjóði.*
— 1119
29. gr. — 1119
- 1942, nr. 14, 15. maí. Lög um lækna ráð.*
2. gr. — 1251, 1823
4. gr. — 1823
6. gr. — 1251, 1823
- 1942, nr. 61, 4. júlí. Lög um málflytjendur.*
— 1526, 1527, 2336
1. gr. — 602
2. gr. — 30, 1821, 2336
5. gr. — 840, 841, 842, 1403, 1808, 2336
8. gr. — 1526, 1527, 1529, 2335, 2336, 2338
18. gr. — 2336
- 1943, nr. 43, 14. apríl. Um greiðslu íslenskra afurða.*
— 13

1943, nr. 64, 16. desember. Lög um birtingu laga og stjórnvaldserinda.

— 509, 1315, 1321

1943, nr. 116, 30. desember. Lög um ættaróðal og erfðaábúð.

— 1726

1944, nr. 33, 17. júní. Stjórnarskrá lýðveldisins Íslands.

— 1967, 1969, 1972, 1985, 1987

VI. kafli — 1972

2. gr. — 1970, 1971, 1981, 1989

27. gr. — 1315, 1321

28. gr. — 1970, 1971, 1981, 1987, 1988

40. gr. — 1618, 1620

62. gr. — 414

63. gr. — 414

64. gr. — 414

65. gr. — 195, 831

66. gr. — 20, 408, 848

67. gr. — 1566, 1601, 1618, 1620, 1725, 1970, 1971, 1972, 1981, 1984,
1985, 1989, 1990

69. gr. — 20, 848, 849, 1972

71. gr. — 1972

72. gr. — 405, 407, 408, 413, 432

73. gr. — 1831, 1837, 1841, 1970, 1971, 1972, 1981, 1985, 1990, 1991

77. gr. — 1467

78. gr. — 20, 848, 849

1947, nr. 83, 5. júní. Lög um breyting á lögum nr. 29/1885 um lögtak og fjárnám án undanfarins dóms eða sáttar.

— 1317

1. gr. — 1320, 1636

1947, nr. 87, 5. júní. Lög um afstöðu foreldra til óskilgetinna barna.

3. gr. — 860

1947, nr. 93, 5. júní. Lög um aðstoð til vatnsveitna.

8. gr. — 1356, 1358, 1359, 1361

1948 nr. 40, 5. apríl. Lög um kauprétt á jörðum.

— 1515, 1516, 1605

3. gr. — 1516

6. gr. — 1606

1949, nr. 18, 22. mars. Lög um kyrrsetningu og lögbann.

1. gr. — 833

6. gr. — 1571

12. gr. — 1351, 1570

16. gr. — 937, 938

25. gr. — 761, 832, 833, 835, 937, 1569, 1571

26. gr. — 1391

1949, nr. 57, 25. maí. Lög um nauðungaruppböð.

— 290, 879, 1299, 1372, 1448, 1477, 1503, 1522, 1579, 1675

II. kafli — 1222

1. gr. — 1369, 1416, 1563, 1618, 1677, 1748, 1749

2. gr. — 2024

4. gr. — 269, 935, 983, 1007, 1008, 1371, 1395, 1434, 1578, 1579, 1684, 1691

6. gr. — 880, 963, 964, 965, 1031, 1032, 1229, 1370, 1373, 1443, 1444, 1448, 1449, 1473, 1540, 1675, 2024, 2025

7. gr. — 1222

8. gr. — 1299, 1300, 1485, 1502, 1503, 1591, 1595, 1638, 1940

9. gr. — 1307, 1515, 1523

13. gr. — 964, 1370, 1372, 2024

14. gr. — 1222, 1223, 1368, 1369, 1372, 1435, 1438, 1673

16. gr. — 1518

19. gr. — 981, 2174

21. gr. — 1370, 1372, 1691

22. gr. — 284, 964, 965, 1226, 1228, 1229, 1372, 1373, 1417, 1429, 1442, 1444, 1447, 1449, 1455, 1518, 1576, 1577, 1578, 1675, 1690, 1897, 2196 (22. gr.?)

25. gr. — 1691

26. gr. — 290

29. gr. — 290, 1578, 1685

30. gr. — 1300

32. gr. — 1435, 1439

- 34. gr. — 1436, 1536
- 35. gr. — 982, 983, 2174
- 36. gr. — 3
- 38. gr. — 1354, 1442, 1447

1951, nr. 34, 12. mars. Reglugerð um fjallskil, meðferð á óskilafé, refaveiðar o.fl. fyrir Austur-Skaftafellssýslu.
— 57

1951, nr. 49, 16. mars. Lög um sölu lögveðs án undangengins dóms eða sáttar.
— 1360, 1567, 1621
1. gr. — 1365, 1620

1952, nr. 10, 25. janúar. Lög um heimilishjálpi í viðlögum.
— 2144

1952, nr. 73, 25. nóvember. Lög um tilkynningar aðsetursskipta.
— 66
2. gr. — 1075
3. gr. — 1075
6. gr. — 61

1954, nr. 11, 9. febrúar. Auglýsing um fullgildingu Evrópuráðssamnings um verndun mannréttinda og mannfrelsis.
— 406, 413, 432, 1985
6. gr. — 175, 248, 1378
10. gr. — 433
14. gr. — 1972

1954, nr. 20, 8. mars. Lög um váttryggingarsamninga.
— 2317
25. gr. — 326, 1178, 1183, 1185, 1189, 2316

1954, nr. 38, 14. apríl. Lög um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins.
— 84, 85, 656, 663
5. gr. — 665
8. gr. — 85
14. gr. — 663, 665, 668, 680, 683
16. gr. — 652, 655, 662, 664, 667, 672, 674, 680, 682, 688

29. gr. — 701

1955, nr. 22, 3. maí. *Lög um breyting á almennum hegningarlögum nr. 19/1940.*
— 623, 1091

4. gr. — 78, 140, 176, 222, 281, 310, 311, 364, 442, 447, 488, 503, 504,
524, 540, 541, 573, 574, 607, 632, 795, 914, 915, 957, 959, 960,
1063, 1079, 1117, 1645, 1646, 2056, 2221, 2223, 2225, 2228, 2229

7. gr. — 436, 506, 736, 1089

1956, nr. 20, 1. mars. *Lög um breyting á almennum hegningarlögum nr. 19/1940.*

4. gr. — 791

10. gr. — 791

45. gr. — 791

1957, nr. 21, 13. apríl. *Lög um dýravernd.*

1. gr. — 1020

3. gr. — 1020

1958, nr. 16, 9. apríl. *Lög um rétt verkafólks til uppsagnarfrests frá störfum og um rétt þess og fastra starfsmanna til launa vegna sjúkdóms- og slysaforfalla.*

— 1651

1959, nr. 61, 24. mars. *Reglugerð um umferðarmerki og notkun þeirra.*

1. og 2. gr. — 1997

1960, nr. 10, 22. mars. *Lög um söluskatt.*

— 592, 1360, 1379, 1382

12. gr. — 564, 565, 577

13. gr. — 1378, 1382

14. gr. — 1378, 1382

16. gr. — 159, 1378, 1380, 1382

21. gr. — 159, 160, 165, 1382

25. gr. — 154, 155, 158, 162, 164, 165, 566, 572, 578

26. gr. — 1378

28. gr. — 1379

1960, nr. 58, 28. júní. *Lög um bann við okri, dráttarvexti o.fl.*

— 1577

5. gr. — 358, 1890

7. gr. — 1870, 1874

1961, nr. 31, 24. mars. Lög um breyting á almennum hegningarlögum nr. 19/1940.

5. gr. — 53

1962, nr. 8, 14. mars. Erfðalög.

— 1771, 1934, 2298

II. kafli — 2340

3. gr. — 1763, 1768, 1933

6. gr. — 1768, 1769

11. gr. — 2341

12. gr. — 2341

19. gr. — 1763, 1764, 1767, 1770, 1771, 1772, 1928

28. gr. — 2299

34. gr. — 1763, 1927, 1933

35. gr. — 1763, 1767, 1772, 1927, 1933, 2298

37. gr. — 1769, 1770

38. gr. — 1932

50. gr. — 2293, 2296, 2298, 2300, 2301

51. gr. — 2293, 2296, 2298

52. gr. — 2293, 2294, 2296, 2298

1962, nr. 30, 4. apríl. Reglugerð fyrir Landsbanka Íslands.

— 1200

20. gr. — 1198, 1200, 1201, 1202

1963, nr. 16, 29. apríl. Um breyting á lögum nr. 73/1952, um tilkynningar aðsetursskipta.

2. gr. — 66

1963, nr. 66, 31. desember. Siglingalög.

101. gr. — 1190

103. gr. — 1186

1964, nr. 19, 21. maí. Skipulagslög.

— 1522

26. gr. — 1514, 1515

1964, nr. 46, 23. maí. Lög um lögsagnarumdæmi Hafnarfjarðarkaupstaðar.

— 1514

1965, nr. 14, 15. mars. Lög um launaskatt.

3. gr. — 1636

1965, nr. 45, 12. maí. Lög um eftirlit með útlendingum.

13. gr. — 177, 192

15. gr. — 82

1965, nr. 71, 22. maí. Lög um breyting á lögum nr. 58/1960 um bann við okri, dráttarvexti og o.fl.

1. gr. — 1890

1966, nr. 8, 19. febrúar. Lög um sinubrennur og meðferð elds á víðavangi.

6. gr. — 914

10. gr. — 913, 914

1966, nr. 53, 13. maí. Lög um vernd barna og ungmenna.

19. gr. — 1019

45. gr. — 50, 1775, 1776

47. gr. — 1775, 1776

1966, nr. 71, 6. maí. Lög um verðtryggingu fjárskuldbindinga.

— 1532, 1537, 1539

4. gr. — 1532, 1533

1967, nr. 36, 29. apríl. Lög um heimild handa ríkissjórninni til að selja Kópavogskaupstað nýbýlalönd og hluta jarðarinnar Kópavogs og um eignarnámsheimild á ábúðarréttindum.

— 1868

1967, nr. 58, 29. apríl. Orkulög.

III. kafli — 1725

1968, nr. 40, 23. apríl. Umferðarlög.

— 824, 2222, 2317

25. gr. — 2316

26. gr. — 2321

37. gr. — 2314

38. gr. — 1997

- 49. gr. — 1998, 2003, 2314, 2321
- 50. gr. — 2314, 2321
- 66. gr. — 1997
- 67. gr. — 2003, 2004, 2314, 2318, 2321
- 68. gr. — 2316, 2321
- 69. gr. — 2003, 2304, 2314, 2318, 2321
- 70. gr. — 2304, 2315, 2318, 2321, 2322, 2322
- 74. gr. — 2003, 2314, 2321
- 78. gr. — 2003
- 81. gr. — 823, 824, 2221, 2222

1968, nr. 41, 2. maí. Lög um verslunaratvinnu.

- 578, 595
- 13. gr. — 158
- 16. gr. — 578, 595

1968, nr. 51, 2. maí. Lög um bókhald.

- 1119, 1159
- 4. gr. — 1120, 1122, 1152
- 20. gr. — 1108
- 21. gr. — 1108, 1120, 1122
- 25. gr. — 1105, 1122, 1137, 1151

1969, nr. 42, 12. maí. Lög um afréttarmálefni, fjallskil o. fl.

- 57
- 39. gr. — 57
- 42. gr. — 57
- 43. gr. — 57

1969, nr. 59, 28. maí. Lög um tollheimtu og tollefirlit.

- 60. gr. — 1270
- 61. gr. — 1270

1969, nr. 63, 28. maí. Lög um verslun ríkisins með áfengi, tóbak og lyf.

- 1. gr. — 1270, 1273
- 15. gr. — 1270

1969, nr. 73, 28. maí. Lög um stjórnarráð Íslands.

- 4. gr. — 1605

1969, nr. 82, 2. júlí. Áfengislög.

- 3. gr. — 1270, 1273
- 16. gr. — 1706, 1714
- 24. gr. — 1194, 1195
- 33. gr. — 1194, 1195, 1270, 1706

1969, nr. 178, 22. september. Auglýsing um almannaskráningu við flutninga milli Íslands og annarra Norðurlanda.

— 66

1970, nr. 76, 25. júní. Lög um lax- og silungsveiði.

- 1886, 1888
- 50. gr. — 1887, 1888
- 94. gr. — 1888

1971, nr. 54, 6. apríl. Lög um innheimtustofnun sveitarfélaga.

- 5. gr. — 1883

1971, nr. 67, 20. apríl. Lög um almannatryggingar.

- 32. gr. — 454
- 51. gr. — 2323

1971, nr. 87, 24. desember. Lög um orlof.

- 8. gr. — 668, 680, 689

1972, nr. 8, 22. mars. Lög um tekjustofna sveitarfélaga.

- 3. gr. — 1619

1972, nr. 56, 29. maí. Lög um lögreglumenn.

- 5. gr. — 452, 453, 456
- 9. gr. — 452

1972, nr. 60, 29. maí. Lög um stofnun og slit hjúskapar.

- 35. gr. — 1558
- 54. gr. — 1560, 1561
- 55. gr. — 1559
- 57. gr. — 1559, 1560, 1561

1972, nr. 74, 27. apríl. Lög um skipan dómsvalds í héraði, lögreglustjórn, tollstjórn o. fl.

- 15. gr. — 1510

1972, nr. 204, 20. júlí. *Reglugerð um öryggisráðstafanir við byggingavinnu.*
— 1017

1972, nr. 218, 8. ágúst. *Reglugerð fyrir Vatnsveitu Ísafjarðar.*
13. gr. — 1358
14. gr. — 1359

1972, nr. 320, 19. desember. *Reglugerð um fasteignaskatt.*
— 1366
2. gr. — 1620
3. gr. — 1620
6. gr. — 1363

1973, nr. 31, 24. apríl. *Búfjárræktarlög.*
— 207
X. kafli — 208, 209
55. gr. — 208, 209
58. gr. — 209

1973, nr. 75, 21. júní. *Lög um Hæstarétt Íslands.*
3. gr. — 1531
18. gr. — 1095
19. gr. — 126, 1225
20. gr. — 56, 269, 496, 508, 651, 671, 767, 771, 1434, 1900, 1904, 1992
21. gr. — 15, 17, 21, 29, 60, 84, 167, 213, 217, 352, 379, 383, 465, 498,
508, 515, 542, 545, 557, 650, 761, 764, 832, 837, 838, 844, 858,
937, 1007, 1056, 1100. 1235, 1259, 1260, 1276, 1281, 1340,
1416, 1569, 1602, 1628, 1802, 1805
22. gr. — 15, 761, 1342
27. gr. — 1234
28. gr. — 1234
31. gr. — 1557
34. gr. — 111
36. gr. — 496, 877, 1394, 1440, 1445, 1589, 1593, 2178
40. gr. — 502, 1922, 1945
41. gr. — 263, 264, 265, 267
45. gr. — 56, 112, 207, 320, 358, 361, 479, 769, 770, 773, 774, 872, 873,
963, 1098, 1969, 2029, 2181, 2183

- 47. gr. — 296, 300
- 48. gr. — 45, 638, 862, 973, 2060, 2230
- 53. gr. — 1806
- 58. gr. — 1904

1974, nr. 10, 22. mars. Lög um skattkerfisbreytingu.

- 1382
- 11. gr. — 1380

1974, nr. 32, 10. apríl. Lög um breyting á lögum nr. 3/1878 um skipti á dánarbúum og félagsbúum.

- 4. gr. — 801

1974, nr. 51, 16. maí. Lög um gatnagerðargjöld.

- 1565, 1566, 1567, 1622, 1623, 1625, 1626
- 2. gr. — 1566
- 3. gr. — 1563, 1565, 1566, 1567, 1626
- 4. gr. — 1563, 1565, 1566, 1567, 1626
- 5. gr. — 1563, 1566, 1567
- 6. gr. — 1566, 1567, 1622
- 7. gr. — 1563, 1565, 1622, 1623, 1625, 1626

1974, nr. 63, 21. maí. Lög um grunnskóla.

- 1. gr. — 324
- 17. gr. — 324
- 19. gr. — 322, 323, 324
- 20. gr. — 324
- 28. gr. — 322, 323, 324
- 29. gr. — 324
- 30. gr. — 324
- 32. gr. — 324
- 54. gr. — 323, 324
- 76. gr. — 324
- 79. gr. — 323, 324
- 83. gr. — 324

1974, nr. 65, 21. maí. Lög um ávana- og fíkniefni.

- 645, 831, 1301, 2169
- 2. gr. — 307, 711, 715

5. gr. — 307,711, 715, 716

6. gr. — 307,711, 715

1974, nr. 74, 21. ágúst. *Lög um meðferð opinberra mála.*

VII. kafli — 1919

XI. kafli — 1270, 1794

XVI. kafli — 602

XVII. kafli — 1132

XVIII. kafli — 1919, 1920

2. gr. — 50

3. gr. — 708

15. gr. — 248

19. gr. — 175

21. gr. — 602

37. gr. — 135, 1269, 1272

42. gr. — 67, 68

43. gr. — 649

48. gr. — 1919

49. gr. — 1919

51. gr. — 1920

53. gr. — 196, 197

66. gr. — 196, 197

67. gr. — 82, 196, 240, 642, 643, 645, 758, 760, 831, 1020, 1021, 1207,
1289

69. gr. — 606, 1019, 1020, 1021

72. gr. — 82, 175, 788, 986

75. gr. — 759, 1020, 1207, 1269, 1756, 1775

77. gr. — 242, 245, 1275, 1287

78. gr. — 1756

81. gr. — 80

91. gr. — 444, 445

102. gr. — 734

108. gr. — 135, 226, 238, 705, 918, 1269, 1670, 1785, 1791, 1798

110. gr. — 23

112. gr. — 241, 242, 244, 245, 1274, 1275, 1286, 1287, 1777

115. gr. — 557, 856, 857, 1136, 1396, 1399

118. gr. — 255, 410, 434, 539, 564, 593, 825, 909, 966, 1071, 1113, 1136,
1193, 1195, 1252, 1714, 1854, 2120

124. gr. — 1193, 1194,

- 130. gr. — 439, 744
- 132. gr. — 927
- 140. gr. — 540
- 141. gr. — 28, 79, 193, 259, 434, 506, 540, 715, 745, 817, 929, 944, 995,
1671, 1758, 2116
- 142. gr. — 911
- 145. gr. — 302, 303, 311, 441, 1079, 1909
- 146. gr. — 193, 238, 303, 705, 1670
- 147. gr. — 277, 303, 796, 815, 1060
- 149. gr. — 1917, 1918, 1919, 1920, 1921
- 150. gr. — 1920
- 151. gr. — 1916, 1917, 1918, 1920
- 154. gr. — 1918, 1921
- 166. gr. — 226, 395
- 171. gr. — 247, 302, 852, 1396
- 172. gr. — 80, 195, 239, 641, 644, 646, 758, 787, 830, 985, 1019, 1206,
1288
- 174. gr. — 241, 244
- 175. gr. — 605, 987
- 178. gr. — 28
- 179. gr. — 394, 1794
- 187. gr. — 1792
- 188. gr. — 1792

1974, nr. 97, 31. desember. Lög um eftirlit með ráðningu starfsmanna og húsnæðismálum ríkisstofnana.

- 1. gr. — 665,
- 6. gr. — 665,
- 7. gr. — 665

1974, nr. 164, 10. maí. Samþykkt um forkaupsrétt Hafnarfjarðarkaupstaðar að fasteignum innan sveitarfélagsins.

— 1514

1975, nr. 31, 23. maí. Lög um breyting á lögum nr. 51/1974 um gatnagerðargjöld.

- 1565, 1566, 1622
- 1. gr. — 1626

1975, nr. 94, 30. desember. Lög um breytingar á lögum vegna nokkurra verkefna sveitarfélaga og kostnaðar við þau.

6. gr. — 323, 324

1976, nr. 16, 21. apríl. Lög um breyting á almennum hegningarlögum nr. 19/1940.

3. gr. — 736, 1089

1976, nr. 28, 19. maí. Lög um Búnaðarbanka Íslands.

22. gr. — 1583

1976, nr. 43, 25. maí. Lög um breyting á lögum nr. 42/1969 um afréttarmálefni, fjallskil o. fl.

— 57

1976, nr. 64, 31. maí. Ábúðarlög.

— 1522, 1524

III.–V. kafli — 1725

1976, nr. 65, 31. maí. Jarðalög.

— 1512, 1516, 1519, 1520, 1522, 1524, 1610

II. kafli — 1516, 1605, 1606

IV. kafli — 1516, 1603, 1605, 1606, 1607

1. gr. — 1516, 1520, 1522, 1523, 1524, 1605

2. gr. — 1515, 1607

3. gr. — 1513, 1516, 1517, 1520, 1524, 1605

4. gr. — 1515

5. gr. — 1516

6. gr. — 1516, 1603, 1604, 1605, 1606, 1608

12. gr. — 1524

15. gr. — 1515

17. gr. — 1603, 1604, 1605, 1606, 1607, 1609, 1610

18. gr. — 1605, 1607

21. gr. — 1516, 1519

22. gr. — 1519

24. gr. — 1512

30. gr. — 1513, 1515, 1517, 1605, 1606

31. gr. — 1513, 1517, 1518, 1520, 1521, 1522, 1523

32. gr. — 1518

33. gr. — 1602, 1605, 1606, 1607, 1608, 1610

1976, nr. 67, 31. maí. Lög um löggilta endurskoðendur.

— 1108, 1111, 1119

1. gr. — 1160

7. gr. — 1132

8. gr. — 1121, 1160

10. gr. — 161, 1105, 1109, 1111, 1121, 1122, 1123, 1152, 1160

15. gr. — 158, 1117, 1132

17. gr. — 1105, 1109, 1111, 1122, 1123, 1152, 1160

1976, nr. 94, 20. maí. Lög um skráningu og mat fasteigna.

24. gr. — 1366

1976, nr. 101, 28. desember. Lög um breyting á almennum hegningarlögum nr. 19/1940.

— 622

9. gr. — 540

11. gr. — 1755

1976, nr. 107, 28. desember. Lög um breyting á lögum nr. 74/1974 um meðferð opinberra mála.

13. gr. — 1775

19. gr. — 856, 857

29. gr. — 302

1976, nr. 185, 30. apríl. Erindisbréf fyrir skólanefndir grunnskóla.

— 323

1976, nr. 197, 24. maí. Erindisbréf fyrir skólastjóra grunnskóla.

6. gr. — 324

1977, nr. 35, 12. maí. Lög um viðauka við lög nr. 94/1933 um tékka.

— 443

1977, nr. 46, 13. maí. Lög um skotvopn, sprengiefni og skotelda.

20. gr. — 487, 489, 495

33. gr. — 488, 489, 495

34. gr. — 487

35. gr. — 488, 489

1978, nr. 6, 5. maí. Gjaldþrotalög.

— 122, 391, 1075, 1279, 1310, 2256, 2283, 2289

II. kafli — 578, 801, 812, 1039

VIII. kafli — 122, 124, 167, 389, 2247, 2256, 2269, 2283, 2290

XII. kafli — 1284

XIII. kafli — 1284

1. gr. — 870, 952, 1310, 1311, 1312, 1452, 2295, 2297

3. gr. — 1450, 1452

7. gr. — 562, 602, 800, 1628

8. gr. — 36, 37, 42, 43, 568, 578, 579, 582, 593, 594, 595, 596, 598

12. gr. — 805

13. gr. — 173, 513, 562, 576, 1075, 1407, 1451, 2294

14. gr. — 562, 576

18. gr. — 513, 1074, 1075, 1341, 1450

19. gr. — 509, 1075

22. gr. — 121, 124, 871

23. gr. — 871, 2298

24. gr. — 119, 122, 124, 870, 1583

25. gr. — 121, 124, 2332, 2333

26. gr. — 2332

27. gr. — 2293, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300

28. gr. — 2299

29. gr. — 2299

32. gr. — 119, 124, 954, 1200, 1202, 1203, 2284

51. gr. — 947, 951, 952, 953, 2234

54. gr. — 6, 37, 42, 43, 390, 391, 392, 1033, 1034, 1037, 1038, 1039,
2244, 2245, 2248, 2253, 2257, 2276, 2278, 2281, 2288, 2292

57. gr. — 122, 870, 1583, 2234, 2239

58. gr. — 1376

59. gr. — 33, 39, 119, 122, 869, 871

61. gr. — 33, 36, 37, 39, 42, 43, 122, 390, 392, 869, 871, 1037, 1038,
1039, 2234, 2245, 2253, 2254, 2261, 2264, 2269, 2274, 2278,
2281, 2282, 2288, 2289

62. gr. — 36, 42, 43, 387, 390, 947, 953, 1034, 1037, 2234, 2239, 2245,
2247, 2248, 2253, 2256, 2257, 2276, 2278, 2281, 2283, 2288,
2290, 2292

63. gr. — 36, 42, 43, 390, 392, 1037, 2245, 2247, 2253, 2254, 2256, 2264, 2269, 2274, 2278, 2281, 2282, 2283, 2288, 2289, 2290
64. gr. — 388, 948, 951
65. gr. — 387, 388, 389, 391, 392
67. gr. — 2242, 2250, 2285
68. gr. — 168, 170, 171, 1276, 1279, 1280, 1281, 1284
78. gr. — 801, 811
84. gr. — 801, 802, 803
86. gr. — 871
88. gr. — 561
90. gr. — 1276, 1281
91. gr. — 390
93. gr. — 1277, 1282
96. gr. — 1277, 1278, 1281, 1284
105. gr. — 1277, 1282
108. gr. — 127, 1332
110. gr. — 127, 1332
111. gr. — 1946, 1947, 1948
112. gr. — 390
113. gr. — 776
114. gr. — 776, 2268, 2269
120. gr. — 769, 773, 1332, 1900
134. gr. — 1332
135. gr. — 513, 1334, 1357

1978, nr. 9. 5. maí. Lög um geymslufé.

— 1956

1978, nr. 32, 12. maí. Lög um hlutafélag.

— 563, 1119, 1134, 1152, 1319, 1407, 1583

V. kafli — 1338

XIV. kafli — 1134

42. gr. — 1338

52. gr. — 566, 1922

56. gr. — 1114

79. gr. — 1338

86. gr. — 1109, 1111, 1123, 1160

95. gr. — 1109, 1111, 1122, 1123

96. gr. — 1109, 1111, 1122, 1123

- 100. gr. — 1109, 1111, 1122, 1123, 1159
- 102. gr. — 1109, 1111, 1122, 1123
- 112. gr. — 596
- 118. gr. — 1315
- 130. gr. — 267
- 146. gr. — 1116, 1128, 1171
- 151. gr. — 1109, 1111, 1116, 1122, 1123, 1128, 1159, 1171

1978, nr. 34, 12. maí. Lög um breyting á lögum nr. 46/1971 um lögsagnarumdæmi Hafnarfjarðarkaupstaðar.
— 1514

1978, nr. 39, 10. maí. Þinglýsingalög.

- 1369
- 3. gr. — 1, 3, 931, 933, 1231, 1233, 1305, 1420, 2026, 2027
- 7. gr. — 1305, 1422
- 15. gr. — 275
- 18. gr. — 1437, 1438
- 23. gr. — 1548
- 24. gr. — 274, 275, 1305, 1421, 1422
- 25. gr. — 2341
- 27. gr. — 934, 1232, 2026, 2027
- 29. gr. — 3, 275, 1688, 1693, 1696, 2325, 2327, 2332
- 31. gr. — 1688
- 39. gr. — 934, 935
- 43. gr. — 934
- 46. gr. — 935
- 47. gr. — 1350
- 48. gr. — 1437
- 49. gr. — 1438

1978, nr. 52, 11. maí. Lög um breyting á áfengislögum nr. 82/1969.
— 1194

- 5. gr. — 1270, 1706

1978, nr. 54, 16. maí. Byggingarlög.

- 4. gr. — 1044
- 7. gr. — 1044

1978, nr. 56, 16. maí. Lög um verðlag, samkeppnishömlur og óréttmæta viðskiptahætti.

— 1119

2. gr. — 1136

27. gr. — 1102, 1104, 1119, 1120, 1136

45. gr. — 855

52. gr. — 855, 1102, 1104, 1120, 1136

1978, nr. 97, 14. júlí. Lög um áskorunarmál.

— 768, 772

1978, nr. 345, 30. ágúst. Reglugerð um stofnkostnað skólamannvirkja.

— 323

1979, nr. 10, 28. ágúst 1979. Auglýsing um aðild að alþjóðasamningum um mannréttindi.

— 406, 413, 1985

2. gr. — 1972

39. gr. — 546

1979, nr. 13, 10. apríl. Lög um stjórn efnahagsmála o.fl.

— 546, 1368, 1532, 1533, 1537, 1539

VII. kafli — 1538

34. gr. — 1538

39. gr. — 547, 1369, 1371, 1372, 1415, 1531, 1532, 1533, 1534, 1538, 1540

47. gr. — 1532

1979, nr. 23, 21. maí. Lög um breyting á lögum nr. 3/1878 um skipti á dánarbúum og félagsbúum o.fl.

— 809

1. gr. — 801

1979, nr. 44, 1. júní. Lög um húsaleigusamninga.

— 1812

2. gr. — 1814

7. gr. — 553

8. gr. — 1814

11. gr. — 554

20. gr. — 776

51. gr. — 553

55. gr. — 554

1979, nr. 292, 16. maí. *Byggingarreglugerð.*

— 2089

4.5. gr. — 2091

5.12.1. gr. — 1044

6.3.6. gr. — 2089

6.10.1.1. gr. — 2089

7.7. gr. — 2092

8.2.1.10. gr. — 2090

1979, nr. 320, 18. júlí. *Lögreglusamþykkt fyrir Vestmannaeyjar.*

20. gr. — 2217, 2220

72. gr. — 2217

1980, nr. 14, 3. janúar. *Samþykkt um forkaupsrétt Hafnarfjarðarkaupstaðar að fasteignum innan kaupstaðarins.*

— 1514

1980, nr. 46, 28. maí. *Lög um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum.*

— 1017

XVI. kafli. Bráðabirgðaákvæði.- 1017

1980, nr. 51, 9. júní. *Lög um Húsnæðisstofnun ríkisins.*

— 270, 272, 274, 275

IV. kafli — 270, 274

36. gr. — 274

47. gr. — 274

49. gr. — 272, 274

50. gr. — 270, 274

51. gr. — 270, 275

52. gr. — 270, 272, 275

1980, nr. 55, 9. júní. *Lög um starfskjör launafólks og skyldutryggingu lífeyrisréttinda.*

2. gr. — 537, 538

4. gr. — 537

1980, nr. 60, 3. júní. Lög um breyting á lögum 65/1974 um ávana- og fíkniefni.
— 711, 715

1980, nr. 73, 26. nóvember. Lög um tekjustofna sveitarfélaga.

— 1363, 1365, 1466, 1467, 1619, 1677

V. kafli — 1462, 1463

3. gr. — 1324, 1327, 1366, 1618, 1619, 1621

4. gr. — 1366

5. gr. — 1363, 1364, 1365, 1366

7. gr. — 880, 1618, 1625

23. gr. — 1849, 1850

37. gr. — 1466

38. gr. — 1463

41. gr. — 1463

43. gr. — 1364, 1466, 1468

44. gr. — 1466, 1468

1980, nr. 527, 3. október. Reglugerð um Byggingarsjóð verkamanna og félagslegar íbúðabyggingar.

— 270

13. gr. — 272

14. gr. — 271, 274

1981, nr. 9, 15. apríl. Barnalög.

— 858, 2057

II. kafli — 2057

III. kafli — 2057

IX. kafli — 2057

4. gr. — 858

8. gr. — 858, 860

10. gr. — 858, 2057

17. gr. — 2143

44. gr. — 858

55. gr. — 2057

58. gr. — 2057, 2058

1981, nr. 20, 18. maí. Lög um breyting á almennum hegningarlögum nr. 19/1940.

— 1091, 1108, 1111, 1152, 1161

2. gr. — 1089

5. gr. — 1854, 1856

10. gr. — 826, 829, 1060, 1063, 1065, 1071, 2224

11. gr. — 68, 69, 78, 281, 364, 365, 376, 377, 521, 609, 988, 1062, 1063,
1071, 1304, 1659, 2217, 2220, 2225, 2228

12. gr. — 280, 381

1981, nr. 28, 26. maí. Lög um breyting á lögum nr. 85/1936 um meðferð einkamála í héraði.

— 1371

9. gr. — 380, 381

13. gr. — 557

32. gr. — 1238

41. gr. — 1248

1981, nr. 75, 14. desember. Lög um tekjuskatt og eignarskatt.

— 1379, 1850

28. gr. — 1846, 1849, 1850, 1852, 2322

66. gr. — 1849, 1850

93. gr. — 1314, 1320

95. gr. — 1315

98. gr. — 1315, 1320

100. gr. — 1378

101. gr. — 159

110. gr. — 1316, 1320, 1321

112. gr. — 1317, 1895

114. gr. — 1315, 1320, 1321

1981, nr. 95, 11. desember. Lög um framleiðsluráð landbúnaðarins o. fl.

— 11, 12

1981, nr. 660, 27. nóvember. Reglugerð um veitingu lögreglustarfs, lögreguskóla o. fl.

II. kafli — 452

1982, nr. 33, 4. maí. Lög um breyting á lögum nr. 10/1960 um söluskatt með síðari breytingum.

— 162, 564, 577, 578

4. gr. — 155, 158, 165

1982, nr. 72, 13. maí. Lög um námslán og námsstyrki.

7. gr. — 1470, 1471

9. gr. — 1469

1982, nr. 74, 12. maí. *Lög um brunavarnir og brunamál.*

— 1360

1982, nr. 75, 13. maí. *Lög um breyting á almennum hegningarlögum nr. 19/1940 og sektarmörkum nokkurra laga.*

— 914

9. gr. — 711, 715

19. gr. — 913

1982, nr. 95, 31. desember. *Lög um breyting á lögum nr. 73/1980 um tekjustofna sveitarfélaga.*

3. gr. — 1364

1982, nr. 486, 23. ágúst. *Reglugerð um söluskatt.*

38. gr. — 1382

1982, nr. 578, 7. október. *Reglugerð um námslán og námsstyrki.*

29. gr. — 1471

39. gr. — 1469

1983, nr. 41, 23. mars. *Um málefni fatlaðra.*

— 20, 21, 22, 840, 842, 848, 849, 850

1. gr. — 20, 850,

3. gr. — 850

4. gr. — 850

5. gr. — 850

1983, nr. 59, 1. júní. *Lög um heilbrigðisþjónustu.*

8. gr. — 692

1983, nr. 79, 28. desember. *Lög um innlenda lánsfjáröflun ríkissjóðs.*

2. gr. — 1539

1983, nr. 464, 20. maí. *Gjaldskrá fyrir heimilishjálp á Akureyri.*

1983, nr. 787, 13. desember. *Reglugerð um ökukennslu, próf ökumanna o. fl.*

50. gr. — 821, 823

1984, nr. 68, 30. maí. *Lögræðislög.*

— 518

II. kafli — 518

- 3. gr. — 518
- 7. gr. — 517
- 9. gr. — 516, 518
- 10. gr. — 515
- 31. gr. — 519
- 39. gr. — 1369, 1372, 1477, 1748, 1749

1984, nr. 70, 30. maí. Lög um breyting á lögum nr. 44/1979 um húsaleigusamninga.

— 1814

1984, nr. 90, 30. maí. Lög um breyting á jarðalögum nr. 65/1976.

— 1519, 1522, 1523, 1524, 1603

5. gr. — 1524

9. gr. — 1516

10. gr. — 1521

11. gr. — 1513, 1515, 1520

1985, nr. 13, 21. maí. Lög um breyting á lögum nr. 65/1974 um ávana- og fíkniefni, sbr. lög nr. 13/1985 og reglugerð nr. 16/1986 um sölu og meðferð ávana- og fíkniefna.

— 307, 711, 715

1985, nr. 34, 19. júní. Siglingalög.

— 1191, 1195

XV. kafli — 1193

63. gr. — 1330

68. gr. — 1179, 1183, 1184, 1186, 1187, 1188, 1189

70. gr. — 1179, 1185, 1187, 1188, 1189, 1190, 1191

72. gr. — 1190

118. gr. — 1186, 1188

143. gr. — 1190

146. gr. — 1190

176. gr. — 1190

197. gr. — 472, 475, 1946, 1948

199. gr. — 472, 475

201. gr. — 1948

202. gr. — 1946, 1948

238. gr. — 1193, 1194, 1195

242. gr. — 1193

243. gr. — 1193, 1194, 1195

1985, nr. 35, 19. júní. Sjómannalög.

V. kafli — 1194

6. gr. — 474

9. gr. — 471, 472, 474

24. gr. — 473

25. gr. — 474

27. gr. — 471, 472

36. gr. — 473, 543, 1002, 1003, 1004

46. gr. — 543

47. gr. — 1924

53. gr. — 473

58. gr. — 473

59. gr. — 469

60. gr. — 471, 473

1985, nr. 46, 27. júní. Lög um framleiðslu, verðlagningu og sölu á búvörum.

— 11, 13

1. gr. — 13

28. gr. — 11, 12

29. gr. — 10, 11, 12, 13

1985, nr. 86, 4. júlí. Lög um viðskiptabanka.

— 1119, 1200

52. gr. — 1120

1985, nr. 87, 4. júlí. Lög um sparisjóði.

— 1119

66. gr. — 1119

1985, nr. 92, 7. febrúar. Reglugerð um skyldusparnað.

— 966

1985, nr. 284, 1. júlí. Reglugerð um gatnagerðargjöld í Vatnsleysustrandarhreppi.

— 1622, 1626

10. gr. — 1626

13. gr. — 1622, 1623, 1626

14. gr. — 1622, 1625, 1626

1986, nr. 6. 21. mars. Lög um afréttarmálefni, fjallskil o. fl.

— 57

1986, nr. 8. 18. apríl. Sveitarstjórnarlög.

73. gr. — 405, 414

1986, nr. 11. 30. apríl. Lög um breyting á lögum nr. 7/1936 um samningsgerð, umboð og ógilda löggerninga.

— 1017, 1345, 1346, 1863, 1874, 1875, 2106

6. gr. — 2108, 2203, 2204, 2211

1986, nr. 16. 7. janúar. Reglugerð um meðferð og sölu ávana- og fíkniefna.

— 645, 831, 2169

2. gr. — 307, 711, 715

10. gr. — 307, 711, 715, 716

1986, nr. 21. 30. apríl. Lög um breyting á siglingalögum nr. 34/1985.

— 1330

1986, nr. 27. 2. maí. Lög um verðbréfamiðlun.

— 1112, 1119

3. gr. — 1113

8. gr. — 1114, 1123

16. gr. — 1111, 1120, 1126, 1127

17. gr. — 1132

1986, nr. 34. 5. maí. Lög um fasteigna- og skipasölu.

9. gr. — 1022

1986, 94. 31. desember. Lög um kjarasamninga opinberra starfsmanna.

— 1295, 1964

10. gr. — 1295, 1296

12. gr. — 1986

26. gr. — 1295, 1296

1986, nr. 151. 11. mars. Reglugerð um launaskatt.

13. gr. — 1636

1987, nr. 7, 18. mars. Lög um stofnun hlutafélagabanka um Útvegsbanka Íslands.

— 1458, 1459, 1460

8. gr. — 1458, 1460

12. gr. — 1458, 1460

1987, nr. 12, 20. mars. Lög um breyting á lögum nr. 57/1949 um nauðungaruppböð.

— 1685

1. gr. — 880, 1031, 1032, 1370, 1373, 1540, 1675

3. gr. — 981

4. gr. — 1226, 1228, 1229, 1372, 1373, 1417, 1429, 1444, 1449, 1522,
1577, 1578

7. gr. — 290

1987, nr. 25, 27. mars. Vaxtalög.

— 10, 12, 78, 294, 328, 353, 474, 656, 670, 675, 681, 690, 860, 864, 974,
1016, 1018, 1047, 1647, 1651, 1750, 1753, 1891, 1892

III. kafli — 14, 65, 79, 120, 128, 169, 211, 218, 295, 328, 341, 357,
362, 389, 392, 393, 434, 457, 467, 469, 470, 475, 477, 486, 527,
528, 531, 559, 651, 653, 669, 671, 673, 681, 684, 690, 720, 783,
786, 818, 839, 846, 867, 883, 884, 886, 889, 999, 1001, 1010,
1028, 1033, 1034, 1041, 1072, 1199, 1239, 1277, 1278, 1282,
1283, 1285, 1298, 1317, 1330, 1337, 1339, 1344, 1351, 1364,
1386, 1400, 1410, 1419, 1427, 1430, 1480, 1487, 1495, 1545,
1558, 1562, 1570, 1571, 1611, 1619, 1624, 1648, 1649, 1657,
1673, 1674, 1698, 1699, 1719, 1742, 1745, 1806, 1807, 1813,
1845, 1846, 1847, 1848, 1852, 1853, 1895, 1905, 1914, 1930,
1952, 1962, 1963, 1964, 1970, 1974, 2006, 2064, 2068, 2069,
2094, 2096, 2108, 2122, 2123, 2148, 2156, 2159, 2168, 2199,
2201, 2205, 2213, 2225, 2228, 2229, 2310, 2324, 2328, 2333,
2334, 2340

7. gr. — 98, 110, 412, 434, 442, 452, 559, 1072, 1079, 1185, 1278, 1853,
2223, 2241, 2242, 2249, 2250, 2303, 2324

9. gr. — 974, 998, 1816, 2205, 2250

10. gr. — 32, 34, 38, 40, 59, 64, 117, 205, 214, 218, 292, 313, 321, 326,
327, 341, 356, 358, 389, 393, 452, 467, 470, 559, 708, 709, 717,
718, 730, 731, 768, 772, 839, 860, 862, 883, 946, 949, 955, 974,

- 979, 998, 1003, 1004, 1009, 1018, 1053, 1055, 1185, 1203, 1240,
1241, 1242, 1243, 1267. 1584, 1609, 1692, 1695, 1704, 1718,
1817, 1853, 1889, 1890, 1891, 1892, 1996, 1997, 2149, 2241,
2242, 2249, 2250, 2303, 2324
12. gr. — 59, 117, 169, 211, 214, 292, 313, 326, 341, 356, 389, 393, 467,
528, 531, 731, 783, 786, 862, 883, 946, 949, 974, 979, 998, 999,
1001, 1003, 1053, 1194, 1199, 1201, 1203, 1240, 1241, 1243,
1609, 1889, 1890, 1891, 1892, 2210
14. gr. — 353, 358, 452, 467, 883, 889, 998, 2060
15. gr. — 205, 326, 452, 559, 708, 709, 1185, 1996, 2241, 2242, 2249,
2250, 2303, 2316, 2324

1987, nr. 30, 27. mars. Lög um orlof.

— 2157

1987, nr. 45, 30. mars. Lög um staðgreiðslu opinberra gjalda.

— 1846

1987, nr. 50, 30. mars. Umferðarlög.

— 260, 824, 2221, 2222

XIV. kafli — 821

4. gr. — 901, 911
10. gr. — 733, 745
17. gr. — 899, 901, 910
23. gr. — 395
25. gr. — 396
37. gr. — 24, 252, 256, 395, 733, 745, 2117, 2120, 2217, 2220, 2221
41. gr. — 395
44. gr. — 307, 1912, 1913
45. gr. — 27, 28, 242, 245, 246, 258, 625, 790, 791, 822, 823, 901, 910,
1090, 1275, 1287, 1615, 1777, 1786, 1795, 2110, 2221
48. gr. — 258, 259, 262, 307, 308, 733, 745, 822, 823, 901, 910, 1090,
1909, 2020
100. gr. — 24, 27, 28, 242, 246, 252, 256, 259, 262, 307, 308, 396, 625,
733, 745, 791, 791, 794, 822, 823, 901, 1090, 1091, 1275, 1287,
1615, 1616, 1777, 1786, 1795, 1909, 1912, 1913, 2020, 2110,
2115, 2117, 2120, 2217, 2237, 2221
101. gr. — 27, 28, 309, 396, 625, 791, 795, 822, 823, 824, 901, 1275, 1287,
1786, 1787, 1792, 1795, 1913, 2110, 2116, 2118, 2121, 2217,
2221, 2222

102. gr. — 27, 28, 242, 243, 245, 246, 625, 790, 791, 795, 821, 822, 823,
901, 1275, 1287, 1777, 1786, 1787, 1792, 1795, 2110, 2116,
2222

103. gr. — 247, 260

104. gr. — 28, 1911

106. gr. — 823

1987, nr. 51, 30. mars. Lög um eftirlit með skipum.

3. gr. — 1194

4. gr. — 1194

36. gr. — 1194

1987, nr. 55, 30. mars. Tollalög.

123. gr. — 1270, 1273, 1854

124. gr. — 1270, 1854, 1855

*1987, nr. 381, 29. júl. Samþykkt um B-gatnagerðargjöld fyrir
Ísafjarðarkaupstað.*

— 1563, 1565

1. gr. — 1566

2. gr. — 1566

3. gr. — 1567

4. gr. — 1566

1987, nr. 625, 22. desember. Lögreglusamþykkt fyrir Reykjavík.

23. gr. — 252, 256, 2117, 2120

32. gr. — 2117, 2120

*1988, nr. 1, 5. janúar. Lög um breytingu á lögum nr. 10/1960 um söluskatt með
síðari breytingum.*

— 202, 346, 640, 974

*1988, nr. 10, 10. mars. Lög um ráðstafanir í ríkisfjármálum og lánsfjármálum
1988.*

— 1314, 1315, 1321

3. gr. — 1319

13. — 1319, 1320

22. gr. — 1314, 1319, 1320, 1321

1988, nr. 15, 15. mars. Lög um breyting á lögum nr. 19/1897 um aðför.

1. gr. — 1743

2. gr. — 1736

3. gr. — 1743

1988, nr. 17, 22. janúar. Reglugerð um veiðar smábáta 1988.

— 2107

1988, nr. 32, 18. maí. Lög um breyting á lögum nr. 74/1974 um meðferð opinberra mála.

— 1287

1988, nr. 48, 19. maí. Lög um fangelsi og fangavist.

3. gr. — 759, 760, 1019

14. gr. — 943

19. gr. — 1019

1988, nr. 50, 24. maí. Lög um virðisaukaskatt.

— 155, 163, 214, 467, 593, 860, 884, 999, 1053, 1054, 1379, 1435, 1439,
1480, 1481, 1508, 1787

40. gr. — 163, 164, 165, 566, 572

1988, nr. 54, 19. maí. Lög um breyting á lögum nr. 85/1936 um meðferð einkamála í héraði.

— 150, 452, 883, 974, 976, 977, 1053, 1371

9. gr. — 1960

10. gr. — 457, 1238

12. gr. — 392, 457

13. gr. — 2275

14. gr. — 1238

16. gr. — 466

21. gr. — 205, 211, 354, 360, 390, 871, 1053, 1201, 1339, 1351

22. gr. — 1750, 1753

23. gr. — 379, 498, 545, 764, 938, 1056, 1075,

26. gr. — 383, 385, 466, 479, 781, 784, 1099

28. gr. — 2006

1988, nr. 63, 24. maí. Lög um breyting á þinglýsingalögum nr. 39/1978.
7. gr. — 934, 1350

1988, nr. 81, 3. ágúst. Lög um hollustuhæti og heilbrigðiseftirlit.
2. gr. — 1600, 1601

1988, nr. 86, 28. september. Lög um Húsnaðisstofnun ríkisins.
— 270, 274
115. gr. — 966
116. gr. — 966
122. gr. — 1306
125. gr. — 966

1988, nr. 269, 31. maí. Reglugerð um skráningu ökutækja.
3. gr. — 933

1989, nr. 9, 2. mars. Lög um efnahagsaðgerðir.
— 205, 1009, 1018, 1704

1989, nr. 13, 21. mars. Lög um breyting á lögum nr. 13/1979 um um stjórn
efnahagsmála o.fl.
— 1538

1989, nr. 20, 4. apríl. Lög um verðbréfavíðskipti og verðbréfasjóði.
— 1112, 1119
26. — 1120
37. gr. — 1111, 1112, 1120, 1126, 1127
38. gr. — 1132

1989, nr. 46, 24. janúar. Samþykkt um forkaupsrétt Hafnarfjarðar að
fasteignum innan sveitarfélagsins.
— 1514, 1521, 1522

1989, nr. 48, 16. maí. Lög um breyting á erfðalögum nr. 8/1962 með síðari
breytingum.
— 2341

1989, nr. 67, 29. maí. Lög um breyting á vaxtalögum nr. 25/1987.
— 98, 110, 818, 860, 1240, 1241, 1317, 1364, 1895, 1930, 2122, 2225, 2228,
2229

2. gr. — 12, 434, 442, 1072, 1079, 1853, 2223, 2241, 2242, 2249, 2250,
2303, 2324
5. gr. — 467,998, 1001

1989, nr. 69, 29. maí. Lög um breyting á lögum nr. 32/1978 um hlutafélög.

— 1109, 1116, 1119, 1123, 1128, 1171

54. gr. — 1315

86. gr. — 1122

95. gr. — 1122

96. gr. — 1122

100. gr. — 1122

102. gr. — 1122

151. gr. — 1122

1989, nr. 77, 1. júní. Lög um leigubifreiðar.

— 1252, 1830, 1831, 1834, 1836, 1837, 1840, 1841, 1842, 1844

II. kafli — 1841

III. kafli — 1840

IV. kafli — 1838

1. gr. — 1257

2. gr. — 1839, 1843

3. gr. — 1842

4. gr. — 1832, 1838, 1839

5. gr. — 1828, 1829, 1830, 1831, 1832, 1833, 1834, 1835, 1836, 1837,
1839, 1840, 1841, 1842, 1843

6. gr. — 1831, 1837, 1843

8. gr. — 1839

13. gr. — 1832, 1837, 1841, 1842

14. gr. — 1831, 1832, 1833, 1837, 1839, 1840

1989, nr. 90, 1. júní. Lög um aðför.

— 2190

1. gr. — 1323, 1326

10. gr. — 1471

78. gr. — 1598, 1612, 1687, 1689, 1812, 1813

84. gr. — 1597, 1687

90. gr. — 1894

107. gr. — 1292, 1314, 1323, 1326, 1329, 1343, 1348, 1375, 1377, 1386,
1389, 1400, 1409, 1453, 1462, 1469, 1488, 1494, 1508, 1551,

1581, 1612, 1627, 1634, 1692, 1695, 1735, 1742, 1745, 1778,
1812, 1883, 1885, 1889, 1894, 2021, 2189

1989, nr. 91, 1. júní. Lög um tekjustofna sveitarfélaga.

— 1679

7. gr. — 1677

23. gr. — 1846

41. gr. — 1317

1989, nr. 92, 1. júní. Lög um aðskilnað dómsvalds og umboðsvalds í héraði.

— 1074, 1075

1989, nr. 115, 28. desember. Lög um breyting á lögum nr. 14/1965 um launaskatt, með síðari breytingum.

— 1636

1989, nr. 121, 28. desember. Lög um skráningu og meðferð persónuupplýsinga.

— 408

1990, nr. 13, 22. maí. Auglýsing um Norðurlandasamning um almannaskráningu.

— 61

1990, nr. 21, 5. maí. Lög um lögheimili.

1. gr. — 1452

2. gr. — 1452

1990, nr. 89, 3. ágúst. Bráðabirgðalög um launamál (staðfest með lögum nr. 4/1991).

— 1966, 1967, 1868, 1969, 1970, 1971, 1973, 1976, 1977, 1979, 1981, 1982,
1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991

2. gr. — 1967, 1969, 1980, 1990

4. gr. — 1990

1990, nr. 90, 13. ágúst. Lög um tekjustofna sveitarfélaga.

41. gr. — 1895

1990, nr. 121, 20. mars. Reglugerð um vörubifreiðar og sendibifreiðar, sem notaðar eru til leiguaksturs og takmarkanir á fjölda þeirra.

— 1252, 1828, 1829, 1831, 1832, 1834, 1837, 1838, 1841, 1842, 1843

1. gr. — 1257

8. gr. — 1833, 1839, 1840, 1842, 1843

1990, nr. 149, 23. febrúar. Heilbrigðisreglugerð.

14. gr. — 1600

1991, nr. 4, 4. febrúar. Lög um launamál (til staðfestingar bráðabirgðalögum nr. 89/1990).

— 1967, 1971

2. gr. — 1969

1991, nr. 19, 26. mars. Lög um meðferð opinberra mála.

— 1640, 1641, 1642

VII. kafli — 1786

6. gr. — 1542

29. gr. — 573, 1101, 1825

41. gr. — 1794

48. gr. — 1640

59. gr. — 1640, 1641

67. gr. — 1641

103. gr. — 1288, 1291, 1302, 1303, 1304, 1543, 1544, 1631, 1755, 1827,
2170, 2185

106. gr. — 1543, 1544

108. gr. — 1288

117. gr. — 1854, 2224

119. gr. — 1641

122. gr. — 1641

124. gr. — 1615, 1616, 1617

125. gr. — 1617, 1641

128. gr. — 1641, 1681

129. gr. — 1641

141. gr. — 1631, 1825

142. gr. — 1290, 1301, 1303, 1396, 1542, 1631, 1639, 1681, 1682, 1754,
1825, 2169, 2185

143. gr. — 1340

145. gr. — 1301, 1303, 1615, 1617

153. gr. — 1542, 1543

161. gr. — 1792

162. gr. — 1792

172. gr. — 1288, 2215

193. gr. — 573, 1101

199. gr. — 1287, 1777

202. gr. — 1288

1991, nr. 20, 23. mars. Lög um skipti á dánarbúum o.fl.

133. gr. — 1557

153. gr. — 1557, 1762, 1926

1991, nr. 21, 26. mars. Lög um gjaldþrotaskipti.

— 1075

72. gr. — 2202

176. gr. — 2028

179. gr. — 1405, 1450, 2028

189. gr. — 2202

191. gr. — 1308, 1331, 1356, 1405, 1450, 1945

1991, nr. 28, 27. mars. Lög um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla.

— 1972

1991, nr. 40, 27. mars. Lög um félagsþjónustu sveitarfélaga.

— 848

1991, nr. 90, 23. desember. Lög um nauðungarsölu.

2. gr. — 1502, 1503, 1591, 1595, 1638, 1940

6. gr. — 1564, 1619, 1677

15. gr. — 1395

31.—35. gr. — 1690

84. gr. — 1574

96. gr. — 1690

97. gr. — 1299, 1352, 1360, 1367, 1383, 1393, 1402, 1412, 1423, 1425,
1434, 1440, 1445, 1455, 1457, 1473, 1479, 1498, 1501, 1511,
1531, 1545, 1563, 1573, 1586, 1589, 1593, 1618, 1622, 1637,
1672, 1677, 1690, 1748, 1800, 1815, 1896, 1937, 1939, 1941,
1943, 2023, 2029, 2173, 2175, 2178, 2179, 2181, 2183, 2194,
2339, 2342, 2345

167. gr. — 1569

1991, nr. 91, 31. desember. Lög um meðferð einkamála.

IX. kafli — 1887

XXIII. kafli — 1740

- 5. gr. — 1810, 1811
- 6. gr. — 1681
- 17. gr. — 1808
- 20. gr. — 1808
- 22. gr. — 1574
- 25. gr. — 1808
- 56. gr. — 1781
- 92. gr. — 1450
- 94. gr. — 1395
- 96. gr. — 1740, 2028
- 97. gr. — 1740
- 100. gr. — 1904
- 101. gr. — 1811
- 104. gr. — 1811
- 112. gr. — 1741
- 116. gr. — 2172
- 118. gr. — 1780
- 131. gr. — 1459, 1898, 1940, 2194
- 133. gr. — 1459
- 137. gr. — 2028
- 143. gr. — 1340, 1431, 1602, 1739, 1741, 1804, 1805, 1810, 1886, 2171, 2198
- 144. gr. — 1405, 1431, 2028
- 145. gr. — 1937, 1941, 1943, 2029, 2180, 2182, 2183, 2345
- 149. gr. — 1928, 1937, 1942, 1944, 2345
- 151. gr. — 1431
- 164. gr. — 2061
- 166. gr. — 1431

1991, nr. 92, 23. desember. Lög um breyting á ýmsum lögum vegna aðskilnaðar dómsvalds og umboðsvalds í héraði.

— 1687

- 102. gr. — 1292, 1314, 1323, 1326, 1329, 1343, 1348, 1375, 1377, 1386, 1389, 1400, 1409, 1453, 1462, 1469, 1488, 1494, 1508, 1551, 1581, 1597, 1612, 1627, 1634, 1692, 1695, 1735, 1742, 1745, 1778, 1812, 1883, 1885, 1889, 1894, 2021, 2189

1992, nr. 6, 26. febrúar. Lög um breyting á þinglýsingalögum nr. 39 10. maí 1978, sbr. lög nr. 85 1. júní 1989.

— 2026, 2027

1992, nr. 40, 26. maí. Lög um breyting á almennum hegningarlögum nr. 19/1940.

— 1775

2. gr. — 1632, 1755

10. gr. — 1714

IV. EFNISKRÁ TIL YFIRLITS

	Bls.
Aðfinnslur	111, 133, 213, 465, 704, 710, 780, 784, 825, 961, 973, 1029, 1060, 1224, 1231, 1235, 1268, 1276, 1281, 1356, 1367, 1383, 1386, 1402, 1420, 1423, 1455, 1457, 1542, 1589, 1593, 1681, 1683, 1756, 1780, 1785, 1792, 1854, 1885, 1939, 1992, 2095, 2122, 2234
Aðför. Sjá Fjárnám, Fjárnám fellt úr gildi, Innsetning, Lögtak, Útburður	
Aðilaskýrsla	465, 545
Aðild	8, 172, 515, 784, 872, 1336, 2189
Afsláttur	2095
Afturvirkni laga	1314
Akstur án ökuréttinda	258, 1906, 2007
Almenn hegningarlög. Sjá Blekking 261. gr.	
Áfengislagabrot	1705
Áfrýjun	507, 877, 1224, 1501
Áfrýjunarheimild	1883
Áfrýjunarleyfi	45, 56, 111, 126, 172, 206, 210, 263, 264, 265, 267, 269, 283, 291, 296, 312, 458, 747, 767, 771, 862, 886, 1022, 1052, 1092, 1178, 1240, 1352, 1409, 1434, 1469, 1498, 1508, 1531, 1622, 1634, 1858, 1904, 1945, 2021, 2302
Ákæra	852, 1193
Ákæru vísað frá héraðsdómi	1396
Áminning	1526, 2335
Áskorunarmál	383, 465, 476, 767, 771, 780, 784, 865, 872, 1092, 1900, 1904
Ávana- og fíkniefni	710
Biðlaun	651, 671, 682
Bífhjól	394
Bifreiðar:	
A. Einkamál	1995, 2302
B. Opinber mál	23, 26, 241, 244, 251, 258, 260, 394, 439, 624, 732, 790, 821, 899, 1089, 1274, 1286, 1777, 1792, 1906, 1911, 2007, 2109, 2117, 2214

	Bls.
Bífreiðaskrá	931
Birting	1450
Blekking	1252
Bókhaldsbot	154
Bótakrafa í opinberu máli	302
Bráðabirgðalög	1962
Brenna	225
Brot gegn 4. mgr. 220. gr. alm. hgl.	487
Brot gegn friðhelgi einkalífs	825
Brottrekstur úr starfi	328
Búskipti	1762
Búskipti við skilnað	1557
Börn	1705, 1774, 2122
Dagsektir	1009
Dánarbú	296
Dómarar	247, 1056, 1340, 1810
Dómkvaðning matsmanna	1886
Dómsátt felld úr gildi	241, 244, 1274, 1286, 1777
Dráttarvextir	352
Eignarréttarfyrrvari	1551
Einkaleyfi	1389
Endurgreiðsla	386, 1033
Endurkrafa	111, 997, 1178
Endurskoðendur	1101
Endurupptaka	1739, 2028
Erfðafesta	1858
Erfðaskrá	1762, 1926
Erlendur dómur	2198
Faðerni	858, 2057
Farbann	80, 787
Farbanni aflétt	985
Farmflutningur	1178
Fasteign	198, 1720, 1858
Fasteignagjöld	1360
Fasteignakaup	198, 1022, 1040, 1950
Fasteignasala	1022
Fasteignaskattur	1323, 1326, 1618
Félagsaðild	747, 1209
Félagsdómur	148, 1295

Félög	1405, 1828, 1834
Firma	483
Fjallskil	56
Fjárdráttur	133, 535, 560, 966, 1101
Fjármál hjóna	2232
Fjárnám	111, 931, 1240, 1375, 1409, 1692, 1695, 1742, 1745, 1778, 1889, 2021, 2095
Fjárnám felld úr gildi	210, 476, 481, 875, 1052, 1092, 1292, 1400, 1494, 1627, 1735
Fjársvik	174, 222, 439, 560, 796, 815, 1077, 1906
Fjölbýlishús	291
Forgangskrafa	800, 1308, 1331, 1356
Forkaupsréttur	1511, 1602
Framlagning skjala	1639
Framsal kröfu	1409
Frávísun:	

A. Einkamál:

1. Frá Félagsdómi	148, 1295
2. Frá héraðsdómi	60, 210, 476, 515, 882, 1052, 1276, 1281, 1336, 1377, 1393, 1904, 1992, 2057, 2062
3. Frá héraðsdómi að hluta	945
4. Frá Hæstarétti	15, 45, 126, 650, 761, 775, 877, 980, 1006, 1100, 1204, 1305, 1329, 1375, 1420, 1431, 1453, 1501, 1569, 1589, 1593, 1637, 1681, 1883, 1894, 1937, 1939, 1941, 1943, 2021, 2028, 2173, 2187, 2344
5. Frá Hæstarétti að hluta	111, 507, 1692, 1695
6. Frá sýslumanni	1498, 1683
7. Frávísunaráritun úr gildi felld	383
8. Frávísunardómur felldur úr gildi	167, 352, 556, 1602, 2198
9. Frávísunardómur staðfestur	213, 217, 542, 837, 844, 858, 1235
10. Frávísunarúrskurður felldur úr gildi	2171

B. Opinber mál:

1. Frávísun frá sakadómi að hluta	1705
2. Frávísunardómur sakadóms felldur úr gildi	852
3. Frávísun bótakrafna í opinberu máli staðfest	302
4. Frávísunarkröfu hafnað	1193
Frestur	263, 264, 265, 266, 267, 496, 498, 764, 819, 1100, 1204
Fyrirframgreiddur arfur	342
Fyrning	154, 383, 1040, 1314, 1323, 1326, 1748, 1900

	Bls.
Fyrningu hafnað	1854, 2203
Fölsun	717
Gagnaöflun	84
Galli	198, 458, 1698, 2064, 2095
Gatnagerðargjald	1563, 1622
Geðrannsókn	758, 1206
Gerðardómur	691
Gerhæfi	1858
Geymslugreiðsla	1950
Gjafsókn – Gjafvörn	312, 348, 638, 1858, 2122, 2302
Gjaldþrot	117, 507, 560, 865, 945, 1197, 2203, 2232, 2241, 2249, 2259, 2276, 2285, 2293
Gjaldþrotalög	1073, 1276, 1281, 1450
Gjaldþrotaskipti	32, 38, 126, 172, 386, 458, 1033, 1308, 1331, 1356, 1405, 2028, 2325
Gjaldþrotaúrskurður	512
Greiðslustaður	1022
Greiðslustöðvun	560, 800
Gæsla	48
Gæsluvarðhald	195, 239, 641, 644, 758, 830, 1206, 1288, 1290, 1301, 1303, 1542, 1754, 1825, 2169, 2185
Gæsluvarðhald felld úr gildi	1019, 1631
Hafning	2202
Hagstofa Íslands	858
Hald	646
Handveð	117, 1197, 2189
Hefð	747, 1209
Heimvísun	283, 532, 638, 862, 973, 1219, 1386, 2026, 2060, 2230
Hjón	342, 1292, 1557
Hlutfélag	210, 1092
Hlutdeild	605
Húsaleiga	549, 1716
Húsleit	1914
Hylming	1759
Hæfi dómara	247
Hæfi meðdómsmanns	379
Hæstaréttarlög 45. gr.	56, 206, 767, 771, 872, 961, 1962
Hönnun	2064
Innsetningargerð	1329, 1343, 1348, 1389, 1488, 1551, 1581, 1597, 1612

Jafnræðisregla	1618
Jarðalög	1511, 1602
Jarðhiti	1720
Kaup	525
Kaupmáli	2325
Kaupsamningur	1240, 1950
Kjarasamningar	1962
Klám	1705
Krafa um opinbera ákæru	825
Kröfu vísað frá Hæstarétti	1692, 1695
Kröfuaðild	1627
Kröfugerð	882, 2057
Kröfulýsingarfrestur	507
Kvaðaarfur	2293
Kynferðisbrot	1705, 1774
Kýrsetning	1569
Kærufrestur	15
Kæruheimild	1569, 1681, 1804
Kærumál:	

A. Einkamál:

1. Aðfinnslur	213, 1231, 1235, 1276, 1281, 1356, 1367, 1383, 1386, 1402, 1420, 1423, 1455, 1457, 1589, 1593, 1681, 1683, 1885
2. Aðför	1889
3. Aðilaskýrsla	465, 545
4. Aðild	515, 1336, 2189
5. Áfrýjun	1501
6. Áfrýjunarheimild	1883
7. Áminning	1526, 2335
8. Áskorunarmál	383
9. Bifreiðaskrá	931
10. Birting	1450
11. Búskipti	1762
12. Búskipti við skilnað	1557
13. Dómarar	1056, 1340, 1810
14. Dómkvaðning matsmanna	1886
15. Dráttarvextir	352
16. Eignarréttarfyrrirvari	1551
17. Einkaleyfi	1389
18. Endurupptaka	1739, 2028

	Bls.
19. Erfðaskrá	1762, 1926
20. Erlendur dómur	2198
21. Faðerni	858
22. Fasteignagiöld	1360
23. Fasteignaskattur	1323, 1326, 1618
24. Félagsdómur	148
25. Félög	1405
26. Fjárnám	931, 1292, 1375, 1409, 1692, 1695, 1735, 1739, 1742, 1745, 1778, 2021
27. Fjárnám felld úr gildi	1400, 1494, 1627
28. Forgangskrafa	1308, 1331, 1356
29. Forkaupsréttur	1511, 1602
30. Framlagning skjala	1639
31. Framsal kröfu	1409
32. Frávísun:	
a) Frá Félagsdómi	148, 1295
b) Frá héraðsdómi	60, 515, 1276, 1281, 1336, 1377, 1393
c) Frá héraðsdómi að hluta	
d) Frá Hæstarétti	15, 650, 761, 1006, 1100, 1305, 1329, 1375, 1420, 1431, 1453, 1501, 1569, 1589, 1593, 1637, 1681, 1883, 1894, 1937, 1939, 1941, 1943, 2021, 2028, 2173, 2187, 2344
e) Frá Hæstarétti að hluta	
f) Frá sýslumanni	1498, 1683
33. Frávísunaráritun úr gildi felld	383
34. Frávísunardómur felldur úr gildi	167, 352, 556, 1602, 2198
35. Frávísunardómur staðfestur .	210, 213, 217, 542, 837, 844, 858, 1235
36. Frávísunarúrskurður felldur úr gildi	167, 2171
37. Frestur	498, 764, 1100
38. Fyrning	383, 1314, 1323, 1326, 1748
39. Gagnaöflun	84
40. Gatnagerðargjald	1563, 1622
41. Gjaldprotalög	1276, 1281, 1450
42. Gjaldprotaskipti	1308, 1331, 1356, 1405, 2028
43. Hagstofa Íslands	858
44. Handveð	2189
45. Heimvísun	1386, 2026
46. Hjón	1292, 1557
47. Hæfi meðdómsmanns	379
48. Innsetningargerð	1329, 1343, 1348, 1389, 1488,

	1551, 1581, 1597, 1612
49. Jafnræðisregla	1618
50. Jarðalög	1511, 1602
51. Kröfuaðild	1627
52. Kröfu vísað frá Hæstarétti	1692, 1695
53. Kyrrsetning	1569
54. Kærufrestur	15
55. Kæruheimild	1569, 1681, 1804
56. Launakrafa	1331
57. Lax- og silungsveiðilög	1886
58. Leiðbeiningarskylda dómara	1292
59. Lögarfur	1926
60. Lögbann	1389
61. Lögbannskrafa	29
62. Löghald	832, 937
63. Lögræðislög	515
64. Lögtak .. 1314, 1323, 1326, 1377, 1386, 1462, 1469, 1508, 1885, 1894	
65. Lögtaksgerð felld úr gildi	1634
66. Lögtaksúrskurður	1883
67. Lögvarðir hagsmunir	858
68. Lögveð	1356, 1360, 1563, 1618, 1622, 1677
69. Mál fellt niður	2029, 2175, 2177, 2179, 2181, 2183, 2342
70. Málishöfðunarfrestur	167
71. Málskostnaður	29, 1457, 1896, 1939
72. Meðalganga	17, 837, 844, 1804
73. Nauðasamningar	1462
74. Nauðungaruppböð	1006, 1298, 1352, 1360, 1367, 1383, 1393, 1402, 1412, 1423, 1425, 1434, 1440, 1445, 1455, 1457, 1473, 1479, 1498, 1501, 1511, 1545, 1563, 1573, 1585, 1589, 1593, 1618, 1622, 1637, 1672, 1677, 1683, 1690, 1748, 1800, 1815, 1896, 1937, 1939, 1941, 1943, 2023, 2173, 2194, 2339, 2342, 2344
75. Ómerking	1386, 1393, 1488, 1498, 1508, 1683, 1735, 1739, 1885, 2026, 2173
76. Óskipt bú	2339
77. Réttaráhrif dóms	2171
78. Réttarfar	148
79. Réttarfar í opinberum málum	1639
80. Réttarverkanir dóma	352
81. Sameining mála	515

	Bls.
82. Samþykki boðs	2173
83. Sératkvæði	352, 1409, 1462, 1469, 1501, 1511, 1531, 1602, 1748, 1762, 1804, 1812, 1896, 1926
84. Skaðabótakröfu vísað frá	1389
85. Skattar	1314, 1377, 1462
86. Skipti	1259
87. Skuldabréf	545
88. Skuldajöfnuður	1409, 1494
89. Skuldaröð	1479
90. Stefna	60
91. Stef nubirting	60
92. Stjórnarskrá	195, 1618
93. Tékkar	383
94. Trygging	937
95. Tryggingarbréf	1545, 1748
96. Umboð	515
97. Uppboðsafsal	1352
98. Uppboðsandlag	1690
99. Uppboðsbeiðni	1473
100. Uppboðsheimild	1425, 1748
101. Úrskurður felldur úr gildi	1526
102. Úrskurður stjórnar LMFÍ	1526, 2335
103. Útburður	1453, 1687, 1812
104. Úthlutun uppboðsandvirðis	1531, 1545, 1622, 1815
105. Útivist í héraði	2028
106. Vanhæfi dómara	1508, 1810
107. Varnarþing	1450, 2198
108. Varnir	465
109. Veð	1434
110. Verðtrygging	1531
111. Vextir	1815, 1889
112. Vítur	1323, 1326, 1585
113. Víxilmál	465
114. Víxilréttur	1748
115. Vörslusvipting	2189
116. Þinglýsing	1, 931, 1231, 1305, 1420, 1692, 1695, 2026, 2187
117. Þjóðskrá	858
B. Opinber mál:	
1. Aðfinnslur	1542

2. Ákæra	852, 1193
3. Ákæru vísað frá héraðsdómi	1396
4. Bifreiðar	241, 244
5. Bótakrafa í opinberu máli	302
6. Dómarar	247
7. Dómsátt felld úr gildi	241, 244, 1274, 1286, 1777
8. Farbann	80, 787
9. Farbanni aflétt	985
10. Framlagning skjala	1639
11. Frávísunardómur felldur úr gildi	852
12. Frávísunardómur staðfestur	302
13. Frávísunarkröfu hafnað	1193
14. Geðrannsókn	758, 1206
15. Gæsluvarðhald:	
<i>Lög nr. 74/1974</i>	
a) 1. tl. 1. mgr. 67. gr.	195, 239, 644, 758, 830, 1288
b) 4. tl. 1. mgr. 67. gr.	758, 1206
c) 5. tl. 1. mgr. 67. gr.	641, 1288
<i>Lög nr. 19/1991</i>	
a) a-liður 1. mgr. 103. gr.	1288, 1301, 2169
b) c-liður 1. mgr. 103. gr.	1288, 1825, 2185
c) 2. mgr. 103. gr.	1290, 1303, 1542, 1754, 1825
d) 106. gr.	1542
16. Gæsluvarðhald felld úr gildi	1019, 1631
17. Hald	646
18. Hæfi dómara	247
19. Réttarfar í opinberum málum	1639
20. Skaðabótakröfu vísað frá héraðsdómi	1644
21. Stjórnarskrá	195
22. Viðurlagaákvörðun felld úr gildi	1615
Landbúnaðarlöggjöf	8
Laun í veikindaförföllum	1002
Launakrafa	1331
Lausafjárkaup	458, 2095
Lax- og silungsveiðilög	1886
Leiðbeiningarskylda dómara	1292, 1298
Leyfisvipting	560, 1101
Lífeyrissjóður	535
Líkamsrás	67, 280, 363, 520, 825, 1060, 2214, 2224

	Bls.
Líkamsárás leiðir til dauða	605
Lóðarréttindi	747, 1209
Lyf	1911
Læknar	691, 2122
Læknaræð	1250, 1823, 1995
Lögarfur	1926
Lögbann	1389
Lögbannskrafa	29
Löggiltir endurskoðendur	154
Löghald	832, 937, 1009
Lögheimili	1073
Lögreglumenn	448
Lögræðislög	515
Lögskýring	821, 1002
Lögtak	1314, 1323, 1326, 1377, 1386, 1462, 1469, 1508, 1885, 1894
Lögtaksgerð felld úr gildi	1634
Lögtaksúrskurður	1883
Lögvarðir hagsmunir	126, 775, 858, 1453, 1894, 2173
Lögveð	1356, 1360, 1563, 1618, 1622, 1677
Manndráp	1658
Manndráp af gálysi	394
Mannréttindasáttmáli Evrópu	174
Matsmenn	532
Mál fellt niður	2029, 2175, 2177, 2179, 2181, 2183, 2342
Málshöfðunarfrestur	167, 1276, 1281
Málskostnaður	29, 174, 300, 1029, 1224, 1457, 1896, 1939, 2202
Málsvarnarlaun	1792
Meðalganga	17, 837, 844, 1804
Meðdómendur	532
Miskabætur	67, 87, 97, 312, 448, 401, 1914, 1995, 2122, 2302
Nauðasamningar	1462
Nauðgun	87, 97, 704
Nauðungaruppböð	283, 286, 877, 961, 980, 1006, 1029, 1219, 1224, 1298, 1352, 1360, 1367, 1383, 1393, 1402, 1412, 1423, 1425, 1434, 1440, 1445, 1455, 1457, 1473, 1479, 1498, 1501, 1511, 1545, 1563, 1573, 1585, 1589, 1593, 1618, 1622, 1637, 1672, 1677, 1683, 1690, 1748, 1800, 1815, 1896, 1937, 1939, 1941, 1943, 2023, 2173, 2175, 2177, 2179, 2181, 2183, 2194, 2339, 2342, 2344

	Bls.
Nytjastuldur	790
Of hraður akstur	2117, 2214
Opinberir starfsmenn	133, 401, 651, 671, 682
Orlof	651, 671, 682
Ólögmætir viðskiptahættir	1101
Ómaksbætur	4, 5, 145, 702, 1504, 1505
Ómerking	45, 210, 283, 476, 532, 638, 862, 882, 973, 1052, 1219, 1386, 1393, 1488, 1498, 1508, 1683, 1735, 1739, 1885, 1904, 1992, 2026, 2057, 2060, 2062, 2173, 2230
Ómerking ummæla	401
Óskipt bú	2339
Ráðningarsamningur	651
Rán	605
Reynslulausn	732, 1089
Réttaráhrif dóms	2171
Réttarfar	67, 148
Réttarfar í opinberum málum	1639
Réttarverkanir dóma	352
Réttindasvipting	154
Riftun	32, 38, 386, 525, 945, 1033, 2232, 2241, 2249, 2259, 2276, 2285, 2293
Sakarkostnaður	821
Sakarskipting	312, 1995
Sameign	1950
Sameignarfélög	2259
Sameining mála	515
Samningar	549, 886, 1858
Samvinnufélög	1992
Samþykki boðs	2173
Sendibifreiðar	1828, 1834
Sératkvæði	117, 133, 206, 280, 342, 352, 401, 507, 549, 605, 638, 651, 671, 691, 862, 956, 987, 1092, 1197, 1409, 1462, 1469, 1501, 1511, 1531, 1602, 1658, 1705, 1748, 1762, 1804, 1812, 1828, 1834, 1896, 1900, 1914, 1926, 1962, 1995, 2095, 2325
Séreign hjóna	2325
Sértökuréttur	458
Siðareglur	691
Sinubrenna	913
Sjálfskuldarábyrgð	767, 771, 997
Sjálfsábyrgð	767, 771

	Bls.
Sjómannalög	468
Sjómenn	1002, 1922
Sjóveð	468, 1945
Sjúkrahús	2122
Skaðabótakröfu vísað frá	1389, 1644
Skaðabótamál	312, 448, 1178, 1995
Skaðabætur	520, 1040, 1077, 1845, 2064, 2224, 2302
Skattar	1314, 1377, 1462
Skattsvik	154
Skilaskvik	560, 1101
Skilnaðarsamningur	342, 945, 966
Skilorð	133, 222, 363, 436, 439, 560, 605, 1060, 1077, 1101, 2224
Skilorðsrof	503
Skiptaréttarmál	296
Skiptaréttur	1945
Skipti	1259
Skírlífisbrot	916, 956
Skjalafals	130, 503, 796, 815, 939, 1906, 2031
Skoðunarskylda	2095
Skriflega flutt mál	296, 300, 1922, 1945
Skuldabréf	545, 997
Skuldajöfnuður	117, 1197, 1409, 1494
Skuldamál	8, 483, 780, 784, 865, 872, 882
Skuldaröð	1479
Skyldusparnaður	966
Starfslok	468
Stefna	60
Stefnubirting	60, 206, 210, 512, 1092, 1900, 1904, 2062
Stjórnarskrá	195, 1618, 1962
Sýkna	300, 916, 966, 1268, 1792, 2214
Sýkna að svo stöddu	1209
Sýknað af broti gegn 106. gr. alm. hgl.	487
Söluskattur	154, 560
Sönnun	296, 363, 632, 886, 916, 966, 1647
Sönnunargögn	1052, 1774
Takmörkun ábyrgðar	1178
Tékkar	222, 383, 439
Tilkynning	961, 1440, 1445
Tilraun	1077

Tilraun til manndráps	987
Tolllagabrot	1268, 1854
Tómlæti	198, 717, 1040
Trygging	937
Tryggingarbréf	1545, 1748
Umboð	283, 342, 515, 780, 1022
Umboðssamningur	2203
Umboðssvik	174
Umferðarlög 23, 26, 251, 258, 260, 394, 624, 732, 790, 821, 899, 1089, 1792,	2302
Uppboðsafsal	1352
Uppboðsandlag	1690
Uppboðsbeiðni	1473
Uppboðsheimild	1425, 1748
Uppgjör	886
Úrskurður	501
Úrskurður felldur úr gildi	1526
Úrskurður stjórnar Lögmannafélags Íslands	1526, 2335
Útburður	775, 1453, 1687, 1812
Úthlutun uppboðsandvirðis	269, 1531, 1545, 1622, 1815
Útivist:	
1. Í Hæstarétti	6, 7, 111, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 300, 378, 702, 703, 885, 1048, 1049, 1050, 1051, 1504, 1505, 1506, 1507, 1738
2. Í héraði	56, 206, 383, 476, 767, 771, 872, 882, 1052, 1716, 1900, 1904, 2028
Vanefndauppboð	980
Vanhæfi dómara	1508, 1810
Vanlýsing	767, 771
Varnarþing	206, 882, 1450, 2198
Varnir	465, 501
Varnir í víxilmáli	1780
Vátrygging	439, 1077
Vátryggingarsvik	225
Veð	1434
Veðréttur	269
Veðskuldabréf	717
Verðbréfamiðlun	1101
Verðtrygging	1531
Verjandi	1268, 1792
Verkamannabústaðir	269

	Bls.
Verkkaup	1992
Verksamningur	291, 1009, 1647, 1698
Verslunarkaup	1092
Vextir	1815, 1889
Viðurlagaákvörðun felld úr gildi	1615
Vinnulaun	1945
Vinnusamningur	328, 468, 1922, 2155
Vítur	45, 638, 862, 1323, 1326, 1585, 2060, 2230
Víxill	780
Víxilmál	465, 1780, 1900, 1904
Víxilréttur	1748
Vörslusvipting	2189
Þingfesting	266, 267, 496, 501
Þinglýsing	1, 931, 1231, 1305, 1420, 1692, 1695, 2026, 2187
Þjóðskrá	858
Þjófnaður	277, 436, 632, 1644, 1756, 1759, 1906, 2007
Þóknun aðstoðarmanns	800
Þóknun arkitekts	2064
Ærumeiðingar	401
Ökuhraði	251, 260
Ökuleyfissvipting	1911, 2214
Ölvunarakstur	624, 1785, 2109
Örorka	2302
Örorkubætur	312, 1845, 2122
Örorkumat	1995
Öryggisráðstafanir	48

V. EFNISKRÁ

Bls.

Aðför

Sjá: Fjárnám, Fjárnám felld úr gildi,
Innsetning, Lögtak og Útburður.

Aðfinnslur

- Á það skorti, að málatilbúnaður í héraði væri nægilega skýr og skilvirkur, einkum að því er varðaði uppsetningu kröfugerðar, aðgreiningu einstakra þátta hennar og reifun þeirra. Verulegir agnúar voru á dómsgerðum og ágripi þeirra að því leyti, að þar var margt torlæsilegt. Var þetta átalíð. 111
- Yfirheyrslur fyrir héraðsdómi í opinberu máli voru mjög langar, en á skorti, að þær væru nægilega markvissar. Urðu þær því mun umfangsmeiri en efni voru til. Athugasemd gerð við þann hátt, sem Ríkisendurskoðun hafði á gerð upphaflegrar skýrslu í málinu, þar sem staðhæft var án fyrirvara, að ákærða hefði gerst sek um skjalafals og fjádrátt. Þá þótti í bréfi stofnunarinnar á óviðeigandi hátt dregin ályktun af yfirlýsingu ákærðu. 133
- Dráttur á uppkvaðningu héraðsdóms í skriflega fluttu máli var átalinn, en málið var þingfest og dómtekið 27. júní 1991 og dæmt í því 19. nóvember s.á. 213
- Fundið að því, að þess var ekki getið í þingbók, er stefnandi skilaði greinargerð í áskorunarmáli, að málinu væri vikið til almennrar eða sérstakrar meðferðar einkamála, svo sem skylt var skv. 1. mgr. 230. gr. laga nr. 85/1936. Þá varð ekki séð af endurritum bókana í málinu, að tiltekin skýrslutaka hefði verið liður í aðalmeðferð þess, en skv. 111. gr. nefndra laga skyldu skýrslutökur og munnlegur málflutningur að jafnaði fara fram í einni lotu. 465
- Héraðsdómur í opinberu máli var kveðinn upp 13. desember 1990. Hann var birtur verjanda ákærða 7. janúar 1991. Dómsgerðum í málinu fylgdi yfirlýsing ákærða um, að hann óskaði áfrýjunar dómsins.

Dómsgerðir voru ekki sendar ríkissaksóknara fyrr en rúmu ári síðar.	
Þessi dráttur á afgreiðslu málsins þótti ástæðulaus.	704
Ákærði í opinberu máli sinnti ekki ábendingu dómara um að óska eftir skipun verjanda, en hélt sjálfur uppi vörnum með ósönnuðum stóryrðum í garð nafngreinds lögregluþjóns. Bar að átelja ákærða fyrir þessi ummæli.	710
Í áskorunarmáli samkvæmt XX. kafla laga nr. 85/1936 var þess ekki getið í áskorunarstefnu að málið væri höfðað sem víxilmál skv. XVII. kafla laganna. Greinargerð kom ekki fram af hálfu stefnanda í héraði, svo sem skylt var, eftir að stefndi hafði lagt fram greinargerð af sinni hálfu.	780, 784
Gögn í opinberu máli voru að lokinni lögreglurannsókn send ríkissaksóknara 29. nóv. 1988, en ákæra í málinu gefin út 12. mars 1990. Varð að átelja þenna drátt á málsmeðferð.	825
Ýmsir gallar voru á málatilbúnaði uppboðsbeiðanda og málsmeðferð uppboðshaldara. Uppboðsbeiðni var ófullnægjandi. Uppboðshaldari krafðist þess ekki, að úr yrði bætt. Á skorti, að tilkynningar um uppboð væri sendar í samræmi við 6. og 22. gr. laga nr. 57/1949. Brögð voru að því, að bókanir í þingbók um þá, sem mættu í uppboðsrétti við þinghöld, væru ónákvæmar. Bar að átelja alla þessa ágalla.	961
Í einkamáli var kveðinn upp dómur níu vikum og þrem dögum eftir munnlegan málf lutning og dómtöku. Þessi dráttur var brot á ákvæðum 191. gr. laga nr. 85/1936, enda gat munnlegur málf lutningur eigi komið að því gagni, sem til er ætlast, er dómsuppsaga drógst svo lengi.	973
Áfrýjun uppboðsgerðar var að ófyrirsynju og til þess eins fallin að tefja framgang nauðungarsölu, sem í engu var andmælt við málsmeðferð í héraði. Þetta varð að átelja.	1029
Meðferð opinbers máls var með þeim annmörkum, að sumir sjónarvotta, er gáfu skýrslur hjá lögreglu um atvik, sem ákært var út af, voru ekki kallaðir fyrir dóm. Þetta var aðfinnsluvert.	1060
Áfrýjun uppboðsgerðar var að ófyrirsynju og til þess eins fallin að tefja framgang nauðungarsölu, sem ekki sætti efnislegum andmælum við málsmeðferð í héraði. Þetta varð að átelja.	1224
Af bréfi þinglýsingardómara, er fylgdi kærugögnum til Hæstaréttar varð ekki séð, að gætt hefði verið lokaákvæðis 27. gr. og ákvæðis 1. mgr. 28. gr. laga nr. 75/1973. Vakinn var athygli borgarfégetaembættis á þessari gölluðu málsmeðferð, án þess að úr væri bætt. Þessi vanræksla embættisins var ámælisverð.	1231
Það var athugasemjaveitt, að vaxtakrafa sóknaraðila var tekin upp óstytt í héraði.	

- aðsdómi, en hún náði yfir tólf blaðsíður í dóminum. Þar sem um frá-
vísunardóm var að ræða, var nægjanlegt að geta vaxtakröfu. Þá
lengdi það dóminn úr hófi, að héraðsdómari fjallaði um atvik máls-
ins og málsástæður aðila umfram nauðsyn. Fundið var að því, að í
greinagerð varnaraðila í héraði var fjallað mjög ítarlega um margvís-
leg efnisatriði í máltilbúnaði sóknaraðila með þeim hætti, að um
skriflegan málfutning var að ræða. 1235
- Lögreglurannsókn í opinberu máli hófst í maí 1987 og virðist hafa lokið
þá um vorið. Ákæra var ekki gefin út fyrr en 5. nóvember 1990. Á
meira en þriggja ára tímabili var ekkert aðhafst í málinu, svo að séð
yrði, þegar frá var talið þinghald 22. september 1989, er ákærðu var
boðið að ljúka málinu með dómsátt, sem hún hafnaði. Þessi óhæfi-
lega langi dráttur á málsmeðferð, sem í engu hafði verið réttlættur,
var ámælisverður. Athugasemjastjórnari, að hæstaréttarlögmaður sem
skipaður var verjandi ákærðu, var hvorki mættur í þinghaldi saka-
dóms, þegar vitni voru yfirheyrð, né þegar málið var munnlega flutt
af hálfu verjanda, heldur fulltrúi hans. 1268
- Auglýstur skiptafundur í protabúi var ekki haldinn, síðari skiptafundur ekki
auglýstir, skiptastjóri ekki kosinn. Af þessu leiddi, að ekki reyndi á
ákvörðunarvald skiptafundar um höfðun riftunarmáls. Bústjóri hafði
hvorki samráð við kröfuhafa né skiptaráðanda um þá málshöfðun.
Þessa annmarka á málsmeðferð varð að átelja. 1276, 1281
- Í þinghaldi í skiptarétti var rætt um að reka sérstakt skiptaréttarmál, án
þess að formleg ákvörðun væri um það tekin. Mál þetta var ekki að-
greint frá aðalmálinu með því að gefa því númer og tilgreina aðila
þess. Kröfufjárhæðar var ekki getið. Eigi kom fram, að sátta hefði
verið leitað í málinu. Málið var skriflega flutt, án þess formleg
ákvörðun væri um það tekin. Bar að átelja þessa hnökra á málsmeð-
ferð. 1356
- Áréttaðar voru aðfinnslur héraðsdómara í forsendum úrskurðar, en hann
taldi sóknaraðila í héraði hafa seilst helst til langt eftir sannanlegum
málsástæðum og væri það eingöngu fallið til að auka uppboðshald-
ara erfiði og teifa framgang uppboðsmálsins. Bar að átelja þetta. ... 1367
- Rökstuðningur úrskurðar var með öllu ófullnægjandi. 1383
- Rekstur máls í héraði var um margt afbrigðilegur af hendi lögmannna
beggja aðila. Málið var látið velkjast á áttunda ár fyrir fógeta- og
uppboðsrétti í þrem lögsagnarumdæmum, uns það var lagt í úrskurð
með ótækri kröfugerð. Bar að átelja þetta. 1386
- Af hálfu sóknaraðila í kærumáli var engum athugasemdum hreyft við

kröfugerð eða málatilbúnaði í uppboðsrétti. Hann færði heldur engin haldbær rök fram fyrir kröfu sinni í Hæstarétti. Áfrýjun málsins var því að ófyrirsynju og bersýnilega til hennar stofnað í þeim tilgangi einum, að málalok drægjust á langinn. Bar að átelja þetta harðlega.	1402
Afsal fyrir fasteign var móttakið til þinglýsingar 1. okt. 1991. Því var vísað frá þinglýsingu þrem og hálfum mánuði síðar. Þessi dráttur, sem var í andstöðu við skýr fyrirmæli 5. mgr. 7. gr. laga nr. 39/1978, varð ekki réttlættur með önnur þinglýsingadómara eða sáttatilraunum. Bar að átelja hann.	1420
Auðsætt var, að máli hefði verið skotið til Hæstaréttar í þeim tilgangi einum að hamla gegn eðlilegum framgangi þess í uppboðsrétti. Bar að átelja þetta.	1423
Héraðsdómslögmaður, sem fór með kærumál fyrir Hæstarétti af hálfu sóknaraðila, lagði hvorki fram gögn né færði fram nokkur rök til stuðnings þeirri málsástæðu, sem kæra málsins var reist á. Var bersýnilegt, að kæran væri með öllu tilefnislaus og til hennar stofnað í þeim tilgangi einum að hamla gegn eðlilegum og réttmætum framgangi uppboðsmálsins. Bar að átelja þetta harðlega.	1455
Málsrök sóknaraðila í kærumáli voru sýnilega haldlaus og málskotið til þess eins fallið að tefja framgang nauðungarsölu. Þetta bar að átelja harðlega.	1457
Samkvæmt orðalagi í úrskurði var farið út fyrir kröfur ákærvalds og gæsluvarðhaldstími ekki afmarkaður. Var þetta aðfinnsluvert.	1542
Athugasemdum, sem sóknaraðili bar fyrir sig fyrir Hæstarétti til ómerkingar á nauðungaruppboði, gat hann í síðasta lagi hreyft við þriðja og síðasta nauðungaruppboð. Það gerði hann ekki, þó uppboðshaldari leitaði sérstaklega eftir athugasemdum við undirbúning og framkvæmd uppboðsins. Þetta var aðfinnsluvert og renndi stoðum undir það, að málskot sóknaraðila til Hæstaréttar væri að ófyrirsynju og til þess eins að tefja frekar framgang málsins í uppboðsrétti, sem þó hafði dregist úr hömlu af tillitssemi veðhafa við sóknaraðila.	1589, 1593
Átelja bar bersýnilega óheimila kæru ákærvalds til Hæstaréttar svo og endurtekin óviðeigandi ummæli í greinagerð þess til Hæstaréttar um „úrslitakosti“ héraðsdómara.	1681
Afbrigði frá rétttri málsmedferð fyrir uppboðsrétti voru stórvægileg og ýmsir aðrir annmarkar á henni, og var þó ekki allt talið, sem aflaga fór. Bar að átelja þetta. Héraðsdómslögmaður mætti fyrir sóknaraðila við þriðja og síðasta uppboð, en bauð síðan í eignina fyrir annan aðila. Hið sama gerði hæstaréttarlögmaður á vanefndauppboði.	

Þetta fór í bága við starfsskyldur þeirra sem málflutningsmanna og var aðfinnsluvert.	1683
Héraðsdómari hefði átt að kalla tiltekið vitni fyrir dóm. Af bókun í þinghöldum varð ekki ráðið, að ákærða hefði verið kynnt önnur gögn málsins en ákæra. Þessir annmarkar á málsmeðferð voru aðfinnsluverðir.	1756
Af dómargerðum mátti ráða, að skýrslutaka af vitni hefði farið úr böndum. Lögmaður stefnanda í héraði lagði hvað eftir annað spurningar fyrir vitnið í löngu máli og með útlistunum, sem urðu að teljast hafa verið afar leiðandi. Þessi háttur við yfirheyrslu var ámælisverður.	1780
Áréttuð var athugasemd héraðsdómara um frumrannsókn opinbers máls, en hann taldi athugavert, að hún hefði ekki verið sem skyldi. Þótti honum einkum á skorta, að tveir lögregluþjónar, sem handtóku ákærða, grunaðan um ölvunarakstur, höfðu ekki tal af mönnum, sem með honum voru í bifreiðinni og skráðu ekki deili á þeim.	1785
Skipaður verjandi í opinberu máli lét fulltrúa sinn vera við vitnayfirheyrslur, er fram fóru að kröfu hans, en mætti sjálfur við flutning munnlegrar varnar. Yfirheyrsla vitna er að jafnaði þáttur í flutningi máls. Skipun verjanda er persónubundin og honum skylt að annast sjálfur flutning smáls. Varð því að finna að því, sbr. XI. kafla laga nr. 74/1974, sbr. nú 41. gr. laga nr. 9/1991, að verjandi rækti ekki skyldur sínar að þessu leyti. Bar héraðsdómara að grípa í taumana.	1792
Embætti ríkissaksóknara fékk mál sent frá rannsóknarlögreglu ríkisins 26. júní 1989. Lá málið hjá ríkissaksóknara í 14 mánuði, uns það var sent sakadómi Reykjavíkur 30. ágúst 1990 með heimild til að ljúka því með dómsátt. Bar að átélja þenna drátt, en málið var einfalt. ...	1854
Lögtaksgerð fór fram í skrifstofu gerðarbeiðanda. Ekki var mætt af hálfu gerðarpóla, en hann hafði verið boðaður með ábyrgðarbréfi. Var þá bókað í réttinum, að kona, sem undirritað hafði gerðarbeiðnina, væri að tilhlutun fógeta mætt af hálfu gerðarpóla. Þessi háttur á hagsmunagæslu fyrir gerðarpóla braut gróflega í bága við grundvallarreglur um jafnræði aðila við málsmeðferð. Var þessi málsmeðferð fógeta vítaverð.	1885
Málskot sýnilega til þess eins fallið að tefja framgang nauðungarsölu á fasteign. Það var á talið harðlega. Lögmaður dæmdur til að greiða kærumálskostnað.	1939
Ágripsgerð í máli var áfátt. M.a. voru mörg skjöl tvítekin og efnisyfirlit villandi. Var þetta aðfinnsluvert.	1992
Dómkrafna stefnda var ekki getið í héraðsdómi. Þessi annmarki á dómin-	

um var brot á g-lið 1. mgr. 193.gr. laga nr. 85/1936 og aðfinnsluverður.	2095
Í skaðabótamáli voru lögð fram ýmis læknisfræðileg gögn í héraði. Í héraðsdómi var þessara gagna að engu getið. Var þessi galli á dóm-inum átalinn.	2122
Samkvæmt bókun í uppboðsrétti gætti uppboðshaldari ekki leiðbeiningar-skyldu sinnar gagnvart uppboðspola. Var það aðfinnsluvert.	2194
Aðfinnsluverður dráttur varð á lögreglurannsókn. Stutt skýrsla var tekin af ákærða 6. nóv. 1990, en engar skýrslur voru síðan teknar fyrir en 9. jan. 1992, og kærandi var fyrst yfirheyrður 19. febr. 1992.	2224

Aðilaskýrsla

Í áskorunarmáli sem S höfðaði gegn Ó út af víxli og rekið var samkvæmt XVII. kafla laga nr. 85/1936, var ágreiningur um skyldu S til að svara í aðilaskýrslu fyrir dómi spurningu Ó. Sýndi Ó ekki fram á, að spurningin varðaði varnir, sem hafa mætti uppi í víxilmáli gegn mótmælum gagnaðila, og var S óskýlt að svara spurningunni.	465
Í skuldabréfsmáli, sem rekið var skv. XVII. kafla laga nr. 85/1936, kröfðust stefndu þess að fá að koma fyrir dóm til skýrslugjafar. Því var mótmælt af hálfu stefnenda. Varnir í málinu lutu að gildi verðtryggingarákvæða skuldabréfsins og vörðuðu málflutningsatriði. Var því ekki þörf skýrslugjafar og aðilaskýrslur ekki heimilaðar.	545

Aðild

Bræðurnir G og J voru stefndur máls í héraði. Áfrýjunarstefnu var beint að báðum. G lést, meðan á rekstri málsins stóð fyrir Hæstarétti. J tók allan arf eftir G. Þar sem skiptum dánarbúsins var lokið og J tók að sér skuldir þess, var hann einn aðili varnar megin.	8
Bú T var tekið til gjaldþrotaskipta. T áfrýjaði úrskurðinum og krafðist þess, að hann yrði felldur úr gildi. Stefndi J lögfræðiskrifstofunni L og skiptaráðanda fyrir Hæstarétt. Nægilega skýrt kom fram í máls-gögnum, að krafa L um töku bús T til gjaldþrotaskipta hefði verið gerð í umboði annars aðila. Heiti málsins og ónákvæmar bókanir í skiptarétti breyttu engu um það, að L var ekki aðili skiptaréttarmálsins. Var L sýknuð af kröfu T.	172
J, héraðsdómslögmaður, krafðist þess, að héraðsdómari úrskurðaði, að sér væri heimilt að heimsækja X, sem sviptur var lög-ræði, en lög-ráðamaður X hafði meinað J það og yfirlögráðandi staðfest þá ákvörðun. Kröfu J var vísd frá dómi. J kærði frávísunina. Í dómi	

- Hæstaréttar segir, að J hafi snúið sér til héraðsdómara án þess að hafa skriflegt umboð frá X og yrði að líta svo á, að J væri persónulega sóknaraðili fyrir Hæstarétti. 515
- B var stefnt persónulega og vegna einkafirma síns Ú til greiðslu víxils, sem samþykktur var af B vegna Ú. B hélt því fram, að hann hefði samþykkt víxilinn fyrir Ú sem hlutafélag. Ú var skráð í firmaskrá sem einkafirma B, þegar víxillinn var gefinn út. Víxillinn bar ekki annað með sér en greiðandi væri einkafirma B. Var hann dæmdur greiðsluskyldur persónulega og vegna Ú. 784
- P höfðaði áskorunarmál til heimtu skuldar vegna vöruúttektar gegn E „persónulega og f.h. einkafirma hans, Fiskiðjan Bára, Sudurgötu, Akranesi“. Útivist var í héraði. Með gögnum fyrir Hæstarétti kom í ljós, að Bára var hlutafélag og E formaður stjórnar þess. Reikningar vegna skuldarinnar voru allir stílaðir á Fiskiðjuna Báru og var E þar að engu getið. Benti ekkert til þess, að E hefði sem stjórnarformaður Fiskiðjunnar Báru hf. eða á eigin vegum átt hlut að þessum viðskiptum eða gefið P nokkra ástæðu til að ætla, að svo væri. Var E sýknaður. 872
- Á hluthafafundi í hlutafélagi var hlutafé lækkað. Í framhaldi af því var samþykkt hækkun hlutafjárins með sölu nýrra hluta. Nokkrir hluthafa höfðuð mál og kröfðust ógildingar þessara ákvarðana. Krafan beindist m. a. að hagsmunum þeirra, sem keypt höfðu nýja hluti í félaginu. Nauðsynlegt var að stefna þeim til aðildar að málinu. Það var ekki gert og var málinu því vísað frá dómi ex officio. 1336
- Að kröfu F var gert fjárnám í bankabók S. Banki hafði bókina að handveði skv. samningi við S. F bar að beina kröfu sinni um vörslusviptingu að bankanum jafnhliða S. Það var ekki gert. Af hálfu bankans var engu að síður mætt í fógetarétti og tekið til varna. Var því rétt að líta svo á, að bankinn yrði aðili málsins sem gerðarþoli jafnhliða S. Úrskurði fógeta, sem hafnaði kröfu F, var skotið til Hæstaréttar með áfrýjunarstefnu, en sætti þar meðferð kærumála skv. 3. mgr. 107. gr. laga nr. 90/1989, sbr. 5. tl. 102. gr. laga nr. 92/1991. Þótt bankanum væri ekki stefnt með áfrýjunarstefnunni gafst honum kostur á gæta réttar síns, eftir að málið varð kærumál, og var því litið á hann sem varnaraðila fyrir Hæstarétti. 2189

Afsláttur

Ó keypti bát af V 1986. Hann aflaði sér ekki áður upplýsinga um bátinn frá Siglingamálastofnun ríkisins og virtist hafa verið ókunnugt um

skýrslu stofnunarinnar frá 1978, þar sem mælt var fyrir um samráð við hana, ef farið yrði út í endursmíði á bol bátsins, sem þá var bágborinn. Upplýsingar skorti um bátinn frá 1978, þar til Ó keypti hann og hóf endursmíði hans. Þó kom fram, að bætt hafði verið úr ástandi bátsins frá skoðuninni 1978, en ekki samkvæmt fyrimælum Siglingamálastofnunar. Í skýrslu stofnunarinnar 1987 voru taldir upp ýmsir gallar við þær endurbætur. Talið vera á áhættu V, að endurbæturnar voru ekki framkvæmdar undir eftirliti skoðunarmanns og bæri V ábyrgð á því, hvernig til tókst. Við það varð að miða, að bolur bátsins hefði ekki haft þá kosti, sem ætla mátti, að hann hefði. Umboðsmanni Ó var ekki ætlandi við venjulega skoðun og aðgát að varast þá galla, sem á endurbótunum voru, en Ó kvartaði við V strax og honum urðu gallar þessir ljósir. Þá var báturinn í afsali talinn mun stærri en samkvæmt skráningu. Ó krafðist í héraði riftunar og endurgreiðslu á kaupverð bátsins og fyrir Hæstarétti að auki skaðabóta. Viðhlítandi gögn lágu ekki frammi, sem unnt væri að byggja á skaðabætur og var Ó dæmdur afsláttur af kaupverði. Sératkvæði. 2095

Afturvirkni laga

Slit L hf. voru samþykkt á hluthafafundi í febr. 1988. Endurskoðandi L hf. fór með endurskoðaðan ársreikning félagsins vegna 1987 á Skattstofuna í Reykjavík og óskaði þess, að skattar L hf. yrðu reiknaðir út vegna slita félagsins. Því var hafnað, og reiknaði endurskoðandinn sjálfur út skattana. Var sú fjárhæð greidd Gjaldheimtunni Reykjavík fyrir slit félagsins. Álagningarhlutfall var þá 45%, en var hækkað í 48% með lögum nr. 10/1988, er voru birt 10. mars s.á. Í lögum var mælt svo fyrir, að hið nýja álagningarhlutfall skyldi koma til framkvæmda við álagningu tekjuskatts á árinu 1988 vegna tekna á árinu 1987. Í lögtaкмáli var því haldið fram, að ákvæði nefndra laga, er mæltu fyrir um afturvirkni þeirra, fengju eigi staðist og var í því efni vísað til 27. gr. stjórnarskrár og laga nr. 64/1943. Lög nr. 10/1988 voru sett á sjórnskipulegan hátt og birt sama dag og þau voru sett. Eigi voru efni til að fallast á, að lögin væru afturvirk með þeim hætti, að í bága færi við tilvitnað ákvæði stjórnarskrár eða lög nr. 64/1943. 1314

Akstur án ökuréttinda

Sjá: Bifreiðar

Áfengislagabrot

H var ákærður m.a. fyrir áfengislagabrot, sem hann framdi á heimili sínu með því að veita unglingsstúlkum áfengi. Braut hann með því gegn 3. mgr. 16. gr. áfengislaga nr. 82/1969. Sératkvæði. Sjá: Börn. 1705

Áfrýjun

Með úrskurði skiptaréttar var kröfu Í í protabú L „hafnað alfarið“. Í áfrýjaði úrskurðinum. Kröfuna höfðu bústjórar til bráðabirgða samþykkt og sett á skrá um lýstar kröfur. Á skiptafundi var afstöðu bústjórnanna til kröfunnar mótmælt af hálfu eins kröfuhafa. Var þá ákveðið að reka sérstakt skiptaréttarmál um ágreininginn. Með hliðsjón af þessu og með vísun til 2. tl. b 1. mgr. 21. gr., sbr. 1. mgr. 20. gr. laga nr. 75/1973, þótti áfrýjun málsins vera heimil. 507

Sóknaraðilar í úrskurði uppboðsréttar voru sagðir Ó og G, en V varnaradili. Úrskurðinum var áfrýjað til Hæstaréttar, en málinu vísað frá. Viku síðar var áfrýjað að nýju með heimild í 36. gr. laga nr. 75/1973. Í úrskurðarorði uppboðsréttar segir, að krafa Ó. um sölu á fasteign V skuli ná fram að ganga. G var ekki stefnt fyrir Hæstarétt og bar þegar af þeirri ástæðu að vísa málinu frá dómi. 877

Nauðungaruppboði var áfrýjað til Hæstaréttar í tvennu lagi, en málin sameinuð þar, sbr. 19. gr. laga nr. 75/1973, og hafnað frávísunarkröfu, er byggðist á því, að áfrýjun með þessum hætti væri ólögmæt. Áfrýjunin var hins vegar að ófyrirsynju og til þess eins fallin að tefja framgang nauðungarsölu, sem ekki sætti efnislegum andmælum við málsmeðferð í héraði. Var þetta átalíð. Sjá Nauðungaruppboð. Aðfinnslur. 1224

S var hæstbjóðandi í eign á uppboðsþingi. Uppboðspoli áfrýjaði uppboðinu til Hæstaréttar. Málsúrslit þar vörðuðu hagsmuni S. Bar því að stefna honum, til þess að honum gæfist kostur á að gæta réttar síns. Þetta var ekki gert og þótti því verða að vísa málinu sjálfkrafa frá Hæstarétti. Sératkvæði. 1501

Áfrýjunarheimild

I óskaði þess með vísun til 2. tl. 4. mgr. 5. gr. laga nr. 54/1971, að gert yrði lögtak í eignum P til tryggingar meðlagsskuld. Beiðnin var samdægurs árituð af hálfu bæjarfógeta þannig: „Hér með úrskurðast lögtak til tryggingar framanagreindri meðlagsskuld . . . að liðnum átta dögum frá birtingu úrskurðar þessa.“ P áfrýjaði úrskurði þessum til Hæstaréttar, en þar sætti málið meðferð kærumála. Í 3. gr. laga nr.

29/1985, sem í gildi var, þegar úrskurðinum var áfrýjað, segir m.a.: „Nú vill maður lögtaks beiðast, og skal hann um það fógeta bréf rita . . . Virðist fógeta eftir framkomnum gögnum lögtak mega fram fara, ritar hann úrskurð um það á lögtaksbeiðnina, þó að því tilskildu, að lögtaksbeiðandi hafi ábyrgð á, að skuldin sé rétt og verður þeim úrskurði einum sér eigi áfrýjað. . .“ Samkvæmt framansögðu brast lagaskilyrði til að áfrýja máli þessu og bar að vísa því frá Hæstarétti. 1883

Áfrýjunarleyfi

Sjá: IV. Efnisskrá til yfirlits

Ákæra

Í héraðsdómi var verknaðarlýsing í ákæru ekki talin fullnægjandi og henni því vísað frá dómi. Í Hæstarétti var ekki fallist á þetta og frávísunardómurinn felldur úr gild. 852

Á skorti, að vísað væri til viðeigandi lagaákvæða í ákæru. Þrátt fyrir þessa ágalla á málshöfðun þótti rétt að hafna frávísunarkröfu verjanda ákærðu. Vörn ákærðu átti ekki að verða áfátt af þessum sökum. 1193

Ákæru vísað frá héraðsdómi

Verknaðarlýsingu í ákæru var verulega ábótavant, og fullnægði hún ekki ákvæðum 2. mgr. 115. gr. laga nr. 74/1974. Auk þess skorti á, að frumrannsókn málsins væri í réttu horfi. Þótti málatilbúnaði ákæruvalds svo áfátt, að vísa bar málinu frá héraðsdómi. 1396

Áminning

Stjórn Lögmannafélags Íslands veitti félagasmanni áminningu með vísun til 3. mgr. 8. gr. laga nr. 61/1942. Sjá: Úrskurður stjórnar LMFÍ. ... 1526, 2335

Áskorunarmál

Þ höfðaði áskorunarmál til heimtu skuldar skv. víxlum. Stefndi tók til varna í málinu, sem vikið var til almennrar meðferðar. 126

Banki höfðaði áskorunarmál gegn S, sem átt hafði tékkareikning í bankanum, og krafðist greiðslu á skuld skv. 40 innstæðulausum tékkum, er S hafði gefið út, svo og yfirdráttarskuld hans. Við þingfestingu var ekki sótt þing af hálfu stefnda. Héraðsdómari vísaði málinu frá dómi með áritun á stefnuna þess efnis, að tékkaréttur skv. framlögðum tékkum væri fyrndur. Í dómi Hæstaréttar segir, að telji dómari í úti-

- vistarmáli, að stefnukrafa sé fyrnd, beri honum skv. 2. mgr. 232. gr. laga nr. 85/1936, sbr. 26. gr., laga nr. 54/1988, að víkja málinu til venjulegrar eða sérstakrar meðferðar með það fyrir augum að sýkna af kröfunni, en ekki að vísa kröfunni frá dómi með áritun skv. 233. gr. Kröfu bankans varð ekki hafnað á þeim forsendum, að hún væri fyrnd. Hin kærða dómsaðferð var úr gildi felld og lagt fyrir héraðsdómara að taka málið til meðferðar að nýju. Sjá: Tékkrar. 383
- S höfðaði mál gegn Ó með áskorunarstefnu og krafðist greiðslu á víxli. Ó var samþykkjandi víxilsins, en S útgefandi. Af hálfu Ó var tekið til varna. Það var athugavert, að þess var ekki getið í þingbók, þegar S lagði fram greinargerð, að málinu væri víkið til almennrar eða sérstakrar meðferðar einkamála, svo sem skylt var skv. 1. mgr. 230. gr. laga nr. 85/1936, sbr. 26. gr. laga nr. 54/1988. 465
- L höfðaði áskorunarmál gegn K og P og fleiri aðilum og krafði þá um um greiðslu in solidum á skuld skv. skuldabréfi, sem tryggt var með veði í bifreið og sjálfskuldarábyrgð. Í héraði var ekki sótt þing af hálfu stefndu og var áskorunarstefnan árituð um aðfararhæfi. Fjárnám var síðan gert í fasteign K. Í héraðsstefnu var L talinn handhafi og eigandi skuldabréfsins. Gögn er L lagði fram í héraði voru mjög misvísandi um það, hver væri hinn raunverulegi kröfuhafi. Eins og málið lá fyrir héraðsdómara, stangaðist málsreifun L svo augljóslega á við skuldabréfið sjálft og önnur fram lögð gögn, að héraðsdómari mátti ekki árita áskorunarstefnuna um aðfararhæfi skv. 233. gr. laga nr. 85/1936, sbr. 26. gr. laga nr. 54/1988. Varð því ekki hjá því komist að ómerkja hina áfrýjuðu áritun að því er K og P varðaði og vísa kröfum L á hendur þeim frá héraðsdómi. Eftir þeim málalokum bar einnig að fella fjárnámsgerðina úr gildi. 476
- Áskorunarmál var höfðað gegn sjálfskuldarábyrgðarmönnum á skuldabréfi til heimtu skuldar skv. bréfinu. Þing var ekki sótt af hálfu stefndu, og var stefnan árituð um aðfararhæfi og fjárnám gert á grundvelli áritunarinnar. Hvoru tveggja staðfest í Hæstarétti. Sjá: Sjálfskuldarábyrgð. 767, 771
- Mál var höfðað sem áskorunarmál skv. XX. kafla laga nr. 85/1936. Í áskorunarstefnu var þess ekki getið, að málið væri höfðað sem víxilmál skv. XVII kafla laganna. Það var athugavert, að greinargerð kom ekki fram í málinu af hálfu stefnanda í héraði, svo sem skylt var, eftir að stefndi hafði lagt fram greinargerð af sinni hálfu, sbr. 2. mgr. 230. gr. laga nr. 85/1936, sbr. 26. gr. laga nr. 54/1988. 780, 784
- Í niðurlagi dóms Hæstaréttar segir, að óheimilt hafi verið að höfða mál

sem áskorunarmál, þar sem ljóst var á útgáfudegi stefnunnar, að hin upphaflega og óumdeilda peningaskuld hafði þá verið greidd, þó að ágreiningur væri um þýðingu þess að lögum. Sjá: Gjaldþrot, skuldarmál.	865
E var stefnt til greiðslu skuldar í áskorunarmáli. Hann var sýknaður í Hæstarétti vegna aðildarskorts. Sjá: Aðild.	872
H og HG var stefnt í áskorunarmáli til greiðslu skuldar við erlent hlutafélag. Sératkvæði. Sjá: Hlutafélög.	1092
Í áskorunarmáli, sem höfðað var gegn R og E til greiðslu á skuld samkvæmt víxli, var víxilréttur fyrndur og þeir sýknaðir. Sjá: Fyrning. ..	1900
Áskorunarmál ekki réttilega höfðað gegn öðrum stefnda vegna galla á stefnubirtingu. Af hans hálfu var ekki sótt þing. Sjá: stefnubirting. .	1904

Ávana- og fíkniefni

Prátt fyrir neitun P var talið sannað með framburði rannsóknarlögreglumanns og tollvarðar, að hann hefði flutt með sér frá Kaupmannahöfn til Íslands 0,67 grömm af hassi, sem fannst við leit í farangri hans við komu til Keflavíkurflugvallar. Brotið varðaði við 2. gr., sbr. 5. og 6. gr., laga nr. 65/1974, sbr. lög nr. 60/1980, sbr. 9. gr. laga nr. 75/1982, sbr. lög nr. 13/1985 og 2. gr., sbr. 10. gr., reglugerðar nr. 16/1986. Refsing 16.000 króna sekt, en til vara 5 daga fangelsi.	710
--	-----

Biðlaun

S starfaði sem jarðfræðingur hjá Orkustofnun frá mars 1976 til ársloka 1987, en honum var sagt upp störfum frá þeim tíma með bréfi 29. sept. 1987. S starfaði skv. tímabundnum ráðningarsamningum, sem urðu alls sjö. Var hinn síðasti gerður í febr. 1987 og átti að gilda til 28. febr. 1988. S voru greidd föst dagvinnulaun ásamt orlofi af þeim fyrir jan. og febr. 1988. Hann taldi sig eiga rétt á að fá yfirvinnu greidda fyrir þessa mánuði og verulega vantaði á, að uppgjör vegna orlofs að því er tók til yfirvinnu væri í samræmi við rétt hans skv. kjarasamningi. Þá taldi S stöðu sína hafa verið lagða niður og í samræmi við starfstíma ætti hann rétt til biðlauna í sex mánuði frá 1. jan. til 30. júní 1988. Yrði ekki á það fallist ætti hann rétt á skaðabótum vegna ólögmætrar riftunar á ráðningarsamningi. Eins og töku orlofs var háttað taldist S eiga rétt á að fá ótekið orlof greitt með yfirvinnukaupi skv. tilgreindu ákvæði í kjarasamningi, sbr. 4. mgr. 16. gr. laga nr. 38/1954. Dæmt var, að greiðsla samkvæmt kröfu S við upp-

gjör á orlofi vegna yfirvinnu fæli í sér tvígreiðslu og var sýknað af þeim kröfulið. S var dæmd greiðsla fyrir yfirvinnu í stað dagvinnu í óteknu orlofi. Tilraunir S til að fá ótímabundna ráðningu höfðu ekki tekist. Hann taldist ekki hafa gegnt fastri stöðu í skilningi 14. gr. laga nr. 38/1954, en það var talið vera skilyrði fyrir því, að réttur til biðlauna stofnaðist skv. þeirri lagagrein. Þótti 36.gr. laga nr. 7/1936 ekki geta breytt þeirri niðurstöðu. Kröfu S til biðlauna var því hafnað. Í síðasta ráðningarsamningi S var svofellt ákvæði: „Gagnkvæmur uppsagnarfrestur samkvæmt samningi þessum skal vera þrír mánuðir, nema tekið sé fram, að ráðningu ljúki sjálfkrafa.“ Ráðningu S átti að ljúka sjálfkrafa 28. febrúar 1988. Samingsákvæðið kvað ekki skýlaust á um rétt til uppsagnar fyrir lok umsamins starfstíma. Bar eins og á stóð að túlka það S í hag. Var uppsögn S talin óheimil og honum dæmdar bætur fyrir hana, er rétt þótti að miða við kaup, er S myndi sannanlega hafa fengið greitt, hefði hann unnið út ráðningartímann. Sératkvæði.

651

Ó starfaði sem jarðfræðingur hjá Orkustofnun. Hann vann þar á sumrin 1974, 1977 og 1978, samfelld frá júní 1975 til sept. 1976 og samfelld frá sept 1982 til ársloka 1986. Hann starfaði skv. skriflegum ráðningarsamningi frá 21. nóv. 1982. Samningslok miðuðust að jafnaði við 31. des. ár hvert, en þá var samningur endurnýjaður til sama tíma á næsta ári, síðast til 31. des. 1987. Með bréfi 29. sept. 1987 var Ó tilkynnt, að ráðningarsamningur hans yrði ekki endurnýjaður eftir 31. des. s.á. Stafaði uppsögnin af fyrirsjáanlegum samdrætti í fjárveitingum til Orkustofnunar og samdrætti í verkefnum af þeim sökum. Ó átti ótekið orlof, þegar starfstíma lauk, er svaraði til 3/5 úr mánuði, sem hann reiknaði til 104 vinnustunda. Hafði hann fengið greitt dagvinnukaup í þennan tíma, en taldi sig eiga þess í stað að fá greitt yfirvinnukaup. Auk þess taldi hann sig hafa átt að fá greidda yfirvinnu í þenna tíma, er svaraði 30 stundum á mánuði. Ó taldi stöðu sína hafa verið lagða niður og ætti hann rétt á biðlaunum í sex mánuði frá 31. des. 1987. Dæmt var, að Ó ætti rétt á að fá ótekið orlof greitt með yfirvinnukaupi skv. tiltekinni grein í kjarasamningi, sbr. 4. mgr. 16. gr. laga nr. 38/1954. Leitt var í ljós, að jafnan var greitt orlofsfé af föstum yfirvinnugreiðslum til Ó. Var talið, að greiðsla skv. kröfu Ó varðandi yfirvinnu við uppgjör á óteknu orlofi fæli í sér tvígreiðslu og var sýknað af þeim kröfulið. Eigi var talið, að Ó hefði gegnt fastri stöðu í skilningi 14. gr. laga nr. 38/1954, en það var talið skilyrði þess, að réttur til biðlauna stofnaðist skv. nefndri lagagr. Eigi þótti

36. gr. laga nr. 7/1936 geta breytt þeirri niðurstöðu. Kröfu Ó til biðlauna var því hafnað. Sératkvæði. 671
- G hóf störf hjá Orkustofnun í sept. 1975. Ráðning hans var upphaflega tímabundin til eins árs, en síðasti ráðningarsamningur 7. jan. 1977 gildi frá 1. febrúar s.á. Tekið var fram í samningnum, að gagnkvæmur uppsagnarfrestur væri þrír mánuðir. G starfaði sem eðlisfræðingur hjá Orkustofnun og tók síðustu 10 árin laun sem verkefnisstjóri/deildarverkfræðingur. Með bréfi 29. sept. 1987 var G sagt upp störfum frá og með 30. s.m. vegna skertra fjárveitinga til stofnunarinnar og samdráttar í verkefnum. Var uppsagnarfrestur talinn þrír mánuðir, til 31. des. 1987. Þegar G lét af störfum, hafði hann ekki tekið orlof, er svaraði til 1.2921 mánaðar. Hann fékk greitt dagvinnukaup þenna tíma, en taldi sig eiga rétt á yfirvinnukaupi í stað dagvinnu. Þá taldi G sig eiga rétt á að fá greidda yfirvinnu, sem svaraði 25 vinnustundum á mánuði á sama tíma. Hann fékk biðlaun í sex mánuði frá 1. jan. 1988 til loka júní s.á. Upphæð þeirra var miðuð við dagvinnu þessa sex mánuði og orlofsfé af þeim launum, en G taldi sig eiga rétt á 25 stundum í yfirvinnu á sama tíma auk orlofs af því kaupi. Dæmt var, að G ætti rétt á að fá ótekið orlof greitt með yfirvinnukaupi skv. tilteknu ákvæði í kjarasamningi, sbr. 4. mgr. 16. gr. laga nr. 38/1954. Greiðsla skv. kröfu G vegna yfirvinnu við uppgjör á óteknu orlofi var talin fela í sér tvígreiðslu og var sýknað af þeim kröfuflið. Óumdeilt var, að G hefði um árábil fengið greiddar fastar yfirvinnustundir mánaðarlega, án þess að þurfa að gera sérstaka grein fyrir þeirri vinnu. Auk þess hafði hann fengið greitt fyrir yfirvinnu skv. vinnuskýrslum. Fastar yfirvinnugreiðslur byggðust á samkomulagi. Var talið, að framkvæmd þessara greiðslna til G fyrir yfirvinnu hefði verið með þeim hætti, að líta yrði á þær sem hluta af föstum launum, er fylgdu starfi G skv. 1. mgr. 14. gr. laga nr. 38/1954. Ekki þótti það eiga að hafa áhrif á þessa niðurstöðu, að samið var um greiðslurnar milli G og yfirmanns Orkustofnunar, en ekki viðkomandi ráðuneytis. Launadeild fjármálaráðuneytis hafði lengi innt þessar greiðslur af hendi og haft þar með vitneskju um þær. Samkvæmt þessu bar G greiðsla fyrir 25 yfirvinnustundir á mánuði á biðlaunatíma og réttur til greiðslu orlofs á yfirvinnu það tímabil. 682

Bífhjól

- A ók bifreið vestur Laugaveg og beygði til vinstri áleiðis að húsi nr. 170–174. Í sama mund var bifreiðum og bífhjóli ekið austur Lauga-

veg og skall bifhjólíð á bifreið A. Lést ekill bifhjólsins skömmu síðar af völdum meiðsla sinna. A var sýknaður í opinberu máli. Sjá: Manndráp af gáleysi. 394

Bifreiðar

A. Einkamál

- Hinn 12. maí 1976 sté E átta ára gömul út úr stórri fólksflutningabifreið í Njarðvík og gekk áleiðis yfir Grænásveg. Í sama mund ók J bifreið hratt niður veginn, og skall hún á E, sem slasaðist mikið. Fébóta-ábyrgð J á slysinu byggðist á 1. mgr. 67. gr. umfl. nr. 40/1968. Sakarskipting. E gert að bera 1/4 tjóns síns. Varanleg örorka 30%. Sér-
atkvæði. Sjá: Skaðabætur. 1995
- Hinn 12. maí 1976 ók J bifreið eftir Grænásvegi á Keflavíkurflugvelli, þar sem hann liggur beinn í nokkrum slakka niður að Grænáshlíði. Skömmu áður hafði stór fólksflutningabifreið verið stöðvuð við hægri vegbrún rétt neðan við gatnamót Grænásvegar og stígs að íbúðarhúsum í Grænási. Þar fór telpan E átta ára gömul út úr bifreiðinni, hljóp áleiðis yfir Grænásveg og lenti á bifreið J. E slasaðist á höfði. 30% varanleg örorka. Rétt fyrir slysið ók J yfir gatnamót, sem merkt voru með gangbrautarkerki. Hann sá fólksbifreiðina löngu áður en hann kom að henni. E kvaðst hafa séð bifreið J áður en hún fór út á veginn, en fundist hún vera langt í burtu. Hemlaför eftir bifreið J mældust 25 metrar. Sýnt þótti, að J hefði ekið of hratt og án nægrar aðgæslu nálægt íbúðarhverfi. Bótaábyrgð var lögð á hann að 3/4, en eigin sök E var metin 1/4. Sératkvæði: Óskipt bóta-
ábyrgð J. Sjá: Skaðabætur. 1995
- L var farþegi í fólksbifreið, sem H ók og valt út af vegi í Hrútafirði að faranótt 21. júní 1986. Bifreiðinni var ekið of hratt miðað við aðstæður og á það skorti, að H æki að öðru leyti af nægri varkárni og fyrirhyggju. H braut gegn 1. mgr. 26. gr., 1. og 2. mgr. 49. gr. og 2. mgr. 50. gr. umfl. nr. 40/1968. Þrátt fyrir verulegar líkur á því, skv. fram-
burði vitna, að H hefði verið ölvuð við aksturinn, er slysið varð, skorti samt á, að fram hefði komið næg sönnun fyrir því. Á með-
ábyrgð L reyndi því ekki, að því er þetta varðaði. Til hins gálausega aksturs varð það rakið, að H missti vald á bifreiðinni. Bótaábyrgð á tjóni L lögð óskorað á H skv. 3. mgr. 69. gr. umfl. og á vátryggingafélagið, sem ábyrgðartryggt hafði bifreiðina, skv. 4. mgr. 70 gr. sömu laga. Bifreiðareigandinn gekkst við bótaábyrgð gagnvart L,

yrði slysið talið bótaskýlt að lögum. L slasaðist mikið. Varanleg ör- orka 100%. Sjá: Skaðabætur.	2302
---	------

B. Opinber mál

Akstur án ökuréttinda.	258, 260, 732, 821, 1089, 1906, 2007,	1286
Dómsátt felld úr gildi.	241, 244, 1274, 1286, 1777, 241,	244
Fjársvik.		439
Fyrning.		1274
Lyfjaáhrif við akstur.		1911
Manndráp af gáleysi.		394
Nytjastuldur.		790
Ratsjarmæling.	23, 251, 2117,	2214
Sýkna af ákæru um ölvunarakstur.		1792
Ökuhraði.	23, 241, 251, 260, 732, 2117,	2214
Ökuleyfisvipting.		1911, 2214
Ölvun við akstur.	26, 241, 244, 624, 790, 821, 899, 1089, 1785, 1792, 2109, 1274,	1777

T ók bifreið suður Fríkirkjuveg í Reykjavík kvöld eitt seint í ágúst á sama tíma og lögreglubifreið var ekið norður götuna. Var hún búin ratsjarmælitækjum. Tveir lögreglubjónar voru í bifreiðinni. Þeir kváðu bifreið T hafa verið ekið á miklum hraða og beindu ratsjárgeisla að henni í þann mund, er hún var á móts við Vonarstræti. Tókst þeim ekki að festa mælitölur á skjá ratsjárinnar, þar sem T dró snögglega úr hraða, þegar geisla var beint að bifreið hans, en hún var búin ratsjárvara. T synjaði fyrir að hafa ekið yfir lögmæltum hámarkshraða. Ekkert bar í milli bifreiðanna, þegar ratsjarmælingin fór fram. Samkvæmt ákvæðum 110. gr. laga nr. 74/1974 og 2. mgr. 129. gr. laga nr. 85/1936 var talið nægilega fram komið, að T hefði ekið yfir lögleyfðum hraða. Þótti ekki varhugavert að álykta, eins og á stóð, að ökuhraði hans hefði náð allt að 75 km m.v.klst. Varðaði brot T við 1. mgr. 37. gr., sbr. 1. mgr. 100 gr., umfl. nr. 50/1987. Refsing var ákveðin skv. 1. mgr. 100 gr. laganna 10.000 króna sekt, en vararefsing þriggja daga varðhald.

23

J festi bifreið í snjóskafli á leið um þjóðveginn yfir Hellisheiði. Hann viðurkenndi neyslu áfengis eftir óhappið og bar við kulda. J reyndi að losa bifreiðina úr snjóskaflinum og naut við það aðstoðar annarra vegfarenda. Sat hann undir stýri, meðan reynt var að draga bifreiðina úr skaflinum og var aflvél hennar þá í gangi. Fullyrti J, að þetta hefði verið gert í þeim tilgangi einum að tryggja, að bifreiðin

ylli ekki annarri umferð hættu. Ekki var leitt í ljós, að til þessa úr-
ræðis hefði verið brýn nauðsyn. Frásögn J um áfengisneyslu sína
þótti ekki trúverðug. Sannað var, að J hefði reynt að aka bifreiðinni
undir áhrifum áfengis og hefði af þeim sökum ekki verið hæfur til að
stjórna henni örugglega. Gerðist hann með þessu brotlegur við 2.
mgr. 45. gr. umfl. nr. 50/1987. Ástæðan sem J réttlætti með þessa
háttsemi leysti hann ekki undan refsíábyrgð. J sættist 1988 á greiðslu
sektar og sviptingu ökuleyfis eitt ár fyrir ölvunarakstur og 1989 á
greiðslu sektar og sviptingu ökuleyfis einn mánuð fyrir brot gegn 48.
gr. umfl. Áður hafði hann 13 sinnum sæst á sektargreiðslu, þ. á.m. 8
sinnum fyrir umferðarlagabrot. Refsing J með hliðsjón af sakaferli
var ákveðin skv. 1. mgr. 100. gr. umfl. 40.000 króna sekt, en 15 daga
varðhald til vara. Vegna ítrekaðra brota á 45. gr. umfl. bar með vísan
til 101. og 102. gr. umfl. að svipta hann rétti til að stjórna vélknúnu
ökutæki í tvö ár frá uppsögu dóms að telja og frestaði áfrýjun ekki
áhrifum héraðsdóms að þessu leyti.

26

G ók eftir Suðurlandsvegi 2. júní 1991, er lögreglan stöðvaði bifreið hans
laust eftir hádegi við Djúpadal í Hvolhreppi vegna of mikils öku-
hraða. Við rannsókn fundust merki um áfengisáhrif í blóði G. Hann
kvaðst ekki hafa neytt áfengis frá því kvöldið áður og ekki fundið til
áfengisáhrifa við aksturinn. Skýrslur lögreglu gáfu ekki til kynna, að
G hefði verið áberandi ölvaður. G hafði nýlega fengið starf við
stjórn vinnuvéla, sem ökuréttindi þurfti til. Hann samþ. í sakadómi
15.000 króna sekt til að sleppa við málsókn út af brotinu, en með
skírskotun til heimildar í 1. mgr. 102. gr. umfl. var hann ekki sviptur
ökuleyfi. Ríkissaksóknari skaut málinu til Hæstaréttar og krafðist
þess, að sáttin yrði úr gildi felld. J hafði tvisvar gengist undir dóm-
sátt vegna brota á ákvæðum umfl. um skráningu og skoðun öku-
tækja, og með dómsátt 7. febrúar 1991 var hann sviptur ökuleyfi
einn mánuð vegna aksturs á ólöglegum hraða. Hæstiréttur taldi ekki
unnt að líta svo á, að G ætti sér svo sérstakar málsbætur, að réttlæt-
anlegt væri að beita nefndri heimild í 102. gr. umfl. Átti héraðsdóm-
ari að svipta hann ökuréttindum tiltekinn tíma vegna þess brots á 1.,
sbr. 2. mgr., 45. gr. umfl., sem sannað var í málinu. Bar því að fella
sáttina úr gildi á grundvelli 6. mgr. 112. gr. laga nr. 74/1974.

241

H var á heimleið úr helgarferð í Þórsmörk í júlí 1991. Var hann sofandi í
aftursæti bifreiðar sinnar, er löggæslumenn komu að henni utan veg-
arslóða og tóku H tali. Virtist þeim hann áberandi ölvaður. Kvaðst
H vera að bíða eiginkonu sinnar, er aka myndi bifreiðinni. Sjálfur

- hefði hann ekið um einn km yfir ársprænur til að greiða fyrir akstri konunnar. Hann kvaðst hafa drukkið áfengi til kl. 2 nóttina, en ekki fundið til áfengisáhrifa við aksturinn. Hins vegar hefði hann hresst sig á áfengisblöndu áður en hann lagðist til svefns. Alkóhól í blóði H reyndist vera 0,95 o/oo. Í sakadómi var gerð dómsátt við G, sem gekkst undir að greiða 17.000 króna sekt, en setti ekki sviptingu ökuréttinda. Ríkissaksóknari skaut málinu til Hæstaréttar og krafðist þess, að sáttin yrði úr gildi felld. Þar var H ekki talinn eiga sér svo sérstakar málsbætur, að réttlætanlegt væri að beita heimildarákvæði síðari málslíðar 1. mgr. 102. gr. umfl. Var héraðsdómara því ekki rétt að ljúka málinu án þess að svipta H ökuréttindum tiltekinn tíma vegna þess brots á 1., sbr. 2., mgr., 45. gr. laganna, sem sannað var í málinu. Bar því að fella dómsáttina úr gildi á grundvelli 6. mgr. 112. gr. laga nr. 74/1974. 244
- P ók bifreið vestur Ártúnsbrekku í Reykjavík í ágúst 1990. Lögreglan mældi ökuhraða bifreiðarinnar með ratsjá úr lögreglubifreið, sem ekið var austur Miklubraut í Ártúnsbrekku. Mældist hraðinn 101 km m.v.klst., en leyfilegur ökuhraði var 60 km. Í frumskýrslu lögreglu var skráð, að í viðtölum við P hefði hann talið sig hafa ekið á um 85 km hraða m.v.klst., en aukið hraðann til að liðka fyrir umferð. Í skýrslu hjá lögreglu samdægurs kvaðst P ekki geta rengt mælinguna. Fyrir dómi kvaðst P ekki hafa viðurkennt fyrir lögreglu, að þessi mæling hennar væri rétt. Hann hefði litið snögg á hraðamæli bifreiðarinnar, þegar hann veitt stöðvunarmerki lögreglunnar athygli og hann þá sýnt 80 km. Ekkert kom fram í málinu, sem talið var veikja hraðamælingu lögreglunnar. Taldist sannað, þrátt fyrir neitun P, að hann hefði ekið á 101 km hraða. Braut hann með því gegn 1. mgr. 37. gr. umfl. og 23. gr. lögr.samþ. fyrir Rvk. nr. 625/1987. P var dæmd 9.000 kr. sekt, en þriggja daga varðhald til vara. 251
- V ók bifreið sviptur ökuréttindum. Þar sem um var að ræða þriðja brot á 48. gr. umfl., var hann skv. 1. mgr. 100 gr. laganna dæmdur í 30 daga varðhald. 258
- J ók bifreið sviptur ökuréttindum 27. sept. 1990 og braut með því gegn 1. mgr. 48. gr. umfl. Hann hafði þá alloft gerst sekur um brot gegn ákvæðum umfl. um ökuhraða og sætt réttindasviptingu vegna þeirra og aksturs undir áhrifum áfengis. Þá hafði J áður, alls fjórum sinnum, verið staðinn að akstri sviptur ökuréttindum, og leiddi síðasta brotið til varðhaldsrefsingar. Refsing, sem ákveðin var skv. 78. gr. alm. hgl. sem hegningarauki við dómsátt 1. okt. 1990 vegna aksturs J

- á ólöglegum hraða 31. ágúst s.á., taldist hæfilega ákveðin 60 daga varðhald. Við ákvörðun refsingar bar að líta til sakaferils J, sbr. 5. tl. 70. gr. alm. hgl. 260
- A ók bifreið vestur Laugaveg og beygði til vinstri áleiðis að húsi nr. 170–174. Í sama mund var bifreiðum og bifhjóli ekið úr gagnstæðri átt og skall bifhjólið á bifreið A. Ekill bifhjólsins lést af meiðslum sínum. A var sýknaður af ákæru fyrir brot gegn 215. gr. alm. hgl. og 6. mgr. 25. gr., sbr. 1. mgr. 100. gr., umferðarlaga. Sjá: Manndráp af gáleysi. 394
- G og S framvísuðu hvor í sínu lagi og hjá sitt hvoru váttryggingafélagi tilkynningu um tjón á bifreiðum sínum, sem átti að hafa orðið í árekstri milli þeirra á Réttarholtsvegi við Sogaveg, en í reynd höfðu þeir skemmt bifreiðarnar viljandi. Sjá Fjársvik. 439
- T ók bifreið og lenti í árekstri við aðra bifreið kl 10.13 á gatnamótum í Reykjavík. Við rannsókn á blóðsýni, er tekið var úr T kl. 11.30, mældust 0,86 o/oo alkóhóls í blóði hans. Í varðstjóráskýrslu var haft eftir T, að hann hefði drukkið nokkur glös af vodka kvöldið áður og rétt fram yfir miðnætti. Við yfirheyrslu fyrir dómi kvaðst T síðast hafa neytt áfengis milli kl. 10 og 11 kvöldið áður og fundið þá til lítilla áfengisáhrifa. Sannað taldist, að T hefði ekið undir áhrifum áfengis og gerst brotlegur við 1. mgr., sbr. 2. mgr., 45. gr., sbr. 1. mgr. 100 gr. umfl. T hafði sætt fjórum refsisdómum fyrir ölvunarakstur o.fl., síðast 1973, er hann var sviptur ökuleyfi ævilangt. Ökuleyfi veitt að nýju 1981. T var dæmdur í 21.000 króna sekt, vararefsing sjö daga varðhald, og sviptur ökuréttindum í þrjá mánuði skv. 101. og 102. gr. umfl. 624
- H var grunaður um að hafa ekið bifreið, er lenti í árekstri. Hann neitaði því staðfastlega. Níu vitni að árekstrinum voru viðstödd sakbendingu á lögreglustöðinni í Reykjavík tveimur dögum eftir áreksturinn. Fimm þeirra kváðu H hafa ekið bifreiðinni, er áreksturinn varð. Eitt vitni benti á H, en lýsti vafa. Byggt var á skýrslum þeirra, sem bentu á H, og taldist sannað, að hann hefði ekið bifreiðinni. Var H sakfelldur fyrir brot á 1. mgr. 10. gr., 1. mgr. 37. gr. og 1. mgr. 48. gr., sbr. 1. mgr. 100. gr., umfl. H hafði 1. apríl 1989 verið veitt reynslulausn skilorðsbundið í tvö ár á 280 daga eftirstöðvum fimm refsidóma. Samkvæmt 1. mgr. 42. gr. alm. hgl., sbr. 3. gr. laga nr. 16/1976, bar að ákveða refsingu H með hlíðsjón af þeirri 280 daga refsivist, sem ólokið var. Var í því efni farið eftir reglum 60. gr. alm. hgl., sbr. 7. gr. laga nr. 22/1955,

- og 77. gr. alm. hgl., svo og, eins og sakaferli H var háttað, 72. gr. lag-
anna. Var refsing ákveðin 10 mánaða fangelsi. 732
- B ók bifreið án heimildar og grunaður um að vera undir áhrifum áfengis.
Ók hann á kyrrstæða bifreið og hvarf af vettvangi án þess að gera
viðeigandi ráðstafanir. Við yfirheyrslu hjá lögreglu og síðar fyrir
dómi neitaði B að hafa neytt áfengis og kvað eiganda bifreiðarinnar
hafa verið með sér í bifreiðinni og heimilað aksturinn. Eigandinn
neitaði hvoru tveggja. Mæling á vínandamagni í blóði B fór ekki
fram, en fjögur vitni báru, að hann hefði verið ölvaður nóttina áður
en áreksturinn átti sér stað, en tjón á kyrrstæðu bifreiðinni var til-
kynnt lögreglu rétt eftir hádegi næsta dag. B var sakfelldur fyrir brot
á 1. mgr. 259. gr. alm. hgl., sbr. lög nr. 20/1956, og 1. mgr. 4. gr., 2.
mgr. 10. gr. og 1. mgr. 45. gr., umfl. B hafði fimm sinnum áður sætt
viðurlögum fyrir brot á umfl. og verið sviptur ökuréttindum í sam-
tals tvö ár. Hann hafði og áður unnið sér til refsingar fyrir brot á
259. gr. alm. hgl. Refsing B var ákveðin skv. 1. mgr. 259. gr. alm. hgl.
og 1. mgr. 100. gr. umfl. og með hliðsjón af 77. gr. alm. hgl. 30 daga
varðhald skilorðsbundið í þrjú ár og 60.000 króna sekt (25 daga
varðhald til vara). Þá var B sviptur ökuréttindum í tvö ár skv. 101.
gr. og 3. mgr. 102. gr. umfl. 790
- R ók bifreið 1991 undir áhrifum áfengis og sviptur ökuréttindum ævi-
langt. Áfengismagn í blóði mældist 1,54 o/oo. Hann hafði sætt sekt
og sviptingu ökuréttinda eitt ár 1978 vegna ölvunaraksturs og sekt
og sviptingu ökuréttinda ævilangt 1981 vegna ítrekaðs ölvunarakst-
urs. R hafði með bréfi dómsmálaráðuneytis 1984 verið gefinn kostur
á að öðlast ökuréttindi á ný að uppfylltum skilyrðum 50. gr. reglu-
gerðar nr. 787/1983. Þann rétt hafði hann ekki nýtt sér. Samkvæmt
14. kafla umfl., sbr. H 1989, 13, voru ekki skilyrði til að svipta hann
þeim rétti. R var sakfelldur fyrir brot á 1. mgr., sbr. 3. mgr., 45. gr. og
1. mgr. 48. gr. umfl. Refsing hans var ákveðin skv. 1. mgr. 100. gr.
umfl. og með hliðsjón af 77. gr. alm. hgl. 35.000 króna sekt, en 12
daga varðhald til vara. Synjað var kröfu ákærvalds, „að áréttuð
verði svipting ökuleyfis ævilangt“. 821
- V var reikull í framburði um að hafa ekið bifreið undir áhrifum áfengis rétt
fyrir miðnætti. Blóðsýni var tekið úr honum kl. 03.03 um nóttina og
reyndist áfengismagn vera 1,40 o/oo. Í upphaflegri skýrslu viður-
kenndi V að hafa fundið „lítillega til áfengisáhrifa“ við aksturinn. Var
það í samræmi við framburð vitna. Þótti ekki varhugavert að telja
sannað, að V hefði ekið undir áhrifum áfengis. Ósannað þótti, gegn

neitun V, að hann hefði ekið á aðra bifreið og var hann sýknaður af ákæru fyrir brot á 17. gr. umfl. Ekki þótti útilokað, að V hefði neytt áfengis eftir að akstri lauk eins og hann hélt fram. Þótti brot hans því varða við 1., sbr. 2., mgr. 45. gr. umfl. V hafði nokkrum sinnum sætt sektum og sviptingu ökuréttinda fyrir ölvun og réttindaleysi við akstur og í eitt skipti 30 daga skilorðsbundnu varðhaldi fyrir ölvunarakstur og nytjastuld á bifreið. Refsing með hliðsjón af 77. gr. alm. hgl. var ákveðin 60.000 króna sekt, en 20 daga varðhald til vara. Þá var V skv. 101. og 102. gr. umfl. sviptur ökuréttindum í tvö ár. 899

- R ók bifreið ölvuð og án ökuréttinda. Áfengismagn í blóði mældist 1,84%. R viðurkenndi ölvunarakstur. Hún var sakfelld fyrir brot á 1. mgr., sbr. 3. mgr., 45. gr. og 1. mgr. 48. gr. umfl. R hafði sætt þrem refsíðómum og sjö sinnum undirgengist sektargreiðslu, þar af tvisvar fyrir ölvunarakstur. R var dæmd í tveggja ára fangelsi 1990 fyrir brot á alm. hgl. Hinn 3. jan. 1991 var henni veitt reynslulausn í tvö ár á 339 daga eftirstöðvum þeirrar refsingar. Með framangreindum brotum á umfl. rauf R skilorð reynslulausnar. Með vísun til þess og sakaferils bar að ákveða refsingu R með hliðsjón af 1. mgr. 42. gr., sbr. 60. og 77. gr. alm. hgl., sbr. 3. gr. laga nr. 16/1976, 7. gr. laga nr. 22/1955 og 2. gr. laga nr. 20/1981. R var dæmd í 12 mánaða fangelsi. 1089
- P gekkst undir dómsátt vegna ölvunaraksturs. Sáttin var felld úr gildi, þar sem brotið var fyrnt. Sjá: Dómsátt felld úr gildi. 1274
- S var stöðvaður af lögreglu við akstur bifreiðar grunaður um akstur án ökuréttinda. Sjá: Dómsátt felld úr gildi. 1286
- P gekkst með dómsátt undir sektargreiðslu og sviptingu ökuréttinda vegna ölvunaraksturs. Dómsáttin var felld úr gildi. Sjá: Dómsátt felld úr gildi. 1777

Tveir löggæslumenn veittu bifreið eftirför í Grímsnesi. Þeir misstu sjónar af henni stutta stund, en komu svo að henni, þar sem hún hafði verið stöðvuð, og sat B undir stýri. Var honum ekið á lögreglustöðina á Selfossi, þar sem honum var tekið blóðsýni. Reyndist áfengismagn í því vera 1,83%. B neitaði staðfastlega að hafa ekið bifreiðinni. Lögregluþjónunum bar saman um, að þeir hefðu séð B undir stýri bifreiðarinnar áður en hún hvarf þeim sjónum. Báru þeir, að svo skammur tími hefði liðið, frá því þeir sáu bifreiðina á ferð, þar til þeir komu að henni, að útilokað væri, að nokkur hefði yfirgefið hana á þeim tíma. Talið var, sbr. 108. gr. laga nr. 74/1974, sbr. VII. kafla laga nr. 19/1991, að nægileg sönnun væri fram komin fyrir því, að B hefði ekið bifreiðinni og gerst brotlegur við 1. mgr., sbr. 3. mgr., 45.

- gr. umfl. Var hann skv. 1. mgr. 100. gr. laganna dæmdur í 40.000 króna sekt, en til vara 12 daga varðhald, og sviptur ökuréttindum skv. 101. og 2. mgr. 102. gr. í eitt ár. 1785
- Tveir löggæslumenn voru að næturlagi á eftirlitsferð í bifreið um Önd-verðarnessland í Grímsnesi. Á móti þeim var ekið bifreið. Hún var stöðvuð við vegbrún skammt frá, ljós slökkt og drepíð á vél. Löggæslumennirnir fylgldust með bifreiðinni og fólki, sem í henni var, og sátu allir í sætum sínum, er þeir komu að henni. Í öikumannssæti sat B. Er þeir ræddu við hann, fundu þeir greinilegan áfengisþef leggja frá vitum hans. Var B færður á lögreglustöðina á Selfossi, þar sem tekið var sýni úr blóði hans. Reyndist áfengismagn í því 1,76%. B neitaði þegar við handtöku að hafa ekið bifreiðinni. Sagði hann tiltekinn mann hafa ekið, en sá hefði farið úr bifreiðinni til að útvega áfengi. Fimm vitni, sem sögðust hafa verið með B í bifreiðinni, staðfestu frásögn hans. Hjá sumum þeirra kom fram, að ekki hefði stöðugt verið sjónlína milli bifreiðar B og lögreglubifreiðarinnar, eftir að sú fyrrnefnda var stöðvuð. Frumrannsókn var verulega ábótavant. Sök B ekki talin sönnuð, sbr. 108. gr. laga nr. 74/1974, og var hann sýknaður. 1792
- R ók bifreið sviptur ökuréttindum og var ákærður fyrir brot gegn 1. mgr. 48. gr. umfl. Í sama máli var hann ákærður fyrir fjölda auðgunarbrota samkvæmt alm. hgl. . Við ákvörðun refsingar vísað til 77. og 78. gr. alm. hgl. R viðurkenndi brotin og skýrði af hreinskilni frá öllum atvikum, sbr. 9. tl. 74. gr. alm. hgl. Tíu mánaða fangelsi. 1906
- S ók bifreið undir slíkum áhrifum lyfja, að hann var ekki fær um að stjórna bifreiðinni örugglega. Braut hann með því gegn 2. mgr. 44. gr. umfl. og vann sér til refsingar skv. 1. mgr. 100. gr. laganna. Sakaferill B spannaði 40 ár. Alls dæmdur 39 sinnum frá 1954, aðallega fyrir auðgunarbrot og skjalafals. Samanlögð dæmd refsivist 15 ár. Margsinis sektaður fyrir áfengislagabrot og einu sinni fyrir ölvunarasktur. Við ákvörðun refsingar bar að hafa hliðsjón af 78. gr. alm. hgl. Refsing 20.000 króna sekt, en sex daga varðhald til vara. S var skv. 101. gr. umfl. sviptur ökuréttindum í þrjá mánuði. 1911
- G ók 1992 bifreið sviptur ökuleyfi ævilangt og braut með því gegn 1. mgr. 48. gr. umfl. Frá 1983 hafði G verið dæmdur til átta ára og ellefu mánaða óskilorðsbundinnar refsivistar fyrir hegningar- og umferðarlagabrot. Hann var dæmdur í Þýskalandi 1989 í eins árs og tíu mánaða skilorðsbundið fangelsi fyrir brot gegn fíkniefnalögum. Þá hafði G frá 1981 gengist undir tíu dómsáttir fyrir brot gegn umfl., alm. hgl.

og lögum um ávana- og fíkniefni og eina sátt vegna brots á tollalög- um og lögum um skotvopn og sprengiefni. Refsing skv. 1. mgr. 100. gr. umfl. með hliðsjón af sakaferli G 45 daga fangelsi.	2007
Prír löggæslumenn komu að bifreið D þar sem hún hafði verið stöðvuð utan vegar. D var við farangursgeymslu bifreiðarinnar. Spor voru við vinsri hlið hennar, engin við hægri hlið. Talsverðan áfengisþef lagði frá vitum D. Hann kvað ónafngreindan dreng hafa ekið bifreiðinni og misst stjórn á henni með þeim afleiðingum, að hún hafnaði utan vegar. Hefði drengurinn þá horfið á brott. Sýni var tekið úr blóði D og mældist áfengismagn í því 1,56 o/oo. Framburður D þótti ótrú- verðugur og ekki marktækur. Taldist sannað, að hann hefði ekið bif- reiðinni, enda ekki öðrum til að dreifa. D virðist hafa verið sakfelld- ur fyrir brot á 1. mgr. sbr. 3. mgr., 45. gr. umfl. Hann hafði ekki sætt refsingu áður. Var refsing hans skv. 1. mgr. 100. gr. umfl. ákveðin 30.000 króna sekt. D var sviptur ökuréttindum skv. 101. og 102. gr. umfl. í 12 mánuði.	2109
Tveir löggæslumenn voru í kyrrstæðri bifreið við hraðamælingar á Sléttu- vegi og mældu umferðarhraða á Kringlumýrarbraut. Þeir mældu ökuhraða bifreiðar S, er ekið var suður brautina. Sýndi ratsjá 93 km hraða hennar m.v.klst., en leyfilegur hraði var 60 km. Bifreiðin var stöðvuð. Taldi D sig hafa ekið á 60–70 km hraða. Engin sérstök at- vik voru talin hafa rýrt gildi ratsjarmælingarinnar og var talið sann- að, að D hefði ekið á 93 km hraða. D var sakfelldur fyrir brot á 1. mgr., sbr. 3. mgr., 37. gr. umfl. og 23. gr., sbr. 32. gr., lögreglusamþ. fyrir Reykjavík nr. 625/1987. Refsing skv. 100. gr. umfl. 10.000 króna sekt og þriggja daga varðhald til vara. Eigi þóttu efni til ökuleyfis- sviptingar skv. 101. gr. umfl.	2117
Við ratsjarmælingu lögreglu 1991 reyndist ökuhraði bifhjóls er S ók, 97 km m.v.klst., þar sem leyfilegur hámarkshraði var 45 km. D gerði ekki athugasemd við hraðamælinguna og viðurkenndi fyrir dómi brot sitt. Hann hafði tvisvar sæst á sektargreiðslu og ökuleyfismissi 1989. D braut gegn 1. mgr. 37. gr. umfl. Refsing skv. 100 gr. laganna ákveðin 21.000 króna sekt. Þá var hann skv. 2. mgr. 101 gr. umfl. sviptur ökuréttindum í fjóra mánuði.	2214

Bifreiðaskrá

S krafðist þess, að afmáð yrði úr veðbókum þinglýstri fjárnámsgerð í bif- reið, sem hún var orðin eigandi að áður en fjárnámið var gert. Krafa S var tekin til greina. Sjá: Þinglýsing.	931
--	-----

Birting. Sjá: Stefnumirting.

Blekking, 261. gr. alm. hgl. nr. 19/1940

Tveir leigubílstjórar voru ákærðir fyrir brot gegn 248. gr. alm. hgl. með því að fá H til að aka sér í sendibifreið án þess að greiða ökugjaldið, 3.000 krónur. Ákærðu kváðu tilgang sinn með þessu hafa verið að koma lögum yfir bílstjóra á greiðabílum, sem óheimilt væri að aka fólki gegn gjaldi. Hefði mikið verið reynt að fá yfirvöld til aðgerða í því efni, en ekki tekist. Ósannað var, að auðgunartilgangur hefði legið að baki háttsemi ákærðu. Voru því ekki efni til að refsa þeim fyrir brot gegn 248. gr. alm. hgl. Á hinn bóginn brutu þeir með háttsemi sinni gegn 261. gr. laganna. Bar að sakfella þá eftir þeirri grein skv. heimild í 3. mgr. 118. gr. laga nr. 74/1974, enda gafst kostur á því við munnlegan málflutning fyrir Hæstarétti að reifa málið og koma að vörn með hliðsjón af 261. gr. 1252

Bókhaldsbrot

D hóf rekstur verslunar um 1964. Var hún einkafyrirtæki hans. Bókhald verslunarinnar hafði árum saman verið fært á skrifstofu G, löggilts endurskoðanda, sem einnig annaðist gerð ársreikninga og skattframtala fyrir verslunina. Bókhaldið var fært í tölvu og að meira eða minna leyti eftir á. Sala í versluninni var skráð á strimil í sjóðvél, og dagsalan lögð inn á hlaupareikning í banka. Voru tekjur í bókhaldi fyrirtækisins færðar eftir innleggskvittunum á reikning þennan. Við athugun skattyfirvalda á bókhaldi og söluskattsskilum fyrirtækisins rekstrarárin 1983–1985 og skattframtölum fyrir sömu ár kom í ljós, að bókhaldi, tekjuskráningu og ársreikningum hafði verið mjög ábótavant þessi ár. Verulegt misræmi hafði verið milli bókhalds rekstraráranna 1983 og 1984 annars vegar og skattframtala, ársreikninga og söluskattsskýrsla fyrir þessi sömu ár hins vegar. D sætti refsingu fyrir brot á 158. gr. alm. hgl. og brot á lögum nr. 10/1960 með því að draga undan söluskattsskylda veltu. DD, sonur D, sem starfaði við fyrirtækið, sætti sektargreiðslu fyrir brot á lögum nr. 10/1960 með því að semja og undirrita rangar söluskattsskýrslur. G var sýknaður af ákæru fyrir brot á 138. og 158. gr. alm. hgl., þar sem sök var fyrnd skv. 1. tl. 81. gr. alm. hgl. Auk skilorðsbundins fangelsis og sektargreiðslu var D sviptur verslunarleyfi í tvö ár. 154

Bótakrafa í opinberu máli

Ríkissaksóknari kærði frávísun héraðsdómara á bótakröfum í opinberu máli. Ástæða frávísunar var sú, að skýring á bótakröfum, sem voru fjölmargar frá ýmsum aðilum, þótti vera til verulegs óhagræðis í mál-

inu, sbr. 145. gr. laga nr. 74/1974. Hæstiréttur taldi héraðsdómara ekki hafa haft nægar ástæður til frávísunar á grundvelli nefndrar lagagreinar. Kveðinn hafði verið upp dómur yfir varnaraðilum í kærumálinu, en þeir voru fjórir, og höfðu tveir þeirra óskað áfrýjunar. Niðurstaða héraðsdómara um frávísun skaðabótakrafna sætti ekki endurskoðun í áfrýjunarmálinu, sbr. 147. gr. laga nr. 74/1974. Ekki var unnt að ómerkja héraðsdóminn í heild fyrir þá sök, að dómari tók ekki efnislega afstöðu til skaðabótakrafna. Þá þótti ekki fært að fella úr gildi frávísunarpátt málsins og leggja fyrir héraðsdómara að taka hann til efnismeðferðar. Varð því við niðurstöðu hans að sitja og var kröfu ríkissaksóknara hafnað. 302

Bráðabirgðalög

B var í Félagi íslenskra náttúrufræðinga, sem taldist stéttarfélag í skilningi laga nr. 94/1986. Það var eitt svokallaðra samflotsfélaga um BHMR, er gerðu sams konar kjarasamninga við fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs í maí 1989. Kjarasamningur þessi átti að gilda til 31. des. 1994, en segja mátti honum upp eftir 30. sept. 1990 með mánaðar fyrirvara. Almennar kauphækkanir á samningstímanum áttu að vera 1,5% hvert sinn 1. sept. og 1. nóv. 1989 og 1. jan. og 1. maí 1990. Hinn 3. ágúst 1990 voru sett bráðabirgðalög um launamál til að koma í veg fyrir yfirvofandi víxlhækkanir launa og verðlags og treysta efnahagsleg markmið, sem ríkisstjórn og aðilar vinnumarkaðar höfðu komið sér saman um. Þau höfðu það í för með sér, að félagsmenn samflotsfélaganna urðu að þola skerðingu á þegar áunnum réttindum, sem félagar annarra stéttarfélaga þurftu ekki að þola. Lögjafinn hafði til þess ríkan rétt að standa vörð um umrædd efnahagsmarkmið. Hins vegar varð að haga alm. lagasetningu í samræmi við þá jafnræðisreglu, sem hér átti við og víða er byggt á í stjórnarskránni, m.a. ákvæðum hennar um álögur á þegnana og skerðingu réttinda þeirra, er til þess þarf að koma. Þegar ríkjandi aðstæður við setningu bráðabirgðalaganna voru metnar í heild, þótti á það hafa skort, að þessi regla hefði verið virt, og urðu þau því ekki bindandi gagnvart B að því er varðaði 4,5% launahækkun, sem hún hafði þegar öðlast. Jafna mátti setningu bráðabirgðalaganna til uppsagnar samningsins með gildi frá og með 1. nóv. 1990. Sératkvæði tveggja dómara af sjö: Sýkna. 1962

Brenna

A viðurkenndi við lögreglurannsókn að hafa kveikt í íbúð á 2. hæð timburhúss á Akureyri. Eldsupptök höfðu orðið með þeim hætti, að sett-

ur hafði verið tauhlaði ofan á eldavél í eldhúsi og allar fjórar hellur settar á fullan straum. Var því augljóst, að um var að ræða vísitandi íkveikju. Verulegt tjón varð á íbúðinni. A og eiginmaður hennar höfðu keypt váttryggingu tveim dögum fyrir eldsvoðann. Fól hún m.a. í sér innbústryggingu að fjárhæð 3.000.000 kr. A bar bæði fyrir lögreglu og dómi, að hún hefði ekki talið, váttrygginguna hafa öðlast gildi, þar sem iðgjald var ógreitt. Við dómsrannsókn dró A játningu sína til baka. Hún gaf ekki fullnægjandi skýringu á því. Ekkert kom fram, er leiddi líkur að því, að annar en A hefði getað framkvæmd verknaðinn. Lögregluþjónn, sem yfirheyrði A, bar fyrir dómi, að framburður A hefði ekki verið trúverðugur, er á yfirheyrsluna leið. Margt benti til, að A hefði valdið eldsvoðanum. Rannsókn leiddi þó ekki í ljós, að loku væri fyrir það skotið, að aðrir kynnu að hafa átt hlut að íkveikjunni. Sýkna.

225

Brot gegn friðhelgi einkalífs

S ruddist inn í leigubífreið, neitaði að yfirgefa hana þrátt fyrir ítrekuð til-mæli bifreiðarstjórans og veittist að honum með líkamlegu ofbeldi, svo að hann fékk áverka á hönd og úlnið. Með þessu braut S gegn 217. og 231. gr. alm. hgl. Refsing 60.000 króna sekt og 20 daga varð-hald til vara.

825

Brot gegn 4. mgr. 220. gr. alm. hgl.

Sjá: Líkamsárás.

Brot gegn valdstjórninni

Ósannað var, að G hefði vitað, áður en hann sótti hlaðna haglabyssu í íbúð sína í fjölbýlishúsi, að ráðstafanir höfðu þá verið gerðar til að fá aðstoð lögreglu. Ennfremur var ósannað, að G hefði gert sér grein fyrir því, er hann fór upp á 6. hæð vopnaður byssu, að löggæslumenn væru þá komnir á vettvang. Varð við það að miða, að honum hefði orðið þetta ljóst í þann mund, er lögregluþjónn réðist á hann og af-vopnaði hann. Voru því ekki efni til sakfellingar skv. 106. gr. alm. hgl. Sjá: Líkamsárás.

487

Brottrekstur úr starfi

H var 1978 ráðinn aðalféhirðir í útibú banka. Í mars 1988 var hann kallaður fyrir útibússtjóra, sem tjáði honum, að við skyndikönnun hefði komið í ljós, að hann hefði brotið gegn starfsreglum bankans með

einkaafnotum af sjóði og meðferð ávísana. Var H jafnframt afhent bréf þar sem rift var fyrirvaralaust ráðningarsamningi hans og bankans. H höfðaði skaðabótamál gegn bankanum. Ekki þótti sýnt fram á, að H hefði brotið starfsreglur bankans í svo verulegu attriði, að heimil hefði verið fyrirvaralaus brottvísun úr starfi og riftun ráðningarsamnings. Voru honum dæmdar skaðabætur, en ekki var deilt um fjárhæð þeirra.

328

Búskipti

B og J gengu í hjúskap 1928. Þá átti J soninn BI 11 ára. Hjónin eignuðust ekki börn saman, en ólu upp fósturdótturina Þ. B og J gerðu erfðaskrá 1961, þar sem þau arfleiddu hvort annað „eins og framast er heimilað í lögum“. Jafnframt ráðstafaði B helmingi eigna sinna til Þ. Eftir lát hjónanna varð ágreiningur um arfsskipti eftir þau. Kröfur til arfs gerðu BI, Þ og systkini og systkinabörn B. Með erfðaskránni töldust hjónin hafa nýtt sér ákvæði 34. gr., sbr. 35. gr., laga nr. 8/1962 og arfleitt það, sem lengur lifði, að 1/3 hluta búshluta síns. Þá bar að skýra erfðaskrána svo, að Þ tæki helming arfs eftir B. Eftir lát J fóru ekki fram skipti, og B óskaði ekki leyfis til setu í óskiptu búi, en virtist hafa haft umráð eignanna með sama hætti og orðið hefði, ef hann hefði fengið slíkt leyfi. Engin ákvæði eru í lögum um, hvernig með skuli fara, ef búskipti fara ekki fram og langur tími líður. Tæp 10 ár liðu án þess skipt væri eða búsetuleyfis óskað. Rétt þótti að beita 2. mgr. 19. gr. erfðalaga við skiptin, og varð því niðurstaðan sú, að BI fengi 1/3 eignanna, en erfingjar B 2/3. Af þeim hluta fengi Þ 1/2, þ.e. þriðjung eignanna, en aðrir erfingjar B þriðjung eftir reglu 3. mgr. 3. gr. erfðalaga, en ekki var ágreiningur milli þeirra innbyrðis. Sér- atkvæði.

1762

Búskipti við skilnað

E og J gengu í hjónaband 1949, en slitu samvistir 1977 eða 1978, og fluttist J (eiginmaðurinn) þá af heimili þeirra. Frá þeim tíma bjuggu þau ekki saman, en voru með skráð sama lögheimili fram á mitt ár 1981. E sótti um lögskilnað 1991 á grundvelli 35. gr. laga nr. 60/1972 vegna langvarandi samvistarslita. Ágreiningur varð um skiptingu eigna. E krafðist opinberra skipta. J mótmælti því, þar sem eignaskipti hefðu þegar farið fram. Á það var ekki fallist, og var búið tekið til opinberra skipta. Málið snerist um, hvort helmingaskiptaregla 18. gr. laga

nr. 20/1923 ætti að vera grundvöllur eignaskipta. Varð sú niðurstaða málsins.	1557
--	------

Börn

H var sakfelldur fyrir að veita nokkrum stúlkum undir lögaldri áfengi á heimili sínu frá mars til ágúst 1991, fyrir að sýna þeim klámkvikmyndir í myndbandstæki, svo og fyrir að hafa haft samfarir við þrjár þeirra, fæddar 1977, 1978 og 1979, er þær voru ölvaðar, eftir að hann hafði veitt þeim áfengi. H var ljós aldur stúlkanna. Hann braut gegn 3. mgr. 16. gr. áfengislaga, 3. mgr. 210. gr. alm. hgl. og 1. mgr. 200. gr. sömu laga, sbr. nú 1. mgr. 202. gr. eins og henni var breytt með 10. gr. laga nr. 40/1992. H hafði áður fjórum sinnum sæst á sektargreiðslur. Refsing með hliðsjón af 77. gr. alm. hgl. var ákeðin tveggja ára og sex mánaða fangelsi. Sératkvæði.	1705
G var ákærður fyrir kynferðismök við dóttur konu, er hann bjó með í óvígðri sambúð og átt með 3 syni. Voru mökin talin hafa átt sér stað í eitt skipti, meðan G sá einn um heimilið í fjarveru konunnar, en þá var telpan 5 ára. Hún skýrði frá atvikinu þrem árum síðar, fyrst móður sinni og síðan sálfræðingi. Gáfu þau skýrslu fyrir dómi um viðtöl sín við telpuna. Voru þær grundvöllur ákæru ásamt myndbandsupptöku af viðtali sálfræðingsins við telpuna. Hæstiréttur taldi það galla á málsmeðferð, að héraðsdómari reyndi ekki að yfirheyrja telpuna sjálfstætt eða ræða við hana um ákæruefnið beint eða með aðstoð sérfróðra aðila, svo og að ákærða eða verjanda hans var ekki gefinn kostur á slíku. G vildi ekki rengja frásögn telpunnar og lýsti því yfir fyrir rannsóknarlögreglu og dómara, að hann gæti hvorki ját- að henni né neitað, en kvaðst hafa orðið ofurölvi á heimilinu eitt kvöld á þeim tíma, er atvikið hefði getað gerst skv. frásögn telpunnar. Hæstiréttur taldi rétt að leggja dóm á málið eftir fram komnum gögnum og væru ekki efni til að hafna því, að byggt yrði á myndbandinu sem sönnunargagni, en dómara Hæstaréttar horfðu á það ásamt sækjanda og verjanda. G gerðist sekur um brot gegn þágildandi 202. gr. alm. hgl., sbr. 1. mgr. 200. gr. sömu laga, en brotið varðaði nú við 1. mgr. 201. gr. laganna eftir breytingu með lögum nr. 40/1992. Jafnframt varð G brotlegur við 45. og 47. gr. laga nr. 53/1966 um vernd barna og unglinga. Refsing 12 mánaða fangelsi.	1774
Drengurinn K fæddist á fæðingardeild sjúkrahússins F. Læknisfræðileg gögn gáfu til kynna, að líklegt væri, að K hefði skaddast á heila	

vegna súdefnis- og næringarskorts í fæðingu og á fyrstu mínútum eftir fæðingu. Fébótaábyrgð lögð óskipt á F. Sjá: Sjúkrahús. 2122

Dagsektir

Múrarameistari, sem tekið hafði að sér múrverk, sýknaður af kröfu húseiganda um dagsektir vegna verktafa, þar sem um þær var ekki við hann að sakast. 1009

Dánarbú. Sjá: Skipti.

Dómarar

Verjandi í opinberu máli krafðist þess, að yfirsakadómari og fulltrúar hans vikju sæti vegna vanhæfis, þar sem einn fulltrúinn hafði úrskurðað áður en ákæra var gefin út vegna ölvunaraksturs, að eigi bæri að fella úr gildi ákvörðun lögreglustjóra um að svipta kærða ökuleyfi til bráðabirgða. Hefði fulltrúinn með þessu tekið slíka efnislega afstöðu, að ekki samrýmdist því, að yfirsakadómari eða fulltrúar hans færu með málið eftir úgáfu ákæru. Kröfunni var hafnað. 247

Héraðsdómur var ómerktur, þar sem hinn reglulegi dómari hafði aðeins skipað einn meðdómsmann í stað tveggja, er til þurfti skv. 37. A-gr. laga nr. 85/1936, sbr. 9. gr. laga nr. 28/1981. Við endurupptöku málsins í héraði var úr þessu bætt. Þess var þá krafist af öðrum málsaðilenum, að sá meðdómsmaðurinn, sem áður hafði verið skipaður, viki sæti. Leystu dómendurnir þrír úr deilunni með úrskurði án forsendna, þar sem kröfunni var hafnað. Úrskurðurinn var kærður til Hæstaréttar og staðfestur þar. 379

Lögmaður aðila krafðist þess, að héraðsdómari viki sæti vegna málsmeðferðar. Kröfunni var hafnað. 1056

P kærði J bæjarfógeta fyrir að hafa gert á hluta sinn í dómarastarfi og krafðist þess, að J yrði dæmdur til greiðslu sektar, en til vara, að hann sætti áminningu. Gert hafði verið árangurslaust fjárnám hjá P, á grundvelli þess krafist gjaldprotaskipta á búi hans og úrskurður um gjaldprotaskipti kveðinn upp. Hafði P ýmislegt við málsmeðferðina að athuga. Engin þeirra ávirðinga, sem P bar á J, varðaði dómara starf hans, en ágreiningslaust var, að J hafði engin afskipti haft af máli P. Kröfu P var hafnað. 1340

Fulltrúi yfirborgarfógeta, sem framkvæmdi lögtak fyrir tollstjórnann í Reykjavík, var tengdasonur hans. Var hann því vanhæfur og lögtakið ómerkt. 1508

Héraðsdómari vék sæti, þar sem hann taldi, að bróðir sinn kynni að vera

riðinn við ágreiningsefni málsaðila á þann veg, að þýðingu gæti haft fyrir úrlausn málsins.	1810
--	------

Dómkvaðning matsmanna

J og P óskuðu þess 1992, að dómkvaddir yrðu matsmenn til að gera arðskrá fyrir Flókadalsá. Eigendur Skóga í Flókadal mótmæltu því og kröfðust úrskurðar. Mat hafði farið fram 1987 til að skera úr ágreiningi um arðskrá fyrir ána. Eigendur Skóga skutu því til yfirmats vegna deilu um landamerki milli jarðanna Brúsholts og Skóga, þar sem í matinu væri gert ráð fyrir því, að arður umdeilds svæðis rynni til Brúsholts. Yfirmatsnefnd hafði ekki lokið störfum, er hér var komið, þar sem beðið var dóms í máli vegna landamerkjadeilunnar, en 24. sept. 1991 var kveðinn upp í Hæstarétti dómur í því máli. Féll hann eigendum Skóga í vil. Eftir að matið frá 1987 lá fyrir, hafði verið gerður nýr fiskvegur um foss í ánni. Héldu matsbeiðendur því fram, að forsendur arðskrár hefðu breyst verulega af þeim sökum. Þegar litið var til þessara atriða, þóttu forsendur svo breyttar frá matinu 1987, að fallast bæri á kröfu J og P um dómkvaðningu matsmanna.	1886
--	------

Dómsátt felld úr gildi

G ók bifreið undir áhrifum áfengis og gekkst undir sektargreiðslu með dómsátt. Héraðsdómara var ekki talið rétt að ljúka málinu án þess að svipta G ökuréttindum. Var sáttin felld úr gildi. Sjá: Bifreiðar. ..	241
Sjá næsta mál á undan, þar sem atvik voru hliðstæð.	244
P gekkst undir dómsátt 20. maí 1992 vegna ölvunaraksturs 9. mars 1990. Var honum með sáttinni gert að sæta greiðslu sektar og sakarkostnaðar og var auk þess sviptur ökuleyfi í 12 mánuði. Þar sem refsing sú, er P taldist hafa unnið til, fór ekki fram úr sektum, var brot hans fyrnt skv. 1. tl. 1. mgr. 81. gr. alm. hgl., þegar dómsáttin var gerð. Af málsgögnum varð ekki séð, að fyrningu hefði verið slitið. Bar því að fella sáttina úr gildi.	1274
Dómsátt var gerð við mann vegna ölvunaraksturs. Seinna kom í ljós, að hann hafði gefið lögreglu upp nafn bróður síns, þannig að með dómsáttinni hafði saklaus maður verið látinn sæta sektargreiðslu og sviptingu ökuréttinda. Fella bar sáttina úr gildi skv. 6. mgr. 112. gr. laga nr. 74/1974, sbr. 1. mgr. 199. gr. laga 19/1991.	1286
P gekkst undir greiðslu 50.000 króna sektar og að sæta sviptingu ökuleyfis í þrjú ár. Var brot hans talið varða við 1. mgr., sbr. 3. mgr., 45. gr.	

umfl., sbr. 1. mgr. 100. gr. og 3. mgr. 102. gr. sömu laga. Þ gekkst undir dómsátt vegna sams konar brots í mars 1990, þá 17 ára, en hafði ekki sætt öðrum refsingum. Samkvæmt 1. mgr. 71. gr. alm. hgl. hafði fyrri brot Þ ekki ítrekunarárhif á brotið, er sáttin tók til. Taldist Þ hafa gengist undir fjarstæð málalok með henni, sbr. 2. mgr. 102. gr. umfl. Bar því að fella dómsáttina úr gildi skv. 6. mgr. 112. gr. laga nr. 74/1974, sbr. 1. mgr. 199. gr. laga nr. 19/1991. 1777

Dráttarvextir

R höfðaði mál til greiðslu kröfu skv. skuldabréfi. Dæmdir voru 2,25% dr.vextir af höfuðstól kröfunnar frá 1. apríl 1986. Þegar R setti fram stefnukröfur í málinu, stóðu réttarfarsákvæði því í vegi, að hann gæti fengið dóm, þar sem tekin væri afstaða til kröfu um breytilegan vaxtafót eftir dómsuppsögu, svo sem ákvæði skuldabréfsins gerðu ráð fyrir. R tókst ekki að knýja fram greiðslu fyrir en fjórum og hálfu ári eftir uppsögu dómsins og gerði þá fyrirvara um, að hluti vaxta væri ógreiddur. Á þessu tímabili voru hæstu lögleyfðu dr.vextir skv. auglýsingum Seðlabanka Íslands lengst af hærri en 2,25% og réttareglur um vexti höfðu tekið breytingum. R höfðaði nýtt mál og krafðist greiðslu dr.vaxta, sem nam mismun á hæstu dr.vöxtum skv. auglýsingum Seðlabanka Íslands og dr.vöxtum skv. dómi í hinu fyrri máli frá dómsuppsögudegi í því til 1. nóv. 1990, þegar dómskuldin fékkst greidd. Málsaðilar deildu því í seinna málinu um dr.vexti eftir uppsögu dóms í fyrri málinu. Á þá deilu hafði ekki verið lagður efnisdómur. Þar sem beita skal þröngri skýringu varðandi neikvæð réttaráhrif dóma þótti 2. mgr. 196. gr. laga nr. 85/1936 ekki leiða til þess, að vísa bæri málinu frá dómi eins og gert var í héraði. Sératkvæði. 352

Eignarréttarfyrirvari

S keypti af T, teppaverslun, teppi á gólf húsnæðis, sem S hafði á leigu undir atvinnurekstur. Teppin voru seld með eignarréttarfyrirvara þess efnis, að T ætti þau, þar til S hefði staðið full skil á kaupverði. Það var greitt með skuldabréfum, sem fóru í vanskil. S varð að rýma húsnæðið vegna vanskila á leigu. T gerði þá kröfu á hendur húseigendum fyrir fógetarétti að fá teppin afhent með innsetningargerð. Samkvæmt matsgerð dómkvaddra manna voru teppin ekki orðin hluti fasteignarinnar, þar eð þau voru ekki varanlega skeytt við hana. Engar líkur voru leiddar að því, að brotnám teppanna myndi

valda teljandi tjóni á húsnæðinu. Fallist var á kröfu T um innsetningu.	1551
--	------

Einkaleyfi

Á lagði í maí 1988 inn umsókn um einkaleyfi á hugmynd að vél, sem ætluð var til að „skera sundmaga frá dálki“. Í júlí s.á. lagði N inn beiðni um einkaleyfi fyrir vél til að „aðskilja sundmaga frá hryggjum fisks“. Auglýsing um þá umsókn birtist síðar. Á krafðist þess, að lagt yrði lögbann við notkun og tilbúningi N á slíkri vél og jafnframt umráða með innsetningu yfir henni gegn greiðslu andvirðis hennar eða skuldajöfnuði skaðabóta við andvirði hennar. Reisti Á lögbannskröfu sína á því, að um væri að ræða nákvæmlega eins vélar og því væri vél N eftirlíking á sinni vél. Taldi Á sig hafa öðlast einkarétt á þessari uppgötvun umfram N og vísaði því til stuðnings í 2. mgr. 3. gr. laga nr. 12/1923. Kröfu sína um innsetningu byggði hann á 21. gr. laganna. Umsókn Á um einkaleyfi dugði ekki ein fyrir þeim rétti, sem hann hugðist tryggja með lögbanni og var þess synjað. Jafnframt var hafnað kröfu um innsetningu, þar sem 21. gr. ætti því aðeins við, er einkaleyfi hefði þegar verið veitt. B krafðist þess, að tók og afkvæmi hennar yrðu tekin úr umráðum F og afhent henni með innsetningargerð. Í úrskurði fógetaréttar, þar sem krafa B var tekin til greina, svo og gögnum málsins, kom fram, að F seldi K hina umdeildu tók og fjóra hvolpa hennar degi áður en innsetningarbeiðni var lögð fram í fógetarétti og sjö dögum áður en úrskurður réttarins var kveðinn upp. Að svo komnu var rétt að beina kröfu um umráð að hinum nýja vörslumanni. Þar sem það var ekki gert, varð eigi hjá því komist að ómerkja úrskurðinn.	1389 1488
--	-------------------------

Endurgreiðsla

Bú hlutafélags var tekið til gjaldþrotaskipta. Þrotabúið höfðaði mál gegn B og krafðist þess, að rift yrði greiðslu hlutafélagsins á skuld við hann og að B yrði dæmdur til endurgreiðslu. Kröfur þrotabúsins teknar til greina. Sjá: Gjaldþrot. Riftun. Bú K var tekið til gjaldþrotaskipta. Þrotabúið höfðaði mál gegn KEA og krafðist þess, að rift yrði greiðslu K á skuld við KEA og að KEA yrði dæmt til endurgreiðslu. Kröfur þrotabúsins teknar til greina. Sjá: Gjaldþrot. Riftun.	383 1033
---	------------------------

Endurkrafa

B sá að verulegu leyti um rekstur fyrirtækisins S 1983 og 1984. S taldi til skuldar hjá B vegna úttekta hans, ýmist á peningum hjá S eða vörum
--

og þjónustu óviðkomandi S, er B hafði látið S greiða. Höfðaði S mál til heimtu skuldarinnar. Á móti úttektum þessum lagði B fram í málinu reikninga frá einkafyrirtæki sínu fyrir vinnu hjá S. Þessa reikninga viðurkenndi S að hluta og tók tillit til þess við kröfugerð sína. Þingsókn féll niður af hálfu B við fyrirtöku málsins á reglulegu bæjarþingi eftir þingfestingu þess. Var málið því skv. 118. gr. laga nr. 85/1936 dæmt eftir framlögðum skjölum og skilríkjum og kröfur S teknar til greina. B áfrýjaði héraðsdómi og fjárnámi. Sjá: Hæstaréttarlög 45. gr. 111

K var sjálfskuldarábyrgðarmaður á skuldabréfi. Eftir að hafa leyst bréfið til sín, endurkafði hann annan sjálfskuldarábyrgðarmann um hluta þess fjár, sem hann hafði greitt eiganda bréfsins. Endurkrafan náði ekki fram að ganga. Sjá: Sjálfskuldarábyrgð. 997

S tók að sér að flytja fyrir H flatningsvél með strandferðaskipi frá Þingeyri til Reykjavíkur. H váttrygðði vélina hjá V hf., meðan á flutningnum stóð. Á leið skipsins fór vélin fyrir borð og hvarf í hafið. V hf. greiddi H váttryggingarbætur og endurkafði síðan S um bótafjárhæðina á grundvelli 25. gr. laga nr. 20/1954. Umbúnaður flatningsvélarinnar var ekki fullnægjandi sjóbúnaður, einkum þegar lítið var til árstíma og siglingaleiðar. Ósannað var, að samið hefði verið um að flytja vélina á þilfari. S gat ekki borið fyrir sig þá undanþágu frá ábyrgð, sem um ræddi í 3. lið skilmála á fylgibréfi, sem S gaf út fyrir vélinni. S tókst ekki að sýna fram á, að tjón V hf. stafaði af einhverjum þeim ástæðum, sem raktar eru í 2. mgr. 68. gr. laga nr. 34/1985. Bar því S sem farmflytjandi bótaábyrgð á tjóni vegna óhappsins skv. 1. mgr. sama ákvæðis. S gat ekki sýnt fram á annað en það hafi verið afgreiðslumaður skipsins á Þingeyri og yfirmenn þess, sem tóku ákvörðun um að flytja flatningsvélina á þilfari. Þeir báru fulla stjórnunarábyrgð á þessari ráðstöfun gagnvart S. Meta varð það svo, að þetta hafi verið gert í umboði S sem farmflytjanda. Fram kom, að 2. stýrimaður hafði verkstjórn, þegar skipið var sjóbúið. Bar hann, að hann hefði aðeins lítið lauslega yfir umbúnað vélarinnar. Ekki var leitt í ljós, að hásetar, sem gengu frá vélinni, hefðu breytt gegn fyrir-mælum yfirmanna eða því, er þeir höfðu látið viðgangst um búnað farms. Með venjulegri aðgæslu hlutu stjórnendur skipsins að gera sér grein fyrir, að tjón gæti hæglega hlotist af umbúnaði vélarinnar. Þetta aðgæsluleysi þeirra var stórfellt. Samkvæmt 6. mgr. 70. gr. laga nr. 34/1985 gat S því ekki borið fyrir sig ábyrgðartakmörkun skv. öðrum ákvæðum greinarinnar. Bar þannig að taka kröfu V hf. til greina. 1178

*Endurskoðendur. Sjá Löggiltir endurskoðendur.**Endurupptaka*

- Lögmaður stefndu mætti ekki til þinghalds og var málinu þá frestað til þinghalds tiltekinn dag að ósk lögmanns stefnenda til öflunar matsgerðar. Áður en kom að því þinghaldi barst dómara beiðni lögmanns stefndu um endurupptöku málsins með vísun til 4. tl. 97. gr. laga nr. 91/1991, þar sem hann hefði haft lögsmæt forföll í hinu fyrra þinghaldi. Lögmaður stefnenda mótmælti endurupptöku, og dómari hafnaði henni með ákvörðun utan réttar, er hann tilkynnti lögmanni stefndu bréflega. Héraðsdómara bar að kveða upp úrskurð um ágreiningsefnið, þar sem beiðni um endurupptöku var andmælt af hálfu stefnenda, og slíkur úrskurður sætti kærú til Hæstaréttar, sbr. í-lið 1. mgr. 143. gr. laga nr. 91/1991. Við svo búið var hin kærða ákvörðun ómerkt. 1739
- Á mætti ekki til þinghalds 28. október, er tekið var fyrir öðru sinni mál vegna kröfu um gjaldþrotaskipti á búi hans. Hann mætti hins vegar skömmu eftir lok þinghaldsins og fékk þá vitneskju um, að málið hefði verið tekið til úrskurðar. Úrskurður var kveðinn upp 30. s.m. Á kærði úrskurðinn til Hæstaréttar. Eftir upkvaðningu úrskurðarins átti Á þann eina kost að æska endurupptöku skv. 1. mgr. 137. gr. laga nr. 91/1991, sem hér varð að leggja til grundvallar, sbr. 3. mgr. 176. gr. og lokamálslið 1. mgr. 179. gr. laga nr. 21/1991 um gjaldþrotaskipti o.fl. Brast þannig heimild til kærú málsins, sbr. 4. mgr. 96. gr. laga nr. 91/1991 og bar að vísa því frá Hæstarétti. 2028

Erfðafesta

- P var 1937 byggt Sæbólslund í Kópavogi til erfðafestu í 99 ár. Í samningi 1980 milli P og tengdasonar hans G annars vegar og Kópavogsskaupstaðar hins vegar, lýstu þeir því yfir, að öll réttindi þeirra samkvæmt erfðaleigusamningnum væru niður fallin og að fullu bættur missir þeirra. Árið eftir var mál höfðað til að fá samninginn ógiltan. Sjá: Gerhæfi. 1858

Erfðaskrá

- B og J gengu í hjúskap 1928. Þá átti J soninn BI 11 ára. Hjónin eignuðust ekki börn saman, en ólu upp fósturdóttur P. Hjónin gerðu erfðaskrá

- 1961, þar sem þau arfleiddu hvort annað „eins og framast er heimil-
að í lögum“. Jafnframt ráðstafaði B helmingi eigna sinna til P. Eftir
lát hjónanna varð ágreiningur um arfsskipti eftir þau. Sératkvæði.
Sjá: Búskipti. 1762
- E og G, barnlaus hjón, gerðu sameiginlega og gagnkvæma erfðaskrá 1948.
Þar sagði, að eigur þeirra skyldi það erfa, er lengur lifði, en við lát
þess skyldu þær ganga til J, móður E, nema eigur þær, er G ætti í
óskiptu búi hjá föður sínum GG, er ættu að ganga til V, GGM og S
og skiptast jafnt milli þeirra. J lést 1962 og GG á sama ári. Við skipti
á db. hans 1965 kom húseign í hlut G. Hann dó 1968. Með skipta-
gerð 1970 fékk E afhentar allar eigur db. G til eignar og fullra um-
ráða án nokkurra kvaða. Þar með hafði E full umráð eigna þeirra
hjóna eins og erfðaskráin frá 1948 hafði gert ráð fyrir. E ráðstafaði
eignum sínum með erfðaskrá 1978. Krafist var ógildingar á erfða-
skránni, þar sem E hefði ekki mátt ráðstafa eignum sínum með
henni. Jafnframt var þess krafist, að erfðaskráin frá 1948 yrði lögð til
grundvallar skiptum eftir E að svo miklu leyti, sem unnt væri. Skilja
bar ákvæði erfðaskrárinnar frá 1948 svo, að megintilgangur hennar
hefði verið að tryggja langlífari maka óskertan erfðarétt eftir hinn
skammlífari, en þessu næst að veita móður E stöðu einkaerfinga að
E og G látnum með þeirri takmörkun, sem fólst í þeim eignum, sem
G átti í óskiptu búi föður síns. Sú takmörkun gat aðeins komið til
framkvæmda, ef hjónin hefðu bæði látist á undan tilgreindum for-
eldrum sínum og bú GG hefði verið óskipt við andlát langlífari mak-
ans. Þegar G fékk arfinn eftir foreldra sína 1965, voru forsendur
brostnar fyrir bréfarfi þessum. E var einkaerfingi G og skv. 34. gr. og
35. gr. erfðalaga nr. 8/1962 heimilt að ráðstafa öllum eignum sínum
með erfðaskrá, þar sem skylduerfingjum var ekki til að dreifa. Bar
við skipti á db. E að beita ákvæðum þeirrar erfðaskrár. 1926

Erlendur dómur

- A og M sömdu um varnarþing í Hamborg. Á grundvelli þess samnings
gekk dómur fyrir dómstóli þar um kröfu A gegn M. Þar sem tilraun-
ir til að fá dómskuldina greidda, báru ekki árangur, höfðaði A mál
fyrir bæjarþingi Reykjavíkur og hafði þar uppi sömu kröfu. Sjá:
Varnarþing. 2198

Faðerni

- P tjáði presti, er skírði dóttur hennar G, að J væri faðir G. Kvaðst P hafa
gert þetta í samráði við J, en hann hélt því fram, að sér hefði ekki

- verið um þetta kunnugt. Þ viðurkenndi, að J væri ekki faðir G, sem kvaðst hafa fengið um þetta vitneskju, er hún var 13 ára. Samkvæmt þessu voru upplýsingar, sem skráning hjá Hagstofu Íslands á faðerni G byggðust á, ekki réttar. Ljóst var, að J átti að svo vöxnu máli lögvarða hagsmuni tengda því, að dómur gengi um það, hvort umrædd skráning hans sem föður G hjá Hagstofu Íslands mætti gegn mót-mælum hans áfram standa, eftir að framangreindar upplýsingar lágu fyrir. Engir réttarfarslegir hagsmunir voru því í vegi, að á þá kröfu gæti reynt í máli, sem J höfðaði gegn P og J og Hagstofu Íslands til réttargæslu, og hún hefði að réttu lagi átt að geta náð fram að ganga. Málinu var hins vegar vísað frá héraðsdómi sökum þess, hvernig endanlegri kröfugerð J var háttað. 858
- H höfðaði mál til þess, „að fram færi öflun nauðsynlegra sönnunargagna . . . til þess að leggja fram í einkamáli, sem stefnandi ætlar að höfða, til að ógilduð verði með dómi viðurkenning hans á faðerni stefnda M . . . og til ógildingar meðlagsúrskurðar . . .“ Kröfugerð var þannig háttað, að hún var ekki dómtæk. Sjá: Kröfugerð. 2057

Farbann

- Erlendum manni, er komið hafði til Íslands 19. sept. 1991, og hafði verið í sakadómi 19. nóv. s.á. dæmdur í sex mánaða fangelsi og óskað dómimum áfrýjað, var gert að sæta farbanni, uns dómur Hæstaréttar gengi í máli hans, en það hafði verið sett á skrá til munnlegs málflutnings. .. 80
- Lögreglurannsókn stóð yfir vegna gruns um stórfelld skjalafals- og auðgunarbrot E. Brýn þörf var talin á nærveru hans í þágu rannsóknarinnar. E kvað sér nauðsyn að komast úr landi vegna viðskipta á Spáni. Hvorki var gerð grein fyrir því, hver þessi viðskipti væru né hvers vegna utanför vegna þeirra væri brýn. E var gert að sæta farbanni í rúman mánuð. 787

Farbanni aflétt

- E kærði úrskurð sakadóms um, að hann sætti áfram farbanni, en E hafði veið ákærður fyrir stórfelld skjalafals- og auðgunarbrot. Í dómi Hæstaréttar segir, að forsendur fyrir farbanni séu ekki lengur fyrir hendi og var því aflétt. Sjá bls. 787. 985

Farmflutningar

- S tók að sér að flytja fyrir H flatningsvél með strandferðaskipi frá Þingeyri til Reykjavíkur. H váttrygðði vélina hjá V hf., meðan á flutningnum

stóð. Á leið skipsins fór vélin fyrir borð og hvarf í hafið. V hf. greiddi H váttryggingarbætur og endurkrafði síðan S um bótafjárhæðina á grundvelli 25. gr. laga nr. 20/1954. Var krafan tekin til greina. Sjá: Endurkrafa. 1178

Fasteignagjöld. Sjá Fasteignaskattur

Fasteignakaup

K og H keyptu hús af M í febrúar 1984 og tóku við því í maí s.á. Í apríl 1988 beindi lögmaður þeirra formlega kvörtun til M um galla á húsinu. Í júní s.á. hlutuðust K og H til um dómkvaðningu matsmanna til að skoða og meta skemmdir og galla á húsinu. Matsgerð lá fyrir í sept. s.á. Nam tjón skv. henni 1.617.400 krónum. Kröfðust K og H greiðslu þeirrar fjárhæðar úr hendi M auk 400.000 króna vegna óþæginda, rökunar og miska. K og H tókst ekki að sanna, að kvartað hefði verið við M yfir göllum á húsinu fyrr en með nefndu bréfi. Þá voru tæp fjögur ár liðin frá því, K og H tóku við húsinu. Þau urðu gallanna vör fljótlega eftir það og gafst þá þegar tilefni til að kvarta yfir þeim og láta kanna orsakir þeirra og umfang. Með hliðsjón af 52. gr. laga nr. 39/1922 og dómvenju um réttaráhrif tómlætis varðandi kvartanir vegna galla í fasteignaviðskiptum töldust kvartanir K og H hafa komið of seint fram og var M sýknaður af kröfum þeirra. 198

F keypti fasteign af M. Tvær greiðslur af kaupverði greiddi F til J, sölu-manns á fasteignasölu þeirri, sem annast hafði sölu eignarinnar. J dró sér þessar greiðslur og var með dómi í opinberu máli sakfelldur vegna þess fyrir brot á 247. gr. alm. hgl. Í máli, sem M höfðaði gegn F, snerist ágreiningur málsaðila aðallega um það, hvort F hefði með nefndum greiðslum til J fullnægt greiðsluskyldu sinni gagnvart M. Í kaupsamningi aðila var ekki að finna ákvæði um greiðslustað kaup-verðs. Í dómi Hæstaréttar segir, að það sé meginregla um fasteignakaup, að greiðslustaður sé hjá seljanda, nema um annað sé sérstaklega samið. F tókst ekki sönnun þess, að um það hefði orðið samkomulag, að hann innti greiðslu kaupverðsins af hendi til J. Fasteignasala feli ekki í sér, án sérstakrar tilgreiningar, heimildir til handa þeim, er hana annast, að veita kaupverði viðtöku f.h. seljanda, sbr. 9. gr. laga nr. 34/1986. F var dæmdur til að greiða M umræddar greiðslur. M var sýknaður að svo stöddu af kröfu F um útgáfu afsals fyrir eigninni. 1022

Kaupendur íbúða í fjölbýlishúsi töldu húsbyggjendur hafa vanefnt skyldur

skv. kaupsamningum við þá. Höfðuðu þeir mál til efnda á þessum skyldum. Var deilt um kostnað vegna frágangs lóðar og í því sambandi um túlkun ákvæða kaupsamnings, byggingarskilmála og leigulóðarsamnings. Húsbyggjendur tókust á hendur skyldur gagnvart hreppsnefnd og byggingaryfirvöldum skv. ákvæðum leigulóðarsamnings og byggingarskilmála, sem áttu að vera þeim ljós. Þeir gátu ekki með samningum við kaupendur einstakra íbúða hússins samið sig undan þessum skyldum og gert kaupendur ábyrga fyrir efndum þeirra. Þeir liðir í kröfugerð íbúðareigenda, sem um var deilt, samrýmdust þeim skuldbindingum, er hvíldu á húsbyggjendum. Um fjárhæð þessara liða var ekki deilt, og voru þeir teknir til greina, enda hvorki fallnir niður fyrir fyrningu né tómlæti, svo sem haldið var fram. 1040

- A og K keyptu íbúð af S og fyrrverandi sambýliskonu hans M, sem átt höfðu íbúðina í óskiptri sameign og stóðu saman að sölu hennar hjá fasteignasölnunni G. Eignarhluti S í íbúðinni hafði verið 30%, en M 70% og skyldu þessi hlutföll lögð til grundvallar við uppgjör þeirra í milli. Hlutfallanna var getið í þinglýstri eignarheimild þeirra að íbúðinni og mátti kaupendum vera um hana kunnugt við gerð kaupsamnings. Af skiptingunni leiddi ekki sjálfkrafa, að kaupendum bæri að greiða kaupverð til seljenda hvors í sínu lagi í þessum hlutföllum. Var greiðslutilhögun háð samningum um kaupin, en í kaupsamningi var ákvæði um, að útborgun kaupverðs skyldi greidd á skrifstofu G. Kaupendur máttu treysta því, að þeim væri rétt að inna útborgunargreiðslur af hendi þar í einu lagi hverju sinni. Fyrir eftirstöðvum kaupverðs áttu kaupendur að afhenda á tilteknum tíma skuldabréf með veði í hinu selda gegn afhendingu afsals. Áttu eftirstöðvarnar að greiðast á fjórum árum með árlegum gjalddaga. Kaupendur buðu fram tvö skuldabréf með umsömdum kjörum. Fjárhæð eftirstöðva skiptist á bréfin eins og eignarhlutdeild seljenda hafði verið háttað. S krafði kaupendur hins vegar um peningagreiðslu á þeim hluta eftirstöðva, sem koma átti í hans hlut. Byggði hann kröfuna á því, að hann hefði ekki fengið full skil á sínum hluta útborgunar. Samkvæmt því sem áður sagði þurftu kaupendur ekki að hlíta því, hvernig til tækist um skiptingu á greiðslum útborgunar milli seljenda. Áttu þeir því, eins og á stóð, rétt á því, að S tæki við bréfinu sem fullnægargreiðslu og gæfi út afsal að sínu leyti. Vegna synjunar S á því áttu kaupendur að fullnægja greiðsluskyldu sinni á eftirstöðvum gagnvart honum með geymslugreiðslum. Þess í stað lögðu kaupendur þær inn

hjá lögmanni sínum. Var sá greiðsluháttur ekki fullnægjandi, þótt S væri tilkynnt um innborganirnar. Átti því ekki við, er hér var komið, að kaupendur afhentu skuldabréf með upphaflegum skilmálum, heldur var þeim gert að greiða í einu lagi þær fjárhæðir afborgana og umsaminna vaxta af eftirstöðvum, sem falla áttu í gjalddaga hverju sinni, með hæstu alm. innlánsvöxtum frá gjalddaga til uppsögudags dóms Hæstaréttar, en með dr.vöxtum skv. III. kafla vaxtalaga frá þeim degi til greiðsludags. Gegn þessari greiðslu bar S að gefa út af-sal fyrir eignarhlut sínum í íbúðinni. S var dæmdur til að greiða kaupendum málskostnað í héraði og fyrir Hæstarétti. 1950

Fasteignasala

F keypti fasteign af M. Hann greiddi tvær greiðslur af umsömdu kaup-verði J, sölumanni á fasteignasölu, sem annaðist sölu eignarinnar. Fasteignasala felur ekki í sér, án sérstakrar tilgreiningar, heimildir til handa þeim, sem hana annast, að veita kaupverði viðtöku fyrir hönd seljanda, sbr. 9. gr. laga nr. 34/1986 um fasteigna- og skipasölu. Sjá: Fasteignakaup. 1022

Fasteignaskattur

Snemma árs 1987 lagði Eyjahreppur fasteignaskatt á tiltekna fasteign í hreppnum á grundvelli fasteignamats 1. janúar s.á. Gjaldþaga skatts-ins voru 1. apríl og 1. ágúst 1987. Hinn 6. ágúst 1991 var kveðinn upp úrskurður um það í fúgetarétti, að lögtak færi fram. Var lögtaksrétt-ur þá fallinn niður fyrir fyrningu. Sjá: Fyrning. 1323

Sjá bls. 1323 hliðstætt mál milli sömu aðila. 1326

J taldi sér óskyld að greiða fasteignaskatt af eignarhluta í húseign, þar sem þar væri starfrækt endurhæfingarstöð fyrir fatlaða og aldraða, sem ekki væri rekin í ágóðaskyni. Á ágreining um þetta reyndi í upp-boðsrétti vegna nauðungaruppboðs á eignarhlutanum, sem Gjald-heimtan í Reykjavík hafði gerst aðili að. Var ákveðið að reka um ágreininginn sérstakt uppboðsréttarmál. Undir rekstri þess óskaði J úrskurðar yfirséttanefndar og bar fyrir sig 5. gr. laga nr. 73/1980, þar sem fjallað er um heimild til undanþágu frá greiðslu fasteigna-skatts, m.a. fyrir endurhæfingarstöðvar. Yfirséttanefnd taldi um-rædda starfsemi J falla að hluta til undir nefnt heimildarákvæði og féllst á, að J nyti undanþágu frá fasteignaskatti að 1/3. J setti sig ekki við þá niðurstöðu. Í úrskurði uppboðsréttar er skírskotað til 3. mgr. 4.gr. laga nr. 73/1980, en þar segir, að verði ágreiningur um gjald-

- skyldu eða gjaldstofn, skeri yfirs kattane fnd úr. Úrskurður nefndarinnar sé fullnaðarúrskurður, sbr. 3. mgr. 24. gr. laga nr. 94/1976, en honum megi skjóta til dómstóla skv. beinni heimild í niðurlagi 3. mgr. 4. gr. laga nr. 73/1980. Ekki sé hlutverk uppboðsréttar að endurskoða mat yfirs kattane fndar. Verði heldur ekki séð, að það sé bersýnilega rangt. Ágreiningur var ekki um kröfufjárhæð. Úrskurður var, að nauðungaruppboð færi fram. Í dómi Hæstaréttar segir, að J hafi átt þess kost að láta reyna á lögmæti úrskurðar yfirs kattane fndar í bæjarþingsmáli, en þar sem hún hafi kosið að láta uppboðsrétti eftir að meta gildi hans, yrði við svo búið að sitja. Eigi var gild uppboðsheimild fyrir aukavatnsskatti, sem var hluti uppboðs-kröfunnar, og var hún lækkuð, sem honum nam. 1360
- K, eiganda Hrafnhóla í Kjalarneshreppi, og hreppinn greindi á um það, hvort hreppnum væri heimilt að leggja á K fasteignaskatt vegna Hrafnhóla skv. b-lið 2. mgr. 3. gr. laga nr. 73/1980. Samkvæmt. 7. gr. laganna fylgir fasteignaskatti lögveð í fasteign. K skírskotaði m.a. til 40. og 67. gr. stjórnarskrár og jafnræðisreglu íslensks réttar. Ágreiningur þessi olli óvissu um réttmæti lögveðskröfunnar og þar með lagagrundvöll fyrir nauðungarsölu á fasteigninni. Að svo vöxnu máli skorti fullnægiandi lagaskilyrði til þess, að fasteignin yrði við svo búið seld á nauðungaruppboði til lúkningar kröfunni skv. e-lið 1. tl. 1. gr. laga nr. 57/1949, sbr. nú 5. tl. 1. mgr. 6. gr. laga nr. 90/1991, sbr. H 1990, 322 og 329 og H 1992, 1563. Úrskurður uppboðsréttar, að nauðungaruppboð færi fram, felldur úr gildi. 1618

Fasteignir

- H og K, sem keyptu húseign af M., höfðuðu mál til heimtu bóta vegna galla á henni. Sýkna vegna tómlætis. Sjá: Fasteignakaup. 198
- Landbúnaðarráðherra vegna ríkissjóðs seldi H og E jörðina Grísará í Hrafnagilshreppi. Undanskilin voru „vatns- og jarðhitaréttindi umfram heimilisþarfir“. Sjá: Jarðhiti. 1720
- Deilt um gildi samnings milli Kópavogskaupstaðar annars vegar og P og G hins vegar um brottfall erfðafesturéttinda o.fl. Sjá: Gerhæfi. 1858

Félagsaðild

- Hið íslenska prentarafélag eignaðist Miðdal í Laugardal 1941. S var þá félagsmaður. Skipulagt var sumarbústaðahverfi á landi jarðarinnar 1942 og nokkrir sumarbústaðir byggðir með sameiginlegu átaki. Var S á því ári úthlutað einum þeirra. Notaði hann bústaðinn að stað-

aldri fyrir sig og fjölskyldu sína, ræktaði lóðina umhverfis hann og tók þátt í kostnaði við vegalagningu og girðingar. S stofnaði prentsmiðju 1964 og var aðild hans að HÍP slitið eftir það. Höfðað var dómsmál gegn S 1987 og þess krafist, að honum yrði gert skylt að fjarlægja sumarbústaðinn. Bygðist krafan á því, að S væri utan Félags bókagerðarmanna, sem HÍP hafði stofnað ásamt tveim öðrum stéttarfélögum og félögin þrjú sameinast í. Jafnframt hefði félagið sem landeigandi fulla heimild til að segja upp afnotum af landinu og setja þau skilyrði fyrir landnotum, sem það kysi. Réttur S var hvorki tímabundinn í upphafi né háður fyrirvara um félagsaðild. Ekki var sýnt fram á, að reglur, sem síðar voru settar og að þessu lutu, hefðu komist á með þeim hætti, að bindandi væri fyrir S um þetta grundvallaratriði. Réttur S til nýtingar landsins, er tilheyrði sumarbústað hans í samræmi við upphaflegan tilgang með úthlutun þess til hans, hafði haldist við lýði, þótt hann vegna breytinga á starfshögum ætti ekki lengur aðild að HÍP og síðar Félagi bókagerðarmanna. Gat félagið ekki fellt þenna rétt S úr gildi, meðan hann og eiginkona hans kysu að nýta hann og efndu að sínu leyti þær skyldur sem réttinum voru samfara. Sýkna.

747

Á keypti sumarbústað í landi Miðdals í Laugardalshreppi af E 1952. Þeir voru báðir meðal stofnenda Byggingarfélags prentara, en Hið ísl. prentarafélag hafði eignast jörðina 1941. Af samþykktum og reglugerðum um sumarbústaðabyggingar og lóðir í Miðdal má ráða, að hvorki hafi í upphafi né síðar verið gert ráð fyrir því, að afnotaréttur lóða flyttist fyrir erfð til annarra en maka rétthafa. Varð að líta svo á, að bæði E og Á hafi átt afnotarétt að lóð undir umræddan sumarbústað með slíkum takmörkunum og verið fullkunnugt um þær. Á lést 1975 og ekkja hans 1981. Eftir lát hennar eignuðust börn þeirra sumarbústaðinn að jöfnu. Eitt þeirra seldi systkinum sínum sinn hlut 1985. Eigandi Miðdals, sem þá var orðinn Félag bókagerðarmanna, höfðaði mál gegn eigendum bústaðarins 1987 og krafðist þess, að þeim yrði gert skylt að fjarlægja bústaðinn af landi Miðdals. Niðjar Á gátu ekki fengið betri rétt en hann sjálfur. Urðu þeir að hlíta því, að afnotarétti að lóð undir sumarbústað þeirra lyki þannig, að fjarlægja bæri bústaðinn eða selja hann Félagi bókagerðarmanna eða einhverjum félagsmanni þess. Bústaðurinn var byggður úr hleðslusteini og varð ekki fjarlægður nema með niðurrifi. Hagsmunir Félags bókagerðarmanna felast í því öðru fremur, að sumarbústaðahverfið í landi Miðdals sé byggt félagsmönnum eða þeim, er njóta réttar til

Þess á hverjum tíma skv. samþykktum félagsins. Ekki varð hins vegar séð, að það væri sérstaklega í þágu félagsins, að umræddur bústaður yrði nú fjarlægður úr grónu umhverfi. Ekki hafði nægilega á það reynt, hvort félagið gæti leyst til sín bústaðinn eða hann yrði seldur einhverjum félagsmanni. Þegar á allt var litið, þótti eðlilegt, að sú leið yrði reynd áður en til þess gæti komið að fallast á kröfu um brottflutning. Sýkna að svo stöddu. 1209

Félagsdómur

- VSÍ f.h. Flugleiða hf. höfðaði mál fyrir Félagsdómi gegn FÍA og krafðist viðurkenningar dómsins á eftirfarandi: 1. að flugmönnum væri skylt skv. tilteknu ákvæði í kjarasamningi aðila að framkvæma tilgreind störf. 2. að tiltekin fyrirmæli FÍA til félagsmanna sinna að framkvæma ekki tilgreind störf væru brot á kjarasamningi aðila og ólög-mæt aðgerð. 3. að FÍA væri skaðabótaskyld fyrir tjóni, er Flugleiðum hefði verið valdið með neitun um að framkvæma tilgreindar starfs-reglur félagsins. Stefndi krafðist frávísunar málsins í heild vegna vanreifunar. Félagsdómur hafnaði þeirri kröfu. Hæstiréttur staðfesti dóm Félagsdóms að því leyti, að ekki væru efni til að vísa frá dómi 1. og 2. lið kröfugerðar, en vísaði frá Félagsdómi kröfu skv. 3. lið, þar sem ekki var tiltekið í krónum, hve hárra bóta væri krafist. 148
- Starfsmannafélag Reykjavíkurborgar höfðaði mál fyrir Félagsdómi gegn Reykjavíkurborg og krafðist þess, að viðurkennt yrði, að tiltekin stétt innan félagsins fullnægði dagvinnuskyldu sinni með því að vinna 37,5 stundir á viku og að uppsögn á þessu kjaraatriði yrði dæmd ólög-mæt. Málinu var vísað frá Félagsdómi. Sjá: Frávísun. 1295

Félög

- Bú Sölusamtaka íslenskra matjurtaframleiðenda var tekið til gjaldþrota-skipta með úrskurði skiptaréttar, sem kærður var til Hæstaréttar. Samþykktir samtakanna kváðu ekki ótvírætt á um persónulega ábyrgð félagsmanna á skuldbindingum samtakanna, og hún varð ekki leidd af lagareglum. Var því talið rétt að taka bú samtakanna til gjaldþrotaskipta. 1405
- Opinbert mál var höfðað gegn G fyrir að hafa á sendibifreið tekið að sér og stundað leiguakstur á vörum fyrir Sendibíla hf. í Reykjavík á fé-lagssvæði Trausta, félags sendibifr.stjóra, án þess að vera félagsmað-ur í því stéttarfélagi. Sakarefnið laut eingöngu að því að koma fram refsingu á hendur G fyrir brot á ákvæðum 5. gr. laga nr. 77/1989.

- Með reglugerð nr. 121/1990 var fyrst sett á takmörkun varðandi akstur sendibifreiða. Áður en takmörkunin tók gildi var ekki fyrir hendi lögmælt skylduaðild sendibifreiðarstjóra að stéttarfélagi. Ákærði var þá félagsmaður í félaginu Afli, en ekki Trausta. Hvorki nefnd lög né reglugerð kváðu á um skylduaðild að Trausta, félagi sendibifreiðarstjóra. Var því eigi lagagrundvöllur til að dæma G til refsingar fyrir að hafa stundað leiguakstur á vörum á félagssvæði Trausta án þess að vera félagsmaður í því félagi. Sýkna. Sératkvæði. 1828
- Opinbert mál var höfðað gegn G fyrir að hafa á sendibifreið tekið að sér og stundað leiguakstur á vörum fyrir Sendibíla hf. í Reykjavík á félagssvæði Trausta, félags sendibifreiða, án þess að vera félagi í því stéttarfélagi. Sakarefnið laut eingöngu að því að koma fram refsingu á hendur G fyrir brot á ákvæðum 5. gr. laga nr. 77/1989. Sýkna. Sératkvæði. Sjá dóm í hliðstæðu máli á bls. 1828, 1834

Firma

- H tilkynnti firmað B til firmaskrár 17. apríl 1979. Hann seldi I það 30. sept. 1986. Taldi H, að viðskipti B væru sér óviðkomandi upp frá því og sér væri einnig óviðkomandi tilkynning um breytingu á eignaraðild, sbr. 2. mgr. 21. gr. laga nr. 42/1903. I uppfyllti ekki tilkynningarskyldu skv. þessu lagaákvæði. H gaf ekki til kynna, að hann vildi eftir eigendaskiptin vera skrásettur áfram í firmaskrá sem fullábyrgur eigandi firmans, sbr. H 1966, 921. Í febrúar 1987 pantaði G nokkur í nafni B gistingu fyrir útlending í hóteli F, sem krafði H persónulega og f.h. B um greiðslu á hótelsreikningnum. G hafði ekki skráða heimild til að skuldbinda B. Sýkna. 483

Fjallskil

- Hreppssjóður krafði jarðeigandann B um vangoldin fjallskilagjöld fyrir tiltekið tímabil, þar sem hann hefði ekki sinnt skyldum sínum skv. lögum nr. 42/1969 um smölun búfjár á afréttum og heimalöndum. B lét sækja þing, en síðar féll þingsókn niður án þess varnir kæmu fram. Málið dæmt skv. 118. gr. laga nr. 85/1936 eftir framlögðum skjölum og skilríkjum og kröfur hreppssjóðs teknar til greina. K var synjað um að koma að vörnum fyrir Hæstarétti, sbr. 45. gr. laga nr. 75/1973, og héraðsdómur staðfestur. 56

Fjárdráttur

- K var sakfelld fyrir fjádrátt í opinberu starfi með því að hafa á tilteknu tímabili sem deildarþroskaþjálfí á Kópavogshæli dregið sér samtals

- 56.000 krónur af líffeyri vistmanna hælisingisins frá Tryggingstofnun ríkisins, svonefndum vasapeningum, sem K hafði umsjón með. K leyndi fjárdráttinum með því að falska fylgiskjöl í bókhaldi. K var refsað með tveggja mánaða skilorðsbundnu fangelsi fyrir brot á 1. mgr. 247. gr., sbr. 138. gr., alm. hgl. Sératkvæði. 133
- P var sakfelldur fyrir brot á 1. mgr. 247. gr. alm. hgl. með því að hafa á tilteknu árabili haldið eftir af launum starfsmanna fyrirtækis síns iðgjöldum til líffeyrissjóðs og ekki staðið skil á þeim. Iðgjöldin, samtals 968.452,49, krónur notaði P í þágu fyrirtækis síns. Við ákvörðun refsingar bar að taka tillit til þess, að um hegningarauka var að ræða. P var gert að sæta 10 mánaða fangelsi, þar af voru sjö mánuðir skilorðsbundnir. 535
- Hjónin I og H voru stjórnarmenn í hlutafélagi og I forstjóri. Rekstur félagsins fólst í innflutningi og sölu á bifreiðum. Hjónunum var gefið að sök að hafa á þriggja ára tímabili, er félagið gat ekki staðið í skilum við skuldheimtumenn, slegið heimildarlaust eign sinni á allt að 14.195.828 krónur umfram venjulegar og umsamdar launagreiðslur og látið bókfæra þær í opinn viðskiptareikning I. Hann hafði vörslur þessara fjármuna og þeir voru eign félagsins. Einkauktækt þessi var í andstöðu við 112. gr. laga nr. 32/1978. H bar sem stjórnarmanni í félaginu að fylgjast með fjárvörslu þess. Gat henni ekki dulist, að svo miklar greiðslur til sín og manns síns persónulega væru óheimilar. I og H gerðust með þessu sek um brot á 247. gr. alm. hgl. Þá var I gefið að sök að hafa slegið eign sinni á nýja bifreið þrem dögum fyrir gjaldþrot félagsins með því að leggja inn í bókhald þess málamyndaskuld vegna ógreidds orlofs. Ennfremur var honum gefið að sök að hafa dregið sér fé af tékkareikningi og jafnframt andvirði fjögurra bifreiða, sem seldar voru tilteknum aðilum. Féð notaði I í eigin þágu. Með þessu gerðist I brotlegur við 247. gr. alm. hgl. 560
- J var stjórnarformaður og framkvæmdastjóri í hlutafélagi og M stjórnarformaður. Þeir voru ákærðir fyrir brot á 1. mgr. 247. gr. alm. hgl. með því að hafa á tilteknu tímabili sem forráðamenn félagsins haldið eftir af launum starfsmanna skyldusparnaði og eigi staðið skil á honum heldur dregið félaginu, sem þá var í fjárhagserfiðleikum. Ósannað var, að M hefði haft þau afskipti af rekstri félagsins á þessum tíma, að hann hefði látið halda skyldusparnaði eftir eða átt þátt í því. Telja varð ólíklegt, að féð hefði verið til hjá félaginu, þegar greidd voru launin, sem það átti að dragast af. Örugg vísbending um annað varð

ekki talin felast í því einu, að skylduskparnaður var reiknaður út og færður á launaseðla. Var talið ósannað, að J hafi gerst sekur um brot gegn 1. mgr. 247. gr. alm. hgl. J og M voru báðir sýknaðir.	966
Ávöxtun sf. var stofnað 1983. Frá 1985 stóðu A og P einir fyrir féluginu. Var Á prókúruhafi. Í 1. gr. félagssamnings sagði, að stofnendur reki „í félagi fjármunastarfsemi í Reykjavík og öllu landinu undir firmanafninu Ávöxtun sf.“ Á og P stofnuðu ásamt fleirum 1986 Verðbréfasjóð Ávöxtunar hf. og 1988 ásamt fleirum Rekstrarsjóð Ávöxtunar hf. Ávöxtun sf. varð gjaldþrota 14. okt. 1988 svo og Á og P. Verðbréfasjóður Ávöxtunar hf. komst í þrot 1988. Um sama leyti komst Rekstrarsjóður Ávöxtunar hf. í þrot. Í mars 1991 voru Á og P ákærðir fyrir ýmis lögbrot í tengslum við rekstur þessara félaga. Þeim var m.a. gefið að sök að hafa í ávinningsskyni sem einkaeigendur og forstöðumenn Ávöxtunar sf. notað verulegan hluta af fjármunum sjóðanna í þágu Ávöxtunar sf. og fyrirtækja, sem það og/eða þeir persónulega áttu hlut í. Á og P gerðust með þessu sekir um fjárdrátt, sem nam 63.213.435 kr., og brotlegir við 247. gr. alm. hgl. Hughönnun hf. var stofnað 1988. Á og P áttu 62% hlutafjár og voru í stjórn og varastjórn. Félagið seldi á sama ári mestan hlut eigna sinna fyrir 1.200.000 kr. Á og P viðurkenndu að hafa tekið undir sig alla greiðsluna og ráðstafað í eigin þarfir. Brutu þeir með þessu gegn 247. gr. alm. hgl.	1101

Fjármál hjóna

P gaf út skuldabréf í jan. 1984 með veði í fasteign sonar síns B skv. veðleyfi hans. Var bréfinu þinglýst samdægurs. Veðinu var aflétt og flutt á aðra eign í apríl s.á. Bú P var tekið til gjaldþrotaskipta í mars 1985. Þrotabúið krafðist riftunar á veðbandslausninni skv. 2. mgr. 57. gr. laga nr. 6/1978, svo og greiðslu. B hélt því fram, að það hefði verið skilyrði fyrir veðleyfinu, að veðið stæði aðeins tvo til þrjá mánuði. Hann benti og á, að veðsetningin hefði verið ógildanleg skv. 20. gr. laga nr. 20/1923. Hann og eiginkona hans hefðu búið á hinni veðsettu eign, en veðleyfið veitt án samþykkis hennar. Í dómi Hæstréttar segir, að veðsetningin hafi verið riftanleg skv. téðu lagaákvæði og yrði að byggja á því, eins og á stóð, að til riftunar hefði komið, ef veðbandinu hefði ekki verið aflétt jafnfljótt og raun bar vitni. Um riftun skv. gjaldþrotalögum gat því ekki verið að ræða. B var sýknaður.	2232
---	------

Fjárnám

Fjárnám sætti út af fyrir sig ekki andmælum og var staðfest.	111
Dæmt að fjárnámi í bifreið bæri að aflýsa. Sjá: Bifreiðaskrá.	931
Fjárnám fór fram til tryggingar skuld skv. dómi héraðsdóms. Fyrir Hæstarétti var deilt um fjárnámsheimildina, en ekki höfð uppi sérstök mótmæli gegn framkvæmd fjárnámsins.	1240
Fjárnám var gert í bifreið S, eiginkonu N, til tryggingar greiðslu dómskuldar hans. Bifreiðin var hjúskapareign S. Samkvæmt 25. gr. laga nr. 20/1923 bar S ekki ábyrgð á dómskuldinni. Fógeti gætti ekki lögmaeltrar leiðbeiningarskyldu gagnvart S. Fjárnámið var felld úr gildi.	1292
Kærumáli vegna kröfu um ómerkingu fjárnáms í fasteign vísað frá Hæstarétti, þar sem fjárnáminu hafði þegar verið aflýst.	1375
P mótmælti framgangi fjárnáms, sem K hafði krafist, að fram færi hjá honum til tryggingar dómskuldu, sem S, dómhafi, hafði framselt K. Fjárnámskrafan náði fram að ganga. Sératkvæði. Sjá: Framsal kröfu.	1409
Fjárnámsgerð í fasteign staðfest. Sjá: þinglýsing.	1692
Fjárnámsgerð staðfest í hliðstæðu máli. Sömu aðilar.	1695
Fjárnám var gert hjá J til tryggingar skuld skv. áritaðri áskorunarstefnu. Það hófst í skrifstofu fógeta og hafði J verið þangað kvaddur með símskeyti. Hann mætti ekki og boðaði ekki forföll. Var fjárnámið gert í tveim fasteignum og tilgreindu lausafé. J krafðist þess, að fjárnámið yrði felld úr gildi m.a sökum þess, að það hefði verið gert í mörgum eignum án þess að virðing færi fram og í lausafé, sem væri meðal nauðsynlegustu áhalda verslunar, er hann rak. J lagði ekki fram gögn um virði eignanna og sýndi ekki fram á, að lausaféð væri svo ómissandi fyrir atvinnu hans, að brýnt hefði verið að sneiða hjá því við gerðina. Eigi varð heldur séð, að J hefði reynt að koma málstað sínum á framfæri með því að leita endurupptöku á gerðinni, sbr. 52. gr. laga nr. 19/1887. Var fjárnámsgerðin því staðfest.	1742
Fjárnámsgerð staðfest í hliðstæðu máli. Sömu aðilar.	1745
L krafðist þess, að felld yrði úr gildi fjárnám gert á grundvelli áritaðrar áskorunarstefnu. Málsástæður hans fyrir Hæstarétti beindust einkum að stefnunni, birtingu hennar og meðferð á bæjarþingi Reykjavíkur, en því máli var ekki áfrýjað. Þessi atriði komu því ekki til efnislegrar umfjöllunar fyrir Hæstarétti. Stefnan með áritun dómara bar nægilega með sér, að L var einn þeirra, er greiða átti þargreinda skuld. Var hún því gild fjárnámsheimild enda greiðsluáskorun birt á lög-	

mætan hátt. Engar varnir voru uppi, er beindust að fjárnámsgerðinni sjálfri, og var hún því staðfest.	1778
Krafist var fjárnáms til tryggingar greiðslu dómskuldar. Deilt var um, hvort heimilt væri að reikna vaxtavexti frá tilteknum degi af dæmdri fjárhæð. Var á það fallist og dæmt, að fjárnám skyldi ná fram að ganga. Sjá: vextir.	1889
Máli vegna fjárnáms vísað frá Hæstarétti, þar sem númer þess var ekki hið sama í áfrýjunarstefnu og áfrýjunarleyfi.	2021
Héraðsdómur og fjárnám skv. honum staðfest.	2095
Fjárnám fellt úr gildi	
Héraðsdómur ómerktur vegna galla á stefnubirtingu og fjárnám skv. honum fellt úr gildi.	210
Héraðsdómari mátti ekki árita áskorunarstefnu um aðfararhæfi vegna galla á málsreifun. Áritun ómerkt, máli vísað frá héraðsdómi að því er varðaði tilgreinda aðila og fjárnám fellt úr gildi.	476
Áritun á áskorunarstefnu, sem var grundvöllur fjárnáms, var felld úr gildi. Þegar af þeirri ástæðu bar að fella fjárnámið úr gildi.	481
Búnaðarbanki Íslands höfðaði mál gegn H. með áskorunarstefnu, sem var árituð um aðfararhæfi. Í fjárnámsbeiðni var fjárnámsbeiðanda getið sem Byggingarfélagsins hf., en H tilgreindur sem fjárnámsþoli. Í fógetarétti var bókað, að fyrir væri tekið fógetaréttarmálið Byggingarfélagið hf. gegn H. Var gert fjárnám í eigum H á grundvelli hinnar árituðu áskorunarstefnu. Í uppboðsbeiðni var Búnaðarbanki Íslands tilgreindur uppboðsbeiðandi. Með beiðninni fylgdi endurrit fjárnámsgerðarinnar, þar sem nafni fjárnámsbeiðanda hafði verið breytt og hann sagður Búnaðarbanki Íslands. Byggingarfélagið hf. var ekki aðili að kröfu þessari og átti engan rétt á hendur H. Óheimilt var að gera eftir á slíka breytingu á nafni fjárnámsbeiðanda eins og að framan er lýst. Ekki var leitt í ljós, hvenær sú breyting var gerð eða hver þar átti hlut að máli. Bar því að fella fjárnámið úr gildi.	875
Sönnunargagns var ekki getið í stefnu. Þing var ekki sótt af hálfu stefnda og mál dæmt skv. 118. gr. laga nr. 85/1936. Héraðsdómur felldur úr gildi ásamt fjárnámi, sem gert hafði verið skv. honum. Sjá: Ómerking.	1052
Fjárnám var gert í fasteign H til tryggingar skuld skv. áskorunarstefnu á hendur honum og HG, er árituð var af héraðsdómara. Þessir aðilar voru ekki taldir ábyrgir fyrir skuldinni og voru sýknaðir í Hæstarétti og fjárnámið fellt úr gildi.	1092
Fjárnám var gert í bifreið S, eiginkonu N, til tryggingar greiðslu dóm-	

skuldar hans. Bifreiðin var hjúskapareign S. Samkvæmt. 25. gr. laga nr. 20/1923 bar hún ekki ábyrgð á dómskuldinni. Sératkvæði.	1292
Fjárnám var gert hjá G í nóv. 1990 til tryggingar skuld skv. áskorunarstefnu, sem árituð hafði verið um aðfararhæfi í des. 1986. G hélt því fram, að skuldin hefði verið greidd að fullu 9. maí 1988. Talið var, að G hefði þann dag fengið fullnaðarkvittun fyrir skuldinni. Var því fjárnámið fellt úr gildi.	1400
F krafðist þess, að synjað yrði fjárnáms til tryggingar dómskuld og jafnframt viðurkenningar á því fyrir fógetarétti, að fjárnámskrafa hefði verið greidd með skuldajöfnuði skv. gerðardómi. Fógeti taldi þessa vörn ekki komast að. Hæstiréttur féllst á með vísun til 3. mgr. 20. gr. laga nr. 19/1887, sbr. 39. gr. sömu laga, að F hefði átt rétt á að fá efnisúrlausn um þessa kröfu fyrir fógetarétti. Var úrskurður hans um, að fjárnámið ætti ekki að ná fram að ganga, felldur úr gildi.	1494
Aðfarargrundvöllur áskorunarstefnu var fallinn niður, þegar fjárnám var gert til tryggingar skuld skv. henni. Var fjárnámið því fellt úr gildi.	1627
Fjárnám var að beiðni A gert í eignarhluta K í fasteigninni Austurgötu 27, Hafnarfirði. Fjárnámið fór fram á skrifstofu fógeta að K fjarstöddum. Þess var ekki getið í fógetabók, hvort K hefði verið boðaður til gerðarinnar. Réttargæslumaður var ekki til kvaddur. Samkvæmt þjóðskrá var K skráður til heimilis í Helgafellssveit og hafði svo verið a.m.k. 15 ár. Í vottorði bæjarskrifstofu kom fram, að K var ekki meðal skrásettra íbúa að Austurgötu 27 á umræddum tíma. Í ljósi þessa var A ekki talinn hafa sýnt fram á, að lögmætt hefði verið að byrja fjárnám á hendur K í skrifstofu bæjarfógeta í Hafnarfirði, sbr. 2. mgr. 33. laga nr. 19/1887, sbr. 2. gr. laga nr. 15/1988. Bar þegar af þeirri ástæðu að ómerkja fjárnámið.	1735

Fjársvik

Þ gisti á hótelum og naut þar þjónustu og veitinga án þess að geta greitt fyrir. Þá fékk hann með blekkingum afhentar snyrtivörur hjá fyrirtæki gegn greiðslufresti undir því yfirsíni, að hann hygðist stofna til atvinnureksturs, þótt hann væri ófær um að standa í skilum. Með þessu gerðist Þ sekur um fjársvik skv. 248. gr. alm. hgl. og sætti sex mánaða skilorðsbundnu fangelsi.	174
Í gaf út 19 tékka, alls 38.500 krónur, á ávísanareikning sinn í banka, án þess innstæða væri fyrir þeim, og notaði tékkana í staðgreiðsluviðskiptum. Varðaði þetta við 248. gr. alm. hgl. Í sætti 60 daga fangelsi. Hann bjó við skerta heilsu og átti erfitt uppdráttar að ýmsu leyti.	

Með hliðsjón af því og öðrum atvikum þótti mega skilorðsbinda refsinguna.	222
S gaf út tékka að fjárhæð 23.000 krónur á ávísanreikning í banka án þess næg innstæða væri á reikningnum og notaði tékkann til að kaupa húftryggingu fyrir bifreið sína og til greiðslu iðgjalda af váttryggingum nokkurra annarra bifreiða. Braut hann með þessu gegn 73. gr. laga nr. 94/1933, sbr. lög nr. 35/1977. S og G framvísuðu röngum tjónstilkynningum hjá váttryggingafélagi. Gáfu þær til kynna árekstur milli bifreiða þeirra á gatnamótum. Sannað þótti, að þeir hefðu viljandi skemmt bifreiðarnar í þeim tilgangi að fá váttryggingabætur greiddar. Fékk G greiddar bætur að fjárhæð 415.000 krónur úr ábyrgðartryggingu bifreiðar S, en S, sem hafði húftryggt bifreið sína þrem dögum áður, hafði ekki fengið bætur greiddar úr þeirri váttryggingu. Varðaði háttsemi G við 248. gr. alm. hgl., en S við þá grein, sbr. 1.mgr. 20. gr. sömu laga. Refsing S og G bar að ákvarða með vísun til 2. mgr. 70. gr. alm. hgl. Refsing S var ákveðin með hliðsjón af 77. gr. laganna. Hvor sætti þriggja mánaða skilorðsbundnu fangelsi.	439
I, H og B, stjórnendur hlutafélags, voru ákærð fyrir brot á 248. gr. alm. hgl., en til vara 261. gr. sömu laga, með því að reka félagið í trássi við 14. gr., sbr. a-lið 13. gr., laga nr. 6/1978 og stofna til skulda, enda þótt þeim hlyti að vera ljóst, að félagið var látið taka á sig skuldbindingar, sem það fyrirsjáanlega gat ekki efnt. Voru þau talin hafa stofnað með þessu fé ótilgreindra viðskiptamanna í stófellda hættu án vitundar þeirra. Í verknaðarlýsingu í ákæru þótti skorta á nákvæma og sérgreinda útlistun á meintu broti ákærðu sem fjársvikabroti skv. 248. gr. alm. hgl., og gögn málsins þóttu ekki renna nægilega stoðum undir þetta ákæruefni. Þá þótti 261. gr. ekki eiga hér við. Sýknað var af þessum ákærulið. I, H og B voru einnig ákærð fyrir brot á sömu greinum alm. hgl. með því að hafa sviksamlega stofnað til skuldbindinga í nafni félagsins við tiltekið váttryggingafélag og þannig hagnýtt sér ranga eða óljósa hugmynd stjórnenda þess um fjárhagsstöðu félagsins. Eigi þóttu næg efni til að sakfella I, H og B skv. þessum ákærulið.	560
K og X var gefið að sök að hafa notað í viðskiptum sjö tékka úr tékkhefti, sem X stal. Hann útfyllti tékkana, gaf þá út í eigin nafni eða falsaði nafn útgefanda. Brotin vörðuðu við 1. mgr. 155. gr. og 248. gr. alm. hgl. Refsing K var með vísun til 255. gr. alm. hgl., sbr. 71. og 77. gr. sömu laga, ákveðin þriggja mánaða fangelsi. X undi héraðsdómi.	796
G viðurkenndi að hafa notað í staðgreiðsluviðskiptum marga tékka, sem	

hann gaf ýmist út með falsaðri nafnritun útgefanda eða sinni eigin á stolin eyðublöð úr tékkhefti. Notkun tékka með fölsuðum undirskriftum varðaði við 1. mgr. 155. gr. alm. hgl., en notkun annarra tékka við 248. gr. sömu laga. Refsing sjö mánaða fangelsi ákveðin með hliðsjón af 77. gr. og 78. gr. alm. hgl.	815
Sannað þótti, að Á hefði gert ráðstafanir í því skyni, að bátur hans eyðilegðist í eldi og váttryggingarbætur fengjust greiddar. Varðaði þetta við 248. gr., sbr. 20. gr., alm. hgl. Á sætti sex mánaða fangelsi, þar af fjóra skilorðsbundið.	1077
R var dæmdur í 10 mánaða fangelsi fyrir fjársvik, þjófnað og skjalafals. Sjá: Skjalafals.	1906

Fjölþýlishús

Ó og V tóku að sér með verksamningi viðgerðir á fjölþýlishúsi, sem var að 20% í eigu F. Honum var gert að greiða í því hlutfalli umsamin verklaun fyrir viðgerðirnar. Sjá: Verksamningur.	291
--	-----

Forgangskrafa

Tveir lögmenn voru ráðnir til þess af stjórn hlutfélags að vera henni til aðstoðar á tímabili, er félagið naut greiðslustöðvunar. Var það í samræmi við 7. gr. laga nr. 6/1978. Við lok greiðslustöðvunar var bú félagsins tekið til gjaldþrotaskipta. Lögmennirnir kröfðust forgangsréttar í þrotabúið fyrir lýstri kröfu sinni vegna þóknunar fyrir starf sitt. Um forgangsrétt hennar í þrotabúinu voru lögmennirnir háðir ákvæði 9. tl. 84. gr. laga nr. 3/1878, sem kvað á um mat skiptaráðanda á sanngjarnri þóknun vegna starfa aðstoðarmanna. Þóknun til lögmanna, er forgangsréttar gæti notið, var metin af Hæstarétti eftir vinnuframlagi þeirra, en frammi lágu í málinu skilmerkilegar vinnutímaskýrslur, er hafa mátti hliðsjón af. Metin þóknun lögmanna nam hluta af kröfu þeirra. Sjá: Gjaldþrot.	800
Lífeyrisjóður lýsti iðgjaldaskuld við sjóðinn sem forgangskröfu í þrotabú kaupfélags, það krafðist þess, að einungis hluti kröfunnar yrði viðurkenndur sem forgangskrafa. Á það var fallist.	1308
G krafðist þess, að launakrafa sín á hendur Ó yrði viðurkennd sem forgangskrafa í þrotabúi Ó. Kröfunni var hafnað sem slíkri, þar sem hana skorti lagastoð í 84. gr. laga nr. 3/1878 til þes að verða viðurkennd sem forgangskrafa.	1331
Bæjarsjóður krafðist þess, að aukavatnsskattur yrði viðurkenndur sem	

lögveðskrafa með forgang fyrir veðkröfur í fasteign þrotabús. Því var hafnað.	1356
--	------

Forkaupsréttur

Á þriðja og síðasta nauðungaruppböð á Óttarsstöðum I, 2/6 hlutum, innan lögsagnarumdæmis Hafnarfjarðar var L hæstbjóðandi, en fram-seldi boð sitt B. Uppboðshaldari samþ. boðið. Hafnarfjarðarbær krafðist þess með vísun til ákvæða í jarðalögum nr. 65/1976 að ganga inn í hæsta boð í eignina. Því var andmælt. Í dómi Hæstaréttar segir, að tilgangur jarðalaga sé fyrst og fremst sá að tryggja nýtingu lands utan skipulagðra þéttbýlissvæða í þágu þeirra, er landbúnað vilja stunda og með hliðsjón af hagsmunum sveitarfélaga af því, að innan vébanda þeirra geti landbúnaður þróast með eðlilegum hætti. Í mál-inu var ekki á því byggt, að hagsmunir Hafnarfjarðarbæjar af því að mega neyta forkaupsréttar væru af slíkum toga. Eins og hér stóð á var því ekki unnt að fallast á, að 30 og 31. gr. jarðalaga, sbr. 11. gr. laga nr. 90/1984, gætu tekið til þess landsvæðis, er málið varðaði. Var kröfu Hafnarfjarðarbæjar um forkaupsrétt hafnað. Sératkvæði.	1511
Hreppur höfðaði mál gegn landbúnaðarráðuneyti og seljanda og kaup-anda tiltekinnar jarðar í hreppnum og krafðist þess, að hnekkst yrði úrskurði ráðuneytisins, er felldi úr gildi ákvörðun hreppsnefndar að neyta forkaupsréttar að jörðinni. Héraðsdómari vísaði málinu frá dómi, þar sem málshöfðunarfrestur skv. 33. gr. jarðalaga nr. 65/1976 hefði verið liðinn, er stefna í málinu var birt. Í dómi Hæstaréttar segir, að ekki verði talið, að ákvæði 33. gr. um málshöfðunarfrest eigi við um kröfuna. Var frávísunardómurinn því felldur úr gildi. Sér-atkvæði.	1602

Framlagning skjala

Í opinberu máli krafðist verjandi þess, að ákærvaldið yrði skyldað til að draga til baka öll utanréttarvottorð í málinu og átti þar við allar lög-regluskýrslur nema vettvangslýsingar og sambærileg gögn. Var í þessu efni vísað til 48. gr. og 3. mgr. 59. gr. laga nr. 19/1991. Héraðs-dómari taldi, að hvorki tilvitnuð ákvæði né önnur ákvæði laganna yrðu skilin svo, að rétt eða skylt væri að verða við kröfu verjandans. Vísaði héraðsdómari til 3. mgr. 59. gr., 67. gr., 2. og 3. mgr. 119. gr., 122. gr., 125. gr., 2. mgr. 128. gr. og 3. mgr. 129. gr. laga nr. 19/1991. Hæstiréttur staðfesti úrskurðinn.	1639
---	------

Framsal kröfu

K krafðist fjánáms hjá P til tryggingar dómskuld, sem S, dómhafi, hafði framselt honum. Taldi P framsalið sýndargerning, en í fjárnámsbeiðni kæmi skýrt fram, að gerðin skyldi fara fram á ábyrgð S. Taldi P sig eiga skuldajafnaðarkröfu á S og ætti skuldajöfnuður að ná fram að ganga, sbr. 3. mgr. 20. gr. laga nr. 19/1887. Ekkert kom fram í málinu, er benti til, að framsal dómskuldarinnar væri ógilt. Af málsögðum varð ekki annað sé en endurrit dómsins með árituðu framsali kröfunnar til K hefði verið sent fógeta með fjárnámsbeiðni. Hefðu því síðari yfirlýsingar um skuldajöfnuð við S ekki þýðingu. Var krafa K um fjárnám tekin til greina. Sératkvæði. 1409

Frávísun

A. Einkamál

1. Frá Félagsdómi

VSÍ f.h. Flugleiða hf. skaut ágreiningi milli félagsins og FÍA til Félagsdóms og hafði uppi kröfur í þrem liðum. FÍA krafðist frávísunar vegna vanreifunar. Þriðji liður í kröfugerð VSÍ hljóðaði þannig: „Að viðurkennt verði með dómi, að stefndi sé skaðabótaskyldur fyrir tjóni því, sem Flugleiðum hefur verið valdið með neitun á að framkvæma starfsreglur Flugleiða . . .“ Í 44. og 65. gr. laga nr. 80/1938 segir, að Félagsdómur dæmi um skaðabótakröfur. Ljóst sé, að slíkar kröfur beri að gera með þeim hætti, sem fyrir er mælt í 88. gr. laga nr. 85/1935, sbr. lög nr. 54/1988. Byggist það á 69. gr. laga nr. 80/1938. Beri eftir fordæmum að skilja C-lið 1. mgr. 88. gr. laga nr. 85/1936 þannig, að VSÍ hefði átt að tiltaka í krónum, hve hárra bóta væri krafist. Var þessum kröfulið því vísað frá Félagsdómi. Að öðru leyti var frávísunarkröfunni hafnað. 148

Starfsmannafélag Reykjavíkurborgar höfðaði mál fyrir Félagsdómi gegn Reykjavíkurborg og krafðist þess, að sjúkrahjálfarar, er voru félagar stefnanda og störfuðu á Borgarspítala, fullnægðu dagvinnuskyldu með því að vinna tiltekinn fjölda vinnustunda á viku og að uppsögn stefnda á þessu kjaraatariði yrði dæmd ólögmat. Stefndi krafðist aðallega frávísunar. Í 26. gr. laga nr. 94/1986 um kjarasamning opinberra starfsmanna segir, að Félagsdómur dæmi í „málum, sem rísa á milli samningsaðila um: . . . 3. Ágreining um skilning á kjarasamningi eða gildi hans“. Í 10. gr. sömu laga segir, að kjarasamningar

skuli vera skriflegir, sbr. og 6. gr. laga nr. 80/1938. Þegar af þeirri ástæðu, að í málinu var ekki deilt um skilning á skriflegum samningsákvæðum, varð að telja, að ekki væri um ágreining um kjarasamning að ræða í skilningi laganna frá 1986 og að Félagsdómur ætti þess vegna ekki lögsögu í málinu. Frávísunardómur Félagsdóms staðfestur. 1295

2. Frá héraðsdómi

- Máli vísað frá héraðsdómi ex officio, þar sem stefnubirting taldist ekki fullnægjandi. Sjá: Stefnubirting. 60
- Stefna var ekki réttilega birt. Var héraðsdómur því ómerktur ásamt málsmeðferð í héraði og málinu vísað frá héraðsdómi. Sjá: Ómerking. 210
- Áritun á stefnu í áskorunarmáli ómerkt, hvað áfryjndur varðaði, og kröfum stefnda á hendur þeim vísað frá héraðsdómi. Sjá: Áskorunarmál. 476
- J hdl. krafðist þess, að héraðsdómari úrskurðaði, að henni væri heimilt að heimsækja X, sem sviptur var lögræði, eins og hún teldi þörf á til að geta rökstutt frekar fram kominn tilmæli um, að lögræðissvipting hans yrði úr gildi felld. Lögráðamaður X hafði meinað J að heimsækja X og yfirlögráðandi staðfest þá ákvörðun. Héraðsdómari vísaði kröfu J frá dómi. Var dómurinn staðfestur. 515
- Lögmaður stefnda lýsti því yfir, að hann væri samþykkur kröfu áfrýjanda um ómerkingu héraðsdóms vegna rangs varnarþings. Samkvæmt því og með skírskotun til 1. mgr. 75. gr. laga nr. 85/1936 bar að fella hinn áfrýjaða dóm úr gildi og vísa málinu frá héraðsdómi. 882
- Af hálfu stefnda var ekki sótt þing í héraði og var málið dæmt skv. 118 gr. laga nr. 85/1936. Viðhlítandi sönnunargagn vantaði í málið. Slíks sönnunargagns hefði þurft að geta í stefnu, sbr. f-lið 88. gr. laga nr. 85/1936, sbr. lög nr. 54/1988. Það fórst fyrir. Þetta var slíkur galli á málatalibúnað, að héraðsdómari átti við svo búið að vísa málinu frá dómi, sbr. 2. mgr. 118. gr. laga nr. 85/1936. Ómerking og frávísun frá héraðsdómi. 1052
- Sex mánaða frestur til málshöfðunar skv. 1. mgr. 68. gr. gjaldþrotalaga nr. 6/1978 talinn hafa verið liðinn, er stefna var birt í máli, sem bústjóri þrotabús höfðaði til riftunar á gjöf þrotamanns. 1276
- Sjá næsta mál á undan með hliðstæðu sakarefni. 1281
- Í máli var þess krafist, að ákvörðun hluthafafundar í um tiltekna lækkun hlutafjár og ákvörðun um hækkun þess í kjölfarið yrði dæmd ógild. Þeim, sem keyptu hluti í félaginu, eftir að hlutaféð var aukið, var

ekki stefnt til aðildar að málinu. Frávísun frá héraðsdómi ex officio staðfest.	1336
Málsmeðferð var svo andstæð meginreglum stjórnsluréttar um rétt borgaranna til endurskoðunar á stjórnvaldsúrskurði fyrir æðra stjórnvaldi og meginreglum rétarfars um efnislega úrlausn réttar-ágreinings fyrir dómstólum að ómerkja bar hinn kærða úrskurð ex officio og vísa málinu frá héraðsdómi. Sjá: Ómerking.	1377
K hafði aldrei átt lögheimili eða fast aðsetur, þar sem stefna í áskorunarmáli var birt. Áritun dómara á stefnuna um aðfararhæfi að því er K varðaði ómerkt.	1904
Nokkrum mönnum var stefnt persónulega og vegna sameignarfélags til greiðslu skuldar in solidum, en félagið var samvinnufélag. Ómerking og frávísun frá héraðsdómi. Sjá: Ómerking.	1992
Mál sagt ákaflega vanreifað og kröfugerð óljós. Varð ekki hjá því komist að ómerkja héraðsdóm og vísa málinu frá héraðsdómi. Sjá: Kröfu-gerð.	2057
Stefnubirting í áskorunarmáli fór ekki fram skv. ákvæðum 2. mgr. 96. gr. laga nr. 85/1936 og þing var ekki sótt af hálfu stefnda. Var áritun á stefnuna ómerkt og málinu vísað frá héraðsdómi. Sjá: Stefnubirting.	2062

3. Frá héraðsdómi að hluta

Í Hæstarétti var varakröfu aðaláfrýjanda sjálfkrafa vísað frá héraðsdómi að hluta, þar sem fullnægjandi gögn lágu ekki fyrir.	945
--	-----

4. Frá Hæstarétti

Kærufrestur liðinn, er kæra var afhent héraðsdómara. Sjá: Kærufrestur. .	15
Héraðsdómur ómerktur og máli vísað heim í hérað vegna dráttar á dóms- uppsögu. Sjá: Ómerking.	45
Eftir áfrýjun héraðsdóms til Hæstaréttar var bú dómþola tekið til gjald- þrotaskipta. Á löglegum skiptafundi í búinu var dómkskuldin sam- þykkt án fyrirvara af hálfu kröfuhafa í búinu og án athugasemda af hálfu þrotamanns. Með vísun til 1. mgr. 110. gr. laga nr. 6/1978 varð að líta svo á, að þetta samþykki samrýmdist ekki frekari meðferð málsins og hefði búið nú ekki lengur lögvarða hagsmuni af áfrýjun þess. Samkvæmt því bar að vísa málinu frá Hæstarétti ex officio. Sjá: Gjaldþrotaskipti.	126
Úrskurði, sem hafnaði kröfu um frávísun máls frá héraðsdómi, varð ekki	

skotið einum sér til Hæstaréttar með kæru skv. 1. tl. 21. gr. laga nr. 75/1973. Bar því að vísa kærinni sjálfkrafa frá Hæstarétti.	650
S fékk 30. janúar vitneskju um úrskurð, sem hann kærði til Hæstaréttar 4. mars. Kærufrestur var þá liðinn, sbr. 1. mgr. 22. gr. laga nr. 75/1973.	761
Umráðendur fasteignar viku af henni áður en til þess kæmi, að útburður færi fram. Úrskurður var ekki heldur kveðinn upp um, hvort gerðin yrði heimiluð. Eins og málið lá fyrir Hæstarétti sýndi áfrýjandi ekki fram á, að hann hefði lögmeta hagsmuni af því, að kveðið yrði á um réttmæti hinnar fyriruguðu útburðargerðar. Bar því að vísa málinu frá Hæstarétti.	775
Í úrskurði uppboðsréttar voru G og Ó sagðir sóknaraðilar en V varnar- aðili. Hann áfrýjaði úrskurðinum til Hæstaréttar án þess að stefna G. Bar þegar af þeirri ástæðu að vísa málinu frá Hæstarétti.	877
Vanefndauppboði var áfrýjað til Hæstaréttar. Í dómi Hæstaréttar segir, að vanefndauppboð skv. 35. gr. laga nr. 57/1949 standi í svo nánnum tengslum við uppboðsgerðina, sem lá því til grundvallar, að eigi verði þar um vanefndauppboðið fjallað nema sem hluta af nauðungaruppboðinu í heild. Fyrir Hæstarétti kom skýrt fram, að áfrýjun tæki aðeins til vanefndauppboðsins og kröfur beindust eingöngu að því. Var því óhjákvæmilegt að vísa málinu frá Hæstarétti.	980
Með úrskurði uppboðsréttar 29. okt. 1991 var hafnað kröfu uppboðspola, að ekki yrði haldið áfram nauðungarsölu á fasteign. Dómsmálaráðu- neytið synjaði um leyfi til að áfrýja úrskurðinum, þar eð lagaheimild skorti fyrir áfrýjunarleyfi. Hinn 31. mars 1992 átti að fara fram sala á eigninni skv. auglýsingu í dagblaði. Uppboðspolar mótmæltu því og kröfðust enn úrskurðar. Var þegar kveðinn upp úrskurður á þá leið, að uppboðssala færi fram þá þegar. Þessi úrskurður var kærður til Hæstaréttar. Í dómi réttarins segir: „Áfrýjunarleyfi var ekki veitt, svo sem áður er rakið. Úr þessu verður ekki bætt með kæru á úrskurði uppboðsréttar 31. mars sl.“ Samkvæmt þessu bar að vísa mál- inu frá Hæstarétti.	1006
Úrskurður héraðsdómara, er synjaði beiðni um frest, var kærður til Hæsta- réttar. Hann satti ekki kæru skv. gagnályktun frá j-lið 1. tl. 1.mgr. 21. gr. laga nr. 75/1973. Bar því að vísa málinu frá Hæstarétti.	1100
Þ áfrýjaði máli til Hæstaréttar með stefnu 26. júní 1991. Það var þingfest 2. október s.á. og síðan frestað þrisvar. Er málið kom fyrir 1. júní 1992 óskað Þ enn eftir fresti. Stefndi mótmælti og krafðist þess, að málinu yrði vísað frá Hæstarétti. Þ færði ekki fram rök fyrir því, að frestir þeir, sem hann hafði þegar haft, hefðu ekki verið nægir til að	

ljúka gagnaöflun í málinu. Bar því að synja frestbeiðni hans og vísa málinu frá Hæstarétti.	1204
Í kærumáli var þess krafist fyrir Hæstarétti, að lagt yrði fyrir þinglýsingardómara að afmá tiltekna áritun af þinglesinni eignarheimild. Í dómi Hæstaréttar segir, að ljóst sé, að hinn eiginlegi ágreiningur málsaðila snúist um það, hvort forkaupsréttur sé virkur og hvort eign sé enn háð ákvæðum laga um byggingarsamvinnufélög. Af niðurstöðu þess álitaefnis leiði, hvort hinar umdeilda áritun skuli standa eða ekki. Ágreiningur um þetta verði ekki leiddur til lykta í þinglýsingarmáli. Yrði því ekki hjá því komist að vísa málinu frá Hæstarétti.	1305
Eftir tiltekna ráðstöfun á andlagi kröfu sóknaraðila í kærumáli út af innsetningargerð voru brostnar lagaforsendur fyrir rekstri málsins og bar að vísa því sjálfkrafa frá Hæstarétti.	1329
B krafðist þess fyrir Hæstarétti, að fjárnámssgerð í fasteign hans yrði ómerkt. Eftir áfrýjun málsins var fjárnámssgerðinni aflýst og féll B frá kröfu sinni um ómerkingu hennar. Bar því að vísa málinu frá Hæstarétti.	1375
Í kærumáli var þess krafist, að felld yrði úr gildi frávísun þinglýsingardómara á afsali fyrir fasteign, sem afhent hafði verið til þinglýsingar. Ágreiningur í málinu snerist um það, hvort tiltekin áritun ætti að hafa þau réttaráhrif, að afsalið væri tækt til þinglýsingar. Af niðurstöðu þess álitaefnis leiddi, hvort vísa bæri afsalinu frá þinglýsingu eða ekki. Úr ágreiningi þessum varð ekki skorið í þinglýsingarmáli. Af þeim sökum var óhjákvæmilegt að vísa málinu frá Hæstarétti.	1420
Héraðsdómari hafnaði í úrskurði kröfu stefnda um endurupptöku máls. Í beinu framhaldi af úrskurðinum kvað héraðsdómari upp dóm í málinu. Úrskurðurinn var kærður til Hæstaréttar. Að uppkveðnum dómi gat úrskurðurinn ekki einn sér sætt kæru skv. 143. laga nr. 91/1991 um meðferð einkamála heldur hlaut málskot til Hæstaréttar að fara eftir ákvæðum 151. gr., sbr. einnig 166. gr. sömu laga. Bar því að vísa kærumálinu ex officio frá Hæstarétti.	1431
Krafa I um útburð Þ af jörð var tekin til greina með úrskurði fógætaréttar. Þ kærði úrskurðinn til Hæstaréttar. Eftir það hafði Þ vikið af jörðinni án þess að til útburðar kæmi. Að svo komnu máli þótti Þ ekki hafa lögmeta hagsmuni af því, að kveðið yrði á um réttmæti hinnar fyrirhuguðu útburðargerðar og var málinu því vísað frá Hæstarétti.	1453
Við áfrýjun nauðungaruppboðs var hæstbjóðanda í fasteign ekki stefnt. Úrslit málsins fyrir Hæstarétti vörðuðu hagsmuni hans og bar að	

stefna honum, til þess að honum gæfist kostur á að gæta réttar síns. Málinu var vísað sjálfkrafa frá Hæstarétti. Sératkvæði.	1501
Samkvæmt a- og c- liðum 3. tl. 1.mgr. 21. gr. laga nr. 75/1973 varð kyrrsetningargerð ekki kærð til Hæstaréttar. Kæru á úrskurði um hana og ákvörðun fógeta um löghald vísað frá Hæstarétti.	1569
Samkvæmt 3. tl. 8. gr. laga nr. 57/1949 eru meðal aðila uppboðs veðhafar og aðrir, sem tjá sig eiga réttindi í söluverðmætum og koma fram fyrir uppboðshaldara í því skyni, sbr. 2. gr. laga nr. 90/1991. Veðréttarhöfum í fasteign var ekki stefnt til varna í Hæstarétti, en þar var krafist ómerkningar á nauðungaruppboði á eigninni. Með hliðsjón af þessu varð ekki hjá því komist að vísa málinu frá Hæstarétti.	1589, 1593, 1637
Af hálfu ákærvalds var þess krafist í þinghaldi, að sérfróðir meðdómendur, sem héraðsdómari hafði kvatt til, vikju sæti. Sækjandi krafðist þess að fá að rökstyðja kröfuna munnlega þegar í stað. Héraðsdómari ákvað þá að gefa honum kost á að reifa kröfuna skriflega og leggja hana fram í þinghaldi næsta dag. Sækjandi kærði þessa ákvörðun til Hæstaréttar sem réttarneitun. Í dómi Hæstaréttar segir, að skv. f-lið 1. mgr. 142. gr. laga nr. 19/1991 sæti ákvörðun dómara um skriflegan eða munnlegan málflutning ekki kæru til Hæstaréttar. Önnur ákæði laganna, sem sækjandi vísaði til, haggi ekki þessu ótvíraða ákvæði. Heimild skorti því til að kæra þessa ákvörðun héraðsdómara og bæri að vísa henni frá Hæstarétti.	1681
Í ritaði bæjarfógeta beiðni um, að lögtak yrði gert í eignum P til tryggingar meðlagsskuld. Bæjarfógeti áritaði beiðnina samdægurs: „Hér með úrskurðast lögtak til tryggingar framangreindri meðlagsskuld. “. Úrskurði þessum áfrýjaði P til Hæstaréttar. Þar var málinu vísað frá, þar sem lagaskilyrði brast til að skjóta því til Hæstaréttar, sbr. þágildandi 3. gr. laga nr. 29/1985. Sjá: Áfrýjunarheimild.	1883
S áfrýjaði úrskurði fógetaréttar og krafðist þess, að hann yrði felldur úr gildi og synjað lögtaks til tryggingar opinberum gjöldum. Þar sem gjöldin höfðu verið greidd og lögtakið leyst af eign S, átti hann ekki lengur lögmeta hagsmuni af því að fá dóm um kröfu sína. Var málinu því vísað frá Hæstarétti.	1894
Við áfrýjun nauðungaruppboðs var Hæstarétti ekki send greinargerð og ekki tilgreindar ástæður, er áfrýjun var reist á, sbr. c-lið 1. mgr. 145. gr. laga nr. 91/1991. Þar sem ekki var úr þessu bætt þrátt fyrir ítrekaðar ábendingar, varð ekki hjá því komist að vísa málinu frá Hæstarétti, sbr. 2. mgr. 149. gr. sömu laga.	1937
Sjá dóm á bls. 1589 í hliðstæðu máli.	1939

Sjá dóm á bls. 1937 í hliðstæðu máli.	1941, 1943
Í áfrýjunarstefnu sagði, að áfrýjað væri fjárnámi í fógetaréttarmáli A 43/1941, en í áfrýjunarleyfi var veitt leyfi til áfrýjunar fjárnámi í máli A 41/1991. Af gögnum málsins varð ráðið, að tvö fjárnám höfðu verið gerð í eignum gerðarþola að kröfu sama aðila, annað auðkennt A 41/1991, en hitt A 43/1991. Þar sem tilgreint númer var ekki hið sama í áfrýjunarleyfi og áfrýjunarstefnu, varð að vísa málinu frá Hæstarétti.	2021
Á mætti skömmu eftir lok þinghalds og fékk þá að vita, að mál vegna kröfu um gjaldþrotaskipti á búi hans, sem þingað var í öðru sinni, hefði verið tekið til úrskurðar. Úrskurðinn, sem kveðinn var upp tveim dögum seinna, kærði Á til Hæstaréttar. Á átti úr því sem komið var þann eina kost að æskja endurupptöku málsins í héraði skv. 1. mgr. 137. gr. laga nr. 91/1991, sem hér varð að leggja til grundvallar, sbr. 3. mgr. 176. gr. og lokamálslið 1. mgr. 179. gr. laga nr. 21/1991. Brast þannig heimild til kæru málsins, sbr. 4. mgr. 96. gr. sömu laga og varð að vísa því frá Hæstarétti.	2028
Hæstbjóðandi á nauðungaruppboði var ekki lengur bundinn við boð sitt á þriðja og síðasta nauðungaruppboði. Sóknaraðili í kærumáli hafði því ekki lögvarða hagsmuni af því að fá dóm um staðfestingu uppboðsins og var kröfu hans þar um vísað frá Hæstarétti.	2173
Fyrir Hæstarétti voru gerðar aðrar kröfur en hafðar voru upp í héraði og grundvelli málsins þannig raskað. Bar þegar af þeim ástæðum að vísa málinu frá Hæstarétti.	2187
Sjá dóm á bls. 1937 í hliðstæðu máli.	2344

5. Frá Hæstarétti að hluta

Aðalkrafa áfrýjanda um ómerkingu og frávísun frá héraðsdómi kom ekki fram í áfrýjunarstefnu, sbr. 3. tl. 2. mgr. 34. gr. laga nr. 75/1973. Bar því að vísa henni frá Hæstarétti.	111
Pb. L hf. var ekki löglega stefnt fyrir Hæstarétt og ekki sótt þing af þess hálfu. Bar því sjálfkrafa að vísa málinu frá að því er þann aðila varðaði.	507
L og G áfrýjuðu til Hæstaréttar fjárnámi, sem gert var í fasteign. Málið sætti kærumeðferð fyrir Hæstarétti eftir 1. júlí 1992. Sóknaraðilar kröfðust þess, að fjárnámið yrði fellt úr gildi. G hafði ekki hagsmuna að gæta í málinu, þar sem fjárnámið var ekki gert í eignarhluta hans í fasteigninni. Var kröfum hans því vísað frá Hæstarétti.	1692
Sjá á bls. 1692 hliðstætt sakarefni.	1695

6. Frá sýslumanni

- Útivist af hálfu uppboðsbeiðanda við þingfestingu máls í uppboðsrétti leiddi til þess að ómerkja bar alla uppboðsmeðferðina ex officio og vísa málinu frá sýslumanninum í Reykjavík. Sjá: Ómerking. 1393
- Meðferð uppboðsmáls var frá upphafi með stórvægilegum göllum, að eigi varð hjá því komist að ómerkja hana í heild ex officio og vísa uppboðsmálinu frá sýslumanni. 1498, 1683

7. Frávísunaráritun felld úr gildi

- Í áskorunarmáli, sem banki höfðaði til heimtu skuldar skv. innistæðulausum tékkum, var ekki sótt þing af hálfu stefnda. Héraðsdómari vísaði málinu frá dómi með áritun á stefnu, þar sem krafan væri fyrnd. Hæstiréttur felldi hina kærðu dómsathöfn úr gildi. Sjá: Tékkar. 383

8. Frávísunardómur felldur úr gildi

- Þrotabú höfðaði riftunarmál. Héraðsdómari vísaði því frá dómi, þar sem málshöfðunarfrestur skv. 68. gr. laga nr. 6/1978 hefði verið liðinn, er málið var höfðað. Samkvæmt dómi Hæstaréttar var frestur til málshöfðunar ekki liðinn, er stefna var birt í málinu. Bar því að fella frávísunadóminn úr gildi. Sjá: Málshöfðunarfrestur. 167
- Héraðsdómari vísaði frá dómi máli, þar eð krafa, sem gerð var í því, hefði verið dæmd að efni í fyrra máli milli sömu aðila. Í seinna málinu deildu aðilar um dráttarvexti eftir uppsögu dóms í fyrra málinu. Á þá deilu hafði ekki verið lagður efnisdómur. Bar því að fella frávísunadóminn úr gildi. Sératkvæði. Sjá: Dráttarvextir. 352
- Læknir sætti málssókn 35 manna, er kröfðust skaðabóta og gerðu refsikröfu á hendur honum skv. 234., 235. og 2. mgr. 236. gr. alm. hgl. Héraðsdómari taldi málatilbúnað með þeim hætti, að ekki samrýmdist ákvæðum c- og d- liða 88. gr. laga nr. 85/1936 og vísaði málinu frá að kröfu stefnda. Í dómi Hæstaréttar segir, að lagaskilyrði væru til þess, að hópurinn stæði saman að höfðun málsins, sbr. 1.mgr. 47. gr. laga nr. 85/1936, sbr. 13. gr. laga nr. 28/1981. Telja verði, að í stefnu hafi verið gerð nægileg grein fyrir sóknaraðild málsins. Umæli þau, sem stefnt var út af, séu tilgreind orðrétt í stefnu og afmörkuð þar nægilega. Þar sé og vísað til tiltekinna greina í alm. hgl., sem sóknaraðilar telji, að brotið hafi verið gegn með ummælunum. Í stefnu og greinagerð séu tildrög málsins rakin og málsástæður sóknaraðila

reifaðar. Séu því ekki efni til að fallast á með héraðsdómara, að lagaskilyrði hefðu verið til þess að vísa málinu frá héraðsdómi.	556
Héraðsdómari vísaði frá máli, þar sem frestur til málshöfðunar skv. 33. gr. jarðalaga nr. 65/1876 hefði verið liðinn, er stefna í málinu var birt. Í dómi Hæstaréttar segir, að ekki verði talið, að ákvæði 33. gr. um málshöfðunarfrest eigi við um kröfu þá, sem uppi var höfð í málinu, að hnekkt yrði úrskurði landbúnaðarráðherra, sem felldi úr gildi ákvörðun hreppsnefndar að neyta forkaupsréttar að jörð í tilefni af sölu hennar. Sératkvæði.	1602
Héraðsdómari vísaði máli frá dómi, þar sem krafa stefnanda væri sprottin af samningi aðila um varnarþing í Hamborg og yrði því aðeins gerð fyrir dómi þar. Hæstiréttur hratt úrskurðinum. Sjá: Varnarþing.	2198

Frávísunardómur staðfestur

Krafa stefnanda þótti ekki samrýmast framlögðum gögnum í útivistar-máli. Voru það slíkir gallar á málalilbúnaði, að málinu varð að vísa frá héraðsdómi, sbr. 1. málslíð 2. mgr. 118. gr. laga nr. 85/1936, sbr. og d-líð 1. mgr. 88. gr. sömu laga.	213
Héraðsdómari vísaði máli frá dómi að kröfu stefnda, þar sem framlögð gögn voru ófullnægjandi og málið ekki dómtækt af þeim sökum.	217
Héraðsdómari vísaði máli frá dómi, þar sem það væri vanreifað í svo verulegum atriðum, að eigi þætti unnt að leggja á það efnisdóm.	542
Héraðsdómari taldi réttarfarsskilyrðum ekki fullnægt fyrir því, að tilgreind félagssamtök gætu höfðað meðalgöngusök í máli. Það væri í andstöðu við 5. gr. laga nr. 61/1942 og ætti ekki stoð í öðrum réttarheimildum.	837
Meðalgöngustefnandi þótti ekki hafa sýnt fram á, að úrslit aðalsakar skiptu hann máli að lögum í skilningi 50. gr. laga nr. 85/1936. Bar því að synja honum meðalgöngu.	844
Eftir breytingu á kröfugerð hafði stefnandi gert mál sitt þannig úr garði, að ekki voru skilyrði til þess, að efnisdómur yrði á það lagður.	858
Málalilbúnaður stefnanda var í veigamiklum atriðum andstæður ýmsum ákvæðum laga nr. 85/1936 og var málinu vísað frá dómi að kröfu stefnda.	1235

Frávísunarúrskurður felldur úr gildi

Frávísunarúrskurður héraðsdómara felldur úr gildi, þar sem eigi varð talið, að ákvæði 2. mgr. 116. gr. laga nr. 91/1991, sbr. áður 2. mgr. 196.

gr. laga nr. 85/1936, stæðu því í vegi, að dæmt yrði um kröfu, sem gerð var í málinu. 2171

B. Opinber mál

Frávísun frá héraðsdómi að hluta

S var ákærður fyrir skírlífis- og áfengislagabrot gegn sex stúlkum, m.a. fyrir að hafa haft samræði við H, fædda 1977, í eitt skipti seinni hluta sumars 1991. Var þetta í ákæru talið varða við 2. mgr. 200. gr. alm. hgl., sbr. nú 2. mgr. 202. gr. sömu laga, sbr. 10. gr. laga nr. 40/1992. Í lagaákvæðinu er bæði fyrir og eftir breytingu lögð refsing við að tæla ungmenni á aldrinum 14–16 ára til samræðis. Í ákæru var S ekki gefið að sök að hafa tælt H til samræðis, heldur var sagt um allar stúlku-urnar, að hann hefði haft við þær samræði, „er þær voru orðnar ölv- aðar“. Við munlegan flutning málsins í héraði hélt ákæruvaldið því fram, að S hefði tælt H til samræðis með áfengisveitingum. Eigi mátti dæma S fyrir aðra hegðun en þá, er í ákæru greindi, og þar eð honum var þar ekki gefið að sök að hafa tælt H til samræðis, var þessu atriði ákærunnar vísað frá dómi. Í dómi Hæstaréttar segir, að ekki sé af hálfu ákæruvalds gerð athugasemd við frávísun héraðs- dómara á þessu ákæruatriði. Sjá: Börn. 1705

Frávísunardómur sakadóms felldur úr gildi

Ákæru vísað frá sakadómi, þar sem verknaðarlýsing í henni fullnægði ekki skilyrðum 2. mgr. 115. gr. laga nr. 74/1974, sbr. 19. gr. laga nr. 107/1976. Í niðurlagi dóms Hæstaréttar segir, að ekki séu efni til að vísa ákærinni frá dómi. 852

Frávísun bótakröfu staðfest

Í opinberu máli gegn fjórum mönnum voru lagðar fram u.þ.b. 50 bóta-kröfur á hendur ákærðu frá ýmsum aðilum, ýmist hverjum fyrir sig eða fleirum saman. Var kröfur þessar að finna dreifðar í gögnum málsins. Þótti skýring á kröfunum vera til verulegs óhagræðis í máli- nu og því rétt að vísa þeim frá dómi með vísun til 145. gr. laga nr. 74/1974. Niðurstaða héraðsdóms um frávísun bóta krafna sætti ekki endurskoðun fyrir Hæstarétti, sbr. 147. gr. sömu laga. 302

Frávísunarkröfu hafnað

Í ákæru var ekki vísað í ákvæði siglingalaga, er við áttu um brot ákærðu. Allt að einu var kröfu verjanda um frávísun hafnað, enda gafst kost-

ur á að halda uppi vörnum með hliðsjón af þeim lagaákvæðum, sbr.
3. mgr. 118. gr. laga nr. 74/1974. 1193

Frestur

- Áfrýjunarstefnur í aðalsök og gagnsök voru þingfestar 8. jan. 1992. Voru málin þá sameinuð og frestað til 3. febrúar s.á. Þá óskaði aðaláfrýjandi eftir fresti til maí s.á. Því var mótmælt af hálfu gagnáfrýjanda. Með hliðsjón af 41. gr. laga nr. 75/1973 var aðaláfrýjanda veittur umbeðinn frestur. 263, 264, 265
- Nauðungaruppboði var áfrýjað með stefnu 30. des. 1991 til þingfestingar 3. febrúar 1992. Málinu hafði áður verið áfrýjað í okt. 1990, en þá vísað frá. Áfrýjandi óskaði fyrst eftir fresti til júní. Af hálfu stefndu var fresti mótmælt og þess krafist, að málinu yrði vísað frá. Áfrýjandi féll þá frá beiðni um lengri frest en til mars. Rétt þótti, að málið yrði þingfest og var áfrýjanda veittur frestur til reglulegs þingdags í mars til að ljúka gagnaöflun. 266
- Við þingfestingu máls í Hæstarétti 3. febrúar 1992 óskaði áfrýjandi eftir fresti til júní s.á. Af hálfu stefnda var þess krafist, að málið yrði ekki þingfest og því vísað frá Hæstarétti. Lagarök skorti til að synja þingfestingar. Með hliðsjón af 41. gr. laga nr. 75/1973 var málinu frestað til reglulegs þingdags í júní 1992. 267
- Fjárnámi 26. mars 1991 var áfrýjað með stefnu 2. janúar 1992 að fengnu áfrýjunarleyfi. Vegna útivistar, er þingfesta átti málið 3. febrúar s.á., féll það niður. Áfrýjandi skaut málinu að nýju til Hæstaréttar með stefnu 7. febrúar s.á. skv. heimild í 36. gr. laga nr. 75/1973. Hinn 2. mars s.á. krafðist hann þingfestingar og frests til október s.á. Af hálfu stefnda var þingfestingu mótmælt með þeim rökum, að ekki hefði verið heimilt að áfrýja að nýju eftir reglum 36. gr., þar sem sú grein ætti einungis við, ef upphaflega var áfrýjað innan lögmæltis áfrýjunarfrests skv. 1. mgr. 20. gr. laga nr. 75/1973. Lagaákvæði þetta varð ekki eftir orðum sínum skýrt svo, að heimildin, sem það veitti til áfrýjunar máls að nýju, væri bundin þeim takmörkunum, er stefndi hélt fram, sbr. t.d. dóm H 1987, 310. Bar því að þingfesta málið og veita áfrýjanda frest til október 1992 til að ljúka gagnaöflun. 496
- Í meiðyrðamáli, sem W höfðaði gegn S, höfundi blaðagreinar, og útgáfufélagi blaðsins, kröfðust stefndu þess, að málinu yrði frestað, þar til fyrir lægi niðurstaða í máli ákærvalds gegn J, en ummæli þau, sem krafist var, að ómerkt yrðu og miskabótakrafa byggðist á, fjölluðu um viðskipti W og J. Í héraðsdómi sagði, að telja mætti líklegt, að

niðurstaða í máli ákærvalds gegn J kynni að hafa áhrif á niðurstöðu í meiðyrðamálinu. Með vísun til þess og 2. mgr. 117. gr. laga nr. 85/1936, þætti ekki rétt, að aðalmeðferð þess færi fram fyrr en dómur í máli ákærvalds gegn J lægi fyrir. Hæstiréttur staðfesti þessa niðurstöðu, en þó þannig, að málinu yrði einungis frestað, þar til lokið væri dómsrannsókn í máli ákærvaldsins gegn J.	498
S höfðaði í júní 1991 mál á bæjarþingi Reykjavíkur gegn SP og T. Hann höfðaði og sjálfstætt mál til staðfestingar á löghaldi, sem gert var til tryggingar kröfum í nefndu máli. Mál þessi voru síðan sameinuð. Með úrskurði bæjarfógeta á Akranesi var löghaldinu aflétt gegn bankatryggingu. Úrskurðurinn var kærður til Hæstaréttar og þess krafist, að honum yrði hrundið að því er varðaði niðurfellingu löghalds til tryggingar dómkröfum á hendur T. Af hálfu stefndu var þess krafist, að málinu yrði frestað, þar til niðurstaða væri fengin í kærumálinu. Stefnandi mótmælti því. Í úrskurði héraðsdómara um frestun málsins er vísað til síðasta málsliðs 2. mgr. 117. gr. laga nr. 85/1936 og sagt, að úrskurðurinn sé byggður á þeirri forsendu, að úrlausn kærumálsins gæti varðað verulegu um úrslit aðalmálsins. Var málinu því festað um óákveðinn tíma, meðan meðferð kærumálsins fyrir Hæstarétti væri ólokið. Hæstiréttur staðfesti úrskurðinn.	764
Áfrýjandi bað um tveggja mánaða frest, er 10 mánuðir voru liðnir frá þingfestingu. Stefndi mótmælti. Töf á undirbúningi málsins var ekki réttlætt. Veittur var eins mánaðar frestur.	819
Héraðsdómari synjaði um frest. Sjá: Frávísun frá Hæstarétti.	1100
P áfrýjaði öðru og síðara nauðungaruppboði. Málið var þingfest í október 1991 og frestað þrisvar, síðast til júní 1992. Þá óskaði P eftir fresti til október s.á. Fresti var mótmælt. Synjað var um frestinn og málinu vísað frá Hæstarétti.	1204

Fyrirframgreiddur arfur

K gaf J, héraðsdómslögmanni, fullt og ótakmarkað umboð til að annast skilnaðarmál sitt og L, eiginkonu sinnar. J undirritaði f.h. K yfirlýsingu, þar sem K afhenti börnum sínum sem fyrirframgreiddan arf 50% af eignarhluta í íbúð, sem L hafði keypt nokkru áður en þau slitu samvistir. Í yfirlýsingunni voru talin upp áhvílandi fjögur veðlán, sem K átti að taka að sér að greiða „og verða því börnum mín-um óviðkomandi“. Eins og málið var vaxið var ekki unnt að fallast á, að umboðið hefði falið í sér heimild fyrir J til að skuldbinda K með þessum hætti. Sú ráðstöfun, sem þar var mælt fyrir um, þótti ekki út

af fyrir sig vera í eðlilegum tenglum við frágang skilnaðarmálsins, enda var hennar að engu getið í skilnaðarleyfi eða samningi um skilnaðarkjör. K var sýknaður af kröfum L vegna sín og barna þeirra. Sératkvæði.

342

Fyrning

G löggiltur endurskoðandi var ákærður fyrir að hafa í blekkingarskyni fært eða látið færa á endurskoðunarskrifstofu sinni bókhald fyrir meðákærða D og einkafirma hans V 1983 og 1984, samið ársreikninga fyrir þau ár og áritað þá þannig, að hann hefði samið þá eftir bókum fyrirtækisins, þótt grundvallarmisræmi væri milli bókhalds og ársreikninga. Var þetta í ákæru talið varða við 158. og 138. gr. alm. hgl. Áritun G á fyrri ársreikninginn var dagsett 29. okt. 1984 og hin síðari 16. ágúst 1985. Sök G var því fyrnd skv. 1. tl. 81. gr. alm. hgl., þegar málið var höfðað 7. mars 1989. Sýkna.

154

Íslandsbanki hf. höfðaði áskorunarmál gegn S til heimtu skuldar, er byggðist annars vegar á 40 innistæðulausum tékkum, útgefnum á tékkareikning S í bankanum, og hins vegar á yfirdrætti á reikningnum. Héraðsdómari vísaði málinu frá með svofelldri áritun: „Tékkaréttur samkvæmt framlögðum tékkum er fyrndur, sbr. 1. mgr. 52. gr., sbr. 1. mgr. 29. gr. laga nr. 94, 1933 . . .“ Í dómi Hæstaréttar segir, að þegar banki krefji viðskiptamann um skuld, er stafar af innlausn bankans á tékkum, sem viðskiptamaðurinn hefur gefið út á hendur bankanum, verði sú krafa ekki byggð á tékkarétti skv. tékkalögum nr. 94/1933, þar sem bankinn sé ekki tékkhafi í skilningi laganna, heldur greiðslubanki tékkanna. Eigi fyrningarákvæði 1. mgr. 52. gr. og ákvæði 57. gr. laganna ekki við um þá kröfu. Í málinu hafi Íslandsbanki hf. stöðu greiðslubanka gagnvart S. Innistæða var síðast á tékkareikningi S við lok ágúst 1990 og sé krafa S til orðin eftir þann tíma. Samkvæmt þeim upplýsingum og ákvæðum laga nr. 14/1905 verði kröfu Í á hendur S ekki hafnað á þeim forsendum, að hún sé fyrnd. Dómsathöfnin var felld úr gildi.

383

H höfðaði mál til að koma fram efndum á skyldum seljenda skv. kaupsamningi um fasteign. Um lengd fyrningarfrests fór því eftir 2. tl. 4. gr. laga nr. 14/1905. Eignin var skv. afsali afhent 1. jan. 1982. Kröfur H á hendur seljendum voru því ófyrndar, er stefna var birt þeim í nóv. 1987. Sjá: Fasteignakaup.

1040

Gjaldheimtan í Reykjavík krafðist lögtaks hjá G sem einum af skilaneftarmönnum L hf. til tryggingar ógreiddum opinberum gjöldum fé-

lagsins, er lögð voru á 1988. G bar fyrir sig fyrningu lögtaksréttar. Álagning opinberra gjalda á L hf. 1988 lá fyrir 14. júlí s.á. Samkvæmt 1. mgr. 10. gr. 110. gr. laga nr. 75/1981 skal tekjuskattur af öðrum tekjum en launatekjum svo og eignarskattur greiddur á 10 gjalddögum á ári hverju. Eru gjald dagar fyrsti dagur hvers mánaðar nema janúar og júlí. Samkvæmt 2. mgr. 110. gr. ber gjaldendum fram að álagningu að greiða á hverjum gjalddaga ákveðinn hundraðshluta af sköttum næstliðins árs. Skattskuld eftir álagningu ber skv. 4. mgr. 110. gr. að greiða með sem næst jöfnum greiðslum á þeim gjalddögum, sem eftir eru á árinu, þegar álagning fer fram. Samkvæmt þessu voru gjalddagar eftirstöðva skatta, sem lagðir voru á L hf. 1988 1. ágúst, 1. sept., 1. okt., 1. nóv. og 1. des. á því ári. Samkvæmt 1. tl. 1. mgr. laga nr. 29/1985 fylgdi lögtaksréttur kröfunni á hendur G. Samkvæmt 2. gr. laganna helst sá réttur, þar til tvö ár eru liðin frá gjalddaga. Með lögum nr. 83/1947 var bætt við 2. gr. laga nr. 29/1985 svo felldu ákvæði: „Séu gjalddagar lögtakskröfu fleiri en einn, skal þó telja frestinn frá síðari eða síðasta gjalddaga.“ Þegar málið hófst með því að lögtakskrafa Gjaldheimtunnar í Reykjavík var tekin fyrir í fógetarétti 19. nóv. 1990, voru ekki liðin full tvö ár frá síðasta gjalddaga kröfunnar 1. des. 1988. Lögtaksréttur var því ekki fyrndur. 1314

Snemma árs 1987 var í Eyjahreppi lagður fasteignaskattur á tiltekna fasteign í hreppnum á grundvelli fasteignamats 1. janúar s.á. Var álagningin tilkynnt eigendum með álagningarseðlum 2. og 14. mars 1987, þar sem gjalddagar voru tilgreindir 1. apríl og 1. ágúst s.á. Með bréfi 25. janúar 1989 krafðist hreppurinn lögtaks fyrir skattinum. Var beiðnin fyrst tekin fyrir í fógetarétti 10. okt. s.á. og málið þá tekið til úrskurðar um þá kröfu gjaldpola, að hinn reglulegi dómari viki sæti í málinu. Úrskurður um það efni var ekki kveðinn upp fyrr en 29. jan. 1991. Næst var málið tekið fyrir 6. ágúst s.á. og þá kveðinn up úrskurður um, að lögtak færi fram. Voru þá liðin rétt rúm fjögur ár frá síðari gjalddaga fasteignaskattsins. Mjög skorti því á frá upphafi, að rekstur málsins væri með hæfilegum hraða, sbr. ákvæði 2. gr. laga nr. 29/1985. Var því lögtaksréttur fallinn niður fyrir fyrningu, er úrskurðurinn var kveðinn upp, og bar að fella hann úr gildi. 1323

Sjá bls. 1323 hliðstætt mál mili sömu aðila. 1326

Í uppboðsrétti var ágreiningslaust, að tryggingarbréf hefði verið gild uppboðsheimild. Uppboðspoli hélt því hins vegar fram, að krafa skv. víxli að baki tryggingarbréfinu væri fyrnd skv. 1. mgr. 70. gr. laga nr. 93/1933, þar sem fyrningu hefði ekki verið slitið með málssókn í

- tæka tíð. Í dómi Hæstaréttar segir, að líta verði svo á, að krafa um nauðungaruppboð jafngildi lögsókn í skilningi 71. gr. nr. 93/1933, er hún berst uppboðshaldara, sbr. 11. og 12. gr. laga nr. 14/1905. Kröfu uppboðspóla, að nauðungaruppboð á fasteign hans næði ekki fram að ganga, var hafnað. Sératkvæði. 1748
- G var ákærður fyrir að hafa um mánaðamótin júní/júlí 1988 keypt bjór, sem fluttur hafði verið ólöglega til landsins. Hin sérstaka fyrningarregla 2. mgr 81. gr. alm. hgl., sbr. 5. gr. laga nr. 20/1981, mælir fyrir um 5 ára fyrningarfest brota, þar sem sakborningur „kemur sér undan greiðslu á tollum, sköttum eða öðrum gjöldum til hins opinbera“. Brot ákærða laut að kaupum á varningi, sem honum var ljóst, að var ólöglega fluttur til landsins. Var reglna um greiðslu opinberra gjalda í engu gætt. Féll þetta atferli hans undir ofangreint ákvæði, sbr. 2. mgr. 124. gr. tollalaga, og var það því ekki fyrnt. G var dæmdur í 100.000 króna sekt og 30 daga varðhald til vara. 1854
- Mál var upphaflega höfðað sem áskorunarmál með stefnu útg. 22. febr. 1989 til þingfestingar á bæjarþingi Kópavogs. Krafist var greiðslu skuldar skv. víxli með gjalddaga 13. ágúst 1988. Málið var hins vegar þingfest á bæjarþingi Reykjavíkur, þar sem því var vísað frá dómi ex officio. Málið var höfðað að nýju með áskorunarstefnu birtri 2. nóv. 1989, þingfest og stefna árituð um aðfararhæfi. Rekstur málsins á bæjarþingi Reykjavíkur átti sér enga lagastoð og var marklaus. Það voru því ekki skilyrði til að líta svo á, að fyrningu hefði verið slitið með birtingu fyrri stefnunnar skv. 1. mgr. 71. gr. víxillaga. Þegar síðari áskorunarstefnan var birt, voru liðnir tæpir 15 mánuðir frá gjalddaga víxilsins. Víxilkröfur á hendur útgefanda og ábekingi voru því fyrndar skv. 2. mgr. 70. gr. víxillaga. Sératkvæði. 1900
- Þ hafði verið umboðsmaður Hafskips hf. á Suðurnesjum. Protabú Hafskips hf. krafði hann um greiðslu skuldar vegna umboðsins. Þ bar fyrir sig, að hluti kröfufjárhæðar væri fyrndur. Sjá: Gjaldþrot. 2203

Fyrningu hafnað. Sjá Fyrning

Fölsun

- F falsaði nöfn J, E og S á skuldabréf, sem tryggt var með veði í íbúð. F var eigandi 25% íbúðarinnar en J 75%, bæði skv. þinglýstum kaupsamningi. E og S höfðu selt þeim íbúðina. Skuldabréfið hafði ekkert lagagildi gagnvart J, E og S. Við það sat áfram þrátt fyrir yfirlýsingu J, þar sem hún viðurkenndi að hafa tekið við öllum skuldbindingum

varðandi íbúðina. Eigi voru heldur efni til að fallast á, að J hefði með aðgerðaleyzi samþykkt skuldbindingu skv. bréfinu, eftir að henni varð fölsunin ljós. Vegna fölsunar F á nöfnum þinglesinna eigenda íbúðarinnar á skuldabréfinu var veðsetning íbúðarinnar til tryggingar skuldbindingu hans sjálfs ógild. 717

Gagnaöflun

I krafðist úrskurðar í einkamáli um öflun gagna með opinberri rannsókn á „meintum réttarbrotum Ríkisendurskoðunar, fjármálaráðuneytis og dómsmálaráðuneytis vegna ólögmætrar uppsagnar hans úr starfi sem fulltrúa hjá Ríkisendurskoðun . . .“, bríðum á samkomulagi um starfslok hans og réttindum hans skv. lögum nr. 38/1954. Hvorki ákvæði í niðurlagi 114. gr. né ákvæði 120. gr. eða önnur ákvæði laga nr. 85/1936 veittu aðilum einkamáls heimild til að bera ákvarðanir ríkissaksóknara og dómsmálaráðuneytis varðandi opinbera rannsókn undir dómara í einkamáli með þeim hætti, sem I krafðist. Var krafa hans því ekki tekin til greina. 84

Galli

Sýknað af kröfu um bætur vegna galla á húsi, þar sem kvartanir vegna þeirra komu of seint fram. Sjá: Fasteignakaup. 198

T pantaði steinull hjá V. Við afhendingu kom í ljós, að þykkt hennar var ekki rétt. T óskaði þess, að V skilaði steinullinni til framleiðandans S og afgreiddi pöntunina rétt. Jafnframt var forstjóri V beðinn að biða með að endursenda steinullina til S, þar sem T kynni að vilja nota hana. Þessi viðbrögð var eðlilegast að skilja svo, að T heimtaði ógallaða vöru í stað þeirrar, er afhent var, en það var honum heimilt skv. 1. mgr. 43. gr. laga nr. 39/1922. Sjá: Gjaldprot. 458

S trésmíðameistari tók að sér smíði steypumóta að húsi E, sem krafðist afsláttar af kröfu S um greiðslu fyrir verkið og bar fyrir sig í því efni galla á verkinu. Málatilbúnaður E, er að þessu laut, þótti svo óskýr og vanreifaður, að ekki væri unnt að leggja dóm á kröfuna og var henni hafnað. 1698

B arkitekt teiknaði og hannaði fjögur hús fyrir K hf. og Ó. Húsin voru hönnuð bæði fyrir íbúðir og atvinnustarfsemi. Í máli, sem B höfðaði gegn K hf. og Ó til heimtu endurgjalds fyrir vinnu sína, höfðu K hf. og Ó uppi skaðabótakröfu til skuldajafnaðar vegna galla á hönnun-arvinnu við tvö húsanna. B var talinn bera ábyrgð á galla á loftræst-

- ingu íbúða í öðru húsinu, en þá virtist mega rekja til þess, að brota-
löm hefði verið í samstarfi hönnuða. 2064
- Ó keypti bát af V fyrir 450.000 krónur. Hann aflaði sér ekki upplýsinga
um bátinn hjá Siglingamálastofnun ríkisins og virtist því hafa verið
ókunnugt um skýrslu stofnunarinnar, þar sem mælt var fyrir um
samráð við hana, yrði farið út í endursmíði á bol bátsins, sem þá var
bágborinn. Talið á áhættu V, að endursmíði hans á bátnum var ekki
framkvæmd undir eftirliti skoðunarmanns og bæri V ábyrgð á því,
hvernig til tókst, en við það varð að miða, að bolur bátsins hefði við
sölu hans ekki haft þá kosti, sem ætla mátti, að hann hefði. Umboðs-
manni Ó var ekki ætlandi við venjulega skoðun og aðgát að varast
þá galla, sem á endursmíðinni voru, en hann kvartaði við V, þegar er
honum urðu gallar þessir ljósir. Þá var báturinn í afsali talinn mun
stærri en skv. skráningu. Það hlaut að teljast á ábyrgð V. Ekki lá fyrir
mat dómkvaddra manna á göllum á bol bátsins. Héraðsdómari
kvaddi ekki til sérfróða meðdómendur. Ógjörningur var að byggja
skaðabætur til Ó á þeim gögnum, sem fyrir lágu. Hins vegar varð
vart úr því bætt á nokkurn viðhlítandi hátt úr því sem komið var. Ó
var dæmdur 200.000 króna afsláttur í héraðsdómi, en auk þess hafði
kaupverð verið lækkað um 50.000 krónur áður en afsal fyrir bátnum
var gefið út. Hæstiréttur staðfesti dóminn og fjárnám, sem gert hafði
verið skv. honum. Sératkvæði. 2095

Gatnagerðargjald

- Bæjarsjóður Ísafjarðar lagði svokallað B-gatnagerðargjald á H vegna
gangstéttar, sem lögð var meðfram lóð hans sumarið 1987. Voru þá
lagðar gangstéttar við nokkrar götur og heildarkostnaði jafnað niður
á eigendur húsa við þær án tillits til kostnaðar af framkvæmdum við
hverja götu fyrir sig. Bæjarsjóður byggði álagninguna á 3.- 5. gr. laga
nr. 51/1974 og samþykkt nr. 381/1987 um B-gatnagerðargjöld fyrir
Ísafjarðarkaupstað. Gatnagerðargjaldi fylgir lögveðsréttur í viðkom-
andi fasteign skv. 7. gr. laganna. Málsaðila greindi á um ýmis efnis-
atriði, er vörðuðu forsendur gjaldsins og álagningu þess. Olli þessi
áreiningur óvissu um réttmæti þeirrar lögveðskrófu, sem beiðni bæj-
arsjóðs byggðist á. Við svo búið skorti fullnægjandi lagaskilyrði til
þess, að fasteign H yrði seld á nauðungaruppbóði til lúkningar þess-
ari kröfu skv. e-lið 1. gr. laga nr. 57/1949, sbr. nú 5. tl. 1. mgr. 6. gr.
laga nr. 90/1991, sbr. H 1990, 322 og 329. 1563
- Í uppboðsrétti var deilt um það, hvort lögveð fyrir gatnagerðargjaldi hefði

fallið niður vegna þeirrar tilhögunar, sem á var höfð við greiðslu þess, en 80% gjaldsins mátti greiða verðbætt með skuldabréfi til fjögurra ára. Ákvæði 7. gr. laga nr. 51/1974 varð að skilja svo, að veðrétturinn héldist í þeim tilvikum, þegar greiðslu er dreift eins og heimilað er í lögnum. 1622

Geðrannsókn

- Réttargæslumaður krafðist þess, að skjólstæðingur sinn, sem sætti rannsókn vegna gruns um brot á 211. gr., sbr. 20. gr., alm. hgl., yrði látinn sæta geðrannsókn. Af hálfu RLR hafði ekki verið gerð krafa um rannsókn á geðheilbrigði og sakhæfi mannsins. Var ekki talin ástæða til þess á því stigi, sem málið var, að taka fram fyrir hendur rannsóknarvalds um þetta atriði. 758
- Manni sem sat í gæsluvarðhaldi grunaður um brot, sem varðað gat refsingu skv. 211. gr., sbr. 20. gr. alm. hgl., var í úrskurði um framhald á gæluvarðhaldi gert að sæta sérfræðilegri rannsókn á geðheilbrigði og sakhæfi. 1206

Gerðardómur

- Gerðardómur Læknafélags Íslands í tilteknu máli var ekki rétt skipaður. Kjósa átti héraðslækni í gerðardóminn en ekki heilsugæslulækni. Ekki var sinnt kröfu málsaðila um ruðning dómara. Þá var dómur ekki upp keðinn fyrr en sjö og hálfum mánuði eftir að frestur til þess var liðinn. Talið var, að svo miklir ágallar væru á skipan og málsmeðferð gerðardómsins, að óhjákvæmilegt væri að fella hann úr gildi. Sératkvæði. 691

Gerhæfi

- Þ var 1937 byggt Sæbólsland í Kópavogi, u.þ.b. 10 hektarar að stærð, til erfðafestu í 99 ár. Þ og eiginkona hans komu sér þar upp búi, brutu land til ræktunar og stunduðu verslunarrekstur svo lengi sem krafter og þrek entust. Í sept. 1980 var gerður samningur milli Þ og tengdasonar hans G annars vegar og Kópavogskaupstaðar hins vegar, þar sem Þ lýsti því yfir, að öll réttindi hans skv. erfðaleigusamningnum væru að fullu niður fallin og honum að fullu bættur missir þeirra og allra mannvirkja í eigu hans á landinu, sem ekki var sérstaklega undanskilið í samningnum. Í samningnum lýsti G því yfir, að með honum væri úr gildi fallinn lóðarleigusamningur um 4000 ferm. landspildu úr landi Sæbóls frá 1962 og hefðu fullar bætur komið fyrir. Á

árinu 1981 var mál höfðað til ógildingar nefndum samningi. Byggðist málssóknin á því, að samningurinn hefði verið óskuldbindandi fyrir Þ vegna gerhæfiskorts, þar eð hann hefði verið haldinn heilabilun og með svo skerta andlega starfsemi, að hann hefði verið ófær um að skilja veigamikil atriði samningsins. Ekki þótti unnt að líta svo á, að þeir annmarkar á heilsufari Þ, sem um ræddi í álit Læknaráðs og öðrum málsgögnum hefðu í raun sett mark sitt á samninginn. Varð samningurinn því ekki ógiltur í heild af þessari ástæðu. Aðrar ógildingarástæður komu ekki til greina, þar sem grandsemi forsvarsmanna Kópavogsskaupstaðar var ósönnuð í málinu. Bar því að sýkna hann. Hins vegar þótti rétt að breyta ákvæði í samningnum, er tók til skiptingar milli Þ og G á endurgjaldinu frá Kópavogsskaupstað. 1858

Geymslugreiðsla

Synjun annars af seljendum íbúðar á viðtöku skuldabréfs fyrir eftirstöðvum kaupverðs var óheimil. Greiðslur skv. bréfinu áttu að fara fram árlega á fjórum árum. Kaupendur leystu þessa skuldbindingu sína ekki með geymslugreiðslum heldur lögðu inn greiðslur hjá lögmanni sínum. Var sá greiðsluháttur ekki fullnægjandi, þótt seljandanum væri tilkynnt um innborganirnar. Sjá: Fasteignakaup. 1950

Gjafsókn – Gjafvörn

R 15 ára nemi í grunnskóla, meiddist mikið á hendi á smíðaverkstæði skólans. Honum var veitt gjafsókn í héraði, gjafvörn í aðalsök fyrir Hæstarétti og gjafsókn í gagnsök þar. 312

Í máli, sem höfðað var í tengslum við hjónaskilnað var eiginkonunni og börnum hjónanna veitt gjafvörn fyrir Hæstarétti. 342

Manni, sem höfðaði mál til heimtu skuldar, veitt gjafsókn í héraði og gjafvörn fyrir Hæstarétti. 638

Í máli út af gildi samnings um brottfall erfðafesturéttinda o.fl. var hjónum, er voru stefnendur, veitt gjafsókn í héraði. Eftir lát þeirra, áður en héraðsdómur var upp kveðinn, nutu dánarbú þeirra gjafsóknarinnar. Syni hjónanna, sem var einn stefndu í héraði og annar áfrýjenda, var veitt gjafsókn fyrir Hæstarétti. 1858

Í skaðabótamáli vegna 100% varanlegrar örorku drengs var foreldrum hans veitt gjafsókn í héraði. 2122

Kona slasaðist mikið í bílslysi. Hún áfrýjaði héraðsdómi í bótamáli út af

slysinu. Henni var veitt gjafsókn í héraði, gjafsókn í aðalsök og gjafvörn í gagnsök fyrir Hæstarétti.	2302
---	------

Gjaldprot

Aðild.	172
Áfrýjun.	507
Birting stefnu.	512, 1450
Endurupptaka.	2028
Félög.	1405
Fjármál hjóna.	2232
Forgangskrafa.	1308 1331, 1356
Frávisun frá héraðsdómi.	1276, 1281
Frávisun frá Hæstarétti.	126, 2028
Fyrningu hafnað.	2203
Galli.	458
Handveð.	117, 1197
Kaupmáli.	2325
Kröfúlýsingarfrestur.	507
Kvaðaarfur.	2293
Launakrafa.	1331
Lausafjárkaup.	458
Lögheimili.	1073
Lögvarðir hagsmunir.	126
Lögveð.	1356
Málshöfðunarfrestur.	1276, 1281
Opinbert mál. Sýkna.	560
Riftun.	32, 38, 386, 945, 1033, 2232, 2241, 2249, 2259, 2276, 2285, 2293
Sameignarfélög.	2259
Séreign hjóna.	2325
Sértökuréttur.	458
Skuldajöfnuður.	117, 1197
Skuldamál.	865
Umboðssamningur.	2203
Útivist í héraði.	2028
Varnarþing.	1450

Er bú Töggs hf. var tekið til gjaldprotaskipta 16. júní 1987, voru H og eiginmaður hennar I í stjórn félagsins, I stjórnarformaður og framkvæmdastjóri. Skuld við félagið skv. víxlum samtals 1.000.000 króna, er samþykktir voru af H með gjalddögum í des. 1985 og nóv. 1986

var felld niður á síðasta degi greiðslustöðvunar og degi áður en bú félagsins var tekið til gjaldþrotaskipta. Í stað víxlanna kom skuldabréf, útg. sama dag af I, að fjárhæð 2.000.000 kr., en það var jafnframt til greiðslu á nákvæmlega eins skuld hans við Tögg hf., sem felld var niður samtímis. Bréfið var til þriggja ára, óverðtryggt, og hvorki tryggt með veði né ábyrgð. Þessi háttur á skuldaskilum var H bersýnilega mjög til hagsbóta, en braut jafnframt í bága við hagsmuni þrotabúsins. Hann var því, eins og á stóð, ótilhlýðilegur og mátti H vera það ljóst, þar sem hún hafði um árabil átt sæti í stjórn Töggs hf. og átti að vita gjörla um mjög erfiða fjárhagsstöðu félagsins, er hér var komið. Bar með vísun til 61. gr., sbr. 2. mgr. 59. gr., laga nr. 6/1978 að taka til greina kröfu þrotabúsins um riftun á greiðslu skuldar H með umræddu skuldabréfi. Af riftun leiddi, að lagaskilyrði voru til þess, að fjárfkra þrotabúsins á hendur H næði fram að ganga.	32
Krafa þrotabús Töggs hf. á hendur I um riftun og greiðslu til þrotabúsins tekin til greina. Sjá á bls. 32 dóm í hliðstæðu máli.	38
Alþýðubankinn hf. og I, er rak verslun, sömdu um það 1986, að bankinn keypti af I viðskiptavíxla og önnur verðbréf gegn því, að ákveðinn hundradshluti af andvirðinu yrði lagður inn á sérstakan verðtryggðan sparireikning í bankanum á nafni I. Skilríki fyrir reikningnum voru í vörslu bankans. Bú I var tekið til gjaldþrotaskipta í mars 1988. Protabúið höfðaði mál gegn bankanum og krafðist aðallega afhendingar skilríkja fyrir nefndum bankareikningi, en til vara greiðslu á innstæðu hans. Bankinn synjaði og taldi sig hafa haft handveð í skuldbindingu sinni gagnvart I skv. reikningnum. Skriflegur samningur um viðskipti þessi var ekki gerður, og bankinn lagði ekki fram gögn, er skýlaust kváðu á um handveð. Í dómi Hæstaréttar segir, að gera verði þá kröfu til innlánsstofnana, að þær tryggi sér skýrar og ótvíræðar sannanir fyrir veðréttindum. Bankinn taldist því ekki hafa sannað, að hann hefði átt handveð í innstæðu á umræddum bankareikningi. Gögn málsins um færslur á reikningnum studdu málsástæðu bankans og frásögn I um, að greiðslur af reikningnum hefðu einungis getað farið fram með samþykki bankans og I hefði sjálfur aldrei fengið peninga af reikningnum, nema til að greiða skuldir sínar við bankann. Þegar þetta var virt og það, hve nátengdur reikningurinn var kaupum bankans á verðbréfum frá I, þótti mega leggja til grundvallar, að bankinn hefði getað ráðstafað innstæðunni án atbeina I til greiðslu verðbréfa, sem voru í vanskilum, en ómótmælt var, að það	

- hefði bankinn gert. Var því talið nægilega leitt í ljós, að bankanum hefði verið heimilt að jafna inneign reikningsins gegn skuldum I eins og gert var í apríl 1988, þótt I hefði þá verið úrskurðaður gjaldþrota, sbr. og 32. gr. laga nr. 6/1978. Ákvæði 59. gr. laganna þóttu, eins og hér stóð á, ekki standa því í vegi. Sératkvæði. 117
- Með dómi bæjarþings Reykjavíkur 2. mars 1989 var S gert að greiða P skuld. S áfrýjaði dóminum með stefnu 29. sept. s.á. Bú S var tekið til gjaldþrotaskipta 10. sept. 1990. Skiptastjóri var ráðinn snemma árs 1991. Lauk hann við gerð skrár um lýstar kröfur skv. 1. mgr. 108. gr. laga nr. 6/1978. Lagði hann þar til, að krafa P yrði viðurkennd sem alm. krafa. Tilkynnti skiptastjóri lögmanni P þessa afstöðu sína bréflaga. Á skiptafundi í apríl 1991, sem haldinn var til að taka afstöðu til krafna í búið á grundvelli álitsgerðar skiptastjóra, voru mættir fulltrúar kröfuhafa og lögmaður S, sem búið hafði áfrýjunarmál hans til flutnings fyrir Hæstarétti. Á fundinum var ekki hreyft andmælum við afstöðu skiptastjóra til kröfu P. Mátti hún þannig teljast samþykkt af hálfu búins, sbr. 110. gr. gjaldþrotalaga. Samþykki kröfunnar á skiptafundi samrýmdist ekki frekari meðferð málsins og hafði búið nú ekki lögvarða hagsmuni af áfrýjun þess. Skv. því bar að vísa málinu frá Hæstarétti ex officio. 126
- Krafa S hf. um gjaldþrotaskipti á búi T var tekin fyrir í skiptarétti 19. okt. 1989. Úrskurður var kveðinn upp 17. nóv. s.á. Fyrir Hæstarétti kom fram, að T greiddi að fullu skuld sína við S hf. á skrifstofu félagsins 18. okt. s.á. Er skiptakrafan var tekin til úrskurðar, var skiptabeiðandi ekki lengur lánardrottinn T. Brast því lagaskilyrði til að taka búið til gjaldþrotaskipta, sbr. c-lið 1. mgr. 13. gr. gjaldþrotalaga, og var úrskurðurinn felldur úr gildi. 172
- Bú N hf. var tekið til gjaldþrotaskipta í jan. 1988. Í nóv. 1987 hafði félagið greitt skuld við B með því að framselja honum 10 skuldabréf, en B hafði annast gerð auglýsinga fyrir félagið, og var skuldin til orðin vegna þeirrar þjónustu. Protabúið krafðist riftunar og greiðslu úr hendi B skv. 1. mgr. 54. gr. og 61. gr., sbr. 62. og 63. gr., laga nr. 6/1978. Greiðslan fór fram innan þeirra tímamarka, sem greinir í 1. mgr. 54. gr. og greitt var með óvenjulegum greiðslueyri. Kröfur þrotabúsins voru teknar til greina, en eigi þóttu skilyrði til þess skv. 65. gr. laganna, að reynt gæti á varakröfu B um lækkun. 386
- Í byrjun sept. 1989 pantaði T hf. steinull hjá V, umboðsmanni framleiðanda. Mistök urðu við afhendingu steinullarinnar. V var tjáð, að rétt þætti, að hann skilaði vörunni til framleiðandans og afgreiddi pönt-

unina rétt. Jafnframt var V beðinn að bíða með að endursenda ullina, þar eð hugsanlegt væri, að T hf. vildi nota hana. Bú T hf. var tekið til gjaldþrotaskipta 25. okt. 1989. V krafðist þess, að þrotabúinu yrði gert skylt að afhenda steinull skv. pöntuninni, sem geymd var í húsnæði T hf., en til vara það magn, sem ónotað kynni að vera og þá jafnframt andvirði þess, sem notað hefði verið. Framangreind skilaboð til V var eðlilegast að skilja þannig, að T hf. hefði heimtað ógallaða vöru í stað þeirrar, er afhent var, en það var honum heimilt skv. 1. mgr. 43. gr. laga nr. 39/1922. Ósk T hf. um að halda vörunni um skeið og taka af henni til nota í framleiðslu sinni varð ekki skilin svo, að krafan um ógallaða vöru hefði ekki réttaráhrif skv. téðu lagaákvæði. Af þessu leiddi, að V átti rétt á að fá afhenta úr geymslum þrotabúsins þá steinull, er enn var ónotuð, en hún var þar sérgreind. Óumdeilt var, hvert var andvirði þeirrar ullar, sem notuð hafði verið. Bar að greiða V þá fjárhæð sem alm. kröfu úr þrotabúinu eins og krafist var.

458

Með úrskurði 12. des. 1989 var bú L tekið til gjaldþrotaskipta. Innköllun til kröfuhafa birtist í Lögbirtingablaði í fyrra sinn 26. jan. 1991, þar sem skorað var á þá að lýsa kröfum innan tveggja mánaða frá fyrri birtingu. Í sendi kröfulýsingu á myndsendi 26. mars kl. 17.02. Bústjórar til bráðabirgða samþykktu kröfuna og settu hana á skrá um lýstar kröfur. Einn kröfuhafa mótmælti því á skiptafundi. Var rekið sérstakt skiptaréttarmál um ágreininginn. Með úrskurði skiptaréttar var kröfunni hafnað. Í var í dómi Hæstaréttar talinn hafa lýst kröfu sinni innan tilskilins frests. Hvorki haggði það þeirri niðurstöðu, að kröfulýsingin barst um myndsendi né að skrifstofa skiptaráðanda var ekki opin, þegar hún barst. Sú ákvörðun bústjóra þb. L, að krafa í yrði viðurkennd á skrá um lýstar kröfur var því staðfest. Sératkvæði.

507

Bú Á var tekið til gjaldþrotaskipta á grundvelli stefnu, sem birt var í Lögbirtingablaði, en vitað var þá um heimilisfang hans í USA. Birting með þessum hætti var ófullnægjandi, sbr. 2. mgr. 95. gr. laga nr. 85/1936. Á var því ekki löglega birt krafa um gjaldþrotaskipti og bar af þeim sökum að fella úrskurð skiptaráðanda úr gildi. Sjá: Stefubirting.

512

Bú Töggs hf. var tekið til gjaldþrotaskipta með úrskurði 16. júní 1987. Skv. 4. mgr. 88. gr. gjaldþrotalaga nr. 6/1978 tilkynnti skiptaráðandi í Reykjavík ríkissaksóknara með bréfi í mars 1988, að við athugun á málefnum þrotabúsins hefði komið í ljós, að ástæða væri til að ætla, að fyrirsvarsmenn Töggs hf. og aðrir, kynnu að hafa gert sekir um

refsivert athæfi. Að ósk ríkissaksóknara hóf Rannsóknarlögregla ríkisins rannsókn málsins, sem leiddi til ákæru á hendur stjórnendum félagsins o.fl. Stjórnarmenn í félaginu voru m.a. ákærðir fyrir að hafa á tilgreindu tímabili rekið það í trássi við 14. gr., sbr. a-lið 13. gr. laga nr. 6/1978 með því að stofna til viðskipta og skulda, þótt þeim hlyti að vera ljóst, að félagið var látið taka á sig skuldbindingar, sem það gat ekki efnt og stofna með því fé viðskiptamanna í stórfellda hættu. Við þessar aðstæður hefði þeim borið á öndverðu umræddu tímabili að stöðva skuldasöfnun eða gera viðhlítandi ráðstafanir til að firra félagið gjaldþroti. Í dómi Hæstaréttar segir, að þótt á það megi fallast með ákærvaldi, að skylt hefði verið að lögum að gefa félagið upp til gjaldþrots mun fyrr en raun varð á, sé það út af fyrir sig ekki mælt refsivert, hvorki í lögum nr. 6/1978 né nr. 32/1978, að gera það ekki. Í ákæru var brot stjórnarmanna, er að þessu laut, heimfært til 248. gr., en til vara 261. gr., alm. hgl. Sýknað var af þessum ákærulið. Sjá: Fjársvik.

560

H og K höfðu átt viðskipti sín á milli um kaup H á hráefni til kjötframleiðslu af K. Hinn 25. júlí 1988 undirritaði K yfirlýsingu, þar sem hann ávísaði til V öllum inneignum, sem K ætti hjá H hverju sinni til greiðslu á skuld K við V skv. dómsátt 14. júní 1988, uns hún væri greidd að fullu. H ritaði samþykki sitt á þessa yfirlýsingu. Á grundvelli hennar greiddi H til V í byrjun sept. s.á. fyrir vörukaup í júlí á því ári. Bú K var tekið til gjaldþrotaskipta 31. ágúst 1988. Fyrri innköllun til kröfuhafa birtist í Lögbirtingablaði 28. okt. s.á. V lýsti kröfu í þrotabúið 7. sept. s.á. Var hún grundvölluð á dómsáttinni. Í kröfulýsingunni var nefndrar yfirlýsingar K getið. Var m.a. gerð krafa um, að inneign K hjá H, sem ávísað hafði verið, 1.019.091 krónu, en eigi ráðstafað til V, yrði viðurkennd sem greiðsla til hans utan skuldaraðar. Hinn 7. okt. 1988 greiddi H fjárhæðina til V. Bústjóri hafnaði 18. jan. 1989 kröfu V um greiðslu nefndrar fjárhæðar utan skuldaraðar og krafðist greiðslu fjárins til búsins. Ágreiningur var um, hvort stjórnendur H hefðu 7. okt. 1988 vitað eða mátt vita um gjaldþrot K. Ekki varð á því byggt, að svo hefði verið, enda hafði tilkynning um gjaldþrotarárskurðinn þá enn ekki verið birt með lög-mæltum hætti. Ávisun sú, sem greiðslan þann dag byggðist á, var eðlileg í viðskiptum aðila eftir atvikum og bréf V til skiptaráðanda 7. sept. hafði ekki leitt til þess, að hann gerði ráðstafanir til, að féð rynni til þrotabúsins. Af þessu leiddi að sýkna bar H af kröfu þrotabúsins um greiðslu áður nefndrar fjárhæðar.

865

Hjónin E og S skildu lögskilnaði 26. sept. 1986. Samkvæmt samningi um

skilnaðarkjör fékk S íbúðarhús á tveim hæðum í sinn hlut. Húsið var hjúskapareign E. Bú hans var tekið til gjaldþrotaskipta 23. mars 1987. Kröfur í búið voru rúmar átta milljónir krónur, en eignir litlar að undanskilinni nefndri húseign. Þrotabúi E höfðaði mál til að fá rift ráðstöfun hússins til S, sem væri málamyndagerningur í því skyni að koma eignum undan gjaldþrotaskiptum í andstöðu við reglur 60. gr. laga nr. 20/1923. Samkvæmt vottorði Hagstofu Íslands voru E og S bæði skráð með lögheimili í nefndu húsi frá 14. apríl 1987. Krafa um riftun tekin til greina með vísun til 1. mgr. 51. gr. laga nr. 6/1978. Í dómi Hæstaréttar er fjallað ítarlega um uppgjör milli S og þrotabúsins vegna riftunarinnar, en E hafði í des. 1986 selt neðri hæð hússins.

945

KVB greiddi viðskiptaskuld við KEA með því að afhenda skuldabréf út. af þriðja aðila. Viðtaka bréfanna var þáttur í innheimtuaðgerðum KEA fyrir dómstólum. Tæpum tveim mánuðum síðar kom fram beiðni KVB um greiðslustöðvun og fylgdu gjaldþrotaskipti í kjölfarið. Greiðslan fór því fram innan þess sex mánaða frests, sem kveðið er á um í 1. mgr. 54. gr. laga nr. 6/1978. Þrotabúið krafðist riftunar á greiðslunni og peningagreiðslu, er nam fjárhæð skuldarinnar. Í dómi Hæstaréttar segir, að greiðsla á peningakröfum með skuldabréfum frá þriðja aðila geti að jafnaði ekki talist venjulegur greiðslueyrir í viðskiptum manna. Aðilar höfðu ekki samið um þenna greiðslumáta fyrirfram og KEA tókst ekki að sanna, að þetta hefði verið venjulegur greiðslueyrir í viðskiptum aðila. Samkvæmt því bar að taka kröfu þrotabúsins um riftun til greina á grundvelli 1. mgr. 54. gr. gjaldþrotalaga. Þá bar skv. 1. mgr. 62. gr. laganna að taka endurgreiðslukröfu þess til greina.

1033

Við fjárnám hjá P til tryggingar skuld hans við G skv. aðfararhæfni áskorunarstefnu, lýsti hann yfir, að hann gæti ekki greitt og væri eignalaus. Fjárnám varð árangurslaust, og var bú P tekið til gjaldþrotaskipta á grundvelli þess. P áfrýjaði úrskurði skiptaréttar og krafðist ómerkingar hans. Reisti hann kröfuna í fyrsta lagi á því, G hefði ekki lögvarða hagsmuni af því að koma fram gjaldþroti á búi hans, þar sem hann hefði lýst yfir eignaleysi við fjárnámið og sýnt væri, að G fengi ekkert up í kröfur sínar. Í öðru lagi væri ástæða til að draga í efa, að lögformlega rétt hefði verið að málinu staðið fyrir skiptarétti, þar sem skiptastefna hefði ekki verið birt fyrir sér heldur móður sinni á heimili hennar að Efstaleiti 12, en hann hefði ekki átt lögheimili þar. Við fjárnámið, sem þar fór fram, var P viðstaddur. Hann

virtist ekki hafa fullnægt tilkynningarskyldu um aðseturskipti undanfarin ár, sbr. 2. og 3. gr. laga nr. 73/1952. Á þjóðskrá var lögheimili hans skráð að Skólavörðustíg 18. Í áfrýjunarstefnu tilgreindi P Efstaleiti 12 sem dvalarstað sinn. Varð að telja, eins og á stóð, að birting skiptastefnu hefði fullnægt ákvæðum 18. gr. laga nr. 6/1978. Um gjaldþrotaskipti á búi P fór að þeim lögum. Í c-lið 1. mgr. 13. gr. er skýrt tekið fram, að árangurslaus aðför veiti lögmætt tilefni til kröfu um gjaldþrotaskipti á búi gerðarþola. Telja varð með skírskotun til þessa lagaákvæðis og 2., 3. og 5. mgr. 18. gr. laganna, að skilyrði hefði verið til uppkvaðningar hins áfrýjaða úrskurðar, sbr. 19. gr. laganna, og málsmeðferð verið lögmæt. Heimilt var, að úrskurðurinn væri án forsendna, sbr. 3. mgr. 190. gr. laga nr. 85/1936, sbr. 23. laga nr. 54/1988. Var hann staðfestur. 1073

Vatneyri hf. (V) hafði lengi átt í fjárhagsörðugleikum. V átti hraðfrystihús, er leigt var S. Viðskiptabanki V var Landsbanki Íslands (L). Meðal reikninga V í bankanum var tiltekin sparisjóðsbók. Inn á þá bók greiddi S umsamda leigu. Í nóv. 1987 urðu forráðamenn V þess varir, að L hafði tvisvar tekið út úr bókinni. Bú V var tekið til gjaldþrotaskipta í nóv. 1987. Protabúið höfðaði mál gegn L og krafðist afhendingar á nefndri sparisjóðsbók og endurgreiðslu úttekins fjár. L byggði sýknukröfu í fyrsta lagi á alm. reglum veðréttar og lögum nr. 18/1887 og taldi sig hafa haft sparisjóðsbókina að handveði. Í öðru lagi taldi L sig hafa haft heimild til skuldajafnaðar skv. 20. gr. reglugerðar nr. 30/1962 um Landsbanka Íslands og í þriðja lagi vísaði L til 32. gr. laga nr. 6/1978. Ekki var gerður skriflegur handveðssamningur um sparisjóðsbókina, og forráðamenn V könnuðust ekki við, að L hefði haft tryggingu í innstæðu bókarinnar eða ráðstöfunarrétt á henni. Ósannað talið, að stofnast hefði til handveðs í bókinni. Ákvæði 20. gr. reglugerðar nr. 30/1962 ekki talin fela í sér heimild til skuldajafnaðar í bankaviðskiptum sem þessum. Ákvæði 32. gr. laga nr. 6/1978 varð ekki túlkað svo rúmt, að til skuldajafnaðar gæti stofnast gagnvart þrotabúi, þegar skuldajafnaðarréttur væri ekki fyrir hendi gagnvart skuldara sjálfum fyrir gjaldþrot. L dæmt skylt að afhenda þrotabúinu sparisjóðsbókina og endurgreiða því fjárhæð annarrar úttektar úr henni, en nægilega var leitt í ljós, að forráðamenn V hefðu samþykkt, að L ráðstafaði hinni úttektinni til greiðslu á láni V í bankanum. Sératkvæði. 1197

Bústjóri í þrotabúi höfðaði mál til riftunar á gjöf þrotamanns. Sex mán-

- aða frestur til málshöfðunar skv. 1. mgr. 68. gr. laga nr. 6/1978 var þá liðinn og málinu vísað frá dómi. Sjá: Málshöfðunarfrestur. 1276
- Bústjóri í þrotabúi höfðaði mál til riftunar á greiðslu þrotamanns með stefnu birtri 14. október 1991. Bústjóri var talinn hafa átt þess nægan kost fyrir 14. apríl 1991 að kynna sér nauðsynleg gögn til að geta metið lagaskilyrði fyrir höfðun riftunarmáls. Yrði því að líta svo á, að sex mánaða frestur til málshöfðunar skv. 1. mgr. 68. gr. laga nr. 6/1978 hafi verið liðinn, er stefnan var birt. Frávísunadómur héraðsdóms staðfestur. 1281
- Lífeyrissjóður (S) lýsti kröfu í þrotabú kaupfélags (P) vegna iðgjaldsskuldar sem forgangskröfu. Iðgjöldin voru fyrir þrjú tímabil, hið elsta sept. til des. 1987. Óumdeilt var, að slík krafa væri út af fyrir sig forgangskrafa, en P viðurkenndi aðeins hluta kröfunnar sem forgangskröfu. Deilt var um frestdag. S taldi hann vera 19. des. 1988, þegar lögð var fram beiðni um greiðslustöðvun, sem veitt var og síðan framlengd, en henni lauk með staðfestingu skiptaráðanda á nauðasamningi 6. des. 1989. P taldi frestdag vera 21. maí 1990, er lögð var fram beiðni um gjaldþrotaskipti. Samkvæmt. 22. gr., sbr. 46. gr., laga nr. 19/1924 hefur nauðasamningur sömu réttaráhrif og dóm-sátt væri milli skuldunautar og samningsmanns, hafi kröfur verið viðurkenndar í nauðasamningnum. Í umræddu tilviki hafði því komist á samningur um skuldaskil milli skuldara og kröfuhafa við staðfestingu nauðasamningsins 6. des. 1989 og var því ekki fallist á sjónarmið S um túlkun á 1. gr. gjaldþrotalaga um upphaf frestdags, heldur bæri að miða hann við þann dag, er skiptaráðandi fékk ósk um gjaldþrotaskipti. Samkvæmt. bókhaldsgögnum S hafði kaupfélagið staðið í skilum við hann síðustu 18 mánuði fyrir frestdag, en S látið þær greiðslur ganga til greiðslu eldri iðgjaldsskulda. S var ekki talið stætt á því. Einungis fjárhæð, er nam tölulegum leiðréttingum, sem P viðurkenndi, var tekin til greina sem forgangskrafa. 1308
- Bú Ó var tekið til gjaldþrotaskipta 20. febr. 1992, en beiðni um þau barst skiptarétti 20. nóv. 1991. G krafðist þess, að launakrafa sín yrði viðurkennd sem forgangskrafa í þrotabúið skv. 1. tl. 84. gr. laga nr. 3/1878. Krafan var vegna vinnu G hjá Ó í okt. og nóv. 1989 og vegna launa á 3ja mánaða uppsagnarfresti frá des. 1989 til febr. 1990. G hafði í mars 1990 höfðað mál til heimtu kröfunnar, er lauk með réttarsátt, þar sem Ó lofaði að greiða kröfuna á þremur gjalddögum í okt., nóv. og des. 1990. Taldi G í fyrsta lagi, að gjalddaga launakröfunnar ætti að miða við gjalddaga réttarsáttarinnar. Í öðru lagi taldi

- G, að 6. tl. 84. gr. laga 3/1878 ætti við um kröfuna, þar sem hann hefði með framlagningu fjárnámsbeiðni í des. 1990 slitið 18 mánaða frestinum í 1. tl. 84. gr. Launakrafa G féll í gjalddaga fyrsta virka dag næsta mánaðar, eftir að vinna var innt af hendi. Miðað við frestdag, 20. nóv. 1991, var ljóst, að krafan hafði fallið í gjalddaga fyrir þann tíma, sem 1. tl. 84. gr. laga 3/1978 tekur til. Samningur um nýja gjalddaga yrði ekki talinn bindandi að þessu leyti, enda gæti slíkt opnað leið til málamyndageringa í því skyni að skapa forgangsrétt fyrir slíkum kröfum. Framlagning fjárnámsbeiðni í fógetarétti varð ekki talin uppfylla skilyrði 6. tl. 84. gr. um, að mál sé höfðað. Vísað var í H 1987, 970. Samkvæmt þessu brast kröfu G lagastofð í 84. gr. til að verða viðurkennd sem forgangskrafa. 1331
- Ákvæði í 1. og 5. mgr. 8. gr. laga nr. 93/1947 þótti ekki mega skýra rýmra en í þeim segir berum orðum að því er varðar lögveðsrétt, en af þeim væri ekki nægilega ljóst, að lögveðsréttur næði til vatns, sem selt er eftir mæli. Kröfu bæjarsjóðs um, að aukavatnsskattur yrði viðurkenndur sem lögveðskrafa með forgang fyrir veðkröfur í fasteign þrotabús var því hafnað. 1356
- Bú Sölusamtaka íslenskra matjurtaframleiðenda var tekið til gjaldprotaskipta með úrskurði skiptaréttar, sem kærður var til Hæstaréttar. Var kæran reist á því, að skv. 3. tl. 13. gr. laga nr. 6/1978 yrðu sameignarfélög aðeins tekin til skipta ásamt búum eigenda. Umrædd samtök væru hvorki hluta- né samvinnufélag eftir lögum nr. 32/1979 eða 46/1937. Yrði því að líta svo á, að samtökin væru sameignarfélag með ótakmarkaðri ábyrgð 204 matjurtaframleiðenda og af þeim sökum hefði ekki verið skilyrði til að úrskurða þau gjaldþrota. Í dómi Hæstaréttar segir, að samþykktir samtakanna kveði ekki ótvírætt á um persónulega ábyrgð félagsmanna á skuldbindingum samtakanna og hún verði ekki leidd af lagareglum. Væri því rétt að taka bú samtakanna til gjaldþrotaskipta. 1405
- Krafa Í um gjaldprotaskipti á búi Á var réttilega send skiptaráðanda á Ísafirði, þar sem Á átti heimili. Á dvaldist í USA og sendi skiptaráðandi honum tilkynningu í formi stefnu í símskeyti um fyrirtöku kröfunnar í skiptarétti Ísafjarðar, sbr. 102. gr. laga nr. 85/1936, sbr. nú 92. gr. laga nr. 91/1991. Töldust bæði varnarþing og kvaðning Á til skiptaréttar fullnægjandi. Sjá: Stefnubirting. 1450
- Krafist var gjaldþrotaskipta á búi Á. Hann mætti skömmu eftir lok þinghalds í skiptarétti og fékk þá að vita, að málið hefði verið tekið til úrskurðar. Hann kærði úrskurðinn til Hæstaréttar. Á átti úr því sem

- komið var þann eina kost að æskja endurupptöku málsins skv. 1.mgr. 137. gr. laga nr. 91/1991. Brast heimild til kærunnar, sbr. 4. mgr. 96. gr. laganna og var málinu vísað frá Hæstarétti. 2028
- Hafskip hf. (H) og P sömdu um það ársbyrjun 1984, að P gerðist umboðsmaður H á Suðurnesjum og fengi m.a. tiltekið hlutfall flutningsgjalda í þóknun. Verulegur halli reyndist á rekstri umboðsins 1984 skv. bókhaldi P. Vegna þess var gert samkomulag um, að H tæki að sér að greiða 70% rekstrargjalda umboðsins umfram tekjur fyrir starfsárið 1984. Samkvæmt vætti frkvstj. og aðalbókara H fyrir dómi var P 1985 gefið vilyrði um, að H tæki þátt í að greiða tap, er verða kynni af starfsemi P, að því tilskildu, að P lækkaði kostnað við reksturinn og reyndi að samræma hann tekjum. H fékk greiðslustöðvun 18. nóv. 1985, og sama dag var stofnað nýtt skipafélag, Í, er tók við Íslandssiglingum H. Tók P að sér umboð fyrir það á Suðurnesjum á sama grundvelli og hann hafði áður gert fyrir H. Bú H var tekið til gjaldþrotaskipta 6. des. 1985. Samkvæmt. bókhaldi H og Í skuldaði P félögunum þá verulegar fjárhæðir. P var krafinn um greiðslu skulda við Í og H í einu lagi af hálfu þrotabús H, sem hafði fengið kröfu Í á hendur P framselda. Dómkvaddir voru matsmenn til að meta umboðsviðskipti P við H og Í og segja til um, hver væri skuld hans við Í og þb. H 30. apríl 1986 vegna umboðsviðskiptanna. Mátu þeir höfuðstól skuldarinnar 7.437.153 kr. P bar fyrir sig, að hluti kröfunnar væri fyrndur. Undantekningarákvæði 1. tl. 3. gr. laga nr. 14/1905 átti hér við, en líta varð svo á, að viðskipti H og P hefðu staðið óslitið frá ársbyrjun 1984 til þess, er umboðssamningnum var sagt upp í ársbyrjun 1986, eftir að bú H hafði verið tekið til gjaldþrotaskipta. Fyrningarfrestur hófst ekki fyrr en við uppsögn samningsins. Stefna var birt 4. okt. 1989. Krafan var því öll ófyrnd og dómur byggður á matsfjárhæðinni. Talið var, að forsendur, sem lágu til grundvallar samskiptum P og H í upphafi hefðu brugðist að nokkru og flutningar með skipum H orðið minni en áður. Vitnisburð frkvstj. og aðalbókara þótti mega skýra svo, að P hefði verð lofað, að aðstoð H við hann yrði svipuð og áður. Gögn P um reksturinn voru ófullkomin og veittu ekki fullnægjandi upplýsingar um, hvert tap varð á rekstri hans, en telja varð þó nægilega fram komið, að tap hefði orðið. Í bókhaldi H hafði í okt. 1985 verið færð þátttaka í taprekstri P það ár að fjárhæð 1.385.055 kr. með fyrirvara um samþykki. Höfuðstóll matsfjárhæðar var lækkaður að álitum um 650.000 kr. 2203
- P gaf út skuldabréf í jan. 1984 með veði í fasteign sonar síns B skv. veð-

leyfi hans. Var bréfinu þinglýst samdægurs. Veðinu var aflétt og flutt á aðra eign í apríl s.á. Bú P var tekið til gjaldþrotaskipta 7. mars 1985. Protabúið krafðist riftunar á veðbandslausninni skv. 2. mgr. 57. gr. laga nr. 6/1978, svo og greiðslu. B var sýknaður. Sjá: Fjármál hjóna. 2232

Bú P var tekið til gjaldþrotaskipta 7. mars 1985. Engar eignir komu fram í búinu. P hafði selt þær allar 1984. Söluverði varði P til að greiða hluta af skuldum sínum. Hann greiddi 26. sept. 1984 skuld skv. skuldabréfi, er hann hafði gefið út, en á því var ábyrgðarmaður bróðir hans H, svo og skuld skv. þrem víxlum, sem P hafði samþykkt, en H gefið út. Þb. P höfðaði mál gegn H til fá greiðslum þessum rift og krefjast bóta úr hendi H, er þeim nam. H tókst ekki að sýna fram á, að P hefði átt fyrir skuldum, er hann var búinn að ráðstafa söluandvirði eigna, og annað kom ekki fram en það hefðu einmitt verið greiðslur þær af söluandvirðinu, sem hann ráðstafaði til að greiða kröfur, sem nákominn ættmenni hans voru í ábyrgð fyrir, m.a. þær greiðslur, sem málið snerist um, er ráðið hefðu úrslitum um gjaldfærni hans. Útgáfudag vantaði á víxlana og stofnaðist því aldrei víxlréttur á hendur útgefanda skv. þeim. Eigandi þeirra átti ekki færa leið til að innheimta þá með lögsókn hjá útgefanda. Þar sem það var því ósannað, að H hefði haft hag af því, að „víxlarnir“ greiddust, bar þegar af þeirri ástæðu að sýkna H af þeim hluta stefnukröfu, er tengdist víxlunum. Hins vegar var H skv. 2. tl. 54. gr., 62. gr. og 2. mgr. 67. gr. laga nr. 6/1978 dæmdur til að greiða protabúinu fjárhæð, er nam greiðslu P af nefndu skuldabréfi. 2241

P hafði selt allar eignir sínar árið áður en bú hans var tekið til gjaldþrotaskipta. Söluverðið notaði hann til að greiða hluta af skuldum sínum, m.a. skuld, er var í ábyrgð föður hans. Greiðslan var riftanleg, þar sem ekki var leitt í ljós, að P hefði verið gjaldfær eftir hana og hún var til hagsbóta nákomnum ættingja P. Hliðstætt sakarefni og á bls. ... 2241, 2249

P seldi allar eignir sínar árið áður en bú hans var tekið til gjaldþrotaskipta 7. mars 1985, þ.á.m. hlut í sameignarfélagi, er hann átti með föður sínum og þrem bræðrum. Aðaleign þess var skuldlaus fasteign, er rekin var af sameignarfélaginu til tekjuöflunar. Í máli, sem protabú P höfðaði gegn sameignarfélaginu og eigendum þess, var deilt um, hvort nefndir ættmenn P hefðu með kaupum á eignarhluta hans í félaginu 26. sept. 1984 fengið verðmæti á kostnað annarra, sem kröfur áttu á P. Matsmenn voru dómkvaddir til að meta til fjár eignarhluta P í sameignarfélaginu. Töldu þeir verðmæti hans hafa verið 3.444.068

- krónur, en söluverðið var 3.750.000 krónur. Í dómi Hæstaréttar segir, að salan hafi ekki verið á kostnað annarra kröfuhafa P, nema unnt hefði verið að fá meira fyrir hana en 3.750.000 krónur. Það þótti ósannað. Sýkna. 2259
- Við uppgjör á söluverði fyrir hlut P í sameignarfélagi, sem hann seldi föður sínum og þrem bræðrum ári áður en bú hans var tekið til gjaldþrotaskipta, var tiltekin fjárhæð dregin frá söluverðinu. Í máli þrotabúsins gegn kaupendum, var um það deilt, hvort beita mætti 2. mgr. 54. gr. laga nr. 6/1978 vegna uppgjörsins, en þess var krafist á grundvelli 62. gr. laganna, að kaupendur greiddu þrotabúinu umrædda fjárhæð. Dæmt var, að heimilt hefði verið að draga fjárhæðina frá. Sýkna. Sjá bls. 2259, 2276
- P seldi allar eignir sínar árið áður en bú hans var tekið til gjaldþrotaskipta 7. mars 1985. Söluverðið notaði P til að greiða upp hluta af skuldum sínum. Hann greiddi m.a. 2. okt. 1984 skuld við banka skv. skuldaþréfi, en á því voru sjálfskuldarábyrgðarmenn bróðir hans H og sonur hans B. Protabúið höfðaði mál til að fá greiðslunni rift og krafðist jafnframt greiðslu á sömu fjárhæð úr hendi H og B. Talið var, að P hefði ekki verið gjaldfær, er hann hafði ráðstafað söluverði eignanna til að greiða kröfur, sem nákomin ættmenn hans voru í ábyrgð fyrir. Með vísun til 2. tl. 54. gr., 62. gr. og 2. mgr. 67. gr. laga nr. 6/1978 voru kröfur þrotabúsins teknar til greina. 2285
- Bú P var tekið til gjaldþrotaskipta 7. mars 1985. Frestdagur var 3. janúar s.á. I, faðir P, kom 12. mars 1985 á fund skiptaráðanda og staðfesti á formbundinn hátt „Ákvörðun viðkomandi arfi“. Þar sagði, að allar eignir hans skyldu undanþegnar hvers konar aðför og gjaldþrotaskiptum á búum erfingja hans. Ákvörðun þessi var innfærð í notarialbók. Þb. P höfðaði mál gegn P og krafðist þess, að úrskurðað yrði, að lögarfur P úr db. I, sem dáið hafði 25. jan. 1989, rynni til þrotabúsins. Í 52. gr. erfðalaga nr. 8/1962 segir, að binda megi arf, sem ekki er skylduarfur, kvöðum með erfðaskrá. Ákvæði 2. og 3. mgr. 50. gr. og 51. gr. eigi við um slíkan arf, nema erfðaskrá geti annars. Í 2. mgr. 27. gr. laga nr. 6/1978 sagði, að protabú gæti ekki vefengt ákvæði erfðaskrár um brottfall, skerðingu eða kvaðir á arfi þrotamanns. Þetta lagaákvæði verður að skýra svo segir í dómi Hæstaréttar, að það eigi einungis við, séu ákvæðin, sem um er að tefla, lögleg. Skv. 52. gr. erfðalaga mátti I binda þriðjung eigna sinna kvöðum með þeim hætti, sem hann gerði. Af því leiddi, að 2/3 hlutar þess

fjórðungs eigna db. hans, er koma skyldu í hlut P, runnu til þrotabús hans, en þriðjungur til P sjálfs.	2293
Fasteign var þinglýst eign P, er bú hans var tekið til gjaldþrotaskipta. Protabúið seldi fasteignina. O, eiginkona P, gerði þá kröfu fyrir skiptarétti, að við skipti á þrotabúinu yrði viðurkennt, að hún hefði átt 1/3 hluta fasteignarinnar og þb. P yrði gert að greiða sér utan skuldaraðar sama hlutfall af söluverði eignarinnar. Samkvæmt málgögnum gerði O það sennilegt, að séreignarfé hennar hefði runnið til byggingar nefndrar fasteignar. Skv. 1. mgr. 29. gr. laga nr. 39/1978 skal þinglýsa réttindum yfir fasteign, til þess að þau haldi gildi gegn þeim, er reisa rétt á samningum um eignina og gegn skuldheimtumönnum eiganda eða annars rétthafa að eign. Í málinu var ekki um að ræða skipti milli hjóna heldur gjaldþrotaskipti á búi eiginmannsins. Þar sem O gerði engan reka að því að tryggja hugsanlegan séreignarrétt sinn í fasteigninni, stóð hún til fullnustu kröfuhöfum eiginmanns hennar skv. nefndu lagaákvæði. Kröfum O var því hafnað. Sératkvæði.	2325

Gjaldþrotalög. Sjá: Gjaldþrot

Gjaldþrotaskipti. Sjá: Gjaldþrot

Gjaldþrotauðrskurður. Sjá: Gjaldþrot

Greiðslustaður.

Það er meginregla um fasteignakaup, að greiðslustaður sé hjá seljanda, nema um annað sé sérstaklega samið. Kaupanda fasteignar tókst ekki sönnun þess, að um það hefði verið samkomulag milli hans og seljanda, að hann innti greiðslu kaupverðs af hendi til sölumanns fasteignasölu, sem sá um sölu fasteignarinnar, en hann dró sér tver greiðslur af útborgun kaupverðs eignarinnar. Sjá: Fasteignakaup.	1022
---	------

Greiðslustöðvun

Töggi hf. var veitt heimild til greiðslustöðvunar í þrjá mánuði. Heimildin var framlengd tvívegis. Daginn eftir að þriðja tímabili greiðslustöðvunar lauk var bú félagsins tekið til gjaldþrotaskipta. Opinbert mál var höfðað gegn stjórnendum Töggs hf. fyrir ýmis konar misferli, er tengdist rekstri félagsins. M.a. var I, formanni stjórnar og framkvæmdastjóra, gefið að sök að hafa á síðustu dögum greiðslustöðvun

unar, þegar öllum var orðið ljóst, að ekki varð komið í veg fyrir gjaldþrot, ráðstafað fjórum bifreiðum með afslætti langt umfram það, er tíðkast hafði hjá fyrirtækinu. Var bifreiðunum ráðstafað til nákominna aðila. Í var sakfelldur fyrir brot á 4. tl. 1. mgr. 250. gr. alm. hgl. Við ákvörðun refsingar var litið til þess, að ráðstöfun bifreiðanna var að ráðum meðákærða IB, sem var aðstoðarmaður fyrirtækisins á greiðslustöðvunartíma. IB var skylt að stuðla að því, að tilgangur með greiðslustöðvun næðist og að heimild til hennar yrði ekki misnotuð. Honum var því óheimilt að stuðla að því, að hann og samstarfsmaður hans og bróðir fengju bifreiðar á greiðslustöðvunartíma með verulegum afslætti. Var hann sakfelldur fyrir brot á 239. gr. alm. hgl., dæmdur í þriggja mánaða skilorðsbundið fangelsi og sviptur leyfi til málf lutningsstarfa í sex mánuði frá uppkvaðningu dóms Hæstaréttar. 560

Tveir lögmenn voru ráðnir til þess af stjórn hlutafélags að vera henni til aðstoðar á tímabili, er félagið naut greiðslustöðvunar. Var það í samræmi við 7. gr. laga nr. 6/1978. Við lok greiðslustöðvunar var bú félagsins tekið til gjaldþrotaskipta. Lögmennirnir kröfðust forgangsréttar í þrotabúið fyrir lýstri kröfu sinni vegna þóknunar fyrir starf sitt. Sjá: Forgangskrafa. 800

Gæsla

Ríkissaksóknari höfðaði mál í því skyni, að S, refsifanga, yrði gert, að refsingu lokinni, að sæta gæslu skv. 65. og 66., sbr. 67., gr. alm. hgl., þar sem telja yrði hann hættulegan vanaafbrotamann, sem margsinnis hefði sætt refsingu m.a. fyrir skírlífisbrot gagnvart ungum drengjum, oft framin undir áhrifum áfengis. Hefði S ekki látið skipast við ítrekaða refsidóma og veruleg hætta væri á því, að hann héldi áfram á sömu braut, ef hann gengi laus. Þess var krafist, að S yrði látinn sæta öryggisráðstöfunum skv. nefndum lagagreinum, er miðuðu að því að stemma stigu við frekari brotum hans, ráða bót á áfengissýki hans og koma fram lyfjameðferð í því skyni að vinna gegn kynferðislegum misþroska hans. Ákærvaldið færði fram gögn, sem héraðsdómari taldi sýna, að gæsla skv. nefndum lagagreinum væri ekki tiltæk annars staðar en í fangelsi. Taldi héraðsdómari, að öryggisráðstafanir gagnvart S í þeim tilgangi, sem að framan er lýst, ættu ekki og gætu ekki eðli sínu samkvæmt farið fram í fangelsi. Var S sýknaður. Hæstiréttur staðfesti þá niðurstöðu. 48

Gæsluvarðhald.

1. Lög nr. 74/1974

a) 1. tl. 1. mgr. 67. gr.:

S var grunaður um að hafa átt hlut að eldsvoða, sbr. XVIII. kafla alm. hgl. Hann var 4. febrúar úrskurðaður í gæsluvarðhald til 7. s.m. Þann dag var gæsluvarðhaldið framlengt til 14. s.m.	195,	239
Ó var grunaður um fíkniefnamisferli, sbr. lög nr. 65/1974 og reglugerð nr. 16/1986. Hann var 25. mars úrskurðaður í gæsluvarðhald til 9. apríl 1992.		644
H var grunaður um að hættulega atlögu með hnífi að tveim mönnum á götu í Reykjavík. Hann var 1. apríl úrskurðaður til að sæta áfram gæsluvarðhaldi til 13. maí 1992 skv. 1. og 4. tl. 67. gr.		758
S var grunaður um að hafa fjármagnað og skipulagt innflutning á miklu magni fíkniefna. Hann var 7. apríl úrskurðaður í gæsluvarðhald til 15. s.m.		830
H var grunaður um brot gegn 155. og 244. gr. alm. hgl. nr. 19/1940. Hann var 25. júní úrskurðaður í gæsluvarðhald til 6. ágúst 1992.		1288
b) 4. tl. 1. mgr. 67. gr.:		

Sjá a) hér að framan.		758
G viðurkenndi að hafa 14. maí 1992 undir áhrifum fíkniefna skotið mann í andlitið með svokallaðri markbyssu. Honum var með úrskurði 10. júní gert að sæta áfram gæsluvarðhaldi til 15. júlí 1992 og á þeim tíma sérfræðilegri rannsókn á geðheilbrigði og sakhæfi.		1206
c) 5. tl. 1. mgr. 67. gr.:		

D var ákærður fyrir að hafa með öðrum manni staðið að ráni í söluturni. Þótti vera hætta á, að hann héldi áfram brotum, væri hann frjáls ferða sinna. Honum var með úrskurði 24. mars gert að sæta áfram gæsluvarðhaldi, uns dómur gengi í málinu, þó ekki lengur en til 20. maí 1992.		641
Sjá a) hér að framan.		1288

2. Lög nr. 19/1991

a) a-liður 1. mgr. 103. gr.:

Sjá 1. a) og c) hér að framan.		1288
J var undir rökstuddum grun um brot gegn lögum nr. 65/1974, sbr. og 173. gr. alm. hgl. Hann var 25. ágúst úrskurðaður í gæsluvarðhald til 9. sept. 1992.		1301
H var grunuð um brot gegn lögum nr. 65/1974 og reglugerð nr. 16/1986. Hún var úrskurðuð 9. desember í gæsluvarðhald til 23. s.m.		2169
b) c-liður 1. mgr. 103. gr.:		

Sjá 1. a) og c) hér að framan.	1288
T braust um nótt inn í íbúðarhús í nágrenni Fossvogskirkjugarðs og nam á brott 7 ára telpu. Hann var grunaður um að hafa ætlað að beita telpuna kynferðislegu ofbeldi á heimili hennar eða eftir að hafa numið hana á brott og farið með hana út í kirkjugarðinn. T var 10. okt. úrskurðaður í gæsluvarðhald til 11. nóv. 1992. Ákæra var gefin út á hendur honum 10. s.m, en með úrskurði 11. s.m. var honum gert að sæta áfram gæsluvarðhaldi, uns dómur gengi í málinu, þó eigi lengur en til 16. des. 1992.	1825
H hafði frá 4. sept. 1991 sætt fimm skilorðsbundnum refsíðómum, aðallega vegna brota á 155. gr. og 244. gr. alm. hgl. Til rannsóknar voru fjölmörg kærumál á hendur honum vegna gruns um brot á alm. hgl., öll frá síðari hluta árs 1992. Ástæða þótti til að ætla, að H myndi halda áfram afbrotum, meðan málum hans var ekki lokið. Hann var 9. des. úrskurðaður í gæsluvarðhald til 23. jan. 1993.	2185
c) 2. mgr. 103. gr.:	
Opinbert mál var rekið gegn H fyrir tilraun til manndráps með því að hafa 3. apríl 1992 stungið mann hnífi í brjostið. Gekk hnífurinn 16–18 cm inn í brjóstholið. H hafði sætt gæsluvarðhaldi frá þeim degi, og rann síðasta gæsluvarðhaldstímabil út 22. júlí. Með úrskurði 21. s.m. var H gert að sæta gæsluvarðhaldi áfram, uns dómur gengi, en þó eigi lengur en til 30. sept. 1992.	1290
Sjá 1. b). Gefin hafði verið út ákæra á hendur G. Gæsluvarðhald, er honum hafði verið gert að sæta, var á enda 28. ágúst. Með úrskurði 27. s.m. var honum gert að sæta áfram gæsluvarðhaldi fram að þeim tíma, er dómur gengi í málinu, þó eigi lengur en til 27. nóvember 1992.	1303
H var með héraðsdómi 30. sept. 1992 gert að sæta fangelsi í fjögur ár. Sama dag var hann úrskurðaður í gæsluvarðhald til 30. apríl 1993 eða þar til dómur Hæstaréttar lægi fyrir. Úrskurðurinn var kærður. Við uppsögu dóms Hæstaréttar lá ekki fyrir, hvort héraðsdómi yrði afryjað. H var gert að sæta gæsluvarðhaldi allt til 29. október 1992.	1542
H var grunaður um að hafa ráðist á X og þröngvað henni til kynferðismaka. Með úrskurði 24. ágúst 1992 var honum gert að sæta gæsluvarðhaldi til 16. sept. s.á. Pann dag var gæsluvarðhaldið framlengt til 28. okt. s.á. Með úrskurði 27. s.m. var gæsluvarðhald framlengt til þess, er dómur gengi í málinu, þó eigi lengur en til 1. des. 1992. Úrskurðurinn var staðfestur.	1754
Sjá 2. b) hér að framan.	1825

d) 106. gr.:

Sjá 2. c) hér að framan. 1542

Gæsluvarðhald fellt úr gildi.

X var með úrskurði héraðsdómara gert að sæta gæsluvarðhaldi í tvær vikur. Í dómi Hæstaréttar segir, að ekki hafi verið í ljós leitt, að ekki væri kostur heppilegri vistunar en gæsluvarðhalds, meðan rannsókn færi fram á geðhögum X, en hafa bæri í huga, að hann var aðeins 16 ára að aldri. Afstaða barnaverndarnefndar til vistunar X lá og ekki fyrir. Þegar þetta var virt, þóttu ekki vera fyrir hendi skilyrði 5. og 6. tl. 1. mgr. 67. gr. laga nr. 74/1974 til gæsluvarðhalds. 1019

E var með úrskurði héraðsdómara, þar sem skírskotað var til 1. mgr. 103. gr. laga 19/1991, gert að sæta gæsluvarðhaldi í tvær vikur. Eftir það var rannsókn málsins haldið áfram hjá RLR. Í dómi Hæstaréttar segir, að þegar litið sé til þeirrar rannsóknar, sem nú liggi fyrir í málinu, þyki lagaskilyrði til gæsluvarðhalds eigi lengur vera fyrir hendi. Var úrskurðinn felldur úr gildi. 1631

Hafning

Mál var fellt niður að ósk áfrýjanda. Stefndi samþykkti það, en krafðist málskostnaðar fyrir Hæstarétti. Áfrýjandi mótmælti þeirri kröfu. Sjá: Málskostnaður. 2202

Hagstofa Íslands

J krafðist þess í máli, er hann höfðaði gegn Þ og dóttur hennar M, að viðurkennt yrði með dómi, að skráning hjá Hagstofu Íslands á því, að J væri faðir M, væri röng. Sjá: Faðerni. 858

Hald

Meðan E sat í gæsluvarðhaldi, grunaður um brot gegn 155. og 248. gr. alm. hgl., krafðist RLR þess fyrir sakadómi, að heimilað yrði með úrskurði að leggja hald á fjármuni E, sem varðveittir voru á tveim gjaldeyrisreikningum í banka. Höfðu E, eiginkona hans og sonur fengið greiddar verulegar fjárhæðir frá þrem váryggingafélögum og Tryggingastofnun ríkisins vegna 7–8 atburða erlendis frá des. 1988 til nóv. 1991. Vakti það grun um, að sömu kostnaðarreikningar hefðu verið greiddir oftast en einu sinni í nokkrum tilvikum. Ennfremur var

grunur um, að skýrslur frá lögreglu í Austurríki væru tilbúningur og jafnvel reikningarnir einnig. Krafa RLR var tekin til greina. 646

Handveð

- Banki og I, sem rak verslun, sömdu um kaup bankans á viðskiptavíxlum og öðrum verðbréfum af I gegn því, að ákveðinn hundraðshluti af andvirðinu yrði lagður inn á sérstakan reikning í bankanum á nafni I og yrði í vörslu bankans. Eftir að bú I var tekið til gjaldþrotaskipta höfðaði þrotabúið mál gegn bankanum og krafðist þess aðallega, að bankinn yrði dæmdur til að afhenda skilríki fyrir nefndum bankareikningi, en til vara að greiða þrotabúinu innstæðu reikningsins. Bankinn hélt því fram, að hann hefði haft handveð í skuldbindingu sinni gagnvart I skv. reikningnum. Sýkna. Sératkvæði. Sjá: Gjaldþrot. 117
- V hf. leigði S frystihús. Viðskiptabanki V hf. var Landsbanki Íslands (L). Meðal reikninga V hf. í bankanum var tiltekin sparisjóðsbók. Inn á hana greiddi S umsamda leigu. Eftir að bú V hf. var tekið til gjaldþrotaskipta, höfðaði þrotabúið mál gegn bankanum og krafðist afhendingar á sparisjóðsbókinni, en L taldi sig hafa haft sparisjóðsbókina að handveði. L var gert að afhenda þrotabúinu sparisjóðsbókina. Sératkvæði. Sjá: Gjaldþrot. 1197
- Að kröfu F var gert fjárnám í bankabók, er S, gerðarþoli, átti í Búnaðarbanka Íslands. Bankinn hafði bókina að handveði skv. samningi við S, þar sem sagt var, að innstæða bókarinnar væri „til tryggingar öllum skuldbindingum“ hans og H, fyrirtækis hans, við bankann. F tilkynnti bankanum samdægurs um fjárnámið, en hann svaraði um hæl, að fjárnámið væri ekki raunhæft. F krafðist þess að fá afhenta innstæðu bókarinnar eða svo mikið af henni, sem dygði til fullnustu kröfum hans. Handveðsréttindi þau, sem bankinn öðlaðist með nefndum samningi við S, nutu réttarverndar gagnvart skuldheimtumönnum veðþolans. Ekki lá fyrir í málinu, að S hefði gert upp við bankann þær skuldbindingar, er handveðssamningurinn átti að tryggja. Kröfu F var hafnað. 2189

Hefð

HÍP, sem síðar varð Félag bókagerðarmanna, eignaðist jörðina Miðdal í Laugardalshreppi 1941. S varð eigandi eins af 14 sumarbústöðum, sem Byggingarfélag prentara byggði fyrir félagsmenn sína á landi jarðarinnar 1942. S notaði bústaðinn fyrir sig og fjölskyldu sína frá því hann var byggður. Með þinglýstri yfirlýsingu stjórnar Byggingar-

- félags prentara frá 1942, var staðfest, hverjir væru eigendur umræddra sumarbústaða. Í fasteignabók er yfirlýsingunni lýst sem leigusamningi og lóð bústaðarins talin leigulóð. Ekki kom fram, að S hefði hreyft athugasemdum við yfirlýsingunni. S stofnaði síðar og rak prentsmiðju og hætti aðild að HÍP. F krafðist þess, að S yrði gert að fjarlægja sumarbústað sinn af jörðinni. Mótmæli sín við kröfu F reisti S m.a. á því, að hann hefði nýtt lóðina óslitið frá 1942 eins og hann ætti hana, án þess athugasemdum væri hreyft fyrr en á síðustu árum. Hefði hann þannig a.m.k. öðlast eignarrétt að lóðinni fyrir hefð. Í dómi Hæstaréttar segir m.a., að yfirlýsingin frá 1942 yrði ekki skilin þannig, að hún fæli í sér afsal lands til eignar. Í málgögnum var og ekkert að finna, er gæfi til kynna, að jarðeigandi hefði afsalað sér beinum eignarrétti að nokkurri spildu undir sumarbústaði á landi jarðarinnar. Samkvæmt því hefði S haft stöðu leigutaka í Miðdal, er hann tók við sumarbústað sínum. Væru því ekki skilyrði til að líta svo á, að hann hefði nú öðlast eignarrétt að lóð bústaðarins fyrir hefð, sbr. 3. mgr. 2. gr. laga nr. 46/1905. Aðrar lagaástæður lágu til grundvallar því, að S var sýknaður af kröfum F. Sjá: Félagsaðild. ... 747
- F, eigandi Miðdals í Laugardalshreppi, krafðist þess, að eigendum sumarbústaðar á landi jarðarinnar yrði gert skylt að fjarlægja bústaðinn af jörðinni. Í dómi Hæstaréttar er skírskotað til Hrd. 3. apríl 1992 í máli nr. 316/1989. Skv. þeim dómi höfðu félagsmenn í Hinu íslenska prentarafélagi, sem byggðu sumarbústaði í Miðdal á grundvelli samþykktar félagsins frá 1942 stöðu leigutaka þar. Væru því ekki skilyrði til að líta svo á, að um hefð gæti verið að ræða í þessu máli, sbr. 3. mgr. 2. gr. laga nr. 46/1905 um hefð, né annars konar stofnun eignarréttar eigenda sumarbústaðarins að landi. Þeir voru hins vegar af öðrum lagaástæðum sýknaðir að svo stöddu af kröfum F. 1209

Heimvísun.

- Sjá: Ómerking. 45, 283, 532, 638, 862, 882, 973,
1219, 1386, 1885, 2026, 2060, 2230

Hjón

- K gaf lögmanni umboð til að annast hagsmuni sína í hjónaskilnaðarmáli. Taldi hann lögmanninn með tiltekinni ráðstöfun hafa farið út fyrir umboð sitt. Sjá: Umboð. 342
- Fjárnám var gert í bifreið S, eiginkonu N, til tryggingar greiðslu dóm-skuldar hans. Bifreiðin var hjúskapareign S. Samkvæmt 25. gr. laga

nr. 20/1923 bar S ekki ábyrgð á dómskuldinni. Fógeti gætti ekki lögboðinnar leiðbeiningarskyldu gagnvart S. Fjárnámið var felld úr gildi.	1292
Í hjónaskilnaðarmáli var ágreiningur um skiptingu eigna. Sjá: Búskipti við skilnað.	1557

Hlutafélög

Stefna í héraði á hendur D, skrásettu hlutafélagi, var birt fyrir meðstjórnanda í félaginu á heimili hans. Stefnan var ekki réttilega birt skv. 4. og 5. mgr. 95. gr. laga nr. 85/1936. Héraðsdómur og málsmeðferð í héraði voru ómerkt og málinu vísað frá héraðsdómi. Fjárnámsgerð felld úr gildi.	210
H og HG var stefnt í áskorunarmáli til greiðslu skuldar við erlent hlutafélag. Skuldin var vegna vörukaupa fyrir verslunina X-Port. H og HG leiddu skv. framlögðum gögnum í Hæstarétti líkur að þeirri staðhæfingu sinni, að Fataportið hf. hefði annast rekstur þessarar verslunar og borið ábyrgð á honum. Skorti í málinu sönnun þess, að H og HG hefðu sjálf borið ábyrgð á rekstri verslunarinnar eða komið þannig fram gagnvart hinu erlenda hlutafélagi, að það hefði mátt ætla, að svo væri. Bar því að sýkna þau af kröfum félagsins og fella úr gildi fjárnám, sem framkvæmt hafði verið í fasteign H. Sérakvæði.	1092

Hlutdeild

X og Y voru sakfelld fyrir rán skv. 252. gr. alm. hgl. Sannað var, að X hefði með árás á Ú veitt honum áverka, sem leiddu hann til bana. Á hinn bóginn þótti ekki sannað, að hann hefði hlotið að sjá þær afleiðingar fyrir. Var hann því sýknaður af ákæru fyrir brot á 211. gr. laganna. Hins vegar bar að heimfæra brot hans til 2. mgr. 218. gr. alm. hgl., þar sem hann mátti gera sér grein fyrir hættu þeirri, sem árás hans var samfara. Y þótti hafa mátt gera sér grein fyrir hættu þeirri, sem fylgdi beitingu X á hnúajárnum, en það var þáttur í skipulögðum ránum þeirra. Brot hennar þótti því einnig eiga að heimfæra til 2. mgr. 218. gr. alm. hgl., sbr. 22. gr. sömu laga. Sérakvæði.	605
---	-----

Húsaleiga

U hf. leigði G, I og Ó 386 ferm. húsnæði í des. 1984. Fljótlega yfirtók R hf. leigusamninginn, en G, I og Ó voru í stjórn félagsins. Þeir voru hins	
---	--

vegar gengnir úr stjórninni á þeim tíma, er hér skiptir máli. Í apríl 1985 framleigðu G, I og Ó 116 ferm. húsnæðisins. Í sept. 1986 framleigði R hf. 151,29 ferm. húsnæðisins, og í jan. 1987 framleigði R hf. 116 ferm. þess. Með samkomulagi milli U hf. og R hf. í des. 1987 yfirtók U hf. fyrri framleigusamning R hf. og yfirtók jafnframt til eigin ráðstöfunar 116 ferm. af húsnæði því, sem upphaflega var leigt G, I og Ó. Voru þá eftir í leiguumráðum R hf. 119 ferm. Jafnframt breyttust leigukjör fyrir það húsnæði. Eigi varð séð, að samráð hefði verið haft við G, I og Ó um þær breytingar og þeir mótmæltu því, að þáverandi stjórnendur R hf. hefðu haft umboð þeirra til þessara ráðstafana. Þegar atvik voru virt, varð að líta svo á, að upphaflegur leigusamningur hefði fallið úr gildi með samþykki U hf. í síðasta lagi 1. jan. 1988, er samkomulag þetta tók gildi. G, I og Ó voru sýknaðir. Sératkvæði.

550

S hf. leigði SH o.fl. húsnæði í ágúst 1985. Í mars 1989 rifti leigusali leigusamningnum vegna vangoldinnar leigu frá 1. des. 1988 til 31. mars 1989. S krafðist síðan útburðar. Ósannað taldist, að leigusali hefði fengið virk umráð húsnæðisins fyrr en með atbeina fógeta 7 apríl 1989. Leigukrafa hans var tekin til greina að fullu.

1716

Húsaleigusamningur. Sjá: Húsaleiga

Húsleit

Þ krafðist skaðabóta í máli, er hann höfðaði gegn ríkissjóði og ríkissaksóknara vegna húsleitar, er gerð var á lögmannsstofu hans og heimili skv. úrskurði sakadóms. Þ byggði bótakröfuna aðallega á 151. gr., en til vara á 149. gr., laga nr. 74/1974. Tilefni úrskurðarins var, að leita átti að bókum úr bókasafni S vegna undanskots eigna, sem talið var, að átt hefði sér stað í tengslum við gjaldþrotameðferð á búi hans. Hafði skiptaráðanda borist ábending um fyrirætlun S að selja verðmætar bækur á bókamarkaði, er auglýstur hafði verið í húsnæði Þ. Ekkert í úrskurðinum eða gögnum málsins þótti gefa vísbendingu um, að grunsemdir hefðu beinst að Þ um refisvert athæfi eða að lögreglurannsókn, er fram fór, hefði beinst að honum sem sökuðum manni. Skilyrði miskabóta voru því ekki til staðar skv. nefndri 151. gr. Þ þótti ekki hafa sýnt fram á, að húsleitin hefði farið fram með þeim hætti, að bótaskyldu varðaði skv. nefndri 149. gr. Sýkna. Sératkvæði.

1914

Hylming

Ákærðu X, Ó og Y viðurkenndu að hafa þegið peninga ofl. af meðákærða Z, þótt þeir vissu, að þetta væri fengið með útgáfu innstæðulausra tékka. Urðu ákærðu með þessu sekir um brot gegn 254. gr. alm. hgl. . 1759

Hæfi dómara. Sjá: Dómarar.

Hæfi meðdómsmanns. Sjá: Dómarar.

Hæstaréttarlög 45. gr.

- K lét sækja þing í héraði, en þingsókn féll niður, eftir að lögmaður hans hafði fengið 14 fresti til greinargerðar, sem ekki var lögð fram. Eigi var fallist á, að K mætti koma að vörnum fyrir Hæstarétti, sbr. 45. gr. laga nr. 75/1973, og komu málsástæður hans því ekki til álita. Varð því að dæma málið eins og það lá fyrir héraðsdómara. 56
- Í áfrýjunarstefnu var gerður áskilnaður um að leggja fram ný gögn og bera fram málsástæður og rök fyrir sýknukröfu. Þessu stóðu skilyrði 45. gr. laga nr. 75/1973 í vegi eins og hér stóð á, enda var látið við þennan áskilnað sitja. Samkvæmt því bar að dæma málið á sama grunni og það var dæmt í héraði, en þar hafði það verið dæmt skv. 118. gr. laga nr. 85/1936, þar eð þingsókn féll niður af hálfu stefnda, án þess varnir kæmu fram. 111
- F, sem átti lögheimili í Hvalfjarðarstrandarhreppi, var stefnt fyrir auka-dómþing Dalasýslu. Af hálfu F var ekki sótt þing. Stefna var ekki birt honum sjálfum og ekki var ljóst, hvort hann vissi um þingfestingu málsins í Dalasýslu. F gaf ekki aðilaskýrslu og lagði ekki fram í Hæstarétti gögn til styrktar mótmælum gegn kröfum mótaðila. Ekki var útilokað, að það ylli K réttarspjöllum, yrðu kröfur mótaðila teknar til greina, og afsakanlegt kunni að vera, að hann hafði ekki uppi kröfur í héraði. Töldust skilyrði 45. gr. laga nr. 75/1973 því uppfyllt og mátti K koma að kröfum og málsástæðum fyrir Hæstarétti. Kröfur sínar rökstuddi hann ekki með þeim hætti, að unnt væri að taka þær til greina. Bar því að staðfesta héraðsdóm. Sératkvæði. 206
- G o.fl. var löglega stefnt í áskorunarmáli, en ekki var sótt þing af þeirra hálfu. Fyrir Hæstarétti var ekki leitt í ljós, að forföll eða önnur afsakanleg atvik hefðu hindrað þingsókn. Skilyrðum 45. gr. laga nr. 75/1973 var ekki fullnægt, til að málsástæður þeirra kæmi til álita fyrir Hæstarétti, enda varð ekki talið, að það ylli réttarspjöllum, að þær kæmust ekki að. 767
- Hliðstætt mál og á bls. 767, 771

- E var stefnt í áskorunarmáli „persónulega og f.h. einkafirma hans, Fisk-iðjan Bára, Suðurgötu, Akranesi“ til greiðslu skuldar „vegna út-tektar stefnda á vörum hjá stefnanda v/ Fisk-iðjan Bára.“ Af hálfu E var ekki sótt þing, þótt honum væri löglega birt stefna og með næg-um stefnufresti. Var stefnan árituð af dómara um aðfararhæfi og fjárnám gert í fasteign E. Hann áfrýjaði með vísun til 45. gr. laga nr. 75/1973, krafðist sýknu og ógildingar fjárnáms. E lagði fram gögn um það, að Fisk-iðjan Bára var hlutafélag og E stjórnarformaður. Bú félagsins hafði verið tekið til gjaldþrotaskipta í okt. 1989. Ljóst var, að það ylli E réttarspjöllum, yrði málið dæmt eins og það lá fyrir héraðsdómara. Grundvelli málsins var ekki raskað, þótt varnir E kæmust að fyrir Hæstarétti. Þótti, eins og á stóð, mega telja afsakan-legt, að E setti kröfur sínar og málsástæður ekki fram í héraði, þar sem héraðsstefna fékk bersýnilega ekki staðist að því er varðaði varnaraðild. Var E því á grundvelli 45. gr. laga nr. 75/1973 heimilað að koma að kröfum og málsástæðum fyrir Hæstarétti. 872
- Þ áfrýjaði uppboðsgerð og áskildi sér í stefnu rétt til að bera fram kröfur og málsástæður fyrir Hæstarétti með skírskotun til 45. gr. laga nr. 75/1973. Því var ekki mótmælt af hálfu stefndu. Þótti eftir atvikum rétt að leyfa þetta að takmörkuðu leyti, þótt áfrýjanda hefði verið í lófa lagið að hafa uppi í héraði mótmæli sín og málsástæður, enda rask-aði það ekki grundvelli málsins. Um málsástæður Þ varð þó aðeins fjallað, að því er varðaði atriði, sem komið gátu til álita fyrir upp-boðsrétti ex officio og vörðuðu málalílbúnað uppboðsbeiðanda og málsmeðferð uppboðshaldara. Jafnframt var haft í huga, að engar at-hugasemdir eða mótmæli voru höfð í frammí af hálfu Þ við aðal-meðferð í uppboðsrétti. 961
- B hækkaði kröfufjárhæð fyrir Hæstarétti. Stefndu mótmæltu. Bar að fall-ast á, að B fengi ekki komið að fyrir Hæstarétti frekari kröfum en í héraði, sbr. 45. gr. laga nr. 75/1973, þar sem grundvöllur málsins gæti raskast að öðrum kosti. 1962

Hönnun

- B arkitekt teiknaði og hannaði fjögur hús fyrir K hf. og Ó. Þeim voru dæmdar bætur fyrir galla á hönnunarvinnu við tvö húsanna. Sjá: Galli. 2064

Innsetningargerð

- E flutti til landsins á skipi sínu fiskkör, sem H átti. E hélt eftir körunum til tryggingar ógreiddum flutningsgjöldum, sbr. 63. gr. laga nr.

- 34/1985, sbr. lög nr. 21/1986. H krafðist umráða yfir körunum með innsetningargerð. H tókst ekki að sýna fram á, að réttur hans til karanna ætti að ganga framars haldsrétti E skv. nefndu lagaákvæði, og hafnaði fógæti kröfu hans með úrskurði 20. okt. 1989. Fyrir Hæstarétti var lagt fram samkomulag málsaðila frá júní 1991. Samkvæmt því samþykkti E, að H seldi tilgreindum aðila fiskkörin. Fór salan fram, og í samræmi við samkomulagið var söluandvirðið lagt inn á bankareikning, en stofnskráteini hans var í vörslu E. Fyrir Hæstarétti var krafa H sú, að honum yrði með innsetningargerð fengin umráð yfir andvirði fiskkaranna. Í dómi Hæstaréttar segir, að eftir þessa ráðstöfun á andlagi kröfu H um innsetningargerð væru brostnar lagaforsendur fyrir rekstri málsins og var því vísað sjálfkrafa frá Hæstarétti. 1329
- M keypti vélbát af A og E í maí 1990. A lýsti yfir riftun samningsins 21. s.m. Daginn eftir mótmælti M riftuninni. Þar sem A og E neituðu að skila bátnum, krafðist M þess fyrir fógætarétti viku seinna, að honum yrði fengin umráð bátsins með innsetningargerð. Því var hafnað með úrskurði, sem M skaut til Hæstaréttar. A og E höfðuðu mál til að fá kaupin ógilt. Í héraðsdómi, sem M áfrýjaði til Hæstaréttar, var rift-unarkrafan tekin til greina. Samkvæmt þessu var réttur M til bátsins ekki svo ótvíræður og skýlaus, að beita mætti réttarfarshagræði beinnar fógætagerðar, og var synjað um framgang hennar. 1343
- Aðila innsetningarmáls greindi á um eignarrétt að dráttarvél. Réttur þess, er innsetningar krafðist, var eigi talinn svo ótvíræður og skýlaus, að beita mætti réttarfarshagræði beinnar fógætagerðar. Var því synjað um framgang gerðarinnar. 1348
- Á lagði í maí 1988 inn umsókn um einkaleyfi á hugmynd að vél, sem ætl-uð var til að „skera sundmaga frá dálki“. Í júlí s.á. lagði N inn beiðni um einkaleyfi fyrir vél til að „aðskilja sundmaga frá hryggjum fisks“. Auglýsing um þá umsókn birtist síðar. Á krafðist m.a. umráða með innsetningu yfir slíkri vél N gegn greiðslu andvirðis hennar eða skuldajöfnuði skaðabóta við andvirði hennar. Reisti Á kröfu sína á 21. gr. laga nr. 12/1923 um einkaleyfi. Kröfu Á var hafnað, þar sem telja yrði, að 21. gr. ætti því aðeins við, er einkaleyfi hefði þegar ver-ið veitt. 1389
- Úrskurður fógætaréttar í innsetningarmáli ómerkjur, þar sem kröfu um innsetningu var ekki beint að réttum aðila. Sjá: Ómerking. 1488
- Teppaverslun seldi S teppi á gólf húsnæðis, sem S hafði tekið á leigu undir atvinnurekstur. Teppin voru seld með eignarréttarfyrirvara. Vanskil

- urðu á greiðslu kaupverðs þeirra. T krafðist afhendingar teppanna með innsetningargæð. Krafan náði fram að ganga. Sjá: Eignarréttar-fyrirvari. 1551
- Protabú J krafðist þess, að tiltekin hlutabréf yrðu tekin úr vörslu Búnað-arbanka Íslands og afhent sér með innsetningargæð. Hlutabréfin hafði bankinn fengið afhent til tryggingar skuldbindingum J og G sf., þar til frekari tryggingar yrðu lagðar fram. Ágreiningur var milli að-ila um efnislegan rétt yfir hlutabréfunum og var eigi á valdi fógeta að taka afstöðu til hans. Var af þeirri ástæðu rétt að synja um inn-setningargæð segir í dómi Hæstaréttar. 1581
- Í maí 1992 birtist í tveimur blöðum á Selfossi auglýsing bæjarstjórans þar með svohljóðandi feitletraðri fyrirsögn: „Tilkynning um hreinsunar-átak vegna óskráðra ökutækja.“ Við framkvæmd þessa átaks var bif-reið B fjarlægð af lóð hans og flutt á sorphauga bæjarins. Bifreiðin var þá á ökutækjaskrá, en númeraspjöld höfðu verið tekin af henni. Plastdúkur var yfir bifreiðinni og hafði viðvörunarmiði verið límdur undir hann. Upphafsorð prentaðs texta á honum voru svohljóðandi: „Samkvæmt ákvæðum í lögreglusamþykkt Selfossbæjar og í umferð-arlögum er skylt að fjarlægja þessa bifreið nú þegar . . .“ Í hvorugri þessara réttarheimilda var ákvæði, er mælti fyrir um skyldu til að fjarlægja bifreið af lóð eiganda, og þar var raunar ekki heldur að finna ákvæði, er heimiluðu sveitarstjórn slíkt. Bifreið B var skv. þessu ekki meðal þeirra bifreiða, sem hreinsunarátakið beindist að. Þegar af þeirri ástæðu voru ekki lagaskilyrði til að flytja mætti hana af lóð B án samþykkis hans. Bar því að taka til greina kröfu hans um, að bifreiðin yrði tekin úr vörslum Selfossbæjar og honum fengin umráð hennar með innsetningargæð, sbr. 78. gr. aðfararlaga nr. 90/1989. 1597
- S krafðist þess, að mót fyrir plastflöskur yrðu tekin úr umráðum B og fengin S með innsetningargæð. B var eigandi mótanna, en S taldi sig lögmætan vörslumann þeirra skv. samningi aðila. Krafan var tekin til greina í fógetarétti. Í dómi Hæstaréttar segir, að um sé að ræða rétt-arágreining, sem ekki verði skorið úr í innsetningarmáli á grundvelli Norsku laga Kristjáns konungs V. frá 15. apríl 1687, VI. bók, 14. kapitula, 6. gr., um ofríki og hververk, sbr. nú 78. gr. laga nr. 90/1989. Bæri því að fella úrskurðinn úr gildi. 1612

Jafnræðisregla

- K og Kjalarneshreppur deildu um, hvort heimilt hefði verið að leggja á K fasteignaskatt vegna Hrafnhóla í Kjalarneshreppi skv. b-lið laga nr.

73/1980. K skírskotaði m.a. til jafnræðisreglu íslensks réttar. Í úrskurði uppboðsréttar segir, að ekki verði séð, að jafnræðisregla hafi verið brotin. Var krafa um nauðungaruppboð á jörðinni tekin til greina. Með dómi Hæstaréttar var úrskurðurinn felldur úr gildi. Sjá: Fasteignaskattur. 1618

Jarðalög

Hafnarfjarðarbær krafðist þess með vísun til ákvæða í jarðalögum nr. 65/1976 að ganga inn í hæsta boð við nauðungarsölu á Óttarsstöðum I innan lögsagnarumdæmis Hafnarfjarðar. Í dómi Hæstaréttar segir, að ekki sé unnt, eins og hér stóð á, að fallast á, að 30. og 31. gr. jarðalaga, sbr. 11. gr. laga nr. 90/1984, geti tekið til þess landsvæðis, er málið varðar. Var kröfunni hafnað. Sératkvæði. Sjá: Forkaupsréttur. 1511

Héraðsdómari vísaði máli frá dómi, þar sem málshöfðunarfrestur skv. 33. gr. jarðalaga nr. 1976 hefði verið liðinn, er stefna var birt í málinu. Frávísunardómurinn var felldur úr gildi, þar sem eigi varð talið, að ákvæði 33. gr. ætti við um kröfu hreppsnefndar, að hnekkð yrði úrskurði landbúnaðarráðherra, er felldi úr gildi ákvörðun hreppsnefndar að neyta forkaupsréttar að jörð. Sératkvæði. 1602

Jarðhiti

Landbúnaðarráðherra vegna ríkissjóðs seldi H og E jörðina Grísará í Hrafnagilshreppi 1954. Undanskilin voru „vatns- og jarðhitaréttindi umfram heimilisþarfir“, án þess nánar væri tilgreint, hvert það vatns-eða varmamagn væri, er þyrfti til heimilis kaupenda. Á árinu 1970 var af hálfu H og E borað eftir heitu vatni í landi jarðarinnar. Úr borholunni var dælt 0,3 l/s af 43°C heitu vatni, en við örari dælingu dró dæla inn kalt vatn. Ráðherra veitti bæjarsjóði Akureyrar leyfi 1977 til að bora eftir jarðhita í landi Grísarár. Að fengnu áliti Búnaðarfélags Íslands tilkynnti landbúnaðarráðuneytið H og E 1978, að vatns- og jarðhitaréttindi til heimilisþarfa á jörðinni væru skv. mati sérfróðra manna hæfilega ákeðin 2,5 sekúndulítrar af 90°C heitu vatni að hámarki eða samsvarandi vatnsmagn með öðru hitastigi. Í álitinu var tekið tillit til þess, að um væri að ræða garðyrkjubúskap á jörðinni. Leyfið, sem ráðherra veitti bæjarsjóði Akureyrar, var ekki bundið skilyrði um að láta H og E í té heitt vatn án endurgjalds. Ósannað var, að við þær aðstæður, sem voru, er bæjarsjóður Akureyrar hóf að bora í landi Grísarár, hefði verið fyrir hendi meira en 0,3 l/s af 43°C heitu vatni til nota fyrir H og E. Var bæjarsjóður dæmdur til að

standa H og E skil á því magni af heitu vatni eða vatni með hærra hitastigi en samsvarandi orkugildi. Áttu H og E ekki frekari kröfur á hendur bæjarsjóði um endurgjaldslaust heitt vatn. 1720

Kaup

H og Þ beindu kröfum að HG og F hf., er þeir riftu kaupum á hesti og kröfðust skaðabóta vegna galla, sem þeir töldu hestinn hafa verið haldinn, er kaupin áttu sér stað. Fyrir Hæstarétti féllu HG og F hf. frá sýknuástæðum, er þeir báru fyrir sig í héraði, öðrum en aðildarskorti. Þeir hefðu ekki selt H og Þ hestinn, enda ekki verið eigendur hans, heldur S nokkur og hefði han samið við H og Þ. Í dómi Hæstaréttar segir, að með framburði vitnis og því, er ráða mætti af skjölum og skýrslum í málinu, væri fram komið, að HG eða F hf. hafi að lögum verið eigendur hestsins, þegar hann var seldur H og Þ. Fyrir Hæstarétti var því lýst yfir af hálfu HG og F hf., að ekki væri á því byggt, að HG bæri að sýkna á þeim grundvelli, að félagið hefði verið eigandi hestsins. Riftun var staðfest og HG og F hf. dæmdir til greiðslu skaðabóta. 525

Kaupmáli

Fasteign var þinglýst eign P, er bú hans var tekið til gjaldþrotaskipta. Þar sem O, eiginkona P, hafði engan reka gert að því að tryggja hugsanlegan séreignarrétt sinn í eigninni, stóð hún til fullnustu kröfum eiginmanns hennar skv. 1. mgr. 29. gr. laga nr. 39/1978. Sératkvæði. Sjá: Gjaldþrotaskipti. 2325

Kaupsamningur

J keypti af H o.fl. verslun og myndbandaleigu í Keflavík ásamt vörubirgðum, innréttingum og tækjum, svo og viðskiptavild. Fyrirtækið var í leiguhúsnæði og kynnti kaupandi sér fyrir kaupin leigusamning um húsnæðið. Nokkrum dögum eftir kaupin afhenti J seljendum yfirlýsingu um riftun kaupanna. Þar hann við röngum upplýsingum við kaupin, m.a. um veltu, og brostnum forsendum varðandi leigusamning. J þótti ekki hafa fært sönnur á réttmæti málsástæðna sinna og voru seljendur sýknaðir af öllum kröfum hans í málinu. 1240

M og S, sem höfðu verið í sambúð, seldu vegna sambúðarslita A og K íbúð. Eignarhlutur M í íbúðinni var 70%, en S 30%. Áttu þessi hlutföll að liggja til grundvallar við uppgjör á söluverði íbúðarinnar þeirra á milli. S taldi A og K ekki hafa efnt kaupsamning um íbúð-

ina, þar eð þau hefðu ekki greitt honum hluta hans af söluverði. Sjá:
 Fasteignakaup. 1950

Kjarasamningur

B var ríkisstarfsmaður og í Félagi íslenskra náttúrufræðinga (F), sem er stéttarfélag í skilningi laga nr. 94/1986. F og önnur félög innan BHMR gerðu sams konar kjarasamninga við ríkissjóð í maí 1989. Kjarasamningur F átti að gilda til ársloka 1994, en segja mátti honum upp með mánaðar fyrirvara eftir 30. sept. 1990. Almennar kauphækkanir á samningstímanum áttu að vera 1,5% hvert sinn 1. sept. 1989, 1. nóv. s.á., 1. jan. 1990 og 1. maí s.á. Af hálfu ASÍ vegna ýmissa aðildarsambanda þess voru undirritaðir kjarasamningar við VSÍ og fleiri sambönd vinnuveitenda 1. febr. 1990. Ýmsar starfsstéttir rituðu undir kjarasamninga við vinnuveitendur sína í kjölfar þessara samninga, er allir voru nefndir þjóðarsáttarsamningar manna á meðal, enda yfirgnæfandi meiri hluti launamanna bundinn af þeim. Félagsmenn í félögum innan BHMR munu hins vegar hafa verið 3% allra launamanna. Af dómi Félagsdóms í júlí 1990 leiddi meiri launahækkun fyrir félagi innan BHMR en launamenn í aðildarfélögum þjóðarsáttarsamninga nutu. Urðu harkaleg viðbrögð við dómnum og kröfðust forystumenn aðildarfélaganna sömu hækkunar félagsmönnum þeirra til handa. Var rætt um, að nauðsynlegt væri, að sett yrðu bráðabirgðalög til að koma í veg fyrir víxlhækkun launa og verðlags. Lýstu VSÍ, VMSF og ASÍ því yfir, að gengi hækkun skv. dómi Félagsdóms fram, ættu þeir ekki annarra kost völ en tryggja launamönnum skv. þjóðarsáttarsamningi hliðstæða launaþróun. Bráðabirgðalög um launamál voru sett í ágúst 1990 og tóku til allra kjarasamninga, er í gildi voru við gildistöku þeirra. Með þeim var hækkun sú, sem Félagsdómur hafði dæmt samflotsfélögum BHMR, tekin af þeim frá 1. sept., en hún hafði verið greidd fyrir júlí og ágúst. Launahækkanir skv. þjóðarsáttarsamningum skyldu koma í hennar stað. Bráðabirgðalögin voru staðfest á Alþingi. BHMR félögin undu þessu ekki. Töldu þau bráðabirgðalögin brjóta í bága við stjórnarskrána. B höfðaði mál gegn ríkissjóði til að fá bráðabirgðalögunum hnekk og umsamdar hækkanir BHMR samninga greiddar. Þegar ríkjandi aðstæður við setningu bráðabirgðalaganna voru metnar í heild, þótti á það hafa skort, að jafnræðisregla íslensk réttar hefði verið virt og voru lögin því ekki skuldbindandi gagnvart B að

Því er varðaði 4,5% launahækkun, er hún hafði þegar öðlast. Sér-
atkvæði tveggja dómara af sjö. 1962

Klám

H var m.a. sakfelldur fyrir að hafa sýnt sex unglingsstúlkum klámmyndir í myndbandstæki á heimili sínu. Varðaði þetta við 3. mgr. 210. gr. alm. hgl. Sératkvæði. Sjá: Börn. 1705

Krafa um opinbera ákæru

S ruddist inn í leigubíl og neitaði að fara út þrátt fyrir ítrekuð tilmæli bíl-
stjórans, A, en veittist að A með líkamlegu ofbeldi með þeim afleið-
ingum, að hún fékk áverka á vinstri hönd og úlnlið. Við yfirheyrslu
hjá lögreglu kvaðst A kæra S fyrir þessa háttsemi. Kærana ítrekaði
A tveim dögum síðar. Við munnlegan málflutning fyrir Hæstarétti
var um það fjallað, hvort með þessu væri fullnægt áskilnaði 2. tl. a
242. gr. alm. hgl. Mótmælti verjandi S því, að ný yfirlýsing A um
þetta kæmist nú að í málinu. Var það atriði tekið til úrskurðar, um
leið og málið var tekið til dóms að afloknum málflutningi. Samdæg-
urs var A kvödd fyrir sakadóm og innt eftir því, hvort hún gerði
kröfu um, að S yrði refsað fyrir framangreint athæfi. Kvaðst A gera
eindregna kröfu um það. Í dómi Hæstaréttar segir, að ljóst sé, eins
og málið horfi nú við, að áskilnaði 2. tl. a 242. gr. alm. hgl. sé full-
nægt. 825

Kröfu vísað frá Hæstarétti.

Sjá Frávísun frá Hæstarétti að hluta.

Kröfuaðild

P krafðist fjárnáms hjá S skv. áskorunarstefnu, sem gerð var aðfararhæf
með áritun. Skuldbindingar skv. henni voru víxlar útg. af H, en
samb. af S. Stefnandi í málinu, L, framseldi „til lögmannsins Péturs
Þórs Sigurðssonar hdl. vegna Helga Þórs Jónsonar, . . .“ kröfur skv.
stefnunni, er víxlarnir höfðu verið greiddir með kaupum L á veð-
skuldabréfi af H, en P annaðist umsvifamikil lögfræðistörf fyrir H.
Þegar atvik málsins voru virt, þótti á skorta, að P hefði fært að því
fullnægjandi rök, að hann hefði ekki komið fram sem umboðsmaður

H við framsal áskorunarstefnunnar. Var þannig fallist á það með S, að aðfarargrundvöllur áskorunarstefnunnar hefði verið niður fallinn, er fjárnámið fór fram, og bar því að fella það úr gildi. 1627

Kröfugerð

G áfrýjaði héraðsdómi, krafðist ómerkingar hans og frávísunar málsins frá héraðsdómi. Gagnaðili lýsti sig samþykkan kröfunni, en málinu hafði verið stefnt til rangs varnarþings og stefndi í héraði ekki sótt þing. 882

H höfðaði mál til þess, „að fram fari öflun nauðsynlegra sönnunargagna, þ.m.t. blóðrannsókn á stefndu og stefnanda til þess að leggja fram í einkamáli, sem stefnandi ætlar að höfða, til að ógilduð verði með dómi viðurkenning hans á faðerni stefnda M. . . og til ógildingar meðlagsúrskurðar, sem upp var kveðinn á hendur honum . . .“ Í dómi Hæstaréttar segir: „Rétt hefði verið að höfða mál til ógildingar faðernisviðurkenningar og gera skýrar kröfur í því máli um þær rannsóknir, sem gera skyldi. Eins og kröfugerð í máli þessu er hátt- að, er hún ekki dómtæk og verður ekki hjá því komist að ómerkja hinn áfrýjaða dóm og vísa málinu frá héraðsdómi.“. 2057

Kröfulýsingrafrestur

Sjá Gjaldþrot

Kvaðaarfur

I ákvað með formlega réttum hætti, að allar eignir hans skyldu undan- þegnar hvers konar aðför og gjaldþrotaskiptum á búum erfingja hans. I mátti skv. 51. gr. erfðalaga binda þriðjung eigna sinna kvöð- um með þessum hætti. Sjá: Gjaldþrot. 2239

Kynferðisbrot

H var sakfelldur fyrir að hafa haft samfarir í 5–6 skipti á tímabilinu mars til ágúst 1991 við stúlku fædda 1978 og í 6 skipti við stúlku fædda 1979. Varðaði þetta við 1. mgr. 200. gr. alm. hgl., sbr. nú 1. mgr. 202. gr. sömu laga, eins og henni var breytt með 10. gr. laga nr. 40/1992. Sératkvæði. Sjá: Börn. 1705

G var sakfelldur fyrir kynferðismök við dóttur konu, er hann bjó með í

óvígðri sambúð og átti með 3 syni. Voru þau talin hafa átt sér stað í eitt skipti, þegar telpa var 5 ára gömul. Sjá: Börn. 1774

Kýrretning. Sjá: Löghald.

Kærufrestur

B var viðstaddur, er kveðinn var upp 18. nóv. úrskurður á bæjarþingi um skyldu hans til að svara tilteknum spurningum. Hann kærði úrskurðinn til Hæstaréttar. Dómari leiðbeindi B um kærufrest. Bar honum því skv. 22. gr. laga nr. 75/1973 að afhenda héraðsdómara kærufrestur en tvær vikur voru liðnar frá uppsögu úrskurðarins, þ.e. í síðasta lagi 2. des. Kærufrestur var liðinn, er kærufrestur B var afhent héraðsdómara 3. s.m. Bar því að vísa kærufrestinu frá Hæstarétti. 15

Kæruheimild

- Í hf. kærði úrskurð fóstarettar um löghald í eignum þess til tryggingar kröfu G hf. skv. dómi, sem áfrýjað hafði verið til Hæstaréttar. Einnig kærði Í hf. ákvarðanir fulltrúa yfirborgarfógeta, annars vegar að synja kröfu Í hf. um endurupptöku úrskurðarins og hins vegar að lýsa yfir löghaldi í eignarhlutum Í hf. í tiltekinni fasteign. Skv. a- og c-liðum 3. tl. 1. mgr. 21. gr. laga nr. 75/1973 varð kýrretningu ekki skotið til Hæstaréttar með kærufrest og bar að vísa kærufresti frá Hæstarétti að því leyti. Synjun um endurupptöku kýrretningargæðna var kærufrest skv. 5. mgr. 25. gr. laga nr. 18/1949, en ekki var sýnt, að skilyrði 2. mgr. 25. gr. laganna hefði verið uppfyllt og var fógeta því rétt að synja kröfu um að taka kýrretningargæðna upp að nýju. .. 1569
- Í fjölskipuðum sakadómi var ákveðið að gefa ákærufrestinu kost á að reifa skriflega kröfu um, að sérfróðir meðdómendur, sem dómsformaður hafði kvatt til, vikju sæti. Ákærufrestur kærði ákvörðunina til Hæstaréttar. Skv. 1. mgr. 142. gr. laga nr. 19/1991 sætir ákvörðun dómara um skriflegan málflutning ekki kærufrest til Hæstaréttar. Sjá: Frávísun frá Hæstarétti. 1681
- U höfðaði meðalgöngusök, en með úrskurði héraðsdómara var kröfu hans um meðalgöngu synjað. Úrskurðurinn var kærður til Hæstaréttar skv. heimild í j-lið 143. gr. laga nr. 91/1991 og staðfestur. Einn dómari af þrem skilaði sératkvæði og taldi lagaheimild skorta til að kærufrest héraðsdómara um að heimila meðalgöngu. 1804

Kærufrestur

Sjá: IV. Efnisskrá til yfirlits

Landbúnaðarlöggjöf

Bræðurnir G og J höfðu lengi rekið félagsbú á jörð. Þeir höfðu sameiginlegan viðskiptareikning hjá kaupfélagi (K), og var jafnan lagt inn á reikninginn vegna sláturafurða þeirra. Svo var enn gert haustið 1987. Seint á því ári óskuðu bræðurnir eftir uppgjöri frá K, en var synjað, þar sem fé væri ekki handbært. Bréfi lögmanns var svarað með því, að skuld K við bræðurna væri ekki gjaldfallin. Boðin var til samkomulags greiðsla inneignar í áföngum með almennum skuldavöxtum. Lögmaður G og J svaraði með kröfubréfi og krafðist greiðslu allrar inneignar þeirra auk dráttarvaxta og kostnaðar. K greiddi síðan inn á tékkareikning lögmannsins í banka höfuðstól inneignarinnar með vöxtum. Hann svaraði með því að ítreka fyrri kröfugerð, enda væri greiðslan aðeins innborgun. Hóf hann síðan málsókn gegn K og byggði kröfu um greiðslu höfuðstóls inneignar, dráttarvaxta og kostnaðar á 29. gr. laga nr. 46/1985. K byggði á því, að ákvæði í 28. og 29. gr. laganna þrengdu rétt búvöruframleiðenda til að krefja afurðastöðvar um uppgjör fyrir framleiðslu frá því, sem annars hefði orðið skv. alm. reglum kröfuréttar, svo sem 12. gr. laga nr. 39/1922. Uppgjörsreglur 28. og 29. gr. séu frávikjanlegar og geri því búvöruframleiðendum og afurðastöðvum kleift að semja um annan greiðslumáta en þann, sem löginn bjóða, sbr. 2. mgr. 29. gr. Þá hefðu G og J með aðgerðaleyfi firt sig rétti að krefjast uppgjörs með þeim hætti, sem þeir gerðu. Í héraðsdómi segir, að enginn sérstakur samningur hafi verið milli aðila um annan hátt á greiðslum fyrir sláturafurðir en greinir í 29. gr. laga nr. 46/1985. Með hliðsjón af skýrum uppgjörsreglum laganna og ótvíræðum tilgangi þeirra yrði ekki talið að G og J hefðu þurft að setja fram sérstaka fyrirvara um, að þeir myndu krefjast greiðslu á grundvelli laganna. Eigi var heldur talið, að um einhvers konar samningsígildi hefði verið að ræða, byggt á langri venju. K reisti og sýknukröfu á því, að ríkisvaldið hefði með vanefndum gagnvart K varðandi afurðalán gert K ókleift að staðgreiða á tilteknum dögum verðmæti innlagðrar búvöru. G og J væru þátttakendur í samtökum bænda, er ríkið semji við og tryggi fullt afurðaverð fyrir ákveðið magn búvöru, og væru því að beina spjótum að röngum aðila. Ekki var fallist á, að samskipti K við ríkisvaldið gætu bundið G og J í andstöðu við skýr ákvæði búvörulega. Kröfur G og J voru teknar til greina að öllu leyti.

Launakrafa

Krafa um viðurkenningu á launakröfu sem forgangskröfu í þrotabú hafði ekki lagastoð í 84. gr. laga nr. 3/1978 og var henni hafnað. Sjá: Gjaldþrotaskipti. Forgangskrafa. 1331

Laun í veikindaforföllum

E var ráðinn 1. nóv. 1987 yfirvélstjóri á bát, er F gerði út. Hann var í launalausú leyfi í ágúst til 1. sept. 1988, en varð veikur 12. ágúst og taldist óvinnufær af þeim sökum til 15. nóv. 1988 skv. læknisvottorði. E fékk laun í veikindaforföllum frá 1. sept. 1988 til 14. okt. s.á., en F hafnaði frekari launagreiðslum á þeirri forsendu, að launaréttur í veikindaforföllum hæfist, þegar starfsmaður yrði óvinnufær, þ.e. 12. ágúst 1988. Aðila greindi á um túlkun á 36. gr. laga nr. 35/1985. Samkvæmt skýru orðalagi greinarinnar átti E eigi að missa neins í af launum, meðan hann var óvinnufær, þó ekki lengur en tvo mánuði. Í sama lagaákvæði er skýrt tekið fram, að skipverji skuli taka laun frá þeim tíma, er hann skyldi hefja störf að nýju, hafi hann verið í launalausú leyfi, er veikindin hófust, eins og hér stóð á. E átti ekki að fá greidd laun í veikindum sínum fyrr en þann dag, er hann hæfi störf 1. sept. að loknu leyfi. Frá þeim degi var hann óvinnufær í meira en tvo mánuði, en átti rétt til launa í tvo mánuði, þ.e. til 31. okt. 1002

Lausafjárkaup

Kaupanda vöru var heimilt skv. 1. mgr. 43. gr. laga nr. 39/1922 að heimta ógallaða vöru í stað þeirrar, sem afhent var. Ósk hans um að halda vörunni um skeið og taka af henni til nota í framleiðslu sinni varð ekki skilin svo, að krafan um ógallaða vöru hefði ekki réttaráhrif skv. téðu lagaákvæði. Sjá: Galli. 458

Bolur báts var við sölu ekki talinn hafa haft þá kosti, sem ætla mátti, að hann hefði. Þá var báturinn sagður í afsali mun stærri en hann var skv. skráningu. Kaupanda dæmdur afsláttur Sjá: Galli. 2095

Lax- og silungsveiðilög

Mat fór fram 1987 til að skera úr ágreiningi um arðskrá fyrir Flókadalsá. Beiðni um dómkvaðningu matsmanna 1992 til að gera arðskrá fyrir ána var mótmælt. Sjá: Dómkvaðning matsmanna. 1886

Leiðbeiningarskylda dómara

Fjárnám var gert í bifreið S, eiginkonu N, til tryggingar dómskuld hans. Skv. 25. gr. laga nr. 20/1923 bar S ekki ábyrgð á þeirri dómskuld.

Fógeta bar skv. 114. gr., sbr. 238. gr., laga nr. 85/1936 að leiðbeina S um, að hún væri eigi ábyrg fyrir dómskuldinni og henni væri óskylt að benda á bifreiðina til fjárnáms, en ekki var vefengt, að bifreiðin væri hjúskapareign hennar. Bókun fógeta í fógetabók benti til, að hann hefði ekki leiðbeint S á þennan veg.	1292
H stjórnarformaður í hlutafélagi mætti f.h. þess á uppboðsþingi. Uppboðshaldari bókaði, að hann væri leiðbeiningarskyldur gagnvart H. Samkvæmt 8. gr. laga nr. 57/1949 var B hf. ekki aðili uppboðs. Átti H því ekki rétt á sérstakri leiðbeiningu uppboðshaldara, er hann kom fram f.h. félagsins á uppboðinu.	1298
Fundið var að því, að uppboðshaldari gætti ekki leiðbeiningarskyldu gagnvart uppboðspóla.	2194

Leyfissvipting. Sjá Réttindasvipting.

Lífeyrissjóður

P var sakfelldur fyrir brot á 1. mgr. 247. gr. alm. hgl. með því að hafa á tilteknu árabili haldið eftir af launum starfsmanna fyrirtækis síns iðgjöldum til lífeyrissjóðs og ekki staðið skil á þeim. Sjá: Fjárdráttur.	535
---	-----

Líkamsárás

H var ákærður fyrir að hafa sparkað í andlit Í með þeim afleiðingum, að tvær tennur brotnuðu. Með læknisvottorðum og vætti tveggja vitna, sem stutt voru vætti þriðja vitnis, var sannað, þrátt fyrir neitun H, sem fékk stoð í framburði tveggja vitna, að hann hefði valdið nefndum áverka á andliti Í. Var H sakfelldur fyrir brot á 1. mgr. 218. gr. alm. hgl., sbr. 11. gr. laga nr. 20/1981, og dæmdur í 20 daga varðhald skilorðsbundið í tvö ár.	67
Á viðurkenndi að hafa slegið Ó hnefahögg í andlitið með þeim afleiðingum, að hann nefbrotnaði. Á var sakfelldur fyrir brot á 1. mgr. 218. gr. a. alm. hgl., sbr. 12. gr. laga nr. 20/1981, en einnig bar að líta til niðurlagsákvæðis 3. mgr. 218. mgr. Á var dæmdur í 45 daga varðhald. Sér- atkvæði. Einn dómari taldi rétt að skilorðsbinda refsinguna í þrjú ár. .	280
H viðurkenndi að hafa veist að eiginkonu sinni með hamri, er hún var sofandi á heimili þeirra. Eina skýring hans á verknaðinum var, að konan „hafi verið leiðinleg við sig undanfarna mánuði og hann hafi viljað hrekka hana“. Kvaðst H hafa „danglað“ hamrinum laust í enni konunnar. Hún taldi höggið ekki hafa verið mjög þungt, enda hlutust minni háttar áverkar af. Þegar frásögn H var virt og afleiðingar verkn-	

- aðarins, taldist ósannað, að ásetningur H hefði verið að bana konunni. Hann var því sýknaður af broti gegn 211. gr., sbr. 20. gr., alm. hgl., en sakfelldur fyrir brot á 2. mgr. 218. gr. laganna, sbr. 11. gr. laga nr. 20/1981. H var dæmdur í níu mánaða fangelsi, en þegar lítið var til allra atvika og þess, að mikil röskun hafði orðið á högum H, þótti mega fresta fullnustu sex mánaða af refsingunni í tvö ár. 363
- G reyndi ölvaður að ráðast inn íbúð á 6. hæð í fjölbýlishúsi og lenti í átökum við gest, sem þar var staddur. Var lögregla þá kvödd á vettvang. G hafði þá horfið til íbúðar sinnar á jarðhæð hússins. Er lögregluþjónninn J stóð fyrir framan dyr íbúðarinnar á 6. hæð, kom G upp stígann með byssu í höndum. Leitudu þá viðstaddir, alls 10 manns, skjóls inni í íbúðinni, en G veifaði þar byssunni. Er lögregluþjónninn S sá, að G beindi byssunni í gólfíð, stökk hann til og náði taki á G aftan frá og lét sig detta aftur á bak með hann í gólfíð. Hljóp þá skot úr byssunni í gólfíð. Ósannað, að G hefði vitað, áður en hann sótti hlaðna hagla-byssu, að ráðstafanir höfðu þá verið gerðar til að fá aðstoð lögreglu. Ennfremur ósannað, að G hefði gert sér grein fyrir því, er hann fór upp á 6. hæð vopnaður byssu, að löggæslumenn væru þá komnir á vettvang. Varð við það að miða, að honum hefði orðið þetta ljóst í þann mund er S réðist að honum og afvopnaði hann. Voru því ekki efni til sakfellingar skv. 106. gr. alm. hgl. Ætla mátti, að G hefði verið í uppnámi, er hann kom vopnaður upp í íbúðina og þá með framkomu sinni stofnað lífi þeirra og heilsu, er þar voru, í mikla hættu. Var G sakfelldur fyrir brot á 4. mgr. 220. gr. alm. hgl. og 1. og 2. mgr. 20. gr., sbr. 34. gr. laga nr. 46/1977. Refsing sex mánað fangelsi, þar af þrír skilorðsbundið. Byssan gerð upptæk. 487
- Með samhljóða framburði þriggja vitna taldist sannað, að R hefði ráðist á S og slegið hann nokkur hnefahögg í andlit með þeim afleiðingum, að tvær sprungur mynduðust í neðri kjálka. R var sakfelldur fyrir brot á 1. mgr. 218. gr. alm. hgl., enda taldist ósönnuð sú fullyrðing hans, að S hefði af fyrra bragði ráðist á hann. Við ákvörðun refsingar bar að taka tillit til þess, að R var nýorðinn 17 ára, er hann framdi brotið og hafði ekki gerst sekur um annað refsivert brot. R var dæmdur í 30 daga varðhald, en fullnustu refsingar frestað í tvö ár. Hann var dæmdur til að greiða S bætur fyrir atvinnutjón og kostnað af læknismeðferð. 520
- S ruddist inn í leigubífreið, neitaði að yfirgefa hana þrátt fyrir ítrekuð til-mæli bifreiðarstjórans og veittist að honum með líkamlegu ofbeldi með þeim afleiðingum, að hann fékk áverka á hönd og úlnið. Með

- Þessu braut S gegn 217. og 231. gr. alm. hgl. Refsing 60.000 króna sekt og 20 daga varðhald til vara. 825
- K var sakfelldur fyrir að hafa slegið A hnefahögg í andlitið í gegnum opinn glugga leigubifreiðar, þar sem hann sat í framsæti. Við það bólgnaði og dofnadi A vinstra megin í andliti. Brot þetta varðaði við 1. mgr. 217. gr. alm. hgl., sbr. 10. gr. laga nr. 20/1981. Þá var K sakfelldur fyrir að hafa tæpum tveim mánuðum síðar slegið I mörg hnefahögg í andlitið, svo að hann féll til jarðar. Brotnuðu við það báðar framtennur og næstu tvær tennur við þær úr efri góm I rétt við tanngarð, og hann marðist í andliti. Ekki þótti fyllilega sannað, að K hefði sparkað í I, eftir að hann féll. Hins vegar var ljóst, að aðför K var hættuleg og hrottafengin og að I gerði litla sem enga tilraun til að bera hönd fyrir höfuð sér. Þetta brot K taldist varða við 1. mgr. 218. gr. alm. hgl., sbr. 11. gr. laga nr. 20/1981. Samkvæmt þessu gerðist K sekur um tvær líkamsárásir, sem báðar töldust fólkskulegar, þótt afleiðingar hinnar síðari yrðu sýnu alvarlegri. Líta mátti hins vegar til þess, að K hafði greitt skaðabætur til A. K hafði ekki áður sætt dómi fyrir brot á alm. hgl. Með hliðsjón af 77. gr. laganna þótti refsing K hæfilega ákveðin fangelsi í þrjá mánuði, en rétt að fresta fullnustu tveggja mánaða í þrjú ár. 1060
- R og S voru ákærðir fyrir að hafa ráðist að D, felldu hann í götuna og sparkað í hann liggjandi með þeim afleiðingum, að hann nefbrotnaði. Þótt leitt væri í ljós, að til átaka hefði komið milli ákærðu og D, þótti ekki unnt að telja sannað, að þeir hefðu ráðist að D með þeim hætti, sem í ákæru greindi, eða þar greindan áverka hans mætti rekja til átaka þeirra á milli. Bar því að sýkna R og S af ákæru fyrir líkamsárás. 2214
- G var sakfelldur fyrir að hafa slegið konu hnefahögg í andlit, svo að nef bólgnadi, sprunga kom innanvert á vör og framtönn brotnaði. Brot G þótti varða við 1. mgr. 217. gr. alm. hgl., sbr. 10. gr. laga nr. 20/1981, sem heimilt var að beita hér, sbr. 1. mgr. 117. gr. laga nr. 19/1991. G var dæmdur í 60 daga skilorðsbundið varðhald. 2224

Líkamsárás leiðir til dauða

- Y 15 ára og X 17 ára gáfu sig á tal við Ú og fengu hann með sér inn í húsasund. Veittist X þar að Ú og sló hann með hnúajárnum á krepptum hnefa tvö til þrjú högg í andlit, svo að Ú missti meðvitund. Sló X hann síðan fleiri högg í andlit að áeggjan Y, meðan hún leitaði

í fórum Ú og tók af honum veski með peningum í. Árásin leiddi Ú til dauða skömmu síðar. Tvö sératkvæði. Sjá: Rán. 605

Lóðarréttindi

S var félagsmaður í HÍP, er félagið eignaðist jörðina Miðdal í Laugardal 1941. S eignaðist einn af 14 sumarbústöðum, er Byggingarfélag prentara byggði fyrir félagsmenn sína 1942 á landi jarðarinnar. Réttur S til nýtingar lands, er tilheyrði sumarbústað hans í samræmi við upphaflegan tilgang með úthlutun þess til hans, hafði haldist við lýði, þótt hann vegna breytinga á starfshögum ætti ekki lengur aðild að HÍP og síðar Félagi bókagerðarmanna. Gat félagið ekki fellt þennan rétt S úr gildi, meðan hann og eiginkona hans kysu að nýta hann og efndu að sínu leyti þær skyldur, sem réttinum voru samfara. Sýkna. Sjá: Félgsaðild. 747

Á keypti sumarbústað í landi Miðdals í Laugardalshreppi af E 1952. Þeir voru báðir meðal stofnenda Byggingarfélags prentara, en HÍP hafði eignast jörðina 1941. Eftir lát Á og konu hans eignuðust börn þeirra sumarbústaðinn að jöfnu. Eitt þeirra seldi systkinum sínum sinn hlut 1985. Félag bókagerðarmanna, sem kom í stað HÍP, krafðist þess, að bústaðurinn yrði fjarlægður af landi Miðdals. Sjá: Félagsaðild. Sýkna að svo stöddu. 1209

Lyf

S ók bifreið undir slíkum áhrifum lyfja, að hann var ekki fær um að stjórna bifreiðinni örugglega. Sjá: Bifreiðar. B Opinber mál. 1911

Læknar

Tveir læknar á heilsugæslustöð sendu forstjóra Tryggingastofnunar ríkisins, heilbrigðisráðuneyti og landlækni yfirlit til samanburðar á fjárhæðum reikninga frá læknum við heilsugæslustöðina. M, yfirlæknir á heilsugæslustöðinni, taldi bréfi þessu stefnt gegn sér og hefðu lækarnir gerst brotlegir við siðareglur lækna. Kærði hann þá fyrir siðanefnd Læknafélags Íslands, sem úrskurðaði, að siðareglur hefðu verið brotnar og áminnti lækna. Annar læknanna, G, undi þessu ekki og áfrýjaði úrskurðinum til gerðardóms Læknafélags Íslands, sem staðfesti hann. Höfðaði G þá dómsmál gegn M og krafðist þess í fyrsta lagi, að dómur gerðardómsins yrði felldur úr gildi og í öðru lagi, að viðurkennt yrði, að sér hefði verið rétt og skylt að veita yfirboðurum sínum og herra settum embættismönnum umbeðnar upp-

- lýsingar. Gerðardómur Læknafélags Íslands var ekki rétt skipaður og talið var, að svo miklir ágallar væru á málsmeðferð hans, að óhjákvæmilegt væri að fella hann úr gildi. Um annan þátt kröfugerðar G segir í dómi Hæstaréttar, að enginn framangreindra opinberra aðila hafi átt frumkvæði að öflun þeirra upplýsinga, sem málið snerist um, en G hafði kynnt þeim málið og taldi sig hafa samþykki þeirra. Ekki kom fram, að G hefði haft fullkomið samráð við M áður en skýrslan var gerð. Í ljós var leitt, að tryggingayfirlæknir óskaði eftir því við G, að hann gæfi umbeðnar upplýsingar. Hann var ekki yfirmaður G með boðvald gagnvart honum. Varð samt við það að miða, að G hefði aflað umbeðinna upplýsinga í trausti þess, að tryggingayfirlæknir kæmi fram á vegum sjúkratryggingadeildar Tryggingastofnunar ríkisins. Samkvæmt þessu var ljóst, að G var ekki skylt, eins og hér stóð á, að veita nefndum aðilum umræddar upplýsingar, en telja yrði, að honum hefði verið það heimilt. Sératkvæði. 691
- Er drengurinn K fæddist á fæðingardeild sjúkrahússins F, var læknir ekki viðstaddur. Læknisfræðileg gögn gáfu til kynna, að líklegt væri, að K hefði skaddast á heila vegna súrefnis- og næringarskorts í fæðingu og á fyrstu mínútum eftir fæðingu. Leitt var í ljós, að nokkuð hafði skort á, að nægilegra öryggisráðstafana væri gætt við fæðinguna miðað við aðstæður á sjúkrahúsinu og starfsreglur þess. Fébótaábyrgð var lögð á F. Sjá: Sjúkrahús. 2122

Læknaráð

- Við flutning skaðabótamáls fyrir Hæstarétti, sem R hafði höfðað vegna tjóns af völdum vinnuslyss, kom lögmonnum aðila ásamt um, að gefnu tilefni frá Hæstarétti, að óska þess, að leitað yrði umsagnar Læknaráðs í málinu varðandi örorku R. 1250
- Í máli út af slysi, sem M varð fyrir, er hún 9 ára gömul meiddist á hendi, var m.a. deilt um, hverjar væru orsakir varanlegrar örorku hennar. Þótti rétt, áður en málið yrði dæmt í Hæstarétti, að leita umsagnar Læknaráðs m.a. um það, hvort læknismeðferð, er M naut, hefði að einhverju leyti verið áfátt. 1823
- E krafðist skaðabóta vegna tjóns af völdum bifreiðaslyss. Við málsmeðferð í héraði var málið lagt fyrir Læknaráð og leitað álits m.a. á því, hvort flogaveiki E yrði rakin til slyssins. Læknaráð ályktaði, að engin augljós orsök fyrir flogaveiki E sæist önnur en höfuðáverki af völdum slyssins. Í dómi Hæstaréttar segir, að telja verði í ljós leitt með

vísun til álits Læknaráðs, að flogaveiki E sé sennileg afleiðing slyss-
ins. 1995

Lögarfur

E og G, barnlaus hjón, gerðu sameiginlega og gagnkvæma erfðaskrá. Eftir lát G ráðstafaði E eignum sínum með erfðaskrá. Krafist var ógildingar á henni. E var einkaerfingi G og heimilt skv. 34. og 35. gr. erfðalaga nr. 8/1962 að ráðstafa eignum sínum með erfðaskrá, þar sem skylduerfingjum var ekki til að dreifa. Sératkvæði. Sjá: Erfðaskrá. 1926

Lögbann

M féll frá lögbannskröfu áður en lögbannsmálið var munnlega flutt fyrir fógetarétti. M var í úrskurði fógetaréttar gert að greiða G 150.000 krónur í málskostnað. M kærði úrskurðinn til Hæstaréttar, þar sem hann var staðfestur. Sjá: Málskostnaður. 29

Á lagði í maí 1988 inn umsókn um einkaleyfi á hugmynd að vél, sem ætluð var til að „skera sundmaga frá dálki“. Í júlí s.á. lagði N inn beiðni um einkaleyfi fyrir vél til að „aðskilja sundmaga frá hryggjum fisks“. Auglýsing um þá umsókn birtist síðar. Á krafðist m.a., að lagt yrði lögbann við notkun og tilbúningi N á vél þessari, þar sem vélarnar væru nákvæmlega eins og vél N eftirlíking af vél Á. Umsókn Á sem slík gat ekki veitt honum þann rétt, er hann hugðist tryggja með lögbanni og var lögbannskröfu hans því synjað. 1389

Lögbannskrafa. Sjá Lögbann.

Löggiltir endurskoðendur

G, löggiltur endurskoðandi, var ákærður fyrir að hafa í blekkingarskyni samið ársreikninga fyrirtækis, svo sem þeir væru eftir bóhaldi þess, og áritað þá þannig, þótt verulegt misræmi væri milli bókhaldsins og ársreikninganna. Talið var, að G hefði með áritun sinni á ársreikningana vottað um málefni, sem honum var ekki kunnugt um. Varðaði það athæfi við 147. gr., sbr. 138. gr., alm. hgl. Áritanir þessar áttu sér stað 29. okt. 1984 og 16. ágúst 1985. Málið var höfðað 7. mars 1989. Sök G var því fyrnd skv. 1. tl. 81. gr. alm. hgl. og bar að sýkna G af þessari ákæru. G var jafnframt ákærður fyrir hlutdeild í sölu-skattssvikum meðákærða D, eiganda fyrirtækisins, með því að láta skattyfirvöldum í té tvær skýrslur um samanburð söluskatsskýrslna

og ársreikninga, sem fylgdu skattkærum D. Ósannað var, að G hefði gerst sekur um brot þetta og var hann einnig sýknaður af þessari ákæru.	154
R samdi sem löggiltur endurskoðandi ársreikning verðbréfafyrirtækisins Ávöxtunar sf., þar sem tilgreindar voru ranglega tölur um hag félagsins. Hlaut það að vera gert til að blekkja með því í lögskiptum við skattyfirvöld og bankaeftirlit. Braut R gegn 1. mgr. 158. gr., sbr. 138. gr., alm. hgl., 10. gr., sbr. 17. gr., laga nr. 67/1976 og 86., 95., 96., 100. og 102. gr. laga nr. 32/1978. R var dæmdur í þriggja mánaða fangelsi skilorðsbundið og 500.000 króna sekt. (Vararefsing 60 daga varðhald). R var og sviptur leyfi til að starfa sem löggiltur endurskoðandi í sex mánuði frá birtingu dóms.	1101

Löghald

Með úrskurði fógetaréttar 6. des. 1991 var löghaldskrafa P tekin til greina, þar sem gerðarþoli, Ó, sýndi ekki fram á, að tvímælalást væri, að P ætti ekki þau réttindi, er hann hugðist tryggja. Hinn 20. mars 1992 krafðist Ó þess, að ákvörðun fógeta frá 6. des. yrði tekin upp og endurmetin á grundvelli nýrra gagna og löghaldið fellt niður, en til vara heimilað til tryggingar lægri fjárhæð en áður. Kröfunni var hafnað.	832
Hinn 27. mars 1992 var með úrskurði fógetaréttar lagt löghald á fasteignir, vörubirgðir og lausafé Ó á grundvelli úrskurðar 6. des. 1991 (sjá bls. 832). Ó kærði úrskurðinn til Hæstaréttar og krafðist þess, að aðeins yrði lagt löghald á vörubirgðir gegn því, að gerðarbeiðandi legði fram viðbótartryggingu í reiðufé. Kröfunni var hafnað.	937
B krafðist þess, að G yrði dæmdur til að greiða sér dagsektir að fjárhæð 6.600.000 krónur vegna vanefnda á verksamningi. Jafnframt krafðist B staðfestingar á löghaldi í fasteign G til tryggingar kröfunni. G var dæmdur til að greiða B 32.000 krónur og löghaldið staðfest fyrir þeirri fjárhæð.	1009
G hf. krafðist þess, að löghald yrði lagt á eignir Í hf. til tryggingar fullnustu skuldar skv. dómi, sem áfrýjað hafði verið til Hæstaréttar. Fógeti tók kröfuna til greina með úrskurði, sem kærður var til Hæstaréttar. Kærunni var vísað frá Hæstarétti. Sjá: Kæruheimild.	1569

Lögheimili

P áfrýjaði úrskurði skiptaréttar um, að bú hans skyldi tekið til gjaldþrotaskipta og krafðist ómerkingar. Reisti hann kröfuna m.a. á því, að	
--	--

ástæða væri til að draga í efa, að lögformlega hefði verið að málinu staðið fyrir skiptarétti, þar sem skiptastefna hefði ekki verið birt fyrir sér heldur móður sinni á heimili hennar, en þar hefði hann ekki átt lögheimili. Sjá: Gjaldprot. 1073

Lögreglumenn

I slasaðist í knattleik í Lögregluskóla ríkisins, þar sem hann var þá nemi. Krafði hann ríkissjóð skaðabóta. Sýnt þótti af frásögn I og tveggja vitna, að knattleikurinn hefði a.m.k. með köflum verið allharkalegur og nokkur hætta á, að þátttakendur kynnu að verða fyrir slysum. Ekki var um íþróttæfingu að ræða, heldur hluta af starfsþjálfun lögregluþjóna, sem þeim var skylt að taka þátt í og hefði m.a. þann tilgang að æfa menn í að beita líkamsburðum. Atvik voru því ekki sambærileg og í H. 1981, 1113. Hlutlæg bótaregla 2. mgr. 5. gr. laga nr. 56/1972 var talin eiga hér við og fébótaábyrgð lögð óskipt á ríkissjóð. 448

Lögræðislög

Héraðsdómslögmaður krafðist þess, að héraðsdómari úrskurðaði, að sér væri heimilt að heimsækja X, sem sviptur var lögræði, til að geta rökstutt frekar fram komin tilmæli um, að lögræðissvipting yrði felld úr gildi. Lögráðamaður hafði meinað lögmanninum að heimsækja X og yfirlögráðandi staðfest þá ákvörðun. Kröfunni var vísað frá dómi. 515

Lögskýring

Í máli ákærvalds gegn R vegna ölvunaraksturs 1991 var þess m.a. krafist, „að árétuð verði svipting ökuleyfis ævilangt“, en R hafði verið sviptur ökuréttindum ævilangt með dómi 1981. Í málinu lá fyrir bréf dómismálaráðuneytis til lögreglustjórans í Reykjavík frá 1984, þar sem fram kom, að ráðuneytið hefði ákveðið að R skyldi að nýju veitt ökuréttindi. Í dómi Hæstaréttar segir, að R hafi ekki verið veitt ökuréttindi að nýju með bréfinu. Það hafi einungis gefið honum kost á að öðlast ökuréttindi á nýjan leik að uppfylltum skilyrðum 50. gr. relugerðar nr. 787/1983. Þenna rétt hafi ákærði enn ekki fært sér í nyt. Samkvæmt XIV. kafla umferðarlaga, sbr. H. 1989, 13, væru ekki skilyrði til að svipta hann þeim rétti. Kröfu ákærvalds, er að þessu laut, var því hafnað. 821

Í máli sjómanns gegn útgerðarfélagi var ágreiningur um rétt hans til launa

í veikindaforföllum og um túlkun á 35. gr. sjómannalaga nr. 35/1985.

Sjá: Laun í veikindaforföllum. 1002

Lögtak

- Gjaldheimtan í Reykjavík krafðist lögtaks hjá G sem einum af skilanefndarmönnum L hf. til tryggingar ógreiddum opinberum gjöldum félagsins, er lögð voru á 1988. G mótmælti því, að lögtak næði fram að ganga. Byggði hann kröfu sína í fyrsta lagi á því, að ákvæði 3. mgr. 22. gr. laga nr. 10/1988, er kvað á um afturvirkni þeirra, fengi eigi staðist skv. stjórnarskránni, en með lögum þessum var ákveðið, að tekjuskattur lögaðila skyldi vera 48% af tekjuskattsstofni í stað 45% áður. Þetta hafði í för með sér, að útreikningur endurskoðanda L hf. á opinberum gjöldum félagsins fyrir álagningu 1988 stóðst ekki og að greidd var lægri fjárhæð en álögðum gjöldum nam. Í annan stað mótmælti G því, að um væri að ræða ábyrgð skilanefndarmanna L hf. á greiðslu gjaldanna. Í þriðja lagi vakti G athygli á því, að Gjaldheimtan í Reykjavík hefði tekið við greiðslu skatta frá skilanefndinni í febr. 1988 án þess að gera nokkurn fyrirvara um kröfu til frekari skatta síðar. Fyllsta ástæða hafi verið til þess, þar eð ljóst hefði mátt vera, að greiðsla skattanna þá væri innt af hendi á þeirri forsendu, að um endanlegt uppgjör væri að ræða. Þetta út af fyrir sig stæði því í vegi, að lögtakskrafan næði fram að ganga. Að lokum hélt G því fram, að lögtaksréttur hefði verið fyrndur, er lögtakskrafan var tekin fyrir í fógetarétti. Skattlagningin taldist lögmæt, skilanefndarmenn ábyrgir fyrir greiðslu álagðra skatta, eins og á stóð, og lögtaksréttur ófyrndur. Sjá: Afturvirkni laga. Fyrning. Skattar. 1314
- Lögtaksréttur var fallinn niður fyrir fyrningu, er lögtaksúrskurður var kveðinn upp, og var hann felldur úr gildi. Sjá: Fyrning. 1323
- Sjá á bls. 1323 dóm í hliðstæðu máli. 1326
- Krafa tollstjórans í Reykjavík um lögtak hjá H hf. fyrir álögðu viðbótar-sölugjaldi náði fram að ganga í fógetarétti. Hæstiréttur felldi úrskurð fógetaréttar úr gildi og vísaði málinu frá héraðsdómi. Sjá: Frávísun frá héraðsdómi. 1377
- Úrskurður um vörslusviptingu á bifreið ómerktur vegna galla á kröfugerð og málsmeðferð fógetaréttar og málinu vísað heim til löglegrar meðferðar. 1386
- Í lögtaksmáli var deilt um, hvort krafa sveitarsjóðs á hendur kaupfélagi til aðstöðugjalds hefði verið til orðin í tæka tíð áður en lokið var gerð nauðasamnings milli kaupfélagsins og lánardrottna þess og væri

samningskrafa skv. 3. mgr. laga nr. 19/1924. Sératkvæði. Sjá: Nauðasamningar.	1462
Lánasjóður ísl. námsmanna krafðist 9. sept. 1991 lögtaks í eignum H til tryggingar vangoldinni afborgun af námsláni. Lögtak fór fram 5. nóv. 1991. Í dómi Hæstaréttar segir, að skv. ákvæðum 3. mgr. 7. gr. laga nr. 72/1982, sem við átti um lán H, eigi endurgreiðsla á námslánum úr sjóðnum að hefjast þremur árum eftir námslok, en sjóðsstjórn skilgreini nánar, hvað telja beri námslok í því sambandi. H skilaði ekki gögnum um framvindu náms þess, er lánið var veitt til. Taldi lánasjóðurinn því, að námslok hefðu orðið 1. mars 1988. Bar því að staðfesta lögtaksgerðina. Sératkvæði.	1469
Lögtaksgerð ómerkt, þar sem fulltrúi yfirborgarfógeta, sem framkvæmdi hana fyrir tollstjórnann í Reykjavík, var tengdasonur tollstjórans. Sjá: Ómerking.	1508
Úrskurði um lögtak var áfrýjað til Hæstaréttar. Lagaskilyrði brast fyrir áfrýjun og var málinu vísað frá Hæstarétti. Sjá: Áfrýjunarheimild. ..	1883
Lögtaksgerð fór fram í skrifstofu I. Fram var lögð gerðarbeiðni I, undirrituð af H. Af hálfu gerðarþola S var ekki mætt, en hann hafði verið boðaður með ábyrgðarbréfi. Bókað var í réttinum, að af hálfu S væri að tilhlutun fógeta mætt H, sú hin sama og undirritaði gerðarbeiðni I. Þessi háttur á hagsmunagæslu fyrir S braut gróflega í bága við grundvallarreglur um jafnræði aðila við málsmeðferð. Bar þegar af þssari ástæðu að ómerkja hina kærðu lögtaksgerð.	1885
Með úrskurði fógetaréttar 2. des. 1991 var heimilað lögtak hjá S til tryggingar ógreiddum opinberum gjöldum hans utan staðgreiðslu 1990. S skaut úrskurðinum til Hæstaréttar í febr. 1992. Í gögnum, sem lögð voru fyrir Hæstarétt, kom fram, að skattakrafan var greidd að fullu 19. maí s.á. S átti því ekki lengur lögvarða hagsmuni af því að fá dóm um kröfu sína og var málinu vísað frá Hæstarétti.	1894

Lögtaksgerð felld úr gildi

Hinn 25. mars 1991 gerði fulltrúi yfirborgarfógeta lögtak í bifreið L fyrir launaskatti 1987. L kærði lögtaksgerðina og hélt því fram fyrir Hæstarétti, að lögtaksréttur hefði þá verið fyrndur. Í Hæstarétti var lagt fram endurrit lögtaks, sem gert var hjá L 14. mars 1990 í bifreið til tryggingar sömu skuld. Eftir að lögtakið var gert, kom í ljós, að bifreiðin var ekki eign L. Samkvæmt 2. gr. laga nr. 29/1985, sbr. 1. gr. laga nr. 83/1947, helst lögtaksréttur, þar til tvö ár eru liðin frá gjald-daga kröfu. Nóg er, að lögtak sé byrjað innan frestsins, enda sé lög-

takinu haldið áfram með hæfilegum hraða. Séu gjalddagar kröfu fleiri en einn, skal telja frestinn frá síðari eða síðasta gjalddaga. Skv. 3. gr. laga nr. 14/1965, sbr. lög nr. 115/1989, skulu launagreiðendur ótilkvaddir greiða launaskatt innheimtumanni ríkissjóðs og eru gjalddagar sex, sbr. 13. gr. reglugerðar nr. 151/1986. Hinn 15. apríl 1987 voru lagðir á dráttarvextir fyrir fyrsta tímabil launaskatts 1987 og 15. febr. 1988 fyrir hið síðasta tímabil. Skv. 2. gr. laga nr. 29/1985 ber að miða fyrningarfrest við síðasta gjalddaga, sem var skv. þessu 15. febr. 1988. Lögtaksréttur var því fyrndur, er umrædd lögtök voru gerð. Bar þegar af þeirri ástæðu að ómerkja hina kærðu lögtaksgerð. 1634

Lögtaksúrskurður. Sjá Lögtak.

Lögvarðir hagsmunir

- Talið var með vísun til 1. mgr. 110. gr. laga nr. 6/1978, að þrotabú hefði ekki lögvarða hagsmuni af áfrýjun máls og var því vísað frá Hæstarétti ex officio. Sjá Gjaldþrot. 126
- Áfrýjandi sýndi ekki fram á, að hann hefði lögmæta hagsmuni af því, að kveðið yrði á um réttmæti útburðargjörðar, þar sem hann vék af fasteigninni áður en til útburðar kæmi. 775
- J átti lögvarða hagsmuni tengda því, að dómur gengi um, hvort skráning hans sem föður G hjá Hagstofu Íslands mætti áfram standa gegn mótmælum hans, eftir að fyrir lágu upplýsingar, sem raktar eru í dóminum. Eftir breytingu á kröfugerð J við munnlegan málfutning í héraði, hafði mál hans hins vegar verið gert þannig úr garði, að efnisdómur varð ekki á það lagður. Sjá: Faðerni. 858
- Sjá á bls. 775 dóm um hliðstætt sakarefni. 1453
- S skaut til Hæstaréttar úrskurði, sem heimilaði lögtak fyrir ógreiddum opinberum gjöldum hans. Gögn, sem lögð voru fyrir Hæstarétt, báru með sér, að skattakrafan var þá greidd. S átti því ekki lengur lögvarða hagsmuni af því að fá dóm um kröfu sína og var málinu vísað frá Hæstarétti. 1994
- Þar sem hæstbjóðandi á nauðungaruppbóði var ekki lengur bundinn við boð sitt á þriðja og síðasta nauðungaruppbóði, hafði sóknaraðili í kærumáli ekki lögvarða hagsmuni af því að fá dóm um, að það yrði látið standa. 2173

Lögveð

Bæjarsjóður krafðist þess, að aukavatnsskattur yrði viðurkenndur sem lögveðskrafa með forgang fyrir veðkröfur í fasteign þrotabús við

- sölu á nauðungaruppbóði. Í dómi Hæstaréttar er vísað til 1. og 5. mgr. 8. gr. laga nr. 93/1947. Segir í dóminum, að ákvæði þessi, að því er varðar lögveðsrétt, þyki eigi mega skýra rýmra en í þeim segi berum orðum, en af þeim sé ekki nægilega ljóst, að lögveðsréttur nái til vatns, sem selt sé eftir mæli. Gild uppbóðsheimild var því ekki fyrir vatnsskattinum og var kröfu bæjarsjóds hafnað. 1356
- Gjaldheimtan í Reykjavík krafðist nauðungaruppbóðs á fasteign til lúkn-
ingar fasteignagjöldum. Uppbóðskrafan studdist við lög nr. 49/1951.
Hluti fasteignagjaldanna var aukavatnsskattur. Ákvæði í 1. og 5.
mgr. 8. gr. laga nr. 93/1947 þótti ekki, að því er varðar lögveðsrétt,
mega skýra rýmra en í þeim segir berum orðum, en af þeim er ekki
nægilega ljóst, að lögveðsrétturinn nái til vatns, sem selt er eftir
mæli. Skv. því var ekki gild uppbóðsheimild fyrir aukavatnsskatt-
inum. 1360
- Aðila uppbóðsmáls greindi á um ýmis efnisatriði, er vörðuðu forsendur
B-gatnagerðargjalds og álagningu þess. Olli þetta óvissu um réttmæti
lögveðskröfu, sem uppbóðsbeiðnin byggðist á, og hindraði nauð-
ungaruppbóð. Sjá: Gatnagerðargjald. 1563
- Ágreiningur málsaðila olli óvissu um réttmæti lögveðskröfu og þar með
lagagrundvöll fyrir nauðungarsölu á fasteign. Að svo vöxnu máli
skorti fullnægjandi lagaskilyrði til þess, að fasteignin yrði við svo bú-
ið seld á nauðungaruppbóði til lúknningar kröfunni. Sjá: Fasteigna-
skattur. 1618
- Deilt var um, hvort lögveð fyrir gatnagerðargjaldi væri fallið niður vegna
þeirrar tilhögunar, sem á var höfð um greiðslu þess og framgöngu
hrepssjóðs við innheimtu á því. Sjá: Gatnagerðargjald. 1622
- Gjaldheimtan í Reykjavík krafðist nauðungaruppbóðs á fasteign til lúkn-
ingar eftirstöðvum lögveðskröfu vegna fasteignagjalda. Ágreiningur
málsaðila snerist um réttindi skv. erfðafestusamningi og lögfylgjur
uppsagnar hans. Þessi ágreiningur olli óvissu um réttmæti lögveðs-
kröfunnar, sbr. 7. gr. laga nr. 91/1989, sbr. áður lög nr. 73/1980. Við
svo búið skorti fullnægjandi lagaskilyrði til þess, að fasteignin yrði
seld á nauðungaruppbóði til lúknningar kröfunni skv. e-lið 1. tl. 1. gr.
laga nr. 57/1949, sbr. nú 5. tl. 1. mgr. 6. gr. laga nr. 90/1991. 1677

Manndráp

Með játningu J og framburði vitna, sem bar saman við niðurstöðu krufn-
ingarskýrslu og staðfestar rannsóknir RLR á sakargögnum, var
sannað, að J hefði gerst sek um manndráp, er hún svipti sambýlis-

mann sinn lífi á heimili þeirra með því að stinga hann flökunarhnífi í hjartastað. Um var að ræða ásetningsverk, er varðaði við 211. gr. alm. hgl. J var dæmd í sex ára fangelsi. Gæsluvarðhald kom til frádráttar. Sérákvæði. 1658

Manndráp af gáleysi

A ók bifreið vestur Laugaveg og beygði til vinsri áleiðis að húsi nr. 170–174. Í sama mund var tveim bifreiðum ekið úr gagnstæðri átt á sitt hvorri akrein og ennfremur bifhjóli, sem skall á bifreið A. Ekki bifhjólsins lést af völdum meiðsla, er hann varð fyrir við áreksturinn. Ósannað var talið, að A hefði séð til ferða bifhjólsins eða aðstæður verið þannig, að gáleysislegt hefði verið af honum að aka inn á syðri akbraut Laugavegar miðað við fjarlægð nefndra tveggja bifreiða, sem ekið var að því er virtist samsíða eða því sem næst. Það varð ekki metið A til sakar, að hann við þessar aðstæður varaðist ekki bifhjólið, sem sannað þótti, að ekið hefði verið á allt of miklum hraða milli nefndra bifreiða, sbr. 1. mgr. 37. gr. umfl., og þvert gegn fortakslausu banni 1. mgr. 41. gr. sömu laga, sbr. og 1. mgr. 23. gr. A var því sýknaður af kröfu ákærvalds um brot á 215. gr. alm. hgl. og 6. mgr. 25. gr., sbr. 1. mgr. 100. gr., umfl. 394

Mannréttindasáttmáli Evrópu

P, sem talinn var namíbiskur ríkisborgari, fæddur í Namíbíu og til heimilis þar, var sakfelldur fyrir fjársvik og umboðssvik og dæmdur í sex mánaða fangelsi skilorðsbundið í þrjú ár. Við meðferð málsins fyrir dómi naut P aðstoðar dómtúlks, þar sem hann var ekki mæltur á ís-lenska tungu, sbr. 1. mgr. 40. gr. laga nr. 85/1936 og 2. mgr. 19. gr. laga nr. 74/1974, er skýra bar með hliðsjón af e-lið 3. mgr. 6. gr. Evrópusamnings um verndun mannréttinda og mannfrelsis, sbr. auglýsingu nr. 11/1954. Var talið rétt, að kostnaður vegna þessa í héraði og fyrir Hæstarétti greiddist úr ríkissjóði. 174

Matsmenn

Meðal nýrra gagna í Hæstarétti voru álitsgerðir tveggja matsmanna, er dómkvaddir voru eftir uppsögu héraðsdóms. Héraðsdómur var ómerktur frá og með aðalflutningi sökum þess, að eigi voru kvaddir til sérfróðir meðdómendur. 532

Mál fellt niður

Þriðja og síðasta nauðungaruppbóði á fasteign var áfrýjað með stefnu 5. des. 1991. Skv. 4. mgr. 97. gr. laga nr. 90/1991 sætti málið meðferð

- kærumála fyrir Hæstarétti eftir 1. júlí 1992. Sóknaraðili sendi Hæstarétti ekki greinargerð og tilgreindi ekki ástæður, er hann reisti á mál-skotið, sbr. c-lið 1. mgr. 145. gr. laga nr. 91/1991. Lögmaður hans óskaði þess í bréfi til Hæstaréttar, að málið yrði ekki tekið fyrir í Hæstarétti sem kærumál. Málið var felld niður. 2029
- Priðja og síðasta nauðungaruppbóði á fasteign var áfrýjað til Hæstaréttar, en málið felld niður að ósk áfrýjanda. 2175, 2177, 2179, 2181, 2183, 2342

Málshöfðunarfrestur

- Bú Á var tekið til gjaldþrotaskipta 12. nóv. 1990. Kröfúlýsingarfrestur rann út 28. janúar 1991 Protabúið höfðaði mál gegn G, eiginkonu Á, á grundvelli VIII. kafla laga nr. 6/1978 til riftunar á ráðstöfunum Á, sem gerðar voru með kaupmála milli hans og G nokkru fyrir upphaf skiptanna, og til riftunar á veðsetningu G á fasteign, er varð séreign hennar með kaupmálanum. G taldi, að lögmæltur frestur til höfðunar riftunarmáls hefði verið liðinn, þegar málið var höfðað með stefnu birtri í Lögbirtingablaði 26. júlí 1991 og af stefnuvottum í New Jersey-fylki í USA 31. s.m. Málshöfðunin var ákveðin á fyrsta skiptafundi í búinu 6. mars 1991. Bauðst einn kröfuhafi til að bera kostnað af málinu og var lögmanni hans falið að reka það af hálfu búsins. Hæstiréttur féllst á það með héraðsdómara, sem vísaði málinu frá dómi, að skiptaráðandi hefði haft í höndum nægilegar upplýsingar til að meta, hvort efni væru til að krefjast riftunar hinna umdeildu ráðstafana áður en kröfúlýsingarfrestur rann út. Eins og eignastöðu búsins var háttað, átti hann þess hins vegar ekki kost að fylgja fram riftunarkröfu, meðan ekki var ljóst, hvort kröfuhafar vildu bera kostnað af málshöfðun. Frestur til málshöfðunar skv. 1. mgr. 68. gr. gat því ekki byrjað að líða fyrr en fundurinn var haldinn. Var fresturinn þannig ekki liðinn, þegar stefna var birt í málinu, hvernig sem annars var litið á gildi þeirra birtingaraðgerða, sem fram fóru gagnvart G. Héraðsdómur var því felldur úr gildi og lagt fyrir héraðsdómara að taka málið upp að nýju til löglegrar meðferðar. 167
- Bústjóri í þrotabúi höfðaði mál með stefnu birtri 22. okt. 1991 til riftunar á ráðstöfunum þrotamanns og endurgreiðslu fjár. Bústjóri var talinn hafa átt þess nægan kost fyrir 22. apríl s.á. að kynna sér nauðsynleg gögn til að geta metið lagaskilyrði fyrir höfðun riftunarmáls. Yrði því að líta svo á, að sex mánaða frestur til málshöfðunar skv. 1. mgr.

68. gr. laga nr. 6/1978 hafi verið liðinn, er stefnan var birt. Frávísun- ardómur staðfestur.	1276
Sjá á bls. 1276 dóm um hliðstætt sakarefni.	1281

Málskostnaður

Gerðarbeiðandi í lögbannsmáli kærði úrskurð fógeta og krafðist veru- legrar lækkunar á málskostnaði til gerðarþola, er hann taldi of háan miðað við málsatvik, þar sem fallið hefði verið frá lögbannsbeiðni áður en málið yrði flutt munnlega. Eins og á stóð þótti ekki unnt að byggja ákvörðun um málskostnað á þeim fjárhæðum, sem ætla mátti, að aðilar deildu um. Ekki þótti ástæða til að vefengja upplýsingar lögbannspola um þann tíma, sem lögmaður hennar hefði varið til málsins. Með hliðsjón af því þótti mega staðfesta að niðurstöðu til hinn kærða úrskurð, þar sem málskostnaður til gerðarþola var ákveðinn 150.000 krónur.	29
Við málsmeðferð fyrir dómi naut ákærði aðstoðar dómtúlks, þar sem hann var ekki mæltur á íslenska tungu. Dæmt var, að kostnaður vegna þessa í héraði og fyrir Hæstarétti skyldi greiddur úr rfkissjóði. Sjá: Mannréttindasáttmáli Evrópu.	174
G var stefnt fyrir bæjarþing Reykjavíkur sem sjálfskuldarábyrgðarmanni á skuldabréfi, en ekki var sótt þing af hans hálfu. Var G dæmdur í héraði til að greiða skuldabréfið. Eftir uppsögu dómsins var útgef- andi skuldabréfsins fundinn sekur um að hafa falsað undirskrift G á bréfið. Fyrir Hæstarétti var fallið frá kröfu á hendur G um greiðslu skuldabréfsins, og var hann sýknaður af kröfunni. G var löglega stefnt fyrir héraðsdóm og ekki var sýnt fram á lögmat forföll hans. Ber því, segir í dómi Hæstaréttar, að dæma hann til greiðslu máls- kostnaðar í héraði og fyrir Hæstarétti. Við ákvörðun hans þótti mega líta til þess, að gagnaðili sótti ekki þing, þegar málið var til meðferðar fyrir Hæstarétti skv. upphaflegri áfrýjun, en það var þá tilbúið til flutnings frá hendi G áður en það féll niður.	300
H áfrýjaði uppboðsgerð til ómerkingar. Í dómi Hæstaréttar segir, að ljóst sé, að áfrýjun hafi verið að ófyrirsynju og til þess eins fallin að tefja framgang nauðungasölu, sem í engu var andmælt við málsmeðferð í héraði. Var þetta átalíð. H var dæmdur til að greiða málskostnað fyr- ir Hæstarétti skv. 1. tl. 2. mgr. 177. gr. laga nr. 85/1936.	1029
Sjá á bls. 1029 hliðstæðan dóm.	1224
Ó áfrýjaði úrskurði um nauðungaruppboð á fasteign. Samkvæmt. 4. mgr. 97. gr. laga nr. 90/1991 sætti málið meðferð kærumála. Í dómi Hæstaréttar	

- segir, að málsrök Ó séu sýnilega haldlaus og málskotið til þess eins fallið að tefja framgang nauðungarsögunnar. Beri að átelja þetta harðlega og dæma Ó og lögmann hans sameiginlega til að greiða kæru-málskostnað, sbr. 1. og 4. tl. 131. gr. laga nr. 91/1991. 1457, 1896, 1939
- Bú S var tekið til gjaldþrotaskipta, eftir að S áfrýjaði máli til Hæstaréttar. Protabúið (P) tók við aðild málsins, en óskaði þess nokkru síðar, að málið yrði hafið. Stefndi samþykkti það, en krafðist málskostnaðar fyrir Hæstarétti. Þ mótmælti þeirri kröfu, þar eð frestur til að lýsa kröfum í protabúið væri liðinn, en einu afskipti þess af rekstri málsins hefðu verið að óska eftir, að það yrði fellt niður. Skv. 72. gr., sbr. 189. gr., laga nr. 21/1991 tekur protabú við öllum fjárhagslegum skyldum þrotamanns, er úrskurður um gjaldþrotaskipti er kveðinn upp. Skiptastjóri tók ekki ákvörðun um niðurfellingu málsins fyrr en kröfulýsingarfrestur var úti. Áður en sú ákvörðun var ráðin og meðan málið var til meðferðar í Hæstarétti var ekki þörf á að lýsa málskostnaðarkröfu í bú S. Málið var fellt niður og P gert að greiða stefnda málskostnað fyrir Hæstarétti. 2202

Málsvarnarlaun

- Ríkissaksóknari áfrýjaði máli með stefnu á hendur ákærða B og R héraðsdómslögmanni, skipuðum verjanda hans í héraði. B var í héraðsdómi sýknaður af ákæru fyrir ölvunarakstur og R dæmdar 60.000 krónur í málsvarnarlaun auk virðisaukaskatts. Fyrir Hæstarétti var þess m.a. krafist, að málsvarnarlaun R yrðu endurskoðuð til lækkunar. Fallist var á það með ríkissaksóknara, að miðað við framlag R við málsmeðferð í héraði og venju við ákvörðun málsvarnarlauna væri þau í hærra lagi. Ekki þótti þó næg ástæða til að hnekkja ákvörðun héraðsdómara um þau. 1792

Meðalganga

- H krafðist vegna ólöggráða sonar síns P meðalgöngu í máli, sem hjón höfðu höfðað gegn félagsmálaráðherra vegna meðferðarheimilis fyrir einhverfa unglinga að Sæbraut 2 á Seltjarnarnesi, þar sem P var búsettur, en hjónin voru búsett í húsi hinum megin götunnar. Var krafa þeirra í málinu, að félagsmálaráðherra yrði dæmt óheimilt að starfrækja meðferðarheimili, sambýli eða annars konar stofnun fyrir einhverfa eða aðra þroskahefta í nefndu húsi og ráðuneytinu gert skylt að viðlögðum dagsektum að leggja niður þessa starfsemi í húsinu. Hjónin kröfðust þess, að H yrði synjuð meðalganga. Í dómi

- Hæstaréttar segir, að yrðu framangreindar kröfur hjónanna teknar til greina, myndi P ekki eiga þess kost að dveljast áfram á meðferðarheimilinu, þar sem þá yrði að lögum óheimilt að halda áfram starfsemi þess. Ekki var sýnt fram á, að hann ætti þá kost á öðru sambærilegu heimili. Niðurstaða í aðalsök myndi því skipta P máli að lögum. Meðalganga var því heimiluð. 17
- Landssamtökin Proskahjálpi höfðuðu vegna S meðalgöngusök í sama máli og fjallað er um í dómi Hæstaréttar á bls. 17, sbr. hér að framan, en S var búsett á meðferðarheimili fyrir einhverfa unglinga að Sæbraut 2. Höfðu samtökin uppi sambærilegar kröfur og gerðar voru í meðalgöngusök þeirri, er nefndur dómur lýtur að. Í héraðsdómi segir m.a., að þótt ótvírætt þyki með vísun til dóms Hæstaréttar á bls. 17, að S eigi lögvarinna hagsmuna að gæta varðandi lyktir aðalsakar og eigi af þeim sökum rétt til meðalgöngu, þá sé ekki að finna í íslenskum rétti heimild til að fela samtökum eins og meðalgöngustefnanda slíka málssökun fyrir hennar hönd. Það sé í andstöðu við 5. gr. laga nr. 61/1942 og eigi sér ekki stöð í öðrum réttarheimildum. Þótti skv. því ekki fullnægt réttarfarsskilyrðum fyrir meðalgöngusökinni, sem var mótmælt, og var henni vísað frá dómi. Hæstiréttur staðfesti frávísunardóminn með skírskotun til forsendna hans. 837
- Öryrkjabandalag Íslands höfðaði meðalgöngusök í máli því, sem fjallað er um í dómi á bls. 17, sbr. hér að framan, og krafðist aðallega frávísunar málsins, til vara viðurkenningar á rétti til að starfrækja meðferðarheimili, sambýli eða annars konar heimili fyrir fatlaða að Sæbraut 2 og til þrautavara sýknu félagsmálaráðherra af kröfum í málinu. Í dómi Hæstaréttar segir, að tilgangur Öryrkjabandalags Íslands sé eftir lögum þess m.a. að vinna að sameiginlegum málefnum öryrkja. Almenn sjónarmið um stöðu öryrkja komi til skoðunar í umræddu dómsmáli, en málið fari eftir almennum reglum um sakarforræði aðila. Á skorti, að hagsmunir þeir, sem öryrkjabandalagið láti sig varða, séu svo afmarkaðir og varði með svo beinum hætti ágreining í aðalsök, að það eigi rétt á meðalgöngu eftir 50. gr. laga nr. 85/1936 til að koma að kröfum sínum. Samkvæmt því var héraðsdómur, sem hafnaði meðalgöngu, staðfestur. 844
- Umsjónarfélag einhverfra höfðaði vegna sín og fjögurra vistmanna að Sæbraut 2 meðalgöngusök í máli því, sem fjallað er um í dómi á bls. 17, sbr. hér að framan. Synjað var um meðalgöngu. Félagið átti ekki að lögum rétt til meðalgöngu vegna sjálfs sín og eins og málið lá fyrir voru ekki heldur lagaskilyrði til þess, að félagið gæti farið með

meðalgöngusök vegna félagsmanna sinna. Sératkvæði um kær- heimild.	1804
--	------

Meðdómendur

Deilt var um, hvort bilun eða galli í búnaði á vinnustað hefði getað orsak- að slys, er starfsmaður varð fyrir. Tjónþola voru dæmdar bætur í héraðsdómi. Meðal nýrra gagna í Hæstarétti, voru álitsgerðir tveggja matsmanna, sem dómkvaddir voru eftir uppsögu héraðsdóms. Þeir skiluðu hvor fyrir sig álitsgerð. Ályktanir í þeim fóru í bága við for- sendur, sem á var byggt í héraðsdómi. Í dómi Hæstaréttar er ekki tekin afstaða til þessara nýju gagna, en sagt að „eins og hér háttaði til, bar nauðsyn til þess, að héraðsdómari kveddi til sérfróða með- dómendur, sbr. 1. mgr. 37. gr. A laga nr. 85/1936. Héraðsdómur var ómerktur frá og með aðalflutningi og málinu vísað heim í hérað til löglegrar meðferðar og uppsögu dóms að nýju.	532
--	-----

Miskabætur

H veitti Í áverka á andlit með þeim afleiðingum, að tvær framtennur brotnuðu. Í máli ákærvalds gegn H vegna þessa, var hann dæmdur til að greiða Í 100.000 krónur í miskabætur.	67
Í máli ákærvalds gegn G var hann sakfelldur fyrir að slá konu fædda 1958 hnefahögg í andlitið, svo að hún missti meðvitund, nauðga henni síðan og slá hana eftir það nokkur högg í andlitið, svo að hún marðist, bólгнаði og missti tvær framtennur. G var dæmdur í tveggja ára fangelsi. Konan krafðist einnar milljónar króna í miskabætur. Henni voru dæmdar 300.000 krónur.	87
Í máli ákærvalds gegn J var hann sakfelldur fyrir að nauðga 16 ára stúlku og misþyrma henni, m.a. slá hana hnefahögg í andlitið, svo að hún stokkbólгнаði, og valda henni fleiri áverkum. Var honum gert að sæta fangelsi í tvö ár og þrjá mánuði. Stúlkan krafðist miskabóta að fjárhæð 1.500.000 krónur. Henni voru dæmdar 500.000 krónur. ..	97
R meiddist á v. hendi, er hann lenti í valsi vélhefils. R var þá á 16. aldursári. Hann missti nálega tvær kjúkur framan af vísifingri, tvær kjúkur fram- an af löngutöng og lítið eitt úr „gómfyllu“ baugfingurs. Varanleg ör- orka af völdum slysins var metin 15%. R krafðist 500.000 króna í miskabætur. Tjón hans vegna miska var metið 80.000 krónur.	312
Blaðamaður var dæmdur til að greiða 150.000 krónur í miskabætur vegna ærumeiðandi ummæla, er hann viðhafði í grein í dagblaði. Sér- atkvæði.	401
I fékk áverka á tennur og tannbein, er hann var á íþróttæfingu. Voru	

þrjár tennur rótfulltar og gert við fyllingar, sem brotnuðu. Við rttg.skoðun ári eftir slysið sáust beinskemmdir ofan við rætur tveggja framtanna og eins jaxls, er mátti með vissu rekja til áverkans. Í lækni- isvottorði sagði, að I hefði mátt þola veruleg óþægindi og sársauka, m.a. vegna fjölda óþægilegra aðgerða og eftirkasta eftir sumar þeirra. I voru dæmdar 150.000 krónur í miskabætur.	448
Þ krafðist bóta í máli, er hann höfðaði gegn ríkisjóði og ríkissaksóknara vegna húsleitar, er gerð var á lögmannsstofu hans og heimili skv. úr- skurði sakadóms. Sýkna. Sératkvæði. Sjá: Húsleit.	1914
K skaddaðist á heila vegna súrefnis- og næringarskorts í fæðingu og á fyrstu mínútum eftir fæðingu. Afleiðing þessa var heilalömun, sem náði til alls líkamans og olli varanlegri skerðingu í hreyfigetu, stjórn- un talfæra og stjórnun þarma og blöðru. K þarf fulla aðstoð og um- önnun við allar athafnir dagalegs lífs. Andlegur greindarskortur virt- ist innan eðlilegra marka. 100% varanleg örorka. K voru dæmdar 1.800.000 krónur í miskabætur. Móðir K krafðist miskabóta sér til handa. Var sýknað af þeirri kröfu, þar sem ákvæði 1. mgr. 264. gr. alm. hgl. yrði ekki skýrt svo, að það ætti við „í því tilviki, sem hér er til álita.	2122
H slasaðist svo mikið í umferðarslysi, að hún verður að mestu ósjálfbjarga til æviloka. Varanleg örorka 100%. H voru dæmdar 2.000.000 króna í miskabætur.	2302

Nauðasamningar

Aðilar í lögtaksmáli deildu um, hvort krafa sveitarsjóðs á hendur kaupfé- lagi til aðstöðugjalds vegna rekstrarársins 1988 hefði verið til orðin, er tilraun til nauðasamnings hófst í okt. 1988, eða í tæka tíð áður en samningsgerðinni var lokið, svo að nauðasamningurinn tæki til hennar og hún væri samningskrafa skv. 3. mgr. 1. gr. laga nr. 19/1924. Í dómi Hæstaréttar segir, að líta beri svo á, að það hafi verið á valdi sveitarsjóðs að sjá til þess, að krafan yrði í tæka tíð nægilega glögg til að fullnægja skilyrði þess að vera metin samningskrafa við nauða- samninginn. Taldist hún því hafa verið samningskrafa skv. nefndri lagagrein og hefði átt að greiðast eins og aðrar samningskröfur. Sér- atkvæði tveggja dómara.	1462
---	------

Nauðgun

G var sakfelldur fyrir nauðgun og líkamsárás með því að hafa ráðist á konu, er þau voru saman í hótélherbergi, slegið hana hnefahögg í	
---	--

andlitið, svo að hún missti meðvitund, þröngvað henni til holdlegs samræðis og slegið hana síðan nokkur högg í andlitið með þeim afleiðingum að hún marðist og bólgnadi og missti tvær framtennur. Braut G með þessu gegn 1. mgr. 194. gr. og 217. gr. alm. hgl. Ákvæði 194. gr. tæmdi sök gagnvart 217. gr. og var því ákvæði ekki beitt samhliða við refsíákvörðun. Við mat á refsingu bar að líta til 8. tl. 70. gr. alm. hgl. Refsing G fangelsi í tvö ár.	87
J var sakfelldur fyrir nauðgun með því að hafa misþyrmt 16 ára stúlku á heimili sínu, varnað henni brottfarar og með líkamlegu ofbeldi og ógnandi framkomu þröngvað henni til holdlegs samræðis. Með þessu braut J gegn 1. mgr. 194. gr. alm. hgl. Var honum gert að sæta fangelsi í tvö ár og þrjá mánuði.	97
X var sýknaður af ákæru um nauðgun, þar sem aðstæður á vettvangi og ásigkomulag og fatnaður konunnar voru með þeim hætti, að ekki veitti sérstaka vísbendingu um, að nauðung hefði verið beitt.	704

Nauðungaruppböð

B og K áfrýjuðu þriðja og síðasta nauðungaruppböði. Á söluþingi þessu var m.a. bókað: „Uppboðshaldari hefur knúið dyra á húsinu, en þar virðist enginn vera heima. Af hálfu uppboðspola mætir R . . . , tengdasonur þinglýsts eiganda. . . .“ R bauð í eignina. Gegn mótmælum áfrýjenda varð ekki talið, að R hefði haft umboð til að mæta fyrir þeirra hönd. Af bókunum í þingbók mátti ráða, að litið hefði verið svo á, að hann væri mættur í umboði þeirra. Ætla mátti, að hann hefði með ítrekuðum boðum í eignina, sem bókað var, að væru vegna uppboðspola K, haft áhrif á framgang uppboðsins og þannig hugsanlega skert hagsmuni áfrýjenda. Bar því að ómerkja meðferð uppboðsmálsins frá og með áðurnefndu þinghaldi og vísa því heim í hérað til löglegrar meðferðar og þriðju og síðustu sölu að nýju.	283
K og Þ áfrýjuðu nauðungaruppböði á fasteign til ógildingar m.a. af þeim ástæðum, að margsinnis hefði láðst að tilkynna öðrum áfrýjanda um meðferð uppboðsmálsins, sem þess vegna hefði ekki getað gætt réttar síns, að uppboðsskilmálar hefðu ekki verið formlega útgefnir og dagsettir og að boðað hefði verið til þriðja og síðasta uppboðs án undangengins annars og síðara uppboðs. Engar málsástæðurnar töldust hafa við gild rök að styðjast, og var hið áfrýjaða uppboð staðfest.	286
Í úrskurði uppboðsréttar voru G og Ó sagðir sóknaraðilar en V varnað-	

- ili. V áfrýjaði úrskurðinum til Hæstaréttar án þess að stefna G. Bar þegar af þeirri ástæðu að vísa málinu frá Hæstarétti. 877
- Þ áfrýjaði þriðja og síðasta nauðungaruppboði til ómerkingar. Reisti hann kröfuna í fyrsta lagi á því, að í uppboðsbeiðni væri hvorki gerð grein fyrir uppboðsandlagi né þingl. eiganda þess, svo sem skylt hefði verið skv. 1. mgr. 6. gr. laga nr. 57/1949. Hvorugu skilyrðinu var fullnægt, en kom ekki að sök. Í öðru lagi hefðu tilkynningar um uppboðið ekki verið sendar Þ heldur fyrri eiganda uppboðsandlagsins, þótt Þ hefði verið þingl. eigandi, þegar uppboðsmeðferð hófst. Þetta hefði ekki verið í samræmi við 3. mgr. 6. gr. og 3. mgr. 22. gr. laga nr. 57/1949. Þessir gallar á málsmeðferð ollu Þ ekki réttarspjöllum. Það voru því hvorki næg efni til að ómerkja þriðja og síðasta upp né uppboðsmálið í heild. 961
- D áfrýjaði vanefndauppboði til ómerkingar og krafðist þess, að þriðja og síðasta uppboð á eigninni yrði látið standa óbreytt. Í dómi Hæstaréttar segir, að vanefndauppboð skv. 35. gr. laga nr. 57/1949 standi í svo nánnum tengslum við þá uppboðsgerð, sem varð tilefni þess, að ekki yrði um það fjallað fyrir Hæstarétti nema sem hluta af því nauðungaruppboði, sem leiddi til vanefndauppboðsins. Skýrt hafi komið fram í munnlegum málflutningi lögmanns Þ fyrir Hæstarétti, að áfrýjunin tæki aðeins til vanefndauppboðsins og kröfur hans beindust eingöngu að því. Væri því óhjákvæmilegt að vísa málinu frá Hæstarétti. 980
- V skaut úrskurði uppboðsréttar, sem kveðinn var upp 29. okt. 1991, til Hæstaréttar með kæru 10. apríl 1992. Úrskurðurinn, sem kvað á um tafarlausa uppboðsölu á fasteign, sætti áfrýjun, sbr. a-lið 4. tl. 1. mgr. 21. gr. laga nr. 75/1973. Áfrýjunarfrestur var fjórar vikur frá lokum dómsathafnar, sbr. 2. mgr. 4. gr. laga nr. 57/1949, en dómsmálaráðherra gat veitt leyfi til áfrýjunar næstu þrjá mánuði frá sama tíma, ef sérstaklega stæði á. Áfrýjunarleyfi var ekki veitt. Úr því varð ekki bætt með kæru á úrskurðinum. Samkvæmt því bar að vísa málinu frá Hæstarétti. 1006
- Uppboðsgerð, sem áfrýjað var til ómerkingar, var staðfest í Hæstarétti. Segir í dóminum, að ljóst sé af því, sem þar er rakið, að áfrýjunin hafi verið að ófyrirsynju og til þess eins fallin að tefja framgang nauðungarsölu, sem í engu var andmælt við málsmeðferð í héraði. . 1029
- Ó áfrýjaði 1991 nauðungaruppboði á fasteign aðallega til ógildingar. Í málinu hafði verið kveðinn upp úrskurður 1988 um, að uppboð á eigninni skyldi fara fram tiltekinn dag. Þessum úrskurði var áfrýjað

til Hæstaréttar og dæmt í málinu 1990. Bar uppboðshaldara að fresta uppboðsmálinu, uns málskotið væri til lykta leitt, sbr. 7. gr. laga nr. 57/1949. Andstætt fyrirætlun í þessu lagaákvæði hélt uppboðshaldari áfram rekstri málsins og fóru tvisvar fram sölutilraunir. Jafnframt þingfesti hann nýtt uppboðsmál vegna sömu eignar. Þessi aðgerð uppboðshaldara var andstæð ákvæði 2. mgr. 14. gr. laga nr. 57/1949. Vegna þessa varð að ómerkja hina áfrýjuðu uppboðsgerð. 1219

S og Ó kröfðust þess fyrir Hæstarétti, að þriðja og síðasta nauðungaruppboð á jörð yrði „ómerkt . . . dæmt ógilt og fellt úr gildi í heild sinni.“ Var á því byggt, að þeim hefði aldrei verið sendar tilkynningar um sölu jarðarinnar eða um fyrirtekt málsins í uppboðsrétti og Ó hefði ekki notið leiðbeininga uppboðshaldara, er hann mætti á söluþingi og mótmælti framgangi uppboðs vegna ófullnægjandi tilkynninga til sín. Með hliðsjón af framlögðum gögnum bar á því að byggja, að S og Ó hefði verið tilkynnt með fullnægjandi hætti um uppboðsmeðferð á jörðinni. Eins og á stóð var ekki talið, að skortur á leiðbeiningum til Ó hefði komið að sök. Hin áfrýjaða uppboðsgerð var staðfest. 1224

B hf. kærði ákvörðun uppboðshaldara að hafna boði þess í bát á uppboðsþingi og krafðist þess, að uppboðshaldara yrði dæmt skylt að taka boð félagsins til athugunar og samþykktar. B h.f. var skv. 8. gr. laga nr. 57/1949 ekki aðili uppboðs. Átti því H, stjórnarformaður B hf., er mætti á uppboðsþinginu, ekki rétt á sérstakri leiðbeiningu uppboðshaldara, sem bókað hafði, að hann væri leiðbeiningarskyldur gagnvart honum. Enginn aðila uppboðsins skv. 8. gr. laga nr. 57/1949 tók undir kröfu B hf. Félagið átti ekki heimtingu á því skv. 1. mr. 30. gr. laganna, að því yrði sleginn báturinn. Þegar af þessum ástæðum voru kröfur B hf. ekki teknar til greina. 1298

Þegar tekin var fyrir í uppboðsrétti krafa O um nauðungaruppboð á bifreið á grundvelli fjárnáms, var lagt fram bréf frá B, þar sem lýst var haldsrétti í bifreiðinni vegna kostnaðar við geymslu hennar tiltekið tímabil. Nauðungaruppboð fór fram og við úthlutun uppboðsandvirðis var haldsréttarkrafan tekin til greina að fullu, en ekkert greiddist af kröfum skv. áhvílandi aðfararveðum. Í málinu naut ekki annarra gagna um geymslukostnaðinn en ófullkominnar reikningsgerðar og ekki kom fram, hvernig geymsla bifreiðarinnar var til komin. Var krafan mjög vanreifud. Þrjú eldri aðfararveð hvíldu á bifreiðinni og var ljóst, að tveir veðhafa a.m.k. vissu ekki af haldsréttarkröfunni. Varð og ekki séð, að þeim hefði verið tilkynnt um upp-

boðið, sbr. 3. mgr. 38. gr. laga nr. 57/1949. Álitamál hlaut að vera, hvernig með kröfu þessa skyldi fara og líkur á, að ágreiningur yrði um réttmæti hennar gagnvart öðrum veðkröfum, hefði eigendum þeirra gefist kostur á að taka afstöðu til hennar. Bar eins og hér stóð á brýna nauðsyn til, að uppboðshaldari gerði veðhöfum grein fyrir hugmyndum sínum um úthlutun uppboðsandvirðis. Þar sem þessa var ekki gætt, var óhjákvæmilegt að fella uppboðsafsal og úthlutun-argerð úr gildi.	1352
Krafist var nauðungaruppboðs á fasteign til lúkningar fasteignagjöldum. Hluti þeirra var aukavatnsskattur. Gild uppboðsheimild var ekki fyrir honum. Sjá: Lögveð.	1360
Uppboðspoli krafðist þess í uppboðsrétti, að úrskurðað yrði, að þriðja og síðasta nauðungaruppboð næði ekki fram að ganga. Bar hann fyrir sig fjölda málsástæðna. Kröfunni var synjað. Í niðurlagi úrskurðarins segir, að sóknaraðili þyki hafa seilst helst til langt eftir ósannanlegum málsástæðum. Sé slíkt eingöngu fallið til að auka uppboðshaldara erfiði og tefja framgang uppboðsmálsins.	1367
Ágreiningur var um það í uppboðsrétti, hvort réttur til að byggja ofan á hús væri hluti af því sem uppboðsandlagi. Uppboðspoli krafðist þess, að sá réttur yrði boðinn upp sérstaklega. Hann væri undanskilinn í áhvílandi veðskuldabréfum, verðmætur út af fyrir sig og ekki svo óaðskiljanlegur hluti eignarinnar, að ekki væri hægt að selja hann sérstaklega. Í dómi Hæstaréttar segir, að réttur þessi sé þáttur í almennum umráðarétti og hagnýtingu fasteignarinnar. Engin gögn í málinu sýndu, að hann hefði verið seldur eða skilinn frá eigninni á annan hátt. Fasteignin með öllu, sem fylgdi og fylgja bar, stóð óskor- að til tryggingar lögveðs- og fjárnámskröfum. Takmarkanir á veð- réttindum skv. áhvílandi veðskuldabréfum skertu ekki rétt lögveðs- og fjárnámshafa til uppboðsandlagsins. Brast því skilyrði til að selja byggingarréttinn sérstaklega við sölu á nauðungaruppboðinu.	1383
Ósannað var, að mætt hefði verið af hálfu uppboðsbeiðanda við þingfestingu máls í uppboðsrétti. Mátti þingfesting málsins eigi fara fram við svo búið. Bar þegar af þeirri ástæðu að ómerkja alla uppboðsmeðferðina ex officio og vísa málinu frá sýslumanninum í Reykjavík. Sjá: Ómerking.	1393
Áfrýjun uppboðsgerðar var að ófyrirsynju og bersýnilega til hennar stofnað í þeim tilgangi einum, að málalok drægjust á langinn.	1402
E og K voru þinglýstir eigendur fasteignar. Í beiðni um nauðungaruppboð á eigninni og auglýsingum í Lögbirtingablaði var E einn sagður eig-	

andi. Uppboðshaldari sendi honum einum tilkynningu um uppboðs-
beiðnina og þingfestingardag. Skömmu eftir þingfestingu barst
beiðni frá V um nauðungaruppboð á fasteigninni. Í henni voru E og
K bæði tilgreind sem þinglýstir eigendur og uppboðspolar. Sendi
uppboðshaldari þeim báðum tilkynningu um þá beiðni og auglýstan
þingfestingardag, svo og síðari tilkynningar. Ekki kom fram, að upp-
boðspolar hefðu orðið fyrir réttarspjöllum við meðferð uppboðs-
málsins, þótt nafns K væri ekki getið í auglýsingum í Lögbirtinga-
blaði. Var kröfu þeirra um, að uppboðið næði eigi fram að ganga,
hafnað. 1412

R krafðist þess fyrir Hæstarétti, að annað og síðara nauðungaruppboð
yrði fellt úr gildi. Krafan hafði við engin haldbær rök að styðjast og
auðsætt, að málinu hefði verið skotið til Hæstaréttar í þeim tilgangi
einum að hamla gegn eðlilegum framgangi þess í uppboðsrétti. 1423

F seldi P íbúð með kaupsamningi 22. maí 1986. Hafði F eignast íbúðina
30. mars s.á., en eignarheimild hans var ekki þinglýst fyr en 13. apríl
1988. Kaupsamningi F og P var ekki þinglýst fyrr en 30. nóv. 1989.
Rúmum mánuði eftir kaup sín á íbúðinni seldi P hana E og S og var
þeim kaupsamningi þinglýst 6. ágúst 1986. E og S stóðu P skil á
kaupverði íbúðarinnar. Hins vegar stóð P ekki í skilum við F, sem
höfðaði mál á hendur honum til efnda á kaupsamningi þeirra. Féll
dómur F í vil 7. apríl 1988. F gerði fjárnám í íbúðinni 8. sept. 1988 og
var því þinglýst 9. nóv. s.á. með þeirri athugasemd, að P brýsti
þinglýsta eignarheimild. F krafðist síðan uppboðs á eigninni. E og S
mótmæltu nauðungarsölu. Hinn 5. júní 1989 var kröfu F hafnað með
úrskurði uppboðsréttar. F bað um endurupptöku fjárnáms 14. des.
1989, eftir að hafa látið þinglýsa kaupsamningnum milli sín og P.
Fjárnám fór fram, og krafðist F nauðungarsölu á íbúðinni á grund-
velli þess. Af gögnum málsins varð ekki séð, að skv. kaupsamning-
num milli F og P ætti F kröfu á öðru en söluverði íbúðarinnar úr
hendi P. Nægði fjárnámsgerðin því ekki sem uppboðsheimild fyrir
nauðungarsölu á henni og var kröfu F hafnað. 1425

Aðila greindi á um það við úthlutun uppboðsandvirðis fasteignar, hvort
tilgreining veðs í veðskuldabréfi, sem uppboðspoli hafði gefið út til
lánastofnunar, fullnægði ákvæðum laga nr. 18/1887 um veðsetningu.
Sjá: Veð. 1434

G, H og V höfðu með sér félagsbú á tveim jörðum. Samkvæmt samningi
um félagsbúskapinn bar hver aðili ótakmarkaða ábyrgð á skuldum
vegna hans, en innbyrðis jafna ábyrgð. Félagsbúið áfrýjaði til ómerk-

ingar þriðja og síðasta nauðungaruppboði, sem fram fór á annarri jörð þess. Reisti það kröfuna á því, að tilkynningar uppboðshaldara hafi aðeins verið sendar til H., framlagningu skjala í uppboðsrétti hefði verið ábótavant og frumrit veðskuldabréfa, er uppboðsbeiðni byggðist á, hefðu fyrst verið lögð fram við þriðju og síðustu sölu. H var viðstaddur hið umdeilda uppboð og með honum lögmaður. Þeir höfðu engar mótbáruir uppi vegna framgangs og framkvæmdar uppboðsins. Ekki varð séð, að félagsbúið hafi orðið fyrir réttarspjöllum, þótt það hafi ekki fengið sérstakar tilkynningar um uppboðsmálið, sbr. 3. mgr. 22. gr. laga nr. 57/1949, sbr. 4. gr. laga nr. 12/1987. Ekki var fallist á, að framlagningu dómskjala í uppboðsrétti hefði verið ábótavant. Niðurlagsákvæði 6. gr. laga nr. 57/1949 verður að skýra svo, að nægjanlegt sé að leggja fram frumrit skjals við lokasölu fasteignar, enda hafi uppboðshaldari ekki krafist þess fyrr og aðilar uppboðsins ekki gert athugasemdir. Hið umdeilda uppboð var staðfest.	1440
Sjá á bls 1440 dóm í hliðstæðu máli.	1445
Bersýnilegt að kæra þriðja og síðasta nauðungaruppboðs var með öllu til-efnislaus og til hennar stofnað í þeim tilgangi einum að hamla gegn eðlilegum og réttmætum framgangi uppboðsmálsins.	1455
Málsrök Ó, er kærði úrskurð um, að nauðungaruppboð færi fram á jörð, voru sýnilega haldlaus og málskotið til þess eins fallið að tefja framgang nauðungarsölnunnar.	1457
J krafðist nauðungaruppboðs á fasteign með tveim uppboðsbeiðnum á grundvelli fjárnáms, sem sagt var dagsett sama dag. Með úrskurði uppboðsréttar var hafnað kröfu uppboðspóla um, að synjað yrði uppboðs á eigninni. Hann áfrýjaði úrskurðinum. Tilgreind uppboðsheimild fylgdi ekki uppboðsbeiðnunum heldur ljósrít tryggingarbréfs, sem uppboðspóli hafði gefið út til handhafa. Bréf þetta var í engu samræmi við lýsingu uppboðsheimildar í uppboðsbeiðnum. Samkvæmt 6. gr. laga nr. 57/1949 skal í uppboðsbeiðni gera grein fyrir uppboðsheimild og láta þau skjöl fylgja, er sanna hana. Uppboðsbeiðnir J fullnægðu ekki þessu lagaskilyrði og voru því ekki tækar í uppboðsrétti. Af gögnum málsins varð ekki séð, að úr þessu hefði verið bætt á fullnægjandi hátt. Bar því að fella hinn kærða úrskurð úr gildi ex officio.	1473
Deilt var um frumvarp uppboðshaldara að úthlutunargerð á uppboðsandvirði fasteignar, er seld hafði verið á nauðungaruppboði. Sjá: Skuldaröð.	1479
Meðferð uppboðsmáls var frá upphafi með svo stórvægilegum göllum, að	

eigi varð hjá því komist að ómerkja hana í heild ex officio og vísa uppboðsmálinu frá sýslumanni. Sjá: Ómerking.	1498
S var hæstbjóðandi við nauðungaruppboð á fasteign. Við áfrýjun uppboðsins bar að stefna honum, til þess að honum gæfist kostur á að gæta réttar síns. Þar sem það var ekki gert, þótti verða að vísa málinu sjálfkrafa frá Hæstarétti. Sératkvæði.	1501
Hafnarfjarðarbær krafðist þess með vísun til ákvæða í jarðalögum nr. 65/1976 að ganga inn í hesta boð við nauðungarsölu á Óttarsstöðum I innan lögsagnarumdæmis Hafnarfjarðar. Ekki var unnt eins og hér stóð á að fallast á, að 30. og 31. gr. jarðalaga, sbr. 11. gr. laga nr. 90/1984, gæti tekið til þess landsvæðis, er málið varðaði, og var kröfunni hafnað. Sératkvæði. Sjá: Forkaupsréttur.	1511
Kröfu um úthlutun uppboðsandvirðis fasteignar á grundvelli tryggingarbréfs var hafnað. Sjá: Tryggingarbréf.	1545
Bæjarsjóður krafðist nauðungaruppboðs á fasteign til lúkningar B-gatnagerðargjaldi. Aðila greindi á um efnisatriði, er vörðuðu forsendur gjaldsins og álagningu. Olli sá ágreiningur óvissu um réttmæti lögveðskröfu, er uppboðsbeiðni byggðist á. Við svo búið skorti fullnægjandi lagaskilyrði til, að fasteignin yrði seld á nauðungaruppboði til lúkningar þessari kröfu skv. e-lið 1. tl. 1. gr. laga nr. 57/1949, sbr. 5. tl. 1. mgr. 6. gr. laga nr. 90/1991, sbr. H. 1990, 322 og 329.	1563
Ó krafðist þess, að synjað yrði um framgang nauðunaruppboðs á fasteign. Reisti hann kröfuna í fyrsta lagi á því, að verulegir gallar hefðu verið á málsmeðferð í uppboðsrétti. Í öðru lagi væri V hf. ekki réttur aðili málsins heldur F hf. Í þriðja lagi næðu uppboðsheimildir aðeins til lóðar, en ekki bygginga, sem þar höfðu verið reistar. Hvorki málsmeðferð fyrir uppboðsrétti né undirbúningur að henni voru með þeim hætti, að annmarkar væru á, að uppboðsmeðferð yrði haldið áfram. V h.f. var ekki aðili málsins í héraði. Samkvæmt gögnum, sem lögð voru fyrir Hæstarétt, hafði V hf. framselt F h.f. þau 13 veðskuldabréf, sem V h.f. byggði á kröfur sínar. Hafði F hf. tekið við aðild málsins skv. 53. gr. laga nr. 85/1936, sbr. 22. gr. laga nr. 91/1991 og 1. mgr. 84. gr. laga nr. 90/1991. Í veðskuldabréfum, sem lögð voru fyrir Hæstarétt, sagði, að lóðin væri veðsett „ásamt öllum þeim mannvirkjum, sem lóðinni tilheyrir“. Úrskurður uppboðsréttar, er hafnaði kröfu Ó, var staðfestur.	1573
Með úrskurði uppboðsréttar var þriðja og síðasta uppboð fellt niður ex officio vegna mistaka við birtingu tilkynningar til eins uppboðspóla. Úrskurðurinn var kærður til Hæstaréttar, sem í dómi sínum lagði	

fyrir uppboðshaldara að boða að nýju þriðja og síðasta uppboð, sbr. H. 1990, 836. Uppboðspolar skutu því uppboði til Hæstaréttar og kröfðust ógildingar þess. Ályktun, sem lögmaður uppboðspola dró af dómi Hæstaréttar, og var eina málsástæða hans í kærumálinu, að uppboðið hefði ekki farið fram í tæka tíð, var út í hött, og var uppboðið staðfest.	1585
Samkvæmt 3. tl. 8. gr. laga nr. 57/1949 eru meðal aðila uppboðs veðhafar og aðrir, sem tjá sig eiga réttindi í söluverðmætum og koma fram fyrir uppboðshaldara í því skyni, sbr. 2. gr. laga nr. 90/1991. Veðréttarhöfum í fasteign var ekki stefnt til varna í Hæstarétti, en þar var krafist ómerkingar á nauðungaruppboði á eigninni. Með hliðsjón af þessu varð ekki hjá því komist að vísa málinu frá Hæstarétti.	1589, 1593
Ágreiningur málsaðila olli óvissu um réttmæti lögveðskröfu og þar með lagagrundvöll fyrir nauðungarsölu á fasteign. Skorti því fullnægjandi lagaskilyrði til þess, að hún yrði við svo búið seld á nauðungaruppboði til lúkningar kröfunni skv. e-lið 1. tl. 1. gr. laga nr. 57/1949, sbr. nú 5. tl. 1. mgr. 6. gr. laga nr. 90/1991, sbr. H. 1990, 322 og 329 og H. 1992.	1563, 1618
Deilt var um, hvort lögveð fyrir gatnagerðargjaldi væri fallið niður vegna tilhögunar, sem á var höfð við greiðslu þess, og framgöngu hrepps-sjóðs við innheimtu þess. Sjá: Gatnagerðargjald.	1622
Sjá á bls. 1589 dóm um hliðstætt efni.	1637
G hf. krafðist þess, að synjað yrði nauðungarsölu á Fiskverkunarstöð í landi Kothúsa I ásamt vélum og tækjum, þinglýstri eign félagsins. Byggðist krafan aðallega á því, að ekki væri nægilega greint í auglýsingum, hvað selja ætti. Í úrskurði uppboðsréttar segir, að eignin hafi verið auglýst í samræmi við veðmálabækur og uppboðsheimildir. Var kröfunni hafnað.	1672
Ágreiningur Gjaldheimtunnar í Reykjavík og eiganda fasteignar olli óvissu um réttmæti lögveðskröfu, sem krafa um nauðungaruppboð á eigninni byggðist á. Við svo búið skorti fullnægjandi lagaskilyrði til þess, að fasteignin yrði seld á nauðungaruppboði til lúkningar kröfunni. Sjá: Lögveð.	1677
Framhald uppboðsmáls gat ekki að lögum orðið annað en þriðja og síðasta uppboð. Allt að einu var öðru og síðara uppboði frestað áfram, uns sölutilraun fór fram öðru sinni. Þessi afbrigði frá réttri málsmeðferð voru svo stórvægileg, að eigi varð hjá því komist að ómerkja ex officio úrskurð uppboðsréttar og málsmeðferðina í heild og vísa málinu frá sýslumanni. Sjá: Ómerking.	1683
S hf. krafðist þess aðallega fyrir Hæstarétti, að uppboðsmeðferð á eignar-	

hluta félagsins í Skeifunni 17 yrði felld niður, en til vara frestað, þar til fyrir lægi úthlutun uppboðsandvirðis annarra samveðsettra eignarhluta félagsins. S hf. bar ekki fram mótmæli sín fyrir en önnur og síðari nauðungarsala átti að fara fram. Þingað hafði verið í málinu 1. ágúst og nauðungarsalan farið fram 14. okt. S hf. hafði þá ekki lengur tækifæri til að koma að andmælum skv. 3. mgr. 110. gr. laga nr. 85/1936, sbr. 4. gr. laga nr. 57/1949, sbr. og 2. mgr. 25. gr. sömu laga til hliðsjónar. Skyldi því ákvörðun uppboðshaldara um söluna, svo sem hún var auglýst, standa óbreytt. Ekki lá fyrir ákvörðun uppboðshaldara um, hvernig úthlutun uppboðsandvirðis yrði hagað, og varð því ekki um það fjallað að svo komnu. Kröfu S hf. um að fresta uppboði, uns hún lægi fyrir, þótti því ekki unnt að sinna.	1690
Krafa um nauðungaruppboð jafngildir lögsókn í skilningi 71. gr. laga nr. 93/1933, er hún berst uppboðshaldara, sbr. 11. g 12. gr. laga nr. 14/1905. Uppboðskrafa skv. víxli að baki tryggingarbréfi, sem var þannig úr garði gert, að það taldist fullnægjandi uppboðsheimild, var því ekki fyrnd. Sératkvæði. Sjá: Fyrning.	1748
E krafðist þess, að annað og síðara nauðungaruppboð yrði fellt úr gildi og meðferð uppboðsmálsins í heild ómerkt. E hafði engin gild rök fram að færa fyrir kröfu sinni, og var hin kærða uppboðsgerð staðfest. ...	1800
L og M sf deildu um úthlutun til L af uppboðsandvirði fasteignar. Sjá: Úthlutun uppboðsandvirðis.	1815
E áfrýjaði þriðja og síðasta nauðungaruppboði til ógildingar. Málsrök E voru sýnilega haldlaus og málskotið til þess eins fallið að tefja framgang nauðungarsölnunnar. Sératkvæði um málskostnað.	1896
Við áfrýjun nauðungaruppboðs sendi áfrýjandi Hæstarétti ekki greinargerð og tilgreindi ekki ástæður fyrir málskotinu, sbr. c-lið 1. mgr. 145. gr. laga nr. 91/1991. Þar sem úr þessu var ekki bætt, þrátt fyrir ítrekaðar ábendingar, varð ekki hjá því komist að vísa málinu frá Hæstarétti, sbr. 2. mgr. 149. gr. sömu laga.	1937
Sjá á bls. 1589 dóm um hliðstætt efni.	1939
Sjá á bls. 1937 hliðstæðan dóm.	1941, 1943
Uppboðspolar mótmæltu uppboðsbeiðni innheimtumanns ríkissjóðs með þeim rökum, að ekki væri unnt að gera sér grein fyrir því, fyrir hvaða gjöldum lögtak hefði verið gert, sem uppboðsbeiðni byggðist á. Efni þóttu ekki til að fallast á mótmælin og var hafnað kröfu um, að uppboðið næði ekki fram að ganga.	2023
D krafðist þess, að þriðja og síðasta nauðungaruppboð, sem fram fór 7. nóv. 1989, yrði látið standa, en vanefndauppboð á sömu eign 2. júlí 1990 yrði ómerkt. Á uppboðsþingi 7. nóv. 1989 var bókað, að upp	

boðshaldari tæki sér með samþykki uppboðsbeiðanda og bjóðenda allt að 10 vikna frest til að taka ákvörðun um framkomin boð. Samkvæmt málsgögnum, sem ekki voru vefengd, var það ekki fyrr en með bréfi 18. jan. 1990, tíu vikum og tveim dögum eftir þessa uppboðssölu, að uppboðshaldari skoraði á hæstbjóðanda að greiða fjórðung kaupverðs, en ella mætti vænta þess, að næsthæsta boði yrði tekið án frekari fyrirvara. Hæstbjóðandi svaraði með bréfi 25. s.m. og kvaðst líta svo á, að hann væri ekki lengur bundinn við boð sitt, þar sem afstaða hefði ekki verið tekin til þess innan tíu vikna frá uppboðsdegi. Samkvæmt 1. mgr. 19. gr. laga nr. 57/1949 var hæstbjóðandi ekki lengur bundinn við boð sitt á uppboðsþinginu 7. nóv. 1989, þegar uppboðshaldari skoraði á hann að standa við það 18. jan. 1990. Vanefndauppboð gat því eigi farið fram skv. 35. gr. laganna og bar þegar af þeirri ástæðu að ómerkja hina kærðu uppboðsgerð. Þar sem hæstbjóðandi var ekki lengur bundinn við boð sitt á þriðja og síðasta uppboði 7. nóv. 1989, hafði D ekki lögvarða hagsmuni af því að fá dóm um staðfestingu þess. Varð því að vísa þeirri kröfu frá Hæstarétti.	2173
Áfrýjað var þriðja og síðasta nauðungaruppboði, en málið fellt niður að ósk lögmanns áfrýjanda.	2175, 2177, 2179, 2181, 2183, 2342
G krafðist þess, að málsmeðferð uppboðsréttar vegna nauðungaruppboðs á fasteign yrði ómerkt. Bygði hann kröfuna á því, að eignin hefði ekki verið auglýst í samræmi við 3. mgr., sbr. 2. mgr., 22. gr. laga nr. 57/1949, en í auglýsingu varð hún Tollagata 4 í stað Pollagata 4. Um aðra annmarka á undirbúningi eða framkvæmd uppboðsins var ekki að ræða. Ekki varð séð, að misritun þessi hefði valdið G réttarspjöllum og var kröfu hans hafnað.	2194
K, sem sat í óskiptu búi eftir eiginmann sinn, leyfði H að veðsetja fasteign sína og dánarbúsins. Kröfu sona K um, að nauðungaruppboð á fasteigninni vegna veðsetningarinnar næði ekki fram að ganga, var hafnað, þar sem K hafði full eignarráð á fjármunum búsins frá útgáfu búsetuleyfis og var því ráðstöfun þessi heimil að lögum.	2339
Sjá á bls. 1937 hliðstæðan dóm.	2344

Nytjastuldur.

Sjá: Bifreiðar.	790
----------------------	-----

Of hraður akstur.

Sjá: Bifreiðar.	2117, 2214
----------------------	------------

Opinberir starfsmenn

K, þroskaþjálfari á Kópavogshæli, var dæmd fyrir brot á 1. mgr. 247. gr., sbr. 138. gr. alm. hgl. Sératkvæði. Sjá: Fjárdráttur.	133
H, blaðamaður, var dæmdur fyrir brot á 108. gr. alm. hgl. vegna ærumeiðandi ummæla um séra Þóri Stephensen, sem þá hafði ekki látið af embætti dómkirkjuprests í Reykjavík, en var orðinn staðarhaldari í Viðey. Birtust ummælin í grein í dagblaði, en tilefni þeirra voru framkvæmdir á vegum Reykjavíkurborgar við kirkjugarðinn í Viðey. Sem staðarhaldari var Þórir starfsmaður Reykjavíkurborgar og þannig í opinberu starfi í skilningi 73. gr. laga nr. 8/1986. Ummælin voru áráð á hann sem opinberan starfsmann og persónulega. Sum ummælin stöfuðu af misskilningi varðandi staðreyndir, sem H hirti ekki um að kynna sér til hlítar. Að nokkru fólust í greininni lýsingar á skoðunum H, sem settar voru fram hörðum orðum. H var dæmdur til að greiða 60.000 króna sekt í ríkissjóð og 150.000 krónur í miskabætur skv. 1. mgr. 264. gr. alm. hgl. Þá voru átalín ummæli ómerkt. H var gert að greiða sakarkostnað í héraði og áfrýjunarkostnað málsins. Sératkvæði.	401
Sjá: Biðlaun.	651, 671, 682

Orlof

Sjá: Biðlaun.	651, 671, 682
--------------------	---------------

Ólögmatir viðskiptahættir

Ávöxtun sf. var stofnað 1983. Frá 1985 stóðu Á og P einir fyrir félaginu. Í 1. gr. félagssamnings sagði, að stofnendur reki „í félagi fjármunastarfsemi í Reykjavík og öllu landinu undir firmanafninu Ávöxtun sf.“ Félagið varð gjaldþrota 1988. Á og P voru ákærðir fyrir ýmis lögbrót í tengslum við rekstur þess m.a. brot gegn 248. gr. alm. hgl. og 27. gr., sbr. 52. gr., laga nr. 56/1978 með því að lokka almenning til viðskipta með auglýsingum í Morgunblaðinu. Ávöxtun sf. átti viðskipti við ýmsa aðila, sem fólu því fé sitt til ávöxtunar, m.a. með því að kaupa verðbréf, sem auglýst voru. Svo fór, að þetta fólk beið verulegt fjártjón. Á og P hlaut að vera ljóst eigi síðar en í mars 1988, að auglýsingarnar fengju ekki staðist og þeir myndu ekki geta endurgreitt það fé, sem þeim var trúað fyrir, eins og lofað var. Þeir héldu engu að síður áfram að auglýsa, að vildarkjör stæðu þeim til boða, sem keyptu ávöxtunarbréf. Voru auglýsingarnar þannig, að ekki var ástæða til að líta á þær sem marklaust skrum. Héldu Á og P með þessu við röngum hugmyndum um hag fyrirtækja sinna og komu fólki til að fá þeim fé til ávöxtunar, sem ekki skilaði sér nema að

hluta til baka og ekki gaf ávöxtun í samræmi við auglýsingarnar. Með auglýsingunum brutu Á og P gegn 1. mgr. 27. gr. laga nr. 56/1978 og unnu til refsingar eftir 1. mgr. 52. gr. laganna. Um var að ræða stórfellt brot. Eins og á stóð þótti ekki eiga að telja Á og P hafa brotið 248. gr. alm. hgl. með auglýsingunum.	1101
---	------

Ómaksbætur

Aðilar voru sammála um, að mál félli niður. Stefndi krafðist ómaksbóta og voru honum dæmdar 15.000 krónur úr hendi áfrýjanda.	4
Aðilar voru sammála um, að mál félli niður. Einn af mörgum stefndu krafðist ómaksbóta og voru honum dæmdar 8.000 krónur úr hendi áfrýjanda.	5
Aðilar voru sammála um að mál félli niður. Stefnda voru dæmdar 8.000 krónur í ómaksbætur.	6
Áfrýjandi sótti ekki þing og var dæmdur til að greiða stefnda 5.000 krónur í ómaksbætur.	145
Áfrýjandi sótti ekki þing og var dæmdur til að greiða stefnda 12.000 krónur í ómaksbætur.	702
Áfrýjandi sótti ekki þing og var dæmdur til að greiða stefnda 6.000 krónur í ómaksbætur.	1504
Áfrýjandi sótti ekki þing og var dæmdur til að greiða stefnda 6.000 krónur í ómaksbætur.	1505

Ómerking

Mál var munnlega flutt og tekið til dóms 1. des. 1987. Það var endurupptekið og endurflutt 10. maí 1988 án skýringa, nýrra gagna eða nýrra upplýsinga, er réttlætt gætu dráttinn, sbr. 120. gr. laga nr. 85/1936. Dómur var kveðin upp átta vikum og þrem dögum síðar. Þessi dráttur var freklegt brot á ákvæðum 191. gr. nefndra laga. Ómerking og heimvísun til munnlegs málflutnings og dómsuppsögu að nýju. ...	45
Héraðsstefna á hendur D hf. var birt fyrir meðstjórnanda í félaginu á heimili hans og því ekki réttilega birt. Sjá: Stef nubirting.	210
R var ekki talinn hafa haft umboð til að mæta fyrir hönd áfrýjenda á uppboðsþingi, þar sem fram fór nauðungaruppboð á fasteign þeirra. Ætla mátti, að hann hefði haft áhrif á framgang uppboðsins og þannig hugsanlega skert hagsmuni áfrýjenda. Bar því að ómerkja meðferð uppboðsmálsins frá og með því þinghaldi. Sjá: Nauðungaruppboð.	283
Í áskorunarmáli, sem höfðað var til heimtu skuldar skv. skuldabréfi, voru framlögð gögn mjög misvísandi um það, hver væri raunverulegur kröfuhafi. Eins og málið lá fyrir héraðsdómara, stangaðist málsreif-	

un stefnanda svo augljóslega á við skuldabréfið sjálft og önnur gögn, að dómari mátti ekki árita áskorunarstefnuna um aðfararhæfi skv. 233. gr. laga nr. 85/1936, sbr. 26. gr. laga nr. 54/1988. Varð því ekki hjá því komist að ómerkja hina áfrýjuðu áritun hvað áfrýjendur varðaði og vísa kröfu á hendur þeim frá héraðsdómi. Samkvæmt því bar að fella áfrýjaða fjárnámsgerð úr gildi. Sjá: Áskorunarmál.	476
Nauðsyn bar til, að héraðsdómari kveddi til sérfróða meðdómendur. Héraðsdómur og málsmeðferð frá og með aðalflutningi ómerkt og málinu vísað heim í hérað til löglegrar meðferðar og dómsuppsögu að nýju. Sjá: Meðdómendur.	532
Aðalflutningur fór fram 27. okt. 1988, og var málið þá dómtekið. Það var endurupptekið og endurflutt 15. mars 1989 án skýringa, nýrra gagna eða nýrra upplýsinga, er réttlætt gætu dráttinn, sbr. 120. gr. laga nr. 85/1936. Dómur var kveðinn upp átta vikum og tveim dögum eftir munnlegan málflutning og dómtöku málsins í annað sinn. Þessi dráttur á dómsuppsögu var freklegt og vítavert brot á ákvæðum 191. gr. laga nr. 85/1936. Ómerking og heimvísun til munnlegs flutnings og dómsuppsögu að nýju. Sératkvæði.	638
Dómur kveðinn upp átta vikum og þrem dögum eftir munnlegan málflutning og dómtöku málsins í annað sinn. Sú skýring var gefin, að ekki hefði reynst unnt að leggja dóm á málið innan hæfilegs tíma vegna dvalar meðdómanda erlendis. Þessi dráttur á dómsuppsögu var freklegt og vítavert brot á ákvæðum 191. gr. laga nr. 85/1936. Dómurinn var ómerktur og lagt fyrir héraðsdómara taka málið til munnlegs flutnings og dómsuppsögu að nýju.	862
Lögmaður stefnda lýsti því yfir, að hann væri samþykkrur kröfu áfrýjanda um ómerkingu héraðsdóms vegna rangs varnarþings. Samkvæmt því og með skírskotun til 1. mgr. 75. gr. laga nr. 85/1936 bar að fella héraðsdóm úr gildi og vísa málinu frá héraðsdómi.	882
Héraðsdómur var kveðinn upp 9. júní, níu vikum og þrem dögum eftir aðalflutning, sem fór fram 4. apríl. Í dóminum kemur fram, að drættinum hafi valdið verkfall lögfræðinga í ríkisþjónustu frá 6. apríl til 18. maí. Þessi dráttur var brot á ákvæðum 191. gr. laga nr. 85/1936. Héraðsdómara bar að endurupptaka málið til munnlegs flutnings að nýju að verkfalli loknu, en ákvæði 120. gr. laga nr. 85/1936 voru því ekki í vegi eins og hér stóð á.	973
Í máli, sem innlánsstofnun S höfðaði gegn N út af innistæðulausum tékka og dæmt var í héraði skv. 118. gr. laga nr. 85/1936 vegna útivistar N, vantaði viðhlítandi sönnunargagn um það, að eigi hefði verið næg	

- inneign á tilteknum tékkareikningi, þegar greiðsla með tékka af honum fór fram inn á tékkareikning N. Slíks sönnunargagns hefði þurft að geta í stefnu, sbr. f-lið 88. gr. laga nr. 85/1936, sbr. lög nr. 54/1988. Þetta var slíkur galli á málatilbúnaði S, að héraðsdómari átti við svo búið að vísa málinu frá dómi, sbr. 2. mgr. 118. gr. laga nr. 85/1936. Héraðsdómur og fjárnám skv. honum úr gildi felld og málinu vísað frá héraðsdómi. 1052
- Þegar úrskurði uppboðsréttar hafði verið áfrýjað til Hæstaréttar, bar uppboðshaldara að fresta uppboðsmálinu, uns málskotið væri til lykta leitt, sbr. 7. gr. laga nr. 57/1949. Andstætt fyrirmælum í þessu lagaákvæði hélt uppboðshaldari áfram rekstri málsins. Jafnframt þingfesti hann nýtt uppboðsmál vegna sömu eignar. Þessi aðgerð uppboðshaldara var andstæð ákvæði 2. mgr. 14. gr. laga nr. 57/1949. Uppboðsgerð og málsmeðferð ómerkkt. Heimvísun. 1219
- Krafist var lögtaks hjá hlutafélagi til tryggingar söluskattsskuld. Sama ríkisstofnun hafði á hendi rannsókn í söluskattsmáli á hendur félaginu og uppkvaðningu úrskurðar á grundvelli þeirrar rannsóknar. Félagið fékk ekki komið fram endurskoðun á þeim efniságreiningi, sem uppi var í málinu, hvorki með kæru til æðra stjórnvalds né í lögtaksmálinu. Með þessu móti var mál þess leitt til lykta á einu stjórn-sýslustigi. Þessi málsmeðferð var svo andstæð meginreglum stjórn-sýsluréttar um rétt borgaranna til endurskoðunar á stjórnvaldsúrskurði fyrir æðra stjórnvaldi og meginreglum réttarfars um efnislega úrlausn réttarágreinings fyrir dómstólum, að ómerkja bar úrskurð fógataréttar og vísa málinu frá héraðsdómi. 1377
- Kröfugerð gerðarbeiðanda í lögtaksmáli um vörslusviptingu á bifreið var bæði óskýr og ómarkviss og niðurstaða í úrskurði fógataréttar ekki í samræmi við hana. Vegna þessara galla á kröfugerð og málsmeðferð varð ekki hjá því komist að ómerkja úrskurðinn og vísa málinu til löglegrar meðferðar í héraði. 1386
- Embættisvottorð yfirborgarfógetans í Reykjavík, sem lagt var fyrir Hæstarétt, var engum gögnum stutt og veitti út af fyrir sig ekki nægjanlega sönnun um réttmæti þeirrar fullyrðingar, að af hálfu uppboðsbeiðanda hefði verið mætt við þingfestingu. Eins og hér stóð á, varð að leggja til grundvallar endurrit úr þingbók uppboðsréttarins. Það bar ekki með sér, að nokkur hefði mætt fyrir uppboðsbeiðanda. Samkvæmt 1. mgr. 118. gr. laga nr. 85/1936, sbr. 4. gr. laga nr. 57/1949, mátti þingfesting málsins eigi fara fram við svo búið. Bar þegar af þeirri ástæðu að ómerkja alla uppboðsmeðferðina ex officio og

- vísa málinu frá sýslumaninum í Reykjavík, sbr. nú 1. tl. 15. gr. laga nr. 90/1991, sbr. og 2. tl. 94. gr. laga nr. 91/1991. 1393
- Í úrskurði fógetaréttar var fallist á kröfu B um, að tók ásamt hvolpum yrdi tekin úr umráðum F og afhent B með innsetningargerð. Í úrskurðinum og gögnum málsins kom fram, að F hafði selt K tíkina og hvolpa hennar degi áður en innsetningarbeiðni var lögð fram í fógetarétti og sjö dögum áður en úrskurðurinn var kveðinn upp. Að svo komnu var rétt að beina kröfu um umráð að K. Þar sem það var ekki gert, varð ekki hjá því komist að ómerkja úrskurðinn. 1488
- Í veðbókarvottorði um fasteign voru B og D sagðir eigendur. Í uppboðsskilmálum voru sömu eigendur tilgreindir. Hvorki í veðbókarvottorði né uppboðsskilmálum var H getið sem eiganda að hluta fasteignarinnar. Í uppboðsauglýsingum í Lögb.blaði var B einn tilgreindur þinglesinn eigandi. Eignin var nákvæmlega eins auðkennd í auglýsingum, sem birtar voru í dagblöðum, meðan á rekstri uppboðsmálsins stóð. Gáfu auglýsingarnar til kynna, að öll fasteignin yrdi seld nauðungarsölu. Þessi lýsing á eignaraðild að fasteigninni fór alveg í bága við ákvæði afsals um sameiginlega eignaraðild B og D og einnig það ákvæði afsalsins, sem undanskildi hluta fasteignarinnar kaupum þeirra. Þess sá hvergi stað í gögnum málsins, að B og D hafi síðar eignast þann eignarhluta. Þrátt fyrir þetta varð ekki séð, að H hefði verið sendar tilkynningar vegna uppboðsmálsins og eigi varð annað ráðið af endurriti bókana í uppboðsbók en öll fasteignin hefði verið boðin upp. Samkvæmt þessu var meðferð uppboðsmálsins frá upphafi með svo stórvægilegum göllum, að eigi varð hjá því komist að ómerkja málsmeðferðina í heild ex officio og vísa uppboðsmálinu frá sýslumanni. 1498
- Lögfræðingur var að beiðni yfirborgarfógetans í Reykjavík löggiltur af dómsmálaráðuneyti til þess sem fulltrúi hans og á hans ábyrgð að framkvæma lögtök fyrir tollstjóran í Reykjavík. Lögfræðingurinn var frá 1975 tengdasonur tollstjórans og því mægður fyrirsvarsmanni gerðarbeiðanda að niðjatali, er hann framkvæmdi lögtak í fasteign K í sept. 1990 fyrir virðisaukaskatti til ríkissjóðs. Brast hann þannig hæfi til að fara með málið sem fógeti, sbr. 3. tl. 36. gr. laga nr. 85/1936. Bar þegar af þeirri ástæðu að ómerkja lögtaksgerðina. 1508
- S kærði úrskurð uppboðsréttar og krafðist þess, að nauðungaruppboð á fasteign sinni yrdi fellt niður. Þegar fyrri sölutilraun á öðru og síðara uppboði á eigninni mistókst, hafði annað og síðara uppboð verið haldið samtals sex sinnum á 11 mánuðum. Eftir að þessi sölutilraun

- hafði farið fram, voru ekki lagaskilyrði til að halda áfram öðru og síðara uppboði. Framhald málsins gat ekki að lögum orðið annað en þriðja og síðasta uppboð, er fram færi innan fjögurra vikna, sbr. 3. mgr. 29. gr. laga nr. 57/1949, sbr. lög nr. 12/1987. Allt að einu var öðru og síðara uppboði frestað áfram samtals fimm sinnum uns sölu-tilraun á öðru og síðara uppboði fór fram öðru sinni, níu og hálfum mánuði eftir fyrri sölu-tilraunina. Þessi afbrigði frá rétttri málsmeðferð voru svo stórvægileg, að eigi varð hjá því komist þegar af þeirri ástæðu að ómerkja ex officio hinn kærða úrskurð og málsmeðferðina í heild og vísa málinu frá sýslumanni. 1683
- Í ljósi upplýsinga, sem fram komu í vottorðum frá Hagstofu Íslands og bæjarskrifstofum í Hafnarfirði, var ekki sýnt fram á, að lögmeðt hafi verið að byrja fjárnám í skrifstofu bæjarfógetans í Hafnarfirði. Sjá: Fjárnám felld úr gildi. 1735
- Lögmaður stefnenda mótmælti beiðni lögmanns stefndu um endurupp-töku máls. Dómari hafnaði beiðninni með ákvörðun utan réttar. Honum bar að kveða upp úrskurð um ágreiningsefnið. Ákvörðunin var ómerkt. Sjá: Endurupptaka. 1739
- Lögtak hjá S fór fram á skrifstofu gerðarbeiðanda. H, sem undirritaði gerðarbeiðnina, mætti af hálfu S að tilhlutun fógeta. Þessi háttur á hagsmunagæslu fyrir S braut gróflega í bága við grundvallarreglur um jafnræði aðila við málsmeðferð. Bar þegar af þessari ástæðu að ómerkja lögtaksgerðina. 1885
- Áritun á áskorunarstefnu var ómerkt gagnvart K, þar sem nægilega varð ráðið af gögnum, sem lögð voru fyrir Hæstarétt, að hann hefði aldrei átt lögheimili eða fast aðsetur, þar sem stefnan var birt, en ekki var sótt þing af hálfu K. 1904
- Nökrum mönnum var stefnt persónulega og vegna S sem sameignarfélags þeirra til að greiðslu in solidum á skuld skv. verksamningi. S var hins vegar ekki sameignarfélag heldur samvinnufélag. Féll dómur á mennina á þeim röngu forsendum, að þeir væru eigendur sameignarfélags og bæru sem slíkir ótakmarkaða ábyrgð á skuldbindingum þess. Málið var því þannig úr garði gert í héraði, að á það varð ekki lagður efnisdómur í Hæstarétti. Bar því að ómerkja héraðsdóm og vísa málinu frá héraðsdómi. 1992
- G krafðist þess með bréfi til héraðsdóms Reykjavíkur, að tiltekin skjöl yrðu afmáð úr þinglýsingabókum skv. heimild í 27. gr. laga nr. 39/1978. Leit- að var til dómsins á grundvelli ákvæða 3. gr. laganna, sbr. lög nr. 6/1992, þar sem þinglýsingastjóri hafði áður hafnað kröfunni. Hér-

- aðsdómari synjaði kröfunni, þar sem fjögurra vikna frestur hefði verið liðinn, þegar bréf lögmanns G var móttengið, og framlögð gögn bæru ekki með sér, að þeim, sem hagsmuna höfðu að gæta varðandi kröfuna, hefði gefist kostur á að koma á framfæri skriflegum kröfum og atugasemdum. Í dómi Hæstaréttar segir, að telja verði, að lögmaður G hafi farið að lögum, er hann bar úrlausn þinglýsingarstjóra undir héraðsdómara. Væri því óhjákvæmilegt að ómerkja úrskurð héraðsdómara og vísa málinu heim í hérað til löglegrar meðferðar. 2026
- Kröfugerð í máli var þannig háttað, að hún var ekki dómtek og varð ekki hjá því komist að ómerkja héraðsdóm og vísa málinu frá héraðsdómi. Sjá: Kröfugerð. 2057
- Rúmir tveir mánuðir, liðu frá því mál var dómtekið, þar til dómur var uppkveðinn. Þessi dráttur var freklegt og vítavert brot á ákvæðum 191. gr. laga nr. 85/1936. Ómerking og heimvísun. 2060
- Stefnubirting í áskorunarmáli fór ekki fram skv. ákvæðum 2. mgr. 96. gr. laga nr. 85/1936, og þing var ekki sótt af hálfu stefnda. Var áritun á stefnuna ómerkt og málinu vísað frá héraðsdómi. Sjá: Stefnubirting. 2062
- Uppboðshaldari tók sér allt að 10 vikna frest til að taka ákvörðum um framkomin boð í fasteign á nauðungarupboði. Að liðnum 10 vikum og tveim dögum skoraði hann á hæstbjóðanda að greiða fjórðung kaupverðs. Hæstbjóðandi kvaðst líta svo á, að hann væri ekki lengur bundinn við boð sitt, þar sem afstaða til þess hefði ekki verið tekin innan 10 vikna frá uppboðsdegi. Í dómi Hæstaréttar var með vísun til 1. mgr. 19. gr. laga nr. 57/1949 á það fallist. Vanefndauppboð gat því ekki farið fram skv. 35. gr. laganna og bar þegar af þeirri ástæðu að ómerkja það. 2173
- Mál var dómtekið 7. nóv. 1990 að loknum munnlegum málflutningi. Það var endurupptekið 19. febr. 1991, flutt munnlega og dómtekið að nýju 28. s.m. og dómur kveðinn upp 29. apríl s.á. Þessi dráttur á dómsuppsögu var freklegt og vítavert brot á ákvæðum 191. gr. laga nr. 85/1936. Ómerking og heimvísun. 2230

Ómerking ummæla. Sjá Ærumeiðingar.

Óskipt bú

K, sat í óskiptu búi eftir eiginmann sinn J með skriflegu leyfi fimm uppkominnna og fjárráða barna þeirra. Hún heimilaði H að setja fasteign sína og dánarbúsins að veði til tryggingar skuld skv. skuldabréfi. Er vanskil urðu á skuldinni, krafðist eigandi bréfsins nauðungaruppbóðs á fast-

eigninni. Fjögur af börnum hjónanna mótmæltu uppboðinu á þeim grundvelli, að K væri aðeins eigandi hálftrar fasteignarinnar og hefði ekki mátt rýra þannig eign dánarbúsins á kostnað annara erfingja. K hafði full eignarráð á fjármunum búsins frá útgáfu búsetuleyfis. Var henni því umrædd ráðstöfun heimil að lögum. 2339

Ráðningarsamningur

S starfaði sem jarðfræðingur hjá Orkustofnun skv. tímabundnum ráðningarsamningum, sem urðu alls sjö á 12 ára starfstíma hans. Honum var sagt upp starfi frá árslokum 1987 að telja. Í síðasta ráðningarsamningi S var svofellt ákvæði: „Gagnkvæmur uppsagnarfrestur samkvæmt samningi þessum skal vera þrír mánuðir, nema tekið sé fram, að ráðningu ljúki sjálfkrafa.“ Ráðningu S átti að ljúka sjálfkrafa 28. febr. 1988. Samningsákvæðið kvað ekki skýlaust á um rétt til uppsagnar fyrir lok umsamins starfstíma. Bar eins og á stóð að túlka það S í hag. Var uppsögn S talin óheimil og honum dæmdar bætur fyrir hana, er rétt þótti að miða við það kaup, er S hefði sannanlega fengið greitt, ef hann hefði unnið út ráðningartímann. Sératkvæði. 651

Rán

Y 15 ára og X 17 gáfu sig á tal við Ú og fengu hann með sér inn í húsa-sund. Veittist X þar að Ú og sló hann með hnúajárnum á krepptum hnefa tvö til þrjú högg í andlit, svo að Ú missti meðvitund. Sló X hann síðan fleiri högg í andlit að áeggjan Y, meðan hún leitaði í fórum Ú og tók af honum veski með peningum í. Árásin leiddi Ú til dauða skömmu síðar. Nokkru eftir þetta rán sammæltust Y og X um að ræna A. Höfðu þau sama hátt á og skildu við A meðvitundarlausan, eftir að hafa tekið veski hans með tékkhefti og peningum, en áverkar hans leiddu ekki til varanlegra afleiðinga. Y og X brutu gegn 252. gr. alm. hgl. og bar að heimfæra þátttöku beggja undir lokamálslið hennar. Ekki var sannað, að X hafi hlotið að sjá fyrir þær afleiðingar, sem urðu af atlögunni gegn Ú, og var X sýknaður af ákæru fyrir brot á 211. gr. alm. hgl. Var brot hans heimfært til 2. mgr. 218. gr., þar sem hann mátti gera sér grein fyrir hættunni, sem árásinni var samfara. Brot Y heimfært með sömu rökum til 2. mgr. 218. gr., sbr. 22. gr. laganna. Bæði ránin voru framkvæmd á mjög fólksku-legan hátt og annað leiddi til dauða. Y og X höfðu ekki áður sætt hegningu fyrir brot á refsilögum og taka bar tillit til aldurs þeirra, er brotin voru framin, sbr. 2. tl. 1. mgr. 74. gr. alm. hgl. Þá höfðu þau bætt

tjón A að kröfu hans. Refsing X var með hliðsjón af 77. gr. alm. hgl. ákveðin 5 ára fangelsi. Gæsluvarðhaldsvist kom að fullu til frádráttar. Refsing Y með hliðsjón af 77. gr alm. hgl. var ákveðin fangelsi 3 ár. Vistun á Unglingaheimili ríkisins í 86 daga kom að fullu til frádráttar skv. 76. gr. alm. hgl., sbr. 3. tl. 69. gr. laga nr. 74/1974. Með tilliti til ungs aldurs Y, hegðunar að undanfögnu og meðferðar, er hún hafði notið, frá því upp komst um brot hennar, þótti mega fresta eftirstöðvum refsingar skilorðsbundið í 3 ár. Sératkvæði (tvö). 605

Reynslulausn

- H var sakfelldur fyrir brot á umferðarlögum. Hann hafði fengið reynslulausn skilorðsbundið í tvö ár á 280 daga eftirstöðvum fimm refsidóma. Samkvæmt 1. mgr. 42. gr. alm. hgl., sbr. 3. gr. laga nr. 16/1976, bar að ákveða refsingu H með hliðsjón af þeirri 280 daga refsivist, sem ólokið var. Var í því efni farið eftir reglum 60. gr. alm. hgl., sbr. 7. gr. laga nr. 22/1955, og 77. gr. alm. hgl., svo og eins og sakaferli H var háttað, 72. gr. laganna. Var refsing ákveðin 10 mánaða fangelsi. 732
- R var sakfelld fyrir að aka án ökuréttinda og undir áhrifum áfengis. Rauf hún með brotum þessum skilorð reynslulausnar á 339 daga eftirstöðvum fangelsisvistar. Með vísun til þess og þegar virtur var sakaferill R, bar að ákveða henni refsingu með hliðsjón af 1. mgr. 42. gr., sbr. 60. gr. og 77. gr. alm. hgl., sbr. 3. gr. laga nr. 16/1976, 7. gr. laga nr. 22/1955 og 2. gr. laga nr. 20/1981. Refsing var ákveðin 12 mánaða fangelsi. 1089

Réttaráhrif dóma

- Sömu aðilar deildu í nýju máli um dráttarvexti eftir uppsögu dóms í fyrra máli. Á þá deilu hafði ekki verið lagður efnisdómur. Þar sem beita skal þröngri lögskýringu varðandi neikvæð réttaráhrif dóma, þótti 2. mgr. 196. gr. laga nr. 85/1936 ekki leiða til þess, að vísa bæri málinu frá héraðsdómi. Sératkvæði. Sjá: Dráttarvextir. 352
- Frávísunarúrskurður felldur úr gildi, þar sem eigi varð talið, að ákvæði 2. mgr. 116. gr. laga nr. 91/1991, sbr. áður 2. mgr. 196. gr. laga nr. 85/1936, stæðu því í vegi, að dæmt yrði um kröfu, sem gerð var í málinu. 2171

Réttarfar

Af hálfu ákærða var þess aðallega krafist fyrir Hæstarétti, að ákæra og héraðsdómur yrðu ómerkt og málinu vísað frá Hæstarétti. Krafan

- byggðist á því, að fulltrúi ríkissaksóknara hafði í bréfi til sakadóms Reykjavíkur í sept. 1989 heimilað að ljúka málinu með dómsátt. Áður hafði lögreglurannsókn farið fram. Ákærði hafnaði sáttaboðinu, enda væri hann saklaus af brotinu, sem hann var sakaður um. Með bréfi til sakadóms í des. 1989 lýsti fulltrúi ríkissaksóknara því yfir, að ekki væri krafist frekari aðgerða í málinu af ákærvaldsins hálfu. Eftir það gaf sig fram vitni og var yfirheyrt. Í framhaldi af því var gefin út ákæra. Af hálfu ákærða var því haldið fram, að eftir yfirlýsingu ákærvalds í bréfinu frá des. 1989 hefði ekki mátt taka málið upp á ný, gefa út ákæru og dæma, enda ekki uppfyllt skilyrði í 42. gr. laga nr. 74/1974. Hæstiréttur staðfesti niðurstöðu sakadómar, að heimilt hefði verið að hefja rannsókn að nýju, sbr. téða 42. gr. 67
- Í máli VSÍ gegn FÍA fyrir Félagsdómi krafðist FÍA frávísunar, þar sem kröfur og málatilbúnaður VSÍ væru svo vanreifuð, að ekki yrði lagður dómur á málið, en dómur, sem tæki kröfur VSÍ til greina, leysti ekki úr ágreiningi aðila. Félagsdómur hafnaði frávísunarkröfunni. Krafa VSÍ var í fjórum liðum. Í 3. lið var krafist viðurkenningar á skaðabótaskyldu. Í dómi Hæstaréttar er vitnað í 44. gr. og 65. gr. laga nr. 80/1938, þar sem segir, að félagsdómur dæmi um skaðabótakröfur. Ljóst sé, að slíkar kröfur beri að gera með þeim hætti, sem fyrir sé mælt í 88. gr. laga nr. 85/1936, sbr. lög nr. 54/1988. Byggist það á 69. gr. laga nr. 80/1938. Beri af fordæmum að skilja c-lið 1. mgr. 88. gr. þannig, að VSÍ hafi átt að tiltaka í krónum, hve hárra bóta væri krafist. Var þessum kröfulið því vísað frá Félagsdómi, en að öðru leyti var dómur hans staðfestur. 148

Réttarfar í opinberum málum

- Hafnað var kröfu verjanda í opinberu máli, að ákærvaldið yrði skyldað til að draga til baka öll utanréttarvottorð í málinu. Átti verjandi við allar lögregluskýrslur nema vettvangslýsingar og sambærileg gögn. Sjá: Framlagning skjala. 1639

Réttarverkanir dóma. Sjá réttaráhrif dóma.

Réttindasvipting

- D var sakfelldur fyrir bókhaldsbrot og söluskattssvik. Hann var dæmdur í sex mánaða skilorðsbundið fangelsi og 2.000.000 kr. sekt. Brotið var stórfellt, og var D skv. 2. mgr. 68. gr. alm. hgl. sviptur verslunarleyfi í tvö ár frá birtingu dóms Hæstaréttar. 154
- Í opinberu máli út af ýmis konar misferli stjórnenda Töggs hf. í tengslum

við rekstur félagsins var I forstjóri félagsins og stjórnarmaður sakfelldur m.a. fyrir ýmis brot á alm. hgl. Verslunarleyfi I rann út 1984 og hafði ekki verið endurnýjað. Hann hafði því ekki verslunarleyfi og varð ekki sviptur því. Heimild 2. mgr. 68. gr. alm. hgl. lýtur aðeins að því að svipta menn því leyfi, sem þeir hafa, en ekki rétti til að öðlast það. Var því ekki fallist á kröfu ákærvaldsins um sviptingu réttar I til að öðlast verslunarleyfi. IB héraðsdómslögmaður var sakfelldur fyrir brot á 139. gr. alm. hgl. fyrir háttsemi, sem var honum ósamboðin sem lögmanni og aðstoðarmanni félagsins á greiðslustöðvunartíma. Hann var sviptur leyfi til málf lutningsstarfa í sex mánuði frá uppkvaðningu dóms Hæstaréttar.	560
Í opinberu máli gegn P, sem ásamt Á rak og stjórnaði verðbréfafyrirtækinu Ávöxtun sf., var P dæmdur í fangelsi tvö ár og sex mánuði fyrir afar stórfelld og umfangsmikil auðgunarbrot. Jafnframt var hann sviptur leyfi til verðbréfamiðlunar ævilangt. R löggiltur endurskoðandi samdi ársreikning Ávöxtunar sf., þar sem tilgreindar voru ranglega tölur um hag félagsins. Hlaut það að vera gert til að blekkja með því í lögskiptum við skattyfirvöld og bankaeftirlit. Braut R gegn 1. mgr. 158. gr., sbr. 138. gr., alm. hgl., 10. gr., sbr. 17. gr., laga nr. 67/1976 og 86., 95., 96., 100. og 102. gr. hlutafélagalaga. R var dæmdur í fangelsi og sekt og sviptur leyfi til að starfa sem löggiltur endurskoðandi í sex mánuði frá birtingu dóms Hæstaréttar.	1101

Riftun

Er bú Töggs hf. var tekið til gjaldþrotaskipta, voru hjónin H og I í stjórn þess og I framkvæmdastjóri. Háttur, sem hafður var á skuldaskilum H við Tögg hf. degi áður var ótilhlíðilegur og mátti H vera það ljóst. Bar með vísun til 61. gr., sbr. 2. mgr. 59. gr., laga nr. 6/1978 að taka til greina kröfu þrotabúsins um riftun á greiðslu skulda H. Sjá: Gjaldþrotaskipti. Riftun.	32
Krafa þrotabús Töggs hf. á hendur I um riftun tekin til greina (sbr. dóm í hliðstæðu máli á bls. 32).	38
Hlutafélag greiddi skuld með óvenjulegum greiðslueyri áður en bú þess var tekið til gjaldþrotaskipta og innan tímamarka skv. 1. mgr. 54. gr. laga nr. 6/1978. Krafa þrotabúsins um riftun og greiðslu tekin til greina. Sjá: Gjaldþrotaskipti. Riftun.	386
Réttur kaupenda hests til riftunar vegna galla viðurkenndur og skaðabætur dæmdar. Sjá: Kaup.	525
Protabú E höfðaði mál gegn S, fyrrverandi eiginkonu E, og krafðist þess,	

- að rift yrði ráðstöfun E á íbúðarhúsi til S í samningi um skiptingu eigna við lögskilnað þeirra, en húsið var hjúskapareign E. Taldi þrotabúið ráðstöfun þessa málamyndagerning í því skyni að koma eignum undan gjaldþrotaskiptum í andstöðu við reglur 60. gr. laga nr. 20/1923. Krafa um riftun tekin til greina með vísun til 1. mgr. 51. gr. laga nr. 6/1978. Sjá: Gjaldþrot. Riftun. 945
- KVB greiddi, áður en bú þess var tekið til gjaldþrotaskipta, KEA viðskiptaskuld með því afhenda skuldabréf útg. á þriðja aðila. Greiðslan fór fram innan sex mánaða frests skv. 1. mgr. 54. gr. laga nr. 6/1978. Krafa þrotabúsins um riftun tekin til greina, þar sem um óvenjulegan greiðslueyri hefði verið að ræða. Sjá: Gjaldþrotaskipti. Riftun. 1033
- P gaf út skuldabréf í jan. 1984 með veði í fasteign sonar síns B skv. veðleyfi hans. Var bréfinu þinglýst samdægurs. Veðinu var aflétt og flutt á aðra eign í apríl s.á. Bú P var tekið til gjaldþrotaskipta 7. mars 1985. Protabúið krafðist riftunar á veðbandslausninni skv. 2. mgr. 57. gr. laga nr. 6/1978, svo og greiðslu. B var sýknaður. Sjá: Fjármál hjóna. 2232
- P hafði selt allar eigur sínar árið áður en bú hans var tekið til gjaldþrotaskipta. Söluandvirði varði hann til að greiða hluta af skuldum sínum, m.a. skv. skuldabréfi, er hann hafði gefið út, en á því var H, bróðir hans, ábyrgðarmaður, og skv. þrem víxlum, sem P hafði samþykkt, en H gefið út. Protabú P höfðaði mál gegn H til að fá greiðslum þessum rift og bætur úr hendi H. Útgáfudag vantaði á víxlana og stofnaðist því ekki víxilréttur gagnvart H, sem hafði því ekki hag af greiðslu þeirra. H var hins vegar dæmdur til að greiða þann hluta stefnufjárhæðar, er nam greiðslu P af nefndu skuldabréfi. Sjá: Gjaldþrot. Riftun. 2241
- P hafði selt allar eignir sínar árið áður en bú hans var tekið til gjaldþrotaskipta. Söluverðið notaði hann til að greiða hluta af skuldum sínum, m.a. skuld, sem var í ábyrgð föður hans. Greiðslan var riftanleg, þar sem ekki var leitt í ljós, að P hefði verið gjaldfær eftir hana og hún var til hagsbóta nákomnum ættingja P. Hliðstætt sakarefni og á bls. 2241. Sjá: Gjaldþrot. Riftun. 2249
- P seldi allar eignir sínar árið áður en bú hans var tekið til gjaldþrotaskipta, m.a. hlut í sameignarfélagi, er hann átti með föður sínum og þrem bræðrum. Í máli, sem þrotabú P höfðaði gegn sameignarfélaginu og eigendum þess, var deilt um, hvort nefndir ættmenn P hefðu með kaupum á eignarhluta hans í félaginu fengið verðmæti á kostn-

- að annarra, er kröfur áttu á P. Það var ósannað. Sýkna. Sjá: Gjaldprot. Riftun. 2259
- Við uppgjör á söluverði fyrir hlut P í sameignarfélagi, sem hann seldi föður sínum og bræðrum ári áður en bú hans var tekið til gjaldþrotaskipta, var tiltekin fjárhæð dregin frá söluverðinu. Í máli þrotabúsins gegn kaupendum, var deilt um, hvort beita mætti 2. mgr. 54. gr. laga nr. 6/1978 vegna uppgjörins, en þess var krafist á grundvelli 62. gr. laganna, að kaupendur greiddu þrotabúinu umrædda fjárhæð. Dæmt var, að heimilt hefði verið að draga hana frá. Sjá bls. 2259, 2276
- P seldi allar eignir sínar árið áður en bú hans var tekið til gjaldþrotaskipta og notaði andvirðið til að greiða upp hluta af skuldum sínum, m.a. skuld skv. skuldabréfi, en á því voru bróðir hans og sonur sjálf-skuldarábyrgðarmenn. Talið var, að P hefði ekki verið gjaldfær, er hann ráðstafaði söluverði eignanna til að greiða kröfur, sem nákom-in ættmenni hans voru í ábyrgð fyrir. Með vísun til 2. tl. 54. gr., 62. gr. og 2. mgr. 67. gr. laga nr. 6/1978 var krafa þrotabúsins um riftun og greiðslu úr hendi H og B tekin til greina. 2285
- Bú P var tekið til gjaldþrotaskipta 7. mars 1985. I, faðir P, ákvað með formlega réttum hætti 12. mars 1985, að allar eignir hans skyldu undanþegnar hvers konar aðför og gjaldþrotaskiptum á búum erfingja hans. Eftir lát I höfðaði þrotabú P mál gegn honum og krafðist þess, að lögarfur hans úr dánarbúi I rynni til þrotabúsins. I mátti skv. 51. gr. erfðalaga binda þriðjung eigna sinna kvöðum með þeim hætti, sem hann gerði. Af því leiddi, að 2/3 þess fjórðungs eigna dánarbús hans, er koma skyldi í hlut P, runnu til þrotabús hans, en 1/3 til P sjálfs. Sjá: Gjaldprot. Riftun. 2293

Sakarkostnaður

- Ríkissaksóknari áfrýjaði dómi sakadóms. Við munnlegan málflutning fyrir Hæstarétti krafðist hann þess, að héraðsdómur yrði staðfestur að öðru leyti en því, að til viðbótar refsingu yrði ákærði sviptur ökuréttindum, aðallega að áréttað yrði ævilöng svipting, en til vara að ákærði sætti tímamarkaðri sviptingu skv. 2. mgr. 102 gr. laga nr. 50/1987. Af hálfu ákærða var þess krafist, að héraðsdómur yrði staðfestur. Varð það niðurstaða málsins fyrir Hæstarétti. Ákærða var gert að greiða málsvarnarlaun skipaðs verjanda fyrir Hæstarétti, en að öðru leyti var áfrýjunarkostnaður málsins felldur á ríkissjóð. Sjá: Lögskýring. 821

Sakarskipting

- Er R 15 ára nemi í grunnskóla var í smíðatíma í húsnæði skólans gekk hann úr smíðastofu inn í vélaherbergi, þar sem vélhefill var í gangi, tók spýtukubb upp af gólfinu og brá honum með v. hendi á hefilvalsinn. Lenti höndin í valsinum og skaddaðist mikið. R var metið slysið til sakar að 2/5. Sjá: Skaðabætur 4. Ýmis atvik. 312
- E 8 ára steig út úr stórrí fólksflutningabifreið, sem stöðvuð var við hægri vegbrún Grænásvegur á Keflavíkurflugvelli og hljóp áleiðis yfir Grænásveg, en lenti þá á bifreið J, er ekið var eftir þeirri götu. Hemlaför 25 metrar. J ók of hratt að gatnamótum. Sök var lögð á E að 1/4. Sératkvæði. Sjá: Skaðabætur. 1995

Sameign

- A og K keyptu íbúð af S og M, fyrrverandi sambýliskonu hans, sem átt höfðu íbúðina í óskiptri sameign og stóðu saman að sölu hennar hjá fasteignasala. Ágreiningur reis út af tilhögun, sem kaupendur höfðu á greiðslu kaupverðs. Sjá: Fasteignakaup. 1950

Sameignarfélög

- P seldi allar eignir sínar árið áður en bú hans var tekið til gjaldþrotaskipta, þ.á.m. hlut í sameignarfélagi, er hann átti með föður sínum og bræðrum. Í máli, sem þrotabú P höfðaði gegn sameignarfélaginu og eigendum þess, var deilt um, hvort nefndir ættmenn P hefðu með kaupum á eignarhlut hans í félaginu fengið verðmæti á kostnað annarra, sem kröfur áttu á P. Sjá: Gjaldþrot. Riftun. 2259

Sameining mála

- J, héraðsdómslögmaður, kærði til Hæstaréttar úrskurð bæjarþings Reykjavíkur í lögræðismáli. Samdægurs kærði J frávísunardóm í sama máli. Rétt þótti að taka bæði kæruefnin til afgreiðslu í einu máli, þótt J hefði sent tvær sjálfstæðar kærur. 515

Samningar

- U hf. annars vegar og G, I og Ó hins vegar gerðu með sér húsaleigusamning um skrifstofuhúsnæði í húsi U hf. Í málinu greindi aðila á um ýmis atriði varðandi samninginn. Sératkvæði. Sjá: Húsaleiga. 549
- T, K og A annars vegar og G hins vegar deildu um uppgjör vegna útgáfu upplýsingarits og símaskrár fyrir Akureyri 1985 og 1986. Árið 1983 hófst samstarf milli T og S annars vegar og G hins vegar um útgáfu upplýsingarits fyrir Akureyri. T og S áttu saman prentsmiðju og höfðu gefið út slíkt rit 1982. Þessir þrír stóðu saman að útgáfu 1983

og 1984. G hafði umsjón með útgáfunni. Samkvæmt samkomulagi vegna útgáfunnar 1984 fékk hann 10% af brúttótekjum í þóknun og þriðjung hagnaðar á móti T og S. Í apríl 1985 keyptu K og A hlut S í prentsmiðjunni, og var það skilningur þeirra og T, að þeir tækju yfir hlut S í útgáfu upplýsingaritsins. Ljóst var af gögnum málsins, að engar beinar viðræður áttu sér stað milli K og A og G um útgáfu upplýsingarits fyrir Akureyri 1985, en undirbúningur mun hafa verið hafinn, er K og A gengu í félag með T í stað S. Telja varð, að G hefði viðurkennt, að samningur væri um útgáfuna 1985 milli sín og T, K og A í framhaldi fyrri samnings. Gegn mótmælum þeirra færði G ekki sönnur á, að svo hefði um samist, að þóknun hans fyrir umsjón útgáfunnar ætti að hækka úr 10% í 30%. Varð því að miða við, að hann hefði átt að fá 10% af tekjum vegna umsjónar. Hagnaður af útgáfunni skiptist hins vegar þannig, að G fékk $\frac{1}{3}$, en T, K og A saman $\frac{2}{3}$. Ekki var sýnt fram á, að sérstakar viðræður hefðu átt sér stað milli málssaðila um tilhögun útgáfunnar 1986, sem G annaðist á eigin spýtur, án þess T, K og A kæmu þar nærri. Tókst þeim ekki sönnun þess, að komist hefði á samningur milli þeirra og G um útgáfuna. Var G því sýknaður af kröfum þeirra vegna útgáfunnar það ár. Niðurstaða málsins varð, að G var dæmdur til að greiða T, K og A 128.047 kr. vegna útgáfu upplýsingarit fyrir Akureyri 1985 með vöxtum og málskostnað í héraði og fyrir Hæstarétti.

886

Deilt var um gildi samnings frá 10. sept. 1980 milli Kópavogskaupstaðar annars vegar og Þórðar Þorsteinssonar og Guðmundar Marinós Þórðarsonar hins vegar um afsal erfðafesturéttinda o.fl. Fyrri málsástaða fyrir ógildi samningsins var sú, að samningurinn hefði verið óskuldbindandi fyrir Þórð vegna gerhæfisskorts. Á það var ekki fallist, enda var það í raun ágreiningslaust, að endurgjald fyrir réttindi þau, er látin voru af hendi skv. samningnum, hefðu sem heild verið viðunandi frá sjónarmiði Þórðar og niðurstaðan hagfelld honum að því leyti. Á hinn bóginn þótti ástaða til að breyta efni samningsins að hluta vegna þess, að við skiptingu endurgjaldsins frá Kópavogskaupstað þótti Þórður Þorsteinsson hafa borið skarðan hlut frá borði.

1858

Samvinnufélög

Nokkrum mönnum var ranglega stefnt í héraði vegna sameignarfélags, sem í reynd var samvinnufélag. Héraðsdómur, sem byggðist á þeim röngu forsendum, var ómerktur.

1992

Samþykki boðs

Hæstbjóðandi á nauðungaruppboði var ekki lengur bundinn við boð sitt í fasteign, er uppboðshaldari skoraði á hann að greiða hluta af uppboðsandvirði, þar sem þá var liðinn sá 10 vikna frestur, sem uppboðshaldari tók sér til að taka ákvörðun um fram komin boð. 2173

Sendibifreiðar

Hvorki lög nr. 77/1989 né reglugerð nr. 121/1990 kváðu á um skylduaðild að Trausta, félagi sendibifr.stjóra. Var því eigi lagagrundvöllur til að dæma G refsingu fyrir að hafa stundað leiguakstur á vörum á félagssvæði Trausta án þess að vera félagsmaður í því félagi. Sýkna. Tvö sératkvæði. Sjá: Félög. 1828

Sjá dóm á bls. 1828 í hliðstæðu máli. 1834

Sératkvæði

Sjá: IV. Efnisskrá til yfirlits.

Séreign hjóna

Fasteign var þinglýst eign P, er bú hans var tekið til gjaldþrotaskipta. O, eiginkona P, gerði sennilegt, að séreignarfé hennar hefði runnið til byggingar fasteignarinnar. Hún gerði hins vegar engan reka að því að tryggja hugsanlegan séreignarrétt sinn í fasteigninni, sem stóð því til fullnustu kröfuhöfum P skv. 1. mgr. 29. gr. laga nr. 39/1978. Sératkvæði. Sjá: Gjaldþrotaskipti. Séreign hjóna. 2325

Sértökuréttur

T hf. pantaði steinull hjá V, umboðsmanni framleiðanda. Mistök urðu við afhendingu og var V tjáð, að rétt þætti, að hann skilaði vörinni til framleiðandans og afgreiddi pöntunina rétt. Jafnframt var V beðinn að bíða með að endursenda ullina, þar eð hugsanlegt væri, að T hf. vildi nota hana. Áður en til þess kæmi var bú T hf. tekið til gjaldþrotaskipta. V krafðist þess aðallega í máli gegn þb. T hf., að þrotabúinu yrði gert skylt að afhenda steinull skv. pöntuninni, er geymd var í húsnæði T hf. V átti rétt á að fá afhenta þá steinull úr geymslunum þrotabúsins, sem enn var ónotuð, en hún var þar sérgreind. Sjá: Gjaldþrotaskipti. Sértökuréttur. 458

Síðareglur

Síðanefnd Læknafélags Íslands úrskurðaði, að tveir lækmar hefðu brotið síðareglur og áminnti þá. Gerðardómur félagsins staðfesti úrskurð-

inn. Annar læknanna undi þessu ekki og höfðaði mál, þar sem hann krafðist þess m.a., að dómur gerðardómsins yrði felldur úr gildi. Samkvæmt dómi Hæstaréttar var gerðardómurinn ekki rétt skipaður og svo miklir gallar á málsmeðferð hans, að óhjákvæmilegt væri að fella dóm hans úr gildi. Sérákvæði Sjá: Læknar. 691

Sinubrenna

Bóndi braut gegn ákvæðum 6. gr. laga nr. 8/1966 með því að brenna sinu á túnnum norðan við Sléttuá í Reyðarfirði 11. og 13. maí og í mómum suðaustur af vegamótum Áreyjavegar og Fáskrúðsfjarðarveggar 17. maí. Hann var dæmdur í 15.000 króna sekt skv. 10. gr. nefndra laga, sbr. 19. gr. laga nr. 75/1982. Vararefsing fimm daga varðhald. 913

Sjálfsábyrgð. Sjá Sjálfskuldarábyrgð.

Sjálfskuldarábyrgð

Áskorunarmál var höfðað gegn sjálfskuldarábyrgðarmönnum á skulda-
bréfi til heimtu skuldar skv. bréfinu. Þing var ekki sótt af hálfu
stefndu. Var áskorunarstefnan árituð um aðfararhæfi og fjárnám gert
skv. henni. Þrír af fjórum stefndu áfrýjuðu árituninni og fjárnáminu
og kröfðust sýknu. Reistu þeir sýknukröfuna á því, að þar sem eig-
andi skuldabréfsins hefði ekki lýst kröfu vegna þess í þrotabúi aðal-
skuldarans, hefðu fallið niður kröfur á hendur þeim sem sjálfskuldar-
ábyrgðarmönnum. Fyrir Hæstarétti kom fram, að eignir í þrotabúi
aðalskuldarans hrukku aðeins fyrir greiðslu skiptakostnaðar. Fyrir
Hæstarétti var því mótmælt, að nýjar kröfur eða málsástæður fengju
komist að í málinu, enda væri ekki sýnt fram á, að skilyrði 45. gr. laga
nr. 75/1973 væru uppfyllt. Á þetta var fallist, enda yrði ekki talið, að
það ylli réttarspjöllum, að þær kæmust ekki að. Engar varnir komu
fram gegn fjárnáminu. Áritun og fjárnám voru staðfest. 767

Sakarefni hliðstætt og í máli á milli sömu aðila á bls. 767, 771

J og K gerðust sjálfskuldarábyrgðarmenn á skuldabréfi. K var þá ljóst, að
sjálfskuldarábyrgð þeirra var skilyrði þess, að G tæki bréfið gilt sem
greiðslu kaupverðs við sölu bifreiðar. Þeir gerðust skuldunautar
hans að bréfinu ásamt útgefanda þess. Sjálfskuldarábyrgð G á
skuldabréfinu, sem hann tókst síðar á hendur, var til komin með
sama hætti að sínu leyti, er hann notaði skuldabréfið sem greiðslu
við kaup bifreiðar. Hún skuldbatt hann in solidum með útgefanda
og fyrri sjálfskuldarábyrgðarmönnum gagnvart þeim, er síðar kynnu

að eignast bréfið, en stofnaði engan rétt fyrir K eða J gagnvart G við endurkröfu, kæmi til þess, að á sjálfskuldarábyrgð þeirra reyndi. Raskaði það ekki, eins og hér stóð á, réttarstöðu G gagnvart fyrri ábyrgðarmönnum á skuldabréfinu, þótt svo tækist til, að hann ritaði nafn sitt undir sama texta sjálfskuldarábyrgðar og þeir. Ákvæði XVII. kafla laga nr. 85/1936 hindruðu ekki, að G kæmi að vörnum í málinu. Samkvæmt þessu skorti lagagrundvöll til þess, að K gæti endurkrafið G um nokkurn hluta þess fjár, sem hann greiddi eiganda skuldabréfsins, er hann leysti það til sín. Bar því að sýkna G af kröfum K.

997

Sjómannalög

- G vélstjóri á báti mætti ekki til skips, er hann taldist vinnufær eftir slys, svo sem honum var skylt eftir 59. gr. laga nr. 35/1985, en ósannað var, að honum hefði verið vikið úr skiprúmi. Eigandi bátsins var sýknaður af kröfu G, er á því byggðist. G voru hins vegar dæmd laun fyrir þann tíma, er hann var óvinnufær vegna slyssins. Sjá: Vinnusamningur. 468
- E, yfirvélstjóri á báti, var í launalausú leyfi, er hann veiktist. Ágreiningur var um það milli E og útgerðarmanns bátsins, hversu víðtækan rétt E ætti til launa af þeim sökum. Greindi aðila á um túlkun á 36. gr. lagla nr. 35/1985. Sjá: Laun í veikindaforföllum. 1002
- P var fr.kv.stjóri útgerðarfélagsins L hf. og jafnframt skipstjóri á báti, er félagið gerði út. Hann höfðaði mál gegn félaginu til heimtu eftirstöðva uppgjors, launa fyrir tiltekið tímabil, aflahlutar, orlofs og launa á þriggja mánaða uppsagnarfresti. P sýndi ekki fram á, að hann ætti inni ógoldin laun hjá L hf. Sýkna. Sjá: Vinnusamningur. 1922

Sjómenn. Sjá Sjómannalög.

Sjóveð

- Vélstjóri á vélbáti átti sjóveðsrétt í bátnum til tryggingar dæmdum fjárhæðum. Sjá: Vinnusamningur. 468
- H lýsti í þrotabú Útgerðarfélagsins Ásrúnar hf., eiganda v/s Sigrúnar ÍS 900, kröfu til launa fyrir störf á skipinu og launa í uppsagnarfresti. Jafnframt krafðist hann þess, að staðfestur yrði sjóveðsréttur í skipinu fyrir kröfunum. Launakröfu skipverja fylgir sjóveðsréttur í skipi skv. 1. tl. 1. mgr. 197. gr. laga nr. 34/1985. Samkvæmt 1. mgr. 202. gr. laganna fellur sá réttur niður, fari nauðungarsala fram á skipi hér á

landi. V/s Sigrún var selt á nauðungaruppboði í des. 1988, meira en hálfu ári áður en H lýsti kröfu sinni í þrotabúið. H hafði þá engar ráðstafanir gert í því skyni að viðhalda sjóveðsrétti fyrir kröfunni, sem var því löngu fallinn niður. 1945

Sjúkrahús

Er drengurinn K fæddist á fæðingardeild sjúkrahússins F. var lækni ekki viðstaddur. Læknisfræðileg gögn gáfu til kynna, að líklegt væri, að drengurinn hefði skaddast á heila vegna súrefnis- og næringarskorts í fæðingu og á fyrstu mínútum eftir fæðingu. Leitt var í ljós, að nokkuð hafði á skort, að nægilegra öryggisráðstafana væri gætt við fæðingu K miðað við aðstæður á sjúkrahúsinu og starfsreglur þess. Orsakasamhengi milli þess, er fór úrskeiðis, og heilaskaðans, sem K varð fyrir, var að vísu ósannað, enda mátti telja víst af þeim læknisfræðilegu gögnum, sem við var að styðjast í málinu, að sú sönnunarfærsla væri mjög torveld. Á hinn bóginn varð ráðið af gögnum þessum, að um orsakasamband hefði getað verið að ræða. Eins og atvikum var háttað leiddu sönnunareglur til þess, að F varð að bera halla af óvissu í þessum efnunum. Var óskipt fébótaábyrgð lögð á F. 2122

Skaðabótakröfu vísað frá

A krafðist þess fyrir fógetarétti, að lögbann yrði lagt við tilbúningi og notkun N á tiltekinni vél og að sér yrði fengin umráð hennar með innsetningargerð. Jafnframt krafðist hann skaðabóta. Kröfunum var synjað í fógetarétti. Í dómi Hæstaréttar segir, að skaðabótakrafan eigi ekki undir lögsögu fógetaréttar og beri að vísa henni frá. Að öðru leyti var úrskurður fógetaréttar staðfestur. 1389

Í máli ákærvalds gegn P fyrir þjófnað var skaðabótakröfu vísað frá, þar sem hún var engum gögnum studd. 1644

Skaðabótamál. Sjá Skaðabætur.

Skaðabætur

A. Innan samninga

Húsfélag krafði húsbyggjanda um efndir á skyldum skv. kaupsamningi um fasteign. Deilt var um kostnað vegna frágangs lóðar og í því efni um túlkun ákvæða kaupsamnings, byggingarskilmála og leigulóðarsamnings. Bæði reyndi á fyrningu og tómlæti Sjá: Fasteignakaup. 1040

S tók að sér að flytja fyrir H flatningsvél með strandferðaskipi frá Þing-

- eyri til Reykjavíkur. H váttryggði vélina hjá V hf., meðan á flutningnum stóð. Á leið skipsins fór vélin fyrir borð og hvarf í hafið. V hf. greiddi H váttryggingarbætur og endurkafði síðan S um bótafjárhæðina á grundvelli 25. gr. laga nr. 20/1954. Endurkrafan náði fram að ganga. Sjá: Endurkrafa. 1178
- B arkitekt teiknaði og hannaði fjögur hús fyrir K hf. og Ó. Húsin, sem voru hönnuð bæði fyrir íbúðir og atvinnustarfsemi. Í máli, sem B höfðaði gegn K hf. og Ó til heimtu endurgjalds fyrir vinnu sína, kröfðust K hf. og Ó skaðabóta úr hendi B fyrir galla á hönnunartönnu við tvö húsanna. Hafnað var öðrum kröfum en þeirri, er varðaði skaðabætur vegna galla á loftræstingu íbúða í einu húsinu. Bar B ábyrgð á þessum galla, sem virtist mega rekja til þess, að brotalörm hefði verið í samstarfi hönnuða eins og dómkvaddir matsmenn bentu á. Skaðabætur voru ákveðnar 100.000 krónur. 2064
- B. Utan samninga
1. Bifreiðar
- K slasaðist á höfði 12. maí 1976, er hún varð fyrir bifreið. K var þá átta ára. Henni var metið slysið til sakar að 1/4. Sératkvæði. Meiðsli K voru höfuðáverki, er leiddi til 30% varanlegrar örorku. K þjáist af flogaveiki, sem ætla má, að stafi af höfuðáverkanum. Í mars 1988 var henni greidd fjárhæð ábyrgðartryggingar bifreiðarinnar 120.000 kr. ásamt vöxtum frá 7. maí 1982. Tjón vegna varanlegrar örorku var metið 850.000 kr. og vegna miska 110.000 kr. „miðað við slysdag“. Vextir dæmdir frá 1. maí 1982. 1995
- L var farþegi í bifreið, sem ekið var út af vegi. Óskipt bótaábyrgð lögð á bíleiganda, bílstjóra og váttryggingafélag, er ábyrgðartryggt hafði bifreiðina. Varanleg örorka L 100%. Hún er bundin hjólastól til fram-búðar og ekki sjálfbjarga við athafnir daglegs lífs. L var 28 ára og einhleyp. Útreiknað örorkutjón 9.307.300 kr. Verðmæti dagpeninga frá Tryggingastofnun ríkisins á slysdagi nam 780.900 kr. Verðmæti örorkulífeyris frá sama 1.362.500 kr. og tekjutryggingar 3.002.300 kr., en verðmæti örorkulífeyris frá lífeyrissjóði nam á slysdagi 2.833.800 kr. Dæmdar örorkubætur 3.500.000 kr. Var þá tekið tillit til verðmætis greiðslna frá Tryggingastofnun ríkisins, skattfrelsis örorkubóta og hagræðis af greiðslu þeirra í einu lagi, höfð í hug lífeyrisréttindi K úr lífeyrissjóði og jafnframt hliðsjón af því, að örorkuútreikningur, sem K byggði á, var tæplega þriggja ára. Miskabætur 2.000.000 kr. Dr.vextir frá uppsögudegi dóms Hæstaréttar. 302

2. Opinber mál

R réðist á S og sló hann nokkur hnefahögg í andlit, svo að tvær sprungur mynduðust í neðri kjálka. Þetta varðaði við 1. mgr. 218. gr. alm. hgl. og voru S dæmdar bætur fyrir atvinnutjón og kostnað af læknis-meðferð.	520
Sannað þótti, að Á hefði gert ráðstafanir í því skyni, að bátur hans eyðilegðist í eldi og váttryggingarbætur fengjust greiddar. Varðaði það við 248. gr., sbr. 20. gr., alm. hgl. Bátur K, er bundinn var utan á bát Á, skemmdist við þetta. Voru K dæmdar bætur úr hendi Á, en ekki var ágreiningur um bótafjárhæð.	1077
G, sem sló konu hnefahögg í andlit, var refsað fyrir brot á 1. mgr. 217. gr. alm. hgl., sbr. 10. gr. laga nr. 20/1991, og dæmdur til að greiða skaðabætur.	2224

3. Vinnuslys

A 22 ára kona missti framan af stóru tá á v. fæti í vinnuslysi. Ágreiningur málsaðila laut að því einu, hver frádráttur ætti að vera við mat á tjóni hennar vegna 5% varanlegrar örorku. Í bótauppgjöri utanréttar var útreiknað áætlað örorkutjón hennar lækkað um 37,74%, sem var álagningarhlutfall opinberra gjalda á þeim tíma. Nam þessi lækking 221.571 krónu. A undi þessu ekki og höfðaði mál, þar sem hún krafðist geiðslu þeirrar fjárhæðar. Henni voru dæmdar 135.000 krónur fyrir óbætt örorkutjón.	1845
---	------

4. Ýmis atvik

Er R 15 ára nemi í grunnskóla var í smíðatíma í húsnæði skólans, gekk hann úr smíðastofu inn í vélaherbergi, þar sem vélhefill var í gangi, tók spýtukubb upp af gólfinu og brá honum með vinstri hendi á hefilvalsinn. Lenti höndin í valsinum, svo að tvær kjúkur tók framan af tveim fingrum, sem olli 15% varanlegri örorku. R kvaðst hafa gert þetta í hugsunarleysi og enga grein gert sér fyrir þeirri hættu, er hann stofnaði sér í. Smíðakennarinn hafði vikið sér þrjá metra frá vélheflinum, er þetta gerðist, til að aðstoða nemanda. Hlíf, sem átti að vera yfir hefilvalsinum, var brotin af. Vélin var á óheppilegum stað. Vinnueftirlit ríkisins krafðist tiltekinna úrbóta. Verulega skorti á, að nemendum væri tryggt viðhlítandi öryggi við smíðakennslu í umræddum grunnskóla. Överjandi var að hafa þar í notkun hættulega trésmíðavél án öryggishlífar. Nauðsynlegt var að kynna nem-

- endum og brýna rækilega fyrir þeim hættueiginleika hverrar trésmíðavélar fyrir sig, en það virtist hafa farist fyrir. Slysið varð skv. þessu að nokkru rakið til atvika, sem valda bótaábyrgð að lögum. R hafði ásamt öðrum nemendum verið bönnuð meðferð trésmíðavéla í húsnæði skólans. Honum átti að vera í stórum dráttum ljós slysa-hætta, sem af þeim gat stafað. R sýndi mikið gáleysi. Háttsemi hans var bersýnilega stórhættuleg og gat ekki hjá því farið, að hann gerði sér grein fyrir því sökum aldurs og reynslu. R var metið slysið til sakar að 2/5. Ríki og sveitarfélög reka grunnskóla í sameiningu, sbr. 1. gr. laga nr. 63/1974. Skírskotað var um starfsskyldur skólanefnda og skólastjóra grunnskóla til 17., 19., 30. og 83. gr. laganna, svo og 1. ml. 1. mgr. 20. gr. Ennfremur vísað til 28. gr. og 79. gr. laganna. Skyldur og ábyrgð ríkis og sveitarfélaga eru mjög samofin varðandi rekstur grunnskóla og engin glögg ákvæði um skiptingu ábyrgðar á tjóni, sem af rekstri þeirra leiðir. Ríki og sveitarfélög bera ábyrgð skv. reglum ísl. réttar um ábyrgð hins opinbera á skaðaverkum starfsmanna og fyrirsvarsmanna sinna á tjóni, sem stafar af ólög-mætu og saknæmu atferli þeirra. Ríkissjóði og Ölfushreppi gert að bæta tjón R in solidum að 3/5. Sýnt var, að örkuml R voru fallin til að torvela honum ýmis störf. Frá útreiknuðu örorkutjóni voru dregin 25% vegna skattfrelsis og hagræðis af eingreiðslu bóta. Tjón vegna miska metið 80.000 kr. 312
- I slasaðist í knattleik við starfsþjálfun í Lögregluskóla ríkisins, þar sem hann var þá nemandi. Bótaábyrgð lög óskipt á ríkissjóð skv. hlutlægru bótareglu 2. mgr. 5. gr. laga nr. 56/1972. I voru dæmdar 50.000 krón-ur vegna kostnaðar við tannviðgerð og 150.000 krónur í miskabætur. Sjá: Lögreglumenn. 448
- Er drengurinn K fæddist á fæðingardeild sjúkrahússins F, var lækni ekki viðstaddur. Læknisfræðileg gögn gáfu til kynna, að líklegt væri, að K hefði skaddast á heila vegna súrefnis- og næringarskorts í fæðingu og á fyrstu mínútum eftir fæðingu. Fébótaábyrgð var lögð óskipt á F. Ágreiningslaust var, að K yrði af þessum sökum 100% öryrki til ævi-loka. Bætur vegna örorku og tapaðra lífeyrisréttinda námu 3.200.000 kr. Miskabætur 1.800.000 kr. Kröfu um greiðslu kostnaðar vegna umönnunar K eftir 18 ára aldur hafnað. Krafa foreldra K um greiðslu kostnaðar vegna umönnunar hans fram til 18 ára aldurs tek-in til greina með 1.000.000 kr. Kröfu móður K um miskabætur hafn-að, þar eð ákvæði 1. mgr. 264. gr. alm. hgl. yrði ekki skýrt svo, að það ætti við í umræddu tilviki. Sjá: Sjúkrahús. 2122

Skattar

- Krafist var lögtaks hjá G skilaneftndarmanni í L hf. fyrir ógreiddum sköttum félagsins. G mótmælti, að um væri að ræða ábyrgð skilaneftndarmanna. Í fyrsta lagi hefðu skattar félagsins verið greiddir að fullu við slit þess, en í öðu lagi gæti ekki reynt á greiðsluábyrgð skilaneftndarmanna skv. 4. mgr. 114. gr. laga nr. 75/1981, nema þeir hefðu bakað sér skaðabótaábyrgð með saknæmri háttsemi við störf sín að skatta-
legu uppgjöri vegna félagsslitanna. Var í því efni vísað til 7. mgr. 118. gr. laga nr. 32/1978, sbr. 54. gr. laga nr. 69/1989. Samkvæmt 1. mgr. 95. gr. laga nr. 75/1981 skal skattstjóri leggja tekjuskatt og eignar-
skatt á skattaðila eftir framtali hans, og skv. 1. mgr. 98. gr. skal álagningu lokið eigi síðar en 30. júní ár hvert. Skilaneftnd L hf. var í störfum sínum háð þessum lagaákvæðum og var þess ekki umkomin
að sjá um útreikning á sköttum félagsins, sem væri endanlegur gagn-
vart Gjaldheimtunni í Reykjavík. Bar skilaneftndinni að haga slitum félagsins í samræmi við þetta og gera nauðsynlegar ráðstafanir til að
tryggja rétt skil á sköttum félagsins skv. álagningu skattýfirvalda 1988. Jafnframt var skv. 4. mgr. 114. laga nr. 75/1981 óheimilt að slíta
félaginu fyrr en allir skattar þess höfðu verið greiddir. Vanræksla
skilaneftndar í þessu efni olli því skv. lagaákvæði þessu, að skila-
neftndarmenn báru ábyrgð á skattgreiðslunum. Haggði tilvitnað
ákvæði í lögum nr. 32/1978, sem fjallar um skaðabótaábyrgð, ekki
þeirri niðurstöðu. Þótt skilaneftndarmenn væru þrír, fór svo, að mál-
sókn í héraði beindist að lokum að G einum. Þessum hætti á mál-
aðild var ekki andmælt sérstaklega. Lögtak náði fram að ganga. 1314
- Krafa tollstjórans í Reykjavík um lögtak hjá H fyrir álögðu viðbótar-
sölugjaldi náði fram að ganga í fógetarétti. Hæstiréttur felldi úrskurð
fógetaréttar úr gildi og vísaði málinu frá héraðsdómi. Sjá: Frávísun
frá héraðsdómi. 1377
- Aðilar í lögtaksmáli deildu um það, hvort krafa sveitarsjóðs á hendur
kaupfélagi til aðstöðugjalds hefði verið til orðin í tæka tíð áður en
gerð nauðasamnings var lokið og væri samningskrafa skv. 3. mgr. 1.
gr. laga nr. 19/1924. Sératkvæði. Sjá: Nauðasamningar. 1462

Skattsvik

- D hóf rekstur verslunar 1964. Var hún einkafyrirtæki hans. DD, sonur D,
starfaði við fyrirtækið. G, löggiltur endurskoðandi, sá um færslu
bókhalds fyrirtækisins. D sætti skilorðsbundnu sex mánaða fangelsi

og 2.000.000 króna sekt m.a. fyrir brot á lögum nr. 10/1960 með því að draga undan söluskattsskylda veltu. DD sætti 100.000 króna sekt fyrir brot á sömu lögum með því að semja og undirrita rangar söluskattsskýrslur. G var sýknaður af kröfum ákærvalds í málinu. Sjá: Bókhaldsbrot.

154

Skilasvik

Athugun á málefnum Töggs hf. leiddi í ljós, að ástæða væri til að ætla, að stjórnendur félagsins kynnu að hafa gerst sekir um refsivert athæfi. Var I, stjórnarformaður og fr.kv.stj. T hf., sakfelldur m.a. fyrir skilasvik. Í fyrsta lagi í tengslum við framsal til B hf. á viðskiptakröfum á hendur fjórum aðilum, þrem hluthöfum T hf. og einum tengdum þeim, á móti eftirgjöf á jafnhárri inneign B hf. hjá félaginu. Framsal-ið fór fram, þegar fyrirsvarsmönnum félaganna var ljóst, að gjald-prot T hf. var yfirvofandi. Ráðstöfunin var ekki heimil sem skulda-jöfnun og var til þess fallin að rýra fullnusturétt annarra kröfuhafa T hf. Varðaði hún við 4. tl. 1. mgr. 250. gr. alm. hgl. Í annan stað var I sakfelldur fyrir skilasvik vegna greiðslna á verulegum fjárhæðum af tveim hlaupareikningum á tímabili greiðslustöðvunar T hf., svo og fyrir að hafa látið skuldfæra af hlaupareikningi T hf. greiðslur af skuldabréfum, sem hann skuldaði persónulega. Varðaði það við 4. tl. 1. mgr. 250 gr. alm. hgl. Í þriðja lagi var I sakfelldur fyrir að hafa á síðustu dögum greiðslustöðvunar, þegar öllum var orðið ljóst, að ekki yrði komið í veg fyrir gjaldprotaskipi T hf., ráðstafað fjórum bifreiðum með afslætti langt umfram það, sem tíðkast hafði hjá fyrirtækinum. Var bifreiðunum ráðstafað til eiginkonu fjármálastjóra fyrirtækisins, aðstoðarmanns þess við greiðslustöðvun, bróður hans og loks félaga hans um rekstur lögmannsskrifstofu. Braut I með þessu gegn 4. tl. 1.mgr. 250. gr. alm. hgl. Sjá ennfremur: Greiðslustöðvun. Fjádráttur. Fjásvik.

560

Á var m.a. sakfelldur fyrir að ráðstafa málverkum undan skiptum, er honum var ljóst, að því er telja varð tvímælalaust, að gjaldprot vofði yfir. Hlaut honum og að vera ljóst, að málverkin kæmu að öðrum kosti til skipta í þrotabúi hans. Var Á með þessu sannur að skilasvikum og þar með broti gegn 4. tl. 1.mgr. 250. gr. alm. hgl.

1101

Skilnaðarsamningur

K gaf J, héraðsdómslögmanni, umboð til að annast fyrir sig hjónaskilnaðarmál. J undirritaði samning um skilnaðarkjör f.h. K með vísun í um-

boðið sitt. J undirritaði einnig yfirlýsingu f.h. K, þar sem hann afhenti börnum sínum sem fyrirframgreiddan arf helming tiltekinna íbúðar. Þar voru og taldar upp veðskuldir á íbúðinni, er K kvaðst taka að sér og væri börnum hans óviðkomandi. Út af þessari yfirlýsingu og umboði J reis dómsmál milli hjónanna. Sératkvæði. Sjá: Umboð.	342
Hjónin E og S skildu lögskilnaði 26. sept. 1986. Bú E var tekið til gjaldprotaskipta 2. febr. 1987. Protabúið krafðist þess, að rift yrði gjöf E til S, sem fólst í samningi þeirra um skilnaðarkjör, þar sem um hefði verið að ræða málamyndagerning í þeim tilgangi að koma eignum undan gjaldprotaskiptum í andstöðu við reglur 60. gr. laga nr. 20/1923. Sjá: Gjaldprot, riftun.	945

Skilorð

K var sakfelld fyrir fjárdrátt í opinberu starfi, sem hún leyndi með því að falsa fylgiskjöl í bóhaldi. Braut hún með því gegn 247. gr., sbr. 138. gr., alm. hgl. Af 56.000 kr., er K dró sér, hafði hún endurgreitt 33.000 kr. Hún setti tveggja mánaða skilorðsbundnu fangelsi.	133
Í var dæmdur í 60 daga varðhald fyrir brot á 248. gr. alm. hgl. með því að gefa út 19 innstæðulausa tékka, samtals 38.500 kr., er hann notaði í staðgreiðsluviðskiptum. Í bjó við skerta heilsu og örorku af þeim sökum og átti erfitt uppdráttar að ýmsu leyti. Með hliðsjón af því og öðrum atvikum þótti mega skilorðsbinda refsinguna.	222
H veittist að eiginkonu sinni með hamri, er hún var sofandi á heimili þeirra. Hún taldi höggið ekki hafa verið mjög þungt, enda olli það minni háttar áverka. H var dæmdur í níu mánaða fangelsi fyrir brot á 2. mgr. 218. gr. alm. hgl. Þegar litið var til allra atvika og þess, að mikil röskun hafði orðið á högum H, þótti mega skilorðsbinda sex mánuði af refsingunni.	363
G og S voru sakfelldir fyrir tékkalagabrot og G fyrir brot á 248. gr. alm. hgl., en S fyrir brot á sömu grein, sbr. 1. mgr. 20. gr. laganna. Þeir voru dæmdir í þriggja mánaða skilorðsbundið fangelsi.	439
H og B sátu í stjórn Töggs hf. Í héraðsdómslögmaður var aðstoðarmaður félagsins á greiðslustöðvunartíma. H vann til refsingar fyrir brot á 1. mgr. 25. gr., sbr. 6. mgr., laga nr. 10/1960, og 247. gr. alm. hgl. Hún var dæmd í fimm mánaða skilorðsbundið fangelsi. B braut gegn 4. tl. 1. mgr. 250. gr. alm. hgl. Ákvörðun refsingar hans var frestað skilorðsbundið. Í braut gegn 139. gr. alm. hgl. Hann var dæmdur í þriggja mánaða skilorðsbundið fangelsi.	560
Y var sek um þáttöku í tveim ránum með X. Bæði ránin voru framkvæmd	

á mjög fólskulegan hátt, og annað hafði í för með sér andlát. Brot Y voru heimfærð til 252. gr. og 2. mgr. 218. gr., sbr. 22. gr., alm. hgl. Y var 15 ára og hafði ekki áður verið dæmd fyrir brot á refsilögum. Bar að taka tillit til þess við ákvörðun refsingar, sbr. 2. tl. 1. mgr. 74. gr. alm. hgl. Y var dæmd í þriggja ára fangelsi, en 86 daga vistun á Unglingaheimili ríkisins kom til frádráttar. Að öðru leyti var refsingin skilorðsbundin.	605
K gerðist sekur um tvær líkamsárásir, sem báðar töldust fólskulegar. Önnur varðaði við 1. mgr. 217. gr. alm. hgl., sbr. 10. gr. laga nr. 20/1981, en hin við 1. mgr. 218. gr. alm. hgl., sbr. 11. gr. laga nr. 20/1981. Líta mátti til þess við ákvörðun refsingar, að K hafði greitt öðrum árásarþolanum skaðabætur. K hafði ekki áður gerst sekur um brot á alm. hgl. Refsing var ákveðin með hliðsjón af 77. gr. alm. hgl. K var dæmdur í þriggja mánaða fangelsi, þar af tvo mánuði skilorðsbundið.	1060
Á gerði ráðstafanir í því skyni, að bátur hans eyðilegðist í eldi og váttryggingarbætur fengjust greiddar fyrir brunatjónið. Braut hann með því 248. gr., sbr. 20. gr., alm. hgl. og var dæmdur í sex mánaða fangelsi, þar af fjóra skilorðsbundið.	1077
R, löggiltur endurskoðandi, var sakfelldur fyrir brot á 1. mgr. 158. gr., sbr. 138. gr., alm. hgl.; 10. gr., sbr. 17. gr., laga nr. 67/1976; 86., 95., 96., 100., og 102. gr., sbr. 151. gr., laga nr. 32/1978. R var dæmdur í þriggja mánaða skilorðsbundið fangelsi.	1101
G sló stúlku hnefahögg í andlit og olli með því bólgu á nefi, sprungu innanvert á vör og broti á framtönn. Tilefnislaus árás og fólskuleg. Engin viðleitni sýnd til að bæta tjón. G hafði ekki áður gerst sekur um brot á alm. hgl. Hann var dæmdur í 60 daga skilorðsbundið varðhald fyrir brot á 1. mgr. 217. gr. alm. hgl., sbr. 10. gr. laga nr. 20/1981.	2225

Skilorðsrof

E var dæmdur í okt. 1990 í 90 daga fangelsi skilorðsbundið í þrjú ár fyrir brot gegn 1. mgr. 155. gr. alm. hgl. Með broti gegn 244. gr. alm. hgl. 12. sept. 1991 rauf E skilorð dómsins. Var hann því tekinn upp skv. 60. gr. alm. hgl., sbr. 7. gr. laga nr. 22/1955, og E dæmd refsing í einu lagi fyrir bæði brotin. Eftir atvikum og með hliðsjón af 77. gr. alm. hgl. var hún ákveðin fangelsi í þrjá mánuði.	436
J var dæmd í febr. 1989 í fimm mánaða fangelsi skilorðsbundið í þrjú ár fyrir brot gegn 1. mgr. 155. gr. alm. hgl. Með broti gegn sama ákvæði	

í alm. hgl. í jan. 1991 rauf J skilorð dómsins. Var hann því tekinn upp og refsing dæmd í einu lagi fyrir bæði brotin með hliðsjón af 77. gr. alm. hgl., sbr. 60. gr. laganna, sbr. 7. gr. laga nr. 22/1955. Var J dæmd í átta mánaða fangelsi, þar af fimm mánuði skilorðsbundið. 503

Skiptaréttarmál. Sjá Skipti.

Skiptaréttur. Sjá Skipti.

Skipti

L, sem var erfingi ásamt þrem systkinum sínum í db. Ó, krafðist fyrir skiptarétti, að sér yrði úrskurðaður 99,9% eignarhlutur í dánarbúinu. Til vara krafðist hann endurgreiðslu á tiltekinni peningafjárhæð úr dánarbúinu. Hvorki kom fram, að L hefði eignast hlut í eignum Ó né var lagagrundvöllur fyrir varakröfu hans. Kröfum L var hafnað. 296

G krafðist þess fyrir skiptarétti, að bú foreldra sinna GHG og Ó, fyrri konu hans, yrði tekið til skipta, en til vara, að við skipti á dánar- og félagsbúi GHG og síðari eiginkonu hans fengi G móðurarf sinn greiddan úr búinu. Ó andaðist 1953. Samkvæmt skiptasamningi í maí 1954 og erfðafjárskýrslu sama dag fóru fram skipti á dánar- og félagsbúi hennar og GHG, en gögn þessi voru athugasemdalaust móttækin af sýslumanni og greiddur erfðafjárskattur í samræmi við þau. Varð að meta þetta svo, að skiptaráðandi hefði samþykkt, að einkaskipti færu fram á búinu, sbr. 74. gr. laga nr. 3/1878 og hann hefði jafnframt litið svo á við móttöku skjalanna, að skiptum væri þar með lokið. GHG mun skömmu síðar hafa stofnað til hjúskapar að nýju. Þegar á þetta var litið ásamt því, hve langur tími leið, áður en G setti fram kröfur sínar, bússkiptin sættu fyrst andmælum hans 1991, þóttu ekki lagaskilyrði til að taka þær til greina. 1259

H, skipverja á v/s Sigrúnu ÍS 900, eign Útgerðarfélagsins Ásrúnar hf., var sagt upp starfi í nóv. 1988. Með úrskurði 29. mars 1989 var bú félagsins tekið til gjaldþrotaskipta. Innköllunarfrestur var til 19. júní s.á. Hinn 29. s.m. lýsti H launakröfu sinni í þrotabúið. Henni var hafnað sem of seint fram kominni. Í okt. 1989 höfðaði H mál gegn þrotabúinu til heimtu launakröfu sinnar og krafðist sjóveðsréttar í skipinu fyrir henni. Með dómi í jan. 1990 var kröfunni vísað frá, þar eð málið ætti að sæta lögsögu skiptaréttar. Hinn 15. febr. 1990 lýsti H að nýju kröfu sinni fyrir skiptarétti og krafðist úrskurðar um rétt-

mæti hennar og viðurkenningar á sjóveðsrétti. Var stofnað til sérstaks skiptaréttarmáls og dómur í því kveðinn upp í mars 1991. Var kröfunni hafnað með þeim rökum, að henni hefði verið lýst of seint. Úrskurðurinn var kærður til Hæstaréttar, sem vísaði kærumálinu frá í apríl 1991, þar eð úrskurðurinn sætti ekki kæru. Var honum þá áfrýjað. Hinn 15. febr. 1990 lýsti H fyrir uppboðshaldara kröfu síni í söluandvirði skipsins, sem hafði verið selt á nauðungaruppboði 6. des. 1988, boð hæstbjóðanda samþykkt 12. s.m. og uppboðsafsal gefið út 31. okt. 1989. Með bréfi uppboðshaldara í mars 1990 var kröfunni hafnað. Var vísað til uppboðsafsals og þess, að við kynningu á drögum að því í þinghaldi uppboðsréttar 21. okt. 1989 hefðu engar athugasemdir við það komið fram. H reisti kröfur sínar á því, að ákvæði 111. gr. laga nr. 6/1978, er fjallar um réttaráhrif þess, ef kröfu er ekki lýst í þrotabú innan kröfulýsingarfrests, einskorðist við kröfur, sem ekki eru tryggðar með veði. Af því leiði að veðkrafa falli ekki niður, þótt henni sé lýst eftir kröfulýsingarfrest. Þá vísaði H til fyrirvara í uppboðsafsali fyrir skipinu þess efnis, að kaupanda þess hefði verið kunnugt um, að lögveð kynnu að hvíla á því. Túlka bæri fyrirvarann þannig, að kaupandi hefði tekið á sig að sæta lögveðsrétti, sem á skipinu hvíldi við nauðungarsölu þess. Launakröfu skipverja fylgir sjóveðsréttur í skipi skv. 1. tl. 1. mgr. 197. gr. laga nr. 34/1985. Samkvæmt 1. mgr. 202. gr. laganna fellur sá réttur niður, fari nauðungarsala fram á skipi hér á landi. V/s Sigrún Ís 900 var selt á nauðungaruppboði meira en hálfu ári áður en H lýsti kröfu sinni í þrotabúið. Hann hafði þá engar ráðstafanir gert í því skyni að viðhalda sjóveðsrétti fyrir kröfunni. Hann var því löngu fallinn niður, þegar kröfunni var lýst í þrotabúið. Samkvæmt 111. gr. laga nr. 6/1978 kom krafan að liðnum kröfulýsingarfresti og glötuðum sjóveðsrétti fyrir henni ekki til greina við úthlutun úr búinu, enda lét H ekki reyna á þann kost, er honum gafst skv. 111. gr. til að leita samþykkis kröfuhafa í búinu fyrir afbrigðum frá lögmæltum kröfulýsingarfresti. Samkvæmt þessu var ljóst, að H hélt kröfum sínum ekki til réttra laga. Bar því að hafna þeim.

1945

Skírlífisbrot

X var ákærður fyrir að hafa átt kynferðismök við dóttur sína, þá fjögurra ára, meðan hún var í umsjá hans í tvo daga, en telpan dvaldist um þær mundir í heimabæ hans í heimsókn hjá móðurforeldrum sínum. Þegar gögn málsins voru virt í heild og litið til ágalla, sem á þeim var

að finna, varð að líta svo á, að ekki væri fram komin fullnægjandi sönnun fyrir sekt X og bar að sýkna hann af öllum kröfum ákæruvalds með vísun til ákvæða 108. gr. laga nr. 74/1974.	916
X var sakfelldur fyrir að hafa tvívegis haft kynferðismök við fjögurra ára dóttur sína á heimili sínu. Braut hann með því gegn 1. mgr. 200. gr., sbr. 202. gr. alm. hgl. X var dæmdur í 18 mán. fangelsi. Sératkvæði.	956

Skjalafals

R var dæmdur fyrir skjalafals með því að hafa greitt í viðskiptum með 470.000 kr. skuldabréfi, er hann gaf út, en falsaði á nöfn tveggja sjálf-skuldarábyrgðarmanna. Braut R með þessu gegn 1. mgr. 155. gr. alm. hgl. Refsing, m.a. með hliðsjón af sakaferli, fimm mán. fangelsi.	130
J ritaði í jan. 1991 í heimildarleysi nöfn tveggja sjálfskuldarábyrgðarmanna á skuldabréf, er hún seldi lánastofnun, og braut með því gegn 1. mgr. 155. gr. alm. hgl. J var hins vegar sýknuð í héraðsdómi af því atriði ákæru að hafa falsað nafn útgefanda á bréfið. Kom það atriði ekki til endurskoðunar í Hæstarétti, þar sem ákæruvald krafðist þess, að héraðsdómur yrði staðfestur. J rauf með greindu broti skilorð dóms frá 1989. Var hann tekinn upp og dæmt fyrir bæði brotin með hliðsjón af 77. gr., sbr. 60. gr., alm. hgl., sbr. 7. gr. laga nr. 22/1955. J var dæmd í átta mán. fangelsi, þar af fimm skilorðsbundið. .	503
K var sakfelldur fyrir að nota í viðskiptum tvo tékka með fölsuðu nafni útgefanda, en þeir voru úr tékkhefti, sem meðákærði X hafði stolið. Braut K með því gegn 1. mgr. 155. gr. alm. hgl. Jafnframt var K sekur um að svíkja út fé með tékka úr sama tékkhefti, sem meðákærði X gaf út í eigin nafni. Varðaði það brot K við 248. gr. sömu laga. X undi héraðsdómi. Refsing K þriggja mán. fangelsi með vísun til 255. gr., sbr. 71. og 77. gr., alm. hgl.	796
G var sekur um skjalafals og fjársvik með því að nota í staðgreiðsluviðskiptum 36 tékka, sem hann ýmist gaf út með fölsun á nafni útgefanda eða í eigin nafni. Varðaði notkun tékkanna með fölsuðu nafni útgefanda við 1. mgr. 155. gr. alm. hgl., en hinna tékkanna við 248. gr. sömu laga. Refsing með hliðsjón af 77. og 78. gr. laganna fangelsi í sjö mán.	815
Á var refsifangi, sem fengið hafði sérstaka heimild skv. lögum um fangelsi og fangavist til að stunda nám utan fangelsis. Hann var við nám í Iðnskólanum í Reykjavík. Á framvísaði til kennara þar bréfi, sem bar með sér að vera frá Fangelsismálastofnun ríkisins og var þess	

- efnis, að Á hefði af óviðráðanlegum ástæðum ekki getað sótt kennslu í skólanum tilgreint tímabil. Á vélritaði bréfið og falsaði undir það nafn deildarstjóra stofnunarinnar. Með námi Á stofnaðist réttarsamband, sem telja varð lögskipti í merkingu 1. mgr. 155. gr. alm. hgl. Vann Á til refsingar skv. því lagaákvæði fyrir að nota falsað skjal til að blekkja með því í lögskiptum. Við ákvörðun refsingar var sérstaklega litið til þess, að Á, sem afplánaði dóm fyrir alvarlegan verknad (átta ára fangelsi), beitti falsgögnum til þess að geta nýtt á annan hátt en til var ætlast þann tíma, er hann átti að vera í námi. Refsing fimm mánaða fangelsi. 939
- R braut gegn 244. gr. alm. hgl. með þjófnaði í mörgum innbrotum, 248. gr. sömu laga með notkun tékka í staðgreiðsluviðskiptum, er gefnir voru út á eyðublöð úr stolnum tékkheftum, 1. mgr. 155. gr. alm. hgl. með notkun skuldabréfs í bílaviðskiptum, sem var með fölsuðum nöfnum sjálfskuldarábyrgðarmanna, og 1. mgr. 48. gr., sbr. 1. mgr. 100. gr., umfl. með akstri bifreiðar sviptur ökuréttindum ævilangt. Við ákvörðun refsingar bar að vísa til 77. og 78. gr. alm. hgl. R játaði brot sín og skýrði hreinskilnislega frá öllum atvikum að þeim, sbr. 9. tl. 74. gr. alm. hgl. Refsing 10 mánaða fangelsi. 1906
- S var fundinn sekur um brot gegn 1. mgr. 155. gr. alm. hgl. með því að hafa í okt. 1990 framvísað á skrifstofu hæstaréttarlögmanns falsaðri erfðaskrá, sem hann hafði útbúið með falsaðri nafnritun G sem arfláta, en hann lést í maí s.á. Samkvæmt erfðaskránni skyldi S erfa helming allra eigna G. Erfðaskránni framvísaði S í tilefni af því, að lögmaðurinn hafði f.h. lögerfinga G, sem fengið höfðu búið til einkaskipta, gefið út og auglýst innköllun til þeirra, er teldu til arfs eða skulda í dánarbúinu. S hafði ekki sætt refsingum, er hér skiptu máli. Hann var dæmdur í 12 mán. fangelsi, þar af 9 skilorðsbundið. Arfleiðsluvottar á erfðaskránni voru sýknaðir af kröfum ákæruvalds í málinu. 2031

Skoðunarskylda

- Ó keypti gamlan bát. Umboðsmaður hans skoðaði bátinn áður en kaupin voru ráðin. Honum var ekki ætlandi við venjulega skoðun og aðgát að varast þá galla, sem voru á endursmíði bátsins, sem fyrri eigandi hafði staðið fyrir. Sératkvæði. Sjá: Galli. 2095

Skriflega flutt mál

- Að kröfu L, eins af fjórum erfingjum dánarbús, sem var undir opinberum skiptum, var rekið sérstakt skiptaréttarmál vegna krafna hans á

hendur dánarbúinu. Af hálfu samerfingja L var ekki tekið til varna í málinu. L áfrýjaði úrskurði skiptaréttar. Varnaraðilar létu málið ekki til sín taka fyrir Hæstarétti. Var málið flutt þar skriflega skv. heimild í 2. mgr. 47. gr. laga nr. 75/1973 og dæmt eftir framlögðum skilríkjum.	296
Mál var skriflega flutt skv. heimild í 2. mgr. 47. gr. laga nr. 75/1973. Sjá: Málskostnaður.	300
Með dómi Hæstaréttar 13. mars 1992 var kröfu stefndu um heimild til að halda uppi vörnum í máli hafnað. Þar er rakið, að þingsókn féll niður af þeirra hálfu í héraði. Prettán mánuðir voru liðnir frá þingfestingu málsins í Hæstarétti. Áfrýjandi mótmælti, að stefndu fengju komið að vörnum. Ekki var sýnt fram á, að þeir hefðu brýna hagsmuni af því. Áfrýjandi lagði fram ítarlega greinargerð, en um málið fór að ákvæðum 1. mgr. 40. gr. laga nr. 75/1973.	1922
Af hálfu stefnda var ekki sótt þing, og var málið því skriflega flutt skv. 1. mgr. 40. gr. laga nr. 75/1973.	1945

Skuldabréf

S höfðaði mál til heimtu eftirstöðva skuldabréfs. Stefndu kröfðust þess að að fá að koma fyrir dóm til skýrslugjafar. Því var andmælt af hálfu S. Skilyrði voru til að reka málið sem skuldabréfsmál eftir XVII. kafla laga nr. 85/1936. Höfuðtilgangur kaflans er að tryggja eigendum tiltekinna skjala greiða málsmeðferð. Að því miðar m.a. 3. mgr. 208. gr. Varnir í málinu lutu að gildi verðtryggingarákvæða skuldabréfsins, og kom 3. mgr. 208. gr. ekki í veg fyrir, að þær mætti hafa uppi í málinu. Við úrlausn þessa álitaefnis reyndi fyrst og fremst á túlkun lagaákvæða og auglýsinga Seðlabanka Íslands um grundvöll verðtryggingar sparifjár og lánsfjár. Var hér um málflutningsatriði að ræða og því ekki þörf skýrslugjafar. Kröfu stefndu var hafnað.	545
Sjá: Sjálfskuldarábyrgð.	997

Skuldajöfnuður

Sjá: Gjaldprot.	117, 1197
Sjá: Framsal kröfu.	1409
Sjá: Fjárnám fellt úr gildi.	1494

Skuldamál

Tveir bændur kröfðu kaupfélag um greiðslu skuldar, sem byggðist á viðskiptamannareikningi þeirra vegna sláturafurða, er þeir höfðu lagt inn hjá kaupfélaginu. Sjá: Landbúnaðarlöggjöf.	8
G pantaði í nafni firmans B gistingu fyrir útlending í hóteli F, sem krafði	

H, fyrri eiganda B, persónulega og f.h. B um greiðslu á hótélreikningnum. G hafði ekki skráða heimild til að skuldbinda B. Sýkna. Sjá: Firma.	483
Í máli, sem höfðað var til heimtu skuldar skv. víxli, var deilt um, hvort sá, er víxillinn samþ., hefði haft til þess umboð. Sjá: Umboð.	780
Í víxilmáli var deilt um, hver væri samþykkjandi víxils. Sjá: Aðild.	784
Protabú K krafði H um greiðslu skuldar, sem H hafði greitt V skv. samkomulagi milli K og V, en greiðslan var fyrir vörukaup H hjá K. Greiðslan fór fram 25. júlí 1988, en bú K var tekið til gjaldþrotaskipta 31. ágúst s.á. Sjá: Gjaldþrot. Skuldamál.	865
E var stefnt til greiðslu skuldar í áskorunarmáli. Hann var sýknaður vegna aðildarskorts. Sjá: Aðild.	872
Varnarþing í skuldamáli var ekki rétt. Ómerking og frávisun frá héraðsdómi. Sjá: Varnarþing.	882

Skuldaröð

S seldi G og F hús og var kaupsamningi skömmu síðar þinglýst. Næst-síðasti hluti útborgunar, 250.000 kr., var greiddur með víxli samþ. af G. Í kvittun S sagði, að G hefði innt af hendi greiðslu skv. kaupsamningi, 250.000 kr. S gaf víxillinn út og notaði við kaup á vörum í BYKO hf. Við vanskil á gjalddaga samþ. G nýjan víxil að fjárhæð 287.065 kr., en við fyrri víxilfjárhæð höfðu bæst vextir og kostnaður. S. var útg. á þessum víxli. Vanskil urðu einnig á honum. BYKO hf. höfðaði áskorunarmál gegn S og G til heimtu víxilsins. Samkvæmt áritun dómara á stefnu var fjárnám gert í réttindum G til umrædds húss og fjárnáminu þinglýst á 11. veðrétti. Banki krafðist nauðungaruppboðs á húsinu. Undir rekstri málsins bættist við fjöldi uppboðsbeiðna. Sama dag og þriðja og síðasta uppboð skyldi fara fram innleysti S kröfu BYKO hf. skv. nefndum víxli með greiðslu á 584.765 kr. í peningum. Á uppboðsþingi var bókað að ósk S, er þá var enn þinglýstur eigandi hússins, að hann teldi sig eiga óuppgerða kröfu gegn G og F, sem hann krafðist, að kæmi á undan aðfararveðum fyrir kröfum á hendur þeim. S lýsti síðan kröfu í uppboðsandvirði hússins að fjárhæð 584.765 kr. Í frumvarpi að úthlutunargerð var ekki tekið tillit til kröfunnar. Samkvæmt frumvarpinu fengu allir veðhafar og fjórir fjárnámshafar greiðslu af uppboðsandvirði. S mótmælti þessu og ítrekaði kröfu sína um fullnustu. Talið var, að viðtaka víxils sem greiðslu á hluta kaupverðs hússins hefði verið bundin þeirri veigamiklu forsendu, að hann fengist greiddur á réttum tíma. Inn-

heimtutilraunir af hálfu S töldust fullreyndar, þegar hann lýsti kröfu í uppboðsandvirðið. Við innlausn á víxlinum varð S fyrir fjártjóni af völdum vanskila kaupenda hússins. Réttarsamband aðila á grundvelli kaupsamningsins raknaði því við með tilheyrandi lögfylgjum. Var S talið heimilt að gera kröfu í uppboðsandvirðið og bæri henni sæti á eftir samningsveðum en á undan aðfararveðum. 1479

Skyldusparnaður

Sjá: Fjárdráttur. 966

Starfslok. Sjá: Vinnusamningur.

Stefna

Sjá: Stef nubirting. 60

Stefnubirting

S höfðaði meiðyrðamál á bæjarþingi Reykjavíkur gegn Íslendingi búsettum í Svíþjóð. Stefna á hendur honum var birt í Lögbirtingablaði. Af hálfu stefnda var ekki sótt þing. S þótti ekki hafa sýnt fram á, að ókunnugt hefði verið, hvar birta skyldi stefnda stefnu í skilningi 2. mgr. 95. gr. laga nr. 85/1936. Taldist stefnubirtingin ekki fullnægjandi og var málinu vísað frá héraðsdómi ex officio. 60

F, sem hvorki sótti né lét sækja þing í héraði, krafðist þess aðallega fyrir Hæstarétti, að héraðsdómur yrði ómerktur m.a. sökum þess, að héraðsstefna hefði ekki verið birt á lögmæltan hátt. Hvorki yrði séð af vottorði stefnuvotta, hvar á Miðsandi í Hvalfjarðarstrandarhreppi, þar sem lögheimili hans var, birting fór fram né hvaða vikudag. Þá væri ekki glögggt, hver hefði verið þar til að taka við stefnunni. Í vottorði stefnuvotta sagði, að þar hefði stefnan verið birt kl. 15.10 tilgreindan dag. Neðan við þetta vottorð hafði Kristinn Björnsson ritað þann dag, að sér hafi verið birt stefnan og afhent afrit af henni. Var því birt og vottað með þeim hætti, að fullnægjandi var skv. 96. og 92. gr. laga nr. 85/1936. Sératkvæði. 206

Héraðsstefna á hendur D hf. var birt fyrir J, meðstjórnanda í félaginu, á heimili hans. D hf. var skrásett hlutafélag með sérstakt heimilisfang. Samkvæmt vottorði Hlutafélagaskrár var H stjórnarformaður í félaginu. Í 4. og 5. mgr. 95. gr. laga nr. 85/1936 sagði: „Ef birta á stefnu eða aðra tilkynningu skrásettu . . . félagi, þá telst rétt birt á hinu skrásetta heimili . . .“ „Ef birta þarf félagi annars . . . má birting fara

- fram (á) . . . vinnustað formanns stjórnar þess . . .“ Stefnan var því ekki réttilega birt, sbr. H 1988, 254 og 1990, 404. Bar því að ómerkja héraðsdóm og málsmeðferð í héraði, svo og fjárnámsgerð, og vísa málinu frá héraðsdómi. 210
- Í krafðist þess í bréfi til skiptaráðandans á Ísafirði 12. júlí 1990, að bú Á yrði tekið til gjaldþrotaskipta. Skiptaráðandi gaf út stefnu 10. ágúst s.á., þar sem Á var boðaður til þinghalds. Á reyndist farinn úr landi, er birta átti stefnuna á vinnustað hans. Var þá gefin út ný stefna og birt í Lögbirtingablaði. Á grundvelli hennar var bú Á tekið til gjaldþrotaskipta. Þegar stefnan var gefin út, var vitað um heimilisfang Á í USA. Samkvæmt 102. gr. laga nr. 85/1936, sbr. 135. gr. laga nr. 6/1978, gat skiptaráðandi látið birtingu stefnunnar fara fram með símskeyti. Birting í Lögbl. blaði var ófullnægjandi, sbr. 2. mgr. 95. gr. laga nr. 85/1936. Á var því ekki löglega birt krafa um gjaldþrotaskipti og bar af þeim sökum að fella úrskurð skiptaráðanda úr gildi. 512
- Í áskorunarmáli gegn hjónunum HGH og HM var stefna skv. vottorði stefnuvotta birt fyrir HGH á Versluninni X-Port, Hafnargötu 35 í Keflavík. Af undirstrikunum undir prentaðan texta í birtingarvottorði mátti ráða, að stefnuvottar hafi talið sig afhenda HGH afrit af stefnunni og hún lofað að afhenda H. Hins vegar varð ekki séð, hvort þeir töldu hann eiga starfsstöð í versluninni. Af hálfu hjónanna var ekki mætt við þingfestingu, og var stefnan árituð um aðfararhæfi. Þau áfrýjuðu árituninni til ómerkingar, þar eð stefnan hefði ekki verið löglega birt og kröfðust jafnframt frávísunar málsins frá héraðsdómi. Hefðu þau hvorki átt heimili né starfsstöð á birtingarstað stefnunnar. HGH hefði að vísu starfað við nefnda verslun, er væri til húsa að Hafnagötu 37. H hefði starfað annars staðar. Þau hefðu ekki fengið vitneskju um málið fyrr en H varð þess var, að þinglýst hafði verið fjárnámi í fasteign hans. Fallast mátti á, að stefnan hefði ekki verið réttilega birt á hendur H. Krafa um frávísun var hins vegar ekki orðuð í áfrýjunarstefnu, sbr. 18. gr. laga nr. 75/1973, en hjónin sóttu bæði þing fyrir Hæstarétti og höfðu uppi varnir um þessi efni. Með vísun til þessara aðstæðna þótti krafa þessi ekki koma til álita, enda voru ekki efni til að vísa málinu frá dómi ex officio vegna galla á stefnunni sjálfri. Sératkvæði. 1092
- Í dómi Hæstaréttar 16. mars 1992 kemur fram, að Á átti heimili á Ísafirði á frestdegi 12. júlí 1990, er krafa um gjaldþrotaskipti á búi hans barst skiptaráðanda á Ísafirði. Birting tilkynningar um kröfuna skv. 2. tl. 18. gr. laga nr. 6/1978 taldist hins vegar ófullnægjandi, og var úr-

skurður skiptaráðanda því felldur úr gildi með dóminum. Í ítrekaði kröfu sína 20. mars 1992, þótt þess hefði ekki verið þörf, þar sem krafan hafði hvorki verið afturkölluð né henni hafnað. Krafa Í 12. júlí 1990 var réttilega send skiptaráðanda á Ísafirði, þar sem Á átti heimili, sbr. 1. tl. 3. gr. laga nr. 6/1978, og var krafan 20. mars 1992 það því einnig, sbr. 1. gr. tskp. 21. júní 1973, sbr. 95. gr. laga nr. 3/1978. Skiptaráðandi sendi Á tilkynningu í formi stefnu í símskeyti 30. mars 1992 um fyrirtöku kröfunnar í skiptarétti Ísafjarðar 10. apríl s.á., sbr. 102. gr. laga nr. 85/1936, sbr. nú 92. gr. laga nr. 91/1991. Skv. þessu töldust bæði varnarþing og kvaðning Á til skiptaréttar fullnægjandi.	1450
Í víxilmáli var víxilskuldurum stefnt fyrir bjarþing Kópavogs. Af óskýrðum ástæðum var málið þingfest á bjarþingi Reykjavíkur, þar sem því var vísað frá dómi. Birting stefnu í þessu máli sleit ekki fyrningu. Sjá: Fyrning.	1900
Af gögnum, sem lögð voru fram í Hæstarétti, varð nægilega ráðið, að K, sem stefnt hafði verið ásamt öðrum manni til bjarþings Reykjavíkur í áskorunarmáli, hefði aldrei átt lögheimili eða fast aðsetur, þar sem stefnan var birt. Málið var því ekki réttilega höfðað gegn K, en af hans hálfu var ekki sótt þing í málinu. Bar því að ómerkja áritun dómara á stefnuna að því er K varðaði og vísa málinu að því leyti frá héraðsdómi.	1904
Stefna í áskorunarmáli var skv. birtingarvottorði stefnuvotta birt á heimili stefnda fyrir Sheller Mer shum. Var sú manneskja í birtingarvottorðinu sögð þar til heimilis. Í ljós kom, að enginn með því nafni var skráður þar til heimilis, og gögn lágu ekki fyrir um það, hver þessi aðili var. Stef nubir ting fór ekki fram skv. ákvæðum 2. mgr. 96. gr. laga nr. 85/1936 um meðferð einkamála, er þá voru í gildi, og var áritun dómara á stefnuna ómerkt og málinu vísað frá héraðsdómi.	2062

Stjórnarskrá

H var handtekinn 3. febrúar kl. 04.20. Að kvöldi þess dags krafðist Rannsóknarlögregla ríkisins gæsluvarðhalds. H var leiddur fyrir dómara kl. 10.35 daginn eftir. Rétt hefði verið, sbr. 65. gr. stjórnarskrár, að hann kæmi fyrir dómara fyrr en raun varð á, en efni voru þó ekki til, að þetta atriði leiddi til þess, að fella bæri úr gildi úrskurð um, að H sætti gæsluvarðhaldi.	195
Deilt var um, hvort heimilt hefði verið að leggja á K fasteignaskatt vegna	

jarðeignar skv. b-lið 2. mgr. 3. gr. laga nr. 73/1980. K skírskotaði m.a. til 40. og 67. gr. stjórnarskrár nr. 33/1944. Sjá: Fasteignaskattur.	1618
Sjá: Bráðabirgðalög.	1962

Sýkna

Ó krafði G sem sjálfskuldarábyrgðarmann um greiðslu á skuldabréfi. Fyrir Hæstarétti féll Ó frá kröfunni og var G sýknaður.	300
Pegar gögn opinbers máls voru virt í heild og lítið til ágalla, sem á þeim var að finna, varð að líta svo á, að ekki væri fram komin fullnægjandi sönnun fyrir sekt X, sem ákærður var fyrir skírlífisbrot. Bar að sýkna hann af öllum kröfum ákærvalds með vísun til ákvæða 108. gr. laga nr. 74/1974.	916
J, stjórnarformaður og framkvæmdastjóri hlutafélags, og M, stjórnarmaður í félaginu, voru sýknaðir af ákæru um fjárdrátt fyrir að hafa ekki staðið skil á skyldusparnaðarfé af launum starfsmanna á tilteknu tímabili. Sönnur skorti fyrir sekt þeirra. Sjá: Fjárdráttur.	966
J var ákærð fyrir að hafa smyglað til landsins alls 68 flöskum af vodka í 17 ferðum skips frá Hamborg til Reykjavíkur. Slík óvissa var um sekt J, að eigi taldist nægilega fullnægt lagaskilyrðum til sakfellingar, sbr. 108. gr. laga nr. 74/1974. Sjá: Tolllagabrot.	1268
B var ákærður fyrir að hafa ekið bifreið undir áhrifum áfengis. Verulega bar á milli í frásögnum þeirra, sem komu fyrir dóm í málinu. Frumrannsókn var verulega ábótavant og á dómsmeðferð var sá galli, að enginn var af hálfu B viðstaddur vettvangsgöngu dómara. Sekt B taldist ekki sönnuð, sbr. 108. gr. laga nr. 74/1974. Sjá: Bifreiðar.	1792
Ósannað var, að R og S hafi ráðist að D með þeim hætti, sem í ákæru var lýst, eða þargreindan áverka D mætti rekja til átaka þeirra í milli. Sjá: Líkamsárás.	2214

Sýkna að svo stöddu

Félag bókagerðarmanna krafðist þess, að systkinum yrði gert skylt að fjarlægja af landareign þess sumarbústað, er foreldrar þeirra höfðu átt. Ekki hafði nægilega á það reynt, hvort félagið gæti leyst til sín bústaðinn eða hann yrði seldur einhverjum félagsmanni. Þegar á allt var lítið, varð að telja eðlilegt, að sú leið yrði reynd áður en til þess gæti komið, að fallist yrði á kröfu um brottflutning bústaðarins. Sýkna að svo stöddu. Sjá: Félagsaðild.	1209
---	------

Sýkna af broti gegn 106. gr. alm. hgl.

Sjá: Brot gegn valdstjórninni

Söluskattur

Eigandi verslunar og starfsmaður hans voru sakfelldir fyrir brot á lögum nr. 10/1960. Sjá: Skattsvik.	154
Eftir greiðslustöðvun var bú Töggs hf. tekið til gjaldþrotaskipta. Við athugun á málefnum þrotabúsins kom í ljós, að ástæða væri til að ætla, að fyrirsvarsmenn félagsins og fleiri kynnu að hafa gerst sekir um refsivert athæfi. Var opinbert mál höfðað m.a. gegn hjónunum I og H og þau ákærð fyrir fjárdrátt, fjársvik, skilasvik og söluskattssvik. Leitt var í ljós, að félagið var í stórfelldum vanskilum með söluskatt, þegar það fékk greiðslustöðvun. I var bæði stjórnarformaður og forstjóri félagsins og nær einráður um starfsemi þess. Á honum hvíldi sú skylda að standa skil á innheimtum söluskatti, sbr. 52. gr. laga nr. 32/1978. Í ljós var leitt, að þetta vanrækti hann, en skv. 1. mgr. 25. gr. laga nr. 10/1960, er þá voru í gildi, var þetta refsivert, sbr. og 6. mgr. sömu greinar. Bar að refa honum skv. því, sbr. til hliðsjónar 40. gr. laga nr. 50/1988, sbr. 1. mgr. in fine 2. gr. alm. hgl. Það horfði I til málsbóta við ákvörðun refsingar, að skv. bréfi tollstjóra greiddi hann á tímabilinu nokkrum sinnum inn á söluskattsskuldir og reyndi að semja um innheimtu þeirra. H fór á þessum tíma með meiri hluta hlutafjár í félaginu ásamt I og saman mynduðu þau meiri hluta stjórnar. Varð skv. 52. gr. laga um nr. 32/1978 að gera þær kröfur til hennar, að hún aflaði sér vitneskju um rekstur félagsins í höfuðdráttum. Mátti henni vera kunnugt um vanskil félagsins á söluskatti, sem stóðu langan tíma. Varð að telja, að hún hefði vanrækt eftirlitsskyldu sína, og bar því að sakfella hana skv. sömu lagaákvæðum og I.	560

Sönnun

L krafðist þess, að sér yrði úrskurðaður 99,9% eignarhlutur í dánarbúi. Ekki kom fram, að L hefði eignast hlut í eignum hins látna og var kröfu hans hafnað.	296
H viðurkenndi að hafa veist að eiginkonu sinni með hamri. Talið var ósannað, að ásetningur hans hefði verið að bana konunni. Var hann sýknaður af ákæru fyrir brot á 211. gr., sbr. 20. gr., alm. hgl. Sjá: Líkamsárás.	363
A var ásamt öðrum manni ákærður fyrir að hafa stolið tveim afengisflöskum. Þegar gögn málsins í heild voru virt, þótti ekki sannað, að A hefði gerst sekur þann verknað. Sjá: Þjófnaður.	632
G var ekki talinn hafa sannað, gegn mótmælum gagnaðila, að þóknun	

hans fyrir umsjón með útgáfu upplýsingarits og símaskrár fyrir Akureyri árin 1985 og 1986 og auglýsingasöfnun ætti að vera 30% af innkomnum tekjum vegna útgáfunnar í stað 10% áður. Sjá: Samningar.	886
Pegar gögn máls í heild voru virt og litið til ágalla, sem á þeim var að finna, varð að líta svo á, að ekki væri fram kominn fullnægjandi sönnun fyrir sekt X, sem ákærður var fyrir skírlífisbrot. Bar með vísun til ákvæða 108. gr. laga nr. 74/1974 að sýkna hann af kröfum ákærvalds.	916
Ósannað var talið, að J, stjórnarformaður og fr.kv.stj. Í hf., og M, stjórnarformaður í félaginu, hefðu gerst sekir um fjádrátt fyrir það, að ekki var staðið skil á skyldusparnaðarfé af launum starfmanna félagsins á tilteknu tímabili. Sjá: Fjádráttur.	966
Samkvæmt drögum að verksamningi tók E að sér ræstingarstörf fyrir B í Viðey, þar sem B rak veitingastarfsemi. Ósannað var, að B hafi lagt fyrir E, að verkið skyldi unnið í dagvinnu. B tókst ekki að hrekja þá fullyrðingu E, að við það hafi verið miðað af hálfu beggja aðila, að endurgjald fyrir hverja klukkustund skyldi vera 1.000 kr. Ósannað, að B yrði kennt um verkslit, svo að bótaskyldu varðaði.	1647

Sönnunargögn

Viðhlítandi sönnunargagn vantaði í mál, sem dæmt var skv. 118. gr. laga nr. 85/1936. Þessa sönnunargagns átti að geta í stefnu, sbr. f-lið 88. gr. laganna, sbr. lög nr. 54/1988. Þetta var slíkur galli á málalítlúnaði stefnanda í héraði, að héraðsdómari átti við svo búið að vísa málinu frá dómi, sbr. 2. mgr. 118. gr. laga nr. 85/1936. Ómerking og frávísun frá héraðsdómi.	1052
Í máli ákærvalds gegn G vegna kynferðisbrots gagnvart fimm ára telpu gáfu sálfræðingur og móðir telpunnar skýrslu fyrir dómi um viðtöl sín við telpuna. Voru þær skýrslur grundvöllur ákæru ásamt myndbandsupptöku af fyrri viðtali sálfræðingsins við telpuna, sem fram fór á skrifstofu hans að móðurinni viðstaddri. Ekki var rétt við telpuna af hálfu Rannsóknarlögreglu ríkisins og héraðsdómari reyndi ekki að yfirheyra hana. Mátti telja þetta til galla á málsmæðferð, einkum að því er varðaði skyldu dómarans til sjálfstæðrar skoðunar á málavöxtum, sbr. meginreglu 1. mgr. 75. gr. laga nr. 74/1974, sbr. 13. gr. laga nr. 107/1976. Telja varð, eins og hér stóð á, að rétt væri að leggja dóm á málið eftir fram komnum gögnum og ekki væri efni til að hafna því, að byggt yrði á myndbandinu sem sönnunargagni, en krafa um það hafði ekki komið fram.	1774

Takmörkun ábyrgðar

H sendi flatningsvél með skipi S frá Þingeyri til Reykjavíkur og váttryggði vélina hjá V hf., meðan á flutningnum stóð. Vélin, sem flutt var á þilfari, fór fyrir borð og hvarf í hafið. V hf. bætti H tjónið og endurkrafði síðan S um bótafjárhæðina skv. 25. gr. laga nr. 20/1954. S gat hvorki borið fyrir sig undanþágu frá ábyrgð skv. flutningsskilmálum né ákvæðum 68. gr. og 70. gr. laga nr. 34/1985. Sjá: Skaðabætur innan samninga. 1178

Tékkar

Í var refsað fyrir brot gegn 248. gr. alm. hgl. fyrir að gefa út tékka á ávísanareikning sinn, án þess innstæða væri til staðar, og nota í staðgreiðsluviðskiptum. Sjá: Fjársvik. 222

Íslandsbanki hf. höfðaði með stefnu birtri 12. nóv. 1991 áskorunarmál gegn S, sem átt hafði tékkareikning í bankanum, og krafðist greiðslu á skuld skv. 40 innstæðulausum tékkum, er S hafði gefið út, svo og yfirdráttarskuld hans. Í dómi Hæstaréttar segir, að þegar banki krefji viðskiptamann sinn um skuld, er stafar af innlausn bankans á tékkum, sem viðskiptamaðurinn hefur gefið út á hendur bankanum, verði sú krafa ekki byggð á tékkarétti skv. lögum nr. 94/1933, þar sem bankinn sé ekki tékkhafi í skilningi laganna heldur greiðslubanki tékkanna. Eigi fyrningarákvæði 1. mgr. 52. gr. og ákvæði 57. gr. laganna ekki við um þá kröfu. Í máli þessu hefði Íslandsbanki hf. stöðu greiðslubanka gagnvart S. Framlögð reikningsyfirlit gáfu til kynna, að innstæða var síðast á umræddum tékkareikningi við lok ágúst 1990 og að krafa bankans var til orðin eftir þann tíma. Samkvæmt þeim upplýsingum og ákvæðum laga nr. 14/1905 varð kröfu bankans á hendur S ekki hafnað á þeim forsendum, að hún væri fyrnd. 383

S gaf út tékka á ávísanareikning í banka án þess næg innstæða væri á reikningnum og notaði tékkann til að kaupa húfryggingu fyrir bifreið sína og til greiðslu iðgjalda af váttryggingu nokkurra annarra bifreiða. Braut hann með þessu gegn 73. gr. laga nr. 94/1933, sbr. lög nr. 35/1977. S var einnig dæmdur fyrir váttryggingasvik með því að framvísa röngum tilkynningum um tjón á bifreiðum og svíkja út bætur. 439

Tilkynning

Uppboðshaldara mátti vera ljóst af uppboðsbeiðni og uppboðsheimildum, að fram að þinglýsingu afsals fyrir fasteign, sem krafist var, að seld

yrði á nauðungaruppboði, var skuldari og uppboðsþoli ekki einn og sami aðili. Var honum því skylt skv. 3. mgr. 6. gr. og 3. mgr. 22. gr. laga nr. 57/1949 að senda þeim báðum lögboðnar tilkynningar um uppboðið. Þessir gallar á málsmeðferð ollu uppboðsþola þó ekki réttarspjöllum, þar sem tryggt var með síðari tilkynningum uppboðshaldara, að honum gæfist í tæka tíð nægur kostur þess að gæta réttar síns í uppboðsmálinu. Ollu þær þeir því ekki ómerkingu þess.	961
Ekki varð séð, að uppboðsþoli hefði orðið fyrir réttarspjöllum, þótt hann hefði ekki fengið tilkynningar um uppboðsmálið, sbr. 3. mgr. 2. gr. laga nr. 57/1949, sbr. 4. gr. laga nr. 12/1987. Krafa hans um ómerkingu þriðja og síðasta uppboðs og heimvísun uppboðsmálsins var því ekki tekin til greina á þeim grundvelli, að lögmaeltar tilkynningar hefðu ekki verið sendar. Sjá: Nauðungaruppboð.	1440
Sjá á bls. 1440 dóm í hliðstæðu máli.	1445

Tilraun

Á braut gegn 248. gr., sbr. 20. gr., alm. hgl. með því að gera ráðstafanir í því skyni, að bátur, er hann átti, eyðilegðist í eldi og að váttryggingarbætur fengjust greiddar fyrir brunatjónið. Sjá: Fjásvik.	1077
---	------

Tilraun til manndráps

S braust ölvaður inn í íbúð H, fyrrverandi sambýliskonu sinnar, og veittist með stórum hnífi úr eldhúsi íbúðarinnar að SD, unnusta hennar, þar sem hann lá sofandi í rúmi við hlið H. Stakk hann SD í kvið og olli með því innvortis áverkum, sem að mati lækna voru lífshættulegir. S bar, að er hann sá SD sofandi við hlið H, hafi hann fyllst slíku hatri í garð hans, að ekkert annað hefði komist að í huga sér en ráða hann af dögum. SD náði skjótum bata og beið ekki varanlegt heilsutjón. S þótti með verknaðinum hafa gerst sekur um tilraun til manndráps skv. 211. gr., sbr. 20. gr., alm. hgl. Var hann dæmdur í fimm ára fangelsi. Við ákvörðun refsingar var litið til hreinskilnislegrar játningar S og þess, að hann hafði ekki áður orðið uppvis að refsiverðri háttsemi og hafði þegar greitt að fullu bætur, sem SD fór fram á. Fjögurra ára fangelsi. Sératkvæði.	987
---	-----

Tolllagabrot

J var ákærð fyrir að hafa flutt ólöglega til landsins 68 þriggja pela flöskur af vodka, er hún var þerna á farmskipi. Við dómsrannsókn neitaði J afdráttarlaust sakargiftum. Hún bar brigiður á framkvæmd yfirheyrslna hjá Rannsóknarlögreglu ríkisins. Óvissa var um, hvort J var	
--	--

- kyntur framburður hennar að yfirheyrslu lokinni, svo og hvort vottur var að yfirheyrslunni, sbr. 37. gr. laga nr. 74/1974. Dómskýrslna vitna, sem báru J í vil við lögreglurannsókn, var ekki aflað, sbr. 75. gr. laga nr. 74/1974. Vitni, sem bar ákærðu í óhag við lögreglurannsókn, kvaðst fyrir dómi ekki geta staðið við þann framburð. Dráttur á málsmeðferð olli því, að gagna frá tollgæslu til framlagningar í málinu var ekki kostur, þegar eftir þeim var leitað. Vegna alls þess var slík óvissa um sekt J, að telja varð, að eigi væri nægilega fullnægt lagaskilyrðum til sakfellingar, sbr. 108. gr. nefndra laga, og var hún sýknuð af kröfum ákærvalds í málinu. 1268
- G var ákærður fyrir að hafa keypt bjór, sem fluttur hafði verið ólöglega til landsins. Brotið taldist ekki fyrnt, og var G dæmdur í 100.000 króna sekt og 30 daga varðhald til vara. Sjá: Fyrningu hafnað. 1854

Tómlæti

- Kaupendur urðu varir við galla á húsi fljótlega eftir að þeir tóku við því. Ósannað var, að kvartað hefði verið um gallana fyrr en tæp fjögur ár voru liðin frá því kaupendur tóku við húsinu. Með hliðsjón af 52. gr. laga nr. 39/1922 og dómvenju um réttaráhrif tómlætis varðandi kvartanir vegna galla í fasteignaviðskiptum töldust kvartanir kaupenda hafa komið of seint fram. Sjá: Fasteignakaup. 198
- F, sameigandi J að íbúð skv. þinglýstum kaupsamningi, falsaði nafn J og seljenda íbúðarinnar á skuldabréf, sem tryggt var með veði í íbúðinni. Eigi voru efni til að að fallast á, að J hefði með aðgerðarleysi samþykkt skuldbindingu skv. bréfinu, eftir að henni varð fölsunin ljós. Sjá: Fölsun. 717
- H höfðaði í nóv. 1987 mál til að koma fram efndum á skyldum seljenda skv. kaupsamningi um fasteign. Eignin var afhent kaupendum 1. jan. 1982. H var ekki talinn hafa sýnt slíkt tómlæti um að leita réttar síns, að varða ætti hann réttarspjöllum. Sjá: Fasteignakaup. 1040

Trygging

- Að kröfu Þ var lagt löghald á tiltekna fasteignir Ó hf. í Garðabæ ásamt fylgifé, einnig á vörubirgðir og lausafé, svo og eignarhluta Ó hf. í fasteign í Hafnarfirði. Í úrskurði fúgetaréttar var Þ gert að setja 10.000.000 kr. tryggingu. Ó hf. krafðist þess, að aðeins yrði lagt löghald á vörubirgðir sínar gegn því, að Þ legði fram viðbótartryggingu í reiðufé. Reisti félagið kröfu sína á 16. gr. laga nr. 18/1949. Í niðurlagi nefndrar lagagreinar er kveðið á um tryggingu gerðarbeiðanda

til handa gerðarþola vegna spjalla á kyrrsettum munum, er vörsluskiptum hafa sett, eða afnotamissis. Var því haldið fram, að með því að leggja löghald á vörubirgðir félagsins væri í reynd verið að svipta það umráðum yfir þeim og væri það síst viðurhlutaminni aðgerð en formleg vörslusvipting. Kröfu Ó hf. var hafnað þegar af þeirri ástæðu, að engin vörsluskipti hefðu átt sér stað.

937

Tryggingarbréf

- L hf. krafðist þess í uppboðsrétti, að við úthlutun uppboðsandvirðis ákveðinnar fasteignar kæmi tiltekin fjárhæð í sinn hlut. Reisti L hf. kröfuna á tryggingarbréfi, en skv. því var félaginu veðsett fasteignin „til tryggingar skilvísium og skaðlausum greiðslum á skuld að fjárhæð kr. 15.000.000,-, . . . bundinni lánskjaravísitölu með grunnvísitölu 1989 . . .“. Engin skírskotun var í bréfinu til víxilskulda eða nánari lýsing skuldarinnar, t.d. að því er varðaði gjalddaga. Með hliðsjón af þessu var því synjað, að bréf þetta tryggti greiðslur af umræddu veði á fram lögðum víxilkröfum L hf. og var kröfu félagsins hafnað. 1545
- Ágreiningslaust var, að tryggingarbréf, sem um ræddi í málinu, væri gild uppboðsheimild, en deildt var um það, hvort krafa samkvæmt víxli, er það átti að tryggja, væri fyrnd. Sératkvæði. 1748

Umboð

- Af bókunum í þingbók mátti ráða, að lítið hafi verið svo á, að R væri mættur í umboði B og K á uppboðsþingi, þar sem fram fór þriðja og síðasta sala á fasteign þeirra. Ætla mátti, að R hefði með ítrekuðum boðum í eignina, sem bókað var, að væru vegna uppboðspólans K, haft áhrif á framgang uppboðsins og þannig hugsanlega skert hagsmuni B og K. Bar því að ómerkja meðferð uppboðsmálsins frá og með nefndu þinghaldi. 283
- K gaf J, héraðsdómslögmanni, umboð til að annast fyrir sig hjónaskilnaðarmál. J undirritaði yfirlýsingu f.h. K, þar sem K afhenti börnum sínum sem fyrirfram greiddan arf 50% eignarhluta í tiltekinni íbúð. Í yfirlýsingunni voru talin upp áhvílandi veðlán, sem K tæki að sér að greiða. Eins og málið var vaxið var ekki unnt að fallast á, að umboð J hefði falið í sér heimild til að skuldbinda K með þessum hætti. Sú ráðstöfun, sem þar var mælt fyrir um, þótti út af fyrir sig ekki vera í eðlilegum tengslum við frágang skilnaðarmálsins, enda var hennar

að engu getið í skilnaðarleyfi eða samningi um skilnaðarkjör. K átti ekki að þurfa að bera halla af skorti á sönnun um, að J hefði ekki haft fullgilt umboð eða farið út fyrir umboð sitt, sbr. 1. mgr. 25. gr. laga nr. 7/1936. Eftirfarandi afborganir fyrir hönd K af lánum áhvílandi á nefndri íbúð þóttu ekki, eins og hér stóð á, veita næga sönnun um heimild J til hinnar umdeildu ráðstöfunar. Var K sýknaður af kröfum fyrrverandi eiginkonu sinnar og barna, m.a. um skyldu hans til að greiða umrædd véðlán. Sératkvæði. 342

J héraðsdómslögmaður krafðist þess, að héraðsdómari úrskurðaði, að sér væri heimilt að heimsækja X, sem sviptur var lögræði. Kröfunni var vísað frá dómi. J kærði úrskurðinn. Í dómi Hæstaréttar segir, að J hafi snúið sér til héraðsdómara án þess að hafa skriflegt umboð frá X og yrði að líta svo á, að J væri persónulega sóknaraðili fyrir Hæstarétti. Meðal annars umboðsskortur J til að annast fyrir X málarekstur þennan olli því, að málið var ófyrirsynju kært til Hæstaréttar. 515

Ó krafði B persónulega og f.h. einkafirma hans Útgáfufélagsins Bross um greiðslu skuldar skv. víxli, sem samþykktur var af H f.h. Útgáfufélagsins Bross, en Ó hafði þurft að leysa víxlinn til sín í banka. B hélt því fram, að H hefði samþykkt víxlinn f.h. Útgáfufélagsins Bros hf., en láðst hefði að setja stafina h.f. aftan við firmanafnið. H hefði hins vegar enga heimild haft til að skuldbinda Útgáfufélagið Bros, sem hefði verið einkafirma sitt, uns því var breytt í hlutafélag. Umræddur víxill, sem átti rætur að rekja til skuldar Útgáfufélagsins Bross við Borgarprent, var framlenging á eldri víxli. Ekki kom fram, hvernig háttað var ritun samþykkis á upphaflega víxlinn. H og B áttu samstarf um bókaútgáfu á þeim tíma, er hér skipti máli. Prentun vegna hennar annaðist Borgarprent. H var hluthafi í Útgáfufélaginu Bros hf. og framkvæmdastjóri þess. Virtist hann hafa komið mikið fram út á við vegna bókaútgáfunnar. Eins og atvikum var háttað var fallist á það með Ó, að hann hefði mátt ætla, að H hefði umboð B til að samþykkja umræddan víxil vegna Útgáfufélagsins Bross, og var B f.h. einkafirma síns Útgáfufélagsins Bross, dæmdur til að greiða Ó víxlinn. 780

Á tókst ekki að sanna, að um það hefði verið samkomulag, að hann greiddi kaupverð fasteignar til J, sem sá um sölu hennar. Fasteignasala felur ekki í sér, án sérstakrar tilgreiningar, heimildir til handa þeim, sem hana annast, til að veita kaupverði viðtöku fyrir hönd

seljanda, sbr. 9. gr. laga nr. 34/1986. F bar að tryggja sér sönnun um slíkt umboð til J áður en hann mátti greiða honum.	1022
--	------

Umboðssamningur

Sjá: Gjaldþrot, umboðssamningur.	2203
---------------------------------------	------

Umboðssvik

Þ var sakfelldur fyrir auðgunarbrot, m.a. umboðssvik. Notaði hann í staðgreiðsluviðskiptum greiðslukort, sem gefið var út til hans af banka, en hafði vegna misnotkunar hans verið sett á vákortalista. Varðaði þetta við 249. gr. alm. hgl.	174
---	-----

Umferðarlög. Sjá bifreiðar.

Uppboðsafsal

Sjá: Nauðungaruppboð.	1352
----------------------------	------

Uppboðsandlag

Sjá: Nauðungaruppboð.	1690
----------------------------	------

Uppboðsbeiðni

Sjá: Nauðungaruppboð.	1473
----------------------------	------

Uppboðsheimild

Sjá: Nauðungaruppboð.	1425, 1748
----------------------------	------------

Uppgjör

Sjá: Samningar.	886
----------------------	-----

Úrskurður í Hæstarétti

Við þingfestingu í Hæstarétti 1. febr. 1991 fékk áfrýjandi fjögurra mánaða frest. Eftir það fékk hann fjórum sinnum fresti. Af hálfu stefnda var ekki sótt þing fyrr en við fyrirtöku málsins í mars 1992, og óskuðu þeir þá eftir að koma að vörnum í málinu. Áfrýjandi mótmælti því. Þingsókn féll niður í héraði af hálfu stefndu. Þrettán mánuðir voru

liðnir frá þingfestingu. Ekki var sýnt fram á, að stefndu hefðu brýna hagsmuni af því að koma að vörnum fyrir Hæstarétti. Var kröfu þeirra því hafnað. 501

Úrskurður felldur úr gildi.

Sjá: Úrskurður stjórnar Lögmannafélags Íslands. 1526

Úrskurður stjórnar Lögmannafélags Íslands

Hæstaréttarlögmaður kærði úrskurð stjórnar Lögmannafélags Íslands. Í lögum félagsins segir, að stjórnarmenn skuli vera fimm. Vald stjórnarinnar skv. 8. gr. laga nr. 61/1942 er þess eðlis, að því verður jafnað til dómssvalds í þeim mæli, að meginreglur um almenna dómstóla gilda um stjórnina, þegar hún starfar á grundvelli 3. mgr. 8. gr. Það er íslensk réttarfarsregla, að dómstólar skuli vera fullskipaðir, þegar þeir taka endanlegar ákvarðanir. Var því rétt, að fimm menn ættu hlut að umræddum úrskurði. Einn vék úr stjórninni, þegar um málið var fjallað, og stóðu fjórir stjórnarmenn að úrskurðinum. Eins og á stóð bar að kalla til varamann. Þar sem það var ekki gert, þótti ekki hjá því komist að fella hinn kærða úrskurð úr gildi. 1526

Héraðsdómari kærði hæstaréttarlögmann fyrir stjórn Lögmannafélags Íslands og krafðist þess, að hann yrði áminntur og honum gert að greiða sekt í styrktarsjóð félagsins fyrir framferði í störfum. Tilefni kærunnar voru ummæli um héraðsdómarann í viðtali lögmannsins við blaðamann, þar sem dómarinn var sakaður um ávirðingu í embættisfærslu í skiptaréttarmáli. Stjórnin taldi, að lögmaðurinn hefði ekki brotið gegn ákvæðum 5. gr. siðareglna LMFÍ með því að svara beinum spurningum blaðamannsins. Hins vegar hefði hann ekki gætt nægilega þeirra skyldna, sem á honum hvíldu skv. 18. gr., sbr. til hliðsjónar 2. gr., siðareglna félagsins og þar með brotið gegn þeim. Með hliðsjón af því og með vísun til 3. mgr. 8. gr. laga nr. 61/1942 veitti stjórnin lögmanninum áminningu. Hæstiréttur staðfesti úrskurðinn, en fyrri úrskurður stjórnarinnar hafði verið felldur úr gildi, sbr. hér að framan bls. 1526, þar sem stjórnin stóð ekki fullskipuð að honum. 2335

Útburður

Umráðendur fasteignar viku af eigninni áður en til útburðar kæmi. Úrskurður var ekki kveðinn upp um, hvort útburður mætti fara fram. Eins og málið lá fyrir Hæstarétti sýndi áfrýjandi ekki fram á, að

hann hefði lögmæta hagsmuni af því, að kveðið væri á um réttmæti útburðargerðar. Bar því að vísa málinu frá Hæstarétti.	775
Krafa um, að Þ yrði borin út af jörð, var tekin til greina í fógetarétti. Þ kærði úrskurðinn og krafðist þess, að hann yrði felldur úr gildi. Þ vék af jörðinni, án þess að til útburðar kæmi, og höfðaði mál gegn gerðarbeiðanda til viðurkenningar á forkaupsrétti sínum að jörðinni. Að svo komnu máli þótti Þ ekki hafa lögmæta hagsmuni af því, að kveðið yrði á um réttmæti fyrirhugaðrar útburðargerðar.	1453
Í hf. krafðist útburðar B úr húseign, sem Í hf. hafði verið lögð út við nauðungaruppböð sem ófullnægðum veðhafa. Taldi Í hf. sig óbundinn af leigumála milli B og fyrri eiganda húsnæðisins. Byggðist krafa Í hf. á því, að samningurinn væri ógildur, en af hálfu B var hinu gagnstæða haldið fram. Við svo búið brast lagaskilyrði til þess, að krafa Í hf. um útburð skv. 78. gr. laga nr. 90/1989 mætti ná fram að ganga.	1687
F krafðist útburðar H úr leiguhúsnæði. Í málinu greindi aðila m.a. á um það, hvort tilteknum ákvæðum laga nr. 44/1979 yrði beitt um skildaga samninga um leigu húsnæðis á stúdentagarði, svokölluðum hjónagarði. Hér var um réttarágreining að ræða, sem ekki varð skorið úr í útburðarmáli á grundvelli Norsku laga Kristjáns konungs V. frá 15. apríl 1687, VI. bók, 14. kapitula, 6. grein, um ofríki og herverk, sbr. 78. gr. laga nr. 90/1989. Sératkvæði.	1812

Úthlutun uppboðsandvirðis

Stjórn verkamannabústaða í Reykjavík úthlutaði G 1980 íbúð, er um giltu sérstakar reglur um verkamannabústaði, sbr. þágildandi lög nr. 51/1980. Skuldabréfi á 1. veðrétti fyrir eftirstöðvum kaupverðs og afsali til G fyrir íbúðinni frá Byggingarsjóði verkamanna, sem var þinglýstur eigandi, var þinglýst í okt. 1983. Á tímabilinu frá 15. sept. 1982 til 26. ágúst 1983 var þinglýst níu fjárnámum á eignina, öllum með atugasemdum um eignarhald. Íbúðin var seld á nauðungaruppbóði 1985 og skv. frumvarpi að úthlutun uppboðsandvirðis átti nefnt skuldabréf að víkja fyrir fjárnámunum. Samkvæmt dómi Hæstaréttar skyldi veðréttur Byggingarsjóðs verkamanna ganga fyrir rétti fjárnámshafanna. Sjá: Verkamannabústaðir.	269
Aðila greindi á um það við úthlutun uppboðsandvirðis fasteignar, hvort tilgreining veðs í veðskuldabréfi, sem uppboðspoli hafð gefið út til lánastofnunar, fullnægði ákvæðum laga nr. 18/1887 um veðsetningu. Sjá: Veð.	1434
Í framsali til A hf. við kaup hans á verðtryggðum veðskuldabréfum ritaði	

seljandi nafn sitt, en kaupanda var ekki getið. Við úthlutun uppboðsandvirðis eftir sölu hinnar veðsettu eignar á nauðungarupboði var um það að deilt, hvort A hf. ætti rétt á verðbótum á kröfu sína skv. veðskuldabréfunum. Þegar málsatvik voru virt, þótti bera að líta svo á, þrátt fyrir skilyrði 1. tl. 39. gr. laga nr. 13/1979 um nafnskráningu sem skilyrði fyrir verðtryggingu, að vanræksla á nafnskráningu A hf. á veðskuldabréfin við kaup hans á þeim ætti ekki, eins og hér stóð sérstaklega á, að haggja við verðtryggingu þeirra. Sératkvæði Sjá: Verðtrygging.

1531

Kröfu L hf. um úthlutun uppboðsandvirðis fasteignar á grundvelli tryggingarbréfs var hafnað, þar sem bréfið var ekki talið tryggja greiðslur af veðinu á fram lögðum víxilkröfum L hf. Sjá: Tryggingarbréf.

1545

Samkvæmt frumvarpi að úthlutun uppboðsandvirðis fasteignar skyldi lögveðskrafa sveitarsjóðs vegna gatnagerðargjalds greiðast að fullu. Samningsveðhafi mótmælti þessu á þeim grundvelli, að lögveð fyrir gjaldinu hafi fallið niður vegna þeirrar tilhögunar, sem á var höfð við greiðslu þess og framgöngu sveitarsjóðs við innheimtu þess. Gefið var út verðtryggt skuldabréf vegna greiðslu gjaldsins á fjórum árum. Þetta var ekki talið raska lögveðsréttinum, og var ákvæði frumvarps að úthlutunargerð staðfest.

1622

L krafðist 51.810.330 kr. auk dr.vaxta af uppboðsandvirði fasteignar. Krafan að því er tók til höfuðstóls og dr.vaxta sundurliðaðist þannig: Skuldabréf á 3. veðrétti 19.493.574 kr., auk dr.vaxta frá 30. sept. 1987 til 6. okt. 1988, 9.585,891 kr. Skuldabréf á 5. veðrétti 15.104.180 kr., auk dr.vaxta frá 30. sept. 1987 til 6. okt. 1988, 7.427.424 kr. Samtals 51.611.069 kr. Meginágreiningur málsaðila lauta að því, hvort samningsvextir, sem skv. kröfulýsingu L féllu á veðkröfu hans 1987, ættu ásamt dr.vöxtum af þeim að koma til fullrar greiðslu á undan veðkröfum réttlægri veðhafa, eða hvort ákvæði laga nr. 23/1901 stæði því í vegi. Í uppboðsbeiðnum L 30. sept. 1988 gerði hann kröfu um greiðslu á hæstu lögleyfðu dr.vöxtum af höfuðstól bréfanna í öðru tilvikinu frá 17. mars 1987 og í hinu frá 30. s.m. og til greiðsludags. Eignin var seld nauðungasölu 6. okt. 1988. Með bréfi 18. jan. 1989 lýsti L kröfu sinni skv. veðbréfunum í uppboðsandvirðið, 51.810.330 kr. Var útreikningur vaxta í fjárhæðinni að nokkru miðaður við samningsvexti og að öðru leyti við dr.vexti. Með bréfi 17. feb. 1989 lýsti L kröfunni að nýju, og nam hún þá 52.787.998 kr. með innheimtukostnaði. Var nú aðeins reiknað með dr.vöxtum frá 30. sept. 1987 til 6. okt. 1988. Uppboðshaldari gaf bréfinu frá 17. febr. ekki

gaum. Hann tók í frumvarpið til úthlutunar kröfu L, 51.810.330 kr. Ekki var um það deilt, að uppboðskrafa þriðjumanns var tekin fyrir í uppboðsrétti 18. júní 1987, og var því skv. ákvæðum í bréfum L heimilt að krefja um vexti af þeim frá 30. sept. 1987, sbr. 9. gr. vaxtalaga nr. 25/1987. Eigi hafði L glatað rétti til að reisa aðalkröfu sína á áðurgreindum útreikningi, svo sem hann gerði í uppboðsbeiðnum. Á hinn bóginn gat hann ekki hækkað kröfu sína frá bréfinu 18. jan. 1988. Samkvæmt þessu var byggt á nefndri sundurliðun L og fékk hann 199.261 kr. upp í innheimtukostnað, eða alls 51.810.330 kr. 1815

Útivist

Sjá: IV. Efnisskrá til yfirlits

Vanefndauppboð

Vanefndauppboði var áfrýjað til Hæstaréttar. Áfrýjunin tók aðeins til þess. Var málinu vísað frá Hæstarétti sökum þess, að eigi varð um vanefndauppboðið fjallað nema sem hluta af nauðungaruppboðinu í heild. 980

Vanhæfi dómara. Sjá: Dómarar

Vanlýsing

Sjálfsskuldarábyrgðarmenn á skuldabréfi létu ekki sækja þing í áskorunarmáli. Var áskorunarstefnan árituð um aðfararhæfi og fjárnám gert. Þeir áfrýjuðu hvoru tveggja, kröfðust sýknu og reistu sýknukröfu á því, að eigandi bréfsins hefði ekki lýst kröfu vegna þess í protabú aðalskuldara. Þeir fengu ekki skv. 45. gr. laga nr. 75/1973 komið að vörnum fyrir Hæstarétti og voru áritun og fjárnámsgerð staðfestar. 767, 771

Varnarþing

F, sem átti lögheimili í Hvalfjarðarstrandarhreppi, var stefnt fyrir auka-dómþing Dalasýslu. F var krafinn um greiðslu kostnaðar við þvingunaraðgerð á grundvelli búfjárræktarlaga nr. 31/1973. Var þar um að ræða fullnustu vegna réttarbrots, og var því eftir 84. gr. laga nr. 85/1936 heimilt að reka málið í Dalasýslu. Sératkvæði. 206

G, sem átti varnarþing í Reykjavík, var ranglega stefnt fyrir bæjarþing Hafnarfjarðar. Þing var ekki sótt af hálfu G, og var hann dæmdur til að greiða kröfu stefnanda. G áfrýjaði, krafðist ómerkingar og frávis-

unar frá héraðsdómi. Við upphaf munnlegs málflutnings fyrir Hæstarétti lýsti lögmaður mótaðila því yfir, að hann væri samþykkur kröfu G, þar sem rangt varnarþing hlyti eitt úr af fyrir sig að ráða málinu til lykta. Samkvæmt þessu og með skírskotun til 1. mgr. 75. gr. laga nr. 85/1936 bar að fella hinn áfrýjaða dóm úr gildi og vísa málinu frá héraðsdómi.	882
Á átti heima á Ísafirði, er krafa um gjaldþrotaskipti á búi hans barst skiptaráðanda þar 12. júlí 1990. Var krafan réttilega send honum, sbr. 1. tl. 3. gr. laga nr. 6/1978, og var ítrekun kröfunnar 20. mars 1990 það því einnig, sbr. 1. gr. tilskipunar frá 21. júní 1793, sbr. 95. gr. laga nr. 3/1978, en þá var heimilisfang Á í USA. Á var því stefnt til réttis varnarþings á Ísafirði. Sjá: Stefnubirting.	1450
Á og M sömdu um varnarþing í Hamborg. Á grundvelli þess samnings gekk dómur fyrir dómstóli þar um kröfu Á gegn M. Tilraunir til að fá dómskuldina greidda báru ekki árangur. Höfðaði A því mál fyrir bæjarþingi Reykjavíkur og hafði þar uppi sömu kröfu. Héraðsdómari vísaði málinu frá, þar sem krafa í því væri sprottin af nefndum samningi og yrði því aðeins gerð fyrir dómi í Hamborg. Hæstiréttur féllst ekki á þetta. Málshöfðunina yrði að skilja svo, að hún miðaði einungis að því að afla hinum erlenda dómi aðfararhæfis hér á landi. Þar eð varnarþingssamningi aðila hafði verið fullnægt, yrði að fallast á það með Á, að það væri óeðlileg niðurstaða að meina honum að fá úrlausn hérlands dómstóls um kröfu sína. Var héraðsdómur því felldur úr gildi.	2198

Varnir. Varnir í víxilmáli.

Í víxilmáli sýndi lögmaður stefnda, samþykkjanda víxils, ekki fram á, að spurning, er hann beindi til stefnanda, varðaði varnir, sem hafa mætti uppi í víxilmáli gegn mótmælum hans, sbr. 208. gr. laga nr. 85/1936. Dæmt var, að stefnanda væri óskyldt að svara spurningunni.	465
Þing var ekki sótt af hálfu stefndu fyrr en í reglulegu þinghaldi 13 mánuðum eftir þingfestingu máls í Hæstarétti. Óskuðu þeir þá eftir, gegn mótmælum áfrýjanda, að koma að vörnum. Ekki var sýnt fram á, að stefndu hefðu brýna hagsmuni af því. Var kröfu þeirra því hafnað.	501
Stefndu báru fram þá varnarástæðu í héraði, að stefnandi hefði ekki eignast með lögmatrí heimild víxil, sem kröfur hans byggðust á, og gæti því ekki átt aðild að innheimtu hans fyrir dómi. Slíka varnarástæðu mátti hafa uppi í víxilmáli skv. a-lið 1. mgr. 208. gr. laga nr. 85/1936, sbr. nú a-lið 1. mgr. 118. gr. laga nr. 91/1991. Lögmennt aðila fjölluðu	

um þessa varnarástæðu í flutningi málsins bæði í héraði og fyrir Hæstarétti, og málið var að fullu skýrt, að því er hana varðaði. Við svo búið þótti eftir atvikum rétt að leggja efnisdóm á málið í Hæstarétti.	1780
---	------

Vátrygging. Sjá: Vátryggingarsvik.

Vátryggingarsvik

A var ákærð fyrir brennu með því að hafa valdið eldsvoða í íbúð sinni. Jafnframt var henni gefið að sök að hafa með þessu gert tilraun til vátryggingarsvika, þar sem fyrir henni hefði vakað að fá vátryggingarbætur fyrir brunatjón greiddar úr vátryggingu, er hún hafði keypt tveim dögum áður. Margt þótti benda til, að A hefði valdið eldsvoðanum, en ekki var loku fyrir það skotið, að aðrir kynnu að hafa átt þar hlut að. Gegn neitun A þótti ekki komin fram full sönnun um sök hennar, sbr. 108. gr. laga nr. 74/1974, og var hún sýknuð af kröfum ákærvalds í málinu. Sjá: Brenna.	225
S og G framvísuðu röngum tjónstilkynningum hjá vátryggingafélagi í þeim tilgangi að fá bætur greiddar. Sjá: Fjársvik.	439
Sannað þótti, að Á hefði gert ráðstafanir í því skyni, að bátur hans eyðilegðist í eldi og vátryggingarbætur fengjust greiddar. Varðaði þetta við 248. gr., sbr. 20. gr., alm. hgl. Á sætti sex mánaða fangelsi, þar af fjóra skilorðsbundið.	1077

Veð. Sjá Veðréttur

Veðréttur

Við úthlutun uppboðsandvirðis húseignar, sem var verkamannabústaður, er um giltu sérstakar reglur, sbr. þágildandi lög nr. 51/1980, gekk veðréttur Byggingarsjóðs verkamanna í eigninni skv. skuldabréfi, sem þinglýst var í okt. 1983, fyrir rétti fjárnámshafa, þótt fjárnámum hefði verið þinglýst á tímabilinu sept. 1982 til ágúst 1983. Sjá: Verkamannabústaðir.	269
S hf. gaf út skuldabréf 13. jan. 1984 fyrir láni hjá Iðnlánasjóði og tryggði með veði í fasteign ásamt öllum vélum og tækjum tilheyrandi verksmiðju þeirri, sem starfrækt var á eigninni, svo sem heimilt var skv. 1. mgr. 6. gr. laga nr. 18/1887. Veðskuldabréfið var afhent til þinglýsingar 16. s.m. og fært í fasteignabók næsta dag. S hf. var veitt lán úr Lífeyrissjóði mál- og skipasmiða 3. júní 1985, sem tryggt var með	

veði í sömu fsteign ásamt tilheyrandi tækjum, en nánari tilgreining þeirra fólst í áritun á skuldabréfið um að lífeyrissjóðnum væri veðsett með 1. veðrétti tiltekin vél ásamt búnaði. Veðskjal þetta var lagt inn til þinglýsingar daginn eftir útgáfu og innfært s.d. Báðir veðhafar fullnægðu þeim skilyrðum, sem greinir í 1. mgr. 48. gr. laga nr. 39/1978. Við nauðungarsölu á fasteigninni kom ekkert upp í kröfu Iðnlánasjóðs skv. nefndu veðskuldabréfi. Var þá nefnd vél seld á nauðungaruppboði og því, sem til úthlutunar kom af uppboðsandvirði hennar, úthlutað Iðnlánasjóði. Því undi lífeyrissjóðurinn ekki og krafðist greiðslu þeirrar fjárhæðar. Veðsetningin fyrir láni Iðnlánasjóðs var heimil skv. 1. mgr. 6. gr. laga nr. 18/1887. Hún gekk framar veðsetningu til lífeyrissjóðsins, þótt veðskjal Iðnlánasjóðs væri ekki jafnframt skráð í lausafjárnótt. Kröfu lífeyrissjóðsins var hafnað. 1434

Veðskuldabréf

Sjá: Fölsun. 717

Verðbréfamiðlun

Á og P, eigendur verðbréfafyrirtækis, voru ákærðir fyrir fyrir ýmsa þætti í starfsemi fyrirtækisins. Sjá: Fjárdráttur og ólögmætir viðskiptahættir. .. 1101

Verðtrygging

A hf. hafði keypt hjá verðbréfafyrirtækinu K hf. þrjú skuldabréf að nafnverði alls 3.000.000 kr. Bréfin voru við útgáfu nafnbréf, bundin lánskjaravísitölu og tryggt með veði í fasteign. Í framsali bréfanna til A hf. við kaup á þeim var nafn félagsins ekki skráð, en skv. 39. gr. laga nr. 13/1979 er nafnskráning skilyrði fyrir verðtryggingu skuldbindinga skv. lögunum. Hin veðsetta fasteign var seld á nauðungaruppboði. Við úthlutun uppboðsandvirðis var ekki tekið tillit til verðtryggingar bréfanna. Því undi eigandi þeirra ekki og var stofnað til sérstaks uppboðsréttarmáls um ágreininginn. Í úrskurði uppboðsréttar var kröfu A hf. um verðbættan höfuðstól bréfanna með vöxtum hafnað. Í dómi Hæstaréttar segir m. .a., að fyrirsvarsmáður A hf. hafi við kaup bréfanna mátt ætla, að sérþekking á sviði verðbréfa- viðskipta væri til staðar hjá starfsfólki K hf. og af hálfu fyrirtækisins myndi í hvívetna gætt fyrirmæla laga, þannig, að öryggi viðskiptanna að því leyti væri tryggt. Á kvittun K hf. fyrir greiðslu kaupverðs bréfanna kom fram nafn A hf. og þar var tekið fram, að um verðtryggt veðskuldabréf væri að ræða. Bréfin voru keypt viku eftir útgáfu

þeirra. Þau voru í bókhaldi A hf. færð á sérstakan reikning yfir verðtryggð skuldabréf og framreiknuð skv. hækkun lánsklaravísitölu. Þetta varð að skilja svo, að þau hefðu verið réttilega talin fram til skatts. Af þessu mátti draga þær ályktanir, að A hf. hefði verið í góðri trú um, að lagaskilyrðum hefði verið fullnægt um viðhald verðtryggingarákvæðis bréfanna við stofnun eignarhalds hans á þeim, og jafnframt, að hann hefði engan hag af því haft, að bréfin væru ekki skráð á nafn hans. Ekki varð séð, að í reynd hefðu nokkrir lögvarðir hagsmunir raskast við það, að nafnskráning A hf. á bréfin fóst fyrir. Á hinn bóginn blasti það við, næðu kröfur hans ekki fram að ganga, að aðrir, sem hagsmuni áttu af úthlutun uppboðsandvirðis veðsins, myndu hagnast stórlega á kostnað hans miðað við hinn upphaflega tilgang skuldara. Þegar framanskráð var virt, varð að líta svo á, þrátt fyrir skilyrði 1. tl. 39. gr. laga nr. 13/1979, að vanræksla á nafnskráningu A hf. á veðskuldabréfin við kaup hans á þeim, ætti ekki, eins og hér stóð sérstaklega á, að haggja við verðtryggingu þeirra. Sér-
atkvæði. 1531

Verjandi

- Talið athugavert með vísun í XI. kafla laga nr. 74/1974, að skipaður verjandi í opinberu máli var hvorki mættur í þinghaldi sakadóms, er vitni voru yfirheyrð, né síðar, er málið var munnlega flutt af verjanda hálfu, heldur fulltrúi hans. 1268
- Eftir að R var skipaður verjandi í opinberu máli, mætti fulltrúi hans tvisvar við yfirheyrslur vitna. Yfirheyrsla vitna er að jafnaði þáttur í flutningi máls. Skipun verjanda er persónubundin, og er honum skylt að annast sjálfur flutning málsins. Varð því að finna að því, sbr. XI. kafla laga nr. 74/1974, sbr. 41. gr. laga nr. 19/1991, að verjandinn rækti ekki skyldur sínar að þessu leyti. Bar dómara málsins að grípa í taumana. 1792

Verkamannabústaðir

Stjórn verkamannabústaða í Reykavík úthlutaði G 1980 íbúð í raðhúsi, sem byggt var skv. þágildandi lögum nr. 51/1980. Stjórn verkamannabústaða í Reykjavík, sem var þinglýstur eigandi, afhenti G íbúðina í des. 1981. Er G hafði lokið greiðslu 10% af kaupverði á júní 1983, fékk hún afsal og gaf jafnframt út skuldabréf fyrir eftirstöðvum

kaupverðs, sem tryggt var með 1. veðrétti í eigninni. Hvoru tveggja var þinglýst í okt. 1983. Frá sept. 1982 til ágúst 1983 var þinglýst níu fjárnámum á fasteignina, öllum með athugasemdum þess efnis, að G væri ekki þinglýstur eigandi eða að stjórn verkamannabústaða væri þingl. eigandi. Eignin var seld á nauðungaruppbóði í apríl 1985. Samkvæmt frumvarpi að úthlutun uppboðsandvirðis fengu átta fjárnámshafar fullnustu krafna sinna, en á eftir þeim kom Byggingarsjóður verkamanna. Mótmælti hann frumvarpinu með þeim rökum, að fjárnám, sem gerð voru í eigninni áður en G eignaðist hana, ættu að víkja fyrir lögbundnum 1. veðrétti sjóðsins. Um ágreining þenna var rekið sérstakt uppboðsréttarmál. Um verkamannabústaði gilda sérstakar reglur, sbr. lög nr. 51/1980, er giltu á umræddum tíma (síðar lög nr. 86/1988). Samkvæmt IV. kafla laganna annast Byggingarsjóður verkamanna lánveitingar til félagslegra íbúðabygginga, og stjórnir verkamannabústaða ráðstafa íbúðum eftir þeim reglum, sem ákveðnar eru í lögnum og reglugerð nr. 527/1980. Ljóst er af þeim reglum, að íbúðir þessar lúta ekki venjulegum reglum í fastseignaviðskiptum. Efnalitlu fólki og fólki, sem á í erfiðleikum, gefst kostur á að eignast íbúðir á sérstökum kjörum, sem að öllu leyti eru lögbundin, m.a. með láni úr Byggingarsjóði verkamanna, sem nema má allt að 90% af kostnaðarverði íbúðar og endurgreiðist á 42 árum. Lán þetta skal vera tryggt með 1. veðrétti í viðkomandi íbúð, sbr. 1. mgr. 52. gr. laga nr. 51/1980. Samkvæmt 51. gr. laganna er íbúðareignanda óheimilt að veðsetja íbúð í verkamannabústöðum fyrir öðrum lánum en lánum Byggingarsjóðs verkamanna fyrstu 15 árin frá útgáfu afsals. Fjárnám má aðeins gera í réttindum, sem fengin eru, þegar það fer fram, sbr. 1. mgr. 28. gr. laga um aðför nr. 19/1887. Samkvæmt 50. gr. laga nr. 51/1980 skal gefa út afsal gegn yfirtöku áhvílandi skulda og skv. 2. mgr. 14. gr. reglugerðar nr. 527/1980 er útgáfa skuldabréfs fyrir láni hjá Byggingarsjóði verkamanna skilyrði þess, að eigandi fái afsal fyrir íbúðinni. Þegar virt voru lagaákvæði um byggingu verkamannabústaða og höfð í huga þau sjónarmið, sem liggja þeim að baki, varð að líta svo á, að Byggingarsjóði verkamanna bæri óskertur 1. veðréttur fyrir láni sínu, enda þótt fjárnám-unum hefði verið þinglýst áður en þinglýsing veðskuldabréfsins fór fram. Samkvæmt því skyldi veðréttur Byggingarsjóðs verkamanna ganga fyrir rétti fjárnámshafanna. Breytti ekki þeirri niðurstöðu, þótt ekki hefði verið farið að öllu leyti eftir settum reglum við afhendingu íbúðarinnar.

Verkkaup

Í máli H hf. til heimtu verkkaups var nokkrum mönnum stefnt vegna B sem sameignarfélags, en B var í reynd samvinnufélag. Héraðsdómur var af þeim sökum ómerktur. 1992

Verksamningur

Ó og V tóku að sér viðgerðir á fjölbýlishúsi, sem var að 20% í eigu F. Var gerður verksamningur við stjórn húsfélagsins, en í reynd var þar um að ræða alla íbúðareigendur í húsinu. Við undirskrift samningsins fyrir sitt leyti bætti F við svofelldu ákvæði um greiðslutilhögun: „F greiði ca 1/3 (33%) kostnaðar við verkið samkvæmt tilboði og verksamningi með jöfnum greiðslum, á meðan á verki stendur, og tvo þriðju eigi síðar en sex vikum eftir að verkinu er að fullu lokið.“ Samkvæmt því var F skuldbundinn til að greiða Ó og V 20% umsaminna verklauna fyrir viðgerðirnar, en þeir byggðu kröfu sína eingöngu á lokareikningi fyrir verkið fullunnið. 291

B, húseigandi, og G, múrarameistari, gerðu verksamning, þar sem G tókst á hendur að múra hús B að innan og utan. Samið var um verklok innan tiltekins tíma og 50.000 kr. dagsektir fyrir hvern dag, sem drægist að ljúka verkinu. B krafðist 6.600.000 kr. dagsekta úr hendi G vegna dráttar á verkinu, sem haft hefði margháttað afleiðingar í för með sér. Vinnupallar fullnægðu ekki öryggiskröfum skv. reglugerð nr. 204/1972, sbr. bráðabirgðaákvæði í lögum nr. 46/1980, 2. tl. B bar ábyrgð á gerð vinnupallanna gagnvart G. Sýndi B ekki fram á, hvenær endanlega var bætt úr ágöllum þeirra. Var G því sýknaður af kröfu um dagsektir vegna múrverks utan húss. Ágreiningslaust var, að G lauk múrverki innan húss innan tímamarka skv. verksamningi að öðru leyti en því, að eftir stóðu verkþættir, er hann taldi sig ekki geta unnið fyrr en tilteknu tréverki væri lokið. Var sá dráttur ekki á ábyrgð G. B sannaði ekki, hvenær G var gert fært að ljúka verkinu. G taldist mundu hafa getað lokið því að fullu innan umsaminna tímamarka, hefðu ekki komið til tafir af hálfu B. Tjón B vegna tafa á því, að múrverki væri lokið að fullu, taldist óverulegt. G var sýknaður af kröfu B að öðru leyti en því, að honum var gert að greiða B kostnað við að ljúka því, sem eftir var af múrverki innan húss. Taldist það fjögurra daga verk og var G gert að greiða B 32.000 kr. Var miðað við útselda vinnu múrarameistara. 1009

Samkvæmt drögum að verksamningi tók E að sér ræstingastörf fyrir B í

- Viðey, þar sem B rak veitingastarfsemi. Ágreiningur varð um vinnu-
tilhögun og endurgjald. Sjá: Sönnun. 1647
- S, húsasmíðameistari, tók að sér smíði steypumóta að húsi E. Fyrir verkið
átti hann að fá greitt skv. uppmælingu. Ágreiningur varð milli aðila
um framkvæmd verksins og gæði þess, svo og um rétt S til sérstakrar
greiðslu fyrir handlang, tímavinnu, akstur og leigu á sög. Krafa S um
greiðslu eftirstöðva vegna uppmælingar var tekin til greina. Gegn
mótmælum E tókst S ekki sönnun þess, að um sérstaka greiðslu fyrir
handlang hefði verið samið. Þá sýndi S ekki fram á, að svo afdráttar-
laus venja væri fyrir því, að greiða bæri sérstaklega fyrir slíkt eða fyr-
ir tímavinnu, akstur og leigu tækja, þegar sambærilegt verk er unnið
í uppmælingu, að taka bæri þá þætti í kröfugerð hans til greina á
þeim grundvelli. Var E því sýknaður af þeim. Kröfu E um bætur
vegna galla á verkinu var hafnað, þar sem engin haldbær gögn voru
lögð fram af hálfu E, er staðfestu galla á verkinu. 1698

Verslunarkaup

- Sjá: Hlutafélög. 1092

Vextir

- Sjá: Úthlutun uppboðsandvirðis. 1815
- Samkvæmt dómi Hæstaréttar 16. okt. 1991 í máli nr. 492/1989 var E gert
að greiða Á 291.505 kr. með tilteknum dr.vöxtum á mánuði frá 1.
apríl 1986 til 1. maí 1987, en dr.vöxtum skv. 10. gr. laga nr. 25/1987
frá þeim degi til greiðsludags. Ágreiningur varð um uppgjör dóm-
skuldarinnar. Taldi E sig eiga að greiða flata vexti og greiddi dóm-
skuldina í samræmi við það 5. nóv. 1991 með 975.688 kr. Á taldi á
hinn bóginn, að sér væri heimilt að leggja dr.vextina við höfuðstól
skuldarinnar á tólf mánaða fresti, fyrst 1. maí 1988, og krafðist fjár-
náms fyrir ógreiddum eftirstöðvum í samræmi við það, 490.635 kr.
Með úrskurði fógetaréttar Reykjavíkur var kröfu Á hafnað. Í dómi
Hæstaréttar segir m.a., að skv. skýru orðalagi 12. gr. vaxtalaga nr. 25/
1987 sé gert ráð fyrir því, að eftir þeirri grein skuli farið með þá
dr.vexti, sem ákveðnir eru eftir fyrirmælum 10. gr. laganna. Með
hliðsjón af því og athugasemdum í frumvarpi til vaxtalaga verði að
telja, að vísun til 10. gr. laganna í kröfugerð fyrir dómi um dr.vexti
feli í sér kröfu um vaxtavexti. Samkvæmt því skyldi umbeðin að-
farargerð Á fyrir eftirstöðvum dómuskuldarinnar ná fram að ganga í

samræmi við vaxtakröfu hans, en í málinu var ekki ágreiningur um fjárhæðir.	1889
--	------

Viðurlagaákvörðun felld úr gildi

Í ákæru sýslumanns á hendur G var honum gefið að sök að hafa ekið bifreið 13. júní 1992 undir áhrifum áfengis, uns lögregla stöðvaði aksturinn. G sætti fjórum sinnum á árunum 1990 og 1991 refsíðómum, þar sem refsing var hverju sinni skilorðsbundin í tvö ár. Í fyrsta dómi fyrir skjálafals og þjófnað, í öðrum dómi fyrir sams konar brot og stórfelld eignaspjöll, í þriðja dómi fyrir þjófnað og ölvunarakstur og í fjórða dómi fyrir þjófnað, nytjastuld á bifreið, ölvunarakstur og akstur án ökuréttinda. G viðurkenndi þá háttsemi, sem lýst var í nefndri ákæru. Með vísun til sakaferils og dómaframkvæmdar, sbr. 124. gr. laga nr. 19/1991, krafðist fulltrúi ákæruvalds þess, að refsing G yrði 35.000 króna sekt, 5.253 króna sakarkostnaður og svipting ökuleyfis í eitt ár. Með ákvörðun héraðsdómara lauk málinu þannig. Ríkissaksóknari kærði ákvörðunina til Hæstaréttar og krafðist ónýtingar á henni um refsingu G og sviptingu ökuréttinda, þar sem málalok yrðu að teljast fjarstæð sökum þess, að refsíákvörðun væri án tillits til fyrrnefndra skilorðsdóma og án þess tillit væri tekið til sakaferils G, sbr. 5. tl. 1. mgr. 70. gr. alm. hgl. Í dómi Hæstaréttar segir, að eins og hér stóð á hafi ekki mátt ljúka málinu með ákvörðun skv. 124. gr. laga nr. 19/1991 heldur hafi átt að kveða upp dóm í því, sbr. 125. gr. laganna, þar sem G yrðu ákveðin viðurlög m.a. með hliðsjón af 60. gr. alm. hgl. Bæri því að fella ákvörðun héraðsdómara úr gildi.	1615
---	------

Vinnulaun

H, skipverja á fiskiskípi, var sagt upp störfum. Hann krafði eiganda skipsins, Ú hf., og síðar þrotabú félagsins um laun fyrir tiltekið tímabil og laun í uppsagnarfresti. H hélt launakröfu sinni ekki til rétttra laga og var henni hafnað. Sjá: Skipti.	1945
---	------

Vinnusamningar

Ráðningarsamningi H, aðalféhirðis í bankaútibúi, var fyrirvaralaust rift. H höfðaði skaðabótamál gegn bankanum. Sjá: Brottrekstur.	328
G var 11. febrúar 1987 lögskráður vélstjóri á bát í eigu P og var í því starfi til 18. maí s.á., er hann slasaðist við vinnu um borð í bátnum. Kom hann ekki til starfa í bátnum eftir það. Hann var óvinnufær skv.	

læknisvottorði til 28. maí 1987. G hélt því fram, að á þessum tíma hefði P slitið ráðningarsamningi við sig fyrirvaralaust og án lög-mætra ástæðna. P sýnjaði fyrir það og kvað G hafa hlaupist fyrir-varalaust úr skiprúmi. Ósannað var, að P hefði vikið G úr skiprúmi í símtali, er þeirri áttu 21. eða 22. maí, en ljóst var, að áreiningur var þeirra á milli eftir það símtal. Þeir virtust ekki hafa rætt saman aftur. Eiginkona P átti símtal við G að kvöldi sama dags og tjáði honum þá, að báturinn kæmi af veiðum 24. eða 25. maí og bað hann að koma þá á fund P. Ætla varð, að þetta hefði verið gert í samráði við P. G lét í ljós þá ósk í símtalinu, að P sjálfur talaði við sig. Af því varð ekki og var ekki frekar eftir því leitað af hálfu P, að G kæmi til starfa. G mætti ekki til skips, er hann taldist vinnufær, svo sem hon-um var skylt eftir 59. gr. laga nr. 35/1985. Var P sýknaður af þeim hluta fjárkröfu G, sem byggð var á því, að honum hefði verið vikið fyrirvaralaust úr skiprúmi. Hins vegar voru honum dæmd laun fyrir þann tíma, er hann var óvinnufær, en hvorki var ágreiningur um, að hann ætti rétt til launa fyrir það tímabil né fjárhæð launanna.

468

E og P stofnuðu ásamt eiginkonum og venslaliði útgerðarfélagið L hf. Fé-lagið gerði út vélbát í eigu E frá upphafi árs 1987 og fram á árið 1988. P var skipstjóri á bátnum frá upphafi þess tímabils til 15. febr. 1988. Jafnframt var hann framkvæmdastjóri félagsins, en E hvarf frá störfum fyrir það. P höfðaði mál gegn L hf. til heimtu eftirstöðva júlíuppgjörs 1987, launa fyrir tímabilið frá ágúst 1987 til jan. 1988, aflahlutar og orlofs og þriggja mánaða launa á uppsagnarfresti. Jafn-framt beindi P málinu að E til viðurkenningar á sjóveðsrétti í bát-n-um. Eftir að málið var höfðað, urðu L hf. og E gjaldþrota, báturinn var seldur og fórst síðar. Samkvæmt 3. mgr. 52. gr. laga nr. 32/1978 bar P að sjá um, að bókhald L hf. væri fært í samræmi við lög og venjur og meðferð eigna félagsins væri með tryggilegum hætti. Í mál-inu kom nægilega fram, að á hvort tveggja þessi atriði skorti hjá P. Sýndi hann því ekki fram á, að hann ætti inni ógöldin laun hjá L hf. Sýkna.

1922

K, stjórnarformaður og framkvæmdastjóri S hf. á Patreksfirði, réð S sér til aðstoðar við fyrirtækið. S fluttist vestur og bjó á heimili K og var þar í fæði, frá því hann hóf störf í júlí 1987 og fram í lok október s.á. Í apríl 1988 bar K upp á S, að hann hefði ofreiknað sér laun og greitt sér meira en þeir hefðu samið um. Í framhaldi af því sagði S lausu starfi sínu með þriggja mánaða fyrirvara frá 1. júní 1988. S hf. krafði S um endurgreiðslu ofgreiddra laun og fríðinda, svo sem fæðis og

húsnæðis og flutningsgjalda vegna fjölskyldu S. Hann krafðist hins vegar launa á uppsagnartíma og fyrir maí 1988 að frá dregnum launum, er hann vann sér inn á sama tíma. Miða bar við, að svo hefði um samist, að S fengi 100.000 krónur í föst laun á mánuði fyrstu þrjá mánuðina, sem hækkuðu í 150.000 krónur í október. Forsvarsmaður S hf. sýndi ekki fram á, að sú hækkun hefði ekki átt að vera til fram-búðar. Ósannað var af hálfu S hf., að S hefði átt að greiða fyrir fæði og húsnæði þá mánuði, er hann bjó á heimili K. Á hinn bóginn var ósannað af S hálfu, að S hf. hefði átt að greiða farmgjöld fyrir búslóð fjölskyldu hans. Komu þau því til frádráttar launakröfu S. 2155

Vítur

- Héraðsdómur var kveðinn upp átta vikum og þrem dögum eftir munnlegan málflutning og dómtöku í annað sinn. Þetta taldist freklegt brot á 191. gr. laga nr. 85/1936. Var dómurinn ómerktur. Afhending endur-rits dómsins til málsaðila og afgreiðsla dómsgerða drógst úr hömlu og braut í bága við 1. mgr. 44. gr. sömu laga. Var héraðsdómari sök-um þessa víttur fyrir stórvægilega galla á málsmeðferð. 45
- Héraðsdómur var kveðinn upp átta vikum og tveim dögum eftir munnlegan málflutning og dómtöku í annað sinn án nokkurra skýringa, án nýrra gagna og án þess leitað væri eftir nýjum upplýsingum í málinu, er réttlætt gætu dráttinn, sbr. 120. gr. laga nr. 85/1936. Dómurinn var ómerktur. Þessi dráttur á dómsuppsögu var freklegt og vítavert brot á 191. gr. nefndra laga. 638
- Héraðsdómur, sem kveðinn var upp átta vikum og þrem dögum eftir munnlegan málflutning og dómtöku í annað sinn, var ómerktur. Var drátturinn freklegt og vítavert brot á 191. gr. laga nr. 85/1936. Sér-atkvæði. 862
- Mjög skorti á það frá upphafi lögtaksmáls í fógetarétti, að rekstur þess væri með hæfilegum hraða, sbr. ákvæði 2. gr. laga nr. 29/1885. Var því lögtaksréttur fallinn niður fyrir fyrningu, er úrskurður fógeta um, að lögtak færi fram, var kveðinn upp, og var hann felldur úr gildi. Þessir ágallar á málsmeðferð voru vítaverðir. 1323, 1326
- Uppboðsmál hófst 27. febrúar 1985 og var því að hrekjast fyrir dómstól-um á áttunda ár. K, hrl., gætti upphaflega hagsmuna tveggja upp-boðsbeiðenda, en tók síðar að sér rekstur málsins fyrir uppboðspóla. Ámælisvert var, að lögmaður tæki að sér með þeim hætti málflut-ingsstörf í einu og sama dómsmáli, og framganga K nú í málinu hafði bersýnilega beinst að því að torvela eðlilegan rekstur þess. Stuðlaði

K með þessu að því, að málalok drægjust svo óhæfilega á langinn, sem raun bar vitni. Bar að víta þessi vinnubrögð.	1585
Rúmír tveir mánuðir liðu, frá því mál var dómtekið eftir munnlegan málflutning, þar til dómur var upp kveðinn. Var hann ómerktur. Þessi dráttur var freklegt og vítavert brot á 191. gr. laga nr. 85/1936.	2060
Mál var dómtekið að loknum munnlegum málflutningi 7. nóv. 1990, en endurupptekið 19. febr. 1991. Það var munnlega flutt og dómtekið að nýju 28. s.m. og dómur upp kveðinn 29. apríl s.á. Var hann ómerktur. Þessi dráttur var freklegt og vítavert brot á 191. gr. laga nr. 85/1936. .	2230

Víxill. Vízilmál. Vízilréttur.

S höfðaði mál gegn Ó með áskorunarstefnu til heimtu skuldar skv. víxli, er Ó hafði samþykkt , en S gefið út. Í greinargerð S, sem lögð var fram, eftir að Ó hafði tekið til varna, var tekið fram, að málið væri rekið sem víxilmál eftir XVII. kafla laga nr. 85/1936 og því mótmælt, að varnir Ó kæmust að. Málið var höfðað gegn samþykkjanda víxils á hendur öðrum manni og var því víxilmál. S gat þess ekki í stefnu, að málið yrði rekið eftir XVII. kafla laga nr. 85/1936, svo sem gleggst hefði verið. Með vísan til orða 207. gr. laga nr. 85/1936 varð málið þó rekið sem víxilmál eftir XVII. kafla, sbr. H 1974.	141, 465
Fallist var á það með Ó, sem höfðað hafði áskorunarmál og krafist í því greiðslu á skuld skv. víxli, að Ó hefði eins og atvikum var háttáð mátt ætla, að H hefði haft umboð til að samþykkja víxilinn. Sjá: Umboð.	780
Krafa um nauðungaruppböð talin jafngilda lögsókn í skilningi 71. gr. laga nr. 93/1933, er hún berst uppboðshaldara, sbr. 11. og 12. gr. laga nr. 14/1905. Krafa að víxilrétti á hendur samþykkjanda víxils var því ekki fyrnd. Sératkvæði. Sjá: Fyrning.	1748
Í hf. höfðaði víxilmál gegn BS útgefanda og framseljanda víxils og BF samþykkjanda hans. Þeir báru fram þá varnarástæðu í héraði, að Í hf. hefði ekki eignast víxilinn með lögmætri heimild og gæti því ekki átt aðild að innheimtu hans fyrir dómi. Slíka varnarástæðu mátti hafa uppi í víxilmáli skv. a-lið 1. mgr. 208. gr. laga nr. 85/1936, sbr. a-lið 1. mgr. 118. gr. laga nr. 91/1991. Vízillinn fullnægði formskilyrðum fyrsta kaþítula laga nr. 93/1933. Hann var afhendur Í hf. með eyðuframsali BS. Vízilskuldurunum tókst ekki að sanna, að víxillinn hefði verið afhentur Í hf. með tilteknum skilyrðum, er hefðu síðar verið virt að vettugi. Þótti Í hf. því vera réttur víxilhafi skv. 1. mgr.	

16. gr. laga nr. 93/1933 og voru BF og BS dæmdir til að greiða víxil-skuldina með vöxtum og málskostnaði.	1780
Stefndu í víxilmáli voru sýknaðir, þar sem víxilkröfur á hendur þeim voru fyrndar. Sératkvæði. Sjá: Fyrning.	1900
Í áskorunarmáli til heimtu skuldar skv. víxli var stefna birt þar fyrir útgefanda, sem hann hafði hvorki átt lögheimili né fast aðsetur. Þing var ekki sótt í málinu af hans hálfu. Áritun dómara á stefnuna um aðfararhæfi var því ómerkt að því er hann varðaði og hans hluta málsins vísað frá dómi.	1904

Vörslusvipting

Að kröfu F var gert fjárnám í bankabók S í Búnaðarbanka Íslands, sem bankinn hafði að handveði skv. samningi við S. Kröfu F, að sér yrði afhent innstæða bókarinnar til fullnustu á skuld S við hann, var hafnað. Sjá: Handveð.	2189
--	------

Þingfesting

Sjá: Frestur.	266, 267,	496
Sjá: Úrskurður í Hæstarétti.		501

Þinglýsing

Fasteign var seld á nauðungaruppbóði 9. jan. 1989. Hæstbjóðendur voru A o.fl., sem áttu 6. veðrétt í eigninni. Boði þeirra var tekið utan réttar, en uppboðsafsal ekki gefið út fyrr en 3. okt. 1991. Í því sagði m.a., að afmá bæri af veðmálaskrá eignarinnar allar þinglýstar veðkröfur. Við þinglýsingu afsalsins var gerð sú athugasemd, að fjárnám P væri enn áhvílandi. Tilefni athugasemdarinnar var fjárnám, er fram fór 26. mars 1991. Gerðarbeiðandi var P, en gerðarþoli S, einn af hæstbjóðendum í eignina. Að kröfu P var gert fjárnám í eignarhluta S í fasteigninni. Á endurrit fjárnámsins var við þinglýsingu gerð sú athugasemd, að S brýsti þinglýsta eignarheimild. A o.fl. kærðu þinglýsingu afsalsins og kröfðust þess, að lagt yrði fyrir þinglýsingardómara að þinglýsa afsalinu án athugasemda og að afmáð yrði úr veðmálabókum endurrit af nefndu fjárnámi P. Byggðu þau kröfu sína annars vegar á því, að P hefði vitað, að þeir höfðu selt R fasteignina, þegar hann fékk gert fjárnám í eigninni, en hins vegar á því, að í uppboðsafsali sagði, að afmá skyldi af veðmálaskrá þinglýstar kröfur. Ekki skipti máli varðandi hina umdmeildu þinglýsingu, hvort P vissi um sölusamning A o.fl. við þriðja aðila, sbr. gagn-

ályktun frá lokaákvæði 2. mgr. 29. gr. laga nr. 39/1978. Fjárnámið fór fram, eftir að tekið var boði A o.fl., en áður en uppboðsafsali til þeirra var þinglýst. Uppboðshaldari gat gefið fyrirmæli um, að afmá skyldi veðbönd, sem hvíldu á eigninni og uppboðsandvirði hrökk ekki til að greiða, sbr. 1. mgr. 36. gr. laga nr. 57/1949. Ekki var laga-grundvöllur til að afmá hið umdeilda aðfararveð P, sem ekki var til tryggingar kröfu, sem greiða skyldi af uppboðsandvirðinu. Samkvæmt því var kröfu A o.fl. hafnað.

1

Fjárnám var að kröfu U gert í bifreið til tryggingar greiðslu á skuld B skv. áritaðri áskorunarstefnu. Því var þinglýst athugasemdalaust. Nauðungaruppboðs var krafist á grundvelli fjárnámsins. S krafðist þess, að synjað yrði uppboðs, þar sem hann hefði verið orðinn eigandi bifreiðarinnar, þegar fjárnámið var gert. Uppboðsréttur féllst á það og úrskurðaði, að nauðungaruppboð skyldi ekki ná fram að ganga. Þinglýsingardómari hafnaði kröfu S um, að fjárnámið yrði afmáð úr þinglýsingabók, þar sem eigi væri efni til þess á grundvelli 1. mgr. 39. þinglýsingalaga gegn andmælum fjárnámshafa, enda byggji ákvæðið á því, að aflýsingu eignarhafta á grundvelli þess verði ekki komið fram án frumkvæðis réttthafa, sbr. greinagerð með 39. gr. Úrskurði uppboðsréttar var ekki áfrýjað og stóð því óhaggaður. Með honum var skorið úr um réttarágreining aðila og mátti að því leyti jafna úrskurðinum við dómsúrlausn í almennu einkamáli. Að fengnum úrskurðinum mátti S krefjast aflýsingar á hinu þinglýsta dómveði á grundvelli 1. mgr. 39. gr. þinglýsingalaga, sbr. 46. gr. sömu laga. Lagt var fyrir þinglýsingardómara að aflýsa hinu þinglýsta fjárnámi í bifreiðinni.

931

B, byggingarsamvinnufélag, reisti fjölbýlishús að Seilugranda 1 og 3 skv. lóðarsamningi við Reykjavíkurborg. Bílageymsla var áföst húsinu og í henni 35 tölusett stæði. Hinn 25. apríl 1987 undirritaði B yfirlýsingu þess efnis, að J og L væru eigendur íbúðar nr. O503 í húsi nr. 3 við Seilugranda. Bílastæðis tilheyrandi íbúðinni var ekki getið í yfirlýsingunni, sem þinglýst var 28. s.m. Hinn 27. apríl 1987 gáfu J og L út afsal til G og L fyrir nefndri íbúð. Í því sagði, að íbúðinni fylgdi m.a. hlutdeild í bílhýsi. Neðanmáls á afsalið var ódags. Áritun undirrituð af B: „Það staðfestist hér með, að B. . . mun afhenda bílskýli. . .“ Hvorki var tekið fram, hvenær afhending færi fram né hvort hún væri háð skilyrðum. Afsalinu var þinglýst 13. maí s.á. Hinn 10. apríl 1990 var þinglýst skjali, sem bar yfirskriftina: „Bílageymsla að Seilugranda 1–3“. Er það dags. 28. sept. 1989 og undirritað af B. Í skjal-

inu sagði m.a.: „Eftirtöldum íbúðum fylgir réttur til þartilgreindra bílastæða, er verður þinglýst á íbúa, þegar fullnaðaruppgjör hefur farið fram.“ Meðal íbúða, sem þarna voru tilgreindar, var íbúð G og L, er var ætlað bílastæði nr. 23. Er G og L varð ljóst vorið 1991, að bílastæði, er tilheyrði íbúð þeirra, var enn skráð á nafn B, fóru þau þess á leit við B, að þessu yrði breytt. Á þá málaleitun var ekki fallist, þar eð fyrri eigendur íbúðarinnar skulduðu B eftirstöðvar byggingarkostnaðar. G og L sneru sér þá til borgarfógetaembættisins og óskuðu þess, að þinglýsingu umrædds bílastæðis yrði breytt með vísun til 27. gr. laga nr. 39/1978 og það skráð eign þeirra í samræmi við afsal þeirra. Því var hafnað. G og L kærðu synjunina. Í rökum þinglýsingardómara og ástæðum fyrir synjunni, er hann sendi Hæstarétti skv. 3. gr. þinglýsingalaga, segir m.a., að sú regla hafi ætíð tíðkast við embættið, að lóðarhafi eða eigandi lóðar sé talinn eigandi alls þess, sem á lóðinni stendur, þar til hann hafi afsalað því sérstaklega til annars aðila. Eigi það einnig við um bílskúra og bílgeymslur. Í fyrrnefndri yfirlýsingu B sé sérstakega tekið fram, að ekki sé um að ræða eignarheimild fyrir stæðunum. B hafi í einstaka tilvikum getið þess sérstaklega í eignarheimild fyrir íbúð, að stæði fylgdi eða gefið út sérstaka eignarheimild fyrir stæði í bílgeymslunni. Ekki lá slíkt fyrir varðandi stæði nr. 23. Embættið hafi því aldrei skráð umrætt stæði á íbúð né litið svo á, að annar en B væri þinglýstur eigandi þess. Ekki komi fram í afsali B til J og L, að stæðinu væri afsalað. Þau gátu ekki afsalað meiru en þeim tilheyrði skv. þinglýstum skjölum þrátt fyrir orðalag á afsali til G og L. Athugasemd B á afsalið til G og L þess efnis, að umrætt bílstæði myndi afhent, bar ekki að skilja svo, að um afsal fyrir því væri að ræða. Eins og atvikum var hátt bar að hafna að svo stöddu kröfu G og L um skráningu bílastæðisins sem þinglýstri eign þeirra. 1231

- G krafðist þess í kærumáli, að lagt yrði fyrir þinglýsingardómara að afmá af þinglesinni eignarheimild G fyrir íbúð hans tilteknar áritanir. Hinn eiginlegi ágreiningur málsaðila snerist um það, hvort forkaupsréttur byggingarsamvinnufélags væri virkur og hvort íbúðin væri enn háð ákvæðum laga um byggingarsamvinnufélög. Af niðurstöðu þess álitaefnis leiddi, hvort umræddar áritanir skyldu standa eða ekki. Ágreiningur um þetta varð ekki leiddur til lykta í þinglýsingarmáli. Varð því ekki hjá því komist að vísa málinu frá Hæstarétti. 1305
- Kærð var til Hæstaréttar frávísun þinglýsingardómara á afsali. Ágreiningur aðila var þess eðlis, að úr honum varð ekki skorið í þinglýsing-

armáli. Af þeim sökum var óhjákvæmilegt að vísa kærumálinu frá Hæstarétti.	1420
Í mars 1992 var fjárnám gert í hluta fasteignar fyrir 300.000 kr. skuld, dr.vöxtum og málskostnaði skv. aðfararhæfri áskrunarstefnu á hendur Ó. Hluti þessi í fasteigninni var þá þingl. eign E sf., en Ó var eigandi félagsins að hálfu. L hf. hafði yfirtekið rekstur E sf. í sept. 1986. Meðal eigna, er L hf. yfirtók, var eignarhluti E sf. í fasteigninni. Ó átti 49% hlutafjár í L hf. E sf. var afmáð úr firmaskrá 27. jan. 1991, en tilkynning um breytingu á eignaraðild fasteignarhlutans var ekki móttækin til þinglýsingar fyrr en 5. maí 1992. L hf. kærði fjárnámið til ógildingar. Þegar það fór fram, lá fyrir veðbókarvottorð. Samkvæmt því var E sf. þingl. eigandi fasteignarhlutans að 2/3. Fógeti gerði því réttilega fjárnám í eignarhluta Ó, annars sameigenda E sf. Réttindum L hf. yfir fasteignarhlutanum var ekki þinglýst fyrr en eftir að fjárnámið fór fram. Samkvæmt 1. mgr. 29. gr. laga nr. 39/1978 þarf að þinglýsa eignarréttindum, sem reist eru á samningi, til þess að þau njóti verndar gegn skuldheimtumönnum rétthafa að eign. Varð því réttur L hf. að víkja fyrir kröfum fjárnámshafans, og var fjárnámssgerðin staðfest.	1692
Hliðstætt sakarefni á bls. 1692 milli sömu aðila.	1695
Héraðsdómari hafnaði kröfu G, að tiltekin skjöl yrðu afmáð úr þinglýsingabókum skv. heimild í 27. gr. laga nr. 39/1978, þar sem liðinn hefði verið frestur til málskots, er úrlausn þinglýsingarstjóra var skotið til dómansins. Á þetta var ekki fallist í Hæstarétti og úrskurðurinn ómerktur. Sjá: Ómerking.	2026
L kærði úrskurð héraðsdómara, sem hafnaði kröfu hans um breytingar á úrlausn þinglýsingarstjóra. Aðrar kröfur voru gerðar fyrir Hæstarétti en hafðar voru uppi í héraði og grundvelli málsins þannig raskað. Bar þegar af þeirri ástæðu að vísa kærinni frá Hæstarétti.	2187

Þjóðskrá

J krafðist þess í stefnu til héraðsdóms, að viðurkennt yrði með dómi, að skráning hjá Hagstofu Íslands á því, að hann væri faðir G, væri röng og afmá bæri þá skráningu úr skrá Hagstofu Íslands. Engir réttarfarslegir annmarkar voru því í vegi, að á þessa kröfu gæti reynt í málinu og hún hefði að réttu lagi átt að geta náð fram að ganga. Við munnlegan málflutning í héraði breytti lögmaður J hins vegar kröfu hans þannig, að felld voru niður orðin: „og beri að afmá þá skráningu úr skrá Hagstofu Íslands.“ Eftir þá breytingu hafði mál J ver-

ið gert þannig úr garði, að efnisdómur varð ekki á það lagður, og var niðurstaða héraðsdómara um frávísun málsins staðfest. Sjá: Faðerni. 858

Þjófnaður

- Ö braust inn í söluturn og stal nokkrum vindlingalengjum. Braut hann með því gegn 244. gr. alm. hgl. Ö var dæmdur í þriggja mán. fangelsi með hliðsjón af 77. gr. laganna, en hann átti nokkra refsíðoma að baki. 277
- E braut gegn 244. gr. alm. hgl., er hann stal eftirprentun af málverki. E átti nokkurn sakaferil að baki. Með brotinu rauf hann skilorð dóms, 90 daga fangelsi, fyrir brot á 155. gr. laganna. E var gert að sæta þriggja mánaða fangelsi. 436
- A var ákærður fyrir brot á 244. gr. alm. hgl. með því að brjótast inn í vínstofu hótels og stela þar tveim flöskum af áfengi. Eigi þótti sannað, að A hefði gerst sekur um verknaðinn, og var hann sýknaður. 632
- P braust inn í skóla í félagi við tvo aðra, vann þar spjöll og stal símteki, hljóðnema, magnara og segulbandi. Varðaði þetta við 244. gr. alm. hgl. P rauf skilorð dóms, þar sem henni var gert að sæta 30 daga fangelsi. Refsing P með vísun til 60. og 78. gr. laganna var ákveðin 45 daga skilorðsbundið fangelsi. Fyrir Hæstarétti var af hálfu ákæruvalds krafist staðfesting á refsíákvörðun héraðsdóms. 1644
- S braut gegn 244. gr. alm.hgl. með því að stela gúmbáti á árinu 1991. Frá 1969 til 1988 hafði hann sætt refsingum 29 sinnum. S var dæmdur í tveggja mánaða fangelsi. 1756
- Ó var ásamt tveimur öðrum sakfelldur fyrir þjófnað og auk þess brot á 254. gr. alm. hgl. Hann rauf skilorð reynslulausnar skv. dómi um 195 daga fangelsi. Ó var gert að sæta 10 mánaða fangelsi. 1759
- R var dæmdur í tíu mánaða fangelsi fyrir þjófnað, fjársvik, skjalafals og akstur án ökuréttinda. Sjá: Skjalafals. 1906
- G og H gerðust sekir um stórfelldan þjófnað. Þeir voru báðir vanaafbrotamenn með marga refsíðoma að baki. Með hliðsjón af 255. gr., sbr. 71. gr., auk 77. gr., alm. hgl. varðandi báða og 78. gr. varðandi G, var refsing G ákveðin fangelsi í 2 1/2 ár en H fangelsi í 1 1/2 ár. 2007

Þóknun aðstoðarmanns

- Sjá: Forgangskrafa. 800

Þóknun arkitekts

- B, arkitekt, krafði K hf. og Ó um fullnaðargreiðslu á endurgjaldi fyrir vinnu að hönnun og skipulagi þriggja stórhýsa ásamt bílgeymslu við

eitt þeirra. Verkið, sem leyst var af hendi 1982–1985 og var umfangsmikið, vann B í samstarfi við H, byggingatæknifræðing, en þeir ráku hvor sína teiknistofu. Samningur um verkið var munnlegur. Endurgjaldið átti að ákvarða eftir gjaldskrá Arkitektafélags Íslands frá 1974, þar sem þóknun er almennt reiknuð eftir rúmmáli byggingar skv. tilteknum reglum. Aðila greindi á um ýmis samningsatriði. K hf. og Ó sýndu ekki fram á, að aðferð B við útreikning á þóknun sinni hefði verið ósanngjörn eins og atvikum var háttað eða að B hefði brugðist skyldum um gerð áfangareikninga. Fjárhæð dómröfu B nam 2.439.998 kr. Hún var tekin til greina með 1.294.172 kr., sem K hf. var gert að greiða, og 345.205 kr., sem K hf. og Ó var gert að greiða in solidum. 2064

Ærumeiðingar

H var dæmd refsing vegna ummæla í blaðagrein, er vörðuðu við 108. gr. alm. hgl. Átalín ummæli ómerkt og H gert að greiða þeim, er ummælin beindust að, miskabætur. Sératkvæði. Sjá: Opinberir starfsmenn. 401

Ökuhraði. Sjá: Bifreiðar.

Ökuleyfissvipting. Sjá: Bifreiðar.

Ölvunarakstur. Sjá: Bifreiðar.

Örorka

Varanlega örorka 15 ára pilts vegna meiðsla á hennandi 15%. Sjá: Skaðabætur. Ýmis tilvik. 312

A missti framan af stóru tá í vinnuslysi. Varanleg örorka 5%. Sjá: Skaðabætur. Vinnuslys. 1845

Varanleg örorka 18 ára stúlku 30% vegna flogaveiki af völdum höfuðáverka í umferðarslysi, er hún varð fyrir 8 ára. Sjá: Skaðabætur. Bifreiðar. 1995

Varanleg örorka barns 100% af völdum heilaskaða í fæðingu vegna súrefnis- og næringarskorts. Sjá: Skaðabætur. Ýmis tilvik. 2122

Varanleg örorka 28 ára konu 100%. Ósjálfbjarga við athafnir daglelgs lífs. Bundin hjólastól. Sjá: Skaðabætur. 2302

Örorkubætur. Sjá: Örorka.

Örorkumat. Sjá: Örorka.

Öryggisráðstafanir

Ríkissaksóknari höfðaði mál í því skyni, að S, refsifanga, yrði gert, að refsingu lokinni, að sæta öryggisráðstöfunum skv. 65. og 66., sbr. 67., gr. alm hgl., er miðuðu að því að stemma stigu við frekari brotum hans, ráða bót á áfengissýki hans og koma fram lyfjameðferð í því skyni að vinna gegn kynferðislegum misþroska hans. Gögn ákærvalds gáfu til kynna, að gæsla skv. nefndum lagaákvæðum væri ekki tiltæk hérlandis annars staðar en í fangelsi. Talið var, að öryggisráðstafanir gagnvart S í þessum tilgangi ættu ekki og gætu ekki eðli sínu samkvæmt farið fram í fangelsi. S var sýknaður. Sjá Gæsla.

LEIÐRÉTTINGAR
við Hæstaréttardóma 1992
LXIII. bindi

Bls. 15	14. l.a.o.	les c-liður 1. tl. 1. mgr. 21. gr.
– 36	10. l.a.o.	nr. 6/1987 les nr. 6/1978
– 36	11. l.a.o.	nr. 61/1978 les nr. 6/1978
– 42	9. l.a.o.	nr. 6/1987 les nr. 6/1978
– 42	10. l.a.o.	nr. 61/1978 les nr. 6/1978
– 172	11. l.a.n.	nr. 19/1894 les nr. 19/1994
– 202	9. l.a.o.	1985 les 1988
– 205	11. l.a.o.	24. október 1988 les 2. mars 1989
– 205	7. l.a.n.	24. október 1988 les 2. mars 1989
– 212	4. l.a.o.	nr. 25/1987 les nr. 85/1936
– 213	12. l.a.o.	les b-lið 1. tl. 1. mgr. 21. gr.
– 217	12. l.a.o.	les b-lið 1. tl. 1. mgr. 21. gr.
– 466	12. l.a.o.	Hrd. 1874 les 1974
– 767	9. l.a.o.	sjáfsábyrgð les sjálfsábyrgð
– 848	13. l.a.o.	nr. 44/1983 les 41/1983
– 882	7. l.a.o.	Heimvísun les frávísun frá héraðsdómi
– 1017	8. l.a.o.	nr. 240/1972 les. nr. 204/1972
– 1032	11. l.a.o.	frágang les framgang
– 1037	16. l.a.o.	nr. 19, 1987 les nr. 19, 1887
– 1038	17. l.a.n.	nr. 6, 1987 les. 6/1978
– 1098	1. l.a.o.	nr. 75/1936 les nr. 75/1973
– 1187	12. l.a.n.	nr. 34/1984 les nr. 34/1985
– 1319	12. l.a.n.	3. gr. VI. kafla les 3. mgr. 22. gr.
– 1320	2. l.a.n.	nr. 75/1971 les nr. 75/1981
– 1345	8. l.a.o.	nr. 11/1936 les nr. 11/1986
– 1345	20. l.a.o.	nr. 19/1990 les nr. 19/1940
– 1372	7. l.a.n.	1987 les 1887
– 1382	3. l.a.o.	nr. 488/1982 les nr. 486/1982
– 1471	17. l.a.o.	nr. 7/1982 les nr. 72/1982
– 1471	17. l.a.n.	nr. 578/1985 les nr. 578/1982

- 1471 8. l.a.n. nr. 29/1985 les nr. 29/1885
- 1521 16. l.a.o. rg. les samþykkt
- 1522 4. l.a.o. rg. les samþykkt
- 1602 7. l.a.o. Frávísunardómur les frávísunardómur felldur úr gildi
- 1632 2. l.a.n. nr. 19/1940 les nr. 19/1991
- 1632 7. l.a.n. tilvísun í 194. gr. tvítekin
- 1679 15. l.a.o. nr. 90/1991 les. nr. 91/1989
- 1827 2. l.a.o. nr. 19/1992 les nr. 19/1991
- 1831 16. l.a.o. nr. 77/1987 les nr. 77/1989
- 1837 10. l.a.o. nr. 77/1987 les nr. 77/1989
- 1895 13. l.a.n. nr. 25/1989 les nr. 25/1987
- 2144 2. l.a.o. reglugerðar les gjaldskrár
- 2196 3. l.a.o. vantar tilvísun í lagagr. Á líklega að vera 22. gr.
- 2199 10. l.a.n. vantar tilvísun í lagagr. Á líklega að vera 81. gr.
- 2328 10. l.a.o. 1992 í fyrirsögn les 1989

Á bls. 1784 í máli nr. 163/1990 hefur dómsorð héraðsdóms fallið niður. Er það birt hér að neðan:

D ó m s o r ð:

Stefndu, Bjarni Friðriksson og Bragi Sveinsson, greiði in solidum stefnanda, Íslandsbanka hf., kr. 385.000,00 með dráttarvöxtum skv. 10. og 12. gr. laga nr. 25/1987 frá 5. febrúar 1988 til greiðsludags og kr. 109.000,00 í málskostnað, sem ber dráttarvexti skv. III. kafla vaxtalaga nr. 25/1987 frá 15. degi eftir dómsuppsögu til greiðsludags.

Dómi þessum ber að fullnægja innan 15 daga frá lögbirtingu hans að viðlagðri aðför að lögum.

